

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

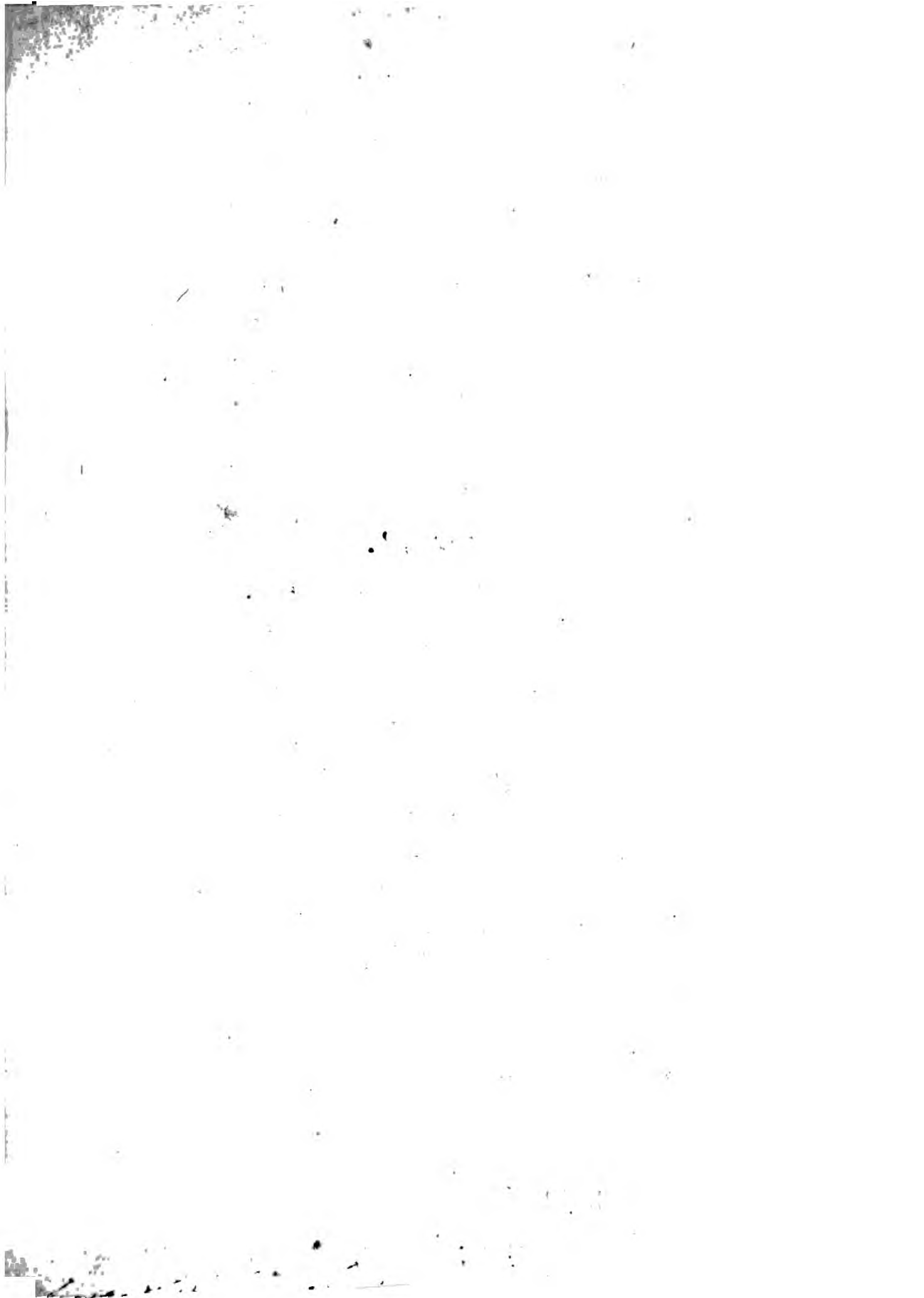

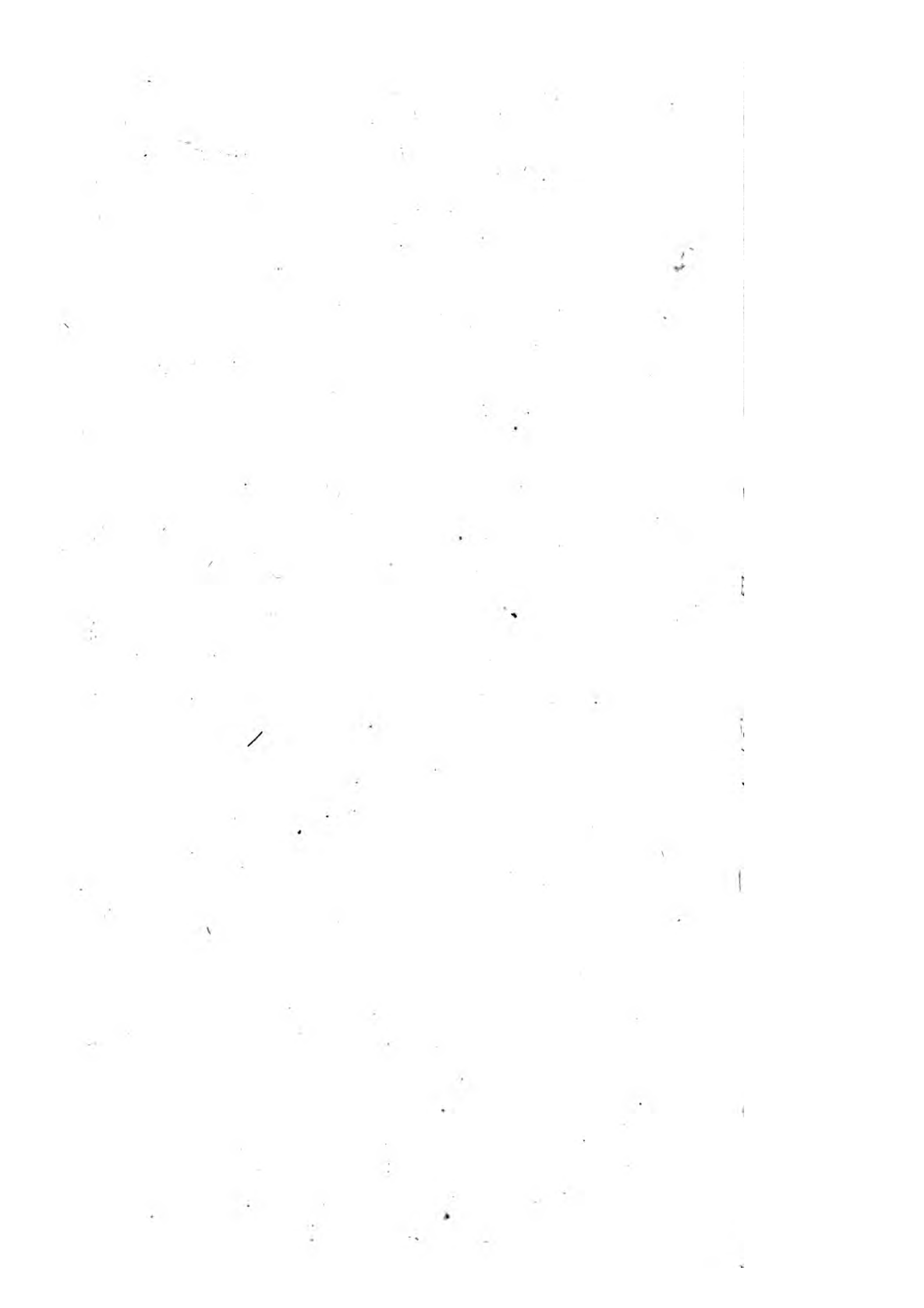
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

10

Godw. 707.

ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ
ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ

ΤΟΜ. Γ'.

SEPTUAGINTA
INTERPRETUM
TOMUS TERTIUS,
CONTINENS

Veteris Testamenti *Libros Propheticos* omnes, sive Ca-
nonicos sive Apocryphos ;

QUOS

Ex Antiquissimo MS. Codice ALEXANDRINO
accurate descriptos,

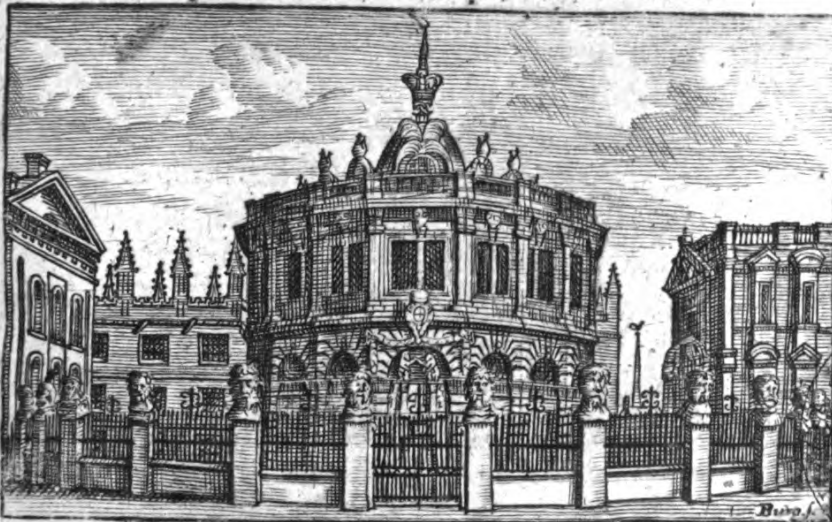
Ope aliorum Exemplarium, ac priscorum Scriptorum,

Præsertim vero Hexaplaris Editionis Origenianæ,

Emendavit atque Supplevit

V. Cl. JOAN. ERNEST. GRABE Borussius S. T. P. ὁ Μααριῖνος.

Summa cura Editus.

O X O N I I,
E THEATRO SHELDONIANO.
Prostant venales apud *M. Smith*, Bibliop. in Vico vulgo *Pater-*
Noster-Rowe. Anno Christi M DCC XX.

Imprimatur.

ROB. SHIPPEN,

Vice-Can. Oxon.

Septem. 10. 1720.

PROLEGOMENA

*In quibus ostenditur, quid in
hac Prophetarum Editione
sit præstitum.*

TAndem in publicum prodit, quod quidem prælo supererat *Ultimum*, Ordine vero *Tertium*, Versionis LXX. viralis Volumen, quod, dum viveret, Vir Critices Sacræ peritissimus JOANNES ERNESTUS GRABE cum Alexandrino Codice collatum prælo paraverat, sed immatura morte abreptus ineditum reliquerat. De hoc quidem publici juris faciendo etiam ante Librorum Metricorum Editionem, secum cogitaverat, ut apparet ex ipsius verbis ad finem Tomi quarti Prolegomenon. *Ac libenter profecto, inquit, Prophetas ante Psalmos aliosque Metricos libros, tertio edidissem Tomo; quandoquidem plures illorum quam horum collationes cum MSS. Codicibus ac S. Patrum allegationibus, jam ante aliquot annos factæ, mihi*
a præsto

PROLEGOMENA.

*præsto erant, quarum ope multa loca corrupta partim, partim detruncata, emendari ac integritati suæ restitui possunt. Sed ad istum etiam Tomum cum Criticis Adamantii signis ubique appositis edendum, duobus præterea Propheti-
cis opus est Codicibus; uno Eminentissimi Cardinalis Chigii, altero Reverendorum Patrum Societatis Jesu Parisiis in Collegio Ludovici Magni: quorum cum itidem non adeo facile, saltem non ita cito compos fieri possem, nolens volens ad libros Metricos prius evulgandos me accinxi. His igitur in lucem emissis, & reliquis jam Antiqui Fæderis Libris cum Alexandrino Codice collatis, subsidia de transmarinis Bibliothecis expectantem Grabium inopina mors oppressit: unde effectum est, ut Opus, quamvis ab ipso satis limatum, in privatis scriniis per aliquot annos lateret. Sed cum Editionis tam diu multumque desideratæ pretium intelligerent Amici, quotquot Grabio inter Anglos commoranti contigerant, Literatissimo Viro FRANCISCO LEE M. D. authores extiterunt, ut chartas à Grabio relictas evolveret, & Libros primum Historicos, deinde Propheticos juxta exemplar à Grabio descriptum, una cum Prolegomenis ab ipso conficiendis, evulgaret. Quo in munere, quanta cum fide & industria, quanta cum ingenii & doctrinæ laude versatus fuerit dignissimus ille Grabii Successor, testantur satis erudita illa Prolegomena, Secundo Tomo præmissa; unde ut insignem Clarissimi Viri in Sacris Literis peritiam satis admirari non possumus, ita nec tristem illam necessitatem satis lugere, qua evenit, ut percurso tam brevi studio, vix absoluta Librorum Historicorum Editione, cum *plura & majora* Literatis omnibus *expectanda* esse monuisset,*

PROLEGOMENA.

set, in medio tam præclari Operis curriculo extinctus sit, neque hanc Prophetarum omnium Editionem prælo subjectam cum promissis Prolegomenis publico donaverit. Nobis igitur, quibus hæc provincia demandata est, (primum à Reverendo admodum Patre GEORGIO SMALRIDGIO Episcopo Bristolienſi, tum post Illustris Hujus Optimique Præſulis Obitum maxime deſtendum, per Epistolas ILLUSTRISSIMI atque EXCELLENTISSIMI Viri DR. FRIDERICI BONETI, SERENISSIMI BORUSSIÆ REGIS ad AULAM BRITANNICAM nuper Legati, & Spectabilis Viri HENRICI HOARE Armigeri, quorum fidei Testamentum Græbius pro amicitia, quæ ipsi cum illis interceſſit, commiserat,) ut supremum hoc Volumen correctis præli erroribus ederetur, utque Prolegomena, siqua ex Græbii seriniis colligi possent, præmitterentur, hoc unum agendum superest, ut Lectores moneamus, quid in hac Prophetarum Editione, vel à Græbio, vel à nobis sit præstitum.

Nihil equidem invenio, unde constet, Græbium Collationes, quas tam ardentè expetiverat, vel cum Barberino vel cum Marchaliano Codice, consecutum fuisse: id vero in ipsius scriptis notatum reperio, Se plus centum triginta versus ad hunc Tomum spectantes, partim ex antiquis Ecclesiæ scriptoribus, partim ex MSS. Exemplaribus, adhuc in plerisque Editionibus omissoſ eruisse, & locis suis in hac Editione restituisse. Nec id Lectoris animum perturbet, quasi exinde veram Alexandrini Codicis Lectiorem in tanta farragine non posset dignoscere: cum ut proclivis foret distinctio, quicquid in eo Codice reperitur, majuscula, quicquid alienum hic legitur, minori Literarum forma Græbius distinxerit. Nobis igitur religioni fuit quicquam

PROLEGOMENA.

quam in exemplari mutare, quod ante obitum accurate correxerat, & luci paraverat Vir Insignissimus. Asteriscos, Obelos, & reliquas Hexaplares notas ubique expressimus, nec ulla præter eas, quas Græbius descripserat, hic exhibemus. Sed cum in Jeremia Propheta desint aliquot versus in Editione τῶν ὁ. quos ex Theodotione inseruit Origenes, qui versus tam in Vaticano quam Alexandrino Codice non reperiuntur; cumque eos in Margine Exemplaris sui ex Tractatu aliquo, quem ipse conscripserat, imprimendos esse monuisset; nos Tractatu isto diu frustra quæsito, quem perisse suspicamur; versus istos, (nempe Jeremiæ Cap. VIII. v. 10, 11, 12. Item Cap. XXVIII. v. 44, 45, 46, 47, 48, 49. Item Cap. LII. v. 28, 29, 30.) sub asteriscis supplevimus ex Flamini Nobilii Notis, quæ extant in Tomo Sexto Bibliorum Polyglotton Waltoni: qui versus, ut postea suspicati sumus, ex Regio Codice, de quo infra, melius suppleri potuissent. Monendus est denique Lector, Jeremiæ Cap. X. Versus 6, 7, 8. post nomum, ordine, quo debuerant, perturbato, non esse per incuriam insertos.

Sequuntur jam secundum Ordinem à Græbio institutum. I. Lektionen Alexandrini Codicis à Waltonio omiffæ vel perperam expressæ. II. Eiusdem Codicis Sphalmata, Variæque Lektionen, quæ ex peculiari quodam scribendi modo fluxerunt, de quibus fusius differit Doctissimus Leus in Proleg. ad Tom. II. III. Versus quamplurimi Jeremiæ Prophetæ, qui ex altero Regio Codice, non Alexandrino, suppleuntur. IV. Collatio Vaticanæ Lektionis cum Alexandrina per Græbium descripta. V. Miscellanea quædam ad hunc Tomum spectantia.

I. *Lektionen*

PROLEGOMENA.

I. *Lectioes Alexandrini Prophetarum Codicis in Bibliis Polyglottis Waltoni non recte expressæ aut omissæ.*

H O S E Æ.

Cap. II. v. 8. ἔδωκα V. L. MS. *A.* id est, Varia Lectio MS. *Alexandrini*, δέδωκα. Cap. XI. v. 11. καὶ ante ἐκπλήσονται in Margine sive ad oram paginæ inferiorem *B. Pol.* omissum. Cap. XIII. v. 12. ἢ ante ἀδικία non est in MS. *A.* quod in Margine *B. P.* filetur.

A M O S.

Cap. III. v. 9. ἀναγγείλατε *R.* ἀπαγγείλατε *A.* Cap. IX. v. 6. προσώπων *R.* προσώπου *A.* Ibid. Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ MS. *A.* in Margine *B. P.* non satis expressum per Κύριος ὁ παντοκράτωρ.

M I C H Æ.

Cap. IV. v. 3. εἰς μακρὰν *R.* εἰς τὴν μακρὰν *B. P.* εἰς γλυῦ μακρὰν *A.* v. 11. ἔδνη, πολλοὶ λέγοντες *B. P.* ἔδνη πολλὰ, οἱ λέγοντες MS. *A.* Cap. VII. v. 6. καὶ ante θυγάτης omissum.

J O E L.

Cap. II. v. 11. μεγάλη ἡμέρα τῷ Κυρίῳ. μεγάλη post Κυρίῳ perperam in *B. P.* repetitur.

A B D I U.

V. 18. πυροφθορῶ *B. P.* πυροφόρῶ V. L. MS. *A.* omissa in *B. P.*

J O N Æ.

Cap. I. v. 11, & 13. ἐπρωύετο *B. P.* ἐπώρυετο *A.* omissum.

N A U M.

Cap. I. v. 10. σμίλαξ *B. P.* μίλαξ *A.* omissum.

PROLEGOMENA.

Cap. III. v. ult. ἀκούσῃς χεῖρα *B. P.* ἀκούσῃς τῷ ἀγγελίαν σε, κροτήσουσιν χεῖρα. Non significavit *Waltonius*, an deessent voces τῷ ἀγγελίαν σε in *MS. A.* annon.

SOPHONIAE.

Cap. I. v. 12. οἱ δὲ λέγοντες *R.* λέγοντες *B. P.* οἱ λέγοντες *A.* juxta Hebr. דִּמְרָאָה. Cap. II. v. 11. ὀπιφανύσῃαι *B. P.* ὀπιφανῆς ἔσσυ *A.*

AGGÆI.

Cap. II. v. 12. ἐπερώτησον *A.* in *B. P.* ut *Huisfuis*, ἐπερώτησον *A.* ut *Grabius* legit.

ZACHARIE.

Cap. VII. v. 4. πρὸς μὲ *A.* πρὸς ἐμὲ *B. P.* Cap. IX. v. 3. αὐτῇ *B. P.* ἐαυτῇ *A.* nam e superimposuit Scriba juxta Hebr. הָא. Cap. X. v. 7. αὐτῶν ἢ καρδία *A.* καρδία αὐτῶν *B. P.* Cap. XIV. v. 5. ἕως (non ἕως, ut scribitur in *B. P.*) habet *MS.*

MALACHIÆ.

Cap. II. v. 12. πρῶτα μαγόντων *A.* πρῶτα μαγόντων *B. P.* v. 15. ἐκ ἄλλος, non ἐ κἄλλος legendum ex Hebræo קָהָל לְ, ut fortasse legerunt LXX. quamvis קָהָל fit nunc in Hebr.

ESAIAS.

Titulus in *MS. Alex.* Ἡσαΐας πρῶτης γ'. fine γ'. in *B. P.* legitur. Cap. I. v. 18. διελεχθῶμεν *R.* διελεχθῶμεν *B. P.* διελεχθῶμεν *A.* Cap. V. v. 24. τὸ λόγιον τῷ Ἰσραὴλ *A.* τὸ ἅγιον *B. P.* Cap. VI. v. ult. ἐκ τῆς θύκης *B. P.* ἐπὶ τῆς θύκης *A.* Cap. VII. v. 18. κλειύει omiffum. Cap. VIII. v. 2. τὸν Ζαχαρίαν. τὸν omittunt *B. P.* Cap. IX. v. 2. ὁ κερθῆμος. Articulus ὁ deest in *B. P.* v. 16. καταπίωσιν *A.* καταπίωσιν

PROLEGOMENA.

πίωσεν *B. P.* v. 17. ὁ θεὸς omiffum. Cap. X. v. 4. ὑποκρίτω ἀνηρημένων. τῶν male interponunt *B. P.* v. 23. σωτετελειμημένων omiffum. Cap. XIII. v. 9. ἢ ante ἡμέρα *A.* deest apud *B. P.* Cap. XX. v. 3. τεία ἔτη semel tantum habet *Alex.* juxta Hebr. Cap. XXVII. v. 10. κακεῖ deest in *B. P.* Cap. XXVIII. v. 13. παρεδῶσαν recte. v. 16. ἐπ' αὐτῶν *A.* ἐν αὐτῶν non recte exhibent *B. P.* Cap. XXIX. v. 2. τὸ πλῆτος τὸ non invenitur in *B. P.* Cap. XXX. v. 12. κύριος ὁ ἅγιος. non ἅγιος tantum. Cap. XXXII. v. 4. τῷ ἀκούειν. τῶν legit *A.* Cap. XXXV. v. 1. ἢ διψῶσα superscripto ἢ, quod deest in *B. P.* v. 7. verbum ἔσται post ὑδαίος in MS. recte erasum est, indeque omittendum. quod tamen non omitunt *B. P.* Cap. XXXVI. v. 2. γαρέως pro κναφέως omiffum. v. 11. τῶν κρηνημένων. τῶν abest à *B. P.* Cap. XXXVII. v. 16. κύριε, non κύριε. Cap. XXXVIII. v. 8. σρέφω, nou σρέψω. Cap. XLII. v. 5. ἔπτος, non ἔπτα. v. 11. ἄκρων pro ἄκρου omiffum. Cap. XLVI. v. 1. ἔδεται non ἔλείαι, αἵρετε habet *R.* unde ἔλείαι facile effictum est. Cap. XLVIII. v. 20. ἀπαγγείλατε ἕως omiffum pro ἀναγγείλατε ἕως. Cap. LIV. v. 10. μετασήσαδς, pro μετασήσαδς. Cap. LVII. v. 17. ἀφ' ἀμαρτίαν non δι' ἀμαρτίαν. Cap. LXV. v. 11. ἐγκαταλείποντες. Cap. LXVI. v. 13. ὡσεὶ πνα lego juxta Hebr. non ὡς εἰ τίνα. v. 19. ἐωράκυσιν recte, non ἐωράκυσιν.

J E R E M I Æ.

Cap. I. v. 18. χαλκῶν habet MS. quanquam virgula finalis, qua ν exprimitur, adeo tenuis fit, ut oculos *Huiffi* effugerit. Cap. III. v. 17. θρήνος MS. *A.* deest *B. P.* Cap. V. v. 10. ποιήσετε. Cap. VII. v. 23. ἢ occasione sequentis ἡμῖν (pro ὑμῖν) omiffum est in MS. *A.* quod tamen ibi deesse non significant *B. P.* Cap. VIII. v. 17. non διπλόησαι, sed

PROLEGOMENA.

ἑπικαλεῖσθαι lego, syllaba λα à primævo vel antiquo
 saltem Librario superscripta. Cap. IX. v. 5. λα-
 λήσουσιν MS. *A.* λαλήσουσιν *R.* de qua discrepantia
 nihil habent *B. P.* Cap. XII. v. 13. ἐσπείραζε. Cap.
 XVI. v. 10. ἀπαγγείλης. Cap. XVIII. v. 10. ποιή-
 σασιν. Cap. XXVI. (XLVI.) v. 4. πρὸς ἀλάτι. v. 17.
 Ita distinguit *Alex.* ἔββι Εἰμωῆδ. v. 21. ἀπεσράφι-
 σασιν. v. 28. ἐκλείπειν. Cap. XXVII. (L.) v. 40. ὁμοῦ-
 ῥόσας. v. 43. αὐτὸς loco ultimi αὐτῶ. Cap. XXVIII.
 (LI.) v. 40. καταβίβασον. v. 56. ἀνταπόδοσιν. Cap.
 XXXI. (XLVIII.) v. 1. Καριαδαίμ. v. 44. συλλη-
 φθήσεται. Cap. XXXIII. (XXVI.) v. 3. ἐπὶ ὁδοῦ.
 Cap. XXXV. (XXVIII.) v. 4. τῶ βασιλέως. Cap.
 XXXVI. (XXIX.) v. 25. εἰπεῖν. Cap. XXXVIII.
 (XXXI.) v. 3. ὀφθήσεται per ὀμκρόν recte. v. 10. τὸ
 ποιμένιον. Cap. XXXIX. (XXXII.) v. 43. ἀνδρόπου
 juxta Hebræum. Cap. XLII. (XXXV.) v. 4. πῶν
 post ἀρχόντων non est in MS. Cap. XLIII. v. 5.
 καὶ ὁ δυνάμει. v. 6. πόλεως. v. 13. ἀναγιγνώσκοντες.
 v. 30. ἔξιμιμύον. Cap. XLVI. (XXXIX.) v. 1, &
 23. Σεδεκίς. v. 3. Εἰσωμαγάδ. Cap. LI. (XLV.)
 v. 2. οἴμμοι οἴμμοι. v. 5. ἐαυτῶ. Cap. LII. v. 22. κατὰ
 αὐτά. v. 26. πρὸς τὸν βασιλέα. v. 31. ἐφιλάπητο. v. 34.
 ἐδίδετο, ni hoc inter sphalmata sit referendum.

E Z E C H I E L.

Cap. I. v. 7. ὡς ὁ ἐξασράπων. Cap. III. v. 7. τῶ
 Ἰσραὴλ utrobique in *Alex.* extat, sed in Bibliis Po-
 lyglottis nota varix lectionis per incuriam Ty-
 pographi haud recto loco posita est. v. 8. νείκος
 recte in *Alex.* scriptum, unde & νεῖκος eodem
 versu excudendum curavi, præsertim quia præ-
 cedenti versu 7. præcessit φιλόνηκοι. Eodem Cap.
 III. v. 23. εἰς τὸ πεδίον habet *Alex.* Cap. VI. v. 6.
 ἀφανισθήσονται. v. 9. ὁκώμεχα. Cap. VII. v. 15. δὲ ἐν.
 Cap. VIII. v. 16. ναὸν Κυρίου. Cap. XI. v. 1. κατ'
 ἀνατολάς.

PROLEGOMENA.

ἀνατολάς. Cap. XII. v. 18. μετ' ὀδύνης. Cap. XIV.
 v. 7. ἢ τὰ ἐνδυμήματα. v. 9. πλανηθῆ sicuti *Hieronymus*,
 erraverit. Cap. XVII. v. 6. εὐθηνῆσαν. Cap.
 XVIII. v. 4. καὶ τῆ φάγοις. v. 20. εἰδὲ πατῆρ fine
 Articulo ὁ. Cap. XX. v. 31. recte μαίνεσθαι habet,
 id est, μαίνεσθε. Cap. XXII. v. 20. ἐν ὄργῃ μὲ καὶ ἐν
 πᾶσι θυμῶ μου recte juxta Hebræum. Cap. XXIII.
 v. 3. ἐπέρυσαν ἐκεῖ. v. 11. ὑπὲρ αὐτῶ, v eadem, uti
 videtur, manu, saltem valde antiqua, adscripto.
 v. 36. ἀπαγγελίαις. Cap. XXIV. v. 4. ἐκχρον. v. 22.
 φάγησθε. Cap. XXV. v. 3. οἶκον ἴεδα. Cap. XXVI.
 v. 7. πολλῆς. v. 16. Θάρξεις nisi hoc inter spha-
 lma fit referendum. v. 28. vox φόβω deest in *Alex.*
 v. 33. τὲς βασιλεῖς. Cap. XXVIII. v. 2. κατόκιστα.
 v. 3. ἐν τῇ ὀπισθήμῃ. Cap. XXIX. ab initio in mar-
 gine minio adscriptum, Φαραὼ βασιλ. Αἰγύπτου. v. 16.
 ἀναμνησκούσα. Cap. XXX. v. 18. Ταφιάς. v. 25.
 δουαί με juxta Hebræum. Cap. XXXI. v. 3. ἐν τῇ
 σκέπῃ, recte. v. 15. ἐξέστησαν. Cap. XXXII. v. 1.
 δωδεκάτω μινι, licet δω male sit erasum. v. 3. καὶ
 ἐν ἐκκλησίᾳ. v. 23. ὅτι τῆς ζωῆς. v. ult. μετ' αὐτῆ non
 est in MS. Cap. XXXIII. v. 4. καταβάλη. v. 11.
 ἀμαρτωλῶ. v. 12. ἐξέλιπται. v. 15. πρῶταγμαῖα. v. 18.
 ποίησιν. ut in antecedd. & seqq. v. 31. ἀκούωσιν.
 Cap. XXXIV. v. 5. διεσάρησαν. Cap. XXXV. v. 2.
 ὅτι τὸ ὄρθ. v. 13. ἐμεγαλορημόνησας. Cap. XXXVI.
 v. 13. βδελύγματιν ὑμῶν juxta Hebræum. v. 37. αὐ-
 τοῖς itidem juxta Hebræum. Cap. XXXVII. v. 6.
 δόπι. Cap. XXXVIII. v. 3. Μοσόν. v. 8. ἐτοιμαθή-
 σαι. v. 21. πᾶν φόβον fine præfixo κί, quod in MS.
 non apparet; quamvis forte sub membrana inte-
 riori margini superinducta lateat. Cap. XXXIX.
 v. 6. κλιμακισοῦσαι. Cap. XL. v. 4. ἢ πᾶπιζαι, id est,
 οὐτο πᾶπιζαι. v. 39. ὅπως σφάζωσιν. v. 46. Σαδδέχ.
 Cap. XLI. v. 13. in fine πιχῶν. Cap. XLII. v.
 17. δεκατέσσαρες. Cap. 44. v. 2. κατ' ἀνατολάς. v. 7.
γενέσθαι

PROLEGOMENA.

γινέσθαι. v. 17. ἔρεᾶ. Cap. XLVII. v. 1. ἐπέλεπεν.
v. 6. ἀπήγαγεν. v. 11. ἀγιάσωσιν.

BARUCH.

Cap. II. v. 2. κατὰ ἐποιήθη. v. 28. Μωσῆ. Cap.
IV. v. 31. ὀπιλάραντες.

THREN.

Cap. IV. v. 2. οἱ τίμοι. v. 3. θυγατέρες.

EPIST. JEREMIÆ.

V. 67. ἐνὶ αὐτῶν sicut Latina vulgata *uni eorum*.

DANIEL.

In Historia Susannæ v. 22. ἐκφύσσομαι. v. 50.
ἀπαγγείλον. Ibidem quoque haud recte legit *Huiffus*,
ἔδωκεν, cum in *Alex.* συ scriptum sit pro
σοι, ut alibi, vocali & diphthongo permutata. Cap.
I. v. 8. οἶνω τῆ ποτῆ juxta Hebræum. Cap. II. v.
9. ἀπαγγείλητε. v. 16. ἀπαγγείλη. Cap. VI. v. 14.
ἀγωνιζόμενος ἐξελέσθαι. Cap. VII. v. 11. ἀνῆρέθη ha-
bet *Alex.* perinde ut *Rom.* Editio. v. 19. ἀφόρον,
sicuti versu 7. Cap. IX. v. 25. inter δύο & καὶ
ὀπισπρέψει extat ε, adeo ut Scriba ὀπισπρέψει fine καὶ
juxta Hebr. scribere voluisse videatur. v. 27.
ὄπι τὸν ἱερόν. Cap. XI. v. 4. Σαβαεὶν. Cap. XII. v. 7.
Βαδδὶ. v. 10. ἀνόσωσιν (non ἀνθήσωσιν, uti perperam
plane *Huiffus* legit.) Ibidem νόσωσιν.

II. In Prophetis Sphalmata Codicis Alexandrini.

H O S E Æ.

Cap. XI. v. 12. ἀσεβείας. Cap. XIV. v. 3. μὴ λάσητε.

A M O S.

Cap. II. v. 9. ἐξήγειρα pro ἐξῆρα. Cap. IV. v. 6.
pro πᾶσι τοῖς τόποις male scriptum πᾶσαι τὰς πόλεις.
σιν.

PROLEGOMENA.

σιν. quod paulo ante præcessit. Cap. VI. v. 2. βασιλείων. Cap. IX. v. 15. ἐκπαδῶσιν.

M I C H Æ.

Cap. II. v. 3. ὄρθροι. Cap. III. v. 3. σωέλκισαν pro σωέθλασαν vel σωέκλασαν.

J O E L.

Cap. II. v. 10. φθίγγος. v. 11. μεγάλη post Κυείου male repetitur. Cap. III. v. 10. ἰχθύ.

A M B A C U M.

Cap. II. v. 3. ἐσώρας pro εἰς πέρας. v. 17. in fine αὐτῶν pro αὐτῶ, uti recte in parallelo versu 8. hujus Capitis scriptum est.

S O P H O N I Æ.

Cap. I. v. 17. εἰχεῖ pro ἐκχεῖ. v. 18. ζήλεις αὐτῶς, quanquam σ in αὐτῶς linea transversa sit expunctum. Cap. II. v. 9. καταλοίπου. Cap. III. v. 11. ὑβρέσεως.

A G G Æ I.

Cap. II. v. 10. εἰρήνης ψυχῆς. v. 18. ἀφθοεῖα.

Z A C H A R I Æ.

Cap. III. v. 5. posterius comma καὶ πεινῶν αὐτῶν ἰμάτια male præcedit prius colon : καὶ ἐπέθηκαν κ. τ. λ. Cap. IV. v. 1. ἐξερῶ. v. 2. εἶπεν pro εἶπα, item ἐπαρυσίδες. Cap. IX. v. 14. πορεύσονται. Cap. XII. v. 7. δώσει pro σώσει. Cap. XIV. v. 18. Κύριος πατάξει Κύριον.

M A L A C H I Æ.

Cap. IV. v. 2. σκίσατε pro σκιεθήσατε vel σκιεθήσατε.

E S A I A S.

Cap. I. v. 31. ὡς πινθήρες. Cap. III. v. 24. ἰδίας loco ἰδίας, nisi hoc ad vocalium permutationes refe-

PROLEGOMENA.

referendum. Cap. IV. v. 5. παιδήσεται pro σεπαδήσεται. Cap. V. v. 5. ἀλαπαγή pro καλαπάτημα ex præcedenti commate perperam reposuit scriba. v. 22. κεραυνῶτες. Cap. VIII. v. 3. ωροσήθεν. Cap. XI. v. 10. ἔθνω. Cap. XVII. v. 3. prius recte scriptum fuit Σύρων unde & nos ita expressimus; sed Librarius eadem manu, vel saltem eodem ævo, ut ex atramento colligitur, superposuit ΑC ut Αουείων faceret; neque tamen ι post ς addidit. Similiter v. 4. super πίονα perperam λ apposuit, ut πλείονα faceret. Cap. XIX. v. 8. ἀλεείς. Cap. XXIV. v. 10. ἠρωμάθη. Cap. XXV. v. 2. in verbo οἰκοδομηθῆ prima syllaba οἰ excidit. Cap. XXVI. v. 4. ἠλπισαι prius recte scriptum fuit, sed ν postea male erasum. Similiter v. 8. σε post ὀνόματος perperam erasum est. v. 11. λάβς. Cap. XXVIII. v. 17. εἰς ταθμές. Cap. XXX. v. 1. ωροθεῖναι ἀμαρτίαις. Cap. XXXII. v. 19. ἐάν bis scriptum est. Cap. XXXIII. v. 19. μέγα. Cap. XXXVII. v. 9. ἀπέσρεψεν pro ἀπέσειλεν. Cap. XXXVIII. v. 12. εἰζου. Cap. XL. v. 15. ὡς ἔλαιον pro ὡς στέλος, recentiori manu super rasura scriptum. v. 22. ὡς κνή. Cap. XLI. v. 20. ὀπασῶνται. Cap. XLV. v. 1. ἐκκράτησας. Cap. XLIX. v. 12. ἐγγῆς. v. 17. ἔξυ pro ἐκ σε. Cap. LII. v. 15. σωάζουσιν. Cap. LV. v. 1. οἶνε. v. 12. πρε ἀγροῦ. Cap. LVI. v. 8. δεσπασιμύς. Cap. LIX. v. 5. βασιλίσκος. v. 15. σωίνας. Cap. LX. v. 2. voces καὶ γρόπος male positæ ante καλύψει γῶ. Cap. LXI. v. 6. ἰχὺς. Cap. LXVI. v. 23. ultima vox κύειος omiſſa, sed à *Cyrillo Lucari*, uti videtur, vel alio nuper addita.

J E R E M I Æ.

Cap. II. v. 22. ἀποπύνη. Cap. III. v. 7. ἀνάσρεψεν. v. 19. εἰ pro εἶπα, occasione sequentis πατέρα. v. 20. in fine voces perperam transpositæ sunt hunc in modum:

PROLEGOMENA.

modum; λέγει Κύριος, ὁ οἶκος Ἰσραήλ. v. 24. μόχθους
 pro μόχθους, occasione paulo ante præcedentis μό-
 χθους. Cap. IV. v. 8. ἀλλάξατε. v. 10. εἶπεν. quan-
 quam antiquissima Librarij manus virgula super-
 posita & exprungendum indicaverit, Cap. V. v. 22.
 εἶπον pro ἔειπον. v. 24. καρδία αὐτῆς. Cap. VII. v. 3.
 καὶ ἐκραινω. v. 10. voces male transpositæ sunt
 hunc in modum; ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιόν μου. Ibidem
 pro ταῦτα male scriptum πάντα quod mendum
 ipse Librarius animadvertit virgulis appositis.
 v. 16. ἐχ. v. 24. προσέχον. Cap. VIII. v. 19. Σιώ.
 Cap. IX. v. 3. τῶσ. Cap. X. v. 21. ἠυφρονόσαντα.
 Cap. XI. v. 12. σέουσαν. Cap. XII. v. ult. ἐξάρξει.
 Cap. XV. v. 18. ψεύδῳ. Cap. XVI. v. 16. ἀλεῖς.
 Ibid. ὄρου. Cap. XX. v. 11. μαθητής. Cap. XXI. v.
 12. verba καὶ οὐκ ἔσται perperam bis sunt scripta.
 Ibid. v. 14. θυμῷ male pro δρυμῷ. Cap. XXII. v. 11.
 τῷ βασιλεύοντι. v. 15. Ἀχαὰς pro Ἀχάζ. Cap. XXV.
 v. 13. πατάξω pro ἐπάξω. Cap. XXVI. (XLVI.)
 v. 1. βασιλέα. v. 3. ἀναλάβετε. sed postremum a
 erasum est, nec tamen e ejus loco positum. Ibid.
 v. 9. μαθηταί, & δ quidem virgulam superposi-
 tam habet, quæ est sphalmatis nota. v. 13. αὐτῷ
 loco Αἰγύπτου. Cap. XXVII. (L.) v. 6. ἐπιλάθοντο.
 v. 44. ὁ σήσελαι. Cap. XXVIII. (LI.) v. 35. ὅτι pro
 posteriori ἔρεῖ super raso spatio scriptum. v. 59.
 ἡς Νηίου. Cap. XXIX. v. 8. (XLIX. v. 7) ἐπώλετο.
 Eodem Cap. XLIX. v. 19. ὁ σήσελαι. Cap. XXXI.
 (XLVIII.) v. 6. αὐτῶν loco ὑμῶν. Eodem Cap.
 XLIX. v. 19. ὁ σήσελαι. Cap. XXXI. (XXV.) v.
 29. ἔρχομαι. Ibid. v. ult. κέλυμα. Cap. XXXVI.
 (XXIX.) v. 8. ἀκαπειδέτα. Ibid. v. 10. δόσπρέψαι
 male positum post λαὸν ὑμῶν. v. 21. πατάξεις per-
 peram. Cap. XXXVIII. (XXXI.) v. 37. μετέωρον
 pro μετέωρον. Cap. XXXIX. (XXXII.) v. 1. ὡς
 Κυρίου male bis scriptum tam ante quam post πρὸς
 Ἱερμίου.

PROLEGOMENA.

'Ιερειάν. Ibid. mendose ὀνιαντῶ. v. 4. ὄραδοθή-
 σονσαι. v. 7. Ἀναναδώθ. v. 17. μετερεώρω. v. 27. ἐπ
 pro π. Cap. XL. v. 6. σινώλουσιν. v. 13. ὅπῃ pro
 ἐπ. Cap. XLII. (XXXV.) v. 11. ἀκήσομεν. Cap.
 XLIII. (XXXVI.) v. 23. ἰωδεῖν. v. 24. πάντες τός.
 Cap. XLV. (XXXVIII.) v. 22. ἠπάτησεν. Cap.
 XLVI. (XXXIX.) v. 1. βασιλέως βαβυλωνῶν. Ibid.
 v. 14. & sequenti Cap. XLVII. (XL.) v. 1. ἦδῃ
 Σαφάν. Eodem Cap. XLVII. v. 2. ἔλαβεν αὐτό. Cap.
 XLVIII. (XLI.) v. 17. τὴν pro τῆ. Cap. LI.
 (XLIV.) v. 21. ἐδυμάσατο. Cap. LII. v. 18. κείρας.
 v. 25. ἐν προσώπῳ. v. 26. αὐτὸν pro posteriori αὐτός.
 v. 3. ἰσχυὸν τάξεις pro ἡ συντάξις.

IN THRENIS.

Cap. I. v. 7. ἐχσοί. v. 12. καὶ pro καὶά. Cap. III.
 v. 41. πρὸς ὑψηλὸν ὅπῃ χειρῶν ordine perverso. Cap.
 V. v. 10. δέρμα.

BARUCH.

Cap. I. v. 1. ἦδῃ Μαασίας, ἦδῃ Σεδεκίαν. Cap. IV.
 v. 12. ἠραμώθειν.

EPIST. JEREMIAE.

V. 9. ὑφαιρέθηνοι. v. 12. σὺπληρον. v. 16. σλῆρες.
 v. 28. λόχω. v. 31. παιδείπνω. v. 70. τὴν ἐν κήπῳ
 ξάμνω.

EZECHIEL.

Cap. I. v. 27. ab initio ὄρασις. Cap. III. v. 10.
 ἐλάλικα. v. 18. ζητήσαι pro ζῆσαι. Cap. V. v. 10.
 τίνα φάγονται πατέρες. Cap. VII. v. 16. μελέτητο καί.
 Cap. VIII. v. 5. post εἰσπορεύεσθαι additum σε, sed
 recte linea transversa expunctum. Eodem signo
 Cap. X. v. 6. voces τῶν τροχῶν, insertæ ante τῶν Χε-
 ρεβείν sunt circumscriptæ sive deletæ. Cap. XII.
 v. 7. αἰχμαλωσίας. sed linea transversa expunctum.
 Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. XIII. v. 7. ἐλάληκα, uti supra cap. III. v. 10. v. 16. ὀρῶντες αὐτῶ, v. superscripto. v. 20. ἐκτέθειται. v. 22. verbum ὑποσρέψαι male post πονηρᾶς repetitum, & ζητήσαι loco ζῆσαι scriptum. Cap. XVI. v. 21. ἔδωκες. v. 22. ἐμνήσθη. v. 26. ὁμοθύντας. v. 28. θυγατέρας Σέρ. v. 39. κατασκόψουσιν. Cap. XVII. v. 7. τὸν ἄνδρα pro τὸν ἄρτον. v. 22, hæc voces καρδίας αὐτῶν perperam bis exarantur, semel post κορυφῆς & iterum post ὄψαράδων αὐτῆς, cum priori loco omitti debuissent. Cap. XVIII. v. 19. ἀδικίαν ἕως πατρὸς perverso ordine. v. 20. ἕως prius scriptum fuit, sed inde recte factum ἕως, deleto v. Cap. XX. v. 6. εἰς γλῶττι Αἰγύπτου. v. 16. ἐν θυμάτων. v. 28. τὰς πονηρίας. Eodem Cap. XX. v. 43. prius recte scriptum fuit κόψεθε, sed postea κ male erasum est, factumque ὄψεθε. Cap. XXII. v. 3. ποιῶσαι. Cap. XXIII. v. 6. πάντες ἵπποι. v. 20. posteriori loco οἰδεῖα. Cap. XXVIII. v. 17. κἀλλε σε. v. 18. ἐκ μέσφ. Cap. XXXI. v. 4. ante verbum ἐξαπέσειλει hæc male ex præcedentibus repetita inferuntur ἦραγεν κύκλω τῶν φυτῶν αὐτῆ, καί. Cap. XXXII. v. ult. μετὰ τραυματίας. Cap. XXXVI. v. 10. αἰρημομώσαι. Cap. XXXVII. v. 23. βασιλείαις pro ἀσβεθείαις. Cap. XL. v. 4. πάντας ὄσα. v. 39. priori loco ζῦο pro δύο. Cap. XLI. v. 18. τῶν χερσῶ. Cap. XLIV. v. 14. τάξουσιν αὐτοῦ. Cap. XLV. v. 7. ante voces τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἀγίων, hæc ab imperito Scriba male inserta sunt τῆς πόλεων καὶ ἀφ᾽ ὧν. Similiter vers. 9. post τῷ Ἰσραὴλ perperam ex præcedenti versu 8vo repetuntur ista: τὸν λαὸν μου καὶ τῶν γλῶττι καὶ κληρονομίαισιν οἶκος τῷ Ἰσραὴλ. v. 20. ἀγνόντος. Cap. XLVII. v. 10. ἀλεῖς. v. 11. ἔση διεβολὴ pro ἐν τῇ διεβολῇ. v. 16. πνικακοῖσι (post ἀνατολάς.)

DANIEL.

Cap. IV. v. 33. μεγαλοσύνην περισσότερα. Cap. V. v.

PROLEGOMENA.

23. οἱ ᾄδικοίτοι. Cap. VI. ἔχθεις. Cap. VII. v. 20. τῆ κεφαλῷ. Cap. VIII. v. 3. τὰς ὀφθαλμοῖς, item ἀνάβαινεν. v. 5. τράχος. Cap. IX. v. 16. πόλεως σε Ἰσραὴλ (Ἰπλ pro Ἰλῆμ.) Cap. XI. v. 6. θυγάτηρ βασιλεύς. v. 11. perverfo ordine scriptum: καὶ ἀγριασθήσῃαι, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆ Νότυ ἐξελεύσῃαι. v. 25. καρδία αὐτῆ καὶ βασικία. v. 34. βοηθηθήσῃαι. In Historia *Belii* vers. 10. δακτύλω.

Vocales permutatae in Prophetis.

A & E. Τεσσεράκοντα Amos II. v. 10, & v. 25. Ezech. IV. v. 6. XXIX. v. 11, & 13. XLVI. v. 22. τέσσερα Zachar. I. v. 18, & 21. Sed Zach. I. v. 20. τέσσαρες, & Ezech. I. v. 5, 8. πασσίων, & eodem v. 8. τέσσαρα, quanquam hoc recentiori manu sit super raso spatio exaratum, & sic etiam alibi. ἐξηρανώθη Abdix vers. 6. ἐραυνήσατε Jerem. XXVII. (L.) v. 26. fed ἐξηραίνῃσω Amos IX. 3. & Sophon. I. v. 12. ἐραυνείῃ Jerem. XIII. v. 27.

E & AI. Ἄναικάβετε Amos V. v. 26. ἀναικρινέδαι Sophon. II. v. 3. ὀπηγνώσῃδς Zachar. VI. v. 15. ἔσαι pro ἔσε Efaia XLII. v. 28. Jerem. XVIII. v. 17. Contra ἔσε pro ἔσαι Jerem. XXV. v. 2. ἀδελμῃθῃδς & ἀδελείδς Jerem. IV. v. 4. δυάδς Jer. VI. v. 10. πορεύῃδαι cap. X. v. 2. δυνῃσῃται XIII. v. 23. Contra σάεφε Zachar. XI. v. 13. ποίσει Jer. VI. v. 26. παιδίον pro παιδίον aliquoties Jer. XIV. v. 18. & παιδινῆς Ezech. III. v. 22. Similiter κερῃ loco κερῃ Dan. VII. v. 12. fed ibidem etiam κερῃδ. Confer Jer. XXI. v. 13. & XLIX. (XLII.) v. 21. μετε pro με Jer. XXVIII. (LI.) v. 34. Contra ἔρε pro ἔμαλ Ezech. XVIII. v. 4. χειροπῃδες pro χειροπέδες Naum. III. v. 10. Efaia XLV. v. 14. Jer. XVII. v. 26. χειροπέδες Jer. XLVII. (XL.) v. 1. & ἀνάβαινεν Ezech. VIII. v. 11. ἔρυσιν pro ἀέρυσιν Efaia XLVI. v. 7. Similiter ἔρετε Jer. XVII. v. 21. ὀπι-

PROLEGOMENA.

σεν pro ἔπιουσεν Jer. V. v. 6. & Dan. VIII. v. 7. ἔπι-
σας Jer. XIV. v. 19. ἔπισα Jer. XXXVII. (XXX.)
v. 14. κα pro καί Jer. X. v. 19. & καινόν pro κανόν
Jer. XVIII. v. 15. Similiter καινὴ pro κανὴ Jer.
XXVII. v. 9. αἴτη pro ἔτη Jer. XLI. (XXXIV.)
v. 14.

Ε & Η. Ἀνάσεμα Sophon. II. v. 14. & Zachar.
IX. v. 8. ἐψέματος Aggæi II. v. 13. ἀψέμα Ezech.
XLI. v. 6. & XLII. v. 5. bis, sed Cap. XLI. &
XLV. v. 2. ἀψήμα. Similiter εὐρεμα Jerem. XLV.
(XXXVIII.) v. 2. & XLVI. (XXXIX.) v. 18. &
LI. (XLV.) v. ult. συσέμασα Ezech. XXXI. v. 14.
ἐκί pro ἡκί Jer. XXXII. (XXV.) v. 31. nisi Libra-
rius intenderit ἐκί, atque tunc inter Sphalmata
referendum. ἑμωδίασεν pro ἡμωδίασεν Jer. XXXVIII.
(XXXI.) v. 29. ἡμάρτητε Jer. XLVII. (XL.) v. 3.
κωπλάται Ezech. XXVII. v. 9. pro κωπιλάται, ut
ibidem vers. 8. scriptum est. ἡδηνικώς pro ἡδηνικὸς
Ezech. XXXIV. v. 4.

Ι & ΕΙ. Ἐπεὶ pro ἐπὶ Amos I. v. 10, 14. Efaia
IX. v. 12. & X. v. 4. Dan. IX. v. 1. ἰδέναι pro εἰ-
δέναι Jerem. IX. v. 6. ἐτὶ pro ἔπ Jer. XXII. v. 12.
& XXIII. v. 4. priori loco & alibi. κωδίση pro
κωδίσει Jer. XXIX. (XLIX.) v. 18. Εἰρεμίας Jer.
XLV. (XXXVIII.) v. 15. νίκος pro νείκος Ezech.
III. 8. ut ex mox sequenti νείκος, & præcedenti
φιλόνηκοι patet. ἀπιδέτω Ezech. III. v. ult. πινῶντι
pro πινῶντι Ezech. XVIII. v. 7, & 16.

Ι & ΟΙ. Φινίκης Efaia XXIII. v. 2.

Ι & Η. Ὠδίνη pro ὠδίνι Efaia XXVI. v. 17.
ἔπινη Jer. VIII. v. 22. ἔπινη Jer. XXVIII. (LI.)
v. 8. σείσι pro σείσει Jer. XVII. v. 5.

Η & ΕΙ. Ἐλεήσει pro ἐλεήση Amos V. v. 15. &
Efaia XXVII. v. 11. Similiter εἰσπηδήσει Amos V.
v. 19. εἰσακίσει pro εἰσακίσεις, (uti mox σώσεις) φω-
τίση pro φωτίσει, uti paulo ante δώσει Baruch I. v. 12.

PROLEGOMENA.

ὑπερήσει Ambac. II. v. 3. κυκλώσει pro κυκλώσει, ut in
antecedd. βάλλῃ Efaia XXXVII. v. 33. σώσει pro
σώσῃ Ef. XLVI. v. 7. ἔδνει pro ἔδνη Ef. LV. v. 5.
σαλπύσει pro σαλπύσῃ Ezech. XXXIII. v. 3. εἶπῃ pro
ἔπῃ Jerem. XXIII. v. 40. Contra θλίψῃ pro θλίψει
Ezech. XVIII. v. 18. σήσει pro σήσῃ Dan. VI. v. 15.
Contra καρδίῃ pro καρδίσει Dan. VII. v. 26.

Ἡ & ΑΙ. Ἡ μεγάλη pro μεγάλη Sophon. I. v. 14.
φωναὶ pro φωνῇ Jerem. III. v. 21.

Ἡ & ΟΙ. Αὐτοῖς loco αὐτῆς Efaia X. v. 2. Con-
tra γεγενημένοις pro γεγενημένοις Ezech. XXII. v. 13.

Ι & Τ. Ἐεισὺβῃ pro ἐρυσίβῃ Hof. V. v. 7. & Joel.
I. v. 4. & II. v. 25. συκκηράτω Efaia I. v. 8.

Τ & ΕΙ. Πρέσβεις Efaia LXIII. v. 9. Contra
ἡμῶν pro ἡμῶν Dan. IX. v. 27. bis.

Τ & ΟΙ. Ἐκώμισον pro ἐκοίμισον Naum III. v. 18.
σοι pro σὺ Jer. XLV. (XXXVIII.) v. 24.

Ἡ & Τ. Πανυμείσατε Efaia LXVI. v. 10. ὑμᾶς
pro ἡμᾶς Mich. IV. v. 14. (vel V. v. 1.) Malach.
II. v. 10. Efaia XVII. v. ult. bis. Cap. XXXII.
v. 15. Cap. XXXVI. v. 18. Jer. II. vers. 6. priori
loco. ὑμῶν pro ἡμῶν bis Zach. I. v. 6. item Ma-
lach. II. v. 10. Efaia XXXVI. v. 18. ὑμῖν pro ἡμῖν
loco citato Zach. I. v. 6. Efaia IX. v. 6. (post ἰδοὺ)
Jer. IV. 13. V. v. 24. Dan. III. v. 30. ὑμεῖς pro
ἡμεῖς Jer. III. v. 22. ὑμᾶς pro ἡμᾶς Jer. XXXIII.
(XXVI.) v. 16. ἡμῶν loco ὑμῶν Joel. II. v. 14, &
26. Zachar. I. v. 2. Malach. III. v. 6. Efaia XXX,
v. 18. (priori loco.) & Cap. XXXV. v. 4. XLII.
v. 27. LV. v. 3. Jer. II. v. 5. IV. v. 4. XI. v. 4, 5.
XIII. v. 16. XVII. v. 22. XXVII. (L.) v. 12.
XXVIII. (LI.) v. 50. XXXII. (XXV.) v. 34.
XLIX. (XLII.) v. 4. Baruch II. v. 21. IV. 24.
Ezech. XVIII. v. 25. ἡμῖν pro ὑμῖν Jer. VII. v. 23.
XIV. v. 13. XLIV. (XXXVII.) v. 6. LI. (XLIV.)
v. 29. Baruch. IV. v. 24. ἡμᾶς pro ὑμᾶς Efaia
LXVI.

PROLEGOMENA.

LXVI. v. 5. Jer. XXI. v. 4. XXVII. (L.) v. 12. Baruch. I. v. 14. & IV. v. 6, & 8. Ezech. XXXVI. v. 3.

Ο & Ω. Ἄδωσω Joel III. v. ult. Jerem. XXVI. (XLVI.) v. 28. Similiter ἄδων & ἄδωσαι Naum I. v. 3. & ἄδωσον Jer. XV. v. 15. & ἄδωσθε Jer. XVIII. v. 23. ἀνταπίδωμα & ἀνταποδοθήσεται Obadiah vers. 15. κατὰ δόδω pro κατὰ δαδῶ Dan. VIII. v. 11, 12. αὐτῶν pro αὐτῶν Dan. XI. v. 5. ἰσραηλ Zachar. I. v. 8. & IV. 2. τὸ δαδῶσθαι Zachar. XI. v. 9. δῶματα Malach. I. v. 3. ὁμοιωθήμεν Esaiæ I. v. 9. πλῆθος Ef. XXIX. v. 7. εὐδῶσαι Ef. XLVIII. v. 15. ἐξοχάρισσα XLIX. v. 16. ἐπιγαλέσονται Ef. LV. v. 5. ὠλεθρῶων Jerem. II. v. 30. ἐμοιχῶντο Jer. V. v. 7. ἐποκέψομαι ibid. v. 8. πρεῖμα ibid. v. 24. μαρτύρομαι Jer. VI. v. 10. ἐμβάλομαι Jer. XI. v. 19. ἔχων pro ἔχον Jer. XV. v. 18. κόψανται Jer. XVI. v. 6. Ἐννομ. Jer. XIX. v. 6. ὀμολογήσαμεν Jer. LI. (XLIV.) v. 25. Σιδῶνα Ezech. XXVII. v. 8. ἀπέσομαι Ezech. XXXIII. v. 30. ἰδνικῶς & ἔχων Ezech. XXXIV. v. 4. πορδῶσονται & φυλάξονται Ezech. XXXVII. v. 24. μόχων pro μόχον Ezech. XLIII. v. 19. ὀρούσονται Epist. Jeremiae vers. 31. κρείσσων ibid. v. 58. φυλάσων ibid. v. 69. σωτήσομαι pro σωτήσομαι Thren. III. v. 49.

ΟΙ & Ω. ὀκοδμήσομαι Esaiæ IX. v. 10. ὀκοδμηθήσονται Jerem. XII. v. 16. Contra οἰκήσαμεν pro οἰήσαμεν Jer. XLII. (XXXV.) v. 10. & κατωκίωθαι pro κατωκίωθαι Ezech. XXXVIII. v. 12.

In Prophetis Consonantes permutatae.

Τ & Δ. Ἐπεράσθη Hofea XIV. v. 2. Amos I. v. 3, 13. Esaiæ XLIV. v. 22. Jerem. III. v. 12. δαπεράσθη Jer. XXXVIII. (XXXI.) v. 21. bis. κατ' ἰσραηλίας Amos VIII. v. 7. κατ' ἰσραηλίας Ezech. XX. v. 14. ἐκχέσθαι pro ἐκχέσθαι Thren. II. v. 12.

PROLEGOMENA.

κατ' ἓνα Eſaiæ XXVII. v. 12. Νετωρατεί & Μωχα-
τεί Jer. XLVII. (XL.) v. 8.

κ & γ. Λιγμῶ bis & λιγμᾶται Amos IX. v. 9.
Δύζνοντες Ambac. II. v. 7. ἐνδιζνουμένοι Epist. Jer. v.
25. & Dan. III. v. 44. & ὀπιδειζνούμενον Epist. Jer.
v. 58.

N nativum mutatum in γ. Ἐγγασρὶ Hofeæ XIV.
v. 1. Eſaiæ VIII. v. 3. & XXVI. v. 18. XL. v. 11.

In M. Ἐμμίσω Amos III. v. 9. VII. v. 10. Mich.
V. 7, 8. & alibi sæpiſſime. Sed ἐν μίσω tamen extat
Ezech. V. 8. VII. v. 4. IX. v. 2. XVIII. v. 18.
XIX. v. 2. bis. & v. 6, 11. XX. v. 8, 9. XXIII.
v. 40. XXIV. v. 7.

N nativum retentum in ἐνπολήσομεν Amos VIII.
v. 5. & ἐνφραγμῶ Mich. IV. v. 14. (vel V. v. 1.) σω-
σεισμῶ & σὺπάσα Naum I. v. 3, 5. σωπάτι Naum
III. v. 14. σωσειῶ Aggæi II. v. 8. σωσεισμὸν Jer.
XXIII. v. 19. ἐνκολληθήσεται Zachar. XIV. v. 5. ἐν-
χασριμύθους Eſaiæ XIX. v. 3. σωματαφροσύνη XXX.
v. 30. σωσίσημον XLIX. v. 22. ἐνπαύματα LXVI.
v. 4. σωμαλῶ Jerem. I. v. 15. ἐνχέσιση Jer. IV. v. 30.
ἐνκατάλειμμα XI. v. 23. ἐνκαταλέλοιπα XII. v. 7. ἐν-
χειρήματος Jer. XXIII. v. 20. ut etiam XXXVIII.
(XXX.) v. 24. ἐνχειρίδον Jer. XXVII. (L.) v. 42.
ἐνχεραμιθύς Jer. XXVIII. (LI.) v. 60. ἐνκότημα Jer.
XXXI. (XLVIII.) v. 39. ἐνκαρπον Jer. XXXVIII.
(XXXI.) v. 12. ἐνπυειῖ Jer. L. (XLIII.) v. 12.
σωκλείσεις Ezech. IV. v. 3. sed ibidem συγκλεισμῶ
habet Alex. contra v. 7. σωκλεισμέν. ἐνχειρίδον Ezech.
XXI. v. 4. sed v. 3, 5. ἐγχειρίδον. ἐνπύσουσιν Ezech.
XXIII. v. 25. & ἐνπυειῶσιν ibid. v. 47. σὺφρυγῆσονται
Ezech. XXIV. v. 10. & σὺφρυγῆ ibid. v. 11. ἐνπυ-
φραγμῶσι Dan. XII. v. 9.

M nativum retentum in λήμψονται Amos IV.
v. 2. VI. v. 12. λήμψεται Mich. I. v. 11. λημφθήσεται
Mich. II. v. 4. similiter ἀντιλήμψομαι & καταλήμ-
ψομαι

PROLEGOMENA.

φομα Mich. VI. v. 6. & cæteris derivatis atque compositis verbi λαμβάνω.

Consonantes adjectæ.

N adnexum Accusativis. Esaiæ VII. v. 19. ξαγάδαν. Ezech. XXVIII. v. 13. ἀνδραγεν. Baruch. IV. v. 16. μονογενῶ.

Consona redundans.

Esaiæ IX. v. 2. ἐκκχθρός. Ezech. XXXVI. v. 2. ἐκκχθρός. Ezech. XXXIX. v. 23. ἐκκχθρών.

Loco duplicis Consonantis simplex.

Πνεγὶ Zach. VI. v. 2. γενήματα Zach. VIII. v. 12. Esaiæ XXIX. v. 1. LXV. v. 21. Jerem. VII. v. 20. VIII. v. 13. Ezech. XXXVI. v. 30. XLVIII. v. 18. γενήματος Esaiæ XXX. v. 23. & XXXII. v. 12. γενημάτων Jerem. II. v. 3. & Thren. IV. v. 9. πνεστογενήματα Ezech. XLIV. v. 30. & XLVIII. v. 14. ἐννοσεύσαι Jerem. XXII. v. 22. ἐξεκκλησιάδῃ Jer. XXXIII. (XXVI.) v. 9.

Loco simplicis Consonæ duplex.

Ἄναίβενγεν pro ἀνέβαιγεν Naum II. v. 7. ἀπικτένων Esaiæ LXVI. v. 3. καταβέγγοντες Jerem. XXVIII. (LI.) v. 14. ἀναβένγι Jer. XXIX. (XLVII.) v. 2. ἀναβέγγοντα Jer. XXXI. (XLVIII.) v. 35. ἀπικτέννειν Ambac. I. 17. ἀπικτέννοντο Dan. II. v. 13.

Hæc quidem Græbius ad *Alexandrinum* Textum pertinentia per otium colligerat, plura forsitan, si ulterius vixisset, intervallis, quæ scribens vacua reliquerat, inserturus. Sed hæc tamen, cuicuiusmodi sint, satis ostendunt, quam accurate Exemplar suum cum MS. Codice contulerit, minutissima quæque diligenter expendens, sequiorum

PROLEGOMENA.

rum sæculorum levissimas emendationes ab antiqua *Thecla* manu secernens, tenuissimos quoque literarum apices, ductusque literarum vetustate pæne exesos subtiliter explorans, & priscum denique scribendi morem, ubicunque ab hodierna scriptione discedit, in chartis exprimens; ut uno scilicet conspectu simul universa Lectoris oculis subjiceret, quæ plura videbantur, quam ut possent, leviora, quam ut deberent, per marginem disponi. De his, qui ampliora voluerit, consulat erudita vel Græbii vel Leî Prolegomena; in quibus inveniet, quandam, nec mediocrem interdum, etiam ex his rebus percipi posse utilitatem. Sic Abdixæ vers. 18. *πυροβόλος* est in *Vat.* *πυροβόλος* in *Alex.* quæ Lectio in *B.P.* prorsus omiſsa est. Sunt tamen, ut ait Hieronymus in loc. *qui non πυροβόλος, id est, frumentarium: sed πυροβόλος, hoc est, qui gestare possit igniculum, à Septuaginta translatum putent.* Nec paulo prius in eodem loco, *quod Septuaginta transtulerunt πυροβόλος, nos in frumentarium vertimus, juxta antiqui sermonis eloquium: eos enim, quos nunc agentes in rebus, vel veredarios appellant, veteres frumentarios notabant.* Quod non placet Drusio, *quoniam sine teste aut exemplo dicitur: scilicet, frumentarium eundem esse ac veredarium, qui ferat nuncium cladis ad vicinas gentes: cujus contrarium tamen ostendit Salmasius in Notis ad Spartianum. pag. 28.* Deinde sic pergit Drusius: In aliis libris est *πυροβόλος* teste Hieronymo in locum. Quid hoc? In Lexico Hesychii est, *flammiger & solus superstes in bella.* Sensus idem qui in Hebræo: nam *פירש* dicitur *residuus in bello.* Porro proverbium erat apud Græcos, teste Herodoto, *ὄνδρα πυροβόλος. Ne flammiger quidem, sub. evasit.*

Proprie

PROLEGOMENA.

Proprie *πυρρόβος* dicebatur vates facem gerens ante prima signa, quoties procinctæ acies congregari pararent. Hunc, tanquam sacrum, quod legati munus obiret, violare nefas erat. Hæc Drufius in locum. Quæ fusius, nec paulo melius prosequitur Vir inter nostrates Summus, in Archæologia Græca, Tom. II. p. 73. Erant antiqua inter Græcos *Σημεία*, prælii signa, faces accensæ, quas ab utroque invicem exercitu projicere solebant ii, qui *πυρρόβοι*, sive *πυροβόλοι* dicebantur, Martis Sacerdotes, qui propterea sine scelere violari non poterant, ita ut projectis facibus ad suos integri se reciperent. Unde natum est proverbium, *ὄντι ὁ πυρρόβος ἰατρίδι*. Ne flammiger quidem evasit, quoties tam cruentum incidisset prælium, ut neminem vivum utrimque conservarent milites. Ad hunc morem Poetæ Græci & Latini crebro respiciunt. Hæc Præsul Clarissimus: quem vide. Non erat igitur contemnenda Lectio Alexandrini Codicis *πυρρόβος*, quæ & ab Hieronymo memoratur, & quam diserte expressit Arabs Interpres, si qua illius sit autoritas, *حامل النار*, *ferens ignem*, quæque antiquam consuetudinem melius exhibet, & cum veteri proverbio, & cum loci sensu, rectius, quam *πυροβόλος*, consentit. Prædicat enim Propheta Idumæorum gentem interneceione delendam esse: *לֹא יִהְיֶה שְׂרִיר* *לְבֵית עֵשָׂו*, *οὐκ ἔσται πυρρόβος τῷ οἴκῳ Ἠσαῦ*. Non inficior, *πυροβόλον* hoc sensu itidem ac *πυρρόβον* scribi, quæ erat causa fortasse, cur hanc Lectionem Huissus silentio præteriret; sed cum *πυροβόλος* *frumentarius* reddi possit, quemadmodum eam reddidit Hieronymus, *πυρρόβος* hoc sensu perraro, nec nisi inter Poetas occurrat, ideo Græbius tollendum esse ambiguum judicavit, & *πυροβόλος* ne in

PROLEGOMENA.

marginem quidem exhibuit. Sed illud etiam adjici potest, vocem *πυρροβος* non satis commode *frumentarius* verti, si veredarium intelligas: significat enim hominem, qui tergo vel brachiis frumentum gerit, vel terram tritici feracem, ut notavit Magnus Salmasius, neque Suidas, Hesychius, Phavorinus eam vim Græco vocabulo tribuerunt. Sed de hoc consule, si placet, Suidam in voce *πυρροβος*, Drusium in Adagiis, & præcipue Salmasii Annotationes in Spartianum. pag. 28, 29, 30. Ubi fuse ostendit, quodnam fuerit inter Romanos milites *frumentarii* officium.

Malach. cap. II. v. 15. Sic legitur in Editione Romana, καὶ ἓ καλὸν ἐποίησε, in Hebræo, וְלֵא אֶחָד וְלֵא אֶחָד, quod varie reddi solet. Et ne unus fecit. Vel, ut *Vulg.* Nonne unus fecit? Vel, Annon vir unus &c. ut Syrus. Vel, Nonne unus fuit Abraham? ut Chaldæus vertit. Audiamus jam Cappellum de hoc loco ita differentem. Lib. IV. Criticæ Sacræ. p. 317. Legendum proculdubio, καὶ οὐκ ἄλλον ἐποίησε: nempe LXX. pro וְלֵא אֶחָד, quod hodie legitur, legerunt וְלֵא אֶחָד, καὶ οὐκ ἄλλον, optimo sensu. Hoc enim, *inquit*, vult Propheta, Deus, cum creavit Evam, eamque adduxit ad Adamum, ut illam ei sociaret, non aliam ei creavit, adduxit, & sociavit conjugem, etiamsi id posset, & spiritus abundantia illi esset ad plures creandas. Hæc ille. Sed pace tanti Viri dixerim, si ad Evam refertur sententia, scribendum est, וְלֵא אֶחָד, οὐκ ἄλλω, non aliam. Verum ita pergat paulo post Vir celeberrimus. Quod autem sic & legerint & reddiderint LXX. liquet ex sequentibus in eodem versu, ubi hodie legitur, וְמָה הָאֶחָד, & cur unum? LXX. τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζῆτει ὁ θεός; legerunt enim rursus אֶחָד pro אֶחָד. Reprehendit hic Cappellum

PROLEGOMENA.

Cappellum Buxtorfius, quod nullus Codex Græcus legit ἐκ ἄλλον. Quod quidem incommodum est nullum. Nam, primo, in Notis Ed. *Vat.* ad hunc locum, καὶ ἐ καλὸν ἐποίησε. Sic, inquit Editores, plerique habent libri; est autem qui habeat, καὶ ἐ κέλλος, est qui, ἐκ ἄλλος. Secundo, Flaminii Nobilius in loc. Sic plerique libri, in aliquo tamen est, καὶ ἐκ ἄλλος, & non aliter: in aliquo item, καὶ ἐ κέλλος, quod videtur factum ex, ἐκ ἄλλος, quod est apud Theodoretum: & in Complut. & apud S. Hieronymum, ἢ non alius fecit, sine interrogatione. Tertio, Eandem Lectionem, ut monet Capellus, confirmant, quæ protinus sequuntur, verba, καὶ τί ἄλλο &c. Hanc denique mens Scriptoris sacri vel omnino postulat, vel optime saltem patitur. Arguit Judæos Propheta, quod uxores suas pro libitu repudiarent, ut alias ducerent: Hoc igitur modo eos alloquitur, ἐκ ἄλλος ἐποίησε, non alius fecit, ἢ, scilicet, atque illam: Eodem nempe, quo supra in eodem Capite, usus argumento. Οὐχὶ θεὸς εἰς ἐκπίσεν ἡμᾶς; Recte igitur Græbius ex *Alex.* Codice non, ut Huiffus, ἐ κέλλος, sed monente Nobilio, vetustam ἐκ ἄλλος, (quam agnoscit Hieronymi Versio, & unus ex MSS. *Reg. Codd.*) & fortasse veram πάν ο'. Lectionem exhibuit. Esaiæ cap. I. v. 18. διελεγθῶμεν, Vaticana Lectio est: ad quam Waltoniana διελεγθῶμεν prope accedit. Minime tamen negligenda est Græbiana, διελεχθῶμεν, quæ facillime in ἀφλεχθῶμεν mutatur, quam tum alii Codices, ut fatentur Editores Romani, tum Basilii & Cyrillus tuentur. Cap. XLVI. v. 1. αἵρετε αὐτὰ R. ἔδεταῖ habet MS. *Alex.* unde ἔλεταῖ legit Huiffus, quod ex Alexandrino scribendi more, ubi diphthongus αι pro simplici ε creberime ponitur, in ἔλεταῖ converti potest. Sarius tamen

PROLEGOMENA.

tamen habuit Grabius Alexandrinum Sphalma fervare, quam emendatam Lectionem in margine de sua conjectura, licet certissima, ponere. Ezech. cap. XXII. v. 1. habet MS. *Alex.* ἐν δεκάτῳ ἔτη ἐν τοῖς δεκάτῳ μηνὶ, ubi ante δεκάτῳ Grabius observat *σω* male erasum esse. Hoc inde profectum est, ut arbitror, quod in multis exemplaribus, ut ait Hieronymus in locum, juxta LXX. duodecimus annus & mensis decimus ponitur: juxta cæteros autem Interpretes decimus annus, & duodecimus mensis. Hinc evenit, ut cum in quibusdam Exemplaribus scriptum esset ἐν δεκάτῳ ἔτει, alii ἐν δεκάτῳ conficerent, ut est in MS. *Alex.* unde & Syrus etiam, undecimum annum, mensem duodecimum transtulit. Alius vero Librarius, cum in multis Exemplaribus decimum mensem scribi videret, *σω* ante δεκάτῳ erasit. Ita & Flam. Nob. in Notis ad hunc locum, asserit: in nonnullis, ait, Exemplaribus, & apud Theod. est δεκάτῳ & δεκάτῳ, in nonnullis δωδεκάτῳ & δωδεκάτῳ. Ita magna semper varietas in numeris. Denique, δεκάτῳ scriptum videtur in Vaticano Codice, nam idem Flam. Nob. ibid. *Corrigendum*, ait, in nostra, δωδεκάτῳ: scilicet, ut Vulg. Latinæ consentiat. Jer. cap. XXVI. (in Heb. XLVI.) v. 17. legitur in Editione Sixtina. Σαὼν Ἐσβετὲ Μανδ. Quæ verba in MS. *Alex.* sic distinguuntur, Σαὼν Ἐσβετὲ Ἐμανδ, juxta Heb. שׂאוֹן הַעֲבֵטִי אֶמַנְדָּה. In MS. Colbertino apud Hexapla Dⁿⁱ Montfaucon, Ἐσβετὲ Μανδ, unde legendum est, ut recte censet Vir Clarissimus Ἐσβετὲ Μανδ, vel potius Ἐμανδ, ut est in MS. *Alex.* Vel ut in MS. Regio, de quo mox, Σαὼν Ἐσβετὲ Ἐμανδ, aut Ἀμμανδ, ut est apud Theodoretum.

III. Hæc erant breviter annotanda de Variis
Lectionibus

PROLEGOMENA.

Lectiōibus à Waltonō prætermiſſis; plura facile inveniēnt, qui otio & ingenio abundant. Tranſeo nunc ad ea, quæ de lacunis Jeremiæ Prophetæ ex Regio Codice completis dicenda ſunt. Duæ ſunt optimæ Notæ MSS. Codices in Bibliotheca Regia, quorum alter Prophetas omnes complectitur, alter à principio ad Caput XXV. Eſaiæ mancus eſt, cætera integer. Horum Collationes Grabiſ in ſeriniis conſervatas reliquerat, ſed imperfectas, nec à ſe invicem ſatis diſtinctas, ut ubique dignoſci queat, an Lectiōes ibi notatæ, in primo an ſecundo Codice reperiantur. Suſpicio tamen hæc, quæ inferuit Grabiſ, Jeremiæ complementa deberi Regio Codici, de quo hanc Grabiſ Notulam reperio.

CODEX REGIUS PROPHETARUM

In Majori Quarto. Inſcriptio in adverſa parte.

Folii primi. Ἐκκεκληθη μερίστην τῶ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου Μακαρίου, licet tres poſtremæ literæ vetuſtate pæne ſint deletæ. Duodecim minores Prophetæ atque Eſaias crebris obelis in margine ſunt illuſtrati.

Deſiderantur in chartis Grabiſianis, quæ ante Cap. XXVI. circa verſus ex Regio Codice ſuppletos annotavit, licet plures ex eo Codice ante hunc locum inferuerit, quos minori caractere, ſicut alia quæcunque deſunt in MS. Alexandrino, diſtinxit. Cap. XXVI. (in LXX. XXXIII.) v. 21. ante καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ita in Cod. Reg. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔφυγεν. mox v. 22. poſt ἀνδρας εἰς Αἴγυπτον, hæc inferenda notantur in margine: * Ἐλθεῖν υἱὸν Ἀχὼβ, &c. ut in hac Editione. Ad quæ etiam aſterifci in ceteriori margine appoſiti pertinere videntur, non ad præcedentia, καὶ ἐξαπέσταλιν &c. utpote quæ una cum ſequentibus, in Septuaginta non haberi, ait Hieronymus,

omiffa

PROLEGOMENA.

omissa scilicet occasione recurrentis *εις Αἴγυπτον.*

Cap. XXVII. (in LXX. XXXIV.) v. 1. jam tempore Hieronymi, ac proinde etiam in *Rom.* & *Alex.* Codd. omissus, in Codice Regio extat, hypolemniscis loco asteriscorum ei appositis. *Ἐν ἀρχῇ βασιλείας Ἰωακείμ, &c.* ut in hac Editione. Sed βασιλείας ponendum censuit Grabius, & reposuit, Theodoretī & Hebræi Textus autoritate. Sequitur ibid. *ἐγένετο λόγος Κυρίου* quæ postrema vox abest à Theodoro & Hebræo Textu, quamobrem omissa est in hac Edit. Versum 5. prima quidem voce ὅτι redundantem, sed in medio mutilum, ac versum 6. quoque mancum integritati suæ à Codice Regio restituit, & vers. 7. addidit Grabius modo, quem legere licet in hac Edit. *Ἐγὼ ἐποίησα ἔγωγε καὶ τὰς ἀνθρώπους.* Ubi *ἐργάνες* mendose in Theodoret. errore ex similitudine utriusque vocis abbreviatæ nato, siquidem & in Cod. *Reg.* hoc loco ita exaratur, *άνες. Καὶ δώσω αὐτὰ MS. R. αὐτῶ* ex Theod. juxta Hebr. emendavit Grabius. *πάντων τῶν γένων, πάντων* omittitur in Theod. Sequitur paulo post. *καὶ γὰρ τὰ θνητὰ τῆ ἀρχῆς ἐργάσαντες δέδωκα αὐτοῖς καὶ δουλεύειν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ τῶ ὑπὸ αὐτοῦ.* Verba, *Dedi ei, ut serviant illi, & servient ei omnes gentes &c.* usque ad *Reges magni*, in LXX. non legi ait Hieronymus ad hunc locum. Unde & in MS. *Reg.* hypolemniscus verbo *δέδωκα* præfixus, idemque signum sequentibus appositum ibidem conspicitur, cum tamen asterisci exarari debuissent. Theodoretus habet: *καὶ δουλεύειν αὐτοῖς. Καὶ δουλεύουσιν αὐτοῖς.* Atque ita fere etiam Hieronymus. Quorum autoritate permotus, *καὶ δουλεύουσιν αὐτοῖς,* scripsit Grabius. Præterea καὶ τῶ ὑπὸ τῆ ὑπὸ αὐτοῦ hic inferendum autoritate Theodoretī, Hieronymi, ac ipsius Hebræi Textus. Proinde ita legitur in hac

PROLEGOMENA.

hac Edit. Vide locum. Eodem v. 7. εως ε̄ ελθῃ ὁ κερως̄ τῆς ὀργῆς αὐτῆ. Juxta Heb. פְּרָגָה, γῆς pro ὀργῆς restituit Grabinus, & Hieronymus habet *terra*. Versus 8. caput mutilum MS. *Reg.* ita integrum exhibet, Καὶ ἔσαι τὸ ἔθνος &c. ut in hac Editione. Versu 10. post γῆς ὑμῶν hæc adduntur: καὶ ἀπαερῶ ὑμᾶς καὶ ἀπολείδει, occasione proxime sequentis καὶ omiffa. Versus 12. ultima verba cum versu 13, & parte 14^{ti} ob recurrentem vocem Βαβυλωνος omiffa ita nobis sistit Codex *Reg.* Καὶ δολύσατε αὐτῶ καὶ τῶ λαῶ αὐτοῦ &c. Quæ ubi Hieronymus in LXX. deesse dixerat, addit: *Et idcirco admoneo, ut prudens Lector intelligat, quantum desit per singula Græcis Codicibus & Latinis.* Versu 16. voci Βαβυλωνος duæ subjunguntur γῶν παχὺ, quas in LXX. non haberi, iterum Hieronymus monuit, ut & sequentem vers. 17. quem asteriscis signatum sic repræsentat Codex *Reg.* Μὴ ἀκούσατε &c. sed ἀκούετε legit in Textu Grabinus, aliorum MSS. autoritati cedendum ratus. Omnium horum loco in *Rom.* & *Alex.* extat solum, οὐκ ἀπίστευα αὐτῶς, quod ex loco parallelo, cap. XXIX. v. 9. hic insertum videtur. Versu 18. post ἀπαντησάτωσαν hæc sequuntur in Codice *Reg.* & MS. Coll. Novi, inque illo asteriscis signata. ✕ Δὴ τῶ κρείω &c. ad finem Cap. Quæ omnia in LXX. non haberi monet Hieronymus, additque: *Pro quo aliud, quod scriptum non erat, posuere, dicentes: mihi quia sic dixit Dominus: & reliqua vasa, quæ non tulit Rex Babylonis, quando transtulit Jechoniam de Hierusalem, in Babylonem intrabunt, dicit Dominus, Sensum magis quam verba ponentes.* Atqui hæc ita etiam in *Rom.* & *Alex.* Codd. leguntur, Hebræis verbis in compendium redactis, quod ipsine Interpreti, an Librario cuiquam sit tribuendum, dubitari potest.

Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. XXVIII. (in LXX. XXXV.) v. 1. mutius, in *Reg.* Codice integer legitur hujus tenoris: *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτῃ ἐκαίνῳ, ἐν ἀρχῇ &c.* Versu 2. post *Κύει* additur, *τῶν δουράμεων, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ.* V. 3. ante *τὰ σκεῦη* præfigitur *πάντα*, & subjungitur appositis asteriscis: *ὅσα ἔλαβεν &c.* ad medium versus 4^{ti}, ut in hac Edit. *Pro quibus*, inquit Hieronymus, LXX. *translulerunt*, Jechoniam & transmigrationem Judæ, quomodo & *Rom.* atque *Alex.* habent: *breviter Hebraicæ veritatis sensum magis, quam verba ponentes.* Unde patet, quæ in MS. *Reg.* sequuntur verba: *καὶ τὸν Ἰαχονίαν, καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰούδα*, ibidem expungenda esse, utpote quæ jam prius recitatis continentur. V. 8. post *πόλεμον* additur, *καὶ εἰς κακίαν, καὶ εἰς θάνατον.* V. 11. post *ζυγὸν βασιλείας Βαβυλῶνος* inferitur, *ἔπ' ἐν δύο ἔτεσιν ἡμερῶν*, quæ apud LXX. neque Hieronymus apprehendit. Ita enim ad h. l. *Duas annos non translulerunt LXX. Prophetam quoque non dixere Ananiam, ne scilicet Prophetam viderentur dicere, qui Prophetam non erat.* In Cod. *Reg.* autem additur *Ἀδδοσοφίης*. V. 14. *τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος* præfigitur nomen *Ναβουχοδονόσορ* & sequentia hypolemniscis in MS. insigniuntur: (cum asterisci apponi debuissent, siquidem in LXX. versione desunt, ut etiam suo loco notavit Hieronymus:) & continuo subjunguntur, *καὶ δαλ. &c.* V. 16. post *ἀποθανῆ* inferitur: *ὅτι ἐκκλιπὶν ἐλάλησας πρὸς Κύειον* quod comma in LXX. non haberi notavit Hieronymus. V. 17. siue ultimum itidem integriorem exhibet Codex *Reg.* *καὶ ἀπέθανεν &c.* vide locum in hac Edit. pro quo *Rom.* & *Alex.* per compendium *καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ* (*Alex.* *ἑβδόμῳ μηνὶ*) Hieronymus ad h. l. ubi verba illa, *Et mortuus est Ananias Propbeta in anno illo mense septimo*, non haberi dixerat, addit:

Pro

PROLEGOMENA.

Pro quo tantum posuerunt: Et mortuus est mense septimo.

Cap. XXIX. (in LXX. XXXVI.) v. 1. non modo legitur Ἰερεμίας ὁ πρῶτος, posteriori voce in *Rom.* & *Alex.* omiffa; sed & post τὸν λαόν, additur, οὓς ἀπώκισεν &c. V. 6. ἀνδράσιν subjicitur, καὶ μνησάτωσαν υἱὲς καὶ θυγατέρας. Vers. 14. cujus tantum hoc comma, καὶ ἔπρηνύμαι ὑμῖν, in *Rom.* & *Alex.* Codd. reperitur, una cum sequentibus usque ad versum 21. sub asteriscis repræsentat Cod. *Reg.* ita pergens, φησὶ Κύριος. καὶ ἔπρηνύω &c. Librarius quidem tot asteriscorum exarandorum pertæsus cessavit circa ista verba, καὶ δώσω αὐτὸς εἰς σάλλον &c. sed nullum est dubium, quin ulterius usque ad versum 21. apponi debeant, cum omnes hi versiculi ex Theodotionis versione desumpti videantur. Hic quidem locus, cum integer non compareat in Notis Flam. Nob. in Tomo Polyglotton sexto, suppletus est ex Clarissimi Dⁿⁱ Montfauconi Hexaplis, ubi hi versus exhibentur ex celebri illo MS. olim Marchaliano, nunc R. R. P. P. Jesuitarum, qui ubique fere cum Codice Regio mire consentit, exceptis quibusdam vocibus, ubi tenuis est discrepantia: ut ecce! v. 16. πάντα τὰς λαὸς MS. *Jes.* πάντα τὸν λαόν MS. *Reg.* τὰς καλοικοῦντας *Jes.* τὸν καλοικοῦντα *Reg.* ἀδελφὸς *Jes.* τὸς ἀδελφὸς *Reg.* v. 17. ἔξαποσελῶ *Jes.* ἔξαποσέλλω *Reg.* τὸν λιμὸν *Jes.* καὶ τὸν λιμὸν *Reg.* ἀ ἢ βρωδῶσιν *Jes.* ἀ ἢ βρωδῶσεται *Reg.* ὑπὸ *Jes.* ὑπὸ *Reg.* v. 18. καὶ διώξω ὅπου *Jes.* καὶ ἐνδιώξω κατόπισθεν *Reg.* βασιλείαις *Jes.* ταῖς βασιλείαις *Reg.* εἰς ὄρκον *Jes.* καὶ εἰς ὄρκον *Reg.* συεισμὸν *Jes.* συεγμὸν *Reg.* v. 19. οὐκ ἤκουσαν *Jes.* οὐκ ἠκούσατε *Reg.* Quæ Variationes vix tanti sunt, ut recenseri mereantur. Versus autem, de quibus agimus, in iis, quos Hieronymus vidit, Codicibus defuere, (vide, si placet, Clariss. Montfauconi

PROLEGOMENA.

coni Hexapla in locum.) ac modo in *Rom.* & *Alex.* defunt, exceptis ultimis verbis: ὅτι εἶπατε &c. quæ versum 15. in Hebræo constituunt; in Cod. *Reg.* autem huc transposita sunt. Vers. 23. in antedictis exemplaribus extat: καὶ ἐγὼ (*Alex.* καὶ γὰρ) μάρτυς, noster juxta Hebræum sonat: καὶ ἐγὼ εἰμι ὁ γνώστης καὶ μάρτυς. Ita & MS. *Jes.* Mox vers. 24. ultimam vocem λέγων, & v. 25. ita cum asteriscis exhibet Cod. *Reg.* ταῦτα λέγει &c. ut in hac Editione: nisi quod in MS. post Ἱερουσαλήμ. v. 25. perperam inserta sit lectio Cod. *Rom.* & *Alex.* ἐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὄνματί μου, quæ expungenda, ac unica particula καὶ illic ponenda videtur, prouti apud Chrysostomum in Catena Ghislerii. Tom. 2. p. 649. Ita & MS. *Jes.* qui verba supra citata omittit. Hieronymus, postquam notaverat præcedentia verba usque ad *Hierusalem* in LXX. non haberi, subjungit: *Rursumque addidere de suo*: Non misi te in nomine meo. Quamobrem hæc omisit Grabius, ut & MS. *Jes.* Cæterum nostro Codici omnino consonus est alius Vaticanus, cujus mentionem facit *Nobilius* ad hunc locum. In ipso denique fine hujus Capituli loco duorum verborum, ἐκ ὄφρα, Codex noster juxta Hebræum habet, λέγει Κύριος, ὅτι ἔκκλησιν ἐπέλιπεν καὶ τῷ Κυρίῳ. Ita & MS. *Jes.* nisi quod τῷ ante Κυρίου omittat.

Cap. XXX. (in LXX. XXXVII.) v. 6. post ὄσφρος (MS. ὄσφρον) αὐτῷ additur ὡς πικτήσης: quod & Chrysostomus habet in laudata Catena Tom. 2. Ghislerii. p. 661. MS. *Jes.* legit, ὡς γυναικὸς πικτήσης. Vulg. *quasi parturientis*. Versus 10, & 11. quos *ex Theodotionis Versione sub asteriscis in plerisque Codicibus Vulgatæ Editionis τῶν ὁ.* testatur Hieronymus, neque tamen habent *Rom.*

&

PROLEGOMENA.

& *Alex.* Codices, Codex *Regius*, quanquam alteris haud appositis, ita exhibet: $\Sigma\upsilon\ \delta\epsilon\ \mu\eta\ \phi\omicron\beta\omicron\upsilon\delta\omicron,$
 $\pi\alpha\iota\varsigma\ \mu\omicron\upsilon\ \text{'}\text{Iakov\ \&c.}$ ut in hac Edit. Ubi hæc notanda sunt, 1°. v. 10. $\tau\eta\varsigma\ \alpha\iota\chi\mu\alpha\lambda\omega\sigma\iota\alpha\varsigma$ habet MS. *Reg.* & *Jes.* pro $\tau\eta\varsigma$ Grabius in Textu posuit $\gamma\eta\varsigma$ juxta Hebræum $\gamma\eta\eta\eta$. quomodo & *Complut.* 2°. $\kappa\alpha\iota\ \epsilon\upsilon\ \pi\alpha\delta\eta\sigma\epsilon\iota$ MS. *Reg.* ex Hebræo $\text{'}\text{JNH\ \Psi}$. $\epsilon\upsilon\ \pi\alpha\delta\eta\sigma\epsilon\iota$ MS. *Jes.* 3°. v. 11. $\epsilon\kappa\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ MS. *Reg.* $\epsilon\iota\sigma\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ *Jes.* $\sigma\upsilon\eta\tau\epsilon\lambda\epsilon\iota\alpha\eta$ *Complut.* Tam hic quam paulo post perperam excuderunt in Theodoretō $\epsilon\kappa\theta\lambda\eta\mu\iota\eta$, *afflictione*. Ipsum enim $\epsilon\kappa\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ *interitum* legisse indicat, dum in Comment. posuit $\omicron\lambda\epsilon\theta\rho\upsilon\eta$. Mox $\sigma\epsilon$ post $\delta\iota\epsilon\sigma\kappa\omicron\rho\tau\omicron\sigma\alpha$ legunt MSS. *Jes.* *Reg.* quæ vox male abest a Græco Theodoretī Textu. 4°. $\omega\lambda\omega\ \sigma\epsilon\ \epsilon\ \pi\omicron\iota\eta\sigma\omega\ \epsilon\iota\varsigma\ \epsilon\kappa\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$, Cod. *Reg.* quæ defunt in MS. *Jes.* occasione forsan præcedentium verborum similibus $\pi\omicron\iota\eta\sigma\omega\ \epsilon\kappa\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ ubi $\epsilon\iota\sigma\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ in MS. *Jes.* Librarius pro $\epsilon\iota\varsigma\ \epsilon\kappa\lambda\epsilon\tau\eta\mu\iota\eta$ videtur scripsisse. Sequitur in MS. *Reg.* v. 12. $\omicron\pi\iota\ \tau\alpha\ \delta\epsilon\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\ \text{K}\acute{\upsilon}\epsilon\iota\ \text{'}\ \beta\iota\alpha\iota\omicron\eta\ \tau\omicron\ \sigma\omega\tau\epsilon\mu\mu\acute{\alpha}\ \sigma\omicron\upsilon$, juxta Theodotionis scilicet Versionem, (uti conjicere licet,) pro quo LXX. habent: $\omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma\ \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\ \text{K}\acute{\upsilon}\epsilon\iota\ \text{'}\ \alpha\eta\epsilon\sigma\eta\sigma\alpha\ \sigma\omega\tau\epsilon\mu\mu\acute{\alpha}\ \sigma\omicron\upsilon$. Vers. 14. post $\epsilon\pi\pi\rho\omega\tau\eta\sigma\upsilon\sigma\iota\eta$ additur $\omega\pi\epsilon\iota\ \sigma\omicron\upsilon$, quomodo & in Origenis Homilia 8. in Leviticum extat: *Interrogabunt de te.* Versum 15. cujus prior pars in *Rom.* & *Alex.* deest, & jam tempore Hieronymi in *Vulg.* Cod. deerat, posterior autem alieno loco posita, integrum suo loco siltit Cod. *Reg.* $\tau\eta\ \beta\omicron\alpha\varsigma$ &c. quibuscum convenit MS. *Jes.* excepto, quod pro $\alpha\eta\omicron\mu\omega\eta$ habeat $\alpha\eta\omicron\mu\iota\alpha\varsigma$, pro $\text{'}\text{I}\eta\upsilon\sigma\epsilon\eta$, ut *Reg.* $\text{'}\text{I}\eta\upsilon\sigma\alpha\eta$ *Jes.* (rectius juxta Heb. & prout jam emendaverat Grabius ex Theodoretō & Origene.) & quod hæc verba ad finem versus, $\tau\alpha\upsilon\tau\alpha\ \epsilon\pi\omicron\iota\eta\sigma\alpha\eta\ \sigma\omicron\upsilon$, MS. *Reg.* defint in *Jes.* ubi pro $\epsilon\pi\omicron\iota\eta\sigma\alpha\eta$ legit $\epsilon\pi\omicron\iota\eta\sigma\alpha$ Grabius juxta *Heb.* & *Vulg.* *hæc feci tibi.* Mendum

PROLEGOMENA.

dum est antiquum ἐποίησαν, siquidem & apud O-
rigenem, loco antea citato, extat, *fecerunt*. Hic
autem versus ita legitur in Edit. Complutenſi,
τί βοῶς ἐπὶ συντεϊμματί σου; ἀνιάτος ὁ πόνος σου ἀλλ' ἐν
πλήθει τῆς ἀδικίας σου. Quæ tamen non est vera
Theodotionis Versio, ut Clariss. Montfaucon ad
hunc locum animadvertit, quod ex MS. *Jes.* (ad-
do, & ex MS. *Reg.*) probatur. V. 22. καὶ ἐπαθὲ μοι
εἰς λαὸν &c. ex MS. *Reg.* Quod etiam legitur in
MS. *Jes.*

Cap. XXXI. (in LXX. XXXVIII.) v. 8. post
τῆς γῆς ita legunt MSS. *Reg.* & *Jes.* ἐν αὐτοῖς πυρρὸς
καὶ χαλδῶς, ἔγκυρος καὶ πῆξισα ὁμοθυμαδόν, ἐκκλησία μεγάλη.
Pro פֶּסַח וְעַד פֶּסַח videntur legisse LXX.
פֶּסַח וְעַד מִצְרַיִם, quæ sic reddiderunt, ἐν ἐορτῇ φασέκ.
Ad finem versus 13. subjicit hæc verba Cod. *Reg.*
ἀπὸ τῆς λύπης αὐτῶν, ut & MS. *Jes.* præcedentia sic
exhibet *Reg.* καὶ ὄρα καλῶσα αὐτοὺς, καὶ ἐύφρανῶ αὐτοὺς,
in reliquis exemplaribus omiſſa occasione mox
recurrentis καί. V. 15. θρήνος, καὶ κλαυθμὸς, καὶ ὄδυρμος
Rom. Alex. θρήνος, καὶ κλαυθμὸς, καὶ ὄδυρμος *Reg.* Quod
cum Hieronymi τῶν δ'. Versione convenit: quæ
in locum, Ed. Bened. sic legitur, Lamentatio, &
fletus, & planctus. Verba, καὶ ἐκ ἤθελε παύσασθαι,
desunt in MS. *Reg.* sed *Alex.* ὄρα καλῶσθαι habet,
quanquam *conquiescere* scriptum fuisse apud
LXX. testatur Hieronymus. V. 17. qui in *Rom.*
& *Alex.* hisce tantum verbis constat: μόνιμον τοῖς
σοῖς τέκνοις, integrum exhibet Codex *Reg.* hujus
tenoris. Καὶ ἔστι ἐλπίς τῆς ἐγάτης σου, φησὶ Κύριος, καὶ
ὄπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ σου εἰς τὰ ὄρια αὐτῶν." Ὁρη αὐτῶν, *μοπε-*
tes suos, perperam in Theodoro, cujus textus
hoc loco est mutilus atque corruptus. Vers. 19.
post γινῶναί με ita pergit Cod. *Reg.* ἐκρόθησα ἐπὶ με-
ρόν, καὶ ἐπέταξα ἐφ' ἡμέραις αἰχμῶνός με, καί γε ἐνεπέταψα, καὶ
ἐπέταξα σοι. Ubi duæ Versiones miscentur, nempe
τῶν δ'.

PROLEGOMENA.

τῶν ο'. & Th. Multæ præterea variantes Lectio-
nes hujusmodi ex hoc Codice depromi possunt,
unde paucas tantum hic & illic brevitatis causa
decerpimus. Ita v. 28. καθαρεῖν ἢ κακοῦ habent
οὐ ο'. (sive quis alius hunc Prophetam interpre-
tatus est, ut loquitur ad v. 21. Hieronymus) sed
Cod. Reg. ἐκπίλιν, καὶ κατασῶν, καὶ καθαρεῖν, ἢ κα-
κῶν, ἢ ἀπολλύειν, ex aliorum Versione, ut ostendit
MS. Jes.

Cap. XXXII. (in LXX. XXXIX.) v. 5. post
verbum καθεῖται, pro quo Cod. Reg. recte habet
καθεῖται, hæc ibidem subjunguntur, asteriscis, li-
cet partim erasis, insignita, ἕως ἔδε. εἰς ἕς ἔ μὴ
κατεδυνθῆ. Ubi MS. Jes. ante ἕς omittit præposi-
tionem εἰς, & pro κατεδυνθῆ legit κατεδύνητε, quæ
verior est juxta Hebr. Lectio, quam propterea
in Textu retinuit Græbius. Posthæc autem pro
σὺς Ἰερμίου legitur ibidem σὺς μὲ, quod nomen
Jeremiæ præcessisset. Vers. 8. Hebrææ voces
אֲרָחֵיָא אֲרָחֵיָא in Cod. Reg. redduntur, καὶ σὴ ἢ
ἀρχαῖα, quibus in Rom. Alex. & Jes. nihil re-
spondet. Vers. 11. post ἐσπραγμῶνον addit Cod.
Reg. τὴν ἐπιτολίαν, ἢ τὰ διχαιώματα, ἢ τὸ ἀνεγνωσῶνον,
ἢ τὸ ἀπαικαλυμῶνον. Verba καὶ τὸ ἀνεγνωσῶνον non
agnoscit Jes. eaque omisit Græbius, quod glossæ
sapere viderentur. Vers. 19. post ὀφθαλμοί σου, ad-
ditur participium ἀνωσῶνοι, & in fine versus post
ὁδὸς αὐτῶ subjungitur, καὶ κατὰ τὰς καρπὸς τῶν ἐπιτη-
δευμάτων αὐτῶ. Ita & MS. Jes. Ad calcem versus
30. voci αὐτῶν hæc sunt subnexa, πλὴν ὅτι οὐ ἔστι
Ἰσραὴλ παρῳραῖσίν με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶ, φησὶ
κύριος. Ita & MS. Jes. qui ubique fere consentit
cum Cod. Reg. & sub asteriscis repræsentat, quæ
Græbius hoc tantum signo X distinxit, quod Le-
ctores in asteriscum facile converterent, si qui
faverent MSS. Codices. Hæc autem, quæ modo

PROLEGOMENA.

attulimus, in *LXX.* non haberi (omissa scilicet ob mox recurrens $\sigma\pi$) ait Hieronymus; cujus Commentarii in Jeremiam hoc 32° Cap. finiuntur, adeo ut eos postea in subsidium vocare haud liceat.

Cap. XXXIII. (in *LXX.* XL.) dimidia pars à versu 14. usque ad finem, eaque ob insignem de Messia Prophetiam auro carior, in *Rom.* & *Alex.* omissa, in *Reg.* Codice sub asteriscis, & in *Nov.* sine asteriscis ita legitur ✕ Ἰδὲ ἡμέραι ἐρχονται &c. Idem locus & MS. *Jes.* reperitur, qui ad amussim fere congruit cum MS. *Reg.* exceptis, quæ sequuntur, variantibus Lectionibus. v. 15. ποιῶν *Jes.* ἢ ποιήσῃ *Reg.* juxta Heb. ועשה. Ἰσδαία *Reg.* ἢ Ἰσδαία *Jes.* Ἰσδα *Nov.* quod in Textu est Editionis nostræ. v. 16. ὄνομα ὃ κληθήσεται *Reg.* ὄνομα ὃ καλέσει αὐτὸν *Jes.* ὄνομα ὃ κληθήσεται, edidit Græbius. Sed MS. *Jes.* videtur magis favere Hebr. אשר קרא לה. Mox *Jes.* κύριος δικαίος σὺ ἡμῶν. Sed *Reg.* κύριος δικαιοσύνη ἡμῶν. יהוה צדקנו. *Vulg.* Dominus justus noster. Theodor. justitia nostra. v. 17. Δαυὶδ *Jes.* Δαβὶδ *Reg.* v. 18. ὀλοκαύτωμα *Reg.* ὀλοκαυτώματα *Jes.* & *Nov.* עלה Heb. דύων θυσιαν *Jes.* θυμιῶν θυσιαν *Reg.* juxta Heb. מקטיר מנחה. Mox ποιῶν θυμίαμα *Jes.* ποιῶν θυμα *Reg.* עשה זבח Heb. Quid si legamus, θυμιῶν θυμίαμα, καὶ ποιῶν θυσιαν, juxta Hebræum, aut cum Theodoro θυμιῶν δῶρον, ἢ ποιῶν θυσιαν. Vers. 20. ita exhibet Cod. *Reg.* εἰ ἀσπιδεδαθήσεται ἢ ἀσπίδη μου, τὸ μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα &c. Hic comma aliquod excidit, sensu tamen textus haud interrupto. Hebræa quoque pleniora sunt אם הפרו אה בריתי העם ואם בריתי הלילה. Ad hunc tenorem *Vulg. Lat.* sic habet: si irritum potest fieri pactum meum cum die, & pactum meum cum nocte, &c. Quod deest in *Reg.* in MS. *Coll. Nov.* sic insertum est,

PROLEGOMENA.

τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ ἀφθόκη μου τῆς νυκτός. *Jes.* autem sic habet: εἰ ἀφσκειδάσσετε (secundum Hebr. 1777) ἀφθόκῳ μου τῷ ἡμέραν καὶ τῷ ἀφθόκῳ μου τῆς νύκτα &c. Rectius scripsit τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός ex MS. *Coll. Nov.* autoritate Grabius. V. 21. μετὰ Δαυὶδ *Jes.* ἢ μετὰ Δαυὶδ *Reg.* ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτῆ *Jes.* ἐπὶ τῷ θρόνου αὐτῆ *Reg.* ἢ πρὸς τὰς Λευίτας τὰς ἱερεῖς *Jes.* πρὸς τὰς ἱερεῖς καὶ τὰς Λευίτας *Reg.* longius ab Hebræo discedens. V. 22. ἔπα *Reg.* ἔπας *Jes. Nov.* V. 24. ἐλάλησαν, λέγων *Reg.* ἐλάλησαν, λέγοντες *Jes.* דברו לאמר *Heb.* αὐτὰς *Reg.* hoc est, πατριάς. αὐτὰς *Jes. Nov.* τῷ μὴ εἶναι ἔθνος ἐπὶ *Reg.* ἔθνος in *Jes. & Nov.* deest: quanquam extet וי in *Heb.* V. 26. יאבד καὶ Δαυὶδ τῷ δέλω μου *Reg.* τὸν δέλων μου *Jes.* Servi mei *Vulg. Lat.* ἀρχόντας *Reg.* משרים *Heb.* ἀρχόντα *Jes.* ἐπιστροφῶ *Reg. Jes.* ἀπιστροφῶ *Nov.* οἰκτερῶ *Reg.* οἰκτηρήσω *Jes.*

Cap. XXXIV. (in LXX. XLI.) v. 1. aliqua parte mancus, ita ope Codicis *Regii* integritati suæ restituitur: καὶ πᾶσαι αἱ βασιλείαι τῆς γῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. Ubi post ἀρχῆς inferendum τῆς χειρὸς juxta Hebræum conjicit Grabius, quod omisere forsan Librarii ob plures Genitivos se invicem subsequentes. Ita *Vulg. quæ erant sub potestate manus ejus.* Multa præterea verba & commata suppeditavit in hoc Capite Codex *Regius*, quæ videntur etiam in MS. *Jes.* desiderari. Sed hæc compendii causa prætereo, quæ hoc signo X notavit Grabius, quod nunc auctoritate MS. *Jes.* plerumque in asteriscum converti potest.

Cap. XXXV. (in LXX. XLII.) à versu 14. usque ad finem Capitis multa in singulis versibus ex *Reg.* Cod. suppleuntur, quæ in MS. *Jes.* eodem fere modo leguntur. Sic v. 14. post ἐπίσαν, vel ἔπον, ut habet *Alex.* hæc in Cod. *Reg.* sequuntur, ἕως ἡμέρας &c. Ita & *Jes.* nisi quod τῆς ἡμέρας

PROLEGOMENA.

cum asterisco præfixo exhibeat. V. 15. additur post *περφήτας, ὀρθρίζων ἢ ἀποσέλλων*. Ita & *Jes.* cum asterisco. Versus 17. ultima verba sub asteriscis in MS. leguntur in hunc modum ✕ ἀνδ' ὦν &c. Vide loc. in hac Edit. Vers. 18. principium mutilum Cod. *Reg.* integrum habet hujus tenoris. Καὶ τῷ οἴκῳ Ῥηχὰβ εἶπεν Ἰερემίας· Διὰ τῆτο ἕτως εἶπεν Κύριος ✕ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. Quæ postrema verba τῶν &c. asterisco notat MS. *Jes.*

Cap. XXXVI. (in LXX. XLIII.) v. 1. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ *Reg.* Ἐγνήθῃ cum asterisco præfixo *Jes.* Vers. 2. ἐλάλησα *R.* ἐχημάτισα *Alex. Reg.* quod secundum MS. *Jes.* ex alia quadam interpretatione, non LXX. virali, profectum est. Ita etiam in versu antecedente pro χάρτιν, quæ est τῶν ὀ. lectio, κεφαλίδα, quæ secundum MS. *Jes.* est Aquilæ lectio, habet MS. *Reg.* Vers. 6. principium ita ex MS. *Reg.* restituitur: ἢ εἰσελεύσῃ σου ἢ ἀναγνώσῃ, juxta *Heb.* Deest tamen in MS. *Jes.* Vers. 25. integrum habes in MS. *Reg.* sic sonantem: Καὶ Ἐλδαθὰν (pro quo Ἐλναθὰν ex Theodoro & Hebræo Textu repone) καὶ Γοδολίας ἢ Γομαείας ἐπέδεντο τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ βιβλίον, ἢ οὐκ ἴκουσεν αὐτῶν. Posteriora verba ab ἐπέδεντο reperiuntur etiam in MS. *Jes.* qui χαρτίον habet cum *Rom. & Alex.* pro βιβλίον. Versus denique 32. sive ultimi principium in *Rom. & Alex.* mancum ex *Reg.* exemplari sic restituitur. Καὶ ἔλαβεν Ἰερემίας χαρτίον ἕτερον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ Βαρὺχ υἱῷ Νηεῖου τῷ γραμματεῖ. Rectius quam MS. *Jes.* τῷ γραμματέως habet.

Cap. XXXVII. (in LXX. XLIX.) prima versus 20. verba integra leguntur in MS. *Reg.* καὶ νῦν ἄκουσον δὴ μου, Κύριε βασιλεῦ. In MS. *Jes.* sic καὶ νῦν ✕ ἀξιώ ἄκουσον Κύριε (non Κύριέ μου, juxta *Heb.*) βασιλεῦ.

Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. XXXVIII. (in LXX. XLV.) v. 1. post Σελεμίου additur καὶ Παχάρ υἱὸς Μελχίου. Ita & *Jes.* ubi cernitur asteriscus ante καὶ, & Παχάρ pro Παχάρ. Vers. 2. λιμῶν subjungitur καὶ ἐν θανάτῳ. V. 4. τῷ βασιλεῖ præmittitur οἱ ἄρχοντες. Eadem in *Jes.* cum asteriscis. V. 6. priora verba in MS. *Reg.* ita pleniora leguntur, καὶ ἔλαβον Ἰερემίαν, καὶ ἔξῃσαν αὐτὸν &c. ac mox post ἐχάλασαν αὐτὸν additur, ἐν χοινοῖς· quod deest in *Jes.* Sed *cum funibus* habet Origenes in Homil. in Canticum. Omittit autem quod sequitur εἰς λάκκον, quæ est interpretatio τῶν οἰ. altera, ut videtur, à Theodotione mutuo accepta. V. 7. post ὁ Αἰθίοψ additur ἀνὴρ εὐνύχου, ita & in *Jes.* perinde ut in Origene, *Vir Eunuchus*. Versus 9. in *Rom. & Alex.* mancus in Exemplari *Reg.* plenior extat sub asteriscis, ut etiam in *Jes.* hunc in modum: Κύριε βασιλεῦ, &c. ἰσχυρότερον αὐτῷ. Quorum loco Origenes, ubi supra, reliqua eodem modo allegans habet unicam vocem *ibi*. Unde sequuntur in MS. ista corrupta aliorum exemplarium verba, ἐπονηρήτω ὡς ἐποίησας, ἀποκρίνας ἄνθρωπον τῷ θεῷ. quæ omnino prioribus stantibus sunt expungenda. Vers. 12. iterum compendifactus in aliis exemplaribus, in Cod. *Reg.* integer sub asteriscis legitur, Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ· θές ταῦτα τὰ παλαιὰ ἔαμι, καὶ τὰ μαλεῖμ ὑπὸ τὰς ἀγκῶνας τῶν χειρῶν σου. Eadem habet *Jes.* nisi quod pro his, πρὸς αὐτὸν, scribatur πρὸς Ἰερემίαν, pro θές ταῦτα τὰ, θές τὰ, pro τὰ μαλεῖμ corrupte κατὰ μαλεῖν. Vers. 18. in *Reg.* exemplari asterisco signatus legitur hunc in modum: εἰάν δὲ μὴ &c. ubi hæc verba, πρὸς τὰς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶν, ex aliis versionibus, Aquilæ nempe & Symmachi, suppleantur, ut ostendit MS. *Jes.*

Cap. XXXIX. (in LXX. XLVII.) v. 1. post

PROLEGOMENA.

Ἰόδα additur in MS. *Reg.* ἐν τῷ μὲν τῷ δεκάτῳ. Ante quæ verba, κὺ inferit juxta *Heb.* Theodoretus. Cæterum decem versus à quarto scilicet usque ad decimum quartum, qui in *Rom. & Alex.* desunt, in *Reg.* exemplari ita leguntur. (Hic autem locus ex eorum numero est, quos ut supra Lectorem monuimus, ex Editione Complutensi supplevimus. Notantur igitur voces & sententia, quæ aliter in *Ed. Compl.* quam in *Cod. Reg.* leguntur.)

✠ 4 Ἐγένετο ὃ ἡνίκα εἶδεν αὐτὸς Σεδεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰόδα, κὺ πάντες οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, ἔφυγον κὺ ἔξῃλθον νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως ὁδὸν κήπου τῆς βασιλείας, ἀφ' ἧς πύλης ἦ ἀναμίσειον τῶν δύο τειχῶν, κὺ ἔξῃλθον καθ' ὁδὸν τῆς ἐρήμου. 5 Καὶ κατεδίωξε δυνάμις Χαλδαίων κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ κατέλαβον τὸν Σεδεκίαν ἐν ἀραβῶν Ἰειριχῶ· κὺ ἔλαβον αὐτὸν, κὺ ἀνήγαγον πρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ἐν Δαβλαθά ἐν γῆ Ἐμαθ, κὺ ἐλάλησεν μετ' αὐτῷ κρίμαλα. 6 Καὶ ἔσφαξεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὰς ὕψες Σεδεκίᾳ ἐν Δαβλαθά καὶ ὀφθαλμοὺς αὐτῷ, κὺ πάντας τὰς ἐλευθέρους Ἰούδα ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυλῶνος. 7 Καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίᾳ ἐξετύφλωσεν, κὺ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πένδαυς χαλκαῖς τῆς ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. 8 Καὶ τὸ οἶκον τῆς βασιλείας, καὶ τὰς οἰκίας τῆς λαῦ ἐνέσπρησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐν πυρὶ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ καθεῖλον. 9 Καὶ τὸ λοιπὸν τῆς λαῦ, τὰς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ πόλει, κὺ τὰς ἐμπεσόντας, οἱ ἐνέπεσον αὐτῶν, κὺ τὸ λοιπὸν τῆς λαῦ τῶν κατὰ λελειμμένων ἀπώκισε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος εἰς Βαβυλῶνα. 10 Ἀπὸ ὃς τῆς λαῦ τῶν πενήτων, οἷς ὑπῆρχεν οὐδέν, κατέλιπεν Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος ἐν τῇ γῆ Ἰούδα, κὺ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀμπελώνας κὺ ὑδρεύματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Καὶ ἐνετείλατο Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος πρὸς Ἱερεμίου Ναβουζαρδάν τῷ ἀρχιμαγείρῳ, λέγων· 12 λάβε αὐτὸν, κὺ τὰς ὀφθαλμοὺς σου θέσ ἐπ' αὐτὸν, κὺ μὴ ποιήσῃς αὐτῷ μὴδὲν κακόν, ὅτι ἀλλ' ἢ καθὼς ἐὰν λαλήσῃ πρὸς σέ, ἔπος ποιήσῃς μετ' αὐτῷ. 13 Ἀπέστειλε δὲ Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμαγείρος, καὶ Ναβουζαρ Σαλχίμ Ῥαβσάρης, Νιργάλ

PROLEGOMENA.

Νηγέλ Σαρασάρ, Ραβαμάχ, ἢ πάντες οἱ μεγίσταις βασι-
 λέως Βαβυλώνῃ. Hinc facile perspiciet Lector, ✕
 quantum à genuina Theodotionis Versione Com- ✕
 plutenses discesserint, si eam cum *Reg.* Codicis
 & *Jes.* Lektionem contulerint. Sic vers. 4. πάντες
 οἱ ἄνδρες τῆ πολέμου *Reg. Jes.* πάντες οἱ ἄνδρες πολε-
 μισαί *Comp.* ὄδον *Reg. Jes.* κατὰ τὴν ὄδον *Comp.* ἀπὸ
 τῆ πύλης *Reg.* τῆ πύλης *Jes.* ἀπὸ τὴν πύλῃ *Comp.* τῆ
 τείχους καὶ περὶ τείχους *Comp.* τῶν δύο τειχῶν *Reg.*
 τῶν τειχῶν *Jes.* κατ' ὄδον τῆ ἐρήμου *Reg.* ὄδον τὴν ἀραβὰ
Jes. ἀπὸ τῆ ὄδου Ἀραβὰ *Comp.* Tot in unico versu
 Variationes cernimus: reliquas in cæteris versu-
 culis non persequemur, sed discrepantias tan-
 tum, quæ inter Cod. *Reg.* & *Jes.* occurrunt, no-
 tabimus. Vers. 5. Δελαδά *Reg.* Ρελαδά *Jes.* mox
 tamen idem Δελαδά scriptum habet. Ἐμάδ *Reg.*
 Αἰμάδ *Jes.* v. 7. εἰς Βαβυλῶνα *Reg.* ἢ δουῶσαι αὐτὸν εἰς
 οἶκον τῆ μιλῶνῃ, adjicit *Jes.* quibus nihil in He-
 bræo respondet. v. 10. οἷς ἐπῆρχεν οὐδὲν *Reg.* οἷς
 οὐχ ἐπῆρχεν οὐδὲν *Jes.* v. 11. πρὸς Ἱερεμίαν *Jes.* πρὸς
 Ἱερεμίου *Reg.* melius juxta *Heb.* ירמיה. mox ἐν χειρὶ
 addit *Jes.* secundum *Heb.* ירמיה. quod omittitur
 in *Reg.* v. 12. κατὰ *Reg.* κατόπι *Jes.* v. 13. quæ-
 dam nomina ducum Chaldæorum aliter in *Reg.*
 quam in *Jes.* leguntur. Ναβουσαζαβάν *Jes.* melius
 quam *Reg.* Ναβουσα σιλήμ. sed Ραβαμάχ contra in
Reg. propius ad *Heb.* רבמך accedit, quam Ρο-
 σοασοὶ *Jes.*

Cap. XL. (in LXX. XLVII.) v. 1. post ἔλαβον
 αὐτὸν *MS. Reg.* addit δεδεμηόν. ita & *Jes.* Mox
 lacunam satis amplam in v. 4. supplet, ut & *Jes.*
 ἢ εἰ πονηρόν &c. ubi in *Rom.* & *Alex.* est solum,
 εἰ δὲ μὴ, ἀπότρεχε. Sed pro ἀπόμεινον *Reg.* habet *Jes.*
 ✕ παῦσαι propius ad *Heb.* ירמיה. Quæ sequun-
 tur, discrepant. Nam *Reg.* ultimam partem ver-
 sus ita exhibet: ἢ πρὶν ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἀπότρεχε συ.
Jes.

PROLEGOMENA.

Jes. autem sic: καὶ ὅτι ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἐπὶ ἐμῷ, οὐκ ὀπίσθευσις ἀπὸστέχειν. *Heb.* וְעוֹרְנוּ לֹא יָשׁוּב. *Vulg.* *Et mecum noli venire.* Videntur Interpretes Hebraeum Textum aliter quam nos legisse. Vel, וְעוֹרְנִי לֹא יָשׁוּב. ut *Vulg.* Vel וְעוֹרְנִי לֵה שׁוּב. ὅτι ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἀπὸστέχει, ut *Reg.* Lectio autem, quæ est in MS. *Jes.* videtur ex diversis interpretationibus à Librario confusis coaluisse. Nam ἐπὶ ἐμῷ Hebraicum עוֹרְנִי vel עוֹרְנִי אֲנִי, perinde ut ὅτι ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, exprimit. Quodque sequitur, ἐκ ὀπίσθευσις pro ἐκ ὀπίσθευσις facili errore scribi potuit: ἀπὸστέχειν autem idem significans, ex alia Versione, sed corrupta, pro ἀπὸστέχει, ut patet ex *Cod. Reg.* profluxit. Quid si locum ita Hebraice legamus, לְךָ וְעוֹרְנִי לֹא יָשׁוּב וְשׁוּבָה, παρῶν, καὶ μικρῆτι πρὸς ἡμᾶς ἀνάσπειρον, ἀλλ' ἀνάσπειρον &c. V. 7. post γυναικας αὐτῶν, pergit *Cod. Reg.* καὶ ὄχλον πολλὸν, καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆ γῆς. Quæ desunt in *Jes.* & eorum loco in Hexaplis Clariff. Montfauconi ex Editione *Comp.* hæc leguntur juxta *Heb.* καὶ τὰ νύκτα, καὶ πρὸς τῶν πνύτων τῆ γῆς. Ibidem v. 12. ex eadem Editione, καὶ ἐσφάρισαν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ παντὸς τόπου, εἰς ὃν διεσπάρησαν. Quod comma sic restituitur ex *Cod. Reg.* in hac Editione: καὶ ἐπέσπειραν οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ πάντων τῶν τόπων, εἰς διεσπάρησαν ἐκεῖ.

Cap. XLI. (in LXX. XLVIII.) v. 1. post ἀπὸ γένους pergit *Cod. Reg.* τῆ βασιλείας καὶ τὰ παιδάκια. in *Comp.* καὶ ἠγέμενοι. Versum 2. idem Codex ita integrum sistit. Καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ [ἕως Ναθανιὺς] καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἱ μετ' αὐτῆ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν [ἕδον Ἀχίκαμ ἕως Σαφάν ἐν Ἰομφαία, καὶ ἀπέκλειναν αὐτόν.] Ita & *Jes.* cum asteriscis ad ea, quæ uncis inclusa sunt, & in *Rom.* & *Alex.* non comparent. Versum 7. *Cod. Reg.* ita claudit: καὶ ἐσφάξεν αὐτὸς ἕως Ναθανιὺς, καὶ ἐξέριψεν εἰς τὸ φρέαρ, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες μετ' αὐτῆ. In Hebræo non exprimitur illud καὶ ἐξέριψεν; quod

PROLEGOMENA.

quod videtur tamen deesse. Nam ex vers. 9. liquet, Ismaelem non in puteo viros occidisse, sed occisos in eum dejecisse: καὶ τὸ φρέαρ, εἰς ὃ ἔρριψεν ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντα τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν, ὡς ἐπάταξεν. Unde vocem **וַיִּשְׁלֹךְ** desiderari in v. 7. verisimile est: quam Syrus **וַיִּרְמֵ** reddidit, hoc est, *projecit*: & MS. *Jes.* καὶ ἔρριψεν cum asterisco retinet. Vers. 14. qui in *Rom.* & *Alex.* his solum constat verbis, καὶ ἀνέσρεψαν πρὸς Ἰωανᾶν, Codex *Reg.* ita integritati restituit: καὶ ἀνέσρεψαν πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ἠχμαλώτευσεν Ἰσμαὴλ ἐκ τῆς Μασσηθᾶ, καὶ ἀνασρέψαντες ἦλθον πρὸς Ἰωανᾶν υἱὸν Κασίε. Eadem habet *Jes.* sub asteriscis. Versu 16. inter Ἰσμαὴλ & δυνατὸς sequentia juxta Hebræum sunt inserta: ἡ Ναθανιὴς ἐκ τῆς Μασσηθᾶ, μετὰ τὸ πατάξαι τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀρχαίμ. Ita & *Jes.* nisi quod Μασσηθᾶ non Μασσηθᾶ, ut *Reg.* habeat.

Cap. XLII. (in LXX. XLIX.) v. 9. juxta *Heb.* in Cod. *Reg.* quicum optime concordat MS. *Jes.* post vocem Κυείος, pergitur, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἀπεσείλατέ με, ἔξω εἰς ἔλεος ὑμῶν ἐναντίον αὐτοῦ. Vers. 13. in fine, voci Κυείου subjungitur, τὸ θεὸς ἡμῶν, λέγοντες· οὐχί· ὅτι εἰς γὰρ &c. Quæ desunt in MS. *Jes.* & in *Comp.* sic: μηδαμῶς ὅτι. Vers. 15. λόγον Κυείου sequuntur, οἱ κατάλοιποι τῆς Ἰουδαίας. quæ desunt in LXX. & *Jes.* Sed & versum 20. in *Rom.* & *Alex.* mutilum integritati restituit Cod. *Reg.* dum ante, ὅτι ἐπονηρέυσατε præmittit, ὅτι διεμαρτυρέμην ὑμῖν σήμερον· ac loco unius verbi ποιήσομεν, hæc substituit: ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅπως ἀπαγγεῖλον ἡμῖν, καὶ ποιήσομεν. Ita & *Jes.* qui asteriscum præfigit.

Cap. XLIII. (in LXX. L.) v. 2. post ἀνδρες Cod. *Reg.* subjungit Epitheton οἱ ὑπερήφανοι. In fine v. 5. pro ἀποσρέψαντες καλομεῖν ἐν τῇ γῆ legitur: ὑποσπαρένθας ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν ἔδρασαν ἐκεῖ. Eadem habet & *Jes.* sub asterisco. Vers. 13. ante αὐτῶν præmittit

PROLEGOMENA.

præmittit *ἑῶν Reg.* quod agnoscit *Heb. & Theod.*
Abest tamen à *Jes.*

Cap. LXIV. (in LXX. LI.) v. 1. ante καὶ ἐν γῆ Παδύρης præcedit καὶ ἐν Μέμφει *Reg.* Μέμφους *Comp.*
Vers. 10. inter πᾶντις & καὶ inseritur: καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν· ac in fine adjicitur: καὶ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, quod tamen in Hebræo præcedit ista, καὶ πρόσωπον τῶν πατέρων ὑμῶν, quamobrem hæc Grabius in Textu post illa reposuit. V. 11, & 12. in *Rom. & Alex.* mutili instaurantur ex *Cod. Reg.* cui in omnibus convenit MS. *Jes.* nisi quod λήψονται habeat, pro λήψομαι in *Reg.* secundum *Heb.* לִקְחֵם. Complutenses autem ab utroque *Codice Reg. & Jes.* ut solent, in aliquot locis discedunt. V. 24. πᾶς Ἰέδα καὶ οἱ ἐν γῆ Αἰγύπτου, inserit *Reg.* πᾶσα ἢ Ἰεδαία οἱ ἐν γῆ Αἰγύπτου *Jes.* sine καὶ, quod in Hebræo non reperitur, quamobrem id expunxit Grabius. Perperam *Comp.* πᾶς Ἰέδα, vel πᾶσα ἢ Ἰεδαία scribunt. Vers. 29. quoque ultima parte mutilum è *Codice Reg.* integrum reddere licet, siquidem post ἐφ' ὑμᾶς ibidem sequitur: ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰς κακίαν, ὅπως γινώτε, ὅτι εἰσαίσει σήσονται οἱ λόγοι μου ἐφ' ὑμᾶς. ubi tamen duo verba, εἰς κακίαν, isto loco eximenda, siquidem in *Heb.* defunt, ac in fine versus ponenda: quæ utrobique extant in *Jes.* sed melius εἰς πονηρὰ ad finem versus reliquit Grabius, quæ vera est τῶν ὁ. lectio. Vers. 30. denique laudatum exemplar ante Οὐαφρὴν præmittit τὸν Φαραῶν. Pro quo Φελῶ corrupte legitur in MS. *Jes.* quod mendum esse recte suspicatur Clar. Montfaucon.

Cap. XLV. (quod in LXX. est pars Cap. LI. à versu 31. usque ad finem) in fine versus 4^{ti}. post ἐκτίλλω additur, καὶ σὺμπασαν τὴν γῆν ἐκείνην *Jes.* σὺ πᾶσαν, ex Aquilæ, ut videtur, *Versione*, ubi Hebræum תָּנָא per σὺν exprimi solebat.

Cap. XLVI. (in LXX. XXVI.) v. 1. asterisco
(quanquam

PROLEGOMENA.

(quanquam in ulteriori margine, ubi alioqui haud solet poni) signatus, in *Cod. Reg.* ita legitur: ὁ λόγος ὁ γενόμενος ἐν Κίεϊς πρὸς Ἰερεμίαν ἢ παρὰ φητίμ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη. Juxta Hebræum, nisi quod כן abfit. In LXX. hæc defunt, & in MS. *Jes.* V. 8. ante καὶ εἶπεν præcedit: καὶ ὡς ποταμῶν ἐκταράσσειατὰ ὑδάτα αὐτῆς *Reg.* In Theodoretō ὡς ποταμὸς ἐκταράσσει. In *Jes.* καὶ ὡς ποταμὸς ἐκταράσσεια. Elegantior videtur Lectio *Reg.* verior fortasse *Jes.* V. 17. non modo pro Ἐσθεὶ recte legitur Ἐσθῆρ, sed & interpretatio verborum Σαὼν Ἐσθῆρ Ἐμωὸν subjungitur, nempe καμὸς παρεγένετο, asterisco notata, quia ex Symmachi Versione hic inserta, ut ex Scholiaste discimus. Vers. 18. priora verba in *Rom.* & *Alex.* & de quibus nihil in *Jes.* ita exhibet *Cod. Reg.* ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύεϊς, ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων ὄνομα αὐτῶν. ubi tamen ὁ βασιλεὺς ante vocem Κύεϊς poni debuit, ut ex Hebræo Textu & loco parallelo Cap. XLVIII. v. 15. patet. Vers. 25. pro ὅτι Φαραὼ in MS. hæc leguntur: καὶ ὅτι Φαραὼ, καὶ ἐπὶ Αἴγυπτον, καὶ ὅτι τὸς θεὸς αὐτῆς, καὶ ὅτι τὸς βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ ὅτι Φαραὼ, intermediis ob recurrens Pharaonis nomen in *Rom.* & *Alex.* omiffis, sed à Chrysofostomo apud Ghislerium, pag. 125. & Theodoretō recensitis. Vers. 26. quoque in dictis Codd. non comparentem sub asteriscis exhibet *Cod. Reg.* καὶ ἐξεδύσω &c. ubi ad finem versus, pro ἡρεμήσει, quæ est Lectio *Cod. Reg.* κατὰ σκηνώσεις habet *Jes.* quod melius Hebræicæ voci יצוהו respondet. Contra v. 28. comma, ἢ ἀπλόητος καὶ τρυφερὰ παρεδόθη, necnon vox ἔθνη ante σωτέλειαν ab exemplari Regio, perinde ut ab Hebræo, absunt.

Cap. XLVII. (quod in LXX. constituit 7. versus priores Capitis XXIX.) v. 1. integer in MS. *Reg.* ita legitur: Ἐπὶ τὸς ἀλλοφύλους ὡς (leg. ὅς) ἐγέ-

PROLEGOMENA.

νετο λόγος Κυείου πρὸς Ἰερεμίαν τὸν πρῶτον, πρὸ τῆ πα-
τάξαι Φαραὼ τὸν Γάζαν. Ita & *Jes.* qui A. Σ. cum
asterisco præfigit, ut ostendat hanc esse Aquilæ
& Symmachi Versionem. Sed in *Rom.* & *Alex.*
nonnisi tres voces ἐπὶ τῆς ἀλλοφύλου, extant. In
fine versus 4. additur, καὶ τὸ Καπαδοκίας, quæ ap-
pendix etiam tam à Chrysostomò apud Ghisle-
rium Tom. 2. p. 828. quam à Theodoro agni-
ta legitur.

Cap. XLVIII. (in LXX. XXXI.) v. 1. voci
Κυείου subjungitur, ut alibi sæpe, τὸ δυνάμειον ὁ θεὸς
Ἰσραὴλ. Item voces, κρατάωμα, ἠλήθη, quæ non
sunt τῶν ὀ. ex eodem MS. *Reg.* inferuntur. Quas
omnes, præter ἠλήθη, agnoscit etiam *Jes.* V. 2.
Codex *Reg.* juxta Hebræum habet, δεῦτε καὶ ἐκ-
κόψωμεν, quæ non sunt in *Jes.* Vers. 30. in reli-
quis exemplaribus mutilus, in Codice *Reg.* in-
tegrior exhibetur hoc tenore, ἐγὼ δὲ ἐγνων ἔργα
αὐτῶ, φησὶ Κυείου, οὐχὶ κατὰ τὸ ἰκανὸν αὐτῶ οὕτως οἱ βρα-
χύνες. *Jes.* addit αὐτῶ, ut & Theodoretus & Chry-
sostomus in Catena. Vers. 31. post ἀνδρας additur
τείχεος, Theodoret. mendose τάχεος. Cæterum hic
duplex interpretatio coaluit, & post αὐχμοδ se-
quitur, καὶ μέλος ἐρεῖ pro quo in *Jes.* A. Θ. καὶ με-
λετήσει. unde *Reg.* videtur fuisse Symmachi Le-
ctio. Vers. 38. πλατείαις αὐτῆς subjungitur in Cod.
Reg. ὅλοις κοπετός. quamvis recentior manus ex
ὅλοις fecerit πολλός, in Theodoro autem utrum-
que desit. Vers. 40. post Κυείου hæc sequuntur
verba: ἰδὲ ὡς αἰτὸς ὀρμήσει, καὶ ἐκπετάσει τὰς πτέρυγας
αὐτῶ ἐπὶ Μωάβ. Pro πτέρυγας *Jes.* habet χεῖρας. Me-
lius *Reg.* πτέρυγας respondens *Heb.* כַּנְפָיִם. Vers.
41. partem posteriorem in *Rom.* & *Alex.* omis-
sam ita exhibet exemplar *Reg.* καὶ ἔσται ἡ καρδία τῆς
Μωάβ &c. ubi tamen pro καρδία τῆς Μωάβ legen-
dum esse καρδία τῶν δυναστῶν Μωάβ &c. vel τῶν
ἰσχυρῶν

PROLEGOMENA.

ἰαυρῶν Μωᾶς, Hebræus Textus & verba parallelæ, Cap. XLIX. v. 22. plane indicant. Quam Grabii conjecturam confirmat MS. *Jes.* ubi *δυναμῶς* legitur. Denique, versus 45, 46, 47. qui in *Rom.* & *Alex.* defunt, sub asteriscis repræsentat exemplar *Reg.* hujus tenoris, ✕ Ἐν ἐπισκοπῇ Ἐσσεῶν ἔσησαν ὑπὸ παρίδος φεύγοντες, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἐσσεῶν, φλόξ ἐκ πόλεως Σιών, καὶ κατέφαγεν ἀρχηγὸς Μωᾶς, καὶ ἐξηρεύνησεν ἕως Σαῶν. Οὐαὶ σοι, Μωᾶς, ἀπώλου, καὶ Χαμῶς· ὅτι ἐλήφθησαν οἱ υἱοὶ σοῦ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ αἱ θυγατέρες σου αἰχμαλωτοί. Καὶ ὅπως ἔφη τῷ αἰχμαλωσίᾳ Μωᾶς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, φησὶ Κύριος· Ἔως ἐνταῦθα τὸ κρίμα Μωᾶς. Eadem fere habet MS. *Jes.* sub asteriscis, & Codex *Coll. Nov.* A quibus longe discedunt Complutenses. Ἐν ἐπισκοπῇ *Reg. Nov.* ἐν σέπη *Jes.* propius ad *Heb.* חַס. ἐν σιῶ *Comp.* Ἐσσεῶν *Reg.* Ἐσσεῶν *Jes. Nov. Comp.* ἔσησαν *Reg. Jes. Nov.* ἐσάθησαν *Comp.* παρίδος *Reg. Jes. Nov.* δυναμῶς *Comp.* ὑπὸ bis *Comp.* ἐξ, ἐκ *Reg. Jes. Nov.* πόλεως Σιών *Reg. Jes.* Σιών *Comp.* Σιών *Nov.* perperam, ut & *Chrysost.* apud *Ghisler.* Tom. 2. p. 852. ubi pars posterior versus 45. & prior versus 46. recensetur atque explicatur: sed *Theodoret.* rectius Σιών. Mox ἀρχηγὸς Μωᾶς, tres laudati *Codd.* Sed καί τις Μωᾶς *Comp.* ἐξηρεύνησεν *Reg. Jes.* ac si legisset *Theodotion*, cujus hæc est *Versio*, pro קרר, קר, sed *Comp.* τῷ κορυφῷ habet. ἐξηρεύσει Μωᾶς ὑπώλυ. mendose & cum defectu *Nov.* ἀπώλε *Reg. Jes.* ἀπώλετο *Comp.* ἐλήφθησαν *Reg. Jes. Nov.* ἔλαβον *Comp.* θυγατέρας σε *Reg.* rectius juxta *Heb.* בנותי, quam θυγατέρας αὐτῆς *Jes.* τὸ κρίμα Μωᾶς deest in *Nov.* ἔως ἐνταῦθα *Reg. Jes.*

Cap. XLIX. (cujus versus 5. priores, in LXX. sunt quinque priores versus Cap. XXX.) vers. 2. post Παλλὰς additur ὑὸν Ἀμμών. Vers. 3. post κόψατε subjungitur: καὶ ἀμδράμετε ἀπὸ τῶν περγῶν. ubi

PROLEGOMENA.

ubi τειχῶν in *Theodor.* Vers. 4. post Ἐνακείμ sub-
jungitur διέξενσε τὰ πιδία σε, quomodo & Chry-
sostomus habet. Sed in *Jes.* mendose διέξενσε
τὰ πιδία σου πιδίοις Ζηρ πιδίοις σου. ubi duæ inter-
pretationes miscentur. Vers. 5. ultimum ver-
bum μετανάστω addit *Reg.* ut & *Jes.* Vers. 6.
cujus nec vola nec vestigium in *Rom.* & *Alex.*
Codicibus, ita exhibet *Reg.* ut & *Jes.* qui aste-
riscum cum literis A. Θ. præmittit, καὶ μετὰ ταῦ-
τα ἔπισρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν Ἀμμων, φησὶ Κύ-
ειΘ. Eiusdem Capituli, (cujus ulterior pars à
vers. 7. usque ad v. 23. est in LXX. Cap. XXIX.
à vers. 7. usque ad finem) vers. 21. ita explet &
emendat Cod. *Reg.* post κραυγὴ additur σε, & loco
θαλάσσης οὐκ ἠκούσθη legitur ἐν θαλάσῃ ἐρυθρᾷ ἐξηκούσθη
φωνή σε. Quamquam, ut obiter monet Græbius,
pro θαλάσσης οὐκ in *Rom.* Cod. legendum sit ἐν θα-
λάσῃ σουρ, juxta *Heb.* הַיָּם—סִי. Sed & in se-
quentibus hujus Capituli 49. versibus à versu 23.
usque ad 28. (qui in LXX. sunt postremi quin-
que versus Cap. XXX.) quædam ope Cod. *Regii*
supplere licet. Nam vers. 23. post ἐδυμώθησαν,
five ut est in ο'. ἐξέστησαν, adjungitur, ἐν θαλάσῃ.
Ita & *Jes.* In fine vers. 24. hæc adduntur: καὶ
ᾠδῖνες κατέρχον αὐτῶν ὡς πικτήσης. Sic & *Jes.* tantum
αὐτῆς pro αὐτῶν. Quod porro attinet hujus Ca-
pituli vers. 28. & sequentes usque ad 34. (qui
in LXX. mediam partem Capituli XXX. consti-
tuunt) & illic unum atque alterum verbum in
exemplari *Regio* additum reperitur: ita ut bre-
viter, quicquid fere sit in MS. *Jes.* in *Reg.* etiam
reperiatur, multæ præterea huic insunt aliarum
Versionum reliquiæ, quæ in *Jes.* desiderantur.
Sic v. 30. ἀνασταθήτε. v. 31. φησὶ Κύριος. ἔδνος ἡου-
χάζον, uterque Codex habet; ἔ βάλανοι neuter,
quæ Lectio non est ο'. sed Θ. v. 32. ἐκ παντὸς πέ-
ρατ

PROLEGOMENA.

ραν *Rom.* πέρατος *Reg.* μέρους *Jes. & Alex.* quæ est A. S. Lectio. v. 33. ἀνδράπευ *Rom.* γηγιῦς *Jes. Reg.* Denique à versu 34. usque ad finem hujus Capituli XLIX. (in LXX. Cap. XXV. à versu 14. usque ad finem) quædam occurrunt supplenda: quippe vers. 34. in MS. *Reg.* integer legitur, ita sonans: ὡς ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸ πρῶτον πρὸς τῆς Αἰλὰμ ἐν ἀρχῇ βασιλείας Σεδεκίου, βασιλείας Ἰούδα, λέγων· τὰδε λέγει Κύριος τὸς δυνάμειων· ἰδὲ ἐγὼ σωτήριον τὸ τῶν Αἰλὰμ, ἀρχὴν δυναστείας αὐτοῦ. Pro priori βασιλείας reposuit Græbius βασιλείας, ut respondeat τῷ מלכות, ac evitetur tautologia, siquidem vox βασιλείας mox sequitur.

Cap. L. (in LXX. XXVII.) v. 2. post ποιήσατε, inferitur: καὶ ἐπάρατε σημεῖον, ἀκυτήσατε. *Jes.* ἀκυσὸν ποιήσατε, non tam eleganter propter alterum ποιήσατε, quod præcedit. Ad calcem versus 12. voci ἔρημος subnectitur καὶ ἀνδρος καὶ ἄβρατος, ubi verba μήτηρ εἰς ἀραδαί, vitio inducta videntur, ut Clar. Montfauconus suspicatur. Nam μήτηρ repetitio est præcedentis, ἢ τεκῆσα, ut εἰς ἀραδαί corruptio subsequens ἐράτα. V. 24. verba in *Rom. & Alex.* transposita in Cod. *Reg.* ita recto ordine procedunt: ἐπιθήσομαι σοι, καὶ ἀλώση, Βαβυλῶν, καὶ ἐ γνώση· οὐρέθης καὶ σωελήφθης &c. Præcedit autem in laudato Codice ab initio versus: ἀνταξάμην σοι quæ est alia interpretatio verborum לך יתקן vel לך יתקן, τὸ τῶν μου, pro quibus LXX. legentes לך יתקן verterunt, ἐπιθήσομαι σοι, prout in *Vatic. & Alex.* evidenter pro ἐπιθήσομαι scribendum est. Chaldæus vertit יתקן, Venatus sum, perinde ut LXX. nonnunquam eandem vocem per θηρεύειν interpretantur. Ab initio versus 36. ante τὸς μαχητὰς αὐτῆς præcedit μάχημα ἐπὶ τῇ μαλῆϊα αὐτῆς, καὶ ἐξαρθήσεται, quæ Aquilæ debentur, (ut ostendit *Jes.* ad ultimum verbum.) sed

PROLEGOMENA.

in aliis exemplaribus ob recurrentem vocem μά-
 χαιρα exciderunt. Ad finem vers. 39. post αἰῶνα
 subjungitur, καὶ ἔ κελαικηθήσεται ἔπ εἰς γενεάς καὶ γενεάς.
 Quæ Interpretatio diversa est ab ea, quam sub
 asterisco exhibet *Jes.* καὶ οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔπ εἰς
 κῆρος. Hæc Lectio Aquilæ videtur, illa Symma-
 chi vel Theodotionis.

Cap. LI. (in LXX. XXVIII.) post Χαλδαίαν
 subdit Codex *Reg.* καρδιαν ἐπιγειρόντων, ex Aquilæ
 scilicet Versione, ut ex Anonymi scholio in Edi-
 tione Romana colligitur; quæ voces literis He-
 braicis מִן לֵב bene respondent: cum contra
 Χαλδαίαν vel Χαλδαίους, ut alia exemplaria sonant,
 Codex Masorethicus haud agnoscat; unde exem-
 plar τῶν ο'. pro מִן לֵב, quamvis mutatione satis dif-
 ficili, habuisse videtur מִן לֵב, sicut infra v. 24,
 & 35. Syrus autem hic legit מִן לֵב, cor
 durum. Unde ex καρδίαι vox χαρδίαι à Librariis
 formari potuit, quam alii in Χαλδαίους verterunt.
 Scholion Editionis Romanæ habet λικκαβή, quod
 tam facile pro λεβκαωή, ac pro λεβκαμή scribi po-
 tuit. Vers. 3. MS. *Reg.* post καὶ habet ἐπ' αὐτῶν.
 Et v. 12. ὅτι τῶν τευχῶν, similiter *Jes.* Versu 19.
 post αὐτίς ὄβριν ita pergit *Reg.* μεῖς αὐτῶν, καὶ Ἰσραὴλ
 ἔαβδος κληρονομίας αὐτῶν, κῆριος τῆ δυνάμειαν ἕνομα αὐτῶν.
 Ubi duæ Interpretationes *Hebr.* וְהָיָה שֵׁשׁ.
 afferuntur, ut apparet ex *Jes.* Vers. 22. post καὶ
 ἀσκαορπῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναικα, sequitur: καὶ ἀσ-
 σκορπῶ ἐν σοὶ πρεσβύτιον καὶ νεανίσκον, ac tum demum
 subjungitur id quod in *Rom.* perperam præce-
 dit: καὶ ἀσκαορπῶ ἐν σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον, addita
 in MS. voce αὐτῶν, quam tamen *Hebræus* Textus
 non agnoscit. Vers. 21. inseritur ex MS. *Reg.*
 post σπατηγῆς αὐτῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ.
 Quod etiam in *Alex.* reperitur, quamobrem in
 hac Editione majori caractere descriptum le-
 gitur.

PROLEGOMENA.

gitur. Asteriscus tamen, ut ostendit *Jes.* præfigi debuit. Vers. 33. post ἀφανισμὸν subjungitur, καὶ εἰς κατοικίαν δρακόντων, καὶ εἰς θύνας, καὶ εἰς συνειγμῶν· recte utique juxta Hebræum, dummodo ἀφανισμὸν in locum θύνας reponas. Vers. 41. post ἑάλω additur Σισαίχ *Reg.* sed in *Jes.* ita ✕ Π. ὁ εἰσακ. Σ. Σισαίχ. Vers. 42. καὶ ante κατακαλύφθη recte secundum *Heb.* omittitur. Vers. 44. partem posteriorem unam cum sequentibus usque ad medium vers. 49. quæ in reliquis Exemplaribus ob recurrentem, καὶ Βαβυλώνης πρῶτονται, videntur omissa, ex *MS. Reg. & Coll. Novi.* ita restituere licet. NB. *Hi versus ex Editione Complutensi sunt in Textu expressi propter causam supra memoratam.* ✕ Καὶ τὸ τείχος Βαβυλώνης ἔπεσεν. 45 Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῆς λαὸς μου, καὶ σώσετε ἑαυτοὺς τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἀπὸ θυμῶ ὀργῆς Κυρίου. 46 Καὶ μὴ ποτε δειλιάσῃ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ φοβηθῆτε ἐν τῇ ἀκοῇ τῆ ἀκκοδισομῆ ἐν τῇ γῆ. 46 Καὶ εἰσαλεύσει ἐν τῇ αὐτῇ ἐνιαυτῶ ἡ ἀκοῇ, καὶ ἡ ἀδικία ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐξουσίας ἐπ' ἐξουσιασῶν, ὄρθωσιν ὅτι ὄρθωσιν. 47 Διὰ τὸτο ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ὀπισθέμματα ὅτι τὰ γλυπῶ Βαβυλώνης, καὶ πάντα ἡ γῆ αὐτῆς κατακαλύφθηται, καὶ πάντες τραυματῆται αὐτῆς πρῶτονται ἐν μέσῳ αὐτῆς. 48 Καὶ ἀμαλλιάσονται ὅτι Βαβυλώνα οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἡ γῆ, καὶ πάντα ἐν αὐτοῖς· ὅτι ἀπὸ Βορρᾶ ἤξουσιν οἱ ἀφροδίτοντες αὐτῶν, φωνὴ Κυρίου. 49 Καὶ μὲν τοι ἐν Βαβυλῶνι τὸ πᾶν τραυματῆται Ἰσραὴλ ἐν αὐτῇ· καὶ ἡ ἐν Βαβυλώνης πρῶτονται τραυματῆται ἀπὸ πάσης τῆ γῆς. Sequuntur jam Variantes Lectiones ex *MSS. Jes. & Novi. & Editione Complutensi.* v. 44. ἔπεσεν *Reg. Jes. Novi.* πρῶτονται *Comp.* v. 45. αὐτῆς *Reg. Jes. Novi.* οὐτοῦ *Comp.* λαὸς μου *Reg. Jes. Novi.* λαὸς ἐμὸς *Comp.* σώσετε *Reg.* σώσατε *Jes. Comp.* θυμῶ ὀργῆς *Reg. Jes. Comp.* ὀργῆς θυμῶ *Comp.* v. 46. δειλιάσῃ *Reg. Jes. Novi.* ἀπαλωθῇ *Comp.* καὶ φοβηθῆτε *Reg. Jes. Comp.* μὴ inferit *Novi.* ἐν τῇ ἀκοῇ τῇ ἀκκοδισομῆ *Reg. Jes. Novi.* ἀπὸ τῶν ἀκοῶν ἡ ἀκκοδισομῆ

PROLEGOMENA.

ἀκκοδήσειαι *Comp.* ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ *Reg. Nov.* αὐτῷ
juxta *Hebr.* omittit *Jes.* καὶ ἡ ἀκοὴ *Reg.* Quod
omittunt *Jes.* & *Nov.* Sed ex Theodoro post
ἀκοὴ inferenda sunt, μετ' αὐτὸν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, quæ
Hebræus Textus agnoscit. Mox ἐξουσίας ἐπ' ἐξου-
σίας, παραβολὴ ὅτι παραβολῶν. Ubi, ut recte suspi-
catus est Græbius, duplex coaluit Hebræi comma-
tis Interpretatio לְשׁוֹמֵר—עַל לְשׁוֹמֵר, quarum prior
Masorethicis punctis congruit, altera vero nata ex
alio sensu vocis לְשׁוֹמֵר, *proverbia super proverbiis.*
Hanc habet Chrysostomus in Catena Ghillerii,
priori non memorata. Interpres vero Theodo-
reti vertit, *acies super acies*, quasi ex παραβολὴ
ὅτι παραβολῶν. MS. *Jes.* ita verba distinguit ✕ Σ.
καὶ ἐξουσίας ἐπ' ἐξουσίας· παραβολὴ ὅτι παραβολῶν. un-
de duplex videtur Interpretatio. vers. 47. post
ἐρχοῦμαι, mox, φωνὴ κύνων, addunt *Jes.* & *Nov.*
quæ desunt in *Hebr.* & *Reg.* ibid. πεισοῦνται ἐν
μέσῳ αὐτῆς *Hebr. Reg. Nov.* desunt *Jes.* vers. 48.
καὶ ἀγαλλιάσονται *Reg. Jes. Nov.* καὶ εὐφρανθήσονται
Comp. πάντα *Reg.* τὰ inferunt *Jes. Nov.* καὶ μὲν τοὶ
ἐν Βαβυλῶνι τὸ πρῶτον *Reg. Jes. Nov.* Juxta He-
bræum, in quo videtur aliquod verbum deesse
vel subintelligi לְשׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל כָּל לִנְפֵל חַלְלֵי נֶס.
Etiā Babel ad cadendum vulneratos Israel.
Complutenses verbum לְשׁוֹמֵר subintelligi putant.
καὶ γὰρ Βαβυλῶν πρῶτον ἐποίησε τὰς ψαυματίας Ἰσραὴλ *Comp.*
Vox ψαυματίας deest in *Jes.* qui hanc notam sub-
jicit: δεῖ εἶδέναι ὡς ἐν πρῶτῳ ἀντιγράφοις ταῦτα μὲν ἀντι-
γράφων κείναι ἐκελῶς. Cur Librarius asteriscos his
versiculis non recte apponi judicaverit, haud
sane liquet, cum hi perinde ac alii, quibus præ-
mitti solet asteriscus, in Editione πᾶν ὁ. deside-
rentur, & ex alia Versione suppleantur. καὶ τῆς
οὐῶ &c. Vox οὐῶ in *Reg. Cod.* erasa est; sed legi-
tur apud Theodoretum & *Coll. Nov.* In fine
Capitis

PROLEGOMENA.

Capitis post αὐτῶ additur in MS. *Reg.* καὶ ἔσῃσθε ἕως ἐνταῦθα οἱ λόγοι Ἰερεμίου. *Jes.* ἐσαθήσῃ.

Capitis LII. five ultimi, vers. 2, & 3. in *Rom.* & *Alex.* omiffi, è Cod. *Reg.* & Coll. *Nov.* ita restituantur. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου &c. ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου *Jes.* *Nov.* Versu 5. post Σεδεκία vel ut est in MS. Σεδεκίῳ additur ἐν μνηί τῷ τῆς τάρτῳ. Versu 9. post Δελαδά subjungitur: εἰς γῆν Αἰμάθ. Vers. 15. in *Rom.* & *Alex.* omiffum ita exhibet Codex *Reg.* & Coll. *Nov.* ἀπὸ δὲ τῶν σπηλιῶν τῆς λαῶν &c. Ita & *Jes.* in quo desunt postrema hujusce versus verba: καὶ τὸ λείμμα τῆς πλήθους ἀπόκτισεν Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος. Versu 24. ante τὸν ἱερέα τὸν ἑσθλόν præcedit τὸν Σαραίαν. Ultimum Comma versus 27. cum sequentibus ad versum 31. sub asteriscis exhibet Cod. *Reg.* (& Coll. *Nov.* line asteriscis) hunc in modum: ✕ Καὶ ἀπόκτισεν Ἰεδάις ἀπὸ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. 28 Καὶ οὗτος ὁ λαὸς, ὃν ἀπόκτισεν Ναβουχοδονόσορ· ἐν τῷ ἔτι τῷ ἐβδόμῳ Ἰεδάις τετρακίς καὶ εἰκοσι τρεῖς. 29 ἐν τῷ ἔτι τῷ ὀκτωκαιδέκῳ Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἰερουσαλήμ, ψυχὰς ὀκτακοσίας τετράκοντα δύο. 30 ἐν τῷ ἔτι τῷ γείτῳ καὶ εἰκοσῷ τῷ Ναβουχοδονόσορ ἀπόκτισεν Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος Ἰεδάιων ψυχὰς ἑπτακοσίας τεσσαράκοντα πέντε· πάντα αἱ ψυχὰς τετρακισχίλια καὶ ἑξακόσῃαι. Cum hac Versione, quam exhibet *Reg.* optime consentit *Jes.* in plerisque. Sed vers. 29. pro ὀκτωκαιδέκῳ habet ex Theodotione *Jes.* ἕκτω καὶ δεκάτῳ, quamvis in Hebræo sit שמנה עשרה.

Non ingratum fore Lectori judicavi, si prolixius paulo de locis Jeremiæ ex Regio Codice suppletis agerem, tum ut ostenderem, qua nixus autoritate Grævius tot commata versusque deperditos, quasi postliminio, in Textum sacrum re-
vexerit, & cum illius fidem & diligentiam in hoc libro perspexissent eruditi, eandem etiam ad cæ-

PROLEGOMENA:

ἀκκοθίσαι *Comp.* ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ *Reg. Nov.* αὐτῷ
juxta *Hebr.* omittit *Jes.* καὶ ἡ ἀκοὴ *Reg.* Quod
omittunt *Jes.* & *Nov.* Sed ex Theodoro post
ἀκοὴ inferenda sunt, μετ' αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, quæ
Hebræus Textus agnoscit. Mox ἐξουσίας ἐπ' ἐξου-
σίας, παραβολὴ ὅτι παραβολῶν. Ubi, ut recte suspi-
catus est Græbius, duplex coaluit Hebræi comma-
tis Interpretatio לְשׁוֹמֵל—לְשׁוֹמֵל, quarum prior
Masorethicis punctis congruit, altera vero nata ex
alio sensu vocis לְשׁוֹמֵל, *proverbia super proverbiis.*
Hanc habet Chrysostomus in Catena Ghislerii,
priori non memorata. Interpres vero Theodo-
reti vertit, *acies super acies*, quasi ex παρεμβολὴ
ὅτι παρεμβολῶν. MS. *Jes.* ita verba distinguit ✕ Σ.
καὶ ἐξουσίας ἐπ' ἐξουσίας. παραβολὴ ὅτι παραβολῶν. un-
de duplex videtur Interpretatio. vers. 47. post
ἐρχομαι, mox, φησὶν κύνεισ, addunt *Jes.* & *Nov.*
quæ defunt in *Hebr.* & *Reg.* ibid. πεισοῦνται ἐν
μέσῳ αὐτῆς *Heb. Reg. Nov.* defunt *Jes.* vers. 48.
καὶ ἀγαλλιάσονται *Reg. Jes. Nov.* καὶ εὐφρανθήσονται
Comp. πάντα *Reg.* τὰ inferunt *Jes. Nov.* καὶ μὲν τοὶ
ἐν Βαβυλῶνι τῷ πεισῶν *Reg. Jes. Nov.* Juxta He-
bræum, in quo videtur aliquod verbum deesse
vel subintelligi לְשׁוֹמֵל לְשׁוֹמֵל.
Etiā Babel ad cadendum vulneratos Israel.
Complutenses verbum הָשַׁע subintelligi putant.
καὶ ἡ Βαβυλῶν πεισῶν ἐποίησε τὴν τραυματίαν Ἰσραὴλ *Comp.*
Vox τραυματίας deest in *Jes.* qui hanc notam sub-
jicit: δεῖ εἶδέναι ὡς ἐν πῶν ἀντιγράφοις ταῦτα μὴ ἀντι-
γράφων κείναι ἢ κελῶς. Cur Librarius asteriscos his
versiculis non recte apponi judicaverit, haud
sane liquet, cum hi perinde ac alii, quibus præ-
mitti solet asteriscus, in Editione πῶν ὁ. deside-
rentur, & ex alia Versione suppleantur. καὶ τῆς
οὐῶ &c. Vox οὐῶ in *Reg. Cod.* erasa est; sed legi-
tur apud Theodoretum & *Coll. Nov.* In fine
Capitis

PROLEGOMENA.

Capitis post αὐτῶ additur in MS. *Reg.* καὶ ἔσησάν
ἕως ἐν ταῦθ' αὖ οἱ λόγοι Ἰερεμίου. *Jes.* ἐσαθήσαν.

Capitis LII. five ultimi, vers. 2, & 3. in *Rom.*
& *Alex.* omiffi, è Cod. *Reg.* & Coll. *Nov.* ita
restituuntur. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου &c.
ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου *Jes.* *Nov.* Versu 5. post Σιδε-
κία vel ut est in MS. Σιδεκίῳ additur ἐν μυνὶ τῷ τε-
τάρτῳ. Versu 9. post Δεβλαδά subjungitur: εἰς
γῆν Αἰμάθ. Vers. 15. in *Rom.* & *Alex.* omiffum
ita exhibet Codex *Reg.* & Coll. *Nov.* ἀπὸ δὲ τῆς πα-
νήτων τῆς λαῶν &c. Ita & *Jes.* in quo desunt postre-
ma hujusce versus verba: καὶ τὸ λείμμα τῶ πλῆθους
ἀπώκισεν Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος. Versu 24. ante
τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον præcedit τὸν Σαραίαν. Ultimum
Comma versus 27. cum sequentibus ad versum
31. sub asteriscis exhibet Cod. *Reg.* (& Coll. *Nov.*
sine asteriscis) hunc in modum: ✕ Καὶ ἀπώ-
κισεν Ἰεδάμ ἀπὸ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. 28 Καὶ οὗτος ✕
ὁ λαὸς, ὃν ἀπώκισεν Ναβουχοδονόσορ· ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ✕
Ἰεδάμους τετραλίας καὶ εἴκοσι πρῆς. 29 ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτώ- ✕
καιδεκάτῳ Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλήμ, ψυχὰς ὀκτακο- ✕
σίας τετράκοντα δύο. 30 ἐν τῷ ἔτει τῷ γείτῳ καὶ εἴκοσι ✕
τῶ Ναβουχοδονόσορ ἀπώκισεν Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος ✕
Ἰεδάμων ψυχὰς ἑπτακοσίας τεσσαράκοντα πέντε· πάντα αἱ ✕
ψυχὰι τεσσακισχίαι καὶ ἑξακόσαι. Cum hac Versione,
quam exhibet *Reg.* optime consentit *Jes.* in ple-
risque. Sed vers. 29. pro ὀκτωκαιδεκάτῳ habet ex
Theodotione *Jes.* ἑκτῶ καὶ δεκάτῳ, quamvis in He-
bræo sit עשרה ושמנה.

Non ingratum fore Lectori judicavi, si pro-
lixius paulo de locis Jeremiæ ex Regio Codice
suppletis agerem, tum ut ostenderem, qua nixus
autoritate Græbius tot commata versusque deper-
ditos, quasi postliminio, in Textum sacrum re-
vexerit, & cum illius fidem & diligentiam in hoc
libro perspexissent eruditi, eandem etiam ad cæ-

PROLEGOMENA.

ceteros pertinere crederent: tum ut ipsis Lectio-
 nibus ex earum contentione cum insigni illo &
 pervetusto Codice R. R. P. P. *Jesuitarum* robur
 accederet: ita ut eo minus dolendum sit externis
 Grabium caruisse subsidiis, domesticis tam libe-
 raliter instructum. *Ac de eo*, inquit Grabius in
 Epistola ad Millium data, *Lectorem facio certio-
 rem, ne unicum quidem verbum minori Chara-
 ctere ibi* (hoc est, in tribus Jeremiæ Capitibus,
 quod jam de cæteris pariter intelligi debet,) *ad-
 ditum esse, pro quo non certam MSS. Codd. vel
 Patrum fidem allegare queam: ex quibus etiam
 omnes emendationes petitiæ sunt, demptis iis,
 quæ Jerem. XLI. 5. in margine sunt appositæ.
 Quippe* *יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל* soli Complutenses ex-
 cuderunt, non Manuscriptorum, ut videtur, Co-
 dicum auctoritate, sed conjectura nixi, licet cer-
 tissima, quamque Hebræum verbum *יהוה* aper-
 te confirmat. De altera autem emendatione, *וְ*
אֱדוֹר, pro *יְהוָה אֱדוֹר*, vide *Flaminii Nobilii Notas*
ad hunc locum. Ibi existimat Nobilius *יְהוָה אֱדוֹר*
 à sciolo aliquo Librario positum pro veteri &
 veriori Lectione, *וְ אֱדוֹר*. Quamobrem postea
 Grabius ab instituto paululum discessit, & Le-
 ctionem, quæ ipsi melior videbatur, in Textu
 collocavit, (quamvis interdum MSS. Codd. ope
 destitutam) sequiorem, (licet Editionibus Vul-
 gatis & MSS. exemplaribus fultam) in Marginem
 relegavit. Quoties id fecerit, nequod inde de-
 trimentum capiat hæc Editio, infra, quantum
 possumus, fideliter ostendemus, ne Lector Gra-
 bii conjecturis, licet plerumque felicissimis, tan-
 quam Alexandrinæ Lectioni confidat. Nunc
 exempla methodi, quam secutus est Grabius, &
 rationes, cur interdum verba conjecturis suis
 emendaverit, & dubiam *Vaticani* vel *Alexan-
 drini*

PROLEGOMENA.

drini Codicis præstantiam sequens exhibebit utriusque Collatio.

IV. Priusquam vero ad propositum examen accedamus, operæ pretium erit ipsius Grabii sententiam de Romana Editione subicere, quæ extat in laudata ejus ad Millium Epist. p. 48, 49. “Ad Methodum, quam in edendo, si Deo ita
“visum fuerit, *Alex.* Codice observabo, explicandam progredior. Et quidem Textum verbatim atque ad literam, quoad fieri potest, debita accuratione exprimam; siquidem *satius est, locos, vel aliquo modo suspectos, quemadmodum habentur in Archetypo, relinquere, quam eos ex alicujus ingenio aut conjectura emendari*, ut recte in Præfatione Romanæ τῶν ο΄. Editionis dicitur; ac de ea ipsa quidem affirmatur, quod ne *latum quidem unguem, ut aiunt, à Veteris MS. Codicis Vaticani auctoritate discessum sit.* Quod tamen non semper præstitum, sed partim incuria Typothetarum aut Librariorum, partim horum temeritate, hinc inde peccatum esse constat, in ipsis etiam Prophetarum libris, quos maxime in hoc exemplari, (uno excepto Daniele) puram Septuaginta Editionem respere ibidem affirmant. Sic, verbi gratia, in Prophetia Hoseæ (quæ apud LXX. primum omnium obtinet locum, majoribus, qui dicuntur, Prophetis ultimo loco reservatis) Cap. III. v. 3. in Edit. Romæ legitur: οὐδὲ μὴ γένη ἀνδρὶ ἐπίση. Sed vox ἐπίση à Vaticano Codice, perinde ut *Hebræo*, atque accuratis τῶν ο΄. exemplaribus abest, & addita, isti, quod ibi significatur, mysterio gentis Judaicæ, à vero Deo, ejusque marito, ad tempus derelictæ, nec tamen falsorum Deorum cultui deditæ,
d 4 “ haud

PROLEGOMENA.

ceteros pertinere crederent: tum ut ipsis Lectionibus ex earum contentione cum insigni illo & pervetusto Codice R. R. P. P. *Jesuitarum* robur accederet: ita ut eo minus dolendum sit externis Grabium caruisse subsidiis, domesticis tam liberaliter iustructum. *Ac de eo*, inquit Grabius in Epistola ad Millium data, *Lectorem facio certiorum, ne unicum quidem verbum minori Characteri ibi* (hoc est, in tribus Jeremix Capitibus, quod jam de ceteris pariter intelligi debet,) *additum esse, pro quo non certam MSS. Codd. vel Patrum fidem allegare queam: ex quibus etiam omnes emendationes petita sunt, demptis iis, quæ Jerem. XLI. s. in margine sunt appositæ. Quippe ἐναυου & καὶ σὸν λαὸν soli Complutenses excuderunt, non Manuscriptorum, ut videtur, Codicum auctoritate, sed conjectura nixi, licet certissima, quamque Hebræum verbum חַוָּא aperte confirmat. De altera autem emendatione, ὦ Ἄδὴν, pro ἰὼς ἄδου, vide Flamini Nobilei Notas ad hunc locum. Ibi existimat Nobilius ἰὼς ἄδου à sciolo aliquo Librario positum pro veteri & veriori Lectione, ὦ Ἄδὴν. Quamobrem postea Grabius ab instituto paululum discessit, & Lectionem, quæ ipsi melior videbatur, in Textu collocavit, (quamvis interdum MSS. Codd. ope destitutam) sequiorem, (licet Editionibus Vulgatis & MSS. exemplaribus fultam) in Marginem relegavit. Quoties id fecerit, nequod inde detrimentum capiat hæc Editio, infra, quantum possumus, fideliter ostendemus, ne Lector Grabii conjecturis, licet plerumque felicissimis, tanquam Alexandrinæ Lectioni confidat. Nunc exempla methodi, quam secutus est Grabius, & rationes, cur interdum verba conjecturis suis emendaverit, & dubiam Vaticanæ vel Alexandrinæ*

PROLEGOMENA.

drini Codicis præstantiam sequens exhibebit utriusque Collatio.

IV. Priusquam vero ad propositum examen accedamus, operæ pretium erit ipsius Grabii sententiam de Romana Editione subicere, quæ extat in laudata ejus ad Millium Epist. p. 48, 49. "Ad Methodum, quam in edendo, si Deo ita
"visum fuerit, *Alex.* Codice observabo, expli-
"candam progredior. Et quidem Textum ver-
"batim atque ad literam, quoad fieri potest,
"debita accuratatione exprimam; siquidem *satius*
"est, locos, vel aliquo modo suspectos, quemad-
"modum habentur in *Archetypo*, relinqui, quam
"eos ex alicujus ingenio aut conjectura emen-
"dari, ut recte in Præfatione Romanæ τῶν ο'.
"Editionis dicitur; ac de ea ipsa quidem affe-
"ritur, quod ne *latum quidem unguem, ut*
"aiunt, à *Veteris MS. Codicis Vaticani aucto-*
"ritate discessum sit. Quod tamen non semper
"præstitum, sed partim incuria Typothetarum
"aut Librariorum, partim horum temeritate,
"hinc inde peccatum esse constat, in ipsis etiam
"Prophetarum libris, quos maxime in hoc exem-
"plari, (uno excepto Daniele) puram Septua-
"ginta Editionem respere ibidem affirmant. Sic,
"verbi gratia, in Prophetia Hoseæ (quæ apud
"LXX. primum omnium obtinet locum, majo-
"ribus, qui dicuntur, Prophetis ultimo loco re-
"servatis) Cap. III. v. 3. in Edit. *Rom.* legitur:
"οὐδὲ μὴ γένη ἀνδρὶ ἐπίση. Sed vox ἐπίση à *Vaticano*
"Codice, perinde ut *Hebræo*, atque accuratis
"τῶν ο'. exemplaribus abest, & addita, isti, quod
"ibi significatur, mysterio gentis Judaicæ, à ve-
"ro Deo, ejusque marito, ad tempus derelictæ,
"nec tamen falsorum Deorum cultui deditæ,
"d 4 "haud

PROLEGOMENA.

“haud ita aperte respondet, prout *Hieronymus*
 “animadvertit, in *Comment.* ad hunc locum ita
 “scribens: *Quodque jungitur in Editione vul-*
 “*gata: Neque eris alteri viro, alteri in Hebrai-*
 “*co non habetur, sed simpliciter: Non eris viro.*
 “*Si enim ponatur, alteri, subauditur, quod à suo*
 “*habeatur viro; quando autem absolute dicitur:*
 “*Non eris viro, intelligimus, quod nulli junde-*
 “*tur omnino, & absque coitu maritali sit.* Mox
 “*Cap. IV. v. 6. negativa particula μὴ ante ἰσπαρδεν*
 “est addita, quæ tamen in MS. *Vatic.* ut & *Cy-*
 “*rillo Alex.* non extat, neque in *Hebræo* est ex-
 “pressa, licet præfixum ἰ eam subinferat. *Cap.*
 “*XI. v. 12. pro ἀσθεῖα, sicuti eum Vatic. juxta*
 “*Hebr. habent Complut. MSS. Serenissimæ Re-*
 “*ginae, Card. Barberini, Archiepiscopi Laudi,*
 “*& Collegii Novi Oxon. Cyrillus Alex. & Theo-*
 “*doretus excuderunt pluraliter, ἀσθεῖαις. Cap.*
 “*XII. v. 12. præpositio ἐν posteriori γυναικὶ in*
 “*Vatic. perinde ut Ald. Compl. Alex. dictisque*
 “*MSS. ac Patribus recte est præfixa, sed in Edit.*
 “*Rom. male omissa. Contra cap. XIII. v. 2. vox*
 “*γυνὴ ante ὀργαζέντο est inserta, cum tamen in*
 “*MS. Vatic. ut & Alex. non sit exarata. Deni-*
 “*cap. XIV. v. 1. pro ἠδένουσι, ut Edit. Complut.*
 “*& omnes, quos vidi, MSS. Codices (excepto*
 “*Laudino) cum ipso Vatic. habent, in Rom. at-*
 “*que Ald. mendose excusum ἠδένουσι quod præ-*
 “*cedentibus & sequentibus verbis haud respon-*
 “*det. Alia minoris momenti, quæ in eadem*
 “*Hosæ Prophetia occurrunt, prætereo, ac ex*
 “*altera Joelis, quæ in Hebr. proxime sequitur,*
 “*tria erratorum exempla tribus verbis subjungo.*
 “*Nimirum cap. II. v. 16. in Rom. Edit. male le-*
 “*gitur μασῦ, loco πασῦ. v. 3. δῶσαν pro δῶσω. &*
 “*cap. III. v. 17. pronomen μὲ, post Σὺν ὄφει ἀγίω,*
 “deficit;

PROLEGOMENA.

“deficit; in quibus omnibus tamen MS. Codex
 “*Vatic.* bene habet: unde patet dictam Editio-
 “nem ex illo haud recte & fideliter per omnia
 “esse expressam.

Sequitur jam brevis Collatio *Vaticani & Alex-
 andrini* Codicis: ubi R. Romanam Editionem:
 A. Grabianam ex *Alexandrino* MS. Exemplari:
 B. vel *Barb.* Barberinum Codicem: *Reg.* Re-
 gium: *Laud.* Laudinum in Bibliotheca Bodleia-
 na: *Theodor.* Theodoretii Lectionem designat.

H O S E Æ.

Cap. I. v. 2. ἐν Ὠσηὲ R. ωεὲς Ὠσηὲ A. quam pro
 genuina τῶν ο'. Lectione agnoscit Hieronymus,
 quem Flam. Nobilius in loc. existimat in Com-
 mentariis τῶν κοινῶν, vel mixtam, ut ait, Editio-
 nem secutum. Alii vero summi viri Hierony-
 mum Hexaplati τῶν ο'. Editione usum rectius ar-
 bitrantur. V. 3. Δεβηλαίμ R. Δεβηλαίμ A. Ita &
 MS. *Laud.* V. 7. οὔτε (pro ἐδὲ R.) in *Alex.* per
 integrum hunc versum quinquies legitur. Οὐδὲ
 ἐν ἱπποῖς, hisce in *Ald. Alex.* & *Cyrillo* præfixa
 sunt οὔτε ἐν ἄρμασιν, quæ in *Heb.* non extant, ne-
 que in veteri Versione apud *Hieron.* Testis est
 tamen *Flam. Nobilius* hæc in multis addi, quam-
 vis in vetustiore, in *Theod.* & *Vulgata* desint.
 Potest esse Lectio alterius Interpretis. Nam in
 Hexaplis Montfauconi vox ἄλλο præmittitur.
 V. 10. κληθήσονται R. ἐκεῖ κληθήσονται *Alex.* & *Reg.*
 juxta cap. 9. *Epist. Rom.* V. 26. atque ita etiam
S. Cyprianus lib. 1. adversus Judæos cap. 19. Illo
 loco vocabuntur. καὶ αὐτοὶ R. desunt in *Alex.*
Cypriano, & citato Apostoli loco. Sed in *Barb.*
Laud. Theodor. vox αὐτοὶ (sine καὶ) præcedit ver-
 bum κληθήσονται. Sed *Hieron. Vocabuntur filii Dei*
viventis. V. 11. ἐαυτοῖς R. αὐτοῖς A.

Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. II. v. 3. *θήσω R. Barb. θήσομαι A. Cyr. ἔρημον R. ὡς ἔρημον A. Reg. & vetus Versio apud Hieron. ut desertum, recte juxta Hebr. כְּמִדְבָּר, quomodo mox sequitur, ὡς γλῶ ἄνυδρον. At Barb. Laud. Cyril. habent εἰς ἔρημον. V. 5. ὅτι εἶπε R. εἶπε γὰρ Alex. ex mutatione Librarii. Mox, πορεύσομαι R. ἀκολουθήσω A. & Theodoret. quod iterum Librario ascribendum. Τὸ ἔλαιόν μου R. καὶ τὸ ἔλαιόν μου A. B. Reg. Laud. atque etiam in veteri Versione apud Hieron. Et oleum. V. 6. ὁδὸς R. αὐτῆς addit A. Sic & Barb. Reg. Laud. Similiter antiqua Versio Hieronymi habet, *Vias illius.* V. 8. ἔδωκε R. ἔδωκε A. V. 10. ἐνώπιον R. ἐναντίον A. V. 11. καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, asterisco insignitur in MS. *Jes.* Adest tamen in R. & A. V. 12. καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ ἔρανος, ἢ τὰ ἔρπετα τῆς γῆς. Latina verba veteris Versionis apud Hieron. *Volatilia caeli & reptilia terræ,* obelo sunt prænотata, quod absint ab Hebræo, & ex sequenti v. 18. hujus Capituli huc translata videantur. V. 18. τῶν ἔρπετων R. Hisce μὲν præfixum in A. Reg. Laud. & Theodor. indeque & in Vet. Versione, *cum reptilibus.* Καὶ καλοικῶ σε R. A. Cæterum Barb. omittit σε. Sed αὐτὸς juxta Hebr. recte habent Reg. Laud. cum Theodor. & vetus Versio apud Hieron. similiter eos. Quamobrem αὐτὸς posuit in Textu Grævus, σε in marginem relegato. V. 21. αὐτὸς R. Heb. Vet. Versio. Sed ὁ ἔρανος habent A. B. Reg. Laud. ex glossa, ut videtur. V. 23. ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένον R. Sed aliæ Editiones & MSS. Codices, A. B. Reg. Laud. & Cyril. Theodor. ἐλεήσω τὴν οὐκ ἠλεημένον. Similiter apud Hieronymum Vet. Versio, *Miserebor ejus quæ fuit absque misericordia,* Perantiquæ fuisse videntur hæ varix Lectiones, siquidem prima utitur B. *Paulus, Rom. 9. 25.* secunda B. *Petrus, 1. Ep. Quin & Irenæus lib. 1.* quidem*

PROLEGOMENA.

quidem cap. 4. & lib. 3. cap. 9. ad Apostolicum Textum priorem alludens, οὐκ ἠγαπημένῳ habet: sed lib. 4. cap. 37. eum ita allegat: *Et ea quæ non est misericordiam consecuta, misericordiam consecuta*, quomodo & Ofæe verba citavit Tertullian. lib. 4. contra Marcionem cap. 16. Observat autem in Commentariis ad hunc locum Doctissimus Pocockius radicem □ΠΓ vel per ἀγαπᾶν vel per ἐλεῖν reddi posse; unde factum putat, ut cum B. *Paulus ἠγαπημένῳ* ex Hebræo scripserit, id Librarius in margine Versionis τῶν ο'. notaverit, indeque in Textum aliorum Codicum irrepserit.

Cap. III. v. 1. ἐπιλέπυσον R. ἀπιλέπυσον A. R. *Reg. Laud. Cyril. Theodor.* Mox, ut obiter id notemus, pro φιλοῦσι, quod est in R. & A. φιλῶσι habet *Laud.* ut etiam in *Barb.* legendum conjici potest, pro φιλοῦσι, quod in eo mendose scribitur. Ad finem versus, σαρίδος habet R. σαρίδων A. *Barb. Reg. Laud. Cyr. Theodor.* Vetus Versio apud Hieron. cum vinaciiis. V. 2. αὐτῶ post ἐμυδαπέμην inseruit Grabius minori caractere, Cyrilli, Hieronymi, & Hebræi Textus autoritate, quamvis tam in R. quam A. desit. V. 3. post ἀνδρὶ additur ἐτέρῳ, in A. *Cyril. Theodor.* quod deest in *Laud.* & ipso Vaticano Codice, ut testatur *Nobilius*, qui id in Annotationibus suis ait *per Typographi incuriam irrepisse.* Idem etiam liquet ex notis Editioni Romanæ subjectis, ubi dicitur vox ἐτέρῳ *in cæteris libris sequi.* Neque sane in Hebræo reperitur, ut Hieronymus in Comment. ad vers. 2. optime animadvertit. καὶ ἐγὼ R. καὶ γὰρ A. V. 4. ἰδέσθε R. ἰδὲ ἰδέσθε A. ἰδέ — ἰδέ R. ἔτε — ἔτε A. V. 5. κύριον ἢ θεόν R. ἢ κύριον θεόν A.

Cap. IV. v. 1. ὅτι R. δὴ A. V. 2. ἐπὶ ἢ γὰρ A. R. quod, cum in Hebræo desit, obelo notavit Grabius.

PROLEGOMENA.

bius. V. 3. καὶ μικρωθήσεται A. R. Asteriscum habet præfixum in *Reg.* καὶ σὺ τοῖς ἐρπυτοῖς τῆς γῆς. Hæc quoque ab Hebræo Textu absunt, ideoque ex v. 18. cap. 2. huc translata videntur. V. 6. νυκτὶ A. ex versu præcedenti. V. 10. κατεδύνωσι R. κατεδυνῶσι A. κατεδυνῶσι *Barb. Laud.* Vetus Versio, *dirigentur.* Cæterum Cappellus Lib. 4. Crit. Sac. cap. 6. §. 4. *Legendum est,* inquit, κατεδύνωσι apud LXX. [lege potius κατεδυνῶσι.] *Nam εὐθηνία est copia, abundantia.* Pro יצרפ' quod est in Hebræo, suspicatus τὰς ὀ. legisse, יצרתי. Sed contra ut verbum יצרפ' apud Hebræos, *prosperum esse, multiplicari,* Gen. 28. 14. 30. 43. ita etiam κατεδυνῶσι LXX. Interpretibus, perinde ut εὐθηνέω, significat, *Prospera incrementa capio, & de homine; Bonis fortunæ abundo.* Sic Ezech. Cap. XVII. v. 9. Deus ait de vinea, εἰ κατεδυνῶσι (vel juxta *Alex.* κατεδυνῶθήσεται) & vers. 10. μὴ κατεδυνῶσι. Et Jer. XXXII. 5. εἰς οὓς ἔμὴ κατεδυνῶσιν, vel κατεδυνῶσιν. Similiter de Daniele. Dan. VI. 28. κατεδυνῶσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου. Denique, Verbum compositum κατεδυνῶσιν nec τοῖς ὀ. nec aliis Scriptoribus usitatum est, licet simplex, Jer. XVII. 8. ξύλον εὐθηνουῶ παρ' ὕδατα, semel occurrat. V. 12. ἐν συμβόλοις R. A. Cæterum συμβολαῖς Græbius in Textu posuit, (ex Schindleri conjectura) συμβόλοις in margine. Valde suspicor, inquit Vir Doctissimus, Interpretem scripsisse ἐν συμβολαῖς, vel συμβολαῖς. sicuti vers. 9. hujus Cap. & vers. 4. Cap. 5. necnon vers. 2. Cap. 7. habet ἀσβελία, & infra Cap. II. v. 6. ἐκ τῶν ἀσβελίων αὐτῶν. Nam ut taceam, σύμβολον nusquam alibi in Versione τῶν ὀ. occurrere, haud video sane, quomodo ex Hebræo יצרפ' vel alia simili voce exsculpi queat, ἐν συμβόλοις. Contra ἡ συμβολία, & pluraliter αἱ συμβολαῖς Psal. CXVIII. v. 24. & Proverb. Cap. XII.

PROLEGOMENA.

v. 15. factæ ex קצו, ut adeo hic quoque קצו, vel קצו Interpretem legisse *conjectem*. Libuit hic ipsius Grabii verba proferre, cur à recepta Lectione discederet: quamvis ut Nobilius in notis ad hunc locum advertit, *apud S. Hieronymum Græce est, ἐν συμβόλοις, in significationibus; est enim communius quiddam, quam augurium.* Revera Græca vox Σύμβολον *Auguria* non infrequenter apud Græcos authores significat. Unde Suidas, Hesychius, Phavorinus hanc vocem per τέρατα, οἰωνίσματα reddunt, & hujusce sensus nonnulla profert exempla Stephanus in Thesauro, in vocè Σύμβολον. Nec inusitatum est πῖς ο'. sensum quemlibet idoneum potius quam literam sequi, quemadmodum II°. Capite, v. 15. per τὸ Ἀνοῖξαι σωσον transfulerunt Hebraica, קרקת קרבל, quamvis proprie קרקת ἐλπίδα significet. Neutiquam igitur sollicitanda videtur antiqua Lectio ἐν συμβόλοις. Sed si conjecturæ datur locus, πῖς ο'. scripsisse censuerim ἐν ξύλοις ἐπιρῶτων. Nam alibi sæpe, Jer. II. 27. item X. 8. & Hab. II. 19. קצו *idolum* significat, quod utrobique ξύλον vertunt Interpretes. Potest etiam hic locus ad duplex divinationum genus referri, quas ξυλομαντείαν & χαλδομαντείαν Veteres vocabant. De posteriore contuli potest Hieronymus in locum. V. 14. πορνείωσι R. πορνείωσιν A. Reg. μοιχείωσι R. μοιχείωσιν A. Reg. ὅτι R. δὴτι A. αὐτοὶ R. καὶ αὐτοὶ A. B. Reg. *Land.* ὁ σωίων R. de quo Grabius differit in Epistola ad *Millium*, pag. 3. & *Clemens Alex.* Lib. I. Pædag. cap. 9. p. 121. citavit, continuo subjungens: δεικνυσιν αὐτῶν φανερώτερον τὸ ἁμάρτημα, σωιέναι αὐτὸς ὁμολογῶν, ὡς ἐκόντας ἁμαρτάνουσαι. *Eorum peccatum apertius ostendit, dum eos intelligere fatetur, velut qui sua sponte peccarent.* Ex quibus patet ipsummet Clemen-

tem

PROLEGOMENA.

tem affirmativam legisse propositionem. Sed negativam ex ea fecit, qui *Londinensi* præfuit Editioni, vocula $\mu\delta$ temere inserta, ac textu ita expresso: δ λαὸς δ $\mu\delta$ $\sigma\omega\iota\omega\gamma$ &c. unde & *Typothesæ Cantabrigienses, Amstelodamenses, Lipsienses* ita recuderunt, utpote non ipsam *Romanam*, sed *Londinensem* Editionem interpolatam, ubique male secuti. Haud quidem inficias eo, mendosam esse *Romani* Cod. & *Clementis Alex.* Lectionem; sed vitio medela afferri debuisset ex Edit. *Complut. & Theodor.* in Hoseam, ubi recte legitur δ λαὸς ϵ $\sigma\omega\iota\omega\gamma$ κ. τ. λ. quomodo & Hexaplaem *Origenis* Edit. habuisse docet Latina ejus Versio apud Hieron. *Populus non intelligens.* Quamobrem Græbius particulam δ in Textu Editionis hujusce posuit, δ in margine. Ita & Pocockius in *locum* minime dubitandum putat, quin LXX. negativam δ scripserint, & eandem in MS. Arabica Versione, & in Syriaca reperiri affirmat. V. 15. $\alpha\iota\kappa\omicron\nu$ δ $\alpha\iota\kappa\omicron\nu$ R. $\alpha\iota\kappa\omicron\nu$ $\alpha\delta\epsilon\lambda\omicron\iota\alpha\varsigma$ habent A. *Cyr.* quod, sicut alia plura, ex Versione Theodotionis in Vulgata Exemplaria $\sigma\omega\iota\omega\gamma$ δ . irrepfit. In Vulgata enim extitisse ex Cod. Renati Marchali refert Usserius pag. 42. Syntagmatis. V. 16. $\delta\lambda\omicron\tau\iota$ R. $\delta\pi$ A. B. *Reg. Theodor.* V. 18. $\eta\epsilon\pi\omicron\sigma$ R. pro $\eta\epsilon\pi\omicron\sigma\alpha\iota$, *Amavit, sectatus est.* uti recte legitur in *Ald. & Cyrilli Comment.* ac similiter in Textu *Cyrl.* $\eta\epsilon\pi\omicron\sigma$. Eandem Lectionem confirmat Theodoretus $\epsilon\zeta\eta\lambda\omicron\sigma\iota$, quod in Commentario posuit; neque enim hoc loco ipse *Osee* Textus integer est insertus. Cæterum vetus Versio apud *Hieronymum* habet, *Provocavit*, quod ex $\eta\epsilon\delta\iota\omicron\sigma$ cum δ factum videtur. Quæ probabilior est Lectio. Nam Psalm. LXV. v. 6. & LXVII. v. 7. $\delta\tau\tau\delta$ in *Heb.* sunt, qui $\delta\tau\tau\delta\mu\epsilon\tau\alpha\iota\omicron\nu\tau\iota\varsigma$ in Græca Versione dicuntur. $\chi\alpha\tau\alpha\tau\alpha\iota\omicron\upsilon\varsigma$ deinde reddiderunt $\delta\iota\delta$.

PROLEGOMENA.

oi o'. Hebr. vocem **וְכַנְשׁוּ**, quod **كناشوا** Arabice, ut & **כנשו** Hebraice, *Vini venditorem*, sive cauponem significet. ut Es. I. 22. *Κανασιος* autem vel in Græca Versione, vel in Hebraica Veritate non infrequenter *Negotiator, Mercator*, est, Es. XLV. 14. Zach. XIV. 21. ex Aquilæ Versione apud Hier. **ἐμποροσ**. *Provocavit igitur Chananæos*, sive Caupones Israel, quod tantam vini copiam hauserit, ut illis molestus fuerit, cum sitim ejus explere non possent. Hæc conjecit Pocockius in Commentario Anglice scripto in Hoseam. Eandem vocem alius Interpres Ezek. XXIII. 42. **οἰνωρῶν** vertit. V. 18, 19. **αὐτῆς** bis R. **αὐτῆς** A. *Cyr.* Ita & Arabica Versio utrobique *Hom.* legit.

Cap. V. v. 3. **ἐκ ἀπίστῃ** R. sed **ἐκ ἀπιστῆν** A. rectius. Quomodo & **τῆς ο'** vertisse notatum in margine Codicis *Barberini*. Cæterum in Cyrillo textus perperam ac contra mentem ejus habet **ἀπίστῃ**. In Commentario autem ipse utramque Lectionem conjungere videtur: dum primo citat **Ἰσραὴλ οὐκ ἀπιστῆν ἀπ' ἐμοῦ** sed mox ita **ἐξαρράζει, οὐκ ἀπίστῃ τῆ Ἰσραὴλ**. V. 5. **ἢ Ἰὺδ**. R. **καίγε** A. V. 6. **ὅτι ἐκκλίκειν** R. ut & *Laud. Reg. Barb. & Theodoret.* **ὅτι ἐξέκλιεν** A. **ἐξέκλιεν** *Cyr.* mendose. V. 7. **ὅτι** R. **καὶ** A. ex mutatione Librarii, quia **ὅτι** modo præcesserat. V. 12. **ταραχῆ** R. A. Cæterum **ἀεράχην** legendum suspicatus est Cappellus Lib. 4. Crit. Sac. cap. 9. §. 2. Sed Hieronymus in locum. *As lingua Hebraica tinea dicitur: pro qua LXX. ταραχῆ, id est, tumultum vel conturbationem transfulerunt.* Certe verbum Hebræum **וַיַּחַד** per **ταραχῆ** Psal. LXI. v. 7. & Ps. XXX. v. 11, & 13. redditur, ideoque nil mirum, quod & nomen **וַיַּחַד** hic versum sit **ταραχῆ**. Eadem tamen vox *tinea* vertitur in Paraphrasi *Chal. & Vulg. Lat.* à radice **וַיַּחַד** depastus est: & Arabice **عن**
vernīs

PROLEGOMENA.

vermis est, qui in vestibus nascitur, easque corrodit. Quamobrem Grabius ἀράχην ex conjectura in Textu posuit, παραχὴ in margine. V. 13. πρέσβεις R. A. Vox *Legatos* in antiqua Versione apud *Hieron.* obelo notata est, quod ei in Hebræo nil respondeat. ἔπος R. αὐτὸς A. B. *Reg. Laud. Theod.* V. 15. ζητήσῃσι R. ἐπιζητήσουσιν A. *Cyr.*

Cap. VI. v. 2. ἐξανασησόμεθα R. ἀνασησόμεθα A. *Theodor. Cyr.* V. 5. ἔήματι R. ἔήμασι A. juxta Hebræum. V. 6. ἔλεος θεῶν ἢ θυσίαν R. ἕ & A. B. *Cyr. Theodor.* Similiter vetus Versio apud *Hieron.* habet: & non sacrificium. Sed apud Irenæum lib. 4. cap. 32. legitur *quam* (vel juxta alia exemplaria *plus quam*) *sacrificium*. V. 9. ὄδον R. κρείς addunt A. *Cyr. Theodor.* & similiter vetus Versio, *Viam Domini*. Sed recte juxta *Heb.* omitunt reliqua Exemplaria nostra.

Cap. VII. v. 2. σωάδουσιν ὡς ἄδοντες R. σωάδουσιν ὡς σωάδοντες A. ἐκίλωσιν R. ἐκίλωσιν A. *Reg. Laud. Theodor.* V. 4. καλακαύματος ἀπὸ τῆ φλογός R. A. Sed nemini dubium est, quin hic locus in mendo perantiquo cubet. Nam & *Hieron.* vertit, in *deustionem flammæ*. Sed *Barb. Reg. Laud.* habent, καλακαύσει αὐτὸς ἀπὸ τῆ φλογός, quorum ope genuinam lectionem conjectando assequi licet. Cum enim in Hebræo sit שָׁבוּת *cessavit*, videntur Septuaginta scripsisse, καλακαύσει. Librarius autem καλακαύσει fecit, quod præcedentibus ac sequentibus magis congruere videbatur, necnon vocem αὐτὸς addidit, cui nil in *Heb.* respondet. Quinta Editio, quæ est in margine *Barb.* Codicis in locum, habet, ἐπαύσατο πρὸς ὀλίγον ἢ πόλις. Quasi pro מעיר, quod nunc est in Textu Hebræico, legisset Interpres, מעט עיר, πρὸς ὀλίγον ἢ πόλις. Ita & *Vulg. Lat.* *quievit paululum civitas*. Arabs etiam & Syrus בטל, *cessavit*. Alii מעיר participii

PROLEGOMENA.

cipii loco accipiunt, & ita exponunt, ut sensus sit, *præ ardore ignis quiescere, qui eum excitat*, ὁ ἐκλαίων, quomodo vox $\gamma\epsilon\gamma$ occurrit Psalm. LXXVII. 43. Et certe videtur hujusmodi vox in LXX. deesse. Nam quod sequitur $\alpha\pi\omicron\ \phi\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$, paraphraseos locum obtinet; nisi pro $\gamma\epsilon\gamma$ fortasse $\mu\alpha\omicron\rho$ vel $\mu\omicron\upsilon$ $\sigma\iota\ \sigma\prime$. legerint, mutatis, ut sæpe fit, inter se literis α & υ & ν , vel ex conjectura vocem $\gamma\epsilon\gamma$ ita verterint. Gravius igitur $\kappa\alpha\lambda\alpha\text{-}\mu\alpha\iota\sigma\iota$ in Textu posuit, $\kappa\alpha\lambda\alpha\kappa\alpha\iota\mu\alpha\iota\sigma\iota$ in margine retinuit. V. 5. $\eta\mu\epsilon\rho\alpha\iota$ R. $\alpha\iota\ \eta\mu\epsilon\rho\alpha\iota$ A. & *Reg.* Sed $\eta\mu\epsilon\rho\alpha\iota$ in *Cyr.* quod olim ita scriptum fuit, $\eta\mu\epsilon\rho\alpha\prime$. Soliti quippe fuere veteres *Tota* ad superius latus literæ præcedentis apponere, non autem infra subscribere. Inde perperam factum $\eta\mu\epsilon\rho\alpha\iota$, & præmissus articulus $\alpha\iota$. V. 6. $\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\gamma\eta\delta\eta$ R. $\epsilon\gamma\eta\eta\delta\eta$ A. B. *Cyril.* V. 7. $\kappa\lambda\iota\beta\alpha\omicron\varsigma$ R. $\mu\upsilon\epsilon\theta\epsilon\varsigma\ \kappa\alpha\iota\omicron\mu\phi\omicron\upsilon\ \alpha\iota\ \kappa\alpha\rho\delta\iota\alpha\iota\ \alpha\upsilon\tau\eta\varsigma$ A. Sed in *Cyr.* solum addita duo verba $\kappa\alpha\rho\delta\iota\alpha\iota\ \alpha\upsilon\tau\eta\varsigma$, ex præcedenti scilicet versu 6. quamvis in Commentario nulla *cordium* fiat mentio. Contra Latina Versio habet *clibanus ignis ardens*, omittens *corda eorum*. $\kappa\alpha\iota\ \kappa\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\gamma\omicron\upsilon$ R. $\kappa\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\gamma\omicron\upsilon\ \mu\upsilon\varsigma$ A. Ita & *Laud. Cyr.* ut ex Commentario patet, & *Theodor.* & Latinus Interpres, *Et ignis devoravit.* Pro $\kappa\alpha\iota\ \mu\alpha\kappa\lambda\omicron\ \kappa\alpha\iota\ \mu\alpha\kappa\lambda\omicron$ legerunt scilicet, $\mu\alpha\kappa\lambda\ \kappa\alpha\iota\ \mu\alpha\kappa\lambda\omicron$. Sed cum *Vaticano* consentit Codex *Regius*, qui habet $\kappa\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\gamma\omicron\upsilon$ sine $\kappa\alpha\iota$ & $\mu\upsilon\varsigma$. V. 11. hic versus asterisco notatur in *Reg.* V. 13. $\delta\epsilon\iota\lambda\alpha\iota\sigma\iota$ R. $\delta\eta\lambda\alpha\iota\sigma\iota$ A. Ait Hieronymus nonnullos Codices habuisse $\delta\epsilon\iota\lambda\alpha\iota\sigma\iota$, alios $\delta\eta\lambda\alpha\iota\sigma\iota$, quod ad Lectionem *Alex.* videtur accedere. Sed » forte pro $\epsilon\iota$ scriptum est ex Alexandrino more, ut supra dictum est.

Cap. VIII. v. 7. $\alpha\upsilon\eta\mu\omicron\phi\theta\omicron\rho\alpha$ A. $\alpha\upsilon\eta\mu\omicron\phi\theta\omicron\rho\epsilon\iota\alpha$ A. legendum videtur, $\alpha\upsilon\eta\mu\omicron\phi\theta\omicron\rho\epsilon\iota\alpha\upsilon$ quæ vox apud *Suidam* corruptionem à vento significat. $\mu\alpha\rho\alpha\phi\rho\alpha\zeta\omicron\sigma\iota\upsilon$ hic,

PROLEGOMENA.

hic, ut sæpe, οἱ ο'. & vento, quod est simpliciter in Hebræo, קוֹר, *semen segetis à vento corruptæ* intelligi putant. V. 9. ἠγάπησαν R. ἠγάπησαν A. B. Reg. Laud. Cyr. Theodor. V. 10. ἠγάπησαν R. παρῖδῶσαν A. μικρὸν R. deest A. V. 11. ἀμαρτίας R. ἀμαρτίαν A. necnon Theodor. (ut ex Comment. colligitur.) Similiter vetus Interpres, *peccatum*; quod Hebræo congruit. V. 13. καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀγέ-
 σαται φάγονται R. A. Omnia omittā in *Ald.* neque habentur in Hebræo. Unde Hieronymus in Com-
 ment. ad hunc locum ait, *Quod juxta LXX. In-
 terpretes legimus: Et in Assyriis immunda co-
 mederunt, in Hebraico non habetur, & idcirco
 obelo prænotandum est.* Quapropter & in veteri
 Versione apud eundem deest. Huc autem ex se-
 quentis Cap. 9. v. 3. translatum videtur. V. 14.
 αὐτῶν R. αὐτῶ A. ac vetus Interpres, *ejus.*

Cap. IX. v. 4. ἠδύων R. ἠδύωντο A. V. 5. ἠμέ-
 ρους R. ἠμέρα A. Reg. Laud. Cyril. Theodor. juxta
Heb. יוֹם. Et vetus Versio, *die.* V. 6. πορεύονται
 R. πορεύονται A. B. Reg. Laud. Theodor. & vetus
 Versio, *ibunt.* αὐτῶ R. deest in A. Cyr. neque ve-
 tus Versio id expressit, quod redundare videret-
 tur. Sed *Barb.* αὐτῶ. V. 7. ἐκδικήσεως R. σκῆ addit
 A. ut & Reg. explicationis gratia: sicuti mox
 voci ἀνταποδοσεως quoque subnexum est, quam-
 vis id utrobique *Cyrillus* haud legisse videatur.
 μαρία R. μεία A. perperam. *Heb.* מִשְׁמַחַת. quod
 est proprie, *pertinax odium.* Vetus Versio, *amen-
 tiam* habet. Unde *μεία* corrupte legi videtur in
Alex. pro *μαρία.* V. 8. οἱ R. B. Reg. Laud. recte
 juxta *Heb.* Sed A. Cyr. κελῖν. V. 10. οἱ ἐβδελυμένοι
 ὡς οἱ ἠγαπημένοι R. οἱ ἠγαπημένοι ὡς ἐβδελυμένοι A. B.
 Reg. Cyr. Laud. Theodor. (quamvis in margine
 Cod. *Barb.* legatur ut in Romano Exemplari)
 sed lectionem *Alex.* *veritati magis congruere* ait
 Hie-

PROLEGOMENA.

Hieronymus ad h. l. V. 14. μήτραν R. δὲ αὐτοῖς juxta Hebræum præfigitur in A. B. *Reg. Cyril.* V. 15. ἐν Γαλαλ R. εἰς Γαλαλ A. ἐν Γαλαλίοις *Reg. Laud.* ἐμίσησα αὐτὲς R. αὐτὲς ἐμίσησα A. *Reg.* V. 17. πλανῆται R. ὡς πλανῆται A. sed nihil in *Heb.* neque in veteri Versione apud Hieron. particulæ ὡς respondet.

Cap. X. v. 1. αὐτῆς R. αὐτῆς A. *suorum, Lat.* prisca Versio, & *Theodor.* κατὰ R. καὶ connexionis gratia additum in A. V. 5. ὅτι R. ἀφ' ἑαυτῶν A. ex glossa. V. 8. τοῖς ὄρεσι, πίσατε ἐφ' ἡμᾶς R. Sed A. & *Theodor.* ordine inverso πίσατε (A. πίσαται) ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς. Ex Lucæ scilicet Cap. XXIII. v. 30. V. 9. ἀφ' ἑοῖ βουνοῖ A. R. Sed *Barb.* in margine λ. ἀπὸ ἡμερῶν Γαλαλ. quo indicatur *Lucianum* ita hunc Textum emendasse ex Hebræo; quamvis pro Γαλαλ legendum videtur Γαλαά. V. 10. ἦλθεν post ἀδικίας addunt A. *Laud. Theodor. Reg.* (in quo tamen hæc vox lemnisco prænotatur) ac similiter vetus Versio venit: Cyrillus quoque in Comment. hoc verbum expressit per ἀφίκα. Hæc Lectio nata videtur ex Hebræo יתקן aliquantum mutato. Conjicit autem doctissimus Pocockius in Commentariis ad hunc locum, ἦδελον pro ἦλθεν legendum. Quæ conjectura ex eo confirmatur, quod alia Exemplaria, *Laud. Reg. Theodor. Barb.* καὶ τὴν ὀπίσθιαν μου subjiciunt, quæ est alia melior Interpretatio modo dictæ Hebraicæ vocis יתקן, juxta desiderium meum, indeque lemnisco signata in *Reg.* V. 12. πρυγίσατε R. ἐαυτοῖς addit A. V. 13. ἀμαρτίμασιν R. ἁρμασιν A. B. *Reg. Laud. Laud. Cyril.* Similiter in veteri Versione, *curribus.* Ita etiam Arabs, جمر سباتك. Unde Interpretes כרכך (quod cum loci sensu & cum sequenti versus parte melius convenit: ὅτι

PROLEGOMENA.

ἤλπισας ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ἐν πλῆθει δυνάμεώς σου) pro כרך legerunt. כך enim sæpe ἀμαρτία redditur. 3 Reg. 22. v. 33. item κακία 13. v. 33. & Jerem. 15. v. 7. necnon ἀνομία Ezech. 20. v. 30. V. 14. οἰκίσεται R. οἰκήσεται A. mendose. τῷ Ἱεροβοὰμ R. Ἱεροβοὰλ A. Cyr. & vetustus Codex, cujus mentionem facit Nobilius ad hunc locum, & vetus Interpres apud Hieronymum, *Hierobaal*. sed *Barb. Laud. Theodor.* juxta Hebræum optime τῷ Ἀρβείλ. Et in *Reg.* ita olim scriptum fuisse videtur, quamvis alia manus pro ea fecerit Ἱεροβοὰλ. V. 15. οἶκος τῷ Ἰσραὴλ R. A. Hieronymus ad h. l. Pro כּוּן-בַּיִת quod interpretatur, Domus Dei, LXX. *transstulerunt*, οἶκος τῷ Ἰσραὴλ, id est, domus Israel; quod in Hebræo penitus non habetur. Verum non in ipsos LXX. sed in Librarios animadvertere debuisset, qui pro οἶκος τῷ Ἰσρ, uti ipsos posuisse recte conjicit *Drusius*, ad hunc locum reposuerunt τῷ Ἰσραὴλ, siquidem hæc vox abbreviate scribi solet Ἰσρ. V. 15. ἀδικίας R. deest in A. *Reg. Laud. Theodor. & vet. Interprete.*

Cap. XI. v. 1. ὄπ R. δόπ A. Sic & *Barb.* in margine, οἱ ὄ. δόπ. Ita & *Reg. Cyr. Theodoret.* V. 2. μετεκάλεσα R. ut & *Barb.* in margine. μετεκάλεσατο A. ἀπώχοντο R. ὄχοντο A. B. *Reg.* sed B. in margine habet, ut *Romana Editio.* V. 6. ἐν ξομφαία R. ξομφαία, Nominativus sine ἐν juxta Hebræum in A. *Reg.* ac *Cyr.* in Comment. similiter in antiqua Versione, *gladius.* V. 11. ἐκρήσονται R. καὶ connexionis gratia præfixum in A. Cæterum καὶ ἐκρήσονται insertum est in hac Editione, ex Aldina Editione desumptum. Vetus Versio, *volabunt.* Nata videtur hæc prava Lectio ex mutatione τῷ ἐκρήσονται in ἐκπήσονται occasione sequentis ὡς ὄρνεον. V. 12. ἀσβεΐαις R. ἀσβεΐα A. B. *Reg.*

PROLEGOMENA.

Reg. Laud. Cyr. Theodor. & vetus Versio, *impietate.* οἶκος R. οἶκος A. ο R. deest A. *Reg.* κεκλήσθαι R. κληθήσεται A.

Cap. XII. v. 2. ἀποδώσει R. ἀνταποδώσει A. *Reg. Laud. Cyr. Theodor.* quomodo & v. 14. omnia exemplaria habent. V. 4. οἶκω Ων R. Ita & Origenes in verbis mox allegandis. Sed A. B. *Laud.* habent οἶκω μου. Ut & *Cyr.* in textu; at in *Comment.* simpliciter οἶκω, omisso forte ὦν. Ib. αὐτὸς R. αὐτὸν A. *Cyr.* Notanda vero verba Origenis ad h. l. servata nobis in Philocalia, & inde inserta Tomo I. operum pag. 301, & seq. Πληθυντικῶς εἰπόν· ἔκλαυσαν καὶ ἐδέδησαν με· καὶ πάλιν πληθυντικῶς τὸ ἐξῆς θηλώσας· ἐν τῷ οἴκῳ Ων εὐρόν με· τὸ ἐξῆς ὅτι ἐνίκω ὀπιφέρει, λέγων· καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτόν. Τῆ γὰρ λέξει ψαλμῆ πρὸς ἐνιδῶν, καὶ πάλαντος δοκῶν γεγραμμένη, ἢ καὶ τὸ τελευταῖον πληθυντικῶς γράψαι, ἢ τὰ προάγοντα εἰς τὸ ἐνικὸν μεταθεῖν. Ἀναγνὼς γάρ· ἔκλαυσαν καὶ ἐδέδησαν με, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ων εὐρόν με· εἶποι ἂν, ὅτι καὶ ἐξῆς οὕτως ὅστις ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτόν· τῷ τῆς κλαύσαντος καὶ δεινθέντος, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ων εὐρόντας τὸν Θεόν. Quæ lectionem αὐτὴν non modo confirmant, sed originem mutationis postea factæ plane indicant: Ortæ scilicet ex temeritate Librarii, qui per αὐτὸν solæcismum fieri putabat. V. 2. ἡμέραις R. ἐν ἡμέρᾳ *Barb. Laud.* ἡμέρα A. V. 11. Γαλαὰδ posterius R. A. sed Γαλαλοῖς *Grabius* in Textu posuit autoritate *Barb. Laud. Reg. Theodor. Cyr.* Et vetus Versio, *Galgala*, quæ utique est genuina lectio Hebræo consona. V. 12. γωμαικὴ posterius R. ἐν γωμαικῇ juxta *Heb.* A. B. *Reg. Laud. Cyr. Theod.* ac vetus Versio in *u chore.* V. 13. ἐκ γῆς Αἰγύπτου R. ἐξ Αἰγύπτου juxta *Heb.* A. & vetus Versio de *Ægypto.* V. 14. Κύειος αὐτῷ R. αὐτῷ Κύειος A. *Reg. & Theodor.* juxta *Heb.* Sed αὐτῷ deest in *Ald.* contra ibi post Κύειος additum αὐτῷ, juxta *Heb.* &

PROLEGOMENA.

veterem Versionem, quæ hoc comma perfectum expressit: *restituet ei Dominus suos.*

Cap. XIII. v. 1. *χρὶ τὸν λόγον Ἐφραΐμ* R. A. Hæc cum præcedentis Capitis fine junguntur in *Barb.* ac *Laud.* necnon à *Theodor. & Cyr.* in *Comment.* ἔλαβεν αὐτὸς R. αὐτὸς ἔλαβεν A. ἔλαβεν ἢ αὐτὸς *Reg. & Laud.* V. 2. *νω* R. deest in A. *ωροσέθεντο* R. *ωροσέθετο* A. & vetus Versio, *approfuit. ἀμαρτάνειν* R. ἐπι addunt explicationis gratia A. *Cyr.* V. 3. *χνοῦς ἀπορυσώμιμος* R. *χῆς ἀπορυσώμιμος* A. & B. in margine. Sed *Barb.* in textu, & *Laud.* ἀράχνη ἀπορυσώμιμη λαίλαπι. Quarum ultima vox etiam in *Reg. & Theodor.* addita est, & in veteri Versione expressa, *turbine.* Prima vero proculdubio orta est ex lectione *Complutensi* ἄχνη ἀπορυσώμιμη. Quæ est alterius Interpretis. Nam vox ἄλλος in Hexaplis Montfauconi illi præmittitur. Ἀπὸ σακρίων R. sed *Ald.* ἀπὸ σακρίων καπνώδης, juncta scilicet duplici, ac utraque corrupta, Interpretatione vocis מֵאֲרָכָה, quam Theodotion vertit καπνοδόχῳ. Unde nata lectio Cod. *Alex.* ἐκ καπνοδόχης, seu, ut est in textu *Cyr.* ἀπὸ καπνοδόχης. Necnon vetus Versio, *de fumario,* ex quo factum καπνώδης. Sed LXX. legentes מֵאֲרָכָה verterunt ἀπὸ ἀκρίδων (uti *Reg. Laud. & Theodor.* habent) teste Hieronymo ad h. l. ita scribente. *Querimus autem quare LXX. pro fumario, quod Theodotion transtulit καπνοδόχῳ, locustas interpretati sunt? Apud Ebræos locusta & fumarium iisdem scribitur literis מֵאֲרָכָה. Quod si legatur מֵאֲרָכָה locusta dicitur: si מֵאֲרָכָה fumarium.* In *Reg.* post ἀπὸ ἀκρίδων sequitur alia Lectio ἐκ καπνοδόχης. Cæterum Theodoretum quoque legisse ἀπὸ ἀκρίδων, hæc ejus verba indicant, καθ' ὅτι ἀτμὸν ἐν αἰεὶ γενόμενον νέφος ἀκρίδων ἐπιγενόμενον ἀφ' αὐτῶν. Atque hinc ortum ἀπὸ σακρίων, quod Hieronymus in quibusdam Codd. in plerisque
vero

PROLEGOMENA

vero ἀπὸ ἀκρίδων se reperisse ait, & illud rejicit; hoc tuetur. Quamobrem his rationibus adductus Grabius ἀπὸ ἀκρίδων in textu collocavit, Alexandrinam Lectionem ἐκ καπνοδόχου in margine: Romanam σακρίων penitus omisit. V. 4. ὁ σεραῶν usque ad καὶ ἐγὼ, in Hebræo non haberi, neque in antiqua Editione LXX. lecta testatur Hieronymus ad loc. Et tamen citavit Theophilus Antiochenus lib. 2. ad Autolyicum pag. 3. Ibi enim pro Μωσῆς legendum Ὡσιᾶ, (conjectante ad h. l. Drusio,) Epitheton καὶ αὐτὸς σοφίτης, necnon integer contextus satis ostendit. Habet igitur hoc additamentum vetus tam Alex. quam Vat. exemplar. V. 13. υἱὸς σου ὁ φρόνιμος R. A. Ita omnia exemplaria, & vetus quoque Versio habet: *Iste est filius tuus sapiens.* Unde Hieronymus ad h. l. ait: *Pro insipiente filio (nempe juxta Hebræum) in LXX. legitur per ironiam; iste filius sapiens, hoc est, quem sapientem putabas &c.* Sed quis dubitet, Interpretem juxta Hebræum recte scripsisse, υἱὸς ὁ φρόνιμος, Scribam autem occasione præcedentis ε, & in σου mutasse? Adeo ut vana sit conjectura Cappelli τὸς ὁ. 77 pro 78 legisse; quamvis posteriori loco recte addat: *Vel legendum est in Græco, ἕπος ὁ υἱὸς ὁ φρόνιμος, quod postea facili lapsu mutatum fuit in istud: ὁ υἱὸς σε ὁ φρόνιμος.* V. 14. ἔξομοι R. αὐτὰς addit A. Reg. Laud. Cyr. Theodor. & vetus Versio habet, *liberabo eos.* καὶ R. deest in A. & Hebr. nec vetus Versio agnoscit. V. 15. ἀσελεῖ R. ἀσελλεῖ A. Barb. & Laud. perperam. Mox κύει post ἐρήμου male positum in A. αὐτὸς R. οὗτος A. B. Reg. Laud. Theodor.

Cap. XIV. v. 3. ἵππων R. ἵππων A. B. Reg. necnon Cyr. & Theodor. ut ex ipsorum Commentariis colligitur. V. 4. ἀπὸ σπέρμα R. ἀπὸ σπέρμα A. Perperam

PROLEGOMENA.

ram positum à Librario non advertente ἀπέσπρεψεν hic passive significare, *aversa est*, uti vetus Versio habet, & mox pro ὀργῆ μου, ὀργή μου *ira mea* legitur in B. *Laud. Reg.* ἄντῃ R. ἀντῆ A. B. *Reg. Laud. Cyr.* & vetus Versio, *ab eis*.

Placuit hoc paulo scrupulosum nimis examen instituere, tum ut planum fieret, in multis *Alexandrino* Codici quam *Romano* melius cum Hebræo Textu, & cum vetustissimis exemplaribus, & cum Patribus antiquissimis convenire; tum ut rationes perspiceret Lector, quibus inductus nonnunquam ab utriusque Codicis autoritate discessit Grabius. Jam in tribus Prophetis sequentibus, Amoso, Joele, Mica, non minuta quæque sigillatim persequemur, sed paucula quædam seligemus, in quibus aut potior videtur Alexandrina Lectio, aut quam Grabius ex aliis MSS. Codicibus erutam vel propria conjectura fretus in Textum intulit, aut alia quædam circa veram τῶν ο'. Lectionem sese objicient.

AMOS. Cap. I. v. I. Ἱερουσαλήμ A. R. videntur οἱ ο'. ex Hebræo posuisse Ἰσραήλ. Scribæ autem occasione abbreviationis male reposuerunt Ἱερουσαλήμ, quod per compendium scribi solet Ἰλμ vel Ἰλῆμ. V. II. μητέρα R. μήτραν A. propius ad Hebræum יִמְתָּר. nam singulariter יִמְתָּר μήτρα vertitur. *Barb* in Textu μήτραν habet, in margine μητέρα. V. 13. ὅπως ἐμπατιύωσιν R. ὅπως ἐμπατινύσιν A. Sed MS. *hes.* priorem Lectionem Aquilæ & Theodotioni tribuit, veram τῶν ο'. ὡς ἐμπατιύωι refert.

Cap. II. v. 3. πάντας R. τὰς ἀρχοντας, recte juxta *Heb.* addunt A. B. *Reg. Laud. Syr.* & vetus Versio habet, *Omnes Principes*. V. 7. τὰ πατιύωτα R. A. τῶν πατιούωτων B. *Reg. Laud.* quam Lectionem Textui Grabius inferuit, ut ad præcedentia τῶν

PROLEGOMENA.

τῶν ἰσοδημάτων referatur, cum nihil sit, quicum concordet τὰ πατῆντα. V. 9. ἐξήρανα R. A. Ita & vetus Versio arefeci. Sed ἐξήρα juxta *Heb.* habent *Reg. Laud. Theodor.* quomodo initio hujus versus idem verbum redditur. V. 16. καὶ ὁ κραταῖος ἔμὴ εὐρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ R. Ita & vetus Versio apud Hieron. *Et fortis non obtinebit fortitudinem suam.* Sed in A. καὶ * εὐρήσει κ. τ. λ. *Hebr.* וַאֲמִיץ לִכְּו בְּגִבּוֹרִים. Ita & *Chald.* Quamobrem hæc verba, ὁ κραταῖος ἔμὴ, quæ defunt in A. ut & in Arabica Versione, videntur ex Theodotione vel Symmacho inserta, quæ corrigerent illa καὶ εὐρήσει, quibus οἱ δ'. vocem Hebræam אֲמִיץ expresserunt, legentes אֲמִיץ. Duplex igitur Interpretatio videtur in Cod. Vaticano coaluisse, quod non inusitatum esse crebro annotatum est.

Cap. III. v. 12. καὶ ἐν Δαμασκῶ. ἱερεῖς, ἀκούσατε, κ. τ. λ. R. Sed *Barb. Δαμασκῶ*, ω tamen superscripto τῶ ἔ, & καὶ ἐν in margine positus, ubi & annotatum ἄ κλίνη, id est, Luciani exemplaria hoc loco habere vocem κλίνη, quæ *lectum* significat, ac respondet Hebræo שָׂרַע, quod per ἱερεῖς in LXX. exprimitur. Hanc vocem igitur corruptam esse ab imperitis Librariis, jam olim notavit Hieronymus, *Quod in principio Capituli juxta Septuaginta positum est, Sacerdos, in Hebraico non habetur, sed pro hoc verbo legitur שָׂרַע, quod Aquila interpretatus est, grabatum. Et puto LXX. ipsum verbum posuisse Hebraicum, quod quidam non intelligentes pro שָׂרַע posuerunt ἱερεῖς Sacerdotes.* Sunt qui legendum putant, ἱερεῖς vel Ἀρεῖς, quasi nomen loci in agro Damasceno proprium sit. Sed quicquid de hac aliorum conjectura fiat, rectissime locum aliter quam in Editione Romana distinxit Grabius, & ἱερεῖς ad versum præcedentem retulit.

Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. IV. v. 2. καὶ τὸς μὲν ὑμῶν εἰς λέβητας ὑπο-
 κειομένους ἐμβαλῶσιν ἔμπυροι λοιμοὶ R. *Et eos qui vo-*
biscum sunt in ollis negotiatores pestilentes. Ve-
 tus Versio apud Hieron. Hic rursus duplex In-
 terpretatio ejusdem loci cernitur in Codice Va-
 ticano. Nam alius Hebraica רונה ופרצים ὑπο-
 κειομένους ἐμβαλῶσι, alius ἔμπυροι (vel ἔμπυροι) λοιμοί,
 vertisse videtur. Nam λοιμοί factum ex פרצים,
 ἔμπυροι ex רונה. Quomodo autem voces Hebrai-
 cæ ita commode transferri possint, ipsi viderint
 Interpretes. V. 3. γυναι R. אשה Hebr. γυνοὶ
Barb. Theodor. In *Reg. & Laud.* additum γυνή
 ἢ ὁ ἀνὴρ, quæ duæ posteriores voces in Theodo-
 reto quoque leguntur. Videtur Interpres He-
 bræum אשה vertisse γυνή, cujus loco corrupte
 γυναι scriptum, & occasione præcedentis ἐξενεχθήσεσθε
 factum γυναι, ut scilicet ad *Σαμάρεις* v. 1. referri
 posset. Hinc in aliis exemplaribus interpolatio
 simul cum corrupta, in aliis cum genuina voce
 ad posteros manavit. Vetus tamen Versio ha-
 bet: *Nuda contra invicem.* Mox Ῥομμάν R. Ῥεμ-
 μάν A. & vetus Versio, *Remman.* Minime du-
 bitandum est τὰς ὀ. legisse הרמונה pro הרמונה,
 Uti est in Codd. Massorethicis. Sed Ἀρμανά vel
 Ἀρμανά extat in *Barb. Reg. Laud. Theodor.* or-
 tum scilicet ex corrupta, quoad unam literam,
 versione Aquilæ, quem Ἀρμανά vertisse testatur
 Hieronymus ad locum, & *Barb.* in margine.
 Cæterum in MS. *Reg.* recentiori manu subscri-
 ptum Ῥ Ἀρμενίας, ex Symmachi scilicet Interpre-
 tatione, εἰς Ἑρμηνίαν itidem in margine *Barb.*

Cap. V. v. 25. πρῶτον ἐγκατέ μοι οἶκος Ἰσραὴλ τεσσα-
 ράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ R. Alio verborum ordiue A.
 ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. Quomodo
 & Actor. VII. 42. in eodem MS. legitur, & in
 Orig contra Celsum pag. 236. cum alioqui ex-
 cusa

PROLEGOMENA.

cusa exemplaria N. T. ibi habeant: ἔτι τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ. Ita & hoc loco Cod. Reg. nisi quod τεσσαράκοντα positum sit ante ἔτι. Cum MS. Alex. convenit Justinus M. nisi quod 40 anni in eo sunt omitti. Cæterum post hæc omnia sequitur in Alex. & Cyr. necnon apud Justinum, λέγει Κύριος.

Cap. VI. v. 1. τοῖς ἐξουθενῶσι R. A. Cæterum cum ἐξουθενῶσι haud quadret ad Heb. vocem ׀ַנְנִשְׁתָּה, cumque illam οἱ οἰ. Psalm. 122. v. ult. verterint εὐδηνῶσι, suspicatur Grabius cum Drusio & Carpello eos hic quoque scripsisse εὐδηνῶσι Σιών, indeque ab imperito Librario factum εὐθενῶσι, moxque repositum usitatus ἐξουθενῶσι. Justinus habet, οἱ καὶ αἰσῶσα τειλώντες, ex alia forte Versione Judæorum, ex qua subinde solet Scripturam citare, καὶ ἄνθρωπον disputans. Idem ante vocem sequentem, ἀπετρήγυσαν, habet, οἱ ἀνομασμήσοι ὅτι τοῖς ἀρχηγοῖς, ex alia iterum Interpretatione vocum Hebræarum ׀ַנְנִשְׁתָּה. Hæc Versio non alia fuisse quam Aquilæ videtur. Notum est enim illam à Justino interdum citari. V. 2. καὶ ἴδετε R. A. εἰς χαλάνῳ vel χαλάνῳ aut χαλάνῳ addunt Barb. Reg. Laud. ac similiter antiqua Versio: videte in Chalanen. Sed in Justino rectius hæc duæ voces præcedunt, insertæ post πάντες, utpote quæ sunt genuina Versio Hebræi כָּל־נֶפֶשׁ, quod οἱ οἰ. perperam verterunt πάντες, aut sine ἢ legerunt in Exemplari suo כָּל־הָאָדָם. Verum in Theodor. legitur, ἀλέθετε εἰς χαλάνῳ, sine πάντες. V. 5. ὀπκροῦῶτες R. ὀπκροῦῶτες recte A. Reg. Cyr. Theodor. & vetus Versio: qui concrepatis. Heb. ׀ַפְּטִים. Sic legendum conjecerat Cappellus. V. 10. καὶ ἴσολειφθήσονται οἱ κατάλοιποι R. A. Hæc verba uncis inclusit Grabius, quod recte omiſsa sint in Ald. neque in veteri τῶν οἰ. Versione, neque in Hebræo

PROLEGOMENA.

bræo his quicquam respondeat. Videntur igitur omnino esse glossæ præcedentium ἡπολειφθῶσι δέκα, quod è margine in Textum irrepsit. Mox ᾠδωδῶνται R. παρωδιωτῶν A. Vetus Versio, *conabuntur*. Hebr. מִסְרָפּוּ. Syrus קִרְיָב. Non Alexandrinæ Lectioni magis quam Vaticanæ favet Hebræus Textus, nisi ᾠδωδῶνται *amicum familiarem* significet. Vox συμωδῶνται hoc sensu occurrit, Dan. XII. 2. nusquam vero ᾠδωδῶνται. Syrus *propinquum* reddit, ut idem fere sit ac præcedens οἰκείον.

Cap. VII. v. 7. ὁ θεὸς R. deest in A. B. *Reg. Theodor.* & veteri Versione. Sed κύριος loco ejus repetitur in *Ald.* quæ est genuina Lectio.

Cap. VIII. οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος. Hæc in R. ultima præcedentis Capitis verba principium hujusce Capitis in *Comp.* & A. constituunt. V. 12. ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕως θαλάσσης R. Priores voces ἀπὸ τῆς θαλάσσης delunt in A. מִיָּם *Heb.* quod מִיָּם vel מִיָּם legi potest. *Aqua*, ait Hieronymus, *in Hebræo non habetur*. Licet igitur suspicari vel ἕδατα vel ἀπὸ τῆς θαλάσσης non esse genuinam τῶν ο'. Versionem, sed ex Theodotionis vel alterius Interpretatione irrepsisse ad corrigendos τῶν ο'. In hac igitur Editione secundum auctoritatem MS. A. ἀπὸ τῆς θαλάσσης deleuit Græbius.

Cap. IX. v. 2. εἰὰν κατακρυβῶσιν εἰς ἕδου R. ubi Scholion, *in cæteris libris est, εἰὰν κατακρυβῶσιν*. Ita certe A cum omnibus MSS. nostris, & *Barb. Cyr.* Et vetus Interpres, *defossi fuerint*. Lectio autem Romana ex sequenti versu originem videtur traxisse. V 6. ἐπαγγελίαν R. A. Στραγγαλιαν forte legendum conjecit Drusius, tum propter affinitatem literarum uncialium, ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ, ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΑΝ, tum quod Es. 58.6. Hebræum קְרָבָה ita verterint LXX. Interpretes. Sed recte sibi

PROLEGOMENA.

sibi objecit, quod hoc verbum derivare potuerunt, ab $\gamma\eta\eta$ *nunciavit*, indeque verterunt $\epsilon\pi\alpha\sigma\gamma\lambda\iota\alpha\nu$. V. 12. $\epsilon\kappa\zeta\eta\tau\acute{\eta}\sigma\omega\sigma\iota\nu$ R. A. sed $\mu\epsilon$ additum est in hujusce Editionis Textu, ex autoritate *Reg. Theodor. Cyr.* & veteris Versionis, *querant me*. siquidem pro $\Gamma\aleph$ LXX. legerunt $\text{'}\Gamma\aleph$. *Alex.* habet $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\kappa\upsilon\epsilon\iota\omicron\nu$. V. 13. $\acute{\alpha}\mu\eta\tau\acute{\omicron}\varsigma$ R. Schol. *In cæteris libris est ἀλοητός.* Ita & A. B. *Reg. Cyr.* & vetus Versio, *tritura*. Cæterum in *Reg.* sub finem additum $\text{'}\Lambda\mu\acute{\omega}\varsigma$ $\sigma\acute{\iota}\chi\alpha$. $\upsilon\tau\epsilon$.

MICHAELAS. Cap. I. v. 1. $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\tau\acute{\omicron}\varsigma$ $\mu\omega\upsilon\alpha\delta\epsilon\iota$ R. *Μωραδει* A. $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\mu\omega\upsilon\alpha\delta\iota\tau\tau\omega$ *Laud. Reg. Comp.* Ex alia Versione, ut testatur Cyrillus in loc. $\chi\rho\eta$ $\delta\epsilon$ $\epsilon\acute{\iota}\delta\epsilon\lambda\alpha\iota$ $\pi\acute{\alpha}\lambda\iota\nu$, $\acute{\omega}\varsigma$ $\epsilon\beta\rho\alpha\acute{\iota}\omicron\iota$ $\mu\epsilon\gamma\acute{\alpha}\lambda\alpha\sigma\iota\nu$ $\acute{\alpha}\nu\tau\acute{\iota}$ $\tau\acute{\omicron}\varsigma$ $\mu\omega\upsilon\alpha\delta\iota$ $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\mu\omega\upsilon\alpha\delta\iota\tau\tau\omega$. — $\Sigma\upsilon\mu\phi\acute{\epsilon}\rho\omicron\nu\tau\alpha\iota$ $\delta\epsilon$ $\tau\acute{\eta}$ $\epsilon\kappa\delta\omicron\upsilon\sigma\epsilon\iota$ $\kappa\upsilon$ $\omicron\iota$ $\epsilon\pi\epsilon\rho\iota$ $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\epsilon\rho\mu\eta\eta\delta\iota\sigma\tau\acute{\eta}\varsigma$. V. 10. $\epsilon\eta\alpha\kappa\epsilon\acute{\iota}\mu$ R. A. $\epsilon\eta\alpha\kappa\iota\mu$ *Theodor.* $\epsilon\eta$ $\acute{\alpha}\kappa\epsilon\acute{\iota}\mu$ sive $\epsilon\eta$ $\acute{\alpha}\kappa\iota\mu$ *divisim Barb. & Laud.* melius. Eusebius vero de locis Hebraicis, $\text{'}\epsilon\eta\alpha\chi\epsilon\acute{\iota}\mu$, η $\epsilon\gamma$ $\beta\alpha\chi\epsilon\acute{\iota}\nu$. Quod confirmat Hieronymi Versio, *Inachim*, sive in *Bachim*. $\gamma\lambda\acute{\omega}$ $\kappa\alpha\sigma\alpha\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\delta\epsilon$ $\kappa\alpha\tau\acute{\alpha}$ $\gamma\acute{\epsilon}\lambda\omega\tau\alpha$ R. A. *Terra aspergite derisum*, vetus Versio. Unde $\gamma\eta$ pro $\gamma\lambda\acute{\omega}$ legendum suspicari licet, & $\kappa\alpha\sigma\alpha\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\delta\epsilon$ pro $\kappa\alpha\sigma\alpha\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\delta\epsilon$ Textui Græbuis inseruit ex autoritate *Cyr. & Theodor.* Sicuti *Jerem.* VI. 26. idem verbum redditur $\kappa\epsilon\tau\acute{\alpha}\pi\alpha\omega\sigma\epsilon$. V. 14. $\delta\acute{\omega}\sigma\iota$ R. $\delta\acute{\omega}\sigma\epsilon\iota\varsigma$ juxta *Heb. A. Reg. Cyr. Theodor.* pro quo in *Barb.* mendose $\sigma\acute{\omega}\sigma\iota\varsigma$. V. 15. $\acute{\alpha}\gamma\acute{\alpha}\lambda\omega\sigma\iota$ R. A. Sed juxta *Vet. Vers. adducam tibi*, & Hebræum Textum $\gamma\eta$ legendum $\acute{\alpha}\gamma\acute{\alpha}\lambda\omega$ $\sigma\iota$, quomodo *Reg. & Theodor.* in *Comment.* habet, licet in Textu, & in *Cod. Reg.* præcedat *in super se*, quod est superfluum.

Cap. IV. v. 12. $\pi\omega\epsilon\acute{\iota}\sigma\sigma\omicron\nu\tau\alpha\iota$ R. $\omega\epsilon\acute{\rho}\varsigma$ $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}$ addit A. uti & *Justinus Martyr.* V. 3. $\tau\acute{\alpha}$ $\delta\omicron\rho\alpha\tau\alpha$ R. $\tau\acute{\alpha}\varsigma$ $\zeta\iota\omicron\upsilon\omega\acute{\iota}\alpha\varsigma$ A. B. *Cyr.* Ita & *Justinus*. Quod ideo probabilius videri potest, quoniam in parallelo. Es. II.

omnia

PROLEGOMENA.

omnia Exemplaria ita habent. *Barb.* tamen hanc Lectionem alterius esse Interpretis ostendit, ita utramque exhibens. Ο'. δδρατα. "Αλλος, ζιβωίας nisi vox ἄλλος alium Codicem ab Hexaplis derivatum significet. Porro, apud Justinum à multis notatum diversas Interpretationes ejusdem Commatis antiquitus coaluisse; ita ut simplex & genuina τ' ο'. Lectio ex eo colligi non possit. V. 7. δυνατὸν R. ἰχυρὸν A. cum omnibus MSS. Exemplaribus *Barb. Laud. Reg.* & cum Justino, *Theodor. Ald. Comp.* & veteri Versione consentiens. Quæ genuina est Lectio, siquidem οἱ ο'. sæpe alibi Hebræam vocem **יָצַע** verterunt ἰχυρὸν, nusquam δυνατὸν. V. 10. καὶ ἔγγιζε absunt ab A. & *Cyr.* nec in Hebræo vel in veteri τῶν ο'. Versione hincce quicquam respondet. V. 13. κατατήξεις R. λεπυνεῖς A. *Cyr.* Et rectius quidem, quia sæpe alibi hoc verbo Hebræum **קָרַקְרַק** verterunt οἱ ο'. nunquam autem altero usi sunt, adeo ut κατατήξεις ex altera Versione transumptum videatur: præsertim cum in *Ald. Barb. Laud. Theodor.* duæ Interpretationes coaluerint, κατατήξεις ἐν αὐτοῖς ἔδνη, καὶ λεπυνεῖς λαῖς. Quod in Hexaplis interdum fieri à Doctis animadversum est, & in Exemplaribus Justiniani sæculo scriptis percrebuisse videtur. Similiter in *Reg. καταπατήσεις ἐν αὐτοῖς ἔδνη, καὶ λεπυνεῖς.* Vetus Versio, *communes.*

Cap. VI. v. 7. χιμάρων R. **יְחַרְחַר** *Heb.* Ad cujus sensum Græbius in Textu χιμάρων posuit, vocem χιμάρων leviter immutans ex autoritate *Laud. & Theodor.* Licet repugnet vetus Versio, *hircorum.* Cæterum *Alex.* habet ἀρνῶν, quod est in margine. V. 16. ὀδῖς R. Cujus loco βουλαῖς in Textu Græbius reposuit, ex A. *Barb. Reg. Laud. Cyr.* & juxta *Heb. תַּעֲזָבָה*. & *Vet. Vers. consiliis.* Sed in *Barb.* ita legimus. Ο'. ὀδῖς. "Αλλος, βουλαῖς.

Cap.

PROLEGOMENA.

Cap. VII. v. 2. εὐσεβῆς R. εὐλαβῆς A. B. *Reg. Theodor. Cyr.* quæ videtur genuina Lectio. V. 6. ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ R. Loco ἀνδρὸς in A. & *Cyr.* legimus οἱ ἄνδρες. In *Reg. & Laud.* utrumque junctim hoc modo, ἐχθροὶ ἀνδρὸς πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ. quæ genuina videtur Lectio, ac Hebræo plane consona, nisi quod vox πάντες sit adjecta, quæ tamen in veteri Versione τῶν ο'. *Inimici hominis viri domestici ejus*, non comparet. V. 11. ἀποτίψεται R. ἀπόσεται A. *Reg. Cyr. Theodor.* quomodo & alibi Hebræum קתק verterunt, nusquam autem ἀποτίψεται. V. 12. ἕως τῆ ὄρου R. In A. *Reg. Laud. Theodor.* subjungitur ἡμέρα ὕδατος καὶ θυρῶν. Quæ videtur esse Interpretatio istorum verborum וַיִּסַּף מִיָּם וְיָהוּמָה יוֹם מֵיִם, quæ nunc ita leguntur וַיִּסַּף מֵיִם וְיָהוּמָה יוֹם מֵיִם, id est, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ὄρου ἕως τῆ ὄρου. Quæ ex alia quapiam Versione nostræ corrigendæ inserta sunt. V. 14. ἐν ῥάβδῳ σου R. ῥάβδῳ *Alex.* subjungit φυλί. Similiter *Cyr.* φυλάς. *Reg. Laud. Theodor.* φυλῆς. Adeo ut hic iterum duæ Interpretationes unius vocis טבש coaluerint.

JOEL. Cap. I. v. 1. Βαθυήλ R. A. Sed *Barb.* recte Φαθυήλ. Superscripto tamen Βαθυήλ, & in margine, ἀνοίγοντος τῆ θεοῦ. Quæ est interpretatio nominis Φαθυήλ. Nam, ut Hieronymus ab initio Commentarii sui animadvertit, *Bathuel apud Hebræos omnino nil resonat* (nihil scilicet quod ad hujusce loci sensum proprie pertineat) *Phatuel autem in linguam nostram vertitur, Latitudo Dei, vel aperiens Deus.* Cæterum vitiatum nomen Βαθυήλ non ipsis LXX. imputandum erat, sed potius Librariis, quos decepit affinitas nominis, tum etiam quod id nomen in Mosis scriptis occurreret: uti observavit Drosius. V. 5. ἐξήρθη R. ἐξήρ-
ται

PROLEGOMENA.

τω A. B. *Reg. Laud.* sicuti infra v. 9. omnia fere exemplaria habent. *εὐφροσύνη καὶ χαρὰ* R. A. Sed absunt à veteri Versione, nec in Hebræo quicquam iis respondet, adeoque ex v. 16. huc translata videntur à Librario, haud animadvertente οἶνον hic subintelligi. V. 9. *δυσσασθείω* *Κυεὶς* R. *δυσσασθείω* A. οἱ λειτουργοὶ τῷ *Κυεὶς* *Comp.* Sed *Barb.* ita, Ο'. *δυσσασθείω* *Κυεὶς*. Θ. *Κυεὶω*. Similiter vetus Interpretres, *Ministri Domini*. In A. & *Reg.* igitur vox *Κυεὶς* perperam omittitur, & videtur etiam *δυσσασθείω* male inferi. Cui vitio occasionem dedisse videtur sequens v. 13. hujus Capitis, ubi & *ministorum altaris*, & ministrorum Dei fit mentio.

Cap. III. *ἐκζητήσω* R. *ἐκδικήσω* A. quæ verior videtur Lectio: siquidem Hebræum *יְקַח* *Zachar.* V. 3. redditum est *ἐκδικήσω*, uti omnia Exemplaria ibi habent: quamvis οἱ ο'. utroque in loco legisse videantur *יְקַח*, quod verbum alibi sæpillime *ἐκδικεῖν* verterunt. *ἄδωάσω* R. *ἄδουάσω* A. Idem in fine appositum habet *ΙΩΗΛ Δ'.*

Fufius paulo, quam res exigebat, institutam utriusque Codicis Collationem persecuti videamur. Paucis igitur, quod restat, conficiemus, & diversas per *Esaïam* Lectiones tam *Vaticani*, quam *Alexandrini* Codicis cum *Barberino*, unde *Esaïæ* duo fere Capita sunt impressa in Tomo VI. *Bib. Polyglott. Londinensium*, & cum insigni *Marchaliano* Exemplari conferemus.

In sequenti Schemate R. Romanam Editionem, A. Grabianam, B. Barberinum Codicem, *Jes.* *Marchalianum*, *Reg.* *Regium* designat.

27. 8. *μελετήσῃ* R.

ὁ *μελετήσῃ* A. B. *Jes. Reg.*

9. *ἀνομία* R.

ἡ *ἀνομία* A. B. *Reg.*

ἀφέλωμα

PROLEGOMENA.

ἀφέλωμα πῶ ἀμαρτίαν αὐ-	ἀφέλωμα αὐτῷ πῶ ἀμαρτίαν
τῷ R. <i>Jes.</i>	A. B. <i>Reg.</i>
ᾧσιν R. B.	ᾧ A.
10. ἢ ἐκεῖ R.	κῆκεῖ A. B.
ποίμνια R.	deest A. B. <i>Reg.</i>
12. ὁ θεὸς R.	Κύειος A. B.
συναγάγετε καὶ ἕνα τὸς υἱὸς	συναγ. τὸς υἱὸς Ἰσ. καθ' ἕνα
Ἰσραὴλ R.	ἕνα A. <i>Reg.</i> Ita & <i>Barb.</i>
	nisi quod pro καὶ le-
	git κατά.
13. σάλπηγι R. B.	ἐν σάλπ. A. <i>Reg.</i>
προσκυνήσασιν R. B.	προσκυνήσασιν A.
28. 2. ἀνάπαυμα R.	ἀνάπαυσιν A. B. <i>Jes. Reg.</i>
4. πειν R.	πεινῶ A. B. <i>Reg.</i>
ἀπὸ prius R.	deest A. B. <i>Jes.</i>
5. πλεκεῖς R.	πλακεῖς A. B.
τῷ καὶ R. B.	μου καὶ A.
6. κωλύοντων R.	κωλύων A. B. κωλύον <i>Jes.</i>
	κωλύειν <i>Reg.</i>
7. πεπλημμελημένοι R.	πεπλημμελημένοι A. B. <i>Reg.</i>
κατεπόδησαν R.	deest A. B.
μίδης R.	τῷ σίκερα subjungunt A.
	B. <i>Jes. Reg.</i>
φάσμα R. B.	φάντασμα A.
8. ἔνικα R.	ἔνικαν A. B. <i>Reg.</i>
12. αὐτοῖς R.	αὐτῶ A. B.
13. λόγιον σὺ θεῷ R.	λόγιον Κυεῖς τῷ θεῷ A. <i>Jes.</i>
	<i>Reg.</i> τῷ Κυε. B.
πορεύσασι R.	πορευθῶσιν A. B. <i>Jes. Reg.</i>
ὀπίσω R.	εἰς τὰ ὀπ. A. B. <i>Jes.</i>
ἢ σωτηρέσονται, ἢ κινδύ-	ἢ κινδυνεύουσιν, ἢ σωτει-
νεύσουσιν R.	εῖσονται A. B.
14. οἱ ἄρχοντες R. B.	ἄρχοντες A.
τῷ ἐν R.	ἐν A. B.
15. ἐφ' ἡμᾶς R. <i>Jes.</i>	ἡμῖν A. B.
16. Κύειος Κύειος R.	Κύειος semel A. B. <i>Jes.</i>
	f ἑμβάλλω

PROLEGOMENA.

ἐμβάλλω R.	ἐμβαλῶ A. B. <i>Jes.</i>
ὁ πτεύων R.	ἐπ' αὐτῷ sequitur in A. B. <i>Reg.</i>
21. Κύειος R.	deest A. B.
σαφρία R.	πκρία A. B. <i>Reg.</i>
22. σωτεῖμημῶνα R. B.	σωτετελημημῶνα A.
23. ἀκείετε R. B.	ἀκίσατε A.
24. ἀροτειάσει ὁ ἀροτειῶν R.	μέλλει ὁ ἀροτειῶν (ἀνδραπος B.) ἀροτειῶν A. B. <i>Jes.</i>
25. οὐχ R. B.	καὶ A.
τὸ πρέσωπον αὐτῆς R.	αὐτῆς τὸ πρέσωπον A. B. <i>Reg.</i>
τότε R. B. <i>Reg.</i>	καὶ A.
ἦ R.	καὶ A. B.
καὶ πάλιν R. B.	πρεῖτον A.
καὶ κέγχρον R.	defunt A. B.
27. πνάσσειαι R.	ἐκπνάσσειαι A. B. <i>Jes.</i>
28. ἐγὼ εἰμι ὑμῖν ὀργιθήσομαι R.	ἐγὼ ὑμῖν ὀργ. A. B.

Ex hoc Schemate perspiciet Lector *Alexan-*
drinum Codicem cum *Barberino* melius quam
Romanum convenire. Sed quoniam observarunt
Usserius Hodiusque Judices harum rerum impri-
mis intelligentes, Textum *Barberini* Codicis πῶ
κοινῶ, non ipsam Hexaplarem Editionem referre,
libet ulterius progredi, & experiri, utra Lectio
Alex. an *Vat.* cum Hexaplarī Lectiōe, quam
adhuc censetur exhibere Codex R. R. P. P. Jesui-
tarum, sæpius consentiat.

Es.versf.	Κοινή.	Hexapla.
1. 29.	καὶ αἰχμηθήσονται A.	αἰχμηθήσονται R.
2. 12.	ταπεινωθήσονται R. A.	ταπεινωθήσονται.*
3. 9.	ἀνήγειλαν R.	ἀπήγειλαν A.
17.	ἀνακαλύψει R.	ἀνακαλύψει A.
5. 2.	Σωρέκ R. Σωρήχ A.	ἐκλεκτίω.*
14.	τὸ σῶμα αὐτῶ R. A.	τὸ σῶμα.

PROLEGOMENA.

16. ἐν κρίματι R. ἐν κρίσει A.
 28. οἱ πόδες R. αἱ ὀπλαὶ A.
 6. 5. καταένυγμα R. A. ἐσιώπῃσα. *
 9. 3. κατήραγες R. A. ἐκ ἐμαγάλωμα. *
 8. θάνατον R. A. λόγον. *
 10. 4. ὁ θυμὸς A. ἡ ὄργη R.
 24. ἐπάγω R. A. ἐπαρεῖ.
 30 ἐν Σα A. Λαῖσά R.
 33. οἱ ὑψηλοὶ R. A. οἱ μετέωροι.
 τῆ ὕβρι ταπεινωθήσονται R. A. ταπεινωθήσονται.
 11. 4. ταπεινὸς τῆ γῆς R. A. πτωχὸς τῆ γῆς. *
 7. ὡς βῦς R. A. ὡς βουκόλιον.
 14. 1. γειώρας R. A. φροσλήντος. *
 17. τὸς ἐν ἐπαγωγῇ R. A. τὸς δεσμίας. *
 16. 4. ὅτι τῆ γῆς A. ἐκ τῆ γῆς. * sed ἀπὸ R.
 18. 7. ἀπὸ λαῖ μεγάλης R. A. ἀπὸ λαῖ φοβεροῦ.
 21. 15. ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν φευγόντων A. ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πεφονευμένων R.
 22. 1. πολέμῳ A. πολέμων R. πολέμῳ.
 24. 5. ἀφθόκλι R. A. ἀφθόκλιον * ἀφθόκλι.
 25. 1. γένοιτο R. A. πίσει. *
 26. 14. οἱ νεκροὶ ζώω ἢ μὴ ἴδωσιν, ἢ δὲ ἰατροὶ ἢ μὴ ἀνασῆσωσι R. A. ἢ μὴ ἀναστήσωσιν οἱ νεκροὶ, ἢ δὲ ζωοποιήσωσι. *
 29. 17. μικρὸν R. A. μικρὸν ἄρα βραχὺ.
 38. 6. σώσω σε A. ἔσωσάμην σε R.
 40. 4. εἰς ὄδες λείας A. εἰς τὰ πεδία.
 41. 16. λιμῆσεις R. A. λιμῆσεις αὐτῆς. *
 43. 23. οὐκ ἐδύλωσά σε R. ἢ κατεδύλωσάμην σε. *
 ἢ δὲ ἐδύλωσας A.
 49. 10. διψήσουσιν R. A. διψήσουσιν.
 23. οἱ ἰσομένοντες με R. οἱ φροσδοκῶντες με. *
 24. ἐὰν αἰχμαλωτίζῃς ἀδίκως, σωθήσεται R. A. καὶ ὁ αἰχμαλωτίζων δίκαιον ἀδικῶσιν.
 50. 1. ποῖον τὸ βιβλίον R. A. ποῖον τῆτο τὸ βιβλίον.

PROLEGOMENA.

2. τί ὅτι ἦλθον R. A.	ὁτι ἦλθον.
9. βοηθεῖ μοι A.	βοηθήσει μοι R.
51. 12. πῖνα A.	πῖς ἔσα R.
23. τὰ μετὰφρενά σε A.	τὰ μέσα σε R.
52. 12. πορεύσεσθε R. A.	ἀπελεύσεθε. *
57. 12. ὠφελήσουσθε A.	ὠφελήσει R.
59. 10. ψηλαφήσουσιν R. A.	ψηψηλαφήσομεν. *
13. ὀπίσω R. ἀπό ὀπίθεν A.	ὀπίθεν.
62. 1. σωτήριόν μου R. A.	σωτήριον αὐτῆς. *
8. ὠμοσε Κύριος κτ' ἃ δὲ ξη (δεξιᾶς A.) αὐτῷ.	ὠμοσε Κύριος κατὰ τ' ἰσχύος αὐτοῦ. *
66. 8. εἰ καὶ ἐπέχθη ἔθνος, εἰ ἐτέχ. A.	ἢ καὶ ἐπέχθη ἔθνος R.

Primus hoc Schema concinnavit Ufferius in *Syntagmate*. Quem eo nomine reprehendit Cl. Hodius (pag. 616. pereruditi Operis *de Bibliorum Textibus*) quod Ordine inverso eas *Lectio- nes Marginales*, quæ erant τῆς Κοινῆς, Editioni puriori; & *Textuales*, quæ erant purioris, τῇ Κοινῇ passim male ascribit. Cum Ufferio tamen videtur sentire Clariss. Montfauconus, qui notas Hexaplorum in Textu esse affirmat, *Asteriscos scilicet & lemniscos*, & signum οἰ ο'. Hexaplarem Lectionem denotare existimat. Sic Es. III. 17. ἀποκαλύψει est in Textu Marchaliani Codicis, in margine οἰ ο'. ἀποκαλύψει. Sic nempe legebatur, annotante Cl. Editore, in *Edit. τῶν ο'. Hexaplori*. Contra, Hodii sententiam ex parte confirmat, quod secundum Notam Esaiæ præfixam, *Descriptus est Esaias ab exemplari patris Apollinarii cœnobiarchæ*, in quo ad finem isthæc adjiciuntur: *Desumptus est Esaias ab editione Hexaplorum; collatus autem cum Hexaplo alio, in quo ista adnotantur; Accurate omnes editiones correctæ sunt. Collatæ enim fuerant cum Tetraplo Esaiæ,*

PROLEGOMENA.

Esaiæ, & cum Hexaplo. Itaque Textus ab Editione aliqua Hexaplari desumptus videtur; Notæ Marginales aliam (Tetraplarem scilicet vel Hexaplarem alterius Codicis) lectionem crebro subjiciunt. Sed ex altera parte non est prætereundum, quod in eadem Nota subsequitur, *Adhæc ab initio etiam usque ad visionem Tyri, accuratius emendatus est: Usi enim sumus ad finem usque visionis, quæ de Tyro est, Tomis Origenis; in quibus Esaiam explicat: & sedulo advertentes quo sensu singulas dictiones summisset, quantum potuimus, omne dubium ex sensu ipsius correximus. Præterea collata est etiam, quæ LXX. virorum est editio, cum iis, quæ in Esaiam scripsit Eusebius; atque in quibus erat varietas, ex indagato explanationis sensu ipsi quoque correximus.* Nonnihil igitur licentiæ videtur fuisse, quisquis hoc Apographum excrisperit, ut collatis Exemplaribus diversis ipse de vera Lectione judicaret; ut ex Origenis Commentariis, in quibus notum est eum τὴν Κοινὴν fecutum, Hexaplarem Lectionem corrigeret; ut denique consultis Eusebii scriptis in Esaiam, non ex Textu modo, quem inibi citatum compererat, sed indagato explanationis sensu, hoc est; ex conjectura, Hexapli Textum emendaret. Unde nil mirum est, si in aliquot errores inciderit. Quoniam igitur incertum adhuc videtur, utra, Marginalis an Textualis Lectio Codicis *Yes.* an potius utraque sit vere Hexaplaris, Usserianum Schema subjecimus, licet in eo quædam occurrant, in quibus *Curterio* duce in errorem lapsus videtur *Armachanus*. Unde Lectiones, quas uterque tanquam Hexaplares τῶν ὁ. perperam recenset, asteriscis (*) in schemate superiori distinximus. Sic Cap. II. v. 12. observante Mont-

PROLEGOMENA.

faucos judice & teste optimo, *Notam Codicis Jesh. prorsus vitiat Curterius, cum legit, Α. Σ. Θ. ὁμοίως τῶν οἰ. οἰ. ταπεινωθήσεαι. Nam sensus nota est: Aquila & Symmachus ταπεινωθήσονται habent; Theodotio autem ut LXX. ταπεινωθήσονται. Codex enim Jesh. sic habet: Α. Σ. ταπεινωθήσεται. Θ. ὁμοίως τοῖς οἰ.* Perperam igitur Lectionem τῆς Κοινῆς repræsentant Curterius, & Curterium secutus Usserius. Idem Cap. V. v. 2. Σαρέκ, ut Lectionem τῆς Κοινῆς, ἐκλεκτῶν ut Hexaplarum exhibet: quamvis ἐκλεκτῶν Symmachi sit Lectio, Σαρέκ Hexaplaris. Cap. X. v. 33. οἱ ὑψιλοὶ, habet ἡ κοινὴ, sed MS. Jesh. in margine, Α. Σ. Θ. οἱ μετέωροι. Ὅμοιος τῶν οἰ. Quia videlicet, ut ait Montfauconus in loc. in Editione Hexaplaris sic ex tribus Interpretibus emendatum fuerat. Cap. XIV. v. 1. vocem γεώρας Usserius τῆς Κοινῆς esse affirmat, ἀεσθήλυτος in Hexaplis. Contra, posteriorem esse Α. Σ. Θ. priorem vero esse genuinam τῶν οἰ. lectionem liquet tam ex Codice Jesh. quam ex Eusebio & Procopio. Cap. XVI. v. 4. ἐκ τῆς γῆς non esse τῆς οἰ. Lectionem ex eodem MS. Jesh. cernitur, ubi Α. Ο. ἀπὸ τῆς γῆς. Σ. Θ. ἐκ τῆς γῆς legisse dicuntur. Cap. XXIV. v. 5. Lectio τῶν οἰ. ἀποκρίσταιν asterisco notatur, quod ab Origene Textui τῶν οἰ. inserta videatur, ex Versione Symmachi & Theodotionis, quæ hoc modo exhibetur, Σ. Θ. ὁμοίως τοῖς οἰ. Cap. XXV. v. 1. πίσει tanquam Hexaplaris Lectio refertur in Schemate Usseriano: quæ non est τῶν οἰ. sed Symmachi. Cap. XXVI. v. 14. οὐ μὴ ἀνασῶσιν &c. in eodem Schemate pro Hexaplaris τῶν οἰ. Versione proferuntur, quæ sunt Theodotionis: ut & vox βραχὺ, in exemplo sequenti. Cap. XLIX. v. 23. οἱ προσδοκῶντές με, quæ est Symmachi Versio, τοῖς οἰ. ascribitur. Cap. LII. v. 12. ἀπελεύσεσθε, quod Symmacho debetur, perperam
τοῖς οἰ.

PROLEGOMENA.

τοῖς δ'. tribuitur: quomodo & Cap. LIX. v. 12. ἀφ' ἡμετέροισιν. Cap. LXII. v. 1. σωτήριον αὐτῆς pro Hexaplarī τῶν δ'. Lectione ponitur, quod τοῖς γ'. Aquilæ, scilicet, Symmacho & Theodotioni debetur. Mox v. 8. ἰχθὺς non est τῶν δ'. qui δόξης vel δέξιās verterunt. Reliqua prætereo.

Jam ex hoc Schemate, quanquam fatis imperfecto, patet *Alexandrinam* Lectionem cum Hexaplarī melius quam *Vaticanam* aliquot locis, licet paucioribus, congruere; neutram vero, puram & simplicem, si modo pura fuerit in ipsis Hexaplis, 7°. Versionem continere. Quod ideo monendum est, ut melius innotescat, quanto in errore versentur, qui Vaticanum Exemplar, & Romanam Editionem ita efferunt, ac si genuinam prorsus τῶν δ'. Versionem nullis aut paucis admodum vitiis inquinatam exhiberet. Ut id conficiat, utitur hoc præsertim argumento *Morinus*, Exercit. Bibl. quod omnes fere loci in Hexaplis olim asterisco notati tam in *Romana* Editione, quam in Exemplari *Vaticano* desiderantur, omnes prope modum obelo insigniti in utroque reperiantur. Multis, ut opinor, exemplis supra prolatis ostensum est, Editionem *Romanam* à vera τῶν δ'. Lectione discedere: sequitur jam, ut in *Esaia* locos aliquot asteriscis notatos indicemus, qui vel in *Romana* Editione reperiuntur, & in *Alex.* Codice desunt, vel qui in hoc extant, ab illa absunt. Primum est, *Es.* cap. I. v. 6. ✕ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ ὀλοκλειά R. Quæ desunt in *Alex.* & tam in *Cod. Jes.* quam *Reg.* (in 4to) asterisco notantur, utpote ex altero Interprete desumpta. Cap. II. v. 14. ✕ ὑψιλὸν R. deest A. Cap. V. v. 5. ✕ ἐγὼ R. deest A. Cap. IX. v. 1. voces ὄδον θαλάσσης, κρήναι κύντες τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας, quæ in *Edit. Rom.* & *Veteri Versione* apud Hieronymum desunt, in *Alex.* occurrunt.

PROLEGOMENA.

currunt. v. 6. in *Alex.* additamentum insigne reperitur: de quo consuli potest Scholion ad loc. in *Ed. Rom.* ubi ostenditur, hoc à Patribus vetustissimis & veteri Latina Editione agnosci, licet in Hexaplis defuisse videatur. Hieronymus quidem in locum, *Nominum majestate perterritos*, arbitratur, *LXX. non esse ausos de puero dicere, quod aperte Deus appellandus sit, & cætera.* Quæ tamen in *Reg.* utroque inveniuntur, sed in altero quidem (in 4to) asteriscis signantur. Cap. XXII. v. 25. ✕ καὶ ἐξολέθρευθῆσεται R. Quod in *Jes.* asterisco signatur, & in *Alex.* deest. Ita & Cap. XXII. v. 17. ✕ ὅτι πρὸς ὄψιν τῆς γῆς R. deest in *Alex.* & in *Reg.* cum asterisco legitur. Cap. XXV. v. 9. ✕ καὶ σώσει ἡμᾶς &c. R. in A. defunt, in MS. *Jes.* asterisco distincta cum Σ. Θ. præfixo in margine leguntur, & in *Reg.* duo asterisci in margine opposito apparent, qui videntur huc pertinere. XXIX. 5. ✕ τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστεύοντων σε R. Quæ Symmachi & Theodotionis sunt, & in A. defunt. v. 7. ✕ νυκτός, R. ex Aquila, quod in A. deest. v. 13. ✕ ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ R. ex tribus Interpretibus: in A. deest. XXXI. 6. ✕ υἱοὶ Ἰσραὴλ R. ex iisdem: ut ostendit MS. *Jes.* in A. deest. v. 7. ✕ τὰ χειροποίητὰ τὰ χρυσῆ R. XXXIV. 4. ✕ καὶ τακῆσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν R. Quæ tamen asterisco & nota οἱ γ' signat MS. *Jes.* Quin & Eusebius, in Scholiis Editionis Romanæ citatus, in LXX. defuisse confirmat. Μὴ κείμην ἐν τῇ τῶν ο'. ἐρμηνείᾳ τοῦ τακῆσονται μὲν ἀσεβείων ἐκ τῶν λοιπῶν ἐρμηνείας προστέθει. In A. defunt. Uti & mox v. 6. ✕ ἀπὸ αἵματος τράζων καὶ ἀμνῶν R. quæ Origenis tempore deerant in LXX. v. 11. verba ultima, κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ R. addita sunt ex Theodotione; κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ A. ante ὄρνεα &c. Voces

PROLEGOMENA.

ces autem ἢ εἰς χεῖρον πολλῶν, quæ cum (~) leguntur in margine *Jes.* desunt in A. XXXVI. 6. ✕ ἢ πρὸς αὐτῶν R. sed hæc olim in LXX. deerant, ut ostendit *Jes.* & ex Editione Theodotionis cum asterisco sunt addita. desunt in A. v. 10. clausula, ✕ Κύριος εἶπεν κ. τ. λ. reperitur in R. deest in A. quippe quæ ex trium Editionibus in Hexaplarem ᾧ ὁ. inducta est. XXXVII. 8. ✕ βασιλέα R. A. ✕ ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχεῖς R. sed additum est ex A. Σ. Θ. & deest in A. v. 14. ✕ καὶ ἀνέβη αὐτὸς, ἢ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου R. insertum ex Σ. Θ. deest in A. XXXVIII. 10. ✕ ζώντων R. abest A. XXXIX. 2. ✕ ἢ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ R. desunt A. & olim deerant in LXX. Cap. XLII. v. 15. ✕ ἐρημώσῃ ὄρη κ. τ. λ. R. deest A. quod ex Symmacho inductum sit. XLIII. 25. ✕ ἕνεκεν ἐμοῦ ἢ τῆς ἁμαρτίας σου R. sed alienum est, & deest in A. XLIV. 5. ✕ χειρὶ αὐτοῦ R. deest A. v. 8. ✕ μηδὲ πανᾶδε R. deest A. & in Textu *Jes.* sed in margine, præmissis asterisco, ponitur cum nota Θ. XLV. 5. ✕ ἐνίχυσά σε R. deest A. XLVII. v. 1. ✕ κἀδισσὴν εἰς ἔθνη R. deest A. LII. 6. ✕ ἀπὸ τοῦ πρῶτου R. A. sed ex tribus Interpretibus inductum fuisse indicat *Jes.* LXI. 3. ✕ δοῦναι αὐτοῖς *Jes.* δοῦναι omittit R. αὐτοῖς retinet. Utrumque omittit A. v. 9. ✕ ἐν μέσῳ τῶν λαῶν R. ex aliis versionibus inductum, ut patet ex *Jes.* deest A. LXII. 4. ✕ ὅτι εὐδόκησεν κ. τ. λ. R. quod *Jes.* habet in margine cum asterisco. deest A.

Omnes fere, quos recensuimus, locos asteriscis prænotatos olim in genuina τῶν ὁ. Editione desideratos, & ex aliis Versionibus suppletos fuisse testatur Codex Insignissimus olim Marchalianus, nunc R. R. P. P. Jesuitarum. Si veram igitur & simplicem LXX. Versionem, nullis proorsus additamentis inquinatam vel, si libet,

cmen-

PROLEGOMENA.

emendatam quærimus, sequitur omnino puriorem & magis intaminatam, quantum ad locos asterisco notatos in Esaia pertinet, in *Alexandrino* Codice quam in *Vaticano* reperiri. Sed, ut verum fateamur, non ii sumus, qui multum huic argumento tribuamus, cum solenne fuerit Librariis Asteriscos Obelosque pro arbitrio vel exscribere, vel præterire, Versusque & Sententias his Notis insignitas vel totas negligere, vel partim omittere, partim servare. Sic Hieronymus in Epist. ad Sun. & Fret. *Quæ signa dum per Scriptorum negligentiam à plerisque quasi superflua relinquuntur, magnus in legendo error oboritur.* Et idem in eadem Epistola queritur, *Scriptorum negligentia virgulis & asteriscis subtractis universam distinctionem confundi.* Nec aliter in Cod. *Jes.* quæ sub asteriscis in Hexaplati τὸν ὁ. Editione legebantur, (testibus *Valesio* & *Phelippæo*, qui Codicem hunc inspexerunt,) in Marginem relegantur. *In eo libro, inquit Valesius in Epist. ad Usserium, obeli penitus nulli sunt, sed lemnisci duntaxat & asterisci; ita tamen, ut quæ sub asteriscis in corpore ipso LXX. Interpretum posuerat Origenes, ad latus rejiciantur.* Quod cum in multis etiam aliis Exemplaribus factum verisimile sit, facillime fieri potuit, ut in aliis loci asteriscis notati penitus omitterentur, in aliis partim manerent, partim exciderent, ut in *Vaticano* & *Alexandrino* contigisse vidimus.

Duo tamen sunt in *Alex.* additamenta præ cæteris insignia, quorum alterum Es. IX. 6. supra memoravimus, quod cum nulla reliquorum Interpretum Versione ex omni parte congruit, & ab Ignatio & Irenæo fere totum recitatur, & propterea, quamvis ab Exemplaribus Origenianis

PROLEGOMENA.

nis abfuerit, Origenis ævo antiquius videtur. Alterum non minus celebre, & à multis notatum Ef. LVIII. 11. occurrit. Καὶ τὰ ὄσα σου ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ, καὶ παρθέσαι, καὶ κληρονομήσουσι γενεὰς γενεῶν. De quo Hieronymus ad loc. *Quod in Alexandrinis Exemplaribus in principio hujus capituli additum est*: Et adhuc in te erit laus mea semper, & in fine, & ossa tua quasi herba orientur; & pinguescent, & hæreditate possidebunt in generationes & generationes; in *Hebraico non habetur, sed ne in LXX. quidem emendatis & veris exemplaribus. Unde obelo prænotandum est.* Idem Hieronymus alibi cum affirmet, *Alexandriam & Ægyptum in LXX. suis Hesychium laudare authorem*, inde Morinus aliique nonnulli sequi existimant, Editionem τῶν δ'. Hesychianam in *Alex.* Codice contineri. Quod si ita sit, eodem jure etiam Eusebianus Card. Ruperfucaldii, nunc *Jes.* in quo eadem verba teste Usserio (Syntag. pag. 69.) legebantur, licet ab ipsis Hexaplis derivatus, authorem habiturus est Hesychium. Sed si forte, quod suspicari licet, erraverit Usserius, cum *Esaiæ* Textum in Procopii Editione Curteriana ex MS. Ruperfucaldino sumptum judicavit, non efficietur tamen Hesychianam esse Editionem, quæ in Codice *Alex.* exhibetur, nisi quis ostendat prius, aut non aliis Exemplaribus, quam Hesychianis, usas esse omnes per Ægyptum Ecclesias, etiam post Hieronymi tempora, (cum ipse in Præf. Comm. Dan. affirmet, *omnes Christi Ecclesias tam Græcorum, quam Latinorum Syrorumque & Ægyptiorum hanc sub asteriscis & obelis Editionem legisse*, & in Præfat. Evang. ad Damasum, Hesychii & Luciani Codices paucorum hominum perversa contentione asseri,) vel ex unico glossemate videri

PROLEGOMENA.

deri totum Codicis cujuslibet Textum vitiis ob-
 fitum esse & inquinatum. *Vaticanum* igitur
 Exemplar, in quo glossmata complura reperiri,
 tum à Cappello & Usserio, tum in his Prolego-
 menis ostensum est, simile judicium experiri ne-
 cesse est. Sed, ut opinor, aliter longe de utro-
 que Codice sentiendum est, quos pariter in mul-
 tis cum Hexaplari τῶν ὁ. Editione convenire su-
 pra deprehendimus. Quod vero hunc locum
in emendatis & veris Exemplaribus aesse no-
 tat Hieronymus, non alios per *emendatos & ve-*
ros Codices, quam Hexaplares intelligere vide-
 tur, quos his titulis passim insignit. Sic in Ep.
 ad Sun. & Fret. *Ea autem Editio, quæ habetur*
in ἑξαπλοῖς, & quam nos vertimus, ipsa est, quæ
in eruditorum libris incorrupta & immaculata
LXX. Interpretum translatio reservabatur. Sic
 & alii ejusdem fere sæculi Scriptores, *emenda-*
tos Codices, Hexaplares vocabant, alios τῶν κοινῶν
 continentis, *inemendatos*. Sic Eusebius De-
 monstr. Evang. lib. 8. Ὅθεν καὶ ἐξ τῶν ἀκριβέστων
 ἀντιγράφων τῶν ὁ. τὸ, σὺ, μὲν ἀστυλοῦ προδίδουσι πρὸς
 κειται. Et Basiliius Homil. 4. in *Hexaem.* ait, τὰ
 τῶν ἀντιγράφων ἀκριβῆ, *exquisitissima LXX. exem-*
plaria obelo fuisse notata. Sic & Scholiastes
 3 Reg. 6. ἐν πσὶ μὲν τῶν ἀντιγράφων, τεσσαράκοντα κείται.
 ἐν δὲ τῶν ἑξαπλῶν καὶ τῶν ἀκριβεστέροις ἑξήκοντα. Quam-
 obrem hæc verba καὶ τὰ ὅσα σου κ. τ. λ. ex aliqua
 τῆς Κοινῆς, (*cujus pro varietate regionum diversa*
ferebantur exemplaria, quæque pro locis & tem-
poribus, & pro voluntate Scriptorum corrupta est,
 ut ait Hieronymus) potius quam ex Hesychniana
 Editione in *Alex.* Codicem irrepsisse credibile
 est. Eadem porro verba in Aldina Editione le-
 guntur, & in MS. Juniano asteriscis distincto
 ad marginalia scholia rejecta, teste Usserio Syn-
 tag.

PROLEGOMENA.

tag. pag. 69. necnon in uno Codice Reg. in Fol. inveniuntur; unde non ex Hesychii, sed ex Vulgata τῶν ὁ'. Editione venisse verisimile est.

V. Sequitur jam ut ultimo loco, de Ordine Librorum in hac Editione, de MSS. Exemplaribus, quibus ad hanc Editionem perficiendam usus est Grabius, deque conjecturis, quas Textui inseruit, pauca subjiciamus.

I. Ordo Prophetarum idem est in hac Editione, quem in LXX. antiquitus obtinuisse testis est Hieronymus. Epist. ad Paulinum. Ubi post XII. Prophetas recensentur, *Esaias, Jeremias, Ezechiel, Daniel*. Licet idem in Prologo Galatæo juxta Hebræos hunc Ordinem invertat. Augustinus de Doctr. Chr. II. 18. *Reliqui sunt eorum libri, qui proprie Prophetæ appellati sunt. XII. Propb. libri singuli; qui connexi sibi sunt, quoniam nunquam sejancti sunt, pro uno habentur. Deinde IV. Propb. sunt majorum vol. Esai. Hier. Dan. Ezech.* In MS. Alex. (quicum consentiunt Codex Vaticanus, & Stichometria Codicis Græci Prophetarum Rupefucaldiani, nunc Jesuitarum & Barb. nisi quod Joelem Amoso præponat,) hic Ordo cernitur, quem videre est in Grabii Proleg. ad Tom. I.

Ὠση	α'.	Σοφοκίας	δ'.
Ἀμώς	β'.	Ἀγγαῖος	ε'.
Μιχαίας	γ'.	Ζαχαρίας	ια'.
Ἰωὴλ	δ'.	Μαλαχίας	ιβ'.
Ἀβδηρὸς	ε'.	Ἠσαίας	ιγ'.
Ἰερῆμ	ς'.	Ἰερεμίας	ιδ'.
Ναὺμ	ζ'.	Ἰεζεκιήλ	ιε'.
Ἀμβανέμ	η'.	Δαυὶδ	ισ'.

Notandum est autem, ut monet Grabius ibidem, quod *Jeremiæ subnectuntur, licet in Indice haud nomi-*

PROLEGOMENA.

nominentur, Βαρέχ, Θρήνοι, & Ἐπιστολὴ Ἱερεμίου, quæ est 6. Caput Baruchi. Duodecim autem Prophetas hoc Ordine, non eo qui cernitur in Hebræis Codicibus, reperiri monet Hieronymus in Proœmio Commentariorum in Joëlem. Non idem est Ordo duodecim Prophetarum apud LXX. Interpretes, qui in Hebraica Veritate retinetur. Illi enim ponunt secundum Amos, tertium Michæam, quartum Joël, quintum Abdiam, sextum Jonam, septimum Naum, octavum Abbacuc, nonum Sophoniam, decimum Aggæum, undecimum Zachariam, duodecimum Malachiam. Hebræi autem post Osee, qui apud utrosque primus est, secundum legunt Joël, tertium Amos &c. Quod autem pertinet ad Susannæ Belisque ac Draconis fabulas, ut loquitur Hieronymus, quarum illa incipit, hæc claudit librum Danielis, notandum est ex Hieronymi Præf. Comm. in Dan. & Comm. in Esaiam pag. 33. Ed. Bened. Ecclesias Christi legisse librum Danielis juxta Theodotionis Editionem, in qua historia Susannæ erat posita in principio Voluminis, quam ad calcem reposuit Hieronymus, quia non habetur in Textu Hebraico, ut ait doctiss. Hieronymi Editor Martianæus. Belis vero & Draconis fabula tam in Vaticano quam Alexandrino Codice libro Danielis subjicitur: ubi olim Origenis & Hieronymi temporibus, ex Notis Hieronymi ad finem Danielis, posita videtur.

Capitum & versiculorum Ordinem quod spectat, non alium in hac Editione secutus est Græbius, quam quem Exemplarium optimorum, *Vat. & Alex.* autoritate comprobatum, licet ab Hebræo discrepantem, repperit: Unde animadverti licet, nec *Vat.* nec *Alex.* Codicem ab Hexaplis, sed ab aliqua τῆς Κοινῆς Editione descriptum esse.

Nam,

PROLEGOMENA.

Nam, ut verbis utar Clariss. Hodii in elaborato opere de Bibliorum Textibus Originalibus. *In Codicibus Hexaplorum videntur ea, quæ ordine confusa ac perturbata apud LXX. erant, qualia multa sunt præsertim in Jeremiæ prophetis, reducta fuisse ad ordinem Textus Hebr. reliquarumque Editionum, ut uno conspectu cum aliis ob oculos proponerentur. Nam ut pulcre instituerentur parallelæ columellæ, necesse fuit, ut Græca passim Hebraicis altera ex parte responderent. Hæc sententia est quoque Nobilii, Morini, & Usserii. Hinc vero confirmatur, quod in Codice Jeremiæ MS. obelis & asteriscis juxta Editionem ex Hexaplis desumptam interstincto, qui servatur in Bibliotheca Reginae nostræ, idem qui in Hebræo servatur capitulorum ordo. Et in illo Codice, in quem commentabatur Theodoretus, exhibetur idem. In omnibus vero ante Origenem Codicibus LXX. viralibus, magnam fuisse in Jeremia confusionem Capitum, ipse docet in Epist. ad Africanum, Πολλὰ τριαῦτα καὶ ἐν Ἱερμίας κατενοήσαμεν, ἐν ᾧ καὶ πολλὰ μεταθέσιν καὶ ἐναλλαγῶ τῆς λέξεως τῶν προφητδομῶν εἶθεμεν. Multa hujusmodi (addita & detracta) animadvertimus in Jeremia; in quo etiam magnam invenimus transpositionem & mutationem eorum, quæ prædicuntur. Testatur quoque Hieronymus ordinem Visionum in illo Propheta, apud Græcos & Latinos omnino confusum fuisse. Quamobrem Græbius hunc Ordinem, licet perturbatum, non esse immutandum censuit, sed in margine cujuslibet Capituli annotavit, ad quæ Capita versusque Textus Masforethici Capita versusque LXX. aliter disposita referri deberent. Consulat Lector Cap. XXV. Jer. & sequentia ad finem Libri.*

2. Codex MS. Reg. cujus mentionem facit
Hodius

PROLEGOMENA.

Hodius in loco mox citato, idem videtur cum *Pachomiano*, unde, ut supra dictum est, versus in *Jeremiæ τῶν ο'.* Versione desideratos supplevit *Grabius*: de cujus, ut & MS. *Alex.* prærogativâ præ *Vaticano* dissertationem scribere destinaverat, è qua præter titulum nihil reliquit. Ex hoc quidem Codice, qui Prophetas omnes complectitur, multos non in *Jeremia*, sed etiam in aliis Prophetis, *Esaia* præsertim & *Ezechiele*, versus deperditos restituit, qui ex aliis quidem Versionibus profecti sunt, & propterea in hac Editione minori caractere sunt excusi, sed qui mutilam tamen τῶν ο'. Versionem aliquo modo refarcire possunt: quod & *Origenem* in Hexaplati LXX. Editione fecisse accepimus. Ubi-
cunque vera τῶν ο'. Versio & integra supererat, alias Versiones pro instituto *Grabius* omisit, licet multæ suppeterent earum reliquiæ, unde nova Hexaplorum, quæ supersunt, Editio locupletari posset. Hujus Codicis Inscriptionem ex ipsius *Grabii* scriptis supra dedimus: sed omissæ sunt voces ἀρχιεπισκοπῶν Κυπῶν, ut nuper ex amici literis didici. Porro, descriptus est non uncialibus, sed minori literarum forma, lectu difficili, ne majusculis quidem ad initia Librorum adhibitis: ut ex eisdem literis certior sum factus.

Ufus est præterea *Grabius* alio Codice MS. *Reg. in Folio*, ut aiunt, scripto, qui Prophetias minorum Prophetarum in Capita sua non dividit, sicut in certa Capita distribuit *Esaia*m, quorum Summaria ante ipsam Prophetiam literis miniatis scripta visuntur numero μ'. quæ sequuntur. Cæterum Caput ultimum *Esaie* cum tota *Jeremiæ* Prophetia in hoc Codice desideratur.

Κεφάλαια

PROLEGOMENA.

Κεφάλαια τ' ωρρητείας Ἡσαΐου.

- α'. Κατηγορία τῷ Ἰσραὴλ, καὶ συμφορὰ, καὶ παραίτησις θυ-
σῶν, καὶ παραίνεσις βελτίους βίου.
- β'. Προφητεία ὑπὸ τ' ἐκκλησίας, καὶ τ' ἐσομένης εἰρήνης.
- γ'. Κατηγορία τῷ Ἰσραὴλ, καὶ πολιορκία ἐσομένη.
- δ'. Κατηγορία τ' τσοφίς αὐτῆς καὶ τ' ὑψηφαιάς.
- ε'. Ἀποβολὴ τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῷ ὑποδείγματι τῷ ἀμπελώνος.
- ς'. Διαβάλλει τὸς ἄρχοντας Ἰσραὴλ εἰς πλεονεξίαν, καὶ εἰς
μείδιον, καὶ φελέγει αὐτοῖς ἐρήμωσιν, καὶ ἀπειλεῖ τὸς
(1. τοῖς) ωρρημῶσι τὸς ψευδοωρρητάς τ' ωρρητῆς.
- ζ'. Ἡ ἀνοδος τῶν πολεμίων αὐτῆς.
- η'. Ὁρᾷ τ' ὀπασίαν Ἡσαΐας, ἐν ἣ ἐκαθάρθη αὐτὸ τὰ χεῖλη.
- θ'. Ἐπικρατεῖ ὁ Σύρων βασιλεὺς ἐπὶ τῷ Ἰσραὴλ ὅτι Ἰερου-
σαλήμ, καὶ ωρρητεῖ Ἡσαΐας περὶ τῷ Χεισῷ, καὶ περὶ τῆς
ἐρημώσεως Ἰερουσαλήμ, καὶ περὶ τ' ἀνόδου τῷ Ναβουχοδονόσορ.
- ι'. Προφητεία περὶ τ' εἰς Χεισὸν πεισυνόντων.
- ια'. Περὶ τ' ἰσχύος, καὶ ὑψηφαιάς, καὶ ἀπωλείας τῷ Ἀσσυρίῳ.
- ιβ'. Περὶ τῶν πεισυνόντων τῷ Χεισῷ.
- ιγ'. Περὶ τῆς κτ' σάρκα γεννήσεως Χεισῷ, καὶ περὶ τ' τῶν εἰς
αὐτὸν πεισυνόντων ὀπικείας.
- ιδ'. Ἀπώλεια Βαβυλῶντος.
- ιε'. Κατὰ τῶν ἀλλοφύλων.
- ισ'. Ἀπώλεια Μωαβιτῆς, καὶ περὶ Χεισῷ προφητεία.
- ις'. Ἀπώλεια Δαμασκῆ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ συμφορὰ καὶ σωτηρία.
- ιθ'. Ἀπώλεια Αἰγύπτου· ἀλληγορικῶς δὲ εἰς τὰ ἔθνη τὰ μὴ
πεισυνούσα τῷ Κεῖρι, καὶ εἰς τὴν ἐρήμωσιν τῆς δυναστείας
αὐτοῦ.
- ιδ'. Κελεύεται Ἡσαΐας γυμνὸς φειπατῆσαι.
- κ'. Ἡ ὀπικρατεία Μήδων κτ' Βαβυλονίων γενομένη.
- κα'. Κατὰ Ἰδυμαίας καὶ Ἀραβείας, ἡ πολιορκία Ἰερουσαλήμ
ἡ ἐγάτη ἡ ἀπὸ Ναβουχοδονόσορ, καὶ φερέσσις τῷ Σομνᾷ
τῷ ταμίᾳ περὶ τ' ἀπωλείας αὐτῆ· οἱ δὲ ταμίαι, τετέστιν
οἱ φυλάκες τ' ἐν τῷ ἱερῷ χρημάτων ἀπὸ τ' ἱερέων ἦσαν.
- κβ'. Ἀπώλεια Τύρου καὶ ἡ μετὰ ταύτης σωτηρία, καὶ περὶ τῶν
ἐκκλησιῶν ἀλληγορικῶς.

PROLEGOMENA.

- κγ'. Ἀπώλεια Βαβυλῶνος ὑπὸ Μήδων, καὶ ὅτι ταύτης εὐχαι-
 ρεία τῷ Θεῷ ὑπὸ τῷ προφήτῃ· καὶ ὡς τὸ τῷ Χεισῷ
 πιστευόντων προφητεία.
- κδ'. Περὶ τῆς ἀφελῆς ἀπωλείας, τῆς ὑπὸ τῷ Χεισῷ γνο-
 μῆς, καὶ ὡς τὸ τῷ Χεισῷ καὶ σάρκα παρουσίας.
- κε'. Περὶ τῆς εἰς Χεισὸν πίστεως.
- κς'. Ἐγκαλεῖται ὁ Ἰσραὴλ, ὅτι τὸ ἐλπίδα ἀπὸ Θεοῦ ἀποθήσας,
 ἐπ' Αἴγυπτιος αὐτῷ μετήγαγε, καὶ παραγορεύεται αὐτῷ
 κακὰ, καὶ σὺθηνία μετὰ ταῦτα προφητεύεται ἐν τῷ αὐτῷ,
 καὶ ὡς τὸ τῷ Χεισῷ ἐκκλησίας.
- κζ'. Περὶ τῆς ὀπισθοφῆς τῆς ἐθνῶν τῆς εἰς Χεισὸν· καὶ ὡς τῆς
 ἐρημώσεως Ἱερουσαλήμ.
- κη'. Περὶ τῆς Χεισῷ καὶ σάρκα παρουσίας.
- κθ'. Περὶ τῆς ἐκκλησίας, ἰσοεικῶς μὲν εἰς τὸ Ἰδαμαίαν καὶ
 Ἱερουσαλήμ· κατὰ ἀναγωγὴν δὲ εἰς τὸ ἐρημίαν τῆς Ἰε-
 ρουσαλήμ, καὶ εἰς τὸ σὺπεργίαν τῆς Χεισῷ ἐκκλησίας.
- λ'. Τὰ κατὰ τὸ Σενναχερείμ.
- λα'. Προφητεία ὡς Ἰωάννου τῷ πεδρῷ, καὶ τῶν εἰς
 Χεισὸν πιστευόντων.
- לב'. Τῆς τῷ Θεῷ δυνάμεως ἐνδείξις, καὶ κατηγορία τῷ Ἰσ-
 ραὴλ ὡς εἰδωλολατρευῶντος, καὶ τῆς εἰς τὸν λαὸν εὐεργεσιῶν
 ὑπόμνησις.
- λγ'. Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατὰ τὴν ἀδελφείαν, καὶ περὶ εἰδῶλων
 ἀδελφείας.
- λδ'. Περὶ Χεισῷ προφητεία καὶ τῆς εἰς αὐτὸν πιστευόντων.
- λε'. Ὀνειδίζει τὸ Ἰσραὴλ ἁμαρτιῶν εἴνεκα· λέγει τε ἀφ' ἧς
 τῆς παρακοῆς αὐτῶν ἐννέχθαι αὐτοῖς τὰς συμφοράς.
- λς'. Περὶ τῆς εἰς Χεισὸν πίστεως, ὅτι καὶ μὴ θύοντα ἔσωσε τὸν
 λαὸν, καὶ οὐκ ἀπατεῖ τὸ ἀφ' ἧς δυσῶν λατρείαν· καὶ περὶ
 τῆς εἰς Χεισὸν πιστευόντων προφητεία.
- λζ'. Ἐλεγχος τῆς εἰδῶλων ἀδελφείας· καὶ ἐνδείξις τῆς τῷ Θεῷ
 δυνάμεως.
- λη'. Ἀπώλεια Βαβυλῶνος, καὶ τῆς σκληροκαρδίας Ἰουδαίων
 ἐλεγχος· καὶ χρησῶν γραμμάτων προφητεία.
- λθ'. Περὶ Χεισῷ προφητεία, καὶ ὡς ἀκλήσις Ἱερουσαλήμ.
- μ'. Περὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ περὶ Χεισῷ προφητεία.

μα'. Περὶ

PROLEGOMENA.

- μα'. Περὶ τῆς Χειρῶς παρυσίας, καὶ πάδου, καὶ ἀναστάσεως, καὶ πλήθους τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων.
- μβ'. Περὶ Χειρῶς ἅμα καὶ περὶ Ἰσραὴλ καθ' ἰσοείαν· καὶ ἀναγωγῆς δὲ περὶ τῶν εἰς Χειρῶν πιστευόντων· καὶ κατηγορίας Ἰουδαίων εἰδωλολατρίας ἕνεκεν· καὶ τῆς νηθείας αὐτῶν παραίτησις, καὶ ἑτέρας βελτίονος νηθείας ἑνδείξις.
- μγ'. Κατηγορία τῶν ὀβριθεῶν αὐτῶν ἔργων, καὶ βουλευμάτων· καὶ προφητεία τῶν εἰς Χειρῶν πιστευόντων.
- μδ'. Περὶ Χειρῶς προφητεία, καὶ τῶν ἰάσεων τῶν εἰς ψυχῆν καὶ εἰς σῶμα γνομῶν ὑπὸ αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τῶν πιστευόντων αὐτῷ.
- με'. Περὶ τῆς πάδου τῆς Χριστοῦ.
- μς'. Παρὰ τῆς προφητείας ὡς ἀπὸ τῆς λαῶν ἐξομολόγησις, καὶ παρὰ τῆς Κυρίου ἑλεγχῶν τῶν ἐκείνων ἀπειθείας, καὶ ἀπολήψεως τῶν πιστευόντων αὐτῷ· καὶ κατηγορία τῶν Ἰουδαίων εἰδωλολατρίας.
- μζ'. Περὶ τῶν πιστευόντων ἐξ' Ἰουδαίων εἰς τὸ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ κατηγορία τῶν ἀπειθεῶν αὐτῶν.
- μη'. Περὶ τῆς μελλύσης ζωῆς.

Duo sunt præterea MSS. Codices *Propheticæ* (de quibus hæc habet Græbius ad finem *Dissertationis* præstantissimæ *de Variis Vitiis LXX. Interpretum Versioni ante B. Origenis ævum illatis*, quam nonnisi excusis hucusque Prolegomenis videre mihi contigit) “ quorum alter *Regio* coævus in Bibliotheca *Bodleiana* inter libros B. Archiepiscopi & Martyris *Laudi*, alter aliquantum recentior in *Novo Collegio Oxoniensi* asservatur. — Atque illorum Textus quidem à *Regio Exemplari* parum discrepat, ideoque pro *Hexaplari* omnino est habendus; sed cum nulla in iis asterischorum vel obelorum signa occurrant, de illis hic nihil amplius dicam; sed quæ de ipsis notatu digna sunt, in *Prolegomenis Tomi Tertii*, ubi de omnibus prog 2 “ miscue,

PROLEGOMENA.

“miscue, quibus usus sum, *Prophetarum* Codi-
 “cibus agam, Deo volente, recensebo: atque
 “de *Regio* etiam exemplari aliqua insuper, quæ
 “ad præsens institutum haud pertinent, ibidem
 “addam. Sed cum hæc, ut alia permulta, quæ
 habuerat dicenda Grabius, ingenti literarum
 damno cum ipso simul perierint, hoc unum ad-
 jici debet, Collationes horum omnium Codicum
 una cum reliquis Grabii scriptis non editis ex
 ipsius Testamento in Bibliothecam *Bodleianam*
 delatas esse, quas inter pretiosissima Bibliothecæ
 suæ κειμήλια servandas curabit ACADEMIA OXO-
 NIENSIS, Grabii meritorum de rep. literaria nun-
 quam immemor futura, quem ut vivum summis
 suis honoribus exornavit, ita mortuum, pietatis,
 eruditionis, virtutis ergo, sempiterna laude pro-
 sequetur.

3. Quod ad conjecturas attinet, quas in hoc
 Tomo, perinde ut in aliis, Grabius in Textum
 intulit, multas supra recensuimus, cæteræ, quot-
 quot in schedis suis annotatas reliquit Grabius,
 paucæ admodum subsequuntur. Malach. II. 16.
 ἐνδύματα habent Editiones omnes & MSS. Co-
 dices, quin & Hieronymus ex LXX. *cogitatio-
 nes*, reddidit. Grabius tamen Cappellum secu-
 tus, ex Hebræo לְבוּשֵׁי ἐνδύματα reposuit, quam
 Lectionem confirmant non Chaldæus modo, sed
 etiam Syrus & Arabs, qui Versiones suas ex
 LXX. videntur expressisse. Cap. III. οὐ τὸ ἔτος
 σωτηλέαδι legitur in Ed. Rom. ubi Heb. הַגּוֹי כָּלּוּ,
Gens tota. Hieronymi Versio, *Annus impletus
 est*. Quam Arabs Interpres sequitur. Syrus He-
 braicum Textum expressit. Grabius igitur ἔθνος
 in Textu posuit, ἔτος in margine. Esaiæ VII. 15.
 ἢ παρτελέαται πονηρά. Sed juxta Heb. מִדּוֹם כָּרַע,
 negativum μὴ pro ἢ Grabius inseruit. Cap. XXX.

PROLEGOMENA.

v. 10. *λάλια* exhibent duo *Reg. Codd.* Cujus loco *δδλια* substituit ex conjectura Grabius. Nam, ut inquit in Dissertatione modo laudata p. 120. *Vox λάλια mendosa videbatur, ac proculdubio legendum δδλια, quomodo Hebræum קקלן ab ipsis LXX. Psalm. II. v. 2, 3. versum est.* Apud Procopium autem, ubi hic versus ex Symmacho citatur, pro *λάλια*, *λεία* legitur, quæ melior & usitatior videtur vocis Hebræicæ Versio. Ibid. v. 11. *τὸν ἀγιον* LXX. habuerunt, ut testatur Hieronymus in loc. Quod in marginem seposuit Grabius, & *τὸν ἄγιον* secundum Hebræicam veritatem *קקלן* in Textu collocavit. Mox v. 16. pro *ἀναβάταις*, quod est in *Vat. & Alex.* *ἀναβάταις* in hac Editione legitur, ex conjectura. Quod sensus omnino postulat, cæteræque Versiones *Chald. Syr. Arab.* confirmant. Vetus tamen Hieronymi Versio, *super levibus ascensoribus*, habet: XXXII. 1. *βασιλεὺς δικαίος βασιλεύσει.* Juxta *Hebr.* *קקלן*, & *Chaldæum & Syrum*, Grabius *δικαίος* in Textu posuit, *δικαίος* in margine. *Rex justus*, Hieron. Vide igitur MSS. an alicubi *δικαίος* scriptum sit. v. 4. *τὸ ἀκείν* habent R. A. Sed MS. *Reg.* in 4to. *τὸ νοεῖν*, quod cum *Hebr.* *קקלן* melius congruit. Quamobrem id in Textu legitur, *ἀκείν* in margine. v. 6. *νοήσει* est tam in editis quam MSS. libris. Sed cum id Hebræicæ voci *קקלן* minus respondeat, & *ΠΟΙΗΣΕΙ* literis uncialibus scriptum in *ΝΟΗΣΕΙ* facillime mutari potuerit, illud Textui Grabius inferuit, hoc margini. v. 13. *ἢ γῆ . . . ἀπαρδα . . . ἀναβήσεται.* Cui loco certissime vitiato medelam attulit Grabius substituendo *ἐπὶ γῆ*. Nam & Hieronymus, *Super terram*, ex LXX. vertit, & e occasione proxime præcedentis c excidere potuit. Cæterum MS. *Reg.* in 4to. *ἐν τῇ γῆ* habet. Symmachus, *ἐπὶ τῇ γῆ*.

PROLEGOMENA.

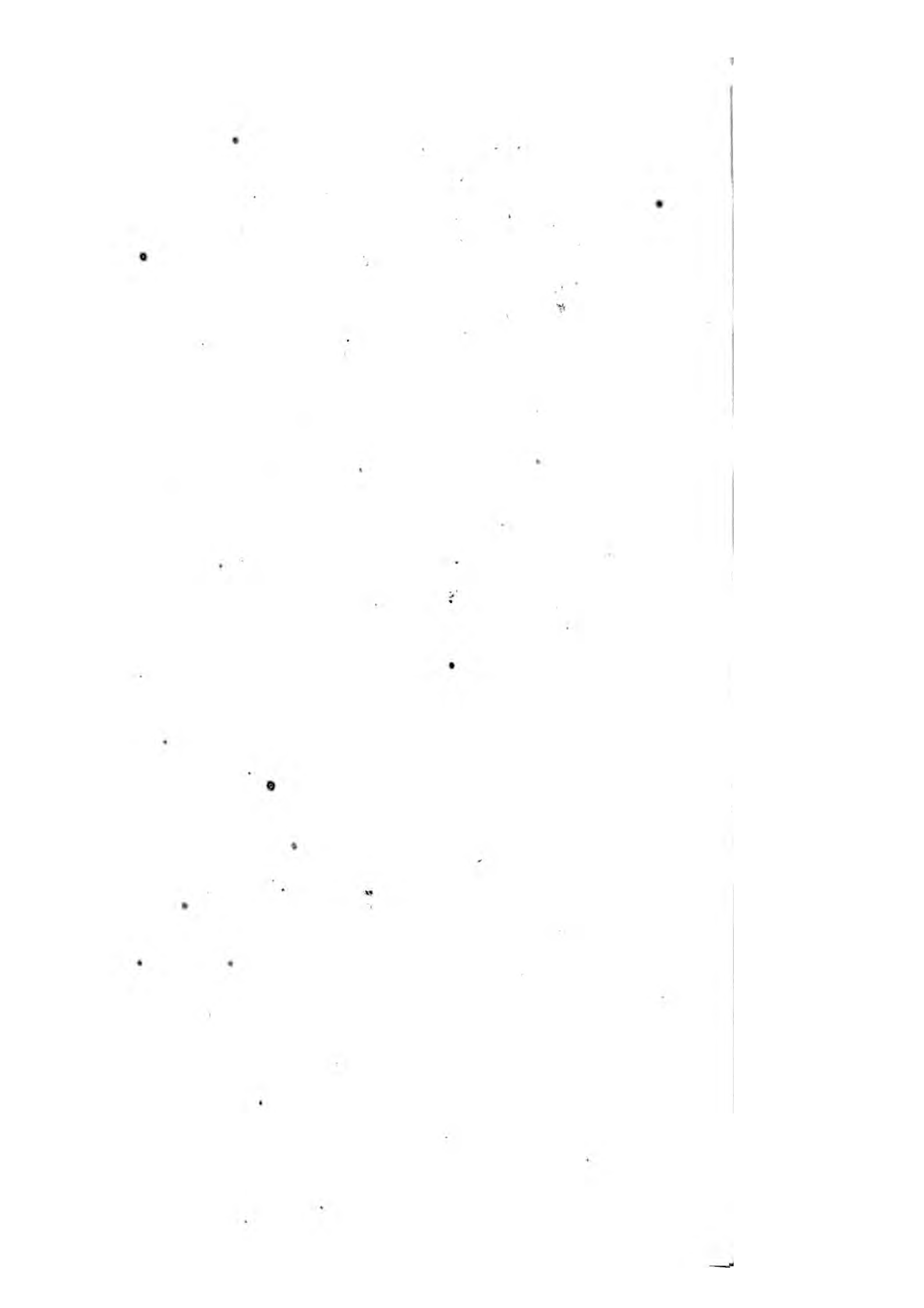
XLIV. 13. Juxta MS. *Jes. Reg. Laud. Coll. Nou.* Textus hoc ordine procedit. ✕ Καὶ ἐμύρφωσεν αὐτὸ ἐν ᾠδαγραφίδι, ἐποίησεν αὐτὸ ἐν περιγωνίσκοις. καὶ ἐν κόλλῃ ἐξέμυρμυρσεν αὐτὸ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφῶν ἀνδρῶν. Ast cum recurrens verbum **עשה** ἐποίησεν in causa fuerit omissionis duorum commatum, hinc istud καὶ ἐν κόλλῃ, utique à LXX. redditum ex Hebræo **בשרר**, ei parallelum à Grabio est positum, & illud καὶ ἐμύρφωσεν ἐν ᾠδαγραφίδι ex adverso posterioris commatis **ובמחוגה יתארהו**, cui apte respondet. LVII. 18. *παθηνοῖς* in Apographo Grabiano legitur, quamvis *παθηνοῖς* (fortasse pro *παθητιοῖς*) sit in MS. *Reg. in Fol.* unde accepta est hæc clausula, quæ in reliquis libris tam editis quam MSS. deest, nec in Cyrillo vel Theodoreto reperitur. Hac voce *παθηνοῖς* vel *παθητιοῖς*, quæ haud scio an uspiam occurrat, exprimitur Hebræum **אנה**, quæ plerumque per *πενθεῖν* & *πενθεντες* redditur, quod hic quoque sensus postulat. Jeremiæ Cap. XVI. 26. pro *Μαυὰ*, uti habent *Vat. & Alex.* *Μαυὰ* Grabius hic in Textu posuit, quomodo vocem **מנחם** sæpissime vertunt LXX. & nominatim Ezech. XLV. versu ultimo, & XLVI. 7, & 14. Cap. XXXII. 33. *οἶδε*, quod Latinus Interpres apud Bibl. Pol. *Illi* transtulit, cum potius, ut Grabius annotavit, *οἶδε*, Initiali majuscula scribendum sit, ex *Heb.* **הירר**, quod in *Comp.* **אינד** exprimitur: quod est, ut ait Hieronymus, *Celeuma* vindemiantium Moabitarum, & clamantium invicem, *οἶδε, οἶδε*. Vide Not. *Flam. Nob.* in locum. Dan. XI. 37. *ἐπ'* inseruit Grabius ante *ἐπιθυμίαν* ex conjectura, juxta *Heb.* **על**. Præpositio autem *ἐπ'* ter in hoc versiculo occurrit, & videtur ante *ἐπιθυμίαν* propter literarum *ἐπ'* similitudinem excidisse. Hi sunt omnes, qui investigari poterant, loci, in quibus conjecturas suas

PROLEGOMENA.

suas Textui Græbius inferuit. Multas præterea, quâs in animo habuerat, emendationes per immaturum ipsius obitum amisimus. Sed hoc leve est: illud magis nos angere & sollicitos habere debet, quod integer *Commentarius Criticus*, in quo de sacro Textu, tum ex vetustissimis Patrum monumentis, tum ex optimis MSS. Codicibus, fufius differere decreverat, ultimus futurus præstantis ejus eruditionis & subacti jam in his rebus judicii fructus, una cum ipso prorsus interiit.

Absoluto tandem hoc Opere, quod & in ingens Ecclesiæ emolumentum, & in immortalem ipsius Græbii laudem cessurum non temere augurari licet, superest, ut tam publico quam privato nomine persolvantur gratiæ tum Illustrissimo Viro FRIDERICO BONETO, & D^{no} HENRICO HOARE, quorum patrocínio duo, quos Græbius ineditos reliquerat, Tomi publico sunt donati: tum Reverendo Viro ROBERTO SHIPPEN Academiæ Oxoniensis Vice-Cancellario dignissimo, cujus eximio erga literas & literatos omnes, etiam infimos, favori debentur hæc Prolegomena, maximam partem ex ipsius Græbii scriniis deprompta: in quibus siquid erudito Lectori placuerit, id totum Græbii meritis apponat; siquid minus arriserit, Editoris imperitiæ tribuat. Nominandus est denique honoris causa, propter consilia de hujus Tomi Editione promovenda benigne communicata, Illustris & Reverendus admodum POTTERUS Episcopus Oxoniensis, cujus eruditionem summam tam in sacris omnibus, quam profanis rebus qui maxime suspiciunt, humanitate tamen vinci profitentur.

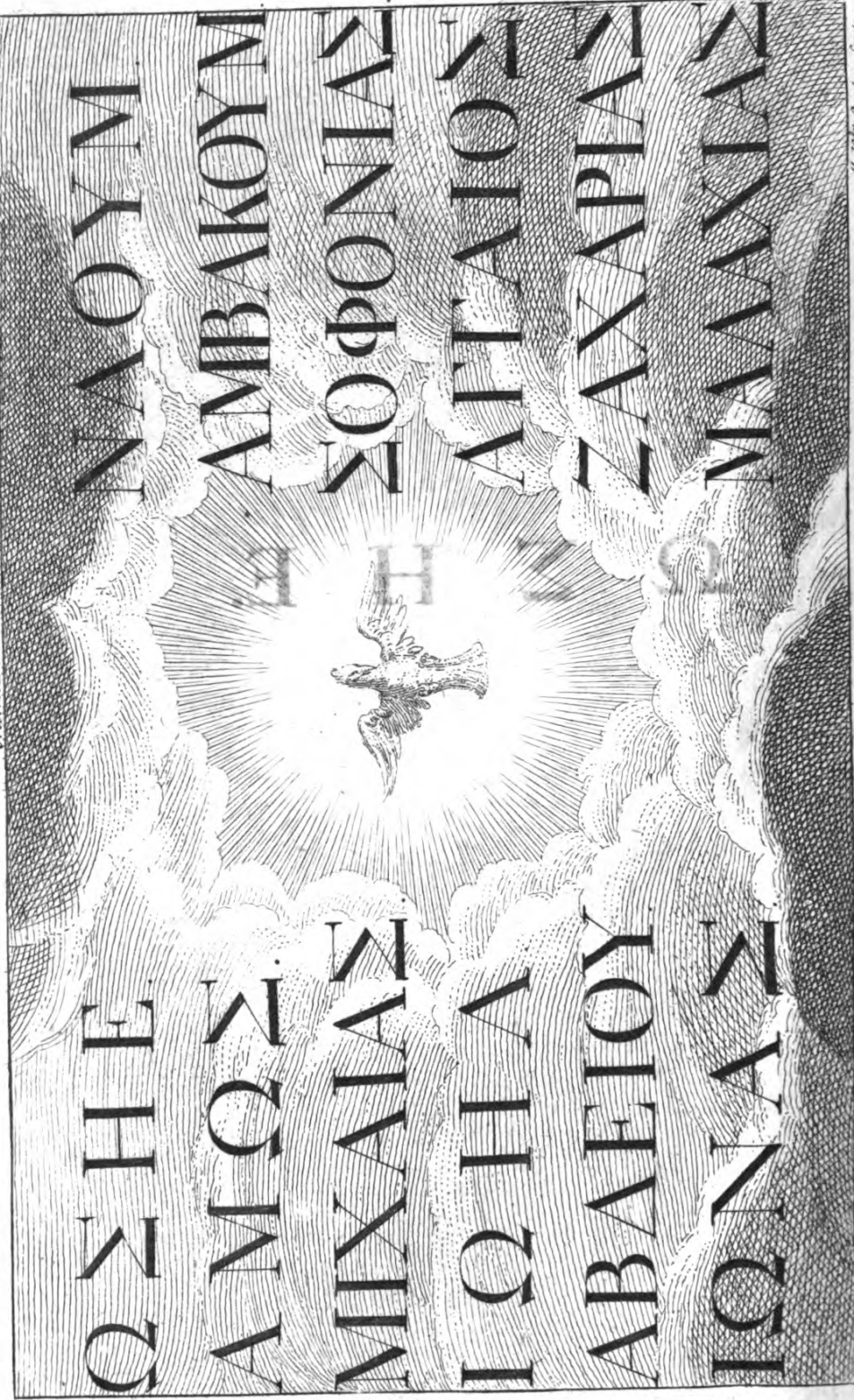
Ω Σ Η Ε.

Ω
Σ
Η
Ε

Ω Σ Η Ε.

Ω
Σ
Η
Ε

Ω Σ Η Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

ΛΟΓΟΣ Κυεύς, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὠσηέ τον τῷ Βερρεί, ἐν ἡμέραις Ὀζίου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκίᾳ βασιλέων Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοάμ τῷ υἱῷ Ἰσαῖ βασιλέως Ἰσραήλ. 2 Ἀρχὴ λόγου Κυεύς πρὸς Ὠσηέ, καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ὠσηέ βασιλεῦ, λάβε σπαιτὰ γυναικᾶ πορνείας, καὶ τέκνα πορνείας, διότι ἐκπορνύσασαι ἐκπορνέωσι ἡ γῆ διὰ ὅτι αὐθὲν τῷ Κυρίου. 3 Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν τιὴν Γάμερ θυγατέρα Δεβηλαίμ, καὶ συνέλαβεν, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. 4 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς αὐτόν· κἀλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζερέλ· διότι ἐπιμικρὸν, καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τῷ Ἰεζερέλ ὅτι τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ κατεπαύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραήλ. 5 καὶ ἔσαμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σιωπήσω τὸ τόξον τῷ Ἰσραήλ ἐν τῇ κοιλάδι τῷ Ἰεζερέλ. 6 Καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν θυγατέρα. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· κἀλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς, οὐκ ἠλεηθήσῃ διότι ἐ μὴ παραθήσῃ ἐπὶ ἐλεῆσαι τὸν οἶκον τῷ Ἰσραήλ, ἀλλ' ἡ ἀκτινασά-

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. Β΄.

ἄντιτάξιον αὐτοῖς. 7 Τὸς δὲ υἱὸς Ἰά-
 δα ἐλέησω, καὶ σώσω αὐτὸς ἐν Κυρίῳ θεῷ αὐ-
 τῶν· καὶ ἐ σώσω αὐτὸς ἐν τόξῳ, ἔτε ἐν ῥομ-
 φαῖα, ἔτε ἐν πολέμῳ, ἔτε ἐν ἄρμασιν, ἔτε ἐν
 ἵπποις, ἔτε ἐν ἵππεῦσιν. 8 Καὶ ἀπεγαλάκτι-
 σεν αὐτὸν ἐκ ἡλεμῶν καὶ σιωέλαι ἐπι, καὶ
 ἔτεκεν αὐτὸν. 9 Καὶ εἶπει, χεῖλεσον τὸ ὄνομα αὐ-
 τῶ, ἐ λαός μου· διότι ὑμεῖς ἐ λαός μου, καὶ
 ἐγὼ ἐκ εἰμὶ ὑμῶν. 10 Καὶ ἰὼ ὁ ἀειθμός τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἡ ὅσα
 ἐκμετρηθήσεται, ὅσα δὲ ἐξαριθμηθήσεται· καὶ
 ἔσαι, ἐν τῷ τόπῳ ἐ ἐρέθη αὐτοῖς, ἐ λαός μου
 ὑμεῖς, [ἐκ] κληθήσονται· καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος·
 11 καὶ σὺναχθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰάδα, καὶ οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ θήσονται αὐτοῖς ἀρχι-
 μίαν, καὶ ἀναθήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη
 ἡ ἡμέρα τῶ Ἰεζραὴλ.

Κ Ε Φ. Β΄.

Εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, λαός μου, καὶ
 τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, ἡλεμῶν· καὶ
 θησε ὄρος πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κείθητι,
 ὅτι αὐτὴ ἐ γυναῖξ μου, καὶ ἐγὼ ὅσα ἀνὴρ αὐτῆς.
 Καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ πορνοῦ
 μου, καὶ αὐτὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου ματῶν
 αὐτῆς,

ΚΕΦ. Β'. Ω Σ Η Ε.

αὐτῆς, 3 ὅπως ἀν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνῶ,
 καὶ σποκαταστήσω αὐτὴν, καθὼς ἡμέρα γενέσεως
 αὐτῆς· καὶ θύσω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ πείξω
 αὐτὴν ὡς γλῶ ἄνυδρον, καὶ σποκλειῶ αὐτὴν ἐν
 δίψῃ. 4 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐ μὴ ἐλέησω,
 ὅτι τέκνα πορνείας ὄσιν. 5 Ὅτι ἔξεπόριθυσεν ἡ
 μήτηρ αὐτῶν, κατηύχωνεν ἡ τεκῶσα αὐτῶν· εἶπεν
 γὰρ, περῶσομαι ὀπίσω τῶν ἐρασῶν μου, τῶν διδόντων
 μοι τὰς ἄρτας μου, καὶ τὸ ὕδωρ μου, καὶ τὰ ἱμά-
 πιά μου, καὶ τὰ ὀφθονία μου, καὶ τὸ ἔλαμον μου, καὶ
 πάντα ὅσα μοι κατήχη. 6 Διὰ τὸ τοῦτο ἰδοὺ
 ἐγὼ φρεῖάσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλει, καὶ
 ἀνοικοδομήσω τὰς ὁδοὺς αὐτῆς, καὶ τὴν τεί-
 ρον αὐτῆς ἐ μὴ εὐρη. 7 καὶ καταδιώξεται
 τὰς ἐραταὶς αὐτῆς, καὶ ἐ μὴ καταλάβῃ αὐ-
 τὰς, καὶ ζητήσῃ αὐτὰς, καὶ ἐ μὴ εὐρη αὐ-
 τὰς. Καὶ ἐρῶ περῶσομαι, καὶ ὀπισπρέψω πρὸς
 τὸν ἄνδρα μου τὸν πρῶτερον, ὅτι καλῶς μοι ἔω-
 τότε, ἢ νῦν. 8 καὶ αὕτη ἐκ ἔγνω, ὅτι ἐγὼ δέ-
 δωκα αὐτῇ τὸν σίτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαμον,
 καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ· αὕτη δὲ ἀργυρεῖ
 καὶ χρυσᾶ ἐποίησεν τῇ Βάαλ. 9 Διὰ τοῦτο
 ὀπισπρέψω, καὶ κομῶμαι τὸν σίτον μου καθ' ὄραν
 αὐτῆς, καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν χαρῶ αὐτοῦ· καὶ
 ἀφελῶμαι τὰ ἱμάπιά μου καὶ τὰ ὀφθονία μου, τῶ

θήσομαι

ἀκολυθήσομαι

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. Β΄.

μη χαλύπει τὴν ἀσχηροσύνην αὐτῆς. 10 καὶ
 τὴν ἀπαλύφω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς. οἰσθη-
 τὴν πῶν ἐργῶν αὐτῆς, καὶ ἴδεις ὃ μὴ ἐξέλθη-
 ται αὐτῷ ἐκ χειρὸς μου. 11 Καὶ ἀποσρέψω
 πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, τὰς ἐορτὰς αὐ-
 τῆς, καὶ τὰς ἑορτὰς αὐτῆς, καὶ τὰς σαββα-
 τὰ αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς ἀσημύνας αὐτῆς.
 12 Καὶ ἀφανῶ ἀμπέλον αὐτῆς, καὶ τὰς συ-
 χὰς αὐτῆς, ὅσαι εἶπεν μαθῶμαι τὸ μου τῶντα
 ὅτιν, ὃ ἔδωκεν μοι αἱ ἐργασίαι μου καὶ θῆσομαι
 αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ
 τὰ θηρία τῆ ἀγροῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τῆ ἀ-
 γροῦ, καὶ τὰ ἔρπετα τῆς γῆς." 13 Καὶ ἔκ-
 δικήσω ἐπ' αὐτῷ τὰς ἡμέρας τῆς Βααλεὶμ, ἐν
 αἷς ἐπέθεν αὐτοῖς, καὶ ἐσειήθητο τὰ οἴωπα
 αὐτῆς καὶ τὰ καθάρματα αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο
 ὀπίσω τῆς ἐργῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο,
 λέγει Κύριος. 14 Διὰ τῆτο ἰδὲ ἐγὼ πλατῶ
 αὐτῷ, καὶ τὰξω αὐτῷ ὡς ἔρημον, καὶ λα-
 λήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς. 15 Καὶ δάσω
 αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκείθεν, καὶ τὴν κοι-
 λάδα Ἀχὼρ, ἀφανοῖξω σύνεσιν αὐτῆς καὶ ἑ-
 πενωθήσεται ὡς καὶ τὰς ἡμέρας νηπιότητος
 αὐτῆς καὶ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ
 γῆς Αἰγύπτου. 16 Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
 καλέσθ

10 μωσθε

12 μωσθε

ΚΕΦ. γ'. Ω Σ Η Ε

καλέσθαι με ὁ ἀπὸρ μου, λέγῃ Κύριος, καὶ ἔτι κα-
λέσθαι με ὁ σέκετι Βααλεὶμ· 17 καὶ ἔθαρον τὰ
ὀνόματα τῶν Βααλεὶμ ὡς ἑσώματα αὐτῆς, καὶ
ἔτι μὴ μηθεύωσι ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι αὐτῶν. 18 Καὶ
ἀφ᾽ ἑσώματι αὐταῖς ἐπὶ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀφ᾽-
ἑσώματι μετὰ τῶν θηρίων τῆς ἀγροῦς, καὶ μετὰ τῶν
πελειῶν τῆς ἕρανθ, καὶ μετὰ τῶν ἐρπετῶν τῆς γῆς,
καὶ τόξον, καὶ ῥομφαία, καὶ πόλεμον συμπερίφο-
ν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατόπισθε αὐτῆς ἐπὶ ἐλπίδι. σε
19 Καὶ μητεύσομαι σε ἐμαυτῶν εἰς τοὺς αἰῶνας·
καὶ μητεύσομαι σε ἐμαυτῶν ἐπὶ δικαιοσύνη καὶ ἐπὶ
κρίματι, καὶ ἐπὶ ἐλέει καὶ ἐπὶ οὐκνημαῖς. 20 καὶ
μητεύσομαι σε ἐμαυτῶν ἐπὶ πίστι, καὶ ὀπιγνώσῃ
τὸν Κύριον. 21 Καὶ ἔσται ἐπὶ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
λέγῃ Κύριος, ἐπακύνωμαι τῶν ἕρανθ, καὶ ὁ ἕρα-
νός ἐπακύνεται τῇ γῆ· 22 καὶ ἡ γῆ ἐπακύνε-
ται τὸν σῖτον, καὶ τὸν αἶνον, καὶ τὸ ἔλαον· καὶ
αὐτὰ ἐπακύνεται τῶν Ἰσραήλ. 23 Καὶ ἀπερῶ
αὐτῶν ἐμαυτῶν ὅτι τῆς γῆς, καὶ ἐλεήσω τὴν ἔκ-
κλησίαν· καὶ ἐρῶ πρὸς τὸ λαὸν μου, λαός μου εἶ-
σὺ, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ θεός μου εἶ σύ.

Κ Ε Φ Γ

ΚΑΙ ἔπει Κύριος πρὸς με ἐπὶ πορεύ-
σθαι, καὶ ἀγάπησον γαυαίκα ἀγαπῶ-

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. Δ'.

σαν πονηρά· καὶ μοιχαλίν· καθὼς ἀγαπᾷ ὁ
 θεὸς τὰς υἱούς· Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἀποβλέπουσιν
 ὅτι θεοὺς ἄλλοτελοῦσιν, καὶ φιλοῦσι πέμματα μὲν
 φαφιδῶν. 2 Καὶ ἐμοθωσάμην· καὶ αὐτῷ ἐμαυ-
 τῷ πεντηκοντάρα ἀργυρίου, καὶ Γομόρ κελῶν,
 καὶ κέβελ οἴνου. 3 Καὶ εἶπα πρὸς αὐτῷ·
 ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἐμοί, καὶ ἔμὴ πορ-
 νούσης, ὅδε μὴ γένη ἀνδρὶ ἄλλῳ, καὶ γὰρ
 ὅτι σοί. 4 Διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ
 υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅκ ὄντος βασιλέως, ὅδε ὄντῳ
 ἄρχοντῳ, ἔδε οὔσης θυσίας, ὅδε ὄντος θυσιαστι-
 εῖου, οὔτε ἱερατείας, οὔτε δήλων. 5 καὶ μετὰ
 ταῦτα ὅτι σπρέψασιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ζητή-
 σουσιν τὸν θεὸν Κύριον αὐτῶν, καὶ Δαυὶδ τὸν βα-
 σιλέα αὐτῶν, καὶ ἐκθήσονται ὅτι τῷ Κυρίῳ καὶ
 ἐξάτων ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐξάτε πῶν ἡμερῶν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ακούσατε λόγον Κυρίου υἱοὶ Ἰσραὴλ, διότι
 κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὰς κακοδικίαν-
 ται τῶν γῆν· διότι ὅκ ἐστὶν ἀλήθεια
 ὅδε ἔλεθ· ὅδε ὅτι γνώσις θεοῦ ὅτι τῆς γῆς·
 2 ἀρεὴ καὶ ψεύδος καὶ φόνοσ καὶ κλοπὴ καὶ μοι-
 χεία κέχρηται ὅτι τῆς γῆς, καὶ αἵματα ἐφ'
 αἵμασιν μίσθουσιν. 3 Διὰ τῆτο ποιήσῃ ἡ γῆ,
 καὶ

✕ καὶ σμικρυνθήσεται" σὺ πᾶσιν τοῖς χερσὶ
 κῆσιν αὐτῶν, σὺ τοῖς θηρίοις τῆ ἀγῆ, καὶ
 σὺ τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς," καὶ σὺ τοῖς πτε-
 ρεινοῖς τῆ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσ-
 σης ἐκλείψουσιν. 4 ὅπως μηδεὶς μήτε δι-
 χάζηται, μήτε ἐλέγχη μηδεὶς. Ὁ δὲ λαός
 μου ὡς ἀντιλερόμενος ἱερός, 5 καὶ ἀσθε-
 νήσει ἡμέρας· καὶ ἀσθενήσει καὶ πρηνήσῃ
 μετὰ σοῦ. Νυκτὶ ὁμοίωσα τῶν μητέρων σου·
 6 [νυκτὶ] ὁμοίωθη ὁ λαός μου ὡς ὄσκηρον
 γῶσιν. Ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπέσω, καὶ ἐγὼ
 ἀπέσωμά σε, τῆ μὴ ἱερατῶσαι μοι· καὶ ἐπέ-
 λάθου νόμου θεοῦ σου, καὶ γὰρ ἐπιλήσομαι τέ-
 κνων σου. 7 Κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕ-
 τως ἡμαρτόν μοι· τῶν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀπι-
 μίαν θῆσε. 8 Ἀμαρτίας λαοῦ μου φάγονται,
 καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν λήφονται τὰς ψυ-
 χὰς αὐτῶν, 9 καὶ ἔσται καρτὸς ὁ λαός, οὕ-
 τως καὶ ὁ ἱερός· καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς
 ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ἀφάρδια αὐτῶν ἀνταπο-
 δώσω αὐτοῖς. 10 Καὶ φάγονται, καὶ ἔμην ἐμ-
 πλαθῶσιν· ἐπόρνευσαν, καὶ ἔμην κατὰ δεινώσιν, καὶ λευθῶσ-
 ῖν· διότι τὸν Κύριον ἐγκατέλειπον τῶν φυλάξαι·
 11 Πορνείαν καὶ οἶνον καὶ μέθυμα ἐδέξατο
 καρδία λαοῦ μου. 12 Ἐν συμβουλαῖς ἐπὶ πρῶ-
 ταις,

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. Δ'.

παν, καὶ οἱ ῥάβδους αὐτοῦ ἀπήγγελοι αὐτῶν.
 Χ ὅτι πνεύματι πορνείας ἐπληρώθησαν, καὶ
 ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. 13 ὅτι
 ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων ἐδυοίαζον, καὶ ὅτι
 τῆς βοιωτοῦς ἔθουον ἕτακτάτω δρυὸς καὶ λεύ-
 κης καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη.
 Διὰ τοῦτο ἐκπορνεύουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν,
 καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύουσιν. 14 καὶ ἢ
 μὴ ὀπισκέψωμαι ὅτι ταῖς θυγατέρας ὑμῶν, ὅταν
 πορνεύωσιν πορνείωσιν, καὶ ὅτι ταῖς νύμφαις ὑμῶν, ὅταν μοι-
 μοιχεύωσιν χεύωσιν. Διότι καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφέ-
 ρησθε, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθουον καὶ ὁ
 λαὸς ἢ σιωπῶν συνεπλέκεθε μετὰ πόρνῆς. 15 Σὺ
 δὲ Ἰσραὴλ μὴ ἀγνοῆς, καὶ Ἰσραὴλ μὴ εἰσπορεύεσθε
 εἰς Γάλαα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον
 τῆς ἀδικίας ὧν, καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα Κύριον. 16 Ὅτι ὡς
 δάμαλις περιφρῶσα περιφρήσεν Ἰσραὴλ· νιῶ
 νειμήσθῃ αὐτῆς Κύριε, ὡς ἀμνὸν οἱ εὐρυχώρῃ.
 17 Μέτοχοι εἰδώλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῶν
 σκάνδαλα, 18 ἠρέπισεν Χωμαιαῖοις πορνεύον-
 τες ἐξεπόρνευσαν, ἠγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρυά-
 γμαίῳ αὐτῆς. 19 Συτροφὴ πνεύμαίῳ σὺ
 αὐτῶν εἰ οἱ ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ κραταίωμάθησιν
 αὐτῶν ἐκ τῶν θυσιασθειῶν αὐτῶν.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Ε΄.

Ι **Α** Κύσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε
 οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ οἶκος τοῦ βασιλέως
 ἐνωπίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἔστιν τὸ
 κρίμα· ὅτι παγίς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς
 δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰταθύριον, 2 ὃ οἱ
 ἀρξέοντες τὴν θήραν κατέπιξαν. Ἐγὼ δὲ παι-
 δοῦτῆς ὑμῶν· 3 ἐγὼ ἔγνω τὸν Ἐφραΐμ, καὶ
 Ἰσραὴλ ἐκ ἀπίστου ἀπ' ἐμοῦ· διότι καὶ ἐξεπόρ-
 νήσεν Ἐφραΐμ, ἐμίανθη Ἰσραὴλ. 4 Οὐκ ἔδω-
 χον τὰ θρασύλια αὐτοῦ τῷ ἔπιπρέφου πρὸς
 τὸν θεὸν αὐτοῦ, ὅτι πνεῦμα πορνείας εἰ αὐτοῖς
 ἔστιν, τὸν δὲ Κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν. 5 Καὶ
 ἔσπευναν θύσασθαι ἢ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πόρνεον
 αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραΐμ ἀσθενήσασιν ἐν
 ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ· καὶ ἀσθενήσῃ καὶ γὰρ Ἰούδας
 μετ' αὐτῶν. 6 Μετὰ φοβᾶτων καὶ μύσων πο-
 ρύσοντα τῷ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ἔμῃ εὐρω-
 σιν αὐτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν· 7 ὅτι τὸν
 Κύριον ἐγκατέλιπον, καὶ ὅτι τέκνα ἄλλότρια ἐγεν-
 νήθησαν αὐτοῖς· ἦν κατὰφάγια αἰῶνις ἢ ἐρυσίβη,
 καὶ τὰς κλήρας αὐτοῦ. 8 Σαλπύσατε σαλ-
 πύγι· ὅτι τὰς βωνεὶς, ἠήσατε ὅτι τῶν ὑψηλῶν,
 κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ· Ὡς, ἐξέστη Βενιαμὴν, 9 Ἐ-
 φραΐμ

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. 5'.

φραΐμ εἰς ἀφομισμόν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου.
 Ἐν ταῖς φυλαῖς τῆ Ἰσραὴλ ἔδειξα πικρά,
 10 ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μεταπιθέντες
 ὄρεα· ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῖ ὡς ὕδωρ τὸ ὄρημαί μου.
 11 Κατεδυνάσθουσι Ἐφραΐμ τὸν ἀντίδικον αὐτῶν,
 κατεπάτησεν κρῖμα, ὅτι ἤρξατο πορεύεσθαι ὀπί-
 στω πῶν ματαίων. 12 Καὶ ἐγὼ ὡς ἀράχη τῆ
 Ἐφραΐμ, καὶ ὡς κέντρον τῆ οἴκῳ Ἰούδα. 13 Καὶ
 εἶδεν Ἐφραΐμ πλὴν νόσον αὐτῶν, καὶ Ἰούδας πλὴν
 ὀδυνῶν αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθη Ἐφραΐμ πρὸς Ἀσ-
 συρίους, καὶ ἀπέστειλεν τὸν πρέσβειον πρὸς βα-
 σιλέα Ἰαρείμ· καὶ αὐτὸς ὄκνησεν ἡδυνάσθαι ἡμᾶς,
 ὅσα ἡμᾶς, καὶ ἔμνησεν ἀπαύσει ἡμῶν ὀδύνη.
 14 Διότι ἐγὼ εἰμι ὡς πανθῆρ τῆ Ἐφραΐμ, καὶ
 ὡς λέων τῆ οἴκῳ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ ἀρπάξω, καὶ
 πορεύσομαι, καὶ λήψωμαι, καὶ ὄκνησεν ὁ ἔξα-
 ρυμνός μου. 15 πορεύσομαι καὶ ὀπιστρέψω εἰς
 τὸν τόπον μου, ἕως ἔφθοιασίν, καὶ ὀπισθητή-
 σουσι τὸ πρὸσωπόν μου.

πικρὰ καὶ

Κ Ε Φ. 5'.

ΕΝ θλίψει αὐτῶν ὀρθεύσιν πρὸς με, λέ-
 γοντες· παρευθώμεν, καὶ ὀπιστρέψωμεν
 πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς
 ἤρπακεν καὶ ἴασται ἡμᾶς, παταίξει καὶ μοτύσει
 ἡμᾶς.

ΚΕΦ. Ζ΄. Ω Σ Η Ε.

ἡμῶς. 2 ὑγάσθ' ἡμῶς μὲν δύο ἡμέρας, ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀνασησόμεθα, καὶ ζῆσομεθα ἐνώ-
 πιον αὐτοῦ, 3 καὶ γνωσόμεθα· διώξομεν τὸ γῶνα
 τὸν Κύριον, ὡς ὄρθρον ἑτοιμοὶ εὐρήσομεν αὐτόν,
 καὶ ἥξομεν ὡς ὑετὸς ἡμῖν παρώϊμος καὶ ὄψιμος τῇ γῆ.
 4 Τί σοι ποιήσω Ἐφραΐμ; τί σοι ποιήσω Ἰούδα;
 τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη παροῦσα, καὶ ὡς
 δρόσος ὄρθρινή πορβορομένη. 5 Διὰ τούτο ἀπε-
 πέμισα τὰς παροῦσας ὑμῶν, ἀπέκλεινα αὐτοὺς
 ἐν ῥήμασιν στόματός μου· καὶ τὸ κρίμα μου ὡς
 φῶς ἐξελεύσεται. 6 Διότι ἔλεος θέλω καὶ ἐ-
 θυσία, καὶ ὀπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα.
 7 Αὐτοὶ δὲ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος ὁ ἀβασάνων ἀγα-
 θήκων· ἐκεῖ καταφρονησέν με, 8 Γαλαὰδ πό-
 λις ἐργαζομένη μάταμα, ταρασσουσα ὕδωρ,
 ἢ ἰσχύς οὗ ἀνδρὸς σφαιρατοῦ. Ἐκρυψαν ἱερεῖς ὁδὸν
 Κυρίου, ἐφόνδυσαν Σίχμα, ὅτι ἀνομία ἐποίησαν.
 10 Ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἶδον φρικώδη· ἐκεῖ πορ-
 νείαν τῶ Ἐφραΐμ, ἐμίανθον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.
 ἄρχου πρυγᾶν σταντῶ, ἐν τῷ ὀπιστρέφειν με τὴν
 ἀγχμαλωσίαν τῶ λαοῦ μου.

Κ Ε Φ Ζ΄.

ΕΝ τῷ ἰάσαθαί με τὸν Ἰσραὴλ, καὶ
 στυκαλυφθήσεται ἡ ἀδικία Ἐφραΐμ,
 καὶ

Ω Σ Η Ε. Κ Ε Φ. Ζ'.

καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι ἐργάσαντο ψυ-
 δῆ· καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται,
 ὀκιδύσκων ληψίς αὐτῆς ὡς τῆ ὁδῶ αὐτοῦ, 2 ὅπως
 σικκιδύσκων ὡς σικκιδύσκων τῆ καρδία αὐτῶν. Πά-
 σας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθω· καὶ ἐκλύω-
 σεν αὐτὸς τὰ δεσφύλια αὐτῆς, ἀπέναντι τῆ
 πρῶτου μου ἐγένοντο. 3 Ἐν ταῖς κακίαις
 αὐτῶν εὐφρόσασαν βασιλεῖς, καὶ αὐτοὶ ταῖς ψεύδεσιν
 αὐτῶν ἀρχόνται· 4 πάντες μοιχθύνοντες. Ὡς
 χαλακαύμα κλίβανος χαλακαύμα εἰς πέφιν καταπαύσει ἀπὸ τῆς
 φλογὸς ἀπὸ φρεσίνος τῆς αὐτῆς, ἕως τῆς ζυμο-
 θῆναι αὐτό, 5 αἱ ἡμέραι τῶν βασιλείων ἡμῶν.
 ἤρξαντο οἱ ἀρχόντες θυμῶσασαν ἕξ οἴνου, ἔξετενεν
 τὴν χεῖρα αὐτῆς μετὰ λοιμῶν· 6 διότι ἀνεκρού-
 θησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδία αὐτῆς, αὐτὸς τῶν
 καταρῶσασαν αὐτούς· ὅλιον τὴν νύκτα ὑπνοῦ
 Ἐφραὶμ ἐνεπλήσθη. πρὸς ἐγγύθη, ἀνεκρούθη
 ὡς πῦρ φέγγη. 7 Πάντες ἐθερμάνθησαν, ὡς
 κλίβανος πρὸς χρομῶσασαν αἱ καρδία αὐτῶν, καὶ
 κατέφαγεν πῦρ τῆς κριταῖς αὐτῆς. πάντες οἱ
 βασιλεῖς αὐτῆς ἔπεσον, ἕκ τῆς ὀπτικαλέμνος
 αὐτοῖς πρὸς ἐμέ. 8 Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς
 αὐτῆς σικκατεμίσθητο, Ἐφραὶμ ἐγένετο ἐγκρυφίας,
 ἕ μετὰ σφροδύμνος· 9 κατέφαγον ἀλλότριον τὴν
 ἰσχυρὴν αὐτῆς, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐπέγνω· καὶ πολιοῦ
 ἐξήνηθη.

ΚΕΦ. Η'. Ω Σ Η Ε.

ἐξήθησαν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἐκ ἔργου. 10 Καὶ
 ἐπεινωθήσεται ἡ ὕbris Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ ἐκ ἐπέσρεψαι πρὸς Κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
 ἐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσιν τόποις. 11 Καὶ
 ἦν Ἐφραὴμ ὡς πεντηκὸν ἄνθρωποι, ἐκ ἔχουσα καρδίαν
 Αἴγυπτον ἐπεκλείουσα, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθη-
 σαν. 12 Καθὼς ἀνὰ πορθύοντα, ὀπιβαλὼν ἐπὶ
 αὐτοὺς τὸ δίκτυόν μου, καθὼς τὰ πτελεῖα τῶ ἔρανος
 καταξω αὐτούς· παμψύσω αὐτούς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς
 θλίψεως αὐτῶν. 13 Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπή-
 θησαν ἀπὸ ἐμοῦ· δήλοιοί εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ·
 ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην αὐτούς, αὐτοὶ δὲ κατελεί-
 λησαν καὶ ἐμὸν ψευδῆ. 14 Καὶ ἐκ ἐβόησαν
 πρὸς με αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἢ ὠλόλυξον
 ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ὅτι σίτω καὶ οἴνω κατε-
 τέμνοντο. 15 Ἐπαμείψθησαν ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ
 κατέχουσα τὰς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμέ ἐλο-
 γήσαντο πονηρά. 16 Ἀπεσφράφησαν εἰς ἔθνη, ἐγέν-
 ηντο ὡς τόξον ἐν τετραμύοι· πεσόντα ἐν ῥομφαίᾳ
 οἱ ἄρχοντες αὐτῶν· ἀπαμύσειαν γλώσσης
 αὐτῶν. ἕτος ὁ φανλισμὸς αὐτῶν ἐν γῆ Αἰγύπτου.

Κ Ε Φ Η'.

1 **Ε**ΙΣ κόλπον αὐτῶν, ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς
 ἐπὶ οἶκον Κυρίου, ἀνδ' ὧν παρέβησαν
 πτω

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. η΄.

πάλιν ἀφ' ἀθήκην μου, καὶ κατὰ τὸ νόμον μου
 ἠσέβησαν. 2 Ἐμὲ κεχρᾶζόνται· ὁ θεός, ἐγνώ-
 καμέν σε, 3 Ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεσρέψατο ἀγα-
 θὰ, ἐχθρὸν χειπεδίωξαν· 4 ἑαυτοῖς ἐβασίλευ-
 σαν, καὶ ἐδὲ ἑμοῦ ἤρξαν· καὶ οὐκ ἐγνώρισάν
 μοι τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσιὸν αὐτῶν
 ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰδωλα, ὅπως ἔξολεθρευθῶσιν.
 5 Ἀπότειψα τὸν μύχον σου Σαμαρεία, παρω-
 ξιώθη ὁ θυμός μου ἐπ' αὐτῆς· ἕως τίνος ἔμῃ
 δουλώσει κατὰ τὴν ἰσραήλ; 6 ἐν τῷ Ἰσραὴλ; Καὶ
 αὐτὸ τέκλιον ἐποίησεν, καὶ ὁ θεός ἐστι· διότι πλα-
 ἀνεμοφορία τῶν ἰωὺ ὁ μύχον σου Σαμαρεία. 7 Ὅτι ἀνε-
 μώφθορα ἑσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέ-
 ξεται αὐτά· δράγμα ἔκ ἔχον ἰσμὺ τῷ ποιῆσαι
 ἀλθεον, εἰάν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἄλλοτεροι κατὰφά-
 ρονται αὐτά. 8 Κατεπόθη Ἰσραὴλ, νῦν ἐγέν-
 νετο οἱ τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἀχρηστον· 9 ὅτι
 αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους. Ἀνέθαλεν κατ'
 ἠγάπησεν ἑαυτὸν Ἐφραΐμ, δῶρα ἠγάπησαν· 10 ἀφ' ἧς τῷ το
 πῶρεδόθησαν ὡς ἀδοθήσονται οἱ τοῖς ἔθνεσιν. Νῦν εἰσδέξομαι
 αὐτῆς, καὶ κοπάσωσιν μικρὸν τῷ χεῖρι βασιλέα
 καὶ ἄρχοντας. 11 Ὅτι ἐπλήθυνεν Ἐφραΐμ θυ-
 σιασμία, εἰς ἀμαρτίαν ἐγένοντο αὐτῶ θυσιασμή-
 ται ἠγαπημεία. 12 Καταγράφω αὐτῶ
 πληθὺς καὶ τὰ νόμιμα αὐτῶ, εἰς ἄλλοτετα ἐλο-
 γίασθαι

ΚΕΦ. Θ'. Ω Σ Η Ε.

γιάθησαν θυσιαστήρια τῶ ἠγαπημῶνα. 13 Διότι
 ἐὰν θύσωσιν θυσίαν, καὶ φάγωσιν κρέα, Κύριος
 ὁ προσδέξεται αὐτά· νῦν μισηθήσεται ταῖς
 ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐκδικήσῃ ταῖς ἀμαρτίας αὐ-
 τῶν. Αὐτοὶ δὲ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, ὡς καὶ
 ἐν Ἀουυείοις ἀκάρτα φάγονται". 14 καὶ
 ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τῷ ποιήσαι(θ) αὐτὸν, καὶ
 ἀκοδόμησαν τειχῆν. Καὶ Ἰέθας ἐπλήθυνεν πό-
 λεις τετειχισμῶνας· καὶ ἔξαποσελῶ πῦρ εἰς τὰς
 πόλεις αὐτῶν, καὶ κατὰφάγονται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Θ'.

1 **Μ**Η χαῖρε Ἰσραὴλ, μηδὲ εὐφραΐου
 καθὼς οἱ λαοί, διότι ἐπόρνευσας ἀπὸ
 τῷ θεῷ σου ἠγάπησας δόματα ὅτι
 πάντα ἄλωνα σίτου. 2 Ἄλων καὶ λιγὸς ὄσκι
 ἔγνω αὐτούς, καὶ ὁ οἶν(θ) ἐψόδυσσε αὐτούς.
 3 Οὐ κατώκησαν ἐν τῇ γῆ τῷ Κυρίῳ. κατώ-
 κησεν Ἐφραΐμ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀουυείοις
 ἀκάρτα φάγονται. 4 Οὐκ ἔσπεισαν τῷ Κυ-
 εῖῳ οἶνον, καὶ ὄσκι ἠδυνῶντο ἀπὸ αἱ θυσίαι αὐ-
 τῶν ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς, πάντες οἱ ἔσθον-
 τες αὐτὰ μωμῶσονται· διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς
 ψυχῆς αὐτῶν, ὄσκι εἰσελεύσονται εἰς οἶκον Κυ-
 εῖου. 5 Τί ποιήσετε ἐν ἡμέρᾳ πανηγύρεως, καὶ
 Β ἐν

Ω Σ Η Ε Κ Ε Φ. 9.

ἐν ἡμέραις εὐροπῆς τῆς Κυρίας· 6 Διὰ τῆ το ἰδύ
 πορεύονται ἐὰς ταλαμπωείας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέ-
 ξεται αὐτὰς Μέμφις, καὶ θάψῃ αὐτὰς Μαχ-
 μούς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὄλεθρος κληρονομίᾳς,
 ἀκαθαρτὴ ἐν τοῖς σιγνώμασιν αὐτῶν. 7 Ἦκασιν
 αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεώς σε, ἤκασιν αἱ ἡμέραι
 τῆς ἀνταποδοσεώς σε, καὶ κενωθήσεται Ἰσραὴλ
 ὡσαυτὸν ὁ πρῶτος ὁ πρῶτος, ὁ πρῶτος ὁ
 πρῶτος. Ἐπὶ τῆ πλήθους τῶν ἀδικῶν
 σε ἐπληθύνθη ματία σου. 8 Σκοπὸς Ἐφραὶμ
 μὲν θεοῦ, πρῶτος πάλιν σκοπὸς ὅτι πᾶσας
 Κυρία τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ· ματία ἐν οἴκῳ θεοῦ κατέπηξαν.
 9 Ἐφθάρησαν καὶ τὰς ἡμέρας τῆς βυθοῦ· μνη-
 αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ ἐκδικήσῃ ἀμαρτίας
 αὐτοῦ. 10 Ὡς φαυλίω ἐν ἐρήμῳ εὔρον τὸν
 Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ πρῶτον εἶδον
 πατέρας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελ-
 φεγάρ, καὶ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς αἰγμύλι, καὶ
 ἠγαπημένοι ἐγένοντο οἱ ἐβδελυμένοι, ὡς ἠγαπημένοι. 11 Ἐφραὶμ
 ἐβδελυμένοι ὡς ὄρνεον ἐξεπετάθη· αἱ δόξα αὐτῶν ἐκ τόκων
 καὶ ὠδίνων καὶ συλλήψεων. 12 Διότι καὶ εἰάν
 ἐκθρέψωσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀπενωθήσονται
 ἕξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ὄσιν, σὰρξ
 μου ἕξ αὐτῶν. 13 Ἐφραὶμ, ὃν πρῶτον εἶδον,
 εἰς θῆραν παρέστησαν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ Ἐ-
 φραὶμ

ΚΕΦ. Ι. Ω Σ Η Ε.

φραίμ τῷ ἔξαγαγεῖν εἰς Σποκέντησιν τὰ τέκνα αὐτῶν. 14 Δὸς αὐτοῖς Κύριε· τί δώσεις αὐτοῖς; δὸς αὐτοῖς μήτραν ἀτεκνωῦσαι, καὶ μασθὸς ξηρῆς. 15 Πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν εἰς Γαλαὰλ, ὅτι ἐκδὲ αὐτῆς ἐμίσησα ἀφ' ἧς τὰς κακίας τῶν ἔπιτηδύματων αὐτῶν· ἐκ τῷ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτῆς, ἢ μὴ παρορθῶ τῷ ἀγαπήσασιν αὐτῆς· πάντες οἱ ἀρχοὶ αὐτῶν ἀπειθῶντες. 16 Ἐπόνεσεν Ἐφραίμ· τὰς ρίζας αὐτῶν ἔξηράνθη, καρπὸν οὐκ ἔπι μὴ ἐνέγκη· διότι καὶ ἐὰν γενήσῃσιν, σποκτενῶ τὰ ἔπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν. 17 Ἀπόσεται αὐτῆς ὁ θεός, ὅτι ἐκ εἰσήκασαν αὐτῶν, καὶ ἔσοιμα ὡς πλανήται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Κ Ε Φ. Ι.

1 **Α**Μπελος εὐκληματῶσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς αὐτῆς εὐθηνῶν· καὶ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπλήθυνεν τὰ φυσιασθήρια, καὶ καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ, ἀκοδόμησεν σῆλας. 2 Ἐμέλισαν καρδίας αὐτῶν, νυῦ ἀφαναθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ φυσιασθήρια αὐτῶν, θαλαπυρῆσασιν αἱ σῆλαι αὐτῶν. 3 Διότι νυῦ ἔρῃσιν· ἐκ ἔστιν βασιλεύς ἡμῖν, ὅτι ἐκ ἐφοβήθημεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ βασιλεύς τί ποιήσῃ ἡμῖν; 4 λαλῶν ῥήματα φο-

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. Ι.

φάσεις ψευδεῖς, ἀγαθήσονται ἀγαθήκω· ἀνα-
 τελῶ ὡς ἀγροῖς κρῖμα ἔπι χέρσον ἀγρῶ. 5 Τῷ
 μύχῳ τῷ οἴκῳ Ὡν προικήσονται οἱ κατοικοῦντες
 ἀγρῶ τῷτο Σαμαρείαν, ὅτι ἐπένησεν ὁ λαὸς αὐτῶ ἐπ' αὐ-
 τόν· καὶ καθὼς πρὸς ἐπὶ κρῖναν αὐτὸν, ἐπιχαρῶν-
 ται ἔπι τῷ δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετῴκηθη ἐπ'
 αὐτῶ. 6 Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσυρίους δῖσαντες,
 ἀπίνεγκαν ξένια τῷ βασιλῆϊ Ἰαρείμ· ἐν δόματι
 Ἐφραὶμ δέξεται, καὶ ἀσχυθήσεται Ἰσραὴλ ἐν
 τῇ βυλῇ αὐτοῦ. 7 Ἀπέριψεν Σαμαρεία τὸν
 βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγονοι ἔπι πρῶτον ὕδα-
 τῶ. 8 καὶ ἔξαρθήσονται βωμοὶ Ὡν ἀμαρ-
 τήματα τῷ Ἰσραὴλ, ἀσχυθῶν καὶ πρὸς βολοὶ ἀνα-
 βήσονται ἔπι τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν. Καὶ ἐρῶσιν
 πέστετε ἐφ' τοῖς ὄρεσιν, καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, πέ-
 καλύψατε σατε ἐφ' ἡμᾶς. 9 Ἀφ' ὧ οἱ βουνοὶ, ἡμάρτηεν Ἰσ-
 ραὴλ· ἐκδ' ἔστησαν, ἔ μὴ καταλάβῃ αὐτῶς
 ἐν τῷ βουνοῦ πόλεμος. Ἐπὶ τέσσα ἀδικίας.
 10 Ἦλθεν πᾶν δέουσα αὐτῶς· καὶ σιναχθή-
 σοιται ἐπ' αὐτῶς λαοί, ἐν τῷ παρδ' αὐ-
 τῶς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν. 11 Ἐφραὶμ
 δάμαλις δεδιδάκμη ἀγαπᾶν ἰεὶκῶ· ἐγὼ δὲ
 ἐπελῶσομαι ἔπι τὸ κάλλιστον τῷ τραχίλῳ αὐ-
 τῆς, ἐπιβίβῳ Ἐφραὶμ, καὶ πρὸς αἰσιπήσομαι
 Ἰούδα, ἐπιχύσῃ αὐτῶ Ἰακώβ. 12 Σπείρατε
 ἑαυτοῖς

Κ Ε Φ. ΙΑ'. Ω Σ Η Ε.

ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγήσατε ἑαυτοῖς εἰς
καρπὸν ζωῆς· φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως,
ἐκζητήσατε τὸν Κύριον, ἕως τῆς ἐλθεῖν γενήματα γενήματα
δικαιοσύνης ὑμῶν. 13 Ἰνατί προσώπησατε ἀσε-
βειαν, καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς ἐτρυγήσατε, ἐφά-
γατε καρπὸν ψαύδῃ; Ὅτι ἠλπίσας ἐν ἄρμασιν
σου, ἐν πλήρῃ δυνάμει σου, 14 καὶ ἐξανα-
γήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ
πεπτελισμῶνά σου οἰχήσεται. Ὡς ἄρχων Σα- οικήσεται
λαμᾶν ἐκ τῆς οἴκου Ἰερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις πο-
λέμου μητέρα ὄπι τέκνοις ἠδάφισαν, 15 ἕως
ποιήσω ὑμῖν, οἶκος τῆς Ἰσραὴλ, ἀπὸ προσωπῶν
ἀδικίας κακῶν ὑμῶν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

1 **Ο**Ρθρὸς ἀπερρίφθησαν. ἀπερρίφθη βασιλεὺς
τῆς Ἰσραὴλ, διότι νήπιος Ἰσραὴλ, καὶ
ἐγὼ ἠγάπηκα αὐτὸν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου
μετεγάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ. 2 Καθὼς μετε-
γαλέσατο αὐτοὺς, ἕως ἀπώχοντο ἐκ προσωπῶν
μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεῖμ ἔθουον, καὶ τοῖς γλυ-
πιῶν ἔθουμιων. 3 Καὶ ἐγὼ σιωπέδισα τὸν Ἐ-
φραῖμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ὄπι τὸν βραχίονά μου,
καὶ ἐκ ἔγνωσαν, ὅτι ἰαμὴ αὐτῆς. 4 Ἐν ἀγα-
φθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτῆς ἐν δεσμοῖς ἀγα-
πήσεως

Ω Σ Η Ε. Κ Ε Φ. ια'.

πήσεώς με, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων
 ἄνθρωπος ἐπὶ ταῖς σαγήνας αὐτῶ· καὶ ἐπιβλέ-
 ψομαι πρὸς αὐτὸν, διωήσομαι αὐτῶ. 5 Κατώ-
 κησεν Ἐφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἄουσὺρ αὐτὸς
 βασιλεὺς αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιτρέψαι.
 6 Καὶ ἠθένησεν ῥομφαία ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶ,
 καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶ· καὶ φάγον-
 ται ἐκ πᾶν ἀγαθῶν αὐτῶ. 7 Καὶ ὁ λαὸς
 αὐτῶ ἐπιπνευμάμενος ἐκ τῆς κακότητος αὐτοῦ·
 ὁ δὲ θεὸς ἐπὶ τὰ πῆμα αὐτῶ θυμωθήσεται, καὶ
 ἔ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν. 8 Τί σε ἀγαθῶ Ἐφραὶμ;
 ὡς περὶ σου Ἰσραὴλ; τί σε ἀγαθῶ; ὡς
 Ἄδὰμα θήσομαι σε καὶ ὡς Σεβοείμ; μετεγράφη
 ἡ καρδία με ἐν τῷ αὐτῶ, συνετραχίθη ἡ μετα-
 μέλειά με. 9 ἔ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν
 τῶ θυμῶ μου, ἔ μὴ ἐγκαταλίπω τῶ ἔξαλει-
 φθῆναι τὸν Ἐφραὶμ· διότι θεὸς ἐγὼ εἰμι, καὶ ἔκ
 ἄνθρωπος. Ἐν σοὶ ἄγιος, καὶ εἰσελεύσομαι εἰς
 πόλιν· 10 ὀπίσω Κυεὶς πορεύσομαι· ὡς λέων
 ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσεται, καὶ ἐκθήσονται
 ἐκπλήσοντα τέκνα ὑδάταν· 11 καὶ ἐκθήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰ-
 γύπτου, καὶ ὡς περὶ ἐκ γῆς Ἀσσυρίων· καὶ
 ἀποκαταστήσω αὐτῶ εἰς τῶ οἶκος αὐτῶ, λέγει
 Κύριος. 12 Ἐκύλωσέν με ἐν ψεύδει Ἐ-
 φραὶμ, καὶ ἐν ἀσεβείᾳ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.
 νῦν

ΚΕΦ. ΙΒ'. Ω Σ Η Ε.

νῦν ἔγνω αὐτὸς ὁ θεός, καὶ λαὸς ἄγιος κληθήσεται θεοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Ι **Ο** Δὲ Ἐφραὶμ ποιηθὲν πνεῦμα, ἐδίωξεν
καύσωνα ὅλιον πλὴν ἡμέραν· κενὰ καὶ
μάταια ἐπλήθυνεν, καὶ ἀφώδηκον μετ'
Ἰασηρίων διέθετο, καὶ ἔλαμον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπο-
ρεύετο. 2 Καὶ κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν Ἰα-
σαν, τῷ ἀδικήσῃ τὸν Ἰακώβ· κατὰ τὰς ὁδοὺς
αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματά αὐτοῦ ἀντιπο-
δώσῃ αὐτῷ. 3 Ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπὶ ἔργισεν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐπόχυσεν πρὸς
τὸν θεόν. 4 καὶ ἐπόχυσεν μετὰ ἀγγέλου, καὶ
ἠδυνάσθη. Ἐκλαυσαν, ἐδέησαν μού· ἐν τῷ
οἴκῳ ὡν εὔρεσάν με, καὶ ἐκεῖ ἐλάληθι πρὸς
αὐτὸς. 5 Ὁ δὲ Κύριος ὁ θεός ὁ πρῶτος κρείττω μου
ἔσθι μνημόσυνον αὐτοῦ. 6 Καὶ σὺ ὡς θεῶ σου αὐτὸν
ἐπιτρέψεις, ἔλεον καὶ κρίμα φυλάσσει, καὶ ἐγ-
γίξῃ πρὸς τὸν θεόν σε ἀφ' ἁπαντῶν. 7 Χαναὰν
ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, κατεδυνασθεῖν
ἠγάπησεν. 8 Καὶ εἶπεν Ἐφραὶμ· πλὴν πε-
πλήθηκα, εὐρηξα ἀναφυχίῳ ἐμαυτῷ· πάντες
οἱ πόνοι αὐτοῦ ἔχ' εὐρεθήσονται ἀπ' αὐτοῦ, ἀφ' ἀδι-
κίας αὐτοῦ ἡμάρτην. 9 Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ θεός σε
ἀνήγαγον

Ω Σ Η Ε. ΚΕΦ. ΙΓ΄.

ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐπι χειτοικίᾳ σε
 ἐν σκηναῖς, καθὼς ἡμέρα ἐορτῆς· 10 καὶ λα-
 λήσω πρὸς πρεσβύτερα, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλή-
 θυναι, καὶ ἐν χερσὶν πρεσβυτέρῳ ὁμοιώθην.
 11 Εἰ μὴ Γαλααδ ὄσιν, ἄρα ψευδεῖς ἦσαν ἐν
 Γαλααδ Γαλααίοις ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ θυσια-
 στήρια αὐτῶν ὡς χελῶνας ὅτι χέρσον ἀγροῦ.
 12 Καὶ ἀνεχώρησεν Ἰακώβ εἰς πεδίον Συρίας,
 καὶ ἐδέλωσεν Ἰσραὴλ ἐν γυναικί, καὶ ἐν γυ-
 ναικί ἐφυλάξατο. 13 Καὶ ἐν πρεσβυτέρῳ ἀνή-
 γαγεν Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐν
 πρεσβυτέρῳ διεφυλάχθη. 14 Ἐθύμωσεν ἐν Ἐ-
 φραΐμ καὶ πρῶργισεν· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπ' αὐ-
 τὸν ἐκχυθήσεαι, καὶ τὸν οἰκτισμὸν αὐτῶν ἀνταπο-
 δώσῃ αὐτῷ Κύριος.

Γαλααδ

Κ Ε Φ. ΙΓ΄.

ΚΑΤΑ τὸν λόγον Ἐφραΐμ διχηώματα
 αὐτὸς ἔλαβεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔθετο
 αὐτὰ τῇ Βάαλ καὶ ἀπέθανεν. 2 Καὶ

προσέθετο νῦν προσέθεντο τῷ ἁμαρτάνειν ἐπὶ, καὶ ἐποίησαν
 ἑαυτοῖς χάνθημα ἐκ τῷ ἀργυρίου ἑαυτῶν κατ'
 εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων στυτετελεσμένα
 αὐτοῖς· αὐτοὶ λέγουσιν· θύσατε ἀνθρώποις, μό-
 ροι γὰρ ἐκλειδοίπασι. 3 Διὰ τῆτο ἔσονται
 ὡς

ὡς νεφέλη ὄψοιτή, καὶ ὡς δρόσος ὄρθρινή πορευο-
 μένη, ὡσπερ χυὸς ἀποφυσιόμενος ἀφ' ἄλωνος, καὶ χυὸς
 ὡς ἀτμίς ἀπὸ ἀκείδων. 4 Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ θεὸς ἐκ καρποδύ-
 σου, ὁ στερέων ἔρανον καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χυὸς
 χεῖρες ἐκπῶσαν πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ἔρανοδ, ὁ
 καὶ ἐπῆρέδειξά σοι αὐτὰ τῆς περιούεσθαι ὀπίσω
 αὐτῆδ' καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
 καὶ θεὸν πλὴν ἐμοδ' ἐ γνώση, καὶ σώζων ἐκ ἐστὶ
 πάρεξ ἐμοδ'. 5 Ἐγὼ ἐποίμαμόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ,
 ἐν γῆ ἀοικήτῳ 6 καὶ ἐπὶ τὰς νομαὶς αὐτῆδ' καὶ
 ἐνεπλήθησαν εἰς πλησμονὴν, καὶ ὑψώθησαν
 αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐνεκα τῆς ἐπελάθοντό μου.
 7 Καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς πανθῆρ, καὶ ὡς πᾶρδα-
 λισ καὶ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων. 8 ἀπαντήσομαι
 αὐτοῖς ὡς ἄρκτος ἀπορυμνῆ, καὶ ἀφῆρῆξω συλ-
 κλεισμόν καρδίαις αὐτῆδ' καὶ φάγονται αὐτῆς
 ἐκδὲ σκύμνοι δρυμοδ, θηρία ἀγροδ ἀφασσάσθ
 αὐτῆς. 9 Τῆ ἀφθορᾶ σε Ἰσραὴλ πῆς βοη-
 θήσθ; 10 ποδὸ ὁ βασιλεύς σου ἐστῆ; καὶ
 ἀφασσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου.
 κρινάτω σε ὄν εἶπας, δός μοι βασιλέα καὶ ἄρ-
 χοντα. 11 Καὶ ἐδώκε σοι βασιλέα ἐν ὀργῆ
 μου, καὶ ἔχον ἐν τῷ θυμῷ μου. 12 Συτρο-
 φιλῶ ἀδικίας Ἐφραὴμ, ἐγκεχυμμένη ἀμαρτία αὐτῆδ'. ἀδικία
 13 ὠδῖνες ἤξουσιν αὐτῆδ' ὡς πικτύσης. Οὐτῆδ'

Ω Σ Η Ε. Κ Ε Φ. Ι Δ'.

13 ὁ υἱὸς ἔστι ὁ φρόνιμος, διότι ἔμνη ἐποσῆ ἐν σω-
τηρίῃ τέκνων. 14 Ἐκ χειρὸς ἀδὲ ῥύσομαι
αὐτὴς, ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτὴς· ποῦ
ἢ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντησον σου, ἀδὲ;

15 Παράκλησις κέκρυπται ὑπὸ ὀφθαλμῶν μου.
15 Διότι ἔστος ἀναμέσον ἀδελφῶν ἀφελεί. Ἐπά-
ξει ἀνεμον καύσινα ἐκ τῆς ἐρήμου Κύριος ἐπὶ
αὐτὸν, καὶ ἀναξηροῦν τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξηρη-
μώσῃ τὰς πηγὰς αὐτοῦ· οὗτος καταξηροῦν τὴν
γῆν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ὀπιθιμὰ
αὐτοῦ. 16 Ἀφανισθήσεται Σαμαρεία, ὅτι ἀν-
τίστη πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς· ἐν ῥομφαίᾳ πεσόν-
ται αὐτοί, καὶ τὰ ἑσπίτια αὐτῶν ἐδαφισθή-
σονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν ἀφελή-
σονται.

Κ Ε Φ. Ι Δ'.

1 **Ε**πιστάφησι Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον τὸν θεόν
σου, διότι ἠαθένησαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου.

2 Λάβετε μὴ ἐαυτῶν λόγους, καὶ ἐπι-
γράφητε πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· εἶπατε
αὐτῷ, ὅπως μὴ λάβητε ἀδικίαν, καὶ λάβετε
ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χαλῶν ἡμῶν·

3 Ἄσσοῦρ ἔμνη σῶση ἡμῶν, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀνα-
βησόμεθα· οὐκ ἐπι μὴ εἰπώμεν, θεοὶ ἡμῶν, τοῖς
ἔργοις

Κ Ε Φ. Ι Δ'. Ω Σ Η Ε.

ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ εὖ σοὶ ἐλέησέ ὀρφανόν.
 4 Ἰάσομαι τὰς καρδικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐ-
 τὰς ὁμολόγως, διότι ἀποσρέψω τὴν ὀργὴν μου
 ἀπ' αὐτῶν. 5 Καὶ ἔσομαι ὡς δρόσος ἐπὶ Ἰσραὴλ, αὐτῶν
 ἀνθήσῃ ὡς κείνον, καὶ βαλῆ ταὶς ρίζας αὐτῶν ὡς
 Λιβάνου. 6 πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτῶν, καὶ
 ἔσονται ὡς ἐλαία καρπία, καὶ ἡ ὄσφρασία αὐ-
 τῶν ὡς Λιβάνου. 7 ὀπισρέψουσιν καὶ καρπιῶ-
 νται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῶν, ζήσονται καὶ μεγα-
 λήσονται σίτω· καὶ ἐξορθήσῃ ὡς ἄμπελος τὸ
 μνημόσμιον αὐτῶν, ὡς οἶνος Λιβάνου. 8 Τῷ Ἐ-
 φραΐμ τί ἔπι αὐτῶν καὶ εἰδώλοισι; ἐγὼ ἐταπεί-
 νωσα αὐτόν, καὶ ἐγὼ κατεπόνησα αὐτόν· ἐγὼ ὡς
 ἀρκάδιος πυκάζουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπὸς αὐτοῦ εὐ-
 ρηλαί. 9 Τίς σοφὸς καὶ σωτήρ τῶντα, ἢ συνε-
 τὸς καὶ ὀπιγνώσει αὐτά; διότι εὐθέτω αἱ ὁδοὶ
 τῶν Κουρίων, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ
 δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

Ω Σ Η Ε Α'.

Α Μ Ω Σ.

Α Μ Ω Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι ΛΟΓΟΙ Ἀμώς οἱ ἐγένοντο ἐν Ἀκχαρείμ
ἐκ Θεκουέ, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ἱερου-
σαλήμ ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως
Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεσοβοάμ τῆ Ἰωάκ βασι-
λέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν τῷ σεισμῷ. 2 Καὶ
εἶπεν Κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγγατο, καὶ ἔξ Ἱερου-
σαλήμ ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένηθον αἱ
νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἔξηρανθῆ ἡ κορυφή τῆ
Καρμύλου. 3 Καὶ εἶπεν Κύριος· ὅτι τὰς
περὶν ἀσβεδαίας Δαμασκῦ καὶ ὅτι τὰς τέσσαρ-
σιν ὁδοῖς ἀποσφραγίσθη αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἔσπιζον
πέποισιν σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας πᾶν ἐν
Γαλαάδ. 4 καὶ ἔξαποστέλω πῦρ εἰς τὸν οἶκον
Ἀζαήλ, καὶ καταφάγεται θεμέλια ἰσοῦ Ἀδερ-
5 καὶ σιωπήσω μοχλῶς Δαμασκῦ, καὶ ἐξολε-
θρεύσω κατωκοῦσας ἐκ πεδίου ὄν, καὶ κατα-
κόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαρρᾶν, καὶ ἀγχαλω-
τιοθήσεια λαὸς Συρίας ὅτι κλητος, λέγει Κύριος.
6 Τὰδε

ΚΕΦ. α'. Α Μ Ω Σ.

6 Τάδε λέγει Κύριος· ὅτι ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ὅτι ταῖς τέσσαρσιν ἐκ ἀπογραφῆσومαι αὐτῆς, ἕνεκεν τῆ ἀρχμαλωίῃσαι αὐτῆς ἀρχμαλωσίαι τῆ Σαλωμών, τῆ συγκλείσσαι εἰς τὴν Ἰδουμαίαν· 7 καὶ ἐξαποτελεῖ πῦρ ὅτι τὰ τεῖχη Γάζης, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς· 8 καὶ ἐξολοθρεύσω καθικοῦσσαι ἐξ Ἀζότου, καὶ ἐξαφθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ὅτι Ἀκκαρῶν, καὶ ἀπολοῦσται οἱ καταλοιποὶ πῶν ἀλλοφύλων, λέγει Κύριος· 9 Τάδε λέγει Κύριος· ὅτι ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ὅτι ταῖς τέσσαρσιν ἐκ ἀπογραφῆσومαι αὐτῆς, ἀνθ' ὧν συνέκλεισσαι ἀρχμαλωσίαι τῆ Σαλωμών εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐκ ἐμνήθησσαι Ἰσραὴλ ἀδελφῶν· 10 καὶ ἐξαποτελεῖ πῦρ ὅτι τὰ τεῖχη Τύρου, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς· 11 Τάδε λέγει Κύριος· ὅτι ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδουμαίας καὶ ὅτι ταῖς τέσσαρσιν ἐκ ἀπογραφῆσومαι αὐτῆς, ἕνεκεν τῆ διώξαι αὐτῆς ἐν ῥομφαίᾳ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο μήτραν ὅτι γῆς, καὶ ἤρπασεν εἰς μαρτύριον φερίκω αὐτῆς, καὶ τὸ ὄρημα αὐτῆς ἐφύλαξεν εἰς νῆκος· 12 καὶ ἐξαποτελεῖ πῦρ εἰς Θαιμάν, καὶ καταφάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς· 13 Τάδε λέγει Κύριος· ὅτι ταῖς τρισὶν

Α Μ Ω Σ. ΚΕΦ. Β΄.

σὶν ἀσεβείαις ἡῶν Ἀμμων καὶ ἔπι ταῖς τέσσαρ-
 σιν οὐκ ἀπογραφήσομαι αὐτοῖς, ἀλλ' ὡς ἀνέχον-
 ται εἰ γὰρ ἐχούσαι τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως
 ἐμπλατύνῃ-ἐμπλατύνωσιν τὰ ὄρη αὐτῶν. 14 καὶ ἀνάψω
 σιν πῦρ ἔπι τὰ τείχη Ῥαββά, καὶ καταφάγεται
 θεμέλια αὐτῆς μετ' κραυγῆς εἰς ἡμέρα πολέμου,
 καὶ σειθήσεται εἰς ἡμέρα σιωπῆς αὐτῆς.
 15 καὶ πορεύσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν ἀχμα-
 λωσία, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐ-
 τῶν ἐπιβουλεύουσι, λέγει Κύριος.

Κ Ε Φ. Β΄.

ΤΑδε λέγει Κύριος ἔπι ταῖς τρισὶν ἀσε-
 βείαις Μωάβ καὶ ἔπι ταῖς τέσσαρσιν
 οὐκ ἀπογραφήσομαι αὐτὸν, ἀλλ' ὡς
 κατέκαυσαν τὰ ὄρη βασιλέως τῆς Ἰδουμαίας εἰς
 ἔπι κονίαν. 2 καὶ ἔξαποστελώ πῦρ εἰς Μωάβ, καὶ
 αὐτῶν καταφάγεται θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς, καὶ
 ἀποθροεῖται εἰς ἀδυναμία Μωάβ μετὰ κραυ-
 γῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. 3 καὶ ἐξολε-
 θρεύσω κριτῶν ἐξ αὐτῆς, καὶ πάντας τῆς ἄρ-
 χοντας αὐτῆς ἀποκτενώ μετ' αὐτοῦ, λέγει Κύ-
 ριος. 4 Ταδε λέγει Κύριος ἔπι ταῖς τρι-
 σὶν ἀσεβείαις ἡῶν Ἰούδα καὶ ἔπι ταῖς τέσσαρ-
 σιν οὐκ ἀπογραφήσομαι αὐτὸν, ἕνεκεν τῆς ἀπί-
 στασιαστικῆς

ΚΕΦ. Β'. Α Μ Ω Σ.

σαθαυ αὐτῶς τὸν νόμον Κυρίου, καὶ τὰ πορο-
 τάγματα αὐτῶς ἐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν
 αὐτῶς τὰ μάταια αὐτῶν ἀ ἐποίησαν, οἷς ἐξήκο- αῖματα
 λήθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν· 5 καὶ
 ἐξάποσελῶ πῦρ ὅτι Ἰουδαίαν, καὶ καταφάγετα
 θεμέλια Ἱερουσαλήμ. 6 Τάδε λέγει Κύριος·
 ὅτι ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ ὅτι ταῖς
 τέσσαρσιν ἐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἀπέ-
 δοντο ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἔνεκεν ἑπο-
 δημάτων, 7 τῶν πάντων ὅτι τὸν χῶν τῆς γῆς, τὰ πατῆντα
 καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, καὶ ὄδον
 ταπεινῶν ἐξέκλιναν· καὶ υἱὸς καὶ πατήρ αὐτοῦ
 εἰσεπορεύοντο πρὸς τιμὴ αὐτῶν παιδίσκιον, ὅπως
 βεβηλώσωσιν τὸ ὄνομα τῆ θεοῦ αὐτῶν· 8 καὶ
 τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες χοιρίοις, ὡς πε-
 τάσματα ἐποίουν, ἐχρόμνα τῆ θυσιαστηρίου, καὶ
 οἶνον ἐκ συκοφορπιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τῆ θεοῦ
 αὐτῶν· 9 Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμορραῖον ἐκ
 προσώπου αὐτῶν, ἔ ἰω καθὼς ὕψος κέδρου τὸ
 ὕψος αὐτῶν, καὶ ἰσχυρὸς ἰω ὡς δρυς, καὶ ἐξήρανα
 τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπάνωθεν, καὶ τὰς ρίζας αὐτῶν
 ἑποκάτωθεν· 10 καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ
 γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀειήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ
 πεσσαράκοντα ἔτη, τῶ κατακλιθενομήσατε τιμὴ
 γιῶ τῶν Ἀμορραίων. 11 Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν
υἱῶν

Α Μ Ω Σ. Κ Ε Φ. γ'.

ὑμῶν ὑμῶν εἰς παροργίαν, καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων
 ὑμῶν εἰς ἀγασμόν· μὴ οὐκ ἔστιν αὐτὰ υἱοὶ Ἰσ-
 ραήλ; λέγει Κύριος. 12 Καὶ ἐποτίζετε τὰς
 ἡγασμένους οἶνον, καὶ τοῖς παροργιστοῖς ἐπιτε-
 λεῶθε λέγοντες· ἔμην παροργιστήτε. 13 Διὰ
 κωλύω τῆτο ἰδὲ ἐγὼ κυλίω ἐπιποκάτω ὑμῶν, ὃν προ-
 πον κυλίεται ἢ ἄμαξα ἢ γάμουσα καλάμης·
 14 καὶ ἀπολείται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κρα-
 ταιὸς ἔμην κρατήση τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μα-
 χητὴς ἔμην σώση τιμὴν ψυχῆν αὐτοῦ, 15 καὶ ὁ τοξό-
 τῆς ἔμην ἐπιποσῆ, καὶ ὁ ὄξυς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ
 ἔμην ἀφαισώθῃ, ὅθεν ὁ ἵππος ἔμην σώση τιμὴν
 ψυχῆν αὐτοῦ, 16 καὶ ὁ κραταιὸς ἔμην εὐρήσῃ
 τιμὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν διωαστείῃς, ὁ γυμνὸς διώ-
 ξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος.

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Α** Κέσσετε τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν
 Κύριος ἐφ' ἡμᾶς οἶκος Ἰσραήλ, καὶ
 καὶ πάσης φυλῆς, ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς
 Αἰγύπτου, λέγων· 2 πλὴν ὑμᾶς ἔγνωσαν ἐκ πα-
 σῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς, ἀλλὰ αὐτοῦ ἐκδικήσω
 ἐφ' ὑμᾶς πᾶσας τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. 3 Εἰ
 πορεύσονται δύο ὀπίσθαι καθόλου, εἰ μὴ γνω-
 εῖσασιν ἑαυτοὺς; 4 εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τῆς
 δρυμῆς

ΚΕΦ. γ'. Α Μ Ω Σ.

δρυμῶν αὐτῶν, θήσαν ἕκ ἑχων; εἰ δώσῃ σαύμιος
 φωνὴ αὐτῶν ἐκ τῆς μάνδρας αὐτῶν κατόλου,
 εἰ μὴ ἀρπάσῃ π; 5 εἰ πασείτω ὄρνειον ὅτι
 τῆς γῆς ἀνευ ἰξούτου; εἰ χαθήσεται παγὶς ὅτι
 τῆς γῆς ἀνευ τῶν συλλαβεῖν π; 6 εἰ φωνήσῃ
 σαύπιγξ ἐν πόλῃ, καὶ λαὸς ἔσῃθησεται;
 εἰ ἔσῃ κακία ἐν πόλῃ, ἡὲ Κύριος οὐκ ἐποίησεν;
 7 Διότι ἔμῃ ποιήσῃ Κύριος ὁ θεὸς ὄραμα,
 εἰ μὴ ἀποκαλύψῃ παθεῖαν αὐτῶν πρὸς τὰς
 δούλους αὐτῶν τῆς παροφείας. 8 Λέων ἐρύ-
 ξεται, καὶ τίς ἔσῃθησεται; Κύριος ὁ θεὸς
 ἐλάλησεν, καὶ τίς ἔσῃθησεται; 9 Ἀπαγ-
 γείλατε χώρας ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ὅτι τὰς χώ-
 ρας Αἰγύπτου, καὶ εἶπατε· σιωπήσῃτε ὅτι τὸ
 ὄρος Σαμαρείας, καὶ ἴδετε θαυμάσια πολλὰ ἐν
 μέσῳ αὐτῆς, καὶ τίς καταδιωσάτω τίς ἐν
 αὐτῇ. 10 καὶ ὅτι ἔγνω ἂν ἔσῃ ἐναντίον αὐτῆς, οὐ αὐτῇ
 λέγῃ Κύριος, οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ τα-
 λαμπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῆς. 11 Διὰ
 τῆτο τάδε λέγῃ Κύριος ὁ θεός· Τύρος κυκλόθεν
 ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται, καὶ καταΐξει ἐκ σοῦ
 ἰσχύ σου, καὶ ἀρπαγήσονται αἱ χώραι σου.
 12 Τάδε λέγῃ Κύριος· ὃν τρόπον ὅταν ἐκασάσῃ
 ὁ ποιμὴν ἐκ φόματος τῶν λέοντος δύο σκέλη ἢ
 λαβὸν ὤπιου, οὕτως ἐκασαθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσ-

Α Μ Ω Σ. Κ Ε Φ. Δ'.

ραήλ, οἱ καὶ κοιῶντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι
 φυλῆς καὶ ἐν Δαμασκῶ Ἱερεῖς. 13 Ἀκούσατε
 καὶ ἐπιμαρτύραθε πρὸ οἴκου Ἰακώβ, λέγει Κύ-
 ριος ὁ Θεὸς ὁ πνευματικός. 14 Διότι ἐν τῇ
 ἀσεβείᾳ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδικήσω ἀσεβείας τῆς Ἰσραὴλ ἐπ'
 αὐτὸν, καὶ ἐκδικήσω ὅτι τὰ θυσιαστήρια Βαιθὴλ,
 καὶ κατασκαφίσεται τὰ κέρατα τῆς θυσιαστηρίας,
 καὶ πεσομῶνται ὅτι τὴν γλῶσσαν. 15 συγχῶσθε καὶ
 κατατάξω τὸν οἶκον τὸν αἰετῶν ἐπὶ τὸν οἶκον
 τὸν θεινόν, καὶ ἀπολῶνται οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ
 κατασκαφίσονται οἶκοι ἕτεροι πολλοί, λέγει Κύριος.

Κ Ε Φ. Δ'.

1 **Α**κούσατε τὸν λόγον τῆτον δαμαλείς τῆς
 Βασιανίτιδος, αἱ ἐν πρὸ ὄρει τῆς Σα-
 μαρείας, αἱ καταδυναστεύσασι πτωχούς,
 καὶ καταπαύσασι πένητας, αἱ λέγουσιν τοῖς κυρίοις
 αὐτοῦ ἐπίδοτε ἡμῖν, ὅπως πίωμεν. 2 Ὁμνύει
 Κύριος καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ὅτι ἰδοὺ ἡμέρα ἐρ-
 χονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ λήψονται ὑμᾶς ἐν ὄπλοις,
 καὶ τὰς μετ' ὑμῶν εἰς λέβητας ἔμπυροι λοιμοί.
 3 καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυνὴ κατέναντι ἀλλήλων,
 καὶ ἀπορριφήσεσθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Ῥεμμαῖν, λέγει
 Κύριος ὁ Θεός. 4 Εἰσέλθατε εἰς Βαιθὴλ, καὶ
 ἠνομήσατε, καὶ εἰς Γάλαλα ἐπληθύνετε τὴν
 ἀσεβήσαν,

πένητας
 πτωχούς

γυναῖ

ΚΕΦ. Δ'. Α Μ Ω Σ.

ἀσεβῆσαι, καὶ ἠνέγκατε εἰς τὸ ὄψος ἡσυχίας ὑμῶν,
 εἰς τὴν περὶ πειρασμῶν ἡ ἀποδείξασθαι ὑμῶν 5 καὶ
 ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολο-
 γίας ἀπαγγέλατε ὅτι τῶντα ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος ὁ Θεός. 6 Καὶ ἐγὼ
 δώσω ὑμῖν γρομφιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς
 πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἐνδείαν ἄρτων ἐν πάσαις τοῖς
 τόποις ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεσρέψατε πρὸς μέν,
 λέγει Κύριος. 7 Καὶ ἐγὼ ἀνέχον ἔξ ὑμῶν τὸν
 υἱὸν πρὸς τριῶν μηνῶν τῆς τευγῆτος, καὶ βρέξω
 ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν ἔβρέξω.
 μεῖς μία βραχύσεται, καὶ μεῖς ἐφ' ἡμῶν ἔ-
 βρέξω ἐπ' αὐτῶν, ξηραθήσεται. 8 καὶ σινα-
 θροθήσονται δύο πόλεις καὶ τρεῖς πόλεις εἰς
 πόλιν μίαν τῆς πλεῖν ὕδωρ, καὶ ἔμῃ ἐμπληθῶ-
 σιν, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεσρέψατε πρὸς μέν, λέγει
 Κύριος. 9 Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν μυρώσῃ, καὶ
 ἐν ἰκτέρω ἐπληθύνετε κήποις ὑμῶν, καὶ ἀμ-
 πελώναις ὑμῶν καὶ συκῶνας ὑμῶν, καὶ ἐλαιῶνας
 ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμμη, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεσρέ-
 ψατε πρὸς μέν, λέγει Κύριος. 10 Ἐξάπέ-
 σειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ
 ἀπέκλεινα ἐν ῥομφαίᾳ τῆς νεφίσεως ὑμῶν μὲν
 αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ
 τὰς παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὀργῇ μου, καὶ

Α Μ Ω Σ. Κ Ε Φ. Ε΄.

οὐδ' ὡς ἐπεσρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος.
 11 Κατέσρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέσρεψεν ὁ θεὸς
 Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς θαλὸς
 ἐξεσσοισμῶν ἐκ πρὸς, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεσρέ-
 ψατε πρὸς με, λέγει Κύριος. 12 Διὰ τῆτο
 οὕτως ποιήσω σοι Ἰσραήλ· πλιὺ ὅτι οὕτως
 ποιήσω σοι, ἐτοιμάζου τῆ ὀπικαλεῖσθ τὸν θεόν
 σου Ἰσραήλ. 13 διότι ἰδὲ ἐγὼ σφεῶν βροντῶ,
 καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώ-
 πους τὴν χριστὸν αὐτῶ, ποιῶν ὄρθρον καὶ ὀμίχλιον,
 καὶ ὀπιδομένων ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς· Κύριος ὁ
 θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ.

Κ Ε Φ. Ε΄.

1 **Α** Κέσατε τὸν λόγον Κυρίου τῆτον, ὃν ἐγὼ
 λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θρηνον· οἶκος Ἰσ-
 ραήλ. 2 ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ πρῶσθῆ
 τῆ ἀναθήναι· παρθένη τῆ Ἰσραήλ ἔσφαλεν
 ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς, οὐκ ἔστι ὁ ἀναθήσων αὐτῆ.
 3 Διότι τὰδε λέγει Κύριος κύριος· ἡ πόλις ἐξ
 ἧς ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ἔσπολειφθήσονται ἑκατόν·
 καὶ ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο ἑκατόν, ἔσπολειφθήσονται
 δέκα τῶ οἴκῳ Ἰσραήλ. 4 Διότι τὰδε λέγει
 Κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραήλ· ἐκζητήσατέ με,
 καὶ ζήσαθε· 5 καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθήλ, καὶ
 εἰς

ΚΕΦ. ε'. Α Μ Ω Σ.

εἰς Γάλλαλα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἔπι τὸ φρέαρ
 τῶ ὄρκου μὴ ἀθεβαίνετε ὅτι Γάλλαλα αἰχμαλω- ἀγαβαίνετε
 τῶμορμὴ αἰχμαλωτῶθήσεια, καὶ Βαυθὴλ ἔσα
 ὡς ἔχ ἑσάρχουσα. 6 Ἐκζητήσατε τὸν Κύ-
 εἰον, καὶ ζήσατε, ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ
 ὁ οἶκος Ἰωσήφ, καὶ καταφάγῃ αὐτὸν, καὶ ἔκ ἔσα καταφάγε-
 ὁ σδέσων τῶ οἴκῳ Ἰσραήλ. 7 Κύεἰος [ὁ θεὸς] τα
 ὁ ποιῶν εἰς ἕψος κρῖμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν
 ἔθηκει· 8 ποιῶν πάντα καὶ μετασκαυάζων, καὶ
 ἐκτρέπων εἰς τῶρωϊ σκιάν, καὶ ἡμέραν εἰς νύκτα
 συσκοτάζων· ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς
 θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἔπι τῶρωπῶ τῆς
 γῆς· Κύεἰος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ·
 9 ὁ διακρῶν σιωτεμμὸν ἔπι ἰσμῶ, καὶ ταλαι-
 πωείαν ἔπι ὀχύρωμα ἐπάγων. 10 Ἐμίσησαν
 εἰ πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύ-
 ξοντο· 11 ἀφ' αὐτῶ ἀνθ' ὧν κατεκοιδυλίζετε χαλεκοιδυλι-
 πῶχων, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε πρὸ αὐτῶν, ζῶν εἰς κεφα-
 οἴκοις ξυτῶς οἰκοδομήσατε, καὶ ἔ μὴ καδοικίσητε λάς πῶχων
 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀμπελῶνας ἔπιθυμητῶς ἐφυτάσατε, οἰκοδομήσατε
 καὶ ἔ μὴ πῖητε τὸν οἶνον αὐτῶ. 12 Ὅτι ἔγνων φυτάσετε
 πολλὰς ἀσθεβείας ὑμῶν, καὶ ἰχυρὰ αἰ ἀμαρτία
 ὑμῶν· καδοικίσητε δίκαιον, λαμβάνοντες ἀλ-
 λάγματα, καὶ πῖητε εἰ πύλαις ἐκκλίνοντες.
 13 Διὰ τῶτο ὁ σιωϊὸν ἐν τῶ χαρῶ ἐκείνῳ σιω-
 πῆσεται,

πήσεται, ὅτι χαμῶς πονηρὸς ὄστιν. 14 Ἐκζη-
 τήσατε τὸ καλόν, καὶ μὴ τὸ πονηρὸν, ὅπως ζη-
 σήτε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
 πλάττωκράτωρ ὃν τρόπον εἶπατε. 15 μεμισή-
 καμεν τὸ πονηρὸν, καὶ ἠγαπήκαμεν τὸ καλόν
 καὶ σπουδαθήσεται ἐν πύλαις κεῖμα, ὅπως
 ἐλέησῃ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ πλάττωκράτωρ τὰς ψυ-
 χαίτιδας τῶ Ἰωσήφ. 16 Διὰ τῆτο ταύδε λέγει
 Κύριος ὁ Θεὸς ὁ πλάττωκράτωρ ἐν πάσαις πλα-
 τείαις κοπετός, καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς ῥηθήσεται,
 ἔσται, ἔσται κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κο-
 ἰδόντας πετόν, καὶ εἰς εἰδότας θρήνον, 17 καὶ ἐν πά-
 ἔπελδύσομαι σαις ὁδοῖς κοπετός, διότι διελάσσομαι ἀφ' ἑ-
 σου, εἶπεν Κύριος. 18 Οὐαὶ οἱ ὀπιθυμῶντες
 πλῆθὸν ἡμέραν Κυρίου· ἵνα τί αὐτῆ ὑμῖν ἡ ἡμέρα
 τῆ Κυρίου; καὶ αὐτῆ ὄστιν σκότος καὶ ἔ φῶς.
 19 Ὅτι τρόπον ὅταν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώ-
 που τῆ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκτος, καὶ
 εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτῷ, καὶ ἀπερείσῃ τὰς
 χεῖρας αὐτῷ ὅτι τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφεις.
 20 Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τῆ Κυρίου, καὶ ἔ φῶς;
 καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὐτῆ; 21 Μεμί-
 σθη, ἀπώσθη ἐρῶν ὑμῶν, καὶ ἔ μὴ ὀσφραν-
 θῶ θυσίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν. 22 διότι
 καὶ ἐὰν ἐνέγκητέ μοι τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ θυ-
 σίας

ΚΕΦ. 5'. Α Μ Ω Σ.

σίας ὑμῶν, ἔωραστέξομαι αὐτά, καὶ σωτηρίου
 ἐπιφθρείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι. 23 μετα-
 σῆσοι ἀπ' ἐμοῦ ἡχοὶ ὠδῶν σοῦ, καὶ ψαλμῶν ὄρ-
 γάνων σοῦ οὐκ ἀκούσομαι. 24 καὶ κυλισθήσε-
 ται ὡς ὕδωρ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ὡς χιμαῖρρος
 ἄβατος. 25 Μὴ σφάγια καὶ θυσίας ὀργισ-
 νέγκαιτέ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ πασα-
 ράκοντα ἔτη, λέγει Κύριος. 26 Καὶ ἀνελά-
 βετε τὴν σκηνὴν τῆς Μολόχ, καὶ τὸ ἄστρον τῆς
 θεοῦ ὑμῶν Ραιφάν, τὰς τύπας οὓς ἐποιήσατε
 ἑαυτοῖς. 27 καὶ μετοικίω ὑμᾶς ἐπέκεινα Δα-
 μασκῶν, λέγει Κύριος, ὁ θεὸς ὁ πρῶτος κτίστης
 ὄνομα αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. 5'.

Γ **Ο**ΥΑΙ τοῖς ἐξουθενούσιν Σιών, καὶ τοῖς
 πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρθρον Σαμαρείας·
 ἀπετρύγησαν ἀρχαῖς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλ-
 θον αὐταῖς οἶκος τῆς Ἰσραὴλ. 2 Διάβητε πάν-
 τες καὶ ἴδετε, καὶ διέλθατε ἐκείθεν εἰς Αἰμαθ-
 ραβὰ, καὶ κατὰβητε ἐκείθεν εἰς Γέθ Ἰλο-
 φύλων, ταῖς κρατίδας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν
 τούτων· εἰ πλείονα τὰ ὄρια αὐτῶν ἔστιν τῶν ὑμε-
 τέρων ὀρίων; 3 Οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακίαν, εὐχόμενοι
 οἱ ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψαλμῶν.

Α Μ Ω Σ. Κ Ε Φ. 5'.

4 οί καθαρόντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφοντινῶν, καὶ
καθασαταλῶντες ἐπὶ ταῖς φρωμαῖς αὐτῶν,
καὶ ἔαθοντες εἴφοες ἐκ ποιμνίων, καὶ μοσχάλια
ἐκ μέσου βυκαλίων γαλαθινά· 5 οἱ ἐπικροτῶν-
τες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἐστῶτα
ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα· 6 οἱ πίνον-
τες τὸν διυλισμῶσι οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα μῦρα
χειρόμυοι, καὶ οὐκ ἔπαθον ὄσδεν ἐπὶ τῇ σω-
τερίῃ Ἰωσήφ· 7 Διὰ τοῦτο νῦν ἀχμάλατοι
ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἔξαρθήσεται
χρεμετισμὸς ἵππων ἔξ' Ἐφραίμ· 8 Ὅτι ὠμο-
σεν Κύριος· καθαθ' ἑαυτοῦ· ὅτι βδελύσασμαι ἐγὼ
αὐτῶν πᾶσαν τὴν ἕβαν Ἰακώβ, καὶ τὰς χώρας αὐτῶν
μεμίσηκα, καὶ ἔξαρθὲ πόλιν σου πᾶσιν τοῖς
κατοικοῦσιν αὐτῷ· 9 καὶ ἔσαμ, εἰάν ἔσπλει-
φθῶσιν δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μου, καὶ σπυθα-
νῶνται, [καὶ ἔσπλειφθήσονται οἱ κατὰλοιποι·]
αὐτῶν 10 καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, καὶ οἱ πρῶ-
τοι τῶν ἔξενέγκαι τὰ ὄσα αὐτῶν ἐκ τῆς οἴκῃ·
καὶ ἐρεῖ τοῖς πρῶτοις τῆς οἰκίας· εἰ ἐπι-
σπάρχει πρὸς σοί; καὶ ἐρεῖ· οὐκ ἐπι· καὶ
ἐρεῖ· σίγα, ἔνεχα τῶν μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυ-
ρίου· 11 Διότι ἰδὲ Κύριος σπύλλεται, καὶ
πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασιν, καὶ
τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥήγμασιν· 12 Εἰ διάξομαι
ἐν

Κ Ε Φ. Ζ΄. Α Μ Ω Σ.

ὡς πέτραις ἵπποι; εἰ ὠδυσσαιοπήσονται ὡς θη-
λείαις; ὅτι ὑμεῖς ἔξεσφέξατε εἰς θυμὸν κέσμα,
καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν· 13 οἱ εὐ-
φραινόμενοι ἐπ' ὀδυνῇ λόγῳ, οἱ λέγοντες· ὅτι
ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἔρχομεν κέρατα; 14 Διότι ἰδὺς
ἐγὼ ἐπεγείρω ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος τῶ Ἰσραὴλ, ἔθνος,
λέγει Κύριος τῶ δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς
τῶ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Αἴμαθ, καὶ ἕως τῶ χειμάρρου
τῶν θυμῶν.

Κ Ε Φ. Ζ΄.

1 **Ο**ὕτως ἔδειξέν μοι κύριος ὁ θεός, καὶ ἰδὺς
ὀπιθρονὴ ἀκρίδων ἐρχομένη ἐσθινή, καὶ
ἰδὺς βροῦχον εἰς, Γὼγ ὁ βασιλεύς.
2 Καὶ ἔσαμ, ἐὰν σωτελέσῃ τῶ καταφαγεῖν τὸν
χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα· Κύριε κύριε, ἵλεως
γένῃ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστίν·
3 μετανόησον Κύριε ὅτι τούτω. Καὶ τῶτο ὅτι
ἔσαμ, λέγει Κύριος. 4 Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύ-
ριος ὁ θεός, καὶ ἰδὺς ἐκάλεσεν τὴν δίκην ἐν
πυλῇ Κύριος, καὶ κατέφαγεν τὴν ἄβυσσον τὴν
πολλὴν, καὶ κατέφαγεν τὴν μερίδα. 5 Καὶ
εἶπα· Κύριε Κύριε, κόπασον δὴ· τίς ἀναστήσει
τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστίν, 6 μετανόησον
Κύριε ὅτι τούτω. Καὶ τῶτο ἔ μὴ γένῃαι, λέγει
Κύριος.

Α Μ Ω Σ. ΚΕΦ. 5'.

4 οἱ καθαρόντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφουτίνων, καὶ
καθαροὶ ἐπὶ ταῖς φωναῖς αὐτῶν,
καὶ ἔσονται εἴφοροι ἐκ ποιμνίων, καὶ μοσχάλια
ἐκ μέσου βυκαλίων γαλαθηνά. 5 οἱ ἐπικροτῶν-
τες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἐγὼτα
ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ ὡς φεύγονται. 6 οἱ πίνον-
τες τὸν διυλισμὸν οἴνου, καὶ τὰ πρῶτα μῦθα
χειρόμυθοι, καὶ οὐκ ἔπαυον ἑσθὲν ἐπὶ τῇ σι-
τατῇ Ἰωσήφ. 7 Διὰ τοῦτο κινῶ ἀχμάλατοι
ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς διωγῶν, καὶ ἔξαρθήσεται
χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραΐμ. 8 Ὅτι ὠμο-
σει Κύριος κατ' ἑαυτοῦ. ὅτι βδελύσασθαι ἐγὼ
αὐτῶν πᾶσαν τὴν ἕβην Ἰακώβ, καὶ τὰς χώρας αὐτῶν
μεμίσηκα, καὶ ἔξαρῶ πόλιν σὺ πᾶσιν τοῖς
κατοικοῦσιν αὐτῶν. 9 καὶ ἔσται, εἰάν τις ἐπιλει-
φθῶσιν δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ σπυρι-
νοῦνται, [καὶ ἐπιλειφθήσονται οἱ κατάλοιποι]
αὐτῶν 10 καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, καὶ οἱ πρῶ-
τοι τῶν ἐξένων τὰ ὄσα αὐτῶν ἐκ τῆς οἰκίας.
καὶ ἐρεῖ τοῖς πρῶτοις τῆς οἰκίας. εἰ ἐπι-
λείπει πρῶτος σοί; καὶ ἐρεῖ. οὐκ ἐπι. καὶ
ἐρεῖ. σίγα, ἕνεκα τῆς μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυ-
ρίου. 11 Διότι ἰδὲ Κύριος ἐπιπέταται, καὶ
πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασιν, καὶ
τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥήμασιν. 12 Εἰ δὲ δώξονται
ἐν

Κ Ε Φ. Ζ΄. Α Μ Ω Σ.

ὡς πέτραις ἵπποι; εἰ ὠδυσσαιοπήσοντα ὡς θη-
 λείαις; ὅτι ὑμεῖς ἔξεσρέψατε εἰς θυμὸν κῆμα,
 καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν· 13 οἱ εὐ-
 φραϊνόμωμοι ἐπ' ὄσθενι λόγῳ, οἱ λέγοντες· ὄσκι
 ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἔρχομεν κέρατα; 14 Διότι ἰδὺς
 ἐγὼ ἐπεγείρω ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος τῶ Ἰσραὴλ, ἔθνος,
 λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς
 τῶ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Αἴμαθ, καὶ ἕως τῶ χειμαρρῶς
 τῶν θυμῶν.

Κ Ε Φ. Ζ΄.

1 **Ο**ὕτως ἔδειξέν μοι κύριος ὁ θεός, καὶ ἰδὺς
 ὄπτηρον ἄκρίδων ἐρχομένη ἐσθινή, καὶ
 ἰδὺς βεσυχθῆναι εἰς, Γὼγ ὁ βασιλεύς.
 2 Καὶ ἔσαμ, ἐὰν σωτελέσῃ τῶ καταφαγεῖν τὸν
 χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα· Κύριε κύριε, ἴλεως
 γενῆ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν·
 3 μετανόησον Κύριε ὅτι τούτω. Καὶ τῶτο ὄσκι
 ἔσαμ, λέξά Κύριος. 4 Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύ-
 ρις ὁ θεός, καὶ ἰδὺς ἐκάλεσεν τὴν δίκην ἐν
 πρὸς Κύριος, καὶ κατέφαγεν τὴν ἄβυσσον τὴν
 πολλὴν, καὶ κατέφαγεν τὴν μερίδα. 5 Καὶ
 εἶπα· Κύριε Κύριε, κόπασον δὴ· τίς ἀναστήσει
 τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ὅστιν, 6 μετανόησον
 Κύριε ὅτι τούτω. Καὶ τῶτο ἔ μὴ γένῃται, λέξά
 Κύριος.

Α Μ Ω Σ. ΚΕΦ. Ζ'.

Κύριος. 7 Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύριος, καὶ ἶδ' ἄνθρωπος ἐστὶκῶς ἐπὶ τείχεσ ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. 8 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· τί σὺ ὄρα; Ἀμὼς; Καὶ εἶπα· ἀδάμαντα. Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· ἶδ' ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα εἰς μέσον λαοῦ μου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπὶ μὴ προαθήσω τὸ πρῆλθεῖν αὐτόν. 9 καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐρημωθήσονται, καὶ ἀναθήσονται ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰερουσαλὴμ ἐν ῥομφαίᾳ. 10 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερὸς Βαθθὴλ πρὸς Ἰερουσαλὴμ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σὺ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ μὴ δυνάται ἢ γῆ ὑπενεγκεῖν ἀπαντα, τὰς λόγους αὐτοῦ. 11 διότι ταῦδε λέγει Ἀμὼς· ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσῃ Ἰερουσαλὴμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἀχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. 12 Καὶ εἶπεν Ἀμασίας, πρὸς Ἀμὼς· ὁ ὄρων, βάδιζε, ἐκχώρησον σοὶ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις. 13 εἰς δὲ Βαθθὴλ ὅτι μὴ προαθῆς τὸ προφητεῦσαι, ὅτι ἅγασμα βασιλέως ἐστίν, καὶ οἶκος βασιλείας ἐστίν. 14 Καὶ ἀπεκρίθη Ἀμὼς, καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμασία· ἔκ ἡμῶν προφήτης ἐγὼ, ὅθεν ὑὸς προφήτης, ἀλλ' ἢ ἀπόλλος ἡμῶν καὶ κηίζων συχάμινα.

15 καὶ

ΚΕΦ. Η΄.

Α Μ Ω Σ.

15 καὶ ἀνέλαβέν με Κύριος ἐκ τῶν πρεσβύτων,
καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· βάδιζε, πρεφήτω-
σον ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. 16 Καὶ
νῦν ἀκούε λόγον Κυρίου· σὺ λέγεις· μὴ πρε-
φήτωε ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἔ· μὴ ὀχλαγωγῆσης
ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ. 17 ἀλλὰ οὗτο ταῦδε
λέγει Κύριος· ἡ γυνὴ σου ἐν τῇ πόλει πορνύσῃ,
καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ
πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν οὐρανῷ καταμετρη-
θήσεται, καὶ σὺ ἐν γῆ ἀκαθάρτῳ τελουθήσῃ·
ὁ δὲ Ἰσραήλ αἰχμαλώτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς
γῆς αὐτοῦ.

Κ Ε Φ Η΄.

1 **Ο**Υτως ἔδειξέν μοι Κύριος Κύριος, καὶ ἰδὲ
ἀγγεὸς ἰξουτῶ. Καὶ εἶπεν· τί σὺ ὄρας,
Ἄμώς; Καὶ εἶπα· ἀγγεὸς ἰξουτοῦ.
2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· ἤκη τὸ πέραν
ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, σὺκέπῃ μὴ πρεσβύ-
τῶ πρὸελθεῖν αὐτόν· 3 καὶ ὀλολύξει τὰ φατ-
νώματα τῶ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύ-
ριος Κύριος· πολὺς ὁ πεπλωκὸς ἐν παντὶ τόπῳ,
ὄψειψω σιωπῆ. 4 Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ
ἐκτρέβοντες εἰς τὸ πρὸς πέννητα, καὶ καταδιω-
σθῶντες πῶς ἀπὸ τῆς γῆς, 5 Οἱ λέγον-
τες·

Θησαυρὸς
εἶδμα

τες· πότε διελεύσεται ὁ μίλι, καὶ ἐμπολήσομεν,
καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἀνοίξομεν θησαυρὸν, τῷ
ποιῆσαι μικρὸν μέτρον, καὶ τῷ μεγαλιῦσαι εἰς
μιον, καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, ὁ τῷ κτᾶσθαι
ἐν ἀργυρίῳ πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν ἀντὶ ὑποδη-
μαίτων, καὶ ἀπὸ παντός γενήματι ἔμπορευσό-
μεθα; 7 Ὁμιῦει Κύριε καὶ ὑψηφονίας
Ἰακώβ, εἰ ὀπιλήσεται εἰς ἱίκος πάντα τὰ ἔργα
ὑμῶν· 8 καὶ ἐπὶ τούτοις ἔταραχθήσεται ἡ γῆ,
καὶ πειθήσεται πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ; καὶ ἀνα-
θήσεται ὡς ποταμὸς σιευτέλεια, καὶ καταθήσεται
ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. 9 Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, καὶ δύσεται ὁ
ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτήσεται ἐπὶ τῆς γῆς
ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς· 10 καὶ μετατρέψω τὰς ἐορ-
τὰς ὑμῶν εἰς πένθη, καὶ πάσας τὰς ἑορτὰς
ὑμῶν εἰς θρήνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὄσφρυν
σαύκων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα,
καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητῶ, καὶ τῶς
μετ' αὐτῶ ὡς ἡμέραν ὀδυῆς. 11 Ἴδ' ἡμέραν
ἔρχονται, λέγει Κύριε, καὶ ἔξαποσελῶ λιμὸν
ἐπὶ τὴν γῆν, ἔ λιμὸν ἄρτου ὅσθ' ἐδίψαν ὕδα-
τος, ἀλλὰ λιμὸν τῷ ἀκῶσαι τὸν λόγον Κυρίου·
12 καὶ σαλευθήσεται ὕδατα ἕως θαλάσσης, καὶ
ἀπὸ βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδραμαῖνται ζι-
τωῖτες

ΚΕΦ. 9. Α Μ Ω Σ.

Ἰωῦτες τὸν λόγον τῷ Κυρίου, καὶ ἔ μὴ εὐρωσιν.
 13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ πῦρρες αἱ
 αἱ χαλαῖ, καὶ οἱ νεομῖσκοι ἐν δίψει, 14 οἱ ὀμνύον-
 τες κατὰ τῷ ἰλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες·
 Ὁ Κύριος ὁ θεὸς σου, καὶ ὁ θεὸς σου Βηρσαβέε·
 καὶ πεσοῦνται, καὶ ἔ μὴ ἀναστῶσιν ἔπι.

Κ Ε Φ. Θ.

Ι **Ε**ἶδον τὸν Κύριον ἐφεστῶτα ὅτι τῷ θυσια-
 στήριου, καὶ εἶπεν· πᾶταξον ὅτι τὸ
 ἰλαστήριον, καὶ σειθήσεται τὰ πρόφυλα, θυσιαστήριον
 καὶ ἀθρόον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τὰς
 καταλοίπους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ
 μὴ ἀθροῦσιν ἔξ αὐτῶν φεύγων, ὅδὲ μὴ ἀθρο-
 σθῆν ἔξ αὐτῶν ἀνασωζόμενοι. 2 Ἐὰν κλα-
 ρυῶσιν εἰς ἄδυσ, ἐκείθεν ἡ χεὶρ μου ἀνασπάσει
 αὐτούς· καὶ εἰς ἀναδύσιν εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκείθεν
 καταξω αὐτούς· 3 εἰς ἐγκρυβῶσιν εἰς τὴν κο-
 ρυφίᾳ τῷ Καρμήλου, ἐκείθεν ἔξερδύνησω, καὶ
 λήψω αὐτούς· καὶ εἰς ἀναδύσιν εἰς ὄφθαλ-
 μῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκδὲ ἐντε-
 λῶσιν τῷ δράκοντι, καὶ δάξεται αὐτούς· 4 καὶ
 εἰς πορβύθωσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸς προσώπῃ
 πάντων ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκδὲ ἐντελῶσιν τῇ ῥομφαίᾳ,
 καὶ ἀποκτενῶ αὐτούς· καὶ θηριῶ τὰς ὀφθαλμῶν μετὰ τὸ πρόσωπον
 ἐπὶ

ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καὶ ἕκ εἰς ἀγαθὰ. 5 Καὶ
 κύριος Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτό-
 μενος τῆς γῆς, καὶ σαλεύων αὐτήν, καὶ πειθή-
 σουσιν πάντες οἱ καρτικοῦντες αὐτήν, καὶ ἀνα-
 βήσεια ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς, καὶ χαλα-
 βήσεια ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. 6 ὁ οἰκοδομητὴς
 εἰς τὸν ἕρπον ἀνάβασιν αὐτῆς, καὶ τὴν ἐπαγγελί-
 ασαν αὐτῆς ὅτι γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκαλύμμενος
 τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ὀκχέων αὐτὸ ὅτι
 προσώπου πρὸς τῆς γῆς. Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ
 ὄνομα αὐτοῦ. 7 Οὐχ ὡς υἱοὶ Αἰθίοπων ὑμεῖς ἐστὲ
 ἐμοὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ; λέγει Κύριος. Ἐ τὸν Ἰσραὴλ
 ἀνήγαγον ἕκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τῆς Ἀμοφύλης
 ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τῆς Σύρου ἐκ Βόθρου;
 8 Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τῷ θεοῦ ἐπὶ τὴν
 βασιλείαν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἔξαρᾷ αὐτήν
 ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. πλὴν ὅτι ἕκ εἰς τέλος
 Ἰσραὴλ ἔξαρᾷ τὸν οἶκον Ἰακώβ, λέγει Κύριος. 9 Διότι
 ἰδοὺ ἐγὼ ἐντέλλομαι, καὶ λικμᾷ ἐν πάσιν τοῖς
 ἔθνεσιν τὸν οἶκον τῷ Ἰσραὴλ, ὃν πρὸς λικμᾷ-
 ται ἐν τῷ λικμῷ, καὶ ἔ μὴ πέσῃ σὺν τεμνίμα
 ὅτι τὴν γῆν. 10 ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσιν
 πάντες ἀμαρτωλοὶ λαῶ μου, οἱ λέγοντες. Ἐ μὴ
 ἐγγίση, οὐδ' ἔ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακὰ.
 11 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν
 Δαυὶδ

ΚΕΦ. 9.

Α Μ Ω Σ.

Δαυὶδ τὴν πεπλωκίαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ
πεπλωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ κατεσκευασμένα αὐτῆς κατεσκευά-
σασθαι, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν καθὼς αἱ ἡμέ-
ραι τῶ ἀγῶν. 12 ὅπως ἀν ἐκζητήσωσιν οἱ
κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων με καὶ πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον
ἐφ' οὗς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῆς,
λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα. 13 Ἴδού
ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ καταλήψεται
ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ περκαίσει ἡ σαφυλὴ
ἐν τῷ ἀσπέρῳ, καὶ ἀποσαλεύσει τὰ ὄρη γλυκα-
σμὸν, καὶ πάντες οἱ βοιωὶ σύμφυτοι ἔσονται.
14 καὶ ἐπιτρέψω τὴν ἀχμαλωσίαν τῷ λαῷ
μου Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσωσιν πόλεις τὰς ἡφα-
νισμῶνας, καὶ κατεκτίσωσιν, καὶ καταφυτεύσωσιν
ἀμπελῶνας, καὶ πίνονται τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ
ποιήσωσιν κήπους, καὶ φάγηται τὸν καρπὸν αὐτῶν καταφυτεύ-
15 καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐ-
τῶν, καὶ ἐ μὴ ἐκασαθῶσιν ὁκέτι ἀπὸ τῆς
γῆς αὐτῶν, ἥς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει Κύριος
ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ.

Α Μ Ω Σ Β.

ΜΙΧΑΙΑΣ

ΜΙΧΑΙΑΣ Γ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Μωραδει
Βασιλέως

Ι **Κ**ΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Μιχαίαν τὸν τῷ Μωραδει, ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ καὶ Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, ἔπειθ' ὡν ἴδε πρὸς Σαμαρείας καὶ πρὸς Ἱερουσαλήμ. 2 Ἀκούσατε λαοὶ λόγους, καὶ προσέχετε ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ, καὶ ἔσται Κύριος κτίσις ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, Κύριος ὁ θεὸς οἴκου ἁγίου αὐτοῦ. 3 Διότι ἰδοὺ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τῆς τόπης αὐτοῦ, καὶ καταβήσεται, καὶ ὀπιθήσεται ὅτι τὰ ὑψητῆς τῆς γῆς. 4 καὶ σαλευθήσεται τὰ ὄρη ἔπιπέτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακήσονται ὡς κρητὸς ἀπὸ πλοῦτου πλοῦτος, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει. 5 ἀφ' ἀσέβειας Ἰακώβ πάντα τῶντα, καὶ ἀφ' ἁμαρτίας οἴκου Ἰσραήλ. Τίς ἢ ἀσέβεια τῆς Ἰακώβ, οὐχὶ Σαμαρεία; καὶ τίς ἢ ἁμαρτία

ΚΕΦ. α'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

πᾶ οἴκου Ἰέρουσαλὴμ; οὐχὶ Ἰερουσαλὴμ; 6 Καὶ
 θήσομαι Σαμαρείαν εἰς ὄπωροφυλάκιον ἀγροῦ, καὶ ὡς
 εἰς φυτεῖαν ἀμπελώνος, καὶ κλάσασθαι εἰς χάσας
 τῆς λίθου αὐτῆς, καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς ἀπο-
 καλύψω. 7 καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς
 κατεκόψουσιν, καὶ πάντα τὰ μαθήματα αὐ-
 τῆς ἐμωρῆσθαι ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα
 αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφθισμόν· διότι ἐκ μαθη-
 μάτων πορνείας συνήγαγεν, καὶ ἐκ μαθημάτων
 πορνείας συνέσπρεψεν. 8 Ἔνεκεν τούτου κόψεται,
 καὶ θρηθήσεται, πορεύσεται ἀνυπόδητος καὶ γυμνὸς,
 καὶ ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων, καὶ πένθος
 ὡς θυγατέρων σειρήνων. 9 ὅτι κατεκράτησεν ἡ
 πληγὴ αὐτῆς, διότι ἦλθεν ἕως Ἰέρουσαλὴμ, καὶ ἤφατο
 ἕως πύλης λαῶ μου, ἕως Ἰερουσαλὴμ. 10 Οἱ
 ἐν Γέθ μὴ μεγαλιώεσθε, οἱ ἐν Ἀκείμ μὴ ἀνοι-
 κοδομεῖτε ἐξ οἴκου καὶ γέλωτα ὑμῶν· γὰρ κατακαταπάσα-
 πάσατε κατὰ γέλωτα ὑμῶν. 11 Κατοικῆσα
 καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν κατοι-
 κῆσαι Σενναάρ, κόψασθαι οἶκον ἐχρόνιον αὐτῆς,
 λήφεται ἐξ ὑμῶν πληγὴ ὀδυῖας. 12 Τίς
 ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικῆσαι ὀδυῖας; ὅτι κατέ-
 βη κατὰ ὄψα Κυρίου ὅτι πύλας Ἰερουσαλὴμ,
 13 φόφος ἀρμάτων, καὶ ἱπποδόντων. Κατοι-
 κῆσαι Λαχεὶς ἀρχηγὸς ἀμαρτίας αὐτῆ ὅτι ἐν τῇ αὐτῆς
 D θυγατρὶ.

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. Β΄.

θυγατρὶ Σιών, ὅτι ἐν σοὶ εὐρέθησαν αἱ ἀσέβειαι
 τῆς Ἰσραήλ. 14 Διὰ τῆτο δώσεις ἕξαποτελ-
 λομένους ἕως κληρονομίας Γέθ, οἴκους ματαίους·
 κενὰ εἰς κενὸν ἐγένετο τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ, 15 ἕως
 ἀγάθωσιν τῆς κληρονομίας ἀγάθω σοι κατοικοῦσαι Λαχεὶς
 κληρονομία, ἕως Ὀδολλάμ ἥξει ἡ δόξα τῆς
 θυγατρὸς Ἰσραήλ. 16 Ζύρησαι, καὶ κείρω
 ὅτι τὰ τέκνα τὰ πρυφερά σου ἐμπλάττωσιν
 τὴν χρεῖαν σου ὡς αἶτος, ὅτι ἠχμαλωτεύ-
 θησαν ἀπὸ σοῦ.

Κ Ε Φ. Β΄.

1 **Ε**γένοντο λογζόμενοι κόποις, καὶ ἐργαζό-
 μνοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν, καὶ
 ἅμα τῇ ἡμέρᾳ σιωπέλυν αὐτοὶ· διότι
 ὅτι ἦσαν πρὸς τὸν θεὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν.
 2 καὶ ἐπεθύμουσιν ἀρθεῖς, καὶ διήρπαζον ὀρφανούς,
 καὶ οἴκους κατεδιωάσθουσι, καὶ διήρπαζον ἄνδρα
 καὶ τὸν οἶκον αὐτῶν, καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονο-
 μίαν αὐτοῦ. 3 Διὰ τῆτο ταῦτε λέγει Κύριος·
 ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι ὅτι τὴν φυλίαν ταύτην
 κακὰ, ἕξ ὧν ἔμὴ ἀρητε τῆς τραχίλης ὑμῶν,
 καὶ ἔμὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ τῆς ἑξάφνης, ὅτι καμρὸς
 πονηρὸς ὅστιν. 4 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὀκείνη ληφθή-
 σεται ἐφ' ὑμᾶς ὀδύβωλη, καὶ θρηνηθήσεται θρη-

ΚΕΦ. Β΄. ΜΙΧΑΙΑΣ.

νος ἐν μέλῃ, λέγων· ταλαμπωρία ἐταλαμπω-
ρήσομεν, μεις λαὸς μου κατεμετρήθη ἐν χοι-
νίῳ, καὶ ἔκ τῷ ὁ καλύπτων αὐτὸν τῷ σπορέψῳ·
οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμεείδισαν. 5 Διὰ τῆτο ἔκ ἔσται διεμετρήθη-
σαι βάλλον χοινίον ἐν κλήρῳ ἐν ἐκκλησίᾳ Κυρίου. σαν
6 Μὴ κλαίετε δάκρυσιν, μηδὲ δακρυέτωσαν ὅτι
τέποι· ἔ γὰρ ἀπόσεια ὀνειδῆ 7 ὁ λέγων· οἱ τῆτω
κος Ἰακώβ πῦργισεν πνεῦμα Κυρίου. Εἰ τῶ-
τα τὰ ὀπιτηδέματα αὐτῶ ὅστιν; οὐχ οἱ λόγῳ
αὐτῶ εἰσὶν καλοὶ μετ' αὐτῶ, καὶ ὄρθοι πεπύ-
ρβονται; 8 Καὶ ἔμωραθεν ὁ λαός μου εἰς
ἔχθραν ἀνικατέση. Κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτῶ
τίλῳ δόραν αὐτῶ ἔξέδειραν, τῶ ἀφελέατῳ ἐλπίδα
σωτεμμὸν πολέμου, 9 [ἀφ' τῆτο] ἠγού-
μῳμοι λαοῦ μου ἀπορρήφῆσονται ἐκ πῶν οἰκίῳν
πρυφῆς αὐτῶ, ἀφ' τὰ πονηρὰ ὀπιτηδέματα
αὐτῶν ἔξώθησαν. Ἐγγίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις·
10 ἀνάστη καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστι σοι αὐ-
τη ἢ ἀνάπαυσις ἕνεκεν ἀκαθαρσίας· διεφθάρητε
φθορᾷ, 11 κατεδιώχθητε ὄθενος διώκονίῳ·
πνεῦμα ἔσησεν ψεύδος, ἐσάλαξέν σοι εἰς οἶνον καὶ
μέθυσμα· καὶ ἔσται, ἐκ τῆς σαγήνης τῶ λαοῦ
τῆτος, 12 σιναχόμῳμος σιναχθήσεται Ἰακώβ
σὺ πᾶσιν· ἐκδέχόμενος ἐκδέξομαι τῆς κατα-
λοίποις τῶ Ἰσραὴλ, ὀπιτῶαυτὸ θῆσῳμοι τίλῳ ἀπο- λαὸς τῆτος

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. γ'.

σφοδρῶ αὐτῶν. Ὡς πρὸς βατα ἐν θλίψι, ὡς
 ποιμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν ἐξαλουῦται ἐξ
 ἀνθρώπων. 13 ἀπὸ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώ-
 που αὐτῶν δέκοσαν, καὶ δῆλον πύλιον, καὶ
 ἐξῆλθον δι' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς αὐ-
 τῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ Κύριος ἠγή-
 σεται αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Κ**ΑΙ ἔρεῖ· ἀκούσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρχαὶ
 οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατὰλοιποι οἴκου
 Ἰσραὴλ· οὐχ ὑμῖν ὅστιν τῷ γινῶμαι τὸ
 κῆριμα; 2 Οἱ μισῶντες τὰ χαλὰ, καὶ ζητῶν-
 τες τὰ πονηρὰ, ἀρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν
 ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν
 ὀστέων αὐτῶν. 3 Ὅτι πρόπον κατέφαγον τὰς
 σάρκας τῷ λαῷ μου, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν
 ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν σινέθ-
 λασαν, καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα,
 καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν, 4 οὕτως κεχεράξοντα
 πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσακύσεται αὐτῶν· καὶ
 ἀποσρέψῃ τὸ πρὸσωπον αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ
 χαμῶ ἐκείνῳ, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ὀπι-
 τηδύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτῆς. 5 Τὰδε λέγει
 Κύριος ὅτι τὰς πρὸσφίτας τὰς πλομῶνας τὸν
 λαόν

ΚΕΦ. γ'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

λαόν μου, τῆς δάκνουσας ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν,
καὶ κηρύσσουσας ἐπ' αὐτὸν εἰρήνην, καὶ ἐκ ἐδόξῃ
εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἠγειραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον·
6 Δὲ τούτο νῦν ἕσται ἐξ ὀράσεως, καὶ σκο-
πία ἕσται ὑμῖν ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος
ἐπὶ τῆς περσῆτας, καὶ συκοπίασθ' ἐπ' αὐτῆς
ἡ ἡμέρα· 7 καὶ κατασχυμῶσονται οἱ ὀρώντες
τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντις,
καὶ καταλαλήσουσιν κατ' αὐτῶν πάντες αἰετοί,
διότι ἐκ ἕσται ὁ ἐπακύνων αὐτῶν. 8 Ἐὰν μὴ ἐμ- ἐπακύνων
πλήσω ἐγὼ ἰσχύϊ ἐν πνεύματι Κυρίου καὶ κεί-
ματος καὶ δυναστείας, τῆ ἀπαγγέλαια τῷ Ἰα-
κώβ ἀσεβείας αὐτῆς, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἀμαρτίας·
αὐτοῦ. 9 Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἠγεῦμαι
οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ, οἱ Ἰσραὴλ
βδελυσσόμενοι κρῖμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ Δὲ
σπρέφοντες, 10 οἱ οἰκοδομοῦντες Σιών ἐν ἀμα- Ἰακώβ
σιν, καὶ Ἱερουσαλήμ ἐν ἀδικίαις· 11 οἱ ἠγέ-
μαι αὐτῆς μὲν δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐ-
τῆς μετὰ μοσθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ περσῆ-
ται αὐτῆς μετὰ ἀργείων ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ
τὸν Κύριον ἐπαμειπώνοντο, λέγοντες· οὐχὶ Κύ-
ριος ἐν ἡμῖν ὄστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς
τὰ κακὰ. 12 Διὰ τούτο δι' ὑμᾶς Σιών ὡς
ἀγρὸς ἀρσενιαθήσεται, καὶ Ἱερουσαλήμ εἰς
ὡπρω-

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. Δ'.

ὡς ὄπτασφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρθρον τῆς οἴκου εἰς
ἄλλοσος δρυμοῦ.

Κ Ε Φ. Δ'.

ΚΑΙ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς
τὸ ὄρος τῆς Κυρίου, ἕτοιμον ὅτι τὰς
κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μέγιστον ἕσται
ὑψοῦσιν τῶν βουβῶν. καὶ ἀπεύσονται πρὸς αὐτὸ
λαοί, 2 καὶ πορεύσονται πρὸς αὐτὸ ἔθνη πολ-
λά καὶ ἔρῳσιν, δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρθρον τῆς
Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τῆς θεῆς Ἰακώβ. καὶ
δείξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτῆς, καὶ πορεύσονται ἐν
ταῖς τρίβοις αὐτῆς. ὅτι ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νό-
μος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ, 3 καὶ
κρινθῆ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ ἐλέγξει ἔθνη
ἰσχυρὰ ἕως εἰς γῆν μακράν. Καὶ κατακόψουσιν
ταῖς ῥομφαίαις αὐτῶν εἰς ἀροτρεα, καὶ ταῖς ζιβυίας
αὐτῆς εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι ἔσται μὴ ἀρῆ ἔθνη
ἐπ' ἔθνη ῥομφαίαις, καὶ ἔσται μὴ μάθωσιν ἐπι πο-
λεμῶν. 4 Καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑψοῦσιν
ταῖς ἀμπέλαις αὐτῆς, καὶ ἕκαστος ὑψοῦσιν ταῖς
αὐτῆς, καὶ ὄσκει ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ γῆμα
Κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησεν ταῦτα. 5 Ὅτι
πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν
αὐτῆς, ἡμεῖς δὲ πορεύσόμεθα ἐν ὀνόματι Κυρίου
θεῆς

ΚΕΦ. Δ'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

Θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα. 6 Ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σιωάξω τὴν σιωπετεμυδύην,
 λέξω Κύριος, καὶ τὴν ἀπωσμυδύην εἰσδέξομαι,
 καὶ οὐς ἀπώσαμην. 7 Καὶ θήσομαι τὴν σιω-
 πετεμυδύην εἰς ὑπόλεμμα, καὶ τὴν ἀπω-
 σμυδύην εἰς ἔθνος ἰσχυρὸν, καὶ βασιλεύσῃ Κύριος
 ἐπ' αὐτὴς ἐν ὄρει Σιών ἀπὸ τῆς νυκτὸς καὶ ἕως εἰς
 τὸν αἰῶνα. 8 καὶ σὺ πύργος ποιμνίου ἀνυμώ-
 δης, θυγάτηρ Σιών, ὅτι σὲ ἤξει, καὶ εἰσελεύσειαι
 ἡ ἀρχὴ ἡ τρυφή βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος
 τῇ θυγατρὶ Ἱερουσαλήμ. 9 Καὶ νυκτὸς ἵνατί
 ἔγνωσ κακὰ; μὴ βασιλεὺς ὄντι ἰού σοι; ἢ ἡ
 βουλή σου ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν σε ἰσχυ-
 ροὶ ὡς πικύουσιν; 10 ὦδνε καὶ ἀνδρίζου θυ-
 γατηρ Σιών ὡς πικύουσα. διότι νυκτὸς ἐξελεύσῃ ἐκ
 πόλεως, καὶ κατασκηνώσῃς ἐν πεδίῳ, καὶ ἤξεις
 ἕως Βαβυλῶνος. ἐκεῖθεν ῥύσεται σε, καὶ ἐκεῖ-
 θεν λυτρώσεται σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ χειρὸς
 ἐχθρῶν σου. 11 Καὶ νυκτὸς ὀπισωμήχθη ὅτι σὲ
 ἔθνη πολλὰ, οἱ λέγοντες, ὀπιχαρούμεθα, καὶ ἐπί-
 ψοιταμ ὅτι Σιών οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 12 Καὶ
 αὐτοὶ ὄντι ἔγνωσαν τὸν λογισμόν Κυρίου, καὶ ἔ-
 σιωῆσαν τὴν βαβυλῶν αὐτῶν, ὅτι σιωήγαγεν αὐτὴς
 ὡς δράγματα ἄλων. 13 Ἀνάστα, καὶ ἀλέα
 αὐτὴς θυγάτηρ Σιών, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσο-

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. Ε΄.

μη σιδνεᾶ, καὶ τὰς ὀπλάς σε θήσομαι χαλ-
κᾶς. καὶ λεπιδεῖς λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναθή-
σεις τῷ Κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ πλὴν ἰσχύ
αὐτῶν τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. Ε΄.

σιαγόνας

ΝΥΝ ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ Ἐφραΐμ
ἐμφραγμῶ, σιωπὴν ἔταξεν ἐφ' ἡμᾶς,
ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἅπτε σιαγόνας τὰς
φυλάς τῆ Ἰσραήλ. 2 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος
τῆ Ἐφραθα, ὀλιγοὺς εἶ τῆ εἶναι ἐν χιλιάσιν
Ἰσραὴλ. ὅκ σοὶ μοι ἐξελεύσεται ἡγέμενον τῆ
εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ αἱ ἔξοδοι
αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνων. 3 Διὰ
τῆτο δώσῃ αὐτῆς, ἕως καιροῦ πικτύσεως τέξε-
ται, καὶ οἱ ἅπτελοιποὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἅπτε-
φρέψουσιν ἅπτε τῆς ὑψὺς Ἰσραήλ. 4 καὶ γήσε-
ται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτῆς
ἐν ἰσχύϊ Κυρίου, καὶ ἐν τῇ δόξῃ τῆ ὀνόμαϊος
Κυρίου τῆ θεοῦ αὐτῆς ἅπτε ἀρξέουσιν. διότι νῦν
μεγαλιωθήσονται ἕως ἁκρῶν τῆς γῆς. 5 Καὶ
ἔσται αὐτῇ ἡ εἰρήνη, ὅταν Ἀσόμενος ἐπέλθῃ ἅπτε
πλὴν γλῶ ὑμῶν, καὶ ὅταν ἅπτε ἅπτε πλὴν χώρα
ὑμῶν, καὶ ἐπεγαθήσονται ἐπ' αὐτὸν ἅπτε ποι-
μῆνες, καὶ ὅκ τὰ δῆγματα ἀνθρώπων, 6 καὶ
ποιμα-

ΚΕΦ. Δ'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

ποιμανῶσιν τὸν Ἀσσοῦρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γλῶσσαν
 τῆς Νεβρώδ' ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς, καὶ ῥύσεται
 ἐκ τῆς Ἀσσοῦρ, ὅταν ἐπέλθῃ ἔπι τὴν γλῶσσαν ὑμῶν,
 καὶ ὅταν ἔπιβῇ ἔπι τὰ ὄρη αὐτῶν. 7 Καὶ ἔσται
 τὸ ὑπόλειμμα τῆς Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν
 μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος ἐπὶ Κιχείου
 πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπ' ἄχρωτον, ὅπως μὴ
 συναχθῆ μιδεῖς, μιδὲ ὑποσῆ ἐν υἱοῖς ἀνθρώ-
 πων. 8 Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τῆς Ἰακώβ
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς λέων
 ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῶ, καὶ ὡς σκύμιος ἐν
 ποιμνίοις περβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ,
 καὶ ἀφατέλαις ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ἦ ὁ ἔξαυρέμνιος.
 9 Ὑψωθήσεαι ἡ χεὶρ σου ἐπὶ τῆς θλίβοντάς σε,
 καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου ἐξολοθρευθήσονται.
 10 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγῃ Κύριος,
 ἐξολοθρεύσω τῆς ἵππου σου ἐκ μέσου σου, καὶ
 ἀπολώ τὰ ἄρματα σου, 11 καὶ ἐξολοθρεύσω
 τὰς πόλεις τῆς γῆς σου, καὶ ἐξαφώ πάντα τὰ
 ὀχυρώματά σου, 12 καὶ ἐξαφώ πάντα τὰ
 φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθε-
 γμόνιοι οὐκ ἔσονται ἐν σοί. 13 Καὶ ἐξολο-
 θρεύσω τὰ γλυπτὰ σου, καὶ τὰς σιλάς σου
 ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκ ἔπι μὴ περσικωῆσαι
 τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου, 14 καὶ ἐκκόψω
 τὰ

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. 5'.

τὰ ἄλσιν σου ἐκ μέσου σου, καὶ ἐφόμιω τὰς πόλεις σου, 15 καὶ ποιήσω ἐν θυμῷ καὶ ἐν ὀργῇ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσήκουσάν μου.

Κ Ε Φ. 5'.

1 **Α** Κέσατε δὴ λόγον Κυρίου ἃ ὁ Κύριος εἶπεν· ἀνάστη καὶ κείθητι πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀκυσάτωσαν οἱ βυνοὶ φωνήν σου.

Βοιωτοὶ 2 Ἀκυσάτε ὄρη τιῶ κρίσιν τῷ Κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτῶ, καὶ μετὰ τῷ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται. 3 Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί ἐλύπησά σε, ἢ τί πρηνώχλησά σοι; ἀποκείθητί μοι. 4 Διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλείας ἐλυτρώσαμην σε, καὶ ἐξάπευλα πρὸ πρῶτόν σου τὸν Μωσῆν, καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ. 5 Λαός μου μνήσθητι δὴ, τί ἐβυλόυσατο κατὰ σὺ Βαλακ βασιλεύς Μωάβ, καὶ τί ἀπεκείθη ἀπὸ Βαλαμ υἱὸς τῷ Βεῶρ, ἀπὸ τῶν χοίρων ἕως τῷ Γαλγαλ, ὅπως γνωσθῆ ἡ δικαιοσύνη τῷ Κυρίου. 6 Ἐν τίνι καταλάβω τὸν Κύριον; ἀντιλήφομαι θεοῦ μου ὑψίστου; εἰ καταλήφομαι αὐτὸν ἐν ὀλοκαυτώμασιν ἐν μόργοις ἐνιαυσίοις; 7 εἰ προσδέξεται ὁ

ΚΕΦ. 5'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

ὁ Κύριος ἐν χιλιάσιν κριῶν, ἢ ἐν μυριάσιν χει- ἀρνῶν
 μάξων πτόνων; εἰ δ' ὡς ὠροτότοκά με ὑπὲρ ἀσε-
 βείας, καρπὸν κοιλίας με ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς
 μου; 8 Εἰ ἀνηγάλη σοι, ἄνθρωπε, τί χαλόν;
 ἢ τί Κύριος ἐκζητῆ ὡς εἶ σὺ, ἀλλ' ἢ τῷ ποιῆν
 κρῖμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεος, καὶ ἔτοιμον εἶναι τῷ
 πορεύεσθαι μετ' Κυρίου θεῷ σου; 9 Φωνὴ Κυρίου
 τῇ πόλει ὀπιπληθήσεται, καὶ σώσῃ τὴς φοβου-
 μένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἀκούε φυλὴ, καὶ τίς κο-
 σμήσῃ πόλιν; 10 Μὴ πῦρ καὶ οἶκος ἀνόμου θη- ἀνόμων
 σαυρίζων θησαυροὺς ἀνομίας, καὶ μετὰ ὑβρείως
 ἀδικία; 11 Καὶ εἰ διχασθῆσεται ἐν ζυγῷ ἀνο-
 μος, καὶ ἐν μαρσίππῳ γάθμα δόλος, 12 Ἰξ-
 ῶν τὸν πλεόντων αὐτῶν ἀσεβείας, ἐπέπλησαν; καὶ
 οἱ καθοικουῦντες αὐτῷ ἐλάλου ψεύδη, καὶ ἡ
 γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
 13 Καὶ ἐγὼ ἀρξομαι τῷ παταίξαι σε, καὶ ἀφα-
 νισθῆσαι σε ὅτι ταῦς ἁμαρτίας σου. 14 Σὺ φά-
 γουσι, καὶ ἔ μὴ ἐμπλησθῆς. καὶ σκοτιάσῃ ἐν
 σοὶ, καὶ ἐκνεύσῃ, καὶ ἔ μὴ ἀφασθῆς, καὶ ὅσοι
 ἀν ἀφασθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν ὡς ἀφασθῶσινται.
 15 Σὺ σπερεῖς, καὶ ἔ μὴ ἀμήσης. σὺ πίεςεις
 ἐλάαν, καὶ ἔ μὴ ἀλείψῃ ἔλαμον. καὶ οἶνον, καὶ
 ἔ μὴ πίητε. καὶ ἀφανισθῆσεται νόμιμα λαοῦ
 μου. 16 Καὶ ἐφύλαξαι τὰ διαγράματα Ζαμ-
 βεί,

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. Ζ΄.

καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκου Ἀχάβ, καὶ ἐπο-
 ρεύθητε ἐν ταῖς βεβλαῖς αὐτοῦ, ὅπως παραδῶ σε
 εἰς ἀφορισμὸν, καὶ τὰς κερδοκοιῦσας αὐτοῦ εἰς
 συρισμὸν, καὶ ὀνειδίη λαῶν λήψεθε.

Κ Ε Φ. Ζ΄.

οἴμμοι **Ι** Οἴμοι, ὅτι ἐγενόμην ὡς σιυάγων κελάμνη
 ἐν ἀμμητῶ, καὶ ὡς ὀπιφυλλίδα ἐν πευ-
 γητῶ, ἔχ ὑπάρχοντος βότρουο τῆ
 οἴμμοι φαγεῖν τὰ πρωτόγονα. οἴμοι ψυχῆ, 2 ὅτι ἀπό-
 λωλει εὐλαβῆς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν
 ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει. πάντες εἰς αἵματα
 δικάζονται, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβου-
 σιν ἐκθλίβῃ, 3 ὅτι τὸ κακὸν ταῖς χεῖρας αὐ-
 τῶν ἐτοιμαίωσιν. ὁ ἄρχων αὐτῶ, καὶ ὁ κριτῆς ἐπι-
 νικῆς λόγους ἐλάλησεν, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ
 ὄσιν. καὶ ἐξελέμην τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ, 4 ὡς
 σὴς ἐκπερώγων, καὶ βαδίζων ὅτι χαμόνος ἐν ἡμέ-
 ρα σκοπιᾶς. ἔα ἔα αἱ ἐκδικήσεις σου ἤκασον,
 νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ αὐτοῦ. 5 Μὴ κατα-
 πιτεύετε ἐν φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ὅτι ἡγου-
 μῆνοις, ἀπὸ τῆς συκοίτης σε φύλαξαι, τῆ ἀνα-
 θεῶς αὐτῆ π. 6 Διότι υἱὸς ἀπιμαίξει πατέρα,
 καὶ θυγάτηρ ἐπαναθήσεται ὅτι τὴν μητέρα αὐ-
 τῆς, καὶ νύμφη ὅτι τὴν πενήθεράν αὐτῆς, ἐχθροὶ
 πάντες

ΚΕΦ. Ζ'. ΜΙΧΑΙΑΣ.

πάντες ἄνδρες οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

7 Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπιβλέψομαι, ἕσπο-
μῶς ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, εἰσακέσεταιί
μου ὁ Θεός μου.

8 Μὴ ἐπίχαρὲ μοι ἡ ἐχθρά
μου, ὅτι πέπλωκα, καὶ ἀναστήσομαι· διότι ἐὰν
καθίσω ἐν τῷ σκότει ὁ Κύριος φωτὶς μοι.

9 Ὁργὴν Κυρίου ἕσπιστο, ὅτι ἠμαρτόν αὐτῶν,
ἕως τῆ δικαίωσά αὐτὸν πλὴν δίκην μου· καὶ ποιήσει ἔ ἀποίσει

τὸ κρίμαί μου, καὶ ἔξάξει με εἰς τὸ φῶς· ὄψομαι
πλὴν δικαιοσύνην αὐτῶν, 10 καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά

μου, καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην, ἡ λέγουσα
πρὸς μέ· πῶς Κύριος ὁ Θεός σου; οἱ ὀφθαλμοί

μου ἐπόφονίαν αὐτῶν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα
ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς. 11 Ἡμέρα ἀλοιφῆς ἡμέρας

πλίνθου, ἔξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ
ἀπόσειαν νόμιμα ἡ ἡμέρα ἐκείνη. 12 Καὶ αἱ

πόλεις σε ἤξουσιν εἰς ὀμαλισμὸν, καὶ εἰς ἀφαι-
μερισμὸν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σε αἱ ὀχυραὶ

εἰς ἀφαιμερισμὸν ἀπὸ Τύρου ἕως τῆ ποταμοῦ
Συείας, καὶ ἀπὸ θαλάσσης [ἕως θαλάσσης, καὶ

ἀπὸ τῆ ὄρεος ἕως τῆ ὄρεος ἡμέρα ὕδατος καὶ ἰο-
ρύβου. 13 Καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφαιρισμὸν μετὰ

πάντων κατοικούντων αὐτῶν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδού-
μάτων αὐτῶν. 14 Ποίμαγε λαόν σε ἐν ῥάβδῳ

σου, [φυλλίῳ σου] πρὸβατα κληρονομίας σου,
κατα-

ΜΙΧΑΙΑΣ. ΚΕΦ. Ζ΄.

κατασκοπιούσας καὶ ἑαυτὰς δρυμὸν ἐν μέσῳ τῆς
 Καρμήλου, νεμήσουσαι τὴν Βασανίτιν, καὶ τὴν
 Γαλααδίτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τῆς αἰῶνος. 15 Καὶ
 καὶ ταῖς ἡμέραις ἔξοδίας σε ἐξ Αἰγύπτου, ὄψεσθε
 θαυμασά, 16 ὄψονται ἔθνη καὶ καταποχου-
 θήσουσαι ἐκ πάσης τῆς ἰσχύος αὐτῆς, ὀπιθή-
 σουσιν χεῖρα ὅτι τόμα αὐτῆς, καὶ τὰ ὦτα αὐ-
 τῆς ἀποκωφωθήσουσαι, 17 λείξουσιν χεῖρ ὡς
 ὄφεις σύροντες γλῶσσοι, συγχυθήσουσαι ἐν συκλεισμῷ
 αὐτῆς. ὅτι τῷ Κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἐκθήσουσαι,
 καὶ φοβηθήσουσαι ἀπὸ τοῦ. 18 Τίς θεὸς ὡσαύ-
 τος; ἔξαιρων ἀδικίας, καὶ ὑπερβάνων ἀσεβείας
 τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας αὐτῆς· καὶ ἔ-
 σιωπάει εἰς μαρτύριον ὀργῆς αὐτῆς, ὅτι θελητῆς
 ἐλέους ὅστιν. 19 Αὐτὸς ὀπιτρέφει, καὶ οἰκτι-
 ρήσῃ ἡμᾶς, καὶ καταλύσῃ ταῖς ἀδικίας ἡμῶν
 καὶ ἀπορρίψῃ εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πᾶ-
 σας ταῖς ἀμαρτίας ἡμῶν. 20 Δώσῃ εἰς ἀλή-
 θειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεος τῷ Ἀβραάμ, καθὼς
 ἠμύσατο τοῖς πατέράσιν ἡμῶν, κατὰ ταῖς ἡμέρας
 τοῖς ἑμπερασθεν.

ΜΙΧΑΙΑΣ Γ΄.

ΙΩΗΛ

Ι Ω Η Λ Δ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1 **Λ** Ου[⊙] Κύριου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ
τὸν τῷ Βαθουήλ. 2 Ἀκούσατε δὴ
ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωπίσαθε
πάντες οἱ καθικεύοντες τῷ γῆν· εἰ γέγονεν τοιαῦ-
τα ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν
πατέρων ὑμῶν. 3 Ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς τέκνοις
ὑμῶν διηγήσαθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις
αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν.
4 Τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ
ἀκρίς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος κατέ-
φαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τῷ βροῦχῳ
κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη. 5 Ἐκνήψατε οἱ μεθύον-
τες ἔξ οἴνου αὐτῆς, καὶ κλαύσατε· θρηνήσατε
πάντες οἱ πίνοντες οἶνον εἰς μέθην, ὅτι ἐξῆρται
ἐκ τῷ τόμα[⊙] ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρὰ.
6 Ὅτι

Ι Ω Η Λ. Κ Ε Φ. α'.

6 Ὅτι ἔθνος ἀνέβη ὅτι τὴν γλῶσσαν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναείθμητον· οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μῦλαι αὐτοῦ σκύμου· 7 ἔθετο τὴν ἀμπελὸν μου εἰς ἀφθισμόν, καὶ τὰς συκὰς μου εἰς συγκλασμόν· ἐρδυνῶν ἐξηρδύνησεν αὐτὴν, καὶ ἔρριψεν, ἐλύχην κλήματα αὐτῆς. 8 Θρήνησον ὡρὸς μὲ ἕως ἐν νύμφῳ φειεζωμένῳ σάκκῳ ὅτι τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν πρῆνικόν. 9 Ἐξήρτα θυσία καὶ σπονδή ἐξ οἴκου Κυρίου· πειθεῖτε οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοὶ τῆς θυσιαστηρίου Κυρίου. 10 Ὅτι τεταλαμπώρηκεν τὰ πεδία, πειθεῖται ἡ γῆ, ὅτι τεταλαμπώρηκεν ὄσιος, ἐξηρδύνθη οἶνος, ὀλιγώθη ἔλαιον. 11 Ἐξηρδύνθησαν οἱ γεωργοί, θρηνεῖτε κτήματα ἕως ἐν πυρὸς καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλεν πρυγιτὸς ἐξ ἀγροῦ. 12 ἡ ἀμπελος ἐξηρδύνθη, καὶ αἱ συκαὶ ὀλιγώθησαν· ῥοὰ, καὶ φοῖνιξ, καὶ μῆλον, καὶ πάντα τὰ ξύλα τῆς ἀγροῦ ἐξηρδύνθησαν, ὅτι ἠγάπησαν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. 13 Πειζώσαθε καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς, θρηνεῖτε οἱ λειτουργοὶ τῆς θυσιαστηρίου· εἰσελθατε, ἕσπασατε εἰς σάκκοις λειτουργοὶ τῆς θυσιαστηρίου, ὅτι ἀπέσπασεν ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδή. 14 Ἀγάσατε νητεῖαν, κηρύξατε θεραπεῖαν, σωμαγάγετε πρεσβυτέρους, πάντας κατοικοῦντας γλῶσσαν εἰς οἶκον Κυρίου θεοῦ ὑμῶν, καὶ

Κ Ε Φ. Β'. Ι Ω Η Λ.

καὶ κεκράξετε πρὸς Κύριον ἑκτενῶς· 15 οἶμοι οἶμοι οἶμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου, καὶ οἶμοι τερ
 ὡς Τελαμπαρία ἐκ Τελαμπαρίας ἤξῃ· 16 Χ ὅτι
 κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν βρώματα ἔξωλε-
 δρούθη, ἔξ οἴκου θεοῦ ἡμῶν εὐφροσύνη, καὶ χαρὰ.
 17 Ἐσκίρτησαν δαμαίλεις ὑπὲρ τὰς φάτινας αὐ-
 τῶν, ἠφανίσθησαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν ληιοί,
 ὅτι ἐξηράνθη σῖτος. 18 Τί ἔποθήσομεν ἑαυτοῖς;
 ἔκλαυσαν βυκόλια βοῶν, ὅτι ἔχ ὑπῆρχεν νομὴ
 αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια τῶν βορβάτων ἠφανίσθη.
 19 Πρὸς σέ Κύριε βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσεν
 τὰ ὠρεῖα τῆς ἐρήμου, καὶ φλόξ ἀνήψεν πάντα
 τὰ ξύλα τῆ ἀγροῦ· 20 καὶ τὰ κτήνη τῆ
 πεδίου ἀνέβλεψεν πρὸς σέ, ὅτι ἔξηράνθησαν
 ἀφ᾽ ἑσῆς ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγεν τὰ ὠρεῖα
 τῆς ἐρήμου.

Κ Ε Φ. Β'.

1 **Σ** Αλπίσατε σάλπιγι ἐν Σιών, κηρύξατε
 ἐν ὄρει ἀγίῳ μου, καὶ συγχυθήτωσαν πάν-συναχθήτω-
 τες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν· διότι σταν
 παρέστι ἡ ἡμέρα τῆ Κυρίου, ὅτι ἐγγὺς [ἡ ἡμέρα
 τῆ Κυρίου.] 2 ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα
 νεφέλης καὶ ὀμίχλης. Ὡς ὄρθρος κυθήσεια ὑπὲρ
 τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς ὅμοιος αὐτῷ ἔ-
 γογγεῖν

Ι Ω Η Λ. Κ Ε Φ. Β΄.

γέρονει ἄπο τῆ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν ἔ ποροθε-
 θήσεται ἕως ἐπὶ εἰς γενεὰς γενεῶν. 3 Τὰ ἔμ-
 ποροθεν αὐτῆ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὄπιαθεν
 αὐτῆ ἀναπιρμένη φλόξ· ὡς πρῶτος τρυφῆς
 ἢ γῆ πορὸ ποροσώπου αὐτῆ, καὶ τὰ ὄπιαθεν αὐτῆ
 ἔστιν πεδῖον ἀφορμισμῶ, καὶ ἀνασωζόμενος ἕκ ἕσται αὐτῆ.
 ὄψις οἱ 4 Ὡς ὄρασις ἵππων ἢ ὄρασις αὐτῶν, καὶ ὡς ἵπ-
 πῆις οὕτως καταδιώξονται· 5 ὡς φωνὴ ἀρμά-
 των ὅτι τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων ἐξαλουῦται, καὶ
 ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς καταδίεσις καλάμι, καὶ
 ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς πρῶτος ἀσόμενος
 εἰς πόλεμον. 6 Ἀπὸ ποροσώπου αὐτῆ σιωπε-
 θήσονται λαοί· πᾶν ποροσώπον ὡς ποροσκαυμα
 χύτρας. 7 Ὡς μαχητὰ δραμοῦται, καὶ ὡς
 ἄνδρες πολεμιστὰ ἀναθήσονται ὅτι τὰ τείχη· καὶ
 ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῆ πορεύσεται, καὶ ἔ μὴ
 τῆς ὀκλιθῶσιν πῆις τείβοις αὐτῆ, 8 καὶ ἕκαστος
 ἄπο τῆ ἀδελφῶ αὐτῆ ὅτι ἀφέξεται· καταβα-
 ρυόμενοι ἐν τοῖς ὄπλοις αὐτῶν ποροθύσονται, καὶ
 ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν ποροθύσονται, καὶ ἔ μὴ σιω-
 τελέσονται. 9 Τῆς πόλεως ὅτι πλήψονται, καὶ
 ὅτι τῶν τειχέων δραμῶνται, καὶ ὅτι τὰς οἰκίας
 ἀναθήσονται, καὶ ἀπὸ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς
 αὐτῶν κλέπται. 10 Πορὸ ποροσώπου αὐτῆ συγχυθή-
 σεται ἢ γῆ, καὶ σιωθήσεται ὁ ἕρανό· ὁ ἥλιος
 καὶ

ΚΕΦ. Β'. Ι Ω Η Λ.

καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσῃσιν, καὶ τὰ ἄστρα δύσασιν τὸ φέγγος αὐτῆς. 11 Καὶ Κύριος δώσῃ φωνὴν αὐτῷ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλὴ ἔστιν σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτῷ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτῷ· διότι μεγάλη ἡμέρα τῷ Κυρίῳ, καὶ ὀπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς ἰσχυρὸς ἔσται αὐτῇ; 12 Καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ἔστιν ὑμῶν, ἐπιγράφητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νητεία, καὶ ἐν κλαυθμῷ, καὶ ἐν κοπετῷ, 13 καὶ ἀφῆρηξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ ἐπιγράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτῆρμων ἔστιν, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανόων ἕνεκεν τῶν κακίαις. 14 Τίς οἶδεν εἰ ἐπιτρέψῃ, καὶ μετανόησῃ, καὶ ἔσπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογία, θυσία καὶ σπονδίῳ Κυρίου πρὸ Θεῷ ὑμῶν; 15 Σάλπίσατε σάλπιγι ἐν Σιών, ἀγάσατε νητεία, κηρύξατε θραπείαν, 16 σωμαγάγετε τὸν λαόν, ἀγάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξαθε πρεσβυτέρους, σωμαγάγετε ἡπια δηλόζοντα μαζῆς· ἐξελέξατο νυμφίος ἐκ τῶν κοιτῶνος αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐκ τῶν πατρῶος αὐτῆς. 17 Ἀναμέσον τῆς κρηπίδος τῆς θυσιαστηρίου κλαύσοντες οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες Κυρίῳ, καὶ ἐρῶσιν, φῶσται Κύριε τῷ λαῷ σου, καὶ μὴ δῶς

Ι Ω Η Λ. ΚΕΦ. Β΄.

τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τῷ καταρξάμ
 αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἰπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὡς
 ὄσιν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν; 18 Καὶ ἐζήλωσεν
 Κύριος τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, καὶ ἐφείσατο τῷ λαῷ αὐτοῦ.
 19 Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ εἶπεν τῷ λαῷ
 αὐτῶν· ἰδοὺ ἐγὼ ἐξάποπέλλω ὑμῖν τὸν σίτον καὶ
 τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπληροθήσεσθε αὐ-
 τῶν, καὶ ἐδώσω ὑμᾶς ὄσκα ἐπὶ εἰς ὄνειδισμὸν ἐν
 τοῖς ἔθνεσιν· 20 καὶ τὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐκδιώξω
 ἀπὸ ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς γλῶσσαν ἀνυδρον, καὶ
 ἀφανίσω τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν
 τὴν ὀρεντινῶν, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θά-
 λασσαν τὴν ἐρυθρῶν καὶ ἀναθήσεια ἡ σαωρία
 ἐμεγαλιώθη αὐτῶν, καὶ ἀναθήσεια ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι ἐμεγά-
 λωσεν τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 Θάρσθη γῆ, χαῖρε
 καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλωσεν Κύριος τῷ ποιῆσαι.
 22 Θαρσείτε κτήνη τῆς πεδίου, ὅτι βεβλάσθηκεν
 τὰ πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἠνεγκεν τὸν καρ-
 ἀμπελος καὶ πόν αὐτοῦ, συκὴ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν
 αὐτῶν. 23 Καὶ τὰ τέκνα Σιών χαίρετε καὶ
 εὐφραίνεσθε ὅτι τῷ Κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδω-
 κεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξθη
 ὑμῖν ὑετὸν ὀρεντινῶν καὶ ὄψιμον, καθὼς ἐμπαρ-
 αθεν· 24 καὶ ἐμπληροθήσονταί αἱ ἀλώνες σίτου,
 καὶ ὄψιμον χυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου.
 25 Καὶ

ΚΕΦ. Β'. Ι Ω Η Λ.

25 Καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ πάντων ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρίς καὶ ὁ βρογχός καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ χέμπη, ἡ δυνάμις μου ἡ μεγάλη, ἣν ἔξαπέσειλα ἐφ' ὑμᾶς. 26 καὶ φάγεθε ἐσθίοντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα Κυρίου θεοῦ ὑμῶν, ἃ ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια. καὶ ἔμὴ καταχυθῆ ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. 27 καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἐν μέσῳ τῆς Ἰσραὴλ ἐγὼ εἰμὶ, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπι πλὴν ἐμοῦ. καὶ ἔμὴ καταχυθῶσιν ἐκέτι πᾶς ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. καταχυθῆ

28 Καὶ ἔσαμ μετ' αἰῶνα, ἐκχεῶ ἄπο τῆς πονύματός μου ἕπι πᾶσαν σάρκα, καὶ περιφθεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιαθήσονται, καὶ οἱ νεοτρίστοι ὑμῶν ὀφθαλμοὶ ὄψονται. 29 Καὶ γὰρ ἐπι τῆς θάλασσης μου καὶ ἐπι ταῖς θάλασσις μου ἐπι ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἄπο τῆς πονύματός μου. 30 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ ἔρανω, καὶ ἐπι τῆς γῆς αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδια καταχυθῶσιν. 31 ὁ ἥλιος μεταφθήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἔλθειν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην, καὶ ἐπιφθῆ. 32 Καὶ ἔσαμ, πᾶς ὅς ἀν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σιών καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ

Ι Ω Η Λ. ΚΕΦ. γ΄.

ἔσται ἀνασωζόμενος, καὶ ὁπότε εἶπεν Κύριος, καὶ εὐαγγε-
λιζόμενοι, ὅς Κύριος προσκέκληται.

Κ Ε Φ. Γ΄.

Ι Ἰότι ἰδοὺ ἐγὼ εἶ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ εἶ τῷ κρημῷ ἐκείνῳ, ὅταν ἐπιτρέ-
ψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ Ἱε-
ρουσαλήμ, **2** καὶ σιναξῶ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφατ, καὶ
ἀθροίσω αὐτοὺς ὡς ἐκείνη ὑπὲρ τοῦ λαοῦ
μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραὴλ, οἱ διεσπάρ-
ησαν εἰς τοὺς ἔθνεσιν· καὶ τὴν γῆν μου κατε-
δίειλαντο, **3** καὶ ὅτι τὸν λαόν μου ἔβαλον
κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάριά μου πόρναις, καὶ
τὰ κοράσια ἐπόλωσαν ἀντὶ οἴνου, καὶ ἔπινον.
4 Καὶ τί καὶ ὑμεῖς ἐμοὶ Τύρος, καὶ Σιδῶν· καὶ
πᾶσα Γαλιλαία ἄλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα
ὑμεῖς ἀνταποδίδοτε μοι; ἢ μνησικαχεῖτε ὑμεῖς
ἐπ' ἐμοὶ ὀξέως; Καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ
ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν· **5** ἀνθ' ὧν
τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε,
καὶ τὰ ὀπίλεκτά μου καὶ τὰ καλά μου εἰσπνέ-
κατε εἰς τὰς ναῦς ὑμῶν· **6** καὶ τὰς ὑψὺς Ἰούδα
καὶ τὰς ὑψὺς Ἱερουσαλήμ ἀπέδοτε τοῖς ὑψοῖς τῶν
Ἑλλήνων, ὅπως ἰξώσθητε αἰχμοὺς ἐκ τῶν ὀρέων
αὐτῶν

Ἰσοτιμῆς

ΚΕΦ. γ'. Ι Ω Η Λ.

αὐτῶν. 7 Ἴδ' ἐγὼ ἐξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τῆ το-
 που, ἔ' ἀπέδοθε αὐτῆς ἐκδ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ
 ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν. 8 καὶ
 ἀποδώσομαι τῆς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας
 εἰς χεῖρας ὑμῶν Ἰούδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτῆς
 εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅπ
 Κύριος ἐλάλησεν. 9 Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς
 ἔθνεσιν, ἀγιάσατε πόλεμον, ἐξεγείρατε τῆς μα-
 χηταῖς, ποροσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε πάντες ἀν-
 δρες πολεμιστῶν. 10 ἐγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν
 εἰς ῥομφαίας, καὶ τὰ δρέπματα ὑμῶν εἰς σιιρο-
 μάχαις. ὁ ἀδύατ' λέγεται, ὅπ ἰοχίω ἐγώ.
 11 Συναθροίζεσθε καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ
 ἔθνη κυκλόθεν καὶ σιιάχητε ἐκδ. ὁ φραὺς ἔτω
 μαχητής. 12 ἐγειρέσθωσαν καὶ ἀναβαινέτωσαν
 πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ,
 διόπ ἐκδ καθίω τῆ ἀφκρίναμ πάντα τὰ ἔθνη
 κυκλόθεν. 13 Ἐξαποτείλατε δρέπματα, ὅπ
 παρέστηκεν ὁ πρυγιτός. εἰσπορεύεσθε, πατέετε,
 διόπ πλήρης ἡ λιγὸς, ὑπερχειῖται τὰ ὑπολήνια,
 ὅπ πεπλήθωσαν τὰ κακὰ αὐτῆς. 14 Ἦχοι
 ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, διόπ ἐγγὺς ὑπερχειῖτε
 ἡ ἡμέρα Κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. 15 ὁ
 ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσιν, καὶ οἱ ἀστέρες
 δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῆς. 16 Ὁ δὲ Κύριος

Ι Ω Η Λ. Κ Ε Φ. γ'.

ἐκ Σιών ἀνακράξεται, καὶ ἔξ Ἱερουσαλήμ δώσῃ
 φωνὴν αὐτῷ· καὶ σειθήσεται ὁ ἔρεικός καὶ ἡ γῆ,
 ὁ δὲ Κύριος φείσεται τῆ λαῶ αὐτῷ, καὶ ἐπιούσῃ
 τῆς υἱοῦς Ἰσραὴλ. 17 Καὶ ἐπιγνώσαθε, διότι
 ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ κατασκηνῶν ἐν Σιών
 ὄρη ἁγίῳ μου· καὶ ἔσται Ἱερουσαλήμ ἁγία, καὶ
 ἀλλογενεῖς ἔδιελθούσονται δι' αὐτῆς ὀκέτι.
 18 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σποσαλάξει
 τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ οἱ βουνοὶ ῥύθουσιναι γάλα,
 καὶ πᾶσα αἰ ἀφέσεις Ἰούδα ῥύθουσιναι ὕδατα·
 καὶ πηγὴ ἔξ οἴκου Κυρίου ἔξελεύσεται, καὶ ποτιεῖ
 τὸν χειμάρρονον τῶν χοϊνῶν. 19 Αἴγυπτος εἰς
 ἀφορισμὸν ἔσται, καὶ ἡ Ἰδουμαία εἰς πεδῖον ἀφα-
 ρισμῷ ἔσται ἔξ ἀδικῶν υἱῶν Ἰούδα, ἀνθ' ὧν ἔξε-
 χται αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῆς. 20 ἡ δὲ
 Ἰουδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεται, καὶ Ἱερου-
 σαλήμ εἰς γενεὰς γενεῶν. 21 Χ Καὶ ἐκδική-
 σω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ ἔμὴ ἀθώωσω· καὶ Κύ-
 ριος κατασκηνώσῃ ἐν Σιών.

Ι Ω Η Λ Δ'.

ΑΒΔΕΙΟΥ

Α Β Δ Ε Ι Ο Υ Ε΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι ΟΡΑσις Ἀβδίου. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς
τῇ Ἰουδαίᾳ· ἀκούτω ἡκούσα πρὸς Κυ-
εῖς, καὶ πειλοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέ-
σειλεν· ἀνάστητε, καὶ ἐξομασώμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς
πόλεμον. 2 Ἰδοὺ ὀλιγοσπὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ἡπιωμόμος σὺ εἶ σφόδρα. 3 Ὑψη-
φοβία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέν σε κατασκηνῶντα
ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν πετεσῶν, ὑψῶν καρδοκίαν αὐτῶν,
λέγων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· τίς με κατάξει ὀπί-
πυλὸν γλυῖ; 4 Ἐὰν μετεωροθῆς ὡς ἀετὸς, καὶ
ἐὰν ἀναμέσον τῶν ἀστροῦ θῆς νοστιά σου, ἐκείθεν
κατάξω σε, λέγει Κύριος. 5 Εἰ κλέπται εἰσῆλ-
κοι πρὸς σέ, εἰ ληστὴ νυκτὸς, (ὡς ἂν ἀπερρίφης;) οὐκ ἂν ἐκλεψαι τὰ ἱκανὰ ἑαυτοῖς; καὶ εἰ πτυ-
γιστά

Α Β Δ Ε Ι Ο Υ. Κ Ε Φ. α'.

γηταὶ εἰσῆλθον πρὸς σέ, οὐκ ἂν ὑπελείποντο
 ὄπιφυλλίδα; 6 Πῶς ἐξηρδύνηθη Ἡσαΐ, καὶ
 κατελήφθη αὐτὸς τὰ κεκρυμμένα; 7 Ἐως τῶν
 ὀρέων σου ἐξάπεσεῖλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς
 ἀφραθήκης σε ἀντίστησάν σοι, ἠδυνάσθησαν πρὸς
 σέ ἄνδρες εἰρηνικοί σου· ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτα
 σου, ὅσα ἔστιν σοι σωώσεις ἐν αὐτοῖς. 8 Ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἄπολωσ σφῶς
 ἐκ τῆς Ἰουδαίας, καὶ σωώσεις ἐξ ὄρους Ἡσαΐ.
 9 καὶ πληθήσονται οἱ μαχηταὶ σου οἱ ἐκ Βαμ-
 μαὴν, ὅπως ἐξαρθῆ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαΐ,
 τὴν εἰς τὸν 10 ἀφ' οὗ τὴν σφραγῖν, καὶ τὴν ἀσέβειαν ἀδελφῶν
 ἀδελφὸν σου Ἰακώβ. [καὶ] καλύψει σε αἰγμύνη, καὶ
 ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 11 Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀν-
 τίστης ἐξενδυτῆς ἐν ἡμέρᾳ, αἰχμαλωτῶνται
 ἄλλογενῶν δυνάμει αὐτοῦ, καὶ ἄλλοτεροι εἰσῆλ-
 θον εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ, καὶ ὅτι Ἰερουσα-
 λὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς ἐξ αὐ-
 τῶν. 12 Καὶ μὴ ὀπίδῃς ἡμέραν ἀδελφοῦ σου
 ἐν ἡμέρᾳ ἄλλοτερίων, καὶ μὴ ὀπιχαρῆς ὅτι τῆς
 υἱοῦς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ μὴ
 μεγαλορημονήσης ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. 13 μηδὲ
 εἰσέλθῃς εἰς πύλας λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνου αὐ-
 τῶν, μηδὲ ὀπίδῃς καὶ σὺ τὴν σιναγωγὴν αὐ-
 τῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, μηδὲ συνεπιθῆ
 ὅτι

τὴν εἰς τὸν
ἀδελφὸν

ὀπίδῃς

λαῶν σου

ΚΕΦ. α'. Α Β Δ Ε Ι Ο Υ.

ὅτι τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας
 αὐτῶν. 14 μηδὲ σῆς ὅτι τὰς διεκβολὰς αὐ-
 τῶν, τῷ ἐξολεθρεῦσαι τὰς ἀνασωζομένους αὐ-
 τῶν, μηδὲ συγκλείσῃς τὰς φούρνους αὐτῶν ἐν
 ἡμέρᾳ θλίψεως. 15 Διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα
 τῷ Κυρίου ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ὃν πρόπον
 ἐποίησας, οὕτως ἔσμι σοι, τὸ ἀνταπόδομά σου
 ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλὴν σου. 16 διότι
 ὃν πρόπον ἐπίεις ὅτι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, πίνον-
 ται πάντα τὰ ἔθνη οἶνον, πίνονται καὶ καταβή-
 σονται, καὶ ἔσονται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες.
 17 Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιών ἔσμι ἡ σωτηρία, καὶ ἔσμι
 ἅγιον καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακώβ,
 τὰς κατακληρονομήσαντας αὐτοῦ. 18 καὶ ἔσμι
 ὁ οἶκος Ἰακώβ πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ἰωσήφ φλόξ,
 ὁ δὲ οἶκος Ἡσαὺ εἰς χαλάμιον, καὶ ἐκκαυθήσονται ἐκκαυθήσειαι
 εἰς αὐτοῦ, καὶ καταφάγηται αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἔσμι
 πυρφόρος ἐν τῷ οἴκῳ Ἡσαὺ, διότι Κύριος ἐλά-
 λησεν. 19 Καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν Να-
 γέβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαὺ, καὶ οἱ ἐν τῇ Σεφιλὰ
 τὰς ἄλλοφύλους καὶ κατακληρονομήσουσιν τὸ
 ὄρος Ἐφραΐμ, καὶ τὸ πεδῖον Σαμαρείας, καὶ Βε-
 νιαμὲν, καὶ τὴν Γαλααδίπιν. 20 Καὶ τῆς μεδι-
 κεσίας ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, τῇ τῶν
 Χορμααίων ἕως Σαρέππων, καὶ ἡ μεδικεσία Ἰερου-
 σαλήμ

ἐξ αὐτῶν

ἔσμι

ἀπὸ τῶν

γῆ

ΑΒΔΕΙΟΥ. ΚΕΦ. α'.

Ἐφραθα σελήμ ἕως Σεφραθά· καὶ κληρονομήσουσιν τὰς πό-
λεις αἱ ἀνδρες σεσω- λεις τῷ Ναγέβ. 21 Καὶ ἀναβήσονται ἀνασω-
σμένοι ζόμενοι ἐξ ὄρους Σιών, τῷ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἰσραὴλ·
καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία.

ΑΒΔΙΟΥ Ε'.

ΙΩΝΑΣ

Ι Ω Ν Α Σ ς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τῷ Ἀμαθί, λέγων· 2 ἀνάστηθι, καὶ πορεύεο εἰς τὴν Νινύην τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρὸς μέ. 3 Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τῷ φυγεῖν εἰς Θαρσεῖς ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἰόππιν· καὶ εὔρεν πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσεῖς, καὶ ἔδωκεν τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὸ τῷ πλεῦσαι εἰς Θαρσεῖς μετ' αὐτῶν ἐκ προσώπου Κυρίου. 4 Καὶ Κύριος ἐξήγειρεν πνεῦμα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, εἰς καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδυνώθειν τῷ σωτηεῖσθαι. 5 Καὶ ἐφο-
βήθησαν
ἐβήθησαν

ΙΩΝΑΣ. ΚΕΦ. Α΄.

ἔβωον βήθησαν οἱ ναυτικοί, καὶ ἀνιβόησαν ἕκαστος πρὸς
 αὐτῶν τὸν θεὸν αὐτῷ, καὶ ἐκβολὴν ἐποίησαν τῶν σκευῶν
 τῶν ἐν τῇ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τῷ κου-
 φιοθῆναι ἀπ' αὐτῆς. Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν
 κοίλιν τῷ πλοίου, καὶ ἐκάθισεν, καὶ ἔρεγγει.
 6 Καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πωρωδύς, καὶ
 πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί σὺ ῥέγγεις; ἀνάστα, καὶ ὀπικα-
 λῶ τὸν θεὸν σου, εἴπως σωθήσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς,
 καὶ ἔμὴ σπολώμεθα. 7 Καὶ εἶπεν ἕκαστος
 πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· δεῦτε βάλωμεν κλήρας,
 καὶ ὀπιγῶμεν, τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ὅτιν
 ἐστὶν ἡμῖν. Καὶ ἔβαλον κλήρας, καὶ ἔπεσεν ὁ κλή-
 ρος ὅτι Ἰωνᾶν. 8 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· ἀπάγ-
 γειλον δὴ ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ὅτιν
 ἐστὶν ἡμῖν· τίς σε ἡ ἐργασία ὅτιν, καὶ πόθεν ἔρχη,
 καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σὺ;
 9 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· δούλος Κυρίου ἐγώ
 εἰμι, καὶ τὸν Κύριον θεὸν τῷ ἔρανον ἐγὼ σέβο-
 μαί, ὃς ἐποίησεν τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν.
 10 Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ
 εἶπαν πρὸς αὐτόν· τί τῷτο ἐποίησας; διότι ἐγνω-
 σαν οἱ ἄνδρες, ὅτι ἐκ ποροσώπου Κυρίου ἦν φθί-
 γων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς. 11 Καὶ εἶπαν
 πρὸς αὐτόν· τί σοι ποιήσομεν, καὶ κοπάσῃ ἡ θά-
 λασα ἀφ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ
 ἐξήγειρεν

ἐπώρυετο

ἐξήγειρεν

ΚΕΦ. Β'. Ι Ω Ν Α Σ.

ἔξηγειρεν μάλλον κλύδωνα. 12 Καὶ εἶπεν Ἰω-
ῶνας πρὸς αὐτούς· ἀρατέ με, καὶ ἐμβάλετέ με
εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσῃ ἡ θάλασσα ἀφ'
ὑμῶν· διότι ἔγνωκα ἐγὼ, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ
μέγας ἔστος ἐφ' ὑμῶν ὅσιν. 13 Καὶ πῆρεβιά-
ζοντο οἱ ἄνδρες τῷ ὀπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν,
καὶ ὅκ' ἐδύσαντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐπαύετο
ἔξηγειρέτο μάλλον ἐπ' αὐτούς. 14 Καὶ ἀνεβόη-
σαν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπαν· μηδαμῶς Κύριε,
μὴ σπολώμεθα ἐνεκὸν τῆς ψυχῆς τῷ ἀνθρώπου
τέτῃ, καὶ μὴ δῶς ἐφ' ἡμᾶς αἶμα δίκαιον, ὅτι σὺ
Κύριε, ὃν πρόπον ἐβόλου, πεποίησας. 15 Καὶ
ἔλαβον τὸν Ἰωῶν, καὶ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὴν
θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ὅκ' τῷ σάλου
ἑαυτῆς. 16 Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ
μεγάλῳ τὸν Κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυ-
ρίῳ, καὶ ἠύξαντο εὐχαίς.

Κ Ε Φ. Β'.

ΚΑΙ προσέταξεν Κύριος κήτῃ μεγάλῳ
καταπιεῖν τὸν Ἰωῶν· καὶ ἰὼ Ἰωῶνας
ὅτι τῇ κοιλίᾳ τῷ κήτῃς πρὸς ἡμέρας
καὶ πρὸς νύκτας. 2 Καὶ προσήγατο Ἰωῶνας
πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῷ ὅκ' τῆς κοιλίας τῷ
κήτῃς, 3 καὶ εἶπεν· [ὡδὴ] ἐβόησα ὅτι θλίψις
μου

Ι Ω Ν Α Σ. Κ Ε Φ. γ'.

μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέν μου·
 ἐκ κοιλίας ἄδω κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου·
 4 ἀπέριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης,
 καὶ ποταμοὶ με ἐκύκλωσαν· πάντες οἱ μετω-
 ρισμοὶ σοῦ καὶ τὰ κύματά σοῦ ἐπ' ἐμὲ διήλθον.
 5 Καὶ γὰρ εἶπα· ἀπώσμαι ἔξ ὀφθαλμῶν σου·
 ἄρα προσθήσω τῷ ὀπιβλέψαι πρὸς ναὸν τὸν
 ἅγιόν σου. 6 Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς,
 ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἐσχάτη, ἔδω ἡ κεφαλὴ
 μου εἰς χρομὰς ὀρέων· 7 κατέβην εἰς γῆν, ἣς
 οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· καὶ ἀναβήτη
 ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου, Κύριε ὁ Θεός μου. 8 Ἐν
 τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, τῷ Κυ-
 είου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχὴ
 μου εἰς ναὸν ἅγιόν σου. 9 Φυλασόμενοι μαίματα
 καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἔλατέλειπον. 10 Ἐγὼ
 δὲ μετὰ φωνῆς ἀνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω
 σοι, ὅσα ἠυξάμην σπυδάσω· [εἰς] σωτήριον
 [μου] τῷ Κυρίῳ. 11 Καὶ προσεταύγη ὑπὸ Κυρίου
 τῷ κήτι, καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἰωνᾶν ὀπί τὴν ξηρὰν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Κ ΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν
 ἐκ δούτερου, λέγων· 2 ἀνάστη καὶ
 πορεύθητι εἰς Νινύην τὴν πόλιν τὴν
 μεγάλην,

ΚΕΦ. γ'. ΙΩΝΑΣ.

μεγάλω, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κή-
ρυγμα τὸ ἔμπαροθεν, ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ.

3 Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς, καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινύην,
καθὼς ἐλάλησεν Κύριος. ἡ δὲ Νινύη ἦν πόλις
μεγάλη τῷ θεῷ, ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν.

4 Καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τῷ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὴν
πόλιν, ὡσεὶ πορείαν ὁδοῦ ἡμέρας μιᾶς, καὶ ἐκή-
ρυξεν, καὶ εἶπεν· ἐπι τρεῖς ἡμέρας, καὶ Νινύη
κατασφραφήσεται.

5 Καὶ ἔπίστευσαν οἱ ἄνδρες
Νινύη τῷ θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν, καὶ ἐνε-
δύσαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλης αὐτῆς ἕως μικρῆς αὐ-
τῆς.

6 Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασι-
λέα τῆς Νινύης· καὶ ἔξομνησεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ
αὐτοῦ, καὶ διεβίβηκε τὴν σολιὰν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, καὶ διεβίβηκετο σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ
σποδοῦ.

7 Καὶ ἐκηρύχθη, καὶ ἔρρέθη ἐν τῇ
Νινευὶ πρὸς τοῦ βασιλέως καὶ πρὸς πάντων με-
γιστάνων αὐτοῦ, λέγων· οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη,
καὶ οἱ βόες, καὶ τὰ πρῶτα μὴ γούεσθωσαν
μηδὲν, μηδὲ νεμέσθωσαν, μηδὲ ὕδωρ πίεσθωσαν.

8 Καὶ διεβίβηκον σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ
τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενωῶς.

Καὶ ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς
πονηρίας, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν
αὐτῶν, λέγοντες·

9 τίς οἶδεν εἰ μετανόησεν ὁ

πορείας

μικρῆς

μεγάλῃς

ἀπέστρεψεν

ΙΩΝΑΣ. ΚΕΦ. Α΄.

ἔβόων βήθησαν οἱ ναυτικοί, καὶ ἀνέβησαν ἕκαστος πρὸς
 αὐτῶν τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐκβολὴν ἐποίησαν τῶν σκευῶν
 τῶν ἐν τῇ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τῷ κου-
 φιασθῆναι ἀπ' αὐτῆς. Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν
 κοίλιν τῷ πλοίου, καὶ ἐκάθισεν, καὶ ἔρεγεν.
 6 Καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ φαρμακὸς, καὶ
 πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί σὺ ῥέγγεις; ἀνάστα, καὶ ὀπι-
 λῶ τὸν θεόν σου, εἰπὼς μετάνοιαν ὁ θεὸς ἡμᾶς,
 καὶ ἔσται μὴ ἄπολόμεθα. 7 Καὶ εἶπεν ἕκαστος
 πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· δεῦτε βάλωμεν κλήρας,
 καὶ ὀπινησόμεν, τίνος ἕνεκεν ἢ κακία αὕτη ὅτιν
 ἐστὶν ἡμῖν. Καὶ ἔβαλον κλήρας, καὶ ἔπεσεν ὁ κλή-
 ρος ἐπὶ Ἰωνᾶν. 8 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν ἀπάγ-
 γειλον δὴ ἡμῖν, τίμος ἕνεκεν ἢ κακία αὕτη ὅτιν
 ἐστὶν ἡμῖν· τίς σε ἢ ἔργασία ὅτιν, καὶ πόθεν ἔρχη,
 καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σὺ;
 9 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· δούλος Κυρίου ἐγὼ
 εἰμι, καὶ τὸν Κύριον θεὸν τῷ ἔρανον ἐγὼ σέβο-
 μαί, ὃς ἐποίησεν τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρᾶν.
 10 Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ
 εἶπαν πρὸς αὐτὸν· τί τῷτο ἐποίησας; διότι ἐγνω-
 σαν οἱ ἄνδρες, ὅτι ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φό-
 γων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς. 11 Καὶ εἶπαν
 πρὸς αὐτὸν· τί σοι ποιήσομεν, καὶ κοπάσῃ ἡ θά-
 λασσα ἀπ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ
 ἐξήγειρεν

ΚΕΦ. Β'. ΙΩΝΑΣ.

ἔξηγειρεν μάλλον κλύδωνα. 12 Καὶ εἶπεν Ἰω-
νᾶς πρὸς αὐτούς· ἀρατέ με, καὶ ἐμβάλετέ με
εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσῃ ἡ θάλασσα ἀφ'
ὑμῶν· διότι ἔγνωκα ἐγὼ, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ
μέγας ἔστος ἐφ' ὑμᾶς ὅσιν. 13 Καὶ πρὸβιά-
ζοντο οἱ ἄνδρες τῷ ὀπιτρέψαι πρὸς τὴν γῆν,
καὶ ὅτε ἐδιώκοντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐπαύετο
ἔξηγειρετο μάλλον ἐπ' αὐτούς. 14 Καὶ ἀνεβόη-
σαν πρὸς Κύριον, καὶ εἶπαν· μηδαμῶς Κύριε,
μὴ σπολώμεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τῷ ἀνθρώπου
τούτου, καὶ μὴ δῶς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, ὅτι σὺ
Κύριε, ὃν πρόπον ἐβόλου, πεποιήκας. 15 Καὶ
ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν, καὶ ἐπέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν
θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἕκ τῆς σάλου
ἑαυτῆς. 16 Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ
μεγάλῳ τὸν Κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυ-
ρίῳ, καὶ ἠύξαντο εὐχαίς.

Κ Ε Φ. Β'.

ΚΑΙ προσέταξεν Κύριος κήτῃ μεγάλῳ
καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν· καὶ ἔω Ἰωνᾶς
ὃν τῆ κοιλίᾳ τῆ κήτης πρὸς ἡμέρας
καὶ πρὸς νύκτας. 2 Καὶ προσήγατο Ἰωνᾶς
πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἕκ τῆς κοιλίας τῆ
κήτης, 3 καὶ εἶπεν· [ὦδὴ] ἐβόησα ὃν θλίψις
μου

Ι Ω Ν Α Σ. Κ Ε Φ. γ'.

μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέν με·
 ἐκ κοιλίας ἄδυσ κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου·
 4 ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης,
 καὶ ποταμοὶ με ἐκύκλωσαν· πάντες οἱ μετεω-
 ρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.
 5 Καὶ γὰρ εἶπα· ἀπώσμαι ἔξ ὀφθαλμῶν σου
 ἄρα προσθήσω τῷ ὀπιβλέψῃ πρὸς ναὸν τοῦ
 ἁγίου σου. 6 Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς,
 ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἑσχάτη, ἔδυσ ἡ κεφαλὴ
 μου εἰς ἄβυσσόν· 7 κατέβην εἰς γλῶσσαι, ἧς
 οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κἀτοχοὶ αἰώνιοι· καὶ ἀναβήτω
 ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου, Κύριε ὁ Θεός μου. 8 Ἐν
 τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, τῷ Κυ-
 είου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχὴ
 μου εἰς ναὸν ἁγίόν σου. 9 Φυλασόμενοι μάταια
 καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐλατέλειπον. 10 Ἐγὼ
 δὲ μετὰ φωνῆς ἀνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω
 σοι, ὅσα ἠυξάμην σπιδάσω· [εἰς] σωτήριον
 [μου] τῷ Κυρίῳ. 11 Καὶ προσετάγη τὸ πνεῦμα
 τῷ κήτι, καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἰωάνν ὀπί τὴν ξηράν.

Κ Ε Φ. Γ'.

ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωάνν
 ἐκ δούτερου, λέγων· 2 ἀνάστη καὶ
 πορεύθητι εἰς Νινὴν πρὸς πόλιν πρὸς
 μεγάλην,

ΚΕΦ. γ'. ΙΩΝΑΣ.

μεγάλω, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπαροθεν, ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ.

3 Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς, καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινύην, καθὼς ἐλάλησεν Κύριος. ἡ δὲ Νινύη ἦν πόλις μεγάλη τῷ θεῷ, ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν.

4 Καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τῷ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὴν πόλιν, ὡσεὶ πορείαν ὁδοῦ ἡμέρας μιᾶς, καὶ ἐκήρυξεν, καὶ εἶπεν· ἐπι τρεῖς ἡμέρας, καὶ Νινύη κατασραφήσεται.

πορείας

5 Καὶ ἠπίστευσαν οἱ ἄνθρωποι Νινύη τῷ θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλης αὐτῆς ἕως μικρῆς αὐτῆς.

μικρῆ

6 Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινύης καὶ ἔξαμέση ἀπὸ τῆς θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιέλαβεν τὴν σολιῶν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ περιβάλετο σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ.

μεγάλῃ

7 Καὶ ἐκηρύχθη, καὶ ἔρρέθη ἐν τῇ Νινευὶ πρὸς τὸν βασιλέως καὶ πρὸς πάντων μεγάλων αὐτοῦ, λέγων· οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες, καὶ τὰ πρῶτα μὴ γούεσθαι μηδὲν, μηδὲ νεμέσθαι, μηδὲ ὕδωρ πίεσθαι.

8 Καὶ περιβάλλοντο σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενῶς.

Καὶ ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρίας, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν, λέγοντες·

ἀπέστρεψεν

Ι Ω Ν Α Σ. Κ Ε Φ. Δ'.

θεός, καὶ ἀποσρέψῃ ἕξ ὀργῆς θυμῷ αὐτῷ, καὶ
 ἔ μὴ ἀπολώμεθα; 10 Καὶ εἶδεν ὁ θεός τὰ
 ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέσρεψαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
 αὐτῶν τῶν πονηρῶν· καὶ μετενόησεν ὁ θεός ὅτι
 τὰ κακά, ἀ τῆ κακία, ἣ ἐλάλησεν τῷ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ
 οὐκ ἐποίησεν.

Κ Ε Φ. Δ'.

1 **Κ** ΑΙ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπῳ μεγάλῳ,
 καὶ συνεχύθη· 2 καὶ προσήξατο
 πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν· ὦ Χ δὴ·
 Κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα ἐπὶ
 οὗτος μου ἐν τῇ γῆ μου; ἀλλ' ἐτίμητο πρὸς ἐμέ
 τῷ φυγεῖν εἰς Θαρσεῖς, διότι ἔγνων, ὅτι σὺ ἐλεή-
 μων καὶ οἰκτίρων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος,
 καὶ μετανοῶν ὅτι ταῖς κακίαις. 3 Καὶ νεῦν,
 δέασσα Κύριε, λάβε τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ,
 ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἢ ζῆναι με. 4 Καὶ εἶπεν
 Κύριος πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ;
 5 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐσχέ-
 θισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ
 σκηνὴν ἑαυτῷ, καὶ ἐκάθητο ὑποκέρατα αὐτῆς
 ἐν σκιᾷ, ἕως ἃ ἀφίδη τί ἔσαι τῇ πόλει. 6 Καὶ
 προσέταξεν Κύριος ὁ θεός κολοκυῖτην, καὶ ἀνέβη
 ὑπὲρ κεφαλῆς τῆ Ἰωνᾶ, τῷ εἶ) σκιάν ὑφάραιον
 τῆς

ΚΕΦ. Δ'. ΙΩΝΑΣ.

τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τῷ σκιάζειν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ὅτι τῇ κολο-
κιώτῃ χάραξεν μέγαλιν. 7 Καὶ προσέταξεν
Κύριος ὁ θεὸς σκόληκι ἐωθινή τῇ ἐπαύριον, καὶ
ἐπάταξεν τὴν κολοκιώτην, καὶ ἀπεξηράθη.
8 Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ
προσέταξεν Κύριος ὁ θεὸς πνύματι καύσωνι συλ- καύσωνος
καίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ὅτι τὴν κεφαλὴν
Ἰωνᾶ· καὶ ὠλισθήσκει, καὶ ἀπελέγετο τὴν
φυλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· καλὸν μοι τὸ ἀποθανεῖν
με, ἢ ζῆν. 9 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς πρὸς
Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησά σου ὅτι τῇ κολο-
κιώτῃ; Καὶ εἶπεν· σφόδρα λελύπησά ἐγὼ ἕως
θανάτου. 10 Καὶ εἶπεν Κύριος· σὺ ἐφείσω
ὑπὲρ τῆς κολοκιώτης, ὑπὲρ ἧς ὄκτι ἐκακο-
πάθησας ἐπ' αὐτῆς, καὶ ὄκτι ἐξέθρεψας αὐ-
τὴν, ἢ ὑπὸ νύκτα ἐγένηθη, καὶ ὑπὸ νύκτα
ἀπώλετο. 11 ἐγὼ δὲ ἐφείσομαι ὑπὲρ Νι-
νιβῆ τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἧ ἦ κατοικοῦσιν
πλείους ἢ δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων, οἳ πῖνες
ὄκτι ἐγνώσαν δεξιὰν αὐτῆς ὄκτι ἀριστερὰν αὐ-
τῆς, καὶ κτήνη πολλά;

ΙΩΝΑΣ πρῶτης 5.

Ν Α Ο Υ Μ Ζ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι **Λ** Ημμα Νινευή· βιβλίον θεάσεως Ναὺμ
τῷ Ἐλκεσαίμ. 2 Θεὸς ζηλωτῆς, καὶ
ἐκδικῶν Κύριος, ἐκδικῶν Κύριος, μετὰ
θυμοῦ· ἐκδικῶν Κύριος τῆς ὑπεναντίας αὐτοῦ,
καὶ ἔξαιρων αὐτὸς τῆς ἐχθροῦς αὐτοῦ. 3 Κύριος
μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ ἀθῶν
ἐκ ἀθῶσφι Κύριος· ἐν σωτηρείᾳ καὶ ἐν συ-
σεισμῶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κοινοῦτος ποδῶν
αὐτοῦ. 4 ἀπειλῶν θαλάσσης, καὶ ξηραίνων αὐ-
τῶν, καὶ πάντας τῆς ποταμοῦς ἔξηρημησῶ. Ὠλι-
γάθη ἡ Βασιλίτις, καὶ ὁ Κάρμηλ, καὶ τὰ
ἔλαιθουῦντα τῷ Λιβάνου ἐξέλιπεν. 5 Τὰ ὄρη
ἐσείσθησαν ἀπὸ αὐτοῦ, καὶ οἱ βοιωὶ ἐσαλεύθησαν·
καὶ ἀνετάλη ἡ γῆ ἀπὸ παροσώπου αὐτοῦ, ἡ σύμ-
πασα

ΚΕΦ. α'. Ν Α Ο Υ Μ.

πασα χεὶ πάντες οἱ καρδιοκωῦτες ἐν αὐτῇ.

6 Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτῆς τίς ὑποστήσεια;
καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμῷ αὐτῆς; ὁ θυμὸς
αὐτῆς τήκη ἀρχαῖς, καὶ αἱ πέτρας διεθρύβησαν
ἀπ' αὐτοῦ. 7 Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομνήσιν

αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γνώσκων τὰς εὐ-
λαβερμύους αὐτόν. 8 Καὶ ἐν καρτακλυσμῷ πο-
ρείας σιωτέλειαν ποιήσεται· τὰς ἐπεγειρομύους

καὶ τὰς ἐχθροὺς αὐτῆς διώξεται σκότος. 9 Τί
λογίζεσθε ἔπι τὸν Κύριον; συνέλειαν αὐτὸς ποιή-
σεται, ὅτι ἐκδικήσῃ δις ἔπι τοσαυτὸ ἐν θλίψῃ

10 ὅτι ἕως θεμελίου αὐτῶν χερσωθήσονται, καὶ
ὡς σμίλαξ πεμπλεκομύμη βρωθήσεται, καὶ ὡς

καλάμη ξηρασίας μεσή. 11 Ἐκ σὺ ἔξελεύ-
σεται λογιμὸς χεὶ τῷ Κυρίου, πονηρὰ, βλαβε-

ρμὸς ποιήσῃ ἐναντία. 12 Τάδε λέγει Κύριος·
κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, καὶ ἕτως ἀφαιαλή-
σονται, καὶ ἡ ἀκοή σου ἐκ ἐνακουθήσεται ἐπι.

13 Καὶ νῦν σιωτέλω τὴν ῥάβδον αὐτῆς ἀπὸ
σοῦ, καὶ τὰς δεσμὰς σου ἀφαιρήσω. 14 καὶ
ἐπιτελεῖται ὑπὲρ σὺ Κύριος, ἔσπαρήσεται ἐκ

τῷ ὀνόματός σου ἐπι καὶ ἔξ οἴκου θεοῦ σου ἐξολε-
θρεύσω τὰ γλυπία σου καὶ χωνευθῆθήσονται τρι-
φύλω σου, ὅτι ταχεῖς.

μίλαξ

λογίζομνος

Ι Ω Ν Α Σ. Κ Ε Φ. Δ'.

θεός, καὶ ἀποσρέψῃ ἕξ ὀργῆς θυμῷ αὐτῷ, καὶ
 ἔ μὴ ἀπολώμεθα; 10 Καὶ εἶδεν ὁ θεός τὰ
 ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέσρεψαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
 αὐτῶν τῶν πονηρῶν· καὶ μετενόησεν ὁ θεός ὅτι
 τὰ κακά, ἀ τῆ κακία, ἣ ἐλάλησεν τῷ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ
 οὐκ ἐποίησεν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Κ ΑΙ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπῃ μεγάλῃ,
 καὶ συνεχύθη· 2 καὶ προσήγατο
 πρὸς Κύριον, καὶ εἶπεν ὦ Χ δὴ·
 Κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα ἐπὶ
 οὗτος μου ἐν τῇ γῆ μου; ἀλλ' ἐτίμητο προσέφθασα
 τῷ φυγεῖν εἰς Θαρσεῖς, διότι ἔγνων, ὅτι σὺ ἐλεή-
 μων καὶ οἰκτίρων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος,
 καὶ μετανοῶν ὅτι ταῖς κακίαις. 3 Καὶ νῦν,
 δεῦρο Κύριε, λάβε τιτὸν ψυχῆ μου ἀπ' ἐμοῦ,
 ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἢ ζῆναι με. 4 Καὶ εἶπεν
 Κύριος πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ;
 5 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐσχά-
 θισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ
 σκηνὴν ἑαυτῷ, καὶ ἐκάθητο ὑποκέρατα αὐτῆς
 ἐν σκιᾷ, ἕως ἃ ἀφίδη τί ἔσαι τῇ πόλει. 6 Καὶ
 προσέταξεν Κύριος ὁ θεός κολοκυῖτην, καὶ ἀνέβη
 ὑπὲρ κεφαλῆς τῆ Ἰωνᾶ, τῷ εἶ) σκιάν ὑφάραιτο
 τῆς

ΚΕΦ. Δ'. ΙΩΝΑΣ.

τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τῷ σκιάζειν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ὅτι τῇ κολο-
κιώτῃ χάραξεν μεγάλην. 7 Καὶ προσέταξεν
Κύριος ὁ θεὸς σκόλην ἐωθινήν τῇ ἐπαύριον, καὶ
ἐπάταξεν τὴν κολοκιώταν, καὶ ἀπεξηράθη.
8 Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ
προσέταξεν Κύριος ὁ θεὸς πνεύματι καύσωνι συλ- καύσωνος
καίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ὅτι τὴν κεφαλὴν
Ἰωνᾶ· καὶ ὠλισφύγησεν, καὶ ἀπελέγετο τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· καλὸν μοι τὸ ἀποθανεῖν
με, ἢ ζῆν. 9 Καὶ εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς πρὸς
Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησά σου ὅτι τῇ κολο-
κιώτῃ; Καὶ εἶπεν· σφόδρα λελύπημα ἐγὼ ἕως
θανάτου. 10 Καὶ εἶπεν Κύριος· σὺ ἐφείσω
ὑπὲρ τῆς κολοκιώτης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακο-
πάθησας ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐξέθρεψας αὐ-
τὴν, ἢ ὑπὸ νύκτα ἐγενήθη, καὶ ὑπὸ νύκτα
ἀπώλετο. 11 ἐγὼ δὲ ἐφείσομαι ὑπὲρ Νι-
νυῦ τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ὃν ἡ κατοικοῦσιν
πλείους ἢ δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων, οἵτινες
οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτοῦ ὅδε ἀριστερὰν αὐ-
τοῦ, καὶ κτήνη πολλά;

ΙΩΝΑΣ πρῶτης 5.

Ν Α Ο Υ Μ Ζ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι **Λ** Ημμα Νινευή· βιβλίον ὁράσεως Ναὺμ
τῷ Ἐλκεσαίμ. 2 Θεὸς ζηλωτῆς, καὶ
ἐκδικῶν Κύριος, ἐκδικῶν Κύριος, μετὰ
θυμοῦ· ἐκδικῶν Κύριος τῶν ὑπερβάντων αὐτῷ,
καὶ ἔξαιρων αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτῷ. 3 Κύριος
μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτῷ, καὶ ἀθῶν
ἐκ ἀθῶσφι Κύριος· ἐν σωτηρίᾳ καὶ ἐν συ-
σεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτῷ, καὶ νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν
αὐτοῦ. 4 ἀπειλῶν θαλάσσης, καὶ ξηραίνων αὐ-
τῷ, καὶ πάντας τῶν ποταμῶν ἐξηρημάξῃ. Ὠλι-
γάθη ἡ Βασιλίτις, καὶ ὁ Κάρμηλ, καὶ τὰ
ἔξαιθουῦτα τῷ Λιβάνου ἐξέλιπεν. 5 Τὰ ὄρη
ἐσείσθησαν ἀπ' αὐτῷ, καὶ οἱ βοιωὶ ἐσαλεύθησαν·
καὶ ἀνετάλη ἡ γῆ ἀπὸ πρησώπου αὐτῷ, ἡ σύμ-
πασα

ΚΕΦ. α'. Ν Α Ο Υ Μ.

πασα χει πάντες οί καρδιοκωῖτες ἐν αὐτῇ.
6 Ἀπὸ πρῶτον ὀργῆς αὐτῆς τίς ὑποστήσεια;
καὶ τίς ἀνστήσεται ἐν ὀργῇ θυμῷ αὐτῆς; ὁ θυμὸς
αὐτῆς τῆκε ἀρχαίς, καὶ αἱ πέτρας διεθρύβησαν
ἀπ' αὐτοῦ. 7 Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑποκρινόμενοι
αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γνώσκων τὰς εὐ-
λαβιμύους αὐτόν. 8 Καὶ ἐν καρτακλυσμῷ πο-
ρείας σιωτέλαια ποιήσεται τὰς ἐπεγευρομύους
καὶ τὰς ἐχθροὺς αὐτῆς διώξεται σκότος. 9 Τί
λογίζεσθε ἐπὶ τὸν Κύριον; συνέλειαν αὐτὸς ποιή-
σεται, ὅτι ἐκδικήσῃ δις ἐπιταυτὸ ἐν θλίψῃ
10 ὅτι ἕως θεμελίου αὐτῶν χερσῶθήσονται, καὶ
ὡς σμίλαξ πεπλεκομύνη βρωθήσεται, καὶ ὡς **μίλαξ**
καλάμη ξηρασίας μεσῆ. 11 Ἐκ οὗ ἐξελεύ- **λογίζομύος**
σεται λογισμὸς καὶ τῆ Κυρίου, πονηρὰ, βελυθ-
μύος ποιήσῃ ἐναντία. 12 Τάδε λέγει Κύριος
κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, καὶ ἕτως ἀφραλή-
σονται, καὶ ἡ ἀκοή σου ἐκ ἐνακουθήσεται ἐπι.
13 Καὶ νῦν σιωτέλω τὴν ῥάβδον αὐτῆς ἀπὸ
σοῦ, καὶ τὰς δεσμὰς σου ἀφρήξω. 14 καὶ
ἐπιτελεῖται ὑπὲρ σοῦ Κύριος, ὃ ἀπαρήσεται ἐκ
τῆ ὀνόματός σου ἐπι καὶ ἐξ οἴκου θεῶ σου ἐξολε-
θρεύσω τὰ γλυπτά σου καὶ χωνεύω θήσομαι τα-
φίω σου, ὅτι ταχεῖς.

Κ Ε Φ. Β΄.

Ι Δου' ὅτι τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου,
καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνῃ· ἔορταζε Ἰῦδα
ταῖς ἑορταῖς σου, σπόδος ταῖς εὐχαῖς σου,
διότι ἔμῃ παροῦσιν ἐπὶ τῷ διελθεῖν ἀπὸ σου εἰς
παλαῖωσιν· σιωπητέλεσσι, ἔζητα· 2 ἀνέβη
ἐμφυσῶν εἰς πρὸσωπόν σου, ἔλασθῆνός σε ἐκ
θλίψεως. σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὁσφύος, ἀν-
δρῖσαι τῇ ἰσχύϊ σφόδρα· 3 διότι ἀπέσρεψεν Κύ-
ριος τὴν ὕδριν Ἰακώβ, καθὼς ὕδριν τῷ Ἰσραὴλ,
διότι ἐκτινάσσουσιν ἔξοτιναξαι ἀβύθους, καὶ τὰ κλή-
ματα αὐτῶν διέφθειραν. 4 Ὅπλα δυνατείας
αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἀνδρας δυνατὸς ἐμπάζον-
τες ἐν πυρὶ· αἱ ἡνία τῶν ἀρμάτων αὐτῶν ἐν
ἡμέρᾳ ἐτοιμασίας αὐτῶν, καὶ οἱ ἵππεῖς θορυβηθή-
σονται· 5 ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ
ἄρματα, καὶ συμπλακῆσονται ἐν ταῖς πλατείαις·
ἢ ὄρασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρός, καὶ ὡς
ἀσπραπαὶ ἀφαιρέχουσι. 6 Καὶ μνησθήσονται
οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, καὶ φάξονται ἡμέρας, καὶ
ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς πορείαις αὐτῶν, καὶ ἀσθί-
σουσιν ὅτι τὰ τείχη αὐτῶν, καὶ ἐτοιμάσουσιν ταῖς
προφυλαχὰς αὐτῶν· πύλαι τῶν πόλεων διη-
νοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσαν, 7 καὶ
ἦ

ΚΕΦ. Β'. Ν Α Ο Υ Μ.

ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη· καὶ αὕτη ἀνέβαινον,
καὶ αἱ δ' ὕλαι αὐτῆς ἤγοντο, καθὼς περὶ
φθγγόμηναι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῆς. 8 Καὶ
Νινύη ἦν ὡς κολυμβήθρα ὕδατος· τείχη ὕδατα
αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες ἐκ ἔστησαν, καὶ ἐκ βλέπων
ἰὼ ὁ ὀπλέπων. 9 Διήρπαζον τὸ ἀργύριον, διήρ-
παζον τὸ χρυσίον, καὶ ὅκ ἰὼ πέραν τῶ κόσμου
αὐτῆς· βεβάρωσαι ὑπὲρ πάντα τὰ σκεύη τὰ
ὑπὸ θυμῷ αὐτῆς. 10 Ἐκπιαγμὸς καὶ ἀκαπι- ἑκπιαγμὸς
ναγμὸς, καὶ ἐκβρασμὸς, καὶ καρδίας θραυσμὸς,
καὶ ὑπόλυσις γονάτων, καὶ ὠδίνες ὑπὲρ πάντα
ὄσφυ, καὶ τὸ πρῶτον πάντων ὡς πρῶτον
μα χύτρας. 11 ὡς ἔστιν τὸ κατοικητήριον τῶν
λέοντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὔσα [ἐν] τοῖς σκύμοις·
ἔπορεύθη λέων τῶ εἰσελθεῖν, ἐκ σκύμνος λέον-
τος, καὶ ὅκ ἰὼ ὁ ἐκφοβῶν. 13 Λέων ἤρπασεν
τὰ ἰκανὰ τοῖς σκύμοις αὐτῶ, καὶ ἀπέπριξεν τοῖς
λέουσι αὐτῶ· καὶ ἐπλησεν θήρας νοστίαν αὐτῶ,
καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτῶ ἀρπαγῆς. 13 Ἰδὲ
ἐγὼ ὑπὲρ σε, λέγῃ Κύριος ὁ παντοκράτωρ, καὶ
ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πληθὺς σου, καὶ τὰς λέον-
τὰς σε καταφάγῃαι ῥομφαία· καὶ ἐξολοθρεύσω
ἐκ τῆς γῆς πᾶν θῆραν σου, καὶ ὅκ ἐπι ἔ μὴ
ἀκουσθῇ τὰ ἔργα σου.

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Ω** Πόλις αἱμάτων, ὅλη ψυδής, πλή-
ρης ἀδικίας, ἔ φιλαφθίσηται θήρα.

2 Φωνὴ ματίγων, καὶ φωνὴ σεισμοῦ
προχῶν, καὶ ἵππε διώκοιτος, καὶ ἄρματος ἀναβράσ-
σοντος, 3 καὶ ἵππῶς ἀναβάνοντος, καὶ γιλ-
βύσης ῥομφαίας, καὶ ἐξατραπόντων ὀπλῶν, καὶ
πλήθους πρᾶγματιῶν, καὶ βαρείας πλώσεως, καὶ
ἐκ τῷ πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς· καὶ ἀσθενήσουσιν
ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀπὸ πλήθους πορνείας.

ἔπιχαρῆς

4 Πόρνη καλή καὶ ὀπίχαις, ἡγεμένη φαρμάκων,
ἢ πάλῃσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ φυ-
λάς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς. 5 Ἴδὲ ἐγὼ
ἔπι σε, λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ
ἀποκαλύψω πρὸ ὀπίσω σε ἔπι προσώπον σε,
καὶ δείξω ἔθνεσιν τιὸ ἀχρημοσύνην σε, καὶ βα-
σιλείας τιὸ ἀπμίαν σε. 6 καὶ ἔπιείψω ἐπὶ
σε βδελυγμὸν καὶ τὰς ἀκαθαρσίας σε, καὶ θή-
σομαι σε εἰς ᾧδὲ δειγμα. 7 καὶ ἔσοι πᾶς ὁ
ὄρων σε καταθήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐρεῖ· δει-

ἀπὸ οὗ

λαία Νινὼν, τίς σενάξῃ αὐτῷ; πόθεν ζητήσω
ᾧδὲ κλήσεις αὐτῆς; 8 [Ἐτοιμάσαι μερίδα,

μερίδα

ἔτοιμάσαι μερίδα,] ἔτοιμάσαι μερίδα ἄρμῳ χορδῶν, ἔτοιμάσαι μερίδα ἄρμῳ χορδῶν, ἢ
κατοικῆσαι ἐν ποταμοῖς· ὕδωρ κύκλω αὐτῆς,

ΚΕΦ. γ'. Ν Α Ο Υ Μ.

ἥς ἡ ἀρχὴ αὐτῆς θάλασσα, καὶ ὕδωρ τὰ τεῖχη
 αὐτῆς. 9 καὶ Αἰθιοπία ἡ ἰσχὺς αὐτῆς, καὶ
 Αἴγυπτος, καὶ οὐκ ἔσται πέρας τῆς φυγῆς σου·
 καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς. 10 καὶ αὐ-
 τὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεια ἀχμαλώτος, καὶ
 τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασσῶν
 τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπι πάντα τὰ ἐνδοξὰ αὐ-
 τῆς βαλῶσιν κλήρους, καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες
 αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδας. 11 Καὶ γε σὺ
 μεθυσθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὑπερβαρυνθῆναι, καὶ σὺ ζη-
 τήσεις σεαυτῇ γαστρίν ἐξ ἐχθρῶν. 12 Πάντα
 τὰ ὀχυρώματά σου συχθῆ σκοποῦς ἔχουσα· εἰάν
 σαλευθῶσιν, καὶ πεσοῦνται εἰς γόμα ἑσθιίτου.
 13 Ἰδὲ ὁ λαὸς σου ὡς γυναικες ἐν σοί· τοῖς
 ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεθα ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς
 γῆς σου, καὶ καταφάγεται πῦρ τῆς μοχλῆς σου.
 14 Ὑδὼρ πελοχῆς ἐπίσπασα σεαυτῇ, κατα-
 κράτησον τῶν ὀχυρωμάτων σου· ἐμβῆθι εἰς πη-
 λόν, καὶ συμπάτη ἐν ἀχέραις, κατακράτησον
 ὑπὲρ πλίνθον. 15 Ὁκεῖ καταφάγεται σε
 πῦρ, ἐξολεθρεύσει σε ῥομφαία, καὶ καταφάγε-
 τὰ σε ὡς ἀκροῖς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βεῦχος.
 16 Ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ
 ἄσπρα τῆ ἑσθινοῦ· βεῦχος ἠρμισεν, καὶ ἐξεπε-
 τίασθῃ. 17 ἐξήλατο ὡς ἀπέλαβῃ ὁ συμ-
 μικτός

Ν Α Ο Υ Μ. ΚΕΦ. γ΄.

μικτός σου, ὡς ἀκρίς ἐπιβεβηκῆα ἐπὶ φραγμὸν
 ἡμέρας ἐν ἡμέρα πάγος ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ ἀφῆλατο,
 καὶ οὐκ ἔγνω τὸν τόπον αὐτῆς· καὶ [καὶ] αὐ-
 τοῖς. 18 Ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασιλεὺς
 Ἀσσύριος ἐκοίμισεν τὰς διδάσκαλας σου· ἀπῆρεν
 ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἔω ὁ ἐκδεχό-
 μῃς. 19 Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συστρεβῇ σου,
 ἐφλέγμανεν ἡ πληγὴ σου· πάντες οἱ ἀκού-
 σαιτες τῶν ἀγγελῶν σου, κερτήσουσιν χεῖρα
 ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ πῖνα ἔσθ' ἐπῆλθεν ἡ κακία
 σου ἀγαπαντός;

Ν Α Ο Υ Μ Ζ΄.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1 **Τ**Ο λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακούμ ὁ προ-
φήτης. 2 Ἔως πίνος, Κύριε, κεχα-
ρίσθημι, καὶ ἔμῃ εἰσακούσεις; βοήσο-
μαι πρὸς σὲ ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις;
3 ἵνατί μοι ἔδειξας κόπους καὶ πόνους ὀπιβλέ-
πεν, ὅτι ταλαπωρίαν καὶ ἀσέβειαν ἔδειξαν
πίας μου. Γέγονεν κείσις, καὶ ὁ κριτής λαμ-
βάνη. 4 Ἄρα οὗτο διεσκέδασαι νόμος, καὶ
ἔ διεξάγεται εἰς τέλος κῆμα. ὅτι ὁ ἀσεβὴς
καταδικασθεὶς τὸν δίκαιον, ἕνεκεν τούτου ἐξελεύ-
σεται τὸ κῆμα διεσπασμένον. 5 Ἴδετε οἱ κατα-
φρονήται, καὶ ὀπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυ-
μάσια, καὶ ἀφαιόσθητε. διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζο-
μαι εἰ ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ ἔμῃ μὴ πισθίσητε,
εἰάν τις ἐκδηγήται ὑμῖν. 6 Ὅτι ἰδὲ ἐγὼ ἐξε-
γείρω ἐφ' ὑμᾶς τὰς Χαλδαίους τὰς μαχηταῖς τὸ
ἔθνος τὸ πικρὸν, καὶ τὸ ταχυνόν, τὸ πορευόμενον ὅτι
ταχυνόν
τὰ πικρὸν

ΑΜΒΑΚΟΥΜ. ΚΕΦ. α'.

τὸ πλάτος τὰ πλάτη τῆς γῆς, τῷ κατακληρονομήσει σκηνώ-
 ματα ἐκ αὐτῶ. 7 φοβερός καὶ ἐπιφοβῆς ἐστί,
 ἐξ αὐτῶ τὸ κῆμα αὐτῶ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτῶ
 ἐξ αὐτῶ ἐξελεύσεται. 8 καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ
 πρῶδάλεις οἱ ἵπποι αὐτῶ, καὶ ὄξυτεροι ὑπὲρ τῆς
 λύκας τῆς Ἀραβίας. καὶ ἐξιππάσονται οἱ ἵπποι
 αὐτῶ, καὶ ὀρμήσασιν μακρόθεν, καὶ πεταθήσονται
 ὡς ἀετὸς πρῶθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. 9 Σιωπή-
 λεια ἐπ' ἀσεβεῖς ἤξει, ἀνητηκότα, πρῶσώποις
 αὐτῶν ἐξενδυτίας, καὶ συνάξει ὡς ἄμμον ἀχμα-
 λωσία. 10 Καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεύσει ἐν πρῶ-
 φήσῃ, καὶ τύραννοι πάγηια αὐτῶ, καὶ αὐτὸς εἰς
 πᾶν ὄχρωμα ἐμπαίξεται, καὶ βαλὴ χῶμα, καὶ
 κρατήσῃ αὐτῶ. 11 τότε μεταβαλὴ τὸ πνεῦ-
 μα, καὶ διελεύσεται, καὶ ἐξιλιάσεται. αὐτὴ ἡ
 ἰσχὺς τῶ θεῶ μου. 12 Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς Κύ-
 ριε ὁ θεός μου, ὁ ἅγιός μου; καὶ ἐ μὴ ἄποδά-
 νωμεν. Κύριε, εἰς κῆμα τέταχας αὐτὸν, καὶ
 ἐπλασέν με τῷ ἐλέγχειν παιδείαι αὐτοῦ.
 13 Καθαρός ὀφθαλμός σου τῷ μὴ ὄρειν πονηρά,
 καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνοις ἐ δυνήσῃ. εἰς τί ἐπι-
 βλέπεις ἐπὶ καταφρονηταῖς; πρῶσαιωπήσῃ
 ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δίκαιον; 14 Καὶ
 ποιήσεις τῆς ἀνθρώποις ὡς τῆς ἰχθύας τῆς θα-
 λάσσης, καὶ ὡς τὰ ἔρπετα ἐκ ἔχοντα ἡγάμενοι.
 15 Σιω-

ΚΕΦ. Β'. ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

15 Σιωπέλαια ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασεν, καὶ εἰλ-
κυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήτρῳ, καὶ σπυήγαγεν αὐ-
τὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ. 16 Ἐνεκεν τούτου
ἐφραθήσεται, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτῶ.
Ἐνεκεν τούτου θύσῃ τῷ ἀμφιβλήτρῳ αὐτῶ, καὶ θυ-
μιάσῃ τῇ σαγήνῃ αὐτῶ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανεν
μερίδα αὐτῶ, καὶ τὰ βρώματά αὐτῶ ἐκλεχθή.
17 Ἀλλὰ τῆτο ἀμφιβαλὲς τὸ ἀμφιβλήτρον αὐτῶ,
καὶ ἀφραπαντὸς ἀποκλείειν ἔθνη ἔφείσεται.

Κ Ε Φ. Β'.

1 **Ε**ΠΙ τῆς φυλακῆς μου γήσομαι, καὶ ὅτι-
θήσομαι ὅτι πέτραι, καὶ ἀποσκοπεύσω
τῶ ἰδεῖν τί λαλήσῃ ἐν ἐμοί, καὶ τί ἀπο-
κλειθῶ ὅτι τὸν ἔλεγχόν μου. 2 Καὶ ἀπεκρίθη
Κύριος πρὸς μέ, καὶ εἶπεν· γράψον ὄρασιν, καὶ
σαφῶς ὅτι πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων
αὐτά. 3 Ὅτι ἐπὶ ὄρασις εἰς χαμερὸν, καὶ ἀνα-
τελῆ εἰς πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν· εἰάν ὑψήσῃ,
ἔσώμενον αὐτὸν, ὅτι ἐρχόμενος ἦξῃ, καὶ ἔ μὴ
χρησίση. 4 Ἐάν ἔσπασείληται, οὐκ εὐδοκῆ ἡ
ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ δίκαιός [μου] ἐκ πί-
πέως μου ζῆσεται. 5 Ὁ δὲ κατοϊόμενος, καὶ
καταφρονητής, ἀνὴρ ἀλαζών, οὐδὲν μὴ περᾶνῃ·
ὅς ἐπλάττωεν καθὼς ὁ αἰδῆς πλῆ ψυχὴν αὐτῶ,
καὶ

ΑΜΒΑΚΟΥΜ. ΚΕΦ. Β΄.

καὶ οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμην· καὶ
 ὀπισθιάξει πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
 εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντα τὸς λαοὺς.
 6 Οὐχὶ ταῦτα πάντα πρὸς βολίω κατ' αὐτῶ
 λήφονται, καὶ πρὸς βλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ;
 καὶ ἐρῶσιν· ἕα ὁ πληθύνων αὐτῶ τὰ ἔκ ὄντα
 αὐτῶ ἕως πίνος, καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτῶ
 πῶραως. 7 Ὅτι ἐξάφνης ἀναστήσομαι δάκνοι-
 τες αὐτὸν· καὶ ἐκνήψωσιν οἱ ὀπίσθιοί σε, καὶ
 ἔσῃ εἰς ἀσφαλίω αὐτοῖς. 8 Διότι σὺ ἐσκύ-
 λωσας ἔθνη πολλὰ, σκυλεύσασίν σε πάντες οἱ
 ὑπολελειμμένοι λαοὶ, δι' αἵματα ἀνθρώπων,
 καὶ ἀσέβειαν γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν
 κατωκίοντων αὐτῶ. 9 Ὡς ὁ πλεονεκτῶν πλεο-
 νεξίαν κακίω τῶ οἴκῳ αὐτῶ, τῶ τάξαι εἰς ὑψὺς
 ἐκπαοθήναι νοσταν αὐτῶ, τῶ ἐκπαοθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν·
 10 ἐβλαύσω ἀγκυλίω τῶ οἴκῳ σου, σινεπέ-
 ραναε λαοὺς πολλὰς, καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχὴ σε·
 11 διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κεί-
 θαρὸς ἐκ ξύλου φθέγγεται αὐτά. 12 Οὐαὶ
 ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασιν, καὶ ἐτοιμάζων πό-
 λιν ἐν ἀδικίαις. 13 Οὐ ταῦτα ὄστιν πρὸς Κυ-
 είου παντοκράτορα; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἰθα-
 νοὶ ἐν πυρὶ, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλισθηφύχθησαν.

ἐκπαοθήναι

Καὶ ἐνεπλή-

σθη

14 Ὅτι ἐμπληθήσεται ἡ σύμπασα γῆ τῶ γνώοντι
 τῶ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚ.

τὴν δόξαν Κυρίου, ὡς ὕδωρ πολὺ καθακαλύψει
 αὐτοὺς. 15 Ὡς ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ
 ἀνατροπῇ θολερᾶ καὶ μεθύσκων, ὅπως ὀπιβλέπη
 ὅτι τὰ σπήλαια αὐτῆς. 16 πλησμονίᾳ ἀπι-
 μίας ἐκ δόξης πίε καὶ σὺ, καὶ ἀφσαλδίθητι, καὶ
 σείσθητι· ἐκύκλωσεν ὅτι σὲ ποτήριον δεξιᾶς
 Κυρίου, καὶ σωήθη ἀτιμία ὅτι τὴν δόξαν σου.
 17 Διότι ἀσέβεια τῶ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ
 θαλασπέα θηρίων πλοήσῃ σε, ἀφ' αἵματι ἀν-
 θρώπων, ἀσέβεια γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων
 τῶν κατοικουμένων αὐτῆς. 18 Τί ὠφελῆ γλυ-
 πῶν, ὅτι ἐγλυφῆν αὐτό; ἔπλασεν αὐτὸ χῶ-
 ἰσμα, φρυτασίαν ψυδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλά-
 σασ ὅτι τὸ πλάσμα αὐτῶ, τῶ ποιῆσαι εἶδωλα
 κωφά. 19 καὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ, ἐκνηφον,
 ἐξεγέρθητι· καὶ τῷ λίθῳ, ἐφώθητι· καὶ αὐτὸ
 ὅτι φρυτασία, τούτο δὲ ὅτι ἐλασμα χρυσοῦ
 καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστι ἐν αὐτῷ.
 20 Ὁ δὲ Κύριος ἐν ναῶ ἀγίῳ αὐτοῦ· εὐλα-
 βείσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

1 **Κ**Υριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοίῳ σου, καὶ
 ἐφοβήθην.
 2 Κύριε ὡς κατενόησα ἅ τὰ ἔργα σου, ὡς καὶ
 ἐξέστη. Ἐν

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚ.

Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ,
Ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη, ὀπιγνωσθήσῃ·
Ἐν τῷ πρῆναι τὸν χειρὸν, ἀναδειχθήσῃ·
Ἐν τῷ λαραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, εἰ ὀργῇ
ἐλέους μνησθήσῃ.

3 Ὁ θεὸς εἰς θαυμὰν ἤξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους
Φαράν κατασκίβει δασέος. Διάψαλμα. Ἐχάλυ-
ψεν ἔθανους ἡ ἀρετὴ αὐτῆς,

Καὶ ἀνέστωσ αὐτῆ πληρῆς ἡ γῆ.

4 Καὶ φέγγος αὐτῆ ὡς φῶς ἔσαμ·

τέρατα
κέρατα εἰς χερσὶν αὐτῆ ὑπάρχει αὐτῆ·

Καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύν αὐτῆ.

5 Πρὸ πρησώπου αὐτῆ πορεύσεται λόγος,

οἱ πόδες
Καὶ ἐξελεύσεται εἰς πεδίοις κατὰ πόδας αὐτῆ.

6 Ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ·

Ἐπέβλεψεν, καὶ ἐτάκῃ ἔθνη·

Καὶ διεθρύβη τὰ ὄρη βία,

Ἐτάκισαν βουνοὶ αἰώνιοι,

Πορείας αἰωνίους αὐτοῦ·

7 Ἀντὶ κόπων εἶδον

σκηνώματα Αἰθιοπῶν, ποιηθήσονται

Καὶ αἰ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. Διάψαλμα.

8 Μὴ εἰς ποταμοῖς ὠργιάσῃς Κύριε;

Μὴ εἰς ποταμοῖς ὁ θυμὸς σου;

Ἢ εἰ θαλάσῃ τὸ ὄρμημά σου;

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚ.

- Ὅτι ἠγάπησῃ ἔπι τῆς ἵππου σου,
 Καὶ ἡ ἵππασία σου σωτηρία.
 9 Ἐντείνων ὀντενεῖς τὸ τόξον σου.
 Ἐπὶ τὰ σκῆπτρα, λέγῃ Κύριος· Διάψαλμα.
 Ποταμοὶ ραγήσεται γῆ. Ποταμῶν
 10 Ὁφοντά σε, καὶ ὠδινήσουσιν λαοί,
 Σκορπίζων ὕδατα πορείας [αὐτῆς].
 Ἐδάκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς,
 Ὑψος φρυγασίας αὐτῆς ἐπήρθη.
 11 Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ ταύξει αὐτῆς·
 εἰς φῶς βολίδες σε πορεύονται,
 εἰς φέγγος ἀσραπτῆς ὀπλῶν σε.
 12 Ἐν ἀπειλῇ [σε] ὀλιγάσεις γῆ,
 καὶ ἐν θυμῷ κατὰξεις ἔθνη.
 13 Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαῶ σου, τῷ σῶσαι
 τῆς χειρῶν σου.
 Ἐβαλας εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον·
 Ἐξήλειρας δεσμῶς [σε] ἕως τρυφήν εἰς τέλος·
 14 Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν,
 Σεισθήσουσιν ἐν αὐτῇ·
 Διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῆς, ὡς ἔσθλων πω-
 χὸς λάθρα.
 15 Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τῆς ἵππου σε,
 ταράσσουσαι ὕδατα πολλά.
 16 Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπλήθη ἡ κοιλία μου,

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΑΜΒΑΚ.

Ἐκ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,
καὶ εἰσήλθεν τρόμος εἰς τὰ ὄσῃ μου,
καὶ ἐποκράτωθεν μου ἐπαράχθη ἡ ἔξις μου.
Ἐναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου,
τῷ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν προικίας μου.

17 Διότι συκῆ ἔ καρποφορήσῃ,
καὶ ἔκ ἔσῃ γνήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις·
ψύσσεται ἔργον ἐλαίας,
καὶ τὰ πεδία ἔ ποιήσῃ βρώσιν·
Ἐξέλειπον ἄπο βρώσεως πρόβατα,
καὶ ἔκ ὑπάρχουσιν βόες ἔπι φάτνας [ἐξιλιά-
σεως αὐτῶν·]

18 Ἐγὼ δὲ ἔπι τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,
χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτήρῃ μου.

Κύριε 19 Κύριος ὁ θεὸς δυνάμις μου,
καὶ ταῖξει τῆς πόδας μου εἰς σιωπέλαιαν·
Ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἔπιβῆσά με,
τῷ κηῖσά ἐν τῇ ὁδῇ αὐτοῦ.

Προσὸχὴ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1 **Λ**Ογος Κυρίου, ὅς ἐγενήθη πρὸς Σοφο-
νίαν τὸν τῷ Χυσει, υἱὸν Γοδολίε, τῷ
Ἀμοείῃ, τῷ Ἐζεκίῃ, ἐν ἡμέραις Ἰω-
σίου υἱοῦ Ἀμων βασιλέως Ἰούδα. 2 Ἐκλείψει Ἀμὼς
ἐκλείπεται ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύ-
ριος. 3 ἐκλείπεται ἄνθρωπος καὶ κτήνη,
ἐκλείπεταισαν τὰ πείθινά τῷ ἕρηνῳ καὶ οἱ ἰχθύες
τῆς θαλάσσης. ✠ καὶ ἀσθενήσουσιν οἱ ἀσθεῖς,
καὶ ἔξαρῶ τῆς ἀνόμοις ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς,
λέγει Κύριος. 4 Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου
ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντας τῆς κατοικοῦντας
Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔξαρῶ ἐκ τῆ τοποῦ τούτου
τὰ ὀνόματα τῆς Βαάλ, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν
ἱερέων, 5 καὶ τῆς προσκυνοῦντας ἐπὶ τοῖς δώ-
μαται τῆς φρατιά τῷ ἕρηνου, καὶ τῆς προσκυνοῦντας

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. ΚΕΦ. α΄.

καὶ τὰς ὀμνύοντας κατὰ τῷ Κυρίου, καὶ τὰς ὀμνύοντάς
κατὰ τῷ βασιλέως αὐτοῦ, 6 καὶ τὰς ἐκκλί-
νοντάς ἀπὸ τῷ Κυρίου, καὶ τὰς μὴ ζητήσαντάς
τὸν Κύριον, καὶ τὰς μὴ ἀντεχομένους τῷ Κυρίῳ.
7 Εὐλαβείσθε ἀπὸ προσώπου Κυρίου τῷ θεοῦ,
διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τῷ Κυρίου, ὅτι ἠτοίμασεν
Κύριος τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ἠγάσεν τὰς κληθῆς
αὐτοῦ. 8 Καὶ ἔσται, ἐν ἡμέρᾳ θυσίας Κυρίου,
καὶ ἐκδικήσω ὅτι τὰς ἀρχοντάς, καὶ ἐπὶ τὸν οἶ-
κον τῷ βασιλέως, καὶ ἐπὶ πάντας τὰς ἐνδεδυ-
μένους ἐνδύματα ἄλλοτετα. 9 καὶ ἐκδικήσω
ἐπὶ πάντας ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, τὰς πληρωῦντάς τὸν οἶκον Κυρίου τῷ
θεῷ αὐτῶν ἀνομίας καὶ δόλου. 10 Καὶ ἔσται ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέξη Κύριου, φωνὴ κραυγῆς
ἀπὸ πύλης ἀποκενδρωμένων, ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς
δοτέρας, καὶ σιωπηρὸς μέγας ἀπὸ τῶν βενθῶν.
11 Θρηγήσατε οἱ κατ'οικοῦντες τὴν κατακεκομ-
μένῳ, ὅτι ὡμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χαναάν, ἔξω-
λεθρόθησαν πάντες οἱ ἐπιηρμένοι ἀργυρίῳ.
12 Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἔξερδνήσω
τὴν Ἱερουσαλήμ μετ' ἰλύχου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ
τὰς ἀνδρας τὰς καταφρονηούσας ἐπὶ τὰ φυ-
λάγματα αὐτῶν· οἱ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
ὃ μὴ ἀγαθοποίησεν Κύριος, ὅθεν ὃ μὴ κακώσῃ.

13 Καὶ

ΚΕΦ. Β'. ΣΟΦΟΝΙΑΣ.

13 Καὶ ἔσται ἡ δυνάμις αὐτῶν εἰς λησπιάγιον,
καὶ οἱ οἴκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομή-
σουσιν οἰκίας, καὶ ἔ μὴ κατεκρήσουσιν ἐν αὐταῖς,
καὶ καταφυτεύουσιν ἀμπελῶνας, καὶ ἔ μὴ πίνωσιν **καταφυτεύ-**
τὸν οἶνον αὐτῶν. 14 Ὅτι ἐγγύς ἡ ἡμέρα Κυ- **σώσιν**
εἰς ἡμετέραν, ἐγγύς καὶ ταχέως σφόδρα· φωνὴ
ἡμέρας Κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται·
15 δυνατὴ ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα
θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀφρίας καὶ ἀφανισμῶν,
ἡμέρα σκότους καὶ γόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ
ὀμίχλης, 16 ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κρουγῆς **ἰσχυρῆς**
ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς, καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας
τὰς ὑψηλάς. 17 Καὶ ἐκθλίψω τὴν ἀνθρώ-
πους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι τῷ Κυρίῳ
ἔξημαρτον· καὶ ἐκχεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χροῖον,
καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιται. 18 καὶ
τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἔ μὴ
δύνηται ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρα ὀργῆς Κυρίου.
Καὶ ἐν πυρὶ ζήλησ αὐτοῦ καταλαωθήσεται πᾶσαι
ἡ γῆ· διότι σωτέλειαι καὶ σπουδῆν ποιήσῃ ἐπὶ
πάντας τὸς κατεκρουῶντας τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Β'.

1 **Σ**τάχθητε, καὶ σιωπήθητε τὸ ἔθνος τὸ
ἀπαίδευτον, 2 **π**ρὸ τῆς γενέσθαι
Γ 3 ὑμῶν

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. ΚΕΦ. Β'.

ὑμᾶς ὡς ἀνθρώποις ὑπερηφάνους, ὡς τὸ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴν Κυρίου, ὡς τὸ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμῶν Κυρίου. 3 Ζητήσατε τὸν Κύριον πάντες ὑποταπεινοὶ γῆς· κρῖμα ἐργάζεσθε, καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρίνεσθε αὐτῶν, ὅπως σκεπασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου. 4 Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσται, καὶ Ἀσκάλων ἔσται εἰς ἀφθισμόν, καὶ Ἀζώθ μεκρίζωθήσεται σιμβείας ἐκείνησται, καὶ Ἀκκαρῶν ἐκείνησται. 5 Οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ χεῖμα τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν· λόγος Κυρίου πρὸς ὑμᾶς Χαθαῖαν, γῆ ἄλλοφύλων, καὶ ἀπὸ τῆς ἑσπέρης καταικίας. 6 καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ μάνδρα προβάτων, 7 καὶ ἔσται, τὸ χεῖμα τῆς θαλάσσης τοῖς κατοικοῦσιν οἴκῳ Ἰούδα· αὐτὸς ἐπ' αὐτὴν νεμήσονται ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκάλων, δειλὴς καταλύσουσιν· ἀπὸ προσώπου ἡμῶν Ἰούδα· ὅτι ἐπέσκεπται αὐτὴν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψεν τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν. 8 Ἦκουσα ὀνειδιζομένης Μωάβ, καὶ κονδυλισμοῦ ἡμῶν Ἀμμων, ἐν οἷς ὀνειδίζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγαλύνοντο ὅτι τὰ ὄρεά μου. 9 Διὰ τῆτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, διότι Μωάβ ὡς Σόδομα ἔσται, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμων ὡς Γόμορρα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελειμμένη

ΚΕΦ. Β'. ΣΟΦΟΝΙΑΣ.

μνήμη ὡς θιμωγία ἄλωνος, καὶ ἠφανισμὴν εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου ἀφαιρήσονται αὐτῆς, καὶ οἱ κειάλοιποι ἔθνους μου κληρονομήσουσιν αὐτῆς. 10 Αὕτη αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἕβραως αὐτῆς, διότι ὠνείδισαν, καὶ ἐμεγαλιώθησαν ὑπὲρ τὸν Κύριον τὸν παντοκράτορα. 11 Ἐπιφθονίης ἔσται Κύριος ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔξολοθρεύσεται πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ προσκυλήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τῶν τόπων αὐτοῦ, αὐτῶν πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. 12 Καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυματῆαι ῥομφαίας μου ἐστέ. 13 καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτῆς ὑπὲρ βορρᾶν, καὶ ἀπολεῖ ἐκτείνῃ μου τὸν Ἀσύριον, καὶ θήσεται τὴν Νινύην εἰς ἀφανισμόν ἀνδρον, ὡς ἔρημον. 14 καὶ νεμήσουσιν ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἔχθιοι ἐπὶ τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιταθήσονται· καὶ θηρία φωνήσονται ἐπὶ τοῖς δρυῶμασιν αὐτῆς, κόρακες ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς. 15 Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίφρια, ἡ κατοικουσα ἐπὶ ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς· ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι μετ' ἐμὲ ἐπι. Πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφθισμόν νομὴ θηρίων; πᾶς ὁ πρᾶπορευόμενος δι' αὐτῆς σκελεθῆ, καὶ κινήσεται τὰς χεῖρας αὐτῆς.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. ΚΕΦ. γ'.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ω

Ἡ ὀπιφανής καὶ ἀπολευτεωμένη πόλις, ἡ περὶ τῆς 2 ὅκ εἰσήκουσεν φωνῆς, ἣν ἐδέξατο παιδείαν,

ἐπεποίθησεν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ὅκ ἐπεποίθει, καὶ πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς ὅκ ἠγγισεν. 3 Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οἰ

αὐτῆ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, ἣν ὑπελίποντο εἰς τὸ σωθῆναι.

4 Οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· οἱ ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσιν τὰ

ἅγια, καὶ ἀσεβῶσιν νόμον. 5 Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος οἰ μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἣ μὴ ποιῆσῃ ἀδικον ἔργον· ὅκ εἰς φῶς.

νίκος

καὶ οὐκ εἰς νεκρὸν ἀδικίαν. 6 Ἐν ἀφροσύνῃ κατέσπασα τὸ περιφάνους, ἠφανίσθησαν γωνίαι αὐτῆς.

Ἐξημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ πρῶτον, τῶ μὴ δευτέρῳ· ἔξελιπον αἱ πόλεις αὐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ μηδένα ἔσπερχεν, μηδὲ κατοικεῖν.

7 Εἶπα, πλὴν φοβείσθε με, καὶ δεξασθε παιδείαν, καὶ ἣ μὴ ἐξολοθρευθῆτε ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς, πάντα ὅσα ἐδίκησα ἐπὶ αὐτῷ· ἐτοιμάζου, ὄρθεισον, διέφθαρι παῖσα ἡ ὀπιφυλλίς αὐτῆς.

8 Διὰ τῶτο ἐπόμενόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον·

διότι

ΚΕΦ. γ'. ΣΟΦΟΝΙΑΣ.

Διότι τὸ κρίμά μου εἰς σωμαγωγὰς ἐθνῶν τῶ εἰσ-
δέξασθαι βασιλεῖς, τῶ ἐκχέαι ἐπ' αὐτὰς πᾶσαν
ὀργὴν θυμοῦ μου· ὅτι ἐν περὶ τῶ ζήλου μου
καταναλωθήσεται ἡ γῆ. 9 Ὅτι τότε μετασρέ-
ψω ὅτι λαὸς γλώσσαι εἰς γενὰν αὐτῆς, τῶ ὅτι-γενεὰς αὐτῶν
καλεῖσθαι πάντα τὸ ὄνομα Κυρίου, τῶ δαλεῦεν
αὐτὰς ὑπὸ ζυγὸν ἑνα. 10 Ἐκ περὶ τῶν πο-
ταμῶν Αἰθιοπίας ✕ προσδέξομαι ἐν διασπαρῶσιν μου,
αἴσουσιν θυσίας μοι. 11 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἐ μὴ κατακλιθῆς ἐκ πάντων τῶν ὀπιτηδου-
μάτων σου, ὡν ἠσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε φριελά-
σῃ τὸ σὸν τὰ φαυλίσματα τῆς ὑβρείας σου, καὶ
ἐκ ἐπὶ μὴ προσθῆς τῶ μεγαλαυχῆσαι ὅτι τὸ ὄρος
τὸ ἅγιόν μου. 12 Καὶ ὑπολείψομαι ἐν σοὶ λαὸν
φραὸν καὶ ταπεινόν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τῶ πολυῶ
ὀνόματος τῶ Κυρίου. 13 οἱ κατάλειποι τῶ Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἐ ποιήσουσιν ἀδικίαν, ἐδὲ μὴ λαλήσουσιν
μάταμα, καὶ ἐ μὴ εὐρεθῆ ἐν φόμαλι αὐτῶν γλώσσα
δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσουσιν καὶ κοιταθήσουσιν,
καὶ ἐκ ἔσαι ὁ ἐκφοβῶν αὐτῆς. 14 Χαῖρε, θυγα-
τερ Σιών, κήρυσε, θυγατερ Ἰερουσαλήμ, εὐφραίνε,
καὶ κατατέρπου ἕξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θυγα-
τερ Ἰερουσαλήμ. 15 Πειῖλεν Κύριος τὰ ἀδι-
κήματά σου, λελύτρωσά σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου.
βασιλεῖς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐκ ὄψῃ βασιλεύσῃ ὁ
κακαῖ

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. ΚΕΦ. γ'.

χεῖρά οὐκέτι. 16 Ἐν τῷ χερῶ ἐκείνω ἐρεῖ Κύ-
 ελος τῇ Ἱερουσαλήμ· θάρσθ Σιών, μὴ παρειαθω-
 σαν αἱ χεῖρές σου. 17 Κύριος ὁ θεός σου ἐστί
 σοί, δυνατὸς σώσθ σε· ἐπάξει ὅτι σε εὐφροσύ-
 νῳ, καὶ χερσὶ σε ἐν τῇ ἀγαπήσθ αὐτῷ, καὶ εὐ-
 φρανθήσεται ὅτι σοί ἐστί τέρπει, ὡς ἐστί ἡμέρα
 ἐορτῆς. 18 Καὶ σωάξω τῆς συντετεμμημένης
 σου· οὐαὶ τίς ἔλαβεν ὀνειδισμόν ἐπ' αὐτῷ;
 19 Ἴδ' ἐγὼ ποιεῖ ἐστί σοί ἐνεχά σε ἐστί τῷ χερῶ
 ἐκείνω, λέγει Κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπε-
 πεισμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ
 θήσομαι αὐτῆς εἰς καύχημα, καὶ ὀνομαστὸς ἐστί
 πάση τῇ γῆ. 20 Καὶ κατριοχυθήσονται ἐστί
 τῷ χερῶ ἐκείνω, ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ
 εἰσδέξομαι ἐστί τῷ χερῶ, ὅταν εἰσδέξομαι ὑμᾶς· διότι δώσω
 ὑμᾶς ὀνομαστὸς, καὶ εἰς καύχημα ἐστί πᾶσιν τοῖς
 λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ ὀπιτρέφει με τὴν αἰχμα-
 λωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει Κύριος.

Σ Ο Φ Ο Ν Ι Α Σ Θ'.

ΑΓΓΑΙΟΣ

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι **Ε**Ν τῷ δευτέρῳ ἔτι ὅτι Δαρείῳ τῷ βασιλέως, ὃ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ, μᾶ τῷ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου ὃ χειρὶ Ἀγγαίου τῷ πρεσβήτῃ, λέγων· εἰπὸν δὴ πρὸς Ζορβάβελ τὸν τῷ Σαλαθιὴλ τὸν ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τῷ Ἰωσεδέκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, λέγων· 2 ταῦτε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, λέγων· ὁ λαὸς ὅτος λέγουσιν· ἔχ οὐκ
ἦκε ὁ θεὸς τῷ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου.
3 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ὃ χειρὶ Ἀγγαίου τῷ πρεσβήτῃ, λέγων· 4 εἰ θεὸς ὑμῶν μὲν ἐστὶν τῷ οἰκεῖν ὃ οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμους, ὁ δὲ οἶκος ὅτος ἐξηρήμωται· 5 Καὶ νῦν ταῦτε λέγει Κύριος ἑξηρήμωται
παντοκράτωρ· τάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. 6 [Διότι ταῦτε λέγει Κύριος
ειϞ]

Α Γ Γ Α Ι Ο Σ. Κ Ε Φ. α'.

εισπιτοκράτωρ] εσπίρατε πολλά, και
 εισενέγκατε ὀλίγα· ἐφάγετε, και ὄκ εἰς πλη-
 σμονίω· ἐπίετε, και ὄκ εἰς μέθω· παρεδά-
 λεαθε, και οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς· και ὁ τῆς
 μαθούς σιμάγων, σιμήαγεν εἰς δεσμὸν τετρα-
 πημύον. 7 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ·
 θείαθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν·
 8 ἀνάβητε ὄπι τὸ ὄρος, και κόψατε ξύλα, και
 οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον, και εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ,
 και ἐνδοξαθήσομαι, εἶπεν Κύριος. 9 Ἐπεβλέ-
 ψατε εἰς πολλά, και ἐγένοντο ὀλίγα· και εἰσπνέχθη
 εἰς τὸν οἶκον, και ἔξεφύσησα αὐτά. Διὰ τῆτο
 τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός
 μου ἐστὶν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος εἰς τὸν
 οἶκον αὐτοῦ, 10 ἀλλὰ τῆτο ἀνέξω ὁ ἔρανος ἀπὸ
 δρόσου, και ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρεα αὐ-
 τῆς. 11 και ἐπάξω ῥομφαία ὄπι τὴν γῆν,
 και ὄπι τὰ ὄρη, και ὄπι τὸν σῖτον, και ἐπὶ τὸν
 οἶνον, και ἐπὶ τὸ ἔλαμον, και ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ,
 και ἐπὶ τῆς ἀνθρώπου, και ἐπὶ τὰ κτήνη, και ἐπὶ
 πάντας τῆς πόνοιας τῶν χειρῶν αὐτῶν. 12 Καὶ
 ἤκουσεν Ζορβάβελ ὁ τῆ Σαλαθιήλ ὁ ἐκ φυλῆς
 Ἰούδα, και Ἰησὺς ὁ τῆ Ἰωσεδέκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
 και πάντες οἱ κατὰλοιποὶ τῆ λαοῦ τῆς φωνῆς
 Κυρίου τῆ θεῦ αὐτοῦ, και τῶν λόγων Ἀγγαίε
 τῆ

ΚΕΦ. Β'. ΑΓΓΑΙΟΣ.

τῷ προφήτῃ, καθότι ἔξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου. 13 Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος Κυρίου ἐν ἀγγέλοις κυρίῳ τῷ λαῷ· ἐγὼ εἰμι μετ' ὑμῶν, λέγει Κύριος. 14 Καὶ ἔξηγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τῷ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τῷ Ἰωσεδέκ τῷ ἱερέως τῷ μεγάλου, καὶ τὸ πνεῦμα πᾶν κατὰλοίπων παντὸς τῷ λαοῦ· καὶ εἰσῆλθον, καὶ ἐποίησαν τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου πάντοτε κρείττους θεοῦ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Β'.

1 **Τ**Η τετράδι καὶ εἰκάδι τῷ μηνὸς τῷ ἑκτῷ, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ὅπῃ Δαρείῳ τῷ βασιλέως, τῷ ἑβδόμῳ μηνί, μιᾷ καὶ εἰκάδι τῷ μηνὸς, ἐλάλησεν Κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τῷ προφήτῃ, λέγων· 2 εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τῷ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦ τὸν τῷ Ἰωσεδέκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ πρὸς πάντας τὰς καταλοίπους τῷ λαοῦ, λέγων· 3 τίς ἔξ ὑμῶν, ὃς εἶδεν τὸν οἶκον τῆτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς τῇ ἑμπεραθεῖ; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς ἔχει ὑπαρχοῦσα ἐνώπιον ὑμῶν; 4 Καὶ νῦν κατίχουε Ζοροβάβελ,

οἶδεν

ΑΓΓΑΙΟΣ ΚΕΦ. Β΄.

εθβάβελ, λέγει Κύριος, και κατοχυρε Ἰσοῦ ὁ τῷ
 Ἰωσεδεκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, και κατοχυρέτω πᾶς ὁ
 λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, και ποιείτε· διότι
 ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ·
 5 Χ και ὁ λόγος μου ὃν διεθέμην ὑμῖν ἐξελεθόντων ὑμῶν
 ἐκ τῆς Αἰγύπτου, και τὸ πνεῦμά μου ἐρέσθηκε ἐν
 μέσῳ ὑμῶν· θαρσεῖτε. 6 Διότι ταῦτε λέγει Κύ-
 ριος παντοκράτωρ· ἐπὶ ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐ-
 ρανὸν και τὴν γῆν, και τὴν ξηρὰν, 7 και
 συσείσω πάντα τὰ ἔθνη, και ἤξει τὰ ἐκλεκτὰ
 πάντων τῶν ἐθνῶν· και πληρώσω τὸν οἶκον τῆτον
 δόξης, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. 8 Ἐμὸν τὸ
 ἀργύριον, και ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος παν-
 τοκράτωρ· 9 διότι μεγάλη ἐστὶ ἡ δόξα τῷ
 οἴκῳ τούτῳ ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τῆς πρώτης, λέγει
 Κύριος παντοκράτωρ, και εἰρήνην ψυχῆς εἰς
 περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τῷ ἀναστήσαι τὸν
 ναὸν τῆτον." 10 Τετράδι και εἰκάδι, μηνὶ τῷ
 ἐνάτῳ ἔτους δούτερου ἐπὶ Δαφείου, ἐγένετο λό-
 γος Κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν τροφήτην, λέγων·
 11 ταῦτε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπερώτησον
 δὴ τὰς ἱερεῖς νόμον, λέγων· 12 εἰάν λάβῃ ἄν-
 θρώπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τῶ ἱματίου αὐτοῦ,
 και ἀψηται τὸ ἄκρον τῶ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτος, ἢ
 ἐψήματος, ἢ οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ παντὸς βρώματός,
 εἰ

ΚΕΦ. Β'. ΑΓΓΑΙΟΣ.

εἰ ἀμαρτήσεαι; Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ
 εἶπαν· ὤ. 13 Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος· ἐὰν ἀφῆλαμ
 μεμαμνδῆος ἢ ἀκάρτατος ψυχῇ [ὅτι ψυχῇ]
 ὅτι παντός τούτων, εἰ μαιθήσεαι; Καὶ ἀπεκρί- ἀπό
 θησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν· μαιθήσεαι. 14 Καὶ
 ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος, καὶ εἶπεν· οὕτως ὁ λαὸς
 ἔστος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τῆτο εἰώπιον ἐμοῦ,
 λέγει Κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν
 χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ὅς ἐάν ἐγγίση ἐκεῖ, μαιθή-
 σεαι ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτοῦ τῶν ὀρθρι-
 νῶν· ὀδωθηθήσονται ἀπό προσώπου πόγων αὐτῶν, ~
 καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντες. 15 Καὶ ~
 νῦν γέθε δὴ ὅτι ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἀπό τῆς
 ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπάνω, περὶ τῆ θείνου λίθου
 ὅτι λίθον ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, 16 Πίνετε ἡτε, ὅτε
 εἰσβάλλετε εἰς κυφελίω κειθῆς εἴκοσι σάτα,
 καὶ ἐγένετο κειθῆς δέκα σάτα, καὶ εἰσεπορεύεσθε
 εἰς τὸ ἑσπολῆιον ἕξουτλήσαι πενήκοντα με-
 τρηταῖς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. 17 Ἐπάταξα
 ὑμᾶς ἐν ἀφορείᾳ καὶ ἐν ἀνεμοφθορείᾳ, καὶ ἐν χα-
 λάτῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ ἔκ
 ἐπεσρέψατε πρὸς μέ, λέγει Κύριος. 18 Τάξα-
 τε δὴ ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἀπό τῆς ἡμέρας
 ταύτης καὶ ἐπέκεινα, ἀπό τῆς τετραδὸς καὶ εἰ-
 κῆδος τῆ ἐνάτης μηνός, καὶ ἀπό τῆς ἡμέρας ἧς
ἐθεμα-

Α Γ Γ Α Ι Ο Σ Κ Ε Φ. Β΄.

ἐθεμελιώθη ὁ ναὸς Κυρίου· θεάθε εἰ ταῦς καρ-
 δίας ὑμῶν, 19 εἰ ἐπὶ ἐπιγινωσθήσεσιν ὅτι τῆς
 ἄλω, καὶ εἰ ἐπὶ ἡ ἀμπελοσ, καὶ ἡ συκῆ, καὶ ἡ
 ῥοά, καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ ἔ φέροντα
 καρπόν; ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης [καὶ ἐπάνω]
 εὐλογήσω αὐτά. 20 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου
 ἐκ δούτερου πρὸς Ἀγγαῶν τὸν φοροφήτιν τε-
 τραδί καὶ εἰκάδι τῶ μινός, λέγων· 21 εἶπον
 πρὸς Ζορβάβελ τὸν τῶ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς
 Ἰούδα, λέγων· ἐγὼ σεῶ τὸν ἔρανον καὶ πλὴν γλῶ,
 καὶ πλὴν θάλασσαν καὶ πλὴν ξηρὰν," 22 καὶ
 κατασρέψω θεόνοσ βασιλέων, * καὶ ἐξολε-
 * θρεύσω δυνάμιν βασιλέων πῶν ἐθνῶν," καὶ κατα-
 σρέψω ἄρματα καὶ ἀναβάταισ, [καὶ κατασρέψω
 πᾶσαν πλὴν δυνάμιν αὐτῆσ, καὶ καταβαλώ τὰ
 ὄεια αὐτῆσ, καὶ ἐπιχύσω τὴσ ἐκλεκτοῦσ μου,]
 ἀναθήσοντα καὶ καταθήσοντα ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῆσ, ἕκα-
 τος εἰ ῥομφαία πρὸσ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆσ. 23 Ἐν
 τῆ ἡμέρα ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ,
 λήψομαί σε Ζορβάβελ τὸν τῶ Σαλαθιήλ, τὸν
 εἰσ δούλον μου, λέγει Κύριος, καὶ θέσομαί σε ὡσ
 σφραγίδα, ὅτι σὲ ἠρέπισα, λέγει Κύριος παν-
 τοκράτωρ.

Α Γ Γ Α Ι Ο Σ Ι΄.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ι **Ε**Ν τῷ ὄγδω μηνί, ἔτις δούτερου, ἔπι
Δαρείῳ, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
Ζαχαρίαν τὸν τῷ Βαβαχίῳ, υἱὸν Ἀδῶ,
τὸν πρεσβύτερον, λέγων· 2 Ὁργίασθι Κύριος ἔπι
τῆς πατέρας ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην· 3 Καὶ
ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς· τὰδε λέγει Κύριος παντοκρά-
τωρ· ἔπιστρέψατε πρὸς μέ, λέγει Κύριος τῶν
δυνατέων, καὶ ἔπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ· 4 Καὶ μὴ γίνεσθε
καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκέλευσαν αὐτοῖς
οἱ προφῆται οἱ ἔμπροσθεν, λέγοντες· τὰδε λέγει
Κύριος παντοκράτωρ· ἔπιστρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν
ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἔπιτιηδύματων
ὑμῶν

Η

ὑμῶν

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. α'.

ὑμῶν τῶν ποιηρῶν, καὶ ἐκ εἰσήκουσαν, καὶ ἔρωστέ-
 ρον τῆ εἰσακουσά μου, λέγει Κύριος. 5 Οἱ
 πατέρες ὑμῶν ὡς εἰσιν καὶ οἱ παροφῆται; μὴ
 Χ εἰς τὸν αἰῶνα ζῆσονται; 6 πλιὺ τῆς λό-
 γουε με καὶ τὰ νόμιμά με δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐν-
 τέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς
 παροφῆταις, οἱ κατελάβουσαν τῆς πατέρας ὑμῶν.
 Καὶ ἀπεκείθησαν, καὶ εἶπαν· καθὼς παροφῆ-
 ταίμα Κύριος παντοκράτωρ τῆ ποιήσασιν ἡμῖν καὶ
 τὰς ὁδοὺς ἡμῶν, καὶ καὶ τὰ ὀπιτηδύματά ἡμῶν,
 ἔτιωσ ἐποίησεν ἡμῖν. 7 Τῆ τετράδι καὶ εἰκάδι,
 τῆ εἰδεκάτω μηνί, ἔτος ἔστιν ὁ μῆνι Σαβὰτ,
 ἐν τῆ δευτέρῃ ἔτει ὀπι Δαρείου, ἐγένετο λόγουε
 Κυρίου πρὸς Ζαχαεῖαν τὸν τῆ Βαεραχίου, υἱὸν
 Ἀδδῶ, τὸν παροφῆτιω, λέγων. 8 ἑώρακα τιὼ
 νύκτα, καὶ ἰδὼ ἀνὴρ ὀπιβεβηκὼς ἐφ' ἵππον πυρ-
 ρόν, καὶ ἔτος εἰσήκη ἀναμέσον τῶν [δύο] ὀρέων
 τῶν κρατασκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυρρῶι,
 καὶ φαεσί, καὶ ποικίλοι, καὶ λευκοί. 9 Καὶ
 εἶπα· τί οὔτοι Κύριε; καὶ εἶπεν πρὸς με ὁ ἀγ-
 γελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἐγὼ δείξω σοι τί ἔστιν
 ταῦτα. 10 Καὶ ἀπεκείθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεσηκὼς
 ἀναμέσον τῶν ὀρέων, καὶ εἶπεν πρὸς με· οὔτοι
 εἰσιν, οὓς ἔξαπέσταλκεν Κύριος, τῆ παροδευσαι
 τιὼ γῆ. 11 Καὶ ἀπεκείθησαν τῆ ἀγγέλω
Κυρίου

ΚΕΦ. α'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

Κυρίου τῷ ἐφεστῶτι ἀναμέσον πῶν ὀρέων, καὶ εἶ-
παν· ὡδιδύχαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ
πᾶσα ἡ γῆ χαλοῖται, καὶ ἡσυχάζει. 12 Καὶ
ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ εἶπεν· Κύριε
παντοκράτωρ, ἕως τίνος ἔμῃ ἐλεήσεις τὴν Ἱερου-
σαλήμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, αἵς ὑπερίδες
τῆτο ἐβδομηκοτὸν ἔτος; 13 Καὶ ἀπεκρίθη Κύ-
ριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλοῦντι ἐν
ἐμοί· ῥήματα κατὰ καὶ λόγους παλαιοληθικοῦς.
14 Καὶ εἶπεν πρὸς μεὶ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν
ἐμοί· ἀνάκραγε λέγων· τὰδε λέγει Κύριος παν-
τοκράτωρ· ἐξήλωκα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν
Σιών ζῆλον μέγαν, 15 καὶ ὄργλιν μεγάλην
ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτηθέμενα·
ἀνθ' ὧν ἐγὼ μὲ ὀργιάθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέ-
θεντο εἰς κακίαν. 16 Διὰ τῆτο τὰδε λέγει Κύ-
ριος παντοκράτωρ· ὅτι πρὸς ἔγω ἐπιτρέψω ὅτι Ἱερουσαλήμ
ἐν οἰκισμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται
ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον
ἐκτεθήσεται ἐπὶ Ἱερουσαλήμ ἐπι. 17 Καὶ εἶπεν ἐκτεθήσεται
πρὸς μεὶ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἀνάκραγε
λέγων, τὰδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπι
σφραγισθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει
Κύριος ἐπι τὴν Σιών, καὶ αἰρετὴ [Κύριος] τὴν
Ἱερουσαλήμ ἐπι. 18 Καὶ ἦρα τὰς ὀφθαλμούς
μου,

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Β'.

μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδὸν τέσσαρα κέρατα. 19 Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· τί ἔστι ταῦτα κύματα; καὶ εἶπεν πρὸς μέ· Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ ἀφασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλήμ. 20 Καὶ ἔδειξέν μοι κύμιος τέσσαρας τέκτονας. 21 Καὶ εἶπα· τί ἔστι ἔρχομαι ποιῆσαι; Καὶ εἶπεν [πρὸς μέ·] Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ ἀφασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν, καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ ἑσθδείς αὐτῶν ἦρεν κεφαλῆς· καὶ εἰσῆλθον ἔτι τῶ ὄξειαι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαρρόμα κέρας ὅτι πῶ γῶ Κυρίου, τῶ ἀφασκορπίσαι αὐτῶ.

Κ Ε Φ. Β'.

Κ ΑΙ ἦρα τὸς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδὸν ἄνθρωπον, καὶ ὅτι τῆ χειρὶ αὐτοῦ ῥοιόνιον γεωμετρικόν. 2 Καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν· ὅτι σὺ πορδύη; Καὶ εἶπεν πρὸς μέ· ἀφμετρήσαι πῶ Ἱερουσαλήμ, τῶ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ὅτιν, καὶ πηλίκον τὸ μήκος. 3 Καὶ ἰδὸν ὁ ἄγγελός ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, εἰσῆκει, καὶ ἄγγελος ἕτερος ἔξεπορδύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 4 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, λέγων· ἀγάμα, καὶ λήλησον πρὸς τὸν νεομίαι ἑκῆνον,

ΚΕΦ. Β'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἐκείνον, λέγων· καταχάρπως καὶ οικηθήσεαι Ἱε-
ρουσαλήμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν
πάντων ἐν μέσῳ αὐτῆς, 5 καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ,
φρουρὸν Κύριος, τείχος περὶ κυκλόθεν, καὶ εἰς
δόξαν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς. 6 Ὡὖν, φύγετε αὐτῶν
ἀπὸ γῆς βορρᾶ, λέγει Κύριος, διότι ἐκ τῶν τεσ-
σάρων ἀνέμων τῆ οὐρανοῦ σιυάξω ὑμᾶς, λέγει
Κύριος· 7 εἰς Σιών ἀνασώζεσθε οἱ κατοικοῦν-
τες θυγατέρα Βαβυλῶνος. 8 Διότι τάδε λέγει
Κύριος παντοκράτωρ· ὀπίσω δόξης ἀπέβαλκέν
με ὅτι τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ
ἀπίομνος ὑμῶν ὡς ὁ ἀπίομνος τῆς κόρης τῆ
ὀφθαλμῶν αὐτῆς. 9 διότι ἰδὼν ἐγὼ ὅτι φέρω τὴν
χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔσονται σκύλα τοῖς
δεδούλοισιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε, διότι Κύριος
παντοκράτωρ ἀπέβαλκέν με. 10 Τρέπου καὶ
εὐφραίνου θυγατερ Σιών, διότι ἰδὼν ἐγὼ ἔρχομαι,
καὶ κατοικηθήσεται ἐν μέσῳ σου, λέγει Κύριος.
11 Καὶ χαλαρεύξονται ἔθνη πολλὰ ὅτι τὸν Κύ-
ριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς
λαόν, καὶ κατοικηθήσονται ἐν μέσῳ σου, καὶ ὅτι-
γνώση, ὅτι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέβαλκέν με
πρὸς σέ. 12 Καὶ κατακληρονομήσῃ Κύριος
τὸν Ἰσραὴλ [καὶ] τὴν μερίδα αὐτῆς ὅτι τὴν γῆν
τὴν ἁγίαν, καὶ αἰρετὴν ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. γ'.

13 Εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου Κυ-
εῖα, διότι ἕξεργηταὶ ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτῶ.

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Κ**ΑΙ ἔδειξέν μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦ τὸν
ιερέα τὸν μέγαν, ἐστῶτα πρὸ προσώπου
ἀγγέλου Κυρίου, καὶ ὁ ἀφάβολος
εἰσήκει ἐκ δεξιῶν αὐτῶ, τῷ ἀντικείμενός αὐτῶ.
2 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς τὸν ἀφάβολον· ἔπι-
τιμήσασσι Κύριος ἐν σοὶ, ἀφάβωλε, καὶ ἐπιτιμήσασσι
Κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ.
ἐκ ἰδῶ τῆτο ὡς δαλὸς ἕξεσσασμένος ἐκ πυρὸς;
3 Καὶ Ἰησοῦς ἰὼ εἰδεδυμένος ἱμάτια ῥυτιδῶτα,
καὶ εἰσήκει πρὸ προσώπου τῶ ἀγγέλου. 4 Καὶ
ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἐσηκότα πρὸ
προσώπου αὐτῶ, λέγων· ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ
ῥυτιδῶτα ἀπ' αὐτῶ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἰδῶ
ἀφῆρηκα Χ ἀπὸ σῆ τὰς ἀνομίας σου, καὶ εἰδύ-
σατε αὐτὸν ποδήρη, 5 καὶ ἔπιθετε κίδαριον
καθαρὸν ἕπι τὴν κεφαλὴν αὐτῶ. Καὶ ἐπέθη-
καν κίδαριον καθαρὸν ἕπι τὴν κεφαλὴν αὐτῶ,
καὶ ἔββαλον αὐτὸν ἱμάτια. Καὶ ὁ ἄγγελος
Κυρίου εἰσήκει. 6 καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος
Κυρίου, λέγων πρὸς Ἰησοῦν· τὰδε λέγει Κύριος
παντοκράτωρ· ἐὰν ταῖς ὁδοῖς μὴ πορεύῃ, καὶ ἐν
τοῖς

ΚΕΦ. Δ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

τοῖς πρῶτοις μου φυλάσῃ, καὶ σὺ Ζαχα-
κρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ ἐὰν φυλάξῃς καί γε τὴν
αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι ἀναστροφολόγους ἐν μέσῳ
πάντων ἐσηκότων τέτων. 8 Ἄκουε δὲ Ἰησοῦ ὁ
ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου καὶ οἱ
κροτήριμοι πρὸ προσώπου σου, διότι ἄνδρες τε-
ρατοσκόποι εἰσὶν· διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δευ-
λὸν μου ἀνατολίῳ. 9 διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα
πρὸ προσώπου Ἰησοῦ, ὅτι τὸν λίθον τὸν ἕνα
ἐπέτα ὀφθαλμοὶ εἰσιν· ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον,
λέγῃ Κύριος, πονηρῶν, καὶ ψιλαφήσω πα-
σαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
10 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος πονη-
ρῶν, συγκαλέσετε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ συγκαλέσατε
ἐποχάτω ἀμπέλιν καὶ ἐποχάτω συκῆς.

Κ Ε Φ. Δ'.

1 **Κ**ΑΙ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν
ἐμοί, καὶ ἐξήγειρέν με, ὃν τρόπον ὅταν
ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ.
2 καὶ εἶπεν πρὸς μέ· τί σὺ βλέπεις; Καὶ
εἶπα· ἑώρακα, καὶ ἰδοὺ λυχνία χρυσοῦ ὅλη, καὶ
τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπέτα λύχνοι
ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπέτα ἐπαρυσείδες τοῖς λύ-
χνοις τοῖς ἐπάνω αὐτῆς. 3 καὶ δύο ἐλαίαι
H 4 ἐπάνω

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. Δ'.

ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τῆ λαμπαδίου
αὐτῆς, καὶ μία ἐξ εὐωνύμων. 4 Καὶ ἐπι-
ρώτησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λα-
λουῦτα ἐν ἐμοί, λέγων· τί ὅστιν ταῦτα Κύριε ;
5 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί,
καὶ εἶπεν πρὸς μέ· ὃ γινώσκεις τί ὅστιν ταῦτα ;
Καὶ εἶπα· ὃχι Κύριε. 6 Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ
εἶπεν πρὸς μέ, λέγων· ἔτι ὁ λόγος Κυρίου
πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων· ὅτι ἐν δυνάμει με-
γάλῃ, ὃδὲ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλ' ἢ ἐν πνεύματί μου,
λέγῃ Κύριε παντοκράτωρ. 7 Τίς εἶ σὺ τὸ
ὄρεσ τὸ μέγα, τὸ πρὸ πρῶτου Ζοροβάβελ
τῆ κατορθώσαι; καὶ ἔξοίσω τὸν λίθον τῆς κλη-
ρονομίας ἰσότηρα χάριτος χάριτα αὐτῆς. 8 Καὶ
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μέ, λέγων· 9 αἱ
χεῖρες Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τῆτον,
καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆ ἐπιτελέσασιν αὐτὸν, καὶ ὅπι-
γνώσῃ, διότι Κύριος παντοκράτωρ ἔξαπέσειλέν με
πρὸς σέ. 10 Διότι τίς ἔξεδείνωσεν εἰς ἡμέρας
μικρὰς; καὶ χαρήσονται, καὶ ὄψονται τὸν λίθον
τὸν κασιτέμενον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ. Ἐπὶ αὐ-
τοι ὀφθαλμοί εἰσιν Κυρίου, οἱ ὀπιβλέποντες ὅπι
πᾶσαν τὴν γῆν. 11 καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπα
πρὸς αὐτόν· τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὐται, αἱ ἐκ δε-
ξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; 12 Καὶ
ἐπιρῶ-

ὅπιτελέσασιν

ΚΕΦ. Ε΄. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἐπιπρώτιστα ἐκ δευτέρου, καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν·
τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαῶν οἱ εἰς ταῦς χερσὶν
τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ὀπιχέοντων,
καὶ ἐπαναγόντων ταῖς ἐπαρυφρίδας ταῖς χρυσᾶς ;
13 Καὶ εἶπεν πρὸς μέ· ὅκ οἶδας τί ἔστιν ταῦ-
τα ; Καὶ εἶπα· οὐχὶ Κύριε. 14 Καὶ εἶπεν·
οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πίότητος παρεθήχασιν πρὸ
Κυρίου πάσης τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. Ε΄.

1 **Κ** ΑΙ ἐπέσρεψα, καὶ ἦρα τὰς ὀφθαλμύς
μου, καὶ ἶδον, καὶ ἶδ' ἄρ' ἀρέπαινον πετό-
μυμον. 2 Καὶ εἶπεν πρὸς μέ· τί σὺ
βλέπεις ; Καὶ εἶπα· ὄρω ἐγὼ ἀρέπαινον πετό-
μυμον· μήκος πήχεων εἴκοσι, καὶ πλάτος πή-
χεων δέκα. 3 Καὶ εἶπεν πρὸς μέ· αὕτη ἡ
ἀρὰ ἡ ἐκπορευομένη ὀπί' ἀπὸ τοῦ ὄπισθεν πάσης τῆς γῆς· ὡς ὅπως
διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τῆς τῆς ἕως θανάτου ἐκ-
δικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ὀπίορκος ἐκ τῆς τῆς ἕως
θανάτου ἐκδικηθήσεται. 4 Καὶ ἔξοίσω αὐτὸ, αὐτὰ
λέγ' ἄρ' Κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὸν εἰσελεύσομαι
οἶκον τοῦ κλέπτου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμιύοντος
πρὸ ὀνόματί μου ὀπί' ψεύδ' ἄρ', καὶ καταλύσ' ἄρ'
μέσω τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ σιωτελέσ' αὐτόν, καὶ
τὰ ξύλα αὐτοῦ, καὶ τὰς λίθους αὐτοῦ. 5 Καὶ
ἔξῆλθεν

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. 5'.

ἔξηλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν εἰ ἐμοί, καὶ εἶπεν
πρὸς μέ· ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σε, καὶ ἴδε
τὸ ἐκποροβόμῳνον τῆτο. 6 Καὶ εἶπα· τί ἐστίν;
Καὶ εἶπεν· τῆτο τὸ μέτρον τὸ ἐκποροβόμῳμοι.
Καὶ εἶπεν· αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῆ.
7 Καὶ ἰδὺς τάλαντον μολίβου ἔξαμρόμῳμον καὶ
ταλάντη ἰδὺς γυνὴ μία ἐκάθητο εἰ μέσῳ τῆ μέτρον.
8 Καὶ εἶπεν· αὕτη ἔστιν ἡ ἀνομία· καὶ ἔρριψεν
ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς μέσον τῆ μέτρον, καὶ ἔρριψεν τὸν λίθον
τῆ μολίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. 9 Καὶ ἦρα
τῆς ὀφθαλμῆς με, καὶ ἴδον, καὶ ἰδὺς δύο γυναι-
κες ἐκποροβόμῳμαι, καὶ πνεῦμα εἰ ταῖς πτέρυξιν
αὐτῶν, καὶ αὐταὶ εἶχον πτέρυγας ὡς πτέρυγας
ἔποπθον· καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀναμέσον τῆς
γῆς, καὶ ἀναμέσον τῆ ἔρανον. 10 Καὶ εἶπα
πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα εἰ ἐμοί· ποῦ
αὐταὶ ἀποφέρουσιν τὸ μέτρον; 11 Καὶ εἶπεν
πρὸς μέ· οἰκοδομησάτω αὐτῶν οἰκίαν εἰ γῆ Βαβυ-
λωνος, καὶ ἐτοιμάσασα, καὶ θήσασιν αὐτὸ ἐκεῖ ὅτι
τίλ ἐτοιμασίαν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. 5'.

ΚΑΙ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τῆς ὀφθαλμῆς
μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδὺς τέσσαρα ἄρματα
ἐκποροβόμῳμα ἐκ μέσῳ δύο ὀρέων, καὶ
ταῖ

ΚΕΦ. 5'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

τὰ ὄρη λίθ' ὄρη χαλκᾶ· 2 ἐν τῷ ἄρματι τῷ
πρῶτῳ ἵπποι πυρροί, καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ δευ-
τέρῳ ἵπποι μέλανες, 3 καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ
τρίτῳ ἵπποι λευκοί, καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ τε-
τάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί. 4 Καὶ ἀπεκεί-
θην, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλῶντά
ἐν ἐμοί· τί ὄστιν τῷτῳ, Κύριε; 5 Καὶ ἀπε-
κείθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ εἶπεν·
ταῦτά ὄσιν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ ἔρανοῦ, ἐκπο-
ρεύονται ὡς θύρα τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.
6 Ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἵπποι οἱ μέλανες, ἔξεπορεύοντο
ὄπι γῆν βορρᾶ· καὶ οἱ λευκοὶ ἔξεπορεύοντο κατό-
πιαθεν αὐτῆς· καὶ οἱ ποικίλοι ἔξεπορεύοντο ὄπι
γῆν νότον· 7 καὶ οἱ ψαροὶ ἔξεπορεύοντο, καὶ
ἐπέβλεπον τῷ πορεύεσθαι καὶ τῷ περιδύσθαι
τινὶ γῆν. Καὶ εἶπεν· πορεύεσθε, καὶ περι-
δύσατε τινὶ γῆν· καὶ περιώδυσαν τινὶ γῆν.
8 Καὶ ἀνεβόησεν, καὶ ἐλάλησεν πρὸς με, λέγων·
ιδὲ οἱ ἐκπορευόμενοι ὄπι γῆν βορρᾶ ἀνέπαιυσαν
τὸν θυμὸν μου ἐν γῆ βορρᾶ. 9 Καὶ ἐγένετο
λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων· 10 λάβε
τὰ ἐκ τῆς ἀχμάλωσις ὡς καὶ πᾶν ἀρχόντων,
καὶ ὡς καὶ τῶν χρησίων αὐτῆς, καὶ ὡς καὶ τῶν
ἐπεγνωκότων αὐτῷ, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφορίου τοῦ
ἡκοντος

ἑτοί εἰσιν

αὐτῶν

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. Ζ΄.

ἤκοντος ἐκ Βαβυλῶν Θ. 11 καὶ λήψη ἀργύ-
ριον καὶ χρυσίον, καὶ ποιήσεις σφάραγες, καὶ ὅπι-
θήσεις ὅπι τιῷ κεφαλῷ Ἰησοῦ τῷ Ἰωσεδὲκ τῷ
ἱερέως τῷ μεγάλου. 12 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν·
ταῦδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ ἰδοὺ ἀνὴρ, ἀνα-
τολὴ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑποκράτῳθεν αὐτῷ ἀνα-
τελεῖ, καὶ οἰκοδομήσῃ τὸν οἶκον Κυρίου. 13 καὶ
αὐτὸς λήφεται ἀρετῶν, καὶ καθιεῖται, καὶ
κατάρξει ὅπι τῷ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βαλὴ εἰρηνικὴ ἔσται ἀναμέσον
ἀμφοτέρων. 14 Ὁ δὲ σέφανος ἔσται τοῖς ὑπο-
μνησοῦσιν αὐτόν, καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς, καὶ
τοῖς υἱοῖς τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτῶν, καὶ εἰς χεῖρα υἱοῦ Σο-
φονίου, καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ Κυρίου. 15 Καὶ
οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἤξουσιν, καὶ οἰκοδομήσουσιν
ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἔπιγνώσεσθε, διότι Κύ-
ριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς·
καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακχόντες εἰσακχέσητε τῆς φωτῆς
Κυρίου τῷ θεῷ ὑμῶν.

Κ Ε Φ. Ζ΄.

1 **Κ**ΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τεταρτῷ ἔτει, ὅπι
Δαρείου τῷ βασιλέως, ἐγένετο λόγος
Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τῇ τετραδὶ καὶ
εἰκάδι τῷ μηνὸς τῷ ἐνάτῳ, ὅς ὅστιν Χασελεδ.

2 Καὶ

ΚΕΦ. Ζ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

2 Καὶ ἔξαπέστειλεν εἰς Βαυθὴλ, Σαρασάρ καὶ Ἄρβεσεσέρ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶ, τῷ ἑξιδάσασθαι τὸν Κύριον, 3 λέγων πρὸς τὸς ἱερεῖς τὸς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος, καὶ πρὸς τὸς προφῆτας λέγων· εἰ εἰσελήλυθεν ὡδὲ τὸ ἅγιοσμα ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, καὶ ὅτι ἐποίησα ἤδη ἰσχυρὰ ἔτη. 4 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πᾶν δυνάμεων πρὸς με, λέγων· 5 εἰπέ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ πρὸς τὸς ἱερεῖς, λέγων· εἰν νησεύσητε ἢ κόψασθε ἐν ταῖς πέμπταις ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, (καὶ ἰδὲ ἑβδομήκοντα ἔτη) μὴ νησεύητε νενησεύκατέ μοι; 6 καὶ εἰν φάγητε καὶ πίητε, οὐχ ὑμεῖς ἐσθίετε καὶ ὑμεῖς πίνετε; 7 Οὐχ ἔτσι οἱ λόγοι εἰσιν, οὓς ἐλάλησεν Κύριος ἐν χερσὶν τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν, ὅτε ἰὼ Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰουδαίαν, καὶ εὐθνήσασα, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς κυκλόθεν αὐτῆς, καὶ ἡ ὄρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατωκείτο; 8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, λέγων· 9 ταῦδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· κείμεν δίχρον κρίνατε, καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 10 καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν καὶ προσήλυτον καὶ πέννητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ κακίαν ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ μὴ μνησικακεῖτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. 11 Καὶ ἠπέ-

ἐποίησαν

αὐτῶν

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Α Σ . Κ Ε Φ . Η' .

ἠπειθήσαν τῷ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν ἰώτον
 πῶσφρονοιῶτα, καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν ἐβάριψαν
 τῷ μὴ εἰσακέειν, 12 καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν
 ἔταξαν ἀπειθῆ τῷ μὴ εἰσακέειν τῷ νόμου μου
 καὶ τῶν λόγων, οὓς ἔξαπέσειλεν Κύριος πνεύ-
 ματι αὐτῶν ἐν χερσὶν τῶν προ-
 φητῶν τῶν ἐμωραθεν· καὶ ἐγένετο ὄργη μεγάλη
 πῶσφ Κυρίου παντοκράτορος. 13 Καὶ ἔσαμ, ὅτι
 πρόπον εἶπεν, καὶ οὐκ εἰσῆκυσαν αὐτῶν, οὕτως κε-
 κράζονται, καὶ ἔ μὴ εἰσακέειν αὐτῶν, λέγει Κύ-
 ριος παντοκράτωρ. 14 Καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς εἰς
 πάντα τὰ ἔθνη, ἃ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ ἡ γῆ ἀφα-
 νισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδούντος καὶ
 ἔξ ἀναστροφῆς· καὶ ἔταξαν γὰρ ἐκλεκτοὺς
 εἰς ἀφαιισμόν.

Κ Ε Φ . Η' .

Κ ΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος,
 λέγων· 2 τὰς δὲ λέγει Κύριος παντο-
 κράτωρ· ἐζήλωσα τὴν Ἱερουσαλήμ,
 καὶ τὴν Σιών ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῶ μεγάλῳ
 ἐζήλωσα αὐτήν. 3 Τὰς δὲ λέγει Κύριος· καὶ
 ὄπισθρέψω ὄπισθι Σιών, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ
 Ἱερουσαλήμ, καὶ κληθήσεται Ἱερουσαλήμ πόλις
 ἀληθινή, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου παντοκράτορος ὄνομα
 ἅγιον

ΚΕΦ. η'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἄγιον. 4 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ ἔπι
καθήσονται φρεσύτεροι καὶ φρεσύτεραι ἐν ταῖς
πλατείαις Ἱερουσαλήμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτῶν
ἔχων ἐν χειρὶ αὐτῶν ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν. 5 καὶ
αἱ πλατεῖαι τῆς πόλεως πληθήσονται παιδα-
ρίων καὶ κορασιῶν παίζοντων ἐν ταῖς πλατείαις
αὐτῆς. 6 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ
διότι εἰ ἀδυνατήσῃ ἐνώπιον τῶν καταλείπων τῆ
λαοῦ τέτις ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ
ἐνώπιον ἐμοῦ ἀδυνατήσῃ; λέγει Κύριος παντο-
κράτωρ. 7 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ
ἰδοὺ ἐγὼ ἀναστήσω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνα-
τολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν, 8 καὶ εἰσάξω αὐ-
τούς, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ
ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
θεὸν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ. 9 Τάδε
λέγει Κύριος παντοκράτωρ καποχρέτωσαν αἱ χεῖ-
ρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις
τῆς λόγου τέτις ἐκ στόματος τῶν προφητῶν,
ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ οἶκος Κυρίου παν-
τοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς αὐτοῦ ὠκοδομηταί.
10 Διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μωθὸς τῶν
ἀνθρώπων οὐκ ἔστι εἰς ὄνησιν, καὶ ὁ μωθὸς τῶν
κτινῶν οὐκ ὑπάρχει, καὶ τὰ ἐκπορεύομενά καὶ
τὰ εἰσπορεύομενά οὐκ ἔστι εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλίψεως
καὶ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΕΦ. η'.

καὶ ἔξαποσελῶ πάντας τὰς ἀνθρώπους, ἕκαστον
 ὅπι τὸν πλησίον αὐτοῦ. 11 Καὶ νῦν ἔχει ταῖς
 ἡμέρας ταῖς ἔμφοραθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοί-
 ποις τῆ λαῶ τῆς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ,
 12 ἀλλ' ἢ δεῖξω εἰρήνην· ἡ ἀμπελος δώσῃ τὸν
 καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσῃ τὰ γενήματα αὐ-
 τῆς, καὶ ὁ ἔρεινός δώσῃ τὴν δρόσον αὐτῆ, καὶ
 κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις, τῆ λαῶ με-
 πύτη πάντα ταῦτα. 13 Καὶ ἔσαι, ὃν τρόπον ἦτε
 ἐν κατάρῃ ἐν τοῖς ἔθνεσιν οἶκος Ἰούδα καὶ ὁ οἶκος
 Ἰσραὴλ, οὕτως ἀγαθώσω ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε ἐν
 εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ χαποχύετε ἐν ταῖς χερσὶ
 ὑμῶν. 14 Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκρά-
 τωρ· ὃν τρόπον διενόηθην τῆ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν
 τῷ πῦρ ὀργίσαι με τὰς πατέρας ὑμῶν, λέγει Κύ-
 ριος παντοκράτωρ, καὶ ἔμετενόησα· 15 οὕτως
 ὡδρατέταγμα, καὶ ἀγαπενόημα ἐν ταῖς ἡμέραις
 ταύταις, τῆ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ
 τὸν οἶκον Ἰούδα· θαρσεῖτε. 16 Οὗτοι οἱ λόγοι
 οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν
 πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρίμα εἰρηνικὸν κρίνετε
 ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν, 17 καὶ ἕκαστος τὴν κα-
 κίαν τῆ πλησίον αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
 διαῖς ὑμῶν, καὶ ὄρκον ψαδῆ μὴ ἀγαπᾶτε· διότι
 πάντα ταῦτα ἐμίσησα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

18 Καὶ

ΚΕΦ. 9. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

18 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτωρ
πρὸς με, λέγων· 19 ταῦτε λέγει Κύριος παν-
τοκράτωρ· νητεία ἢ τετράς, καὶ νητεία ἢ πέμπτη,
καὶ νητεία ἢ ἑβδόμη, καὶ νητεία ἢ δεκάτη ἔσονται
πρὸ οἴκου Ἰσραὴ εἰς χαρὰν καὶ εἰς εὐφροσύνην
καὶ εἰς ἑορταίς ἀγαθαίς, καὶ εὐφρανθήσεσθε· καὶ
τιμὴν ἀλήθειαν καὶ τιμὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε.
20 Ταῦτε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπὶ ἕξουσιν
λαοὶ πολλοὶ, καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλὰς,
21 καὶ σιωελύσονται κατοικοῦντες πέντε πό-
λεις εἰς πόλιν μίαν, λέγοντες· πορεύσωμεν δεη-
θῆναι τῷ προσώπῳ Κυρίου, καὶ ἐκζητήσωμεν τὸ
πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος, πορεύσομαι καὶ γὰρ·
22 καὶ ἕξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζη-
τήσωμεν τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκράτορος ἐν Ἱερου-
σαλήμ, καὶ τῷ ἱερατικῷ τὸ πρόσωπον Κυρίου.
23 Ταῦτε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις ἐὰν ὀπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πα-
σῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ὀπιλάβωσιν τῷ
κροσσίδῳ ἀνδρὸς Ἰσραὴλ, λέγοντες· πορεύσομεθα
μὲτ' σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν, ὅτι θεὸς μετ' ὑμῶν ὄντι. μὲτ' σοῦ

Κ Ε Φ. Θ'.

1 **Λ** Ημῶν λόγου Κυρίου ἐν γῇ Σεδράκ, καὶ Σεδράκ
Δαμασκὸς θυσιάσας αὐτῷ, διότι Κύριος ἔθυσία
I ἐφορᾷ

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Α Σ. ΚΕΦ. 9.

ἐφορᾷ ἄνθρωποις, καὶ πάσας φυλάς τῆ Ἰσ-
 ραήλ. 2 Καὶ Ἡμαῖθ ἐν τοῖς ὄρειοις αὐτῆς, Τύ-
 ρος καὶ Σιδῶν, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα. 3 καὶ
 ὠκοδόμησεν Τύρος ὀχυρώματα ἑαυτῇ, καὶ ἐπι-
 σαύεισεν ἀργύριον ὡς χρυῖ, καὶ σιγήγαγεν χρυ-
 σίον ὡς πηλὸν ὁδῶν. 4 Διὰ τῆτο Κύριος κλη-
 ρονομήσῃ αὐτὴν, καὶ πατάξῃ εἰς θάλασσαν τὴν
 δυνάμειν αὐτῆς, καὶ αὐτὴ ἐν πυρὶ καταναλω-
 θήσεται. 5 Ὁφεται Ἀσκάλων, καὶ φοβηθή-
 σεται, καὶ Γάζα, καὶ ὀδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ
 Ἀκκάρων, ὅτι ἠγάπησεν τῆς ἐλπίδος αὐ-
 τῆς. καὶ ἀπολείται βασιλεύς ἀπὸ Γάζης, καὶ
 Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῆ. 6 Καὶ κατοική-
 σουσιν ἄλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καταλάβῃ ὕβριν
 ἄλλοφύλων. 7 καὶ ἔξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκ
 τῶματος αὐτῆς, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῆς ἐκ
 μέσου ὀδόντων αὐτῆς, καὶ ὑπολειφθήσονται
 καὶ οὗτοι τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλία-
 χος ἐν Ἰούδα, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαῖ. 8
 Καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ μετ' ἀνάστημα, τῆ
 μὴ ἀπαπορεύεσθαι, μηδὲ ἀνακᾶμπειν, καὶ ἔ-
 μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτῆς ὀκέτι ἔξελαιύων. διότι
 νῦν ἑώρακα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. 9 Χαῖρε
 σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσε, θύγατερ Ἰε-
 ρουσαλήμ. ἰδὲ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι δί-
 χμος

ΚΕΦ. 9'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

καμος καὶ σώζων, αὐτὸς παῖς καὶ ὀπιθεθικῶς
 ὅτι ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. 10 Καὶ ἐξολε-
 θρεύσθ' ἄρματα ἐξ Ἐφραΐμ, καὶ ἵππον ἐξ Ἱερου-
 σαλήμ, καὶ ἐξολεθροῦθήσεται τόξον πολεμικόν,
 καὶ πληθῶσθ' καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν· καὶ καταρξεί
 ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν δι' ἐκβολὰς
 γῆς. 11 Καὶ σὺ ἐν αἵματι ἀγαθήκης σε ἐξα-
 πέσειλας τὰς δεσμίους σου ἐκ λάκκου ἐκ ἔχον-
 τος ὕδατος. 12 καθίσεσθε ἐν ὀχυρώματι δεσμίαι καὶ θήσονταί
 τῆς σιναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας προικε-
 σίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι. 13 Διότι
 ἐνέτεινά σε, Ἰάδα, ἐμαυτῷ εἰς τόξον, ἐπλησά τὸν
 Ἐφραΐμ, καὶ ἐπεγερῶ τὰ τέκνα σου, Σιών, ὅτι
 τὰ τέκνα πάντων Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς
 ῥομφαίαν μαχητοῦ. 14 Καὶ ἔσαι Κύριος ἐπ'
 αὐτῆς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀφραπὴ βολίς· καὶ
 Κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγι σαλπιδί, καὶ
 πορεύσεται ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτῆς. 15 Κύ-
 ριος παντοκράτωρ ὑψοῦσθ' αὐτῆς, καὶ καταναλώ-
 λώσουσιν αὐτοὺς, καὶ καταχάσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις
 σφενδόνης, καὶ ἐκπίονταί τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς οἶνον,
 καὶ πλήσουσιν ὡς φιάλας θυσιαστέιον. 16 Καὶ
 σώσθ' αὐτῆς Κύριος ὁ θεὸς αὐτῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτῆς· διότι λίθοι ἅγιοι
 κυλίονταί ὅτι τῆς γῆς αὐτῆς. 17 Ὅτι εἶπι ἀγα-

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. Ι.

θόν αὐτῶ, καὶ εἶπε καλὸν παρ' αὐτῶ, ὅτιος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς πρῶθ' ἡμέρας.

ΚΕΦ. Ι.

Ι **Α** Γεῖθη ὑετὸν πρὸς Κυρίου κατ' ὥραν, ὡφείμην καὶ ὄψιμον. Κύριος ἐποίησεν φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσθαι αὐτοῖς, ἐχέσθω βοτάνη ἐν ἀγρῶ. 2 Διότι οἱ ἀποφθελγόμενοι ἐλάλησαν κόπυς, καὶ οἱ μάντις ὀρασεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλου, ματάμα πρὸς ἐλάλου. ἀπὸ τῆς ἐξήρανθαι ὡς ὡφείματα, καὶ ἐκακώθησαν, ὅτι οὐκ ἴδον ἰασις. 3 Ἐπὶ τῆς ποιμνίας πρὸς ἐξήρανθαι ὁ θυμὸς μου, καὶ ὅτι τῆς ἀμνῶς ὀπισκέψομαι καὶ ὀπισκέπεται Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποιμνιον αὐτῶ, τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ταῖς αὐτῶ ὡς ἵππων εὐφρεπῆ αὐτῶ ἐν πολέμῳ. 4 Καὶ ἐξ αὐτῶ ἐπέβλεψεν, καὶ ἐξ αὐτῶ ἔταξεν, καὶ ἐξ αὐτῶ τὸ τόξον ἐν θυμῶ. ἐξ αὐτῶ ἐξελύσειαι πᾶς ὁ ἐλαιώνων ἐν τῷ αὐτῶ. 5 Καὶ ἔσονταί ὡς μαχηταὶ παύωτες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ ὡφείματα, διότι Κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτῶ. καὶ καταχυθήσονται ἀναβάται ἵππων. 6 Καὶ καταχύσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω, καὶ κατακίω αὐτῶ, ὅτι ἡγάπησα

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἠγάπηκα αὐτοὺς, καὶ ἔσονται, ὃν πρόπον ἐκ ἀπε- ἔσαι
φρεψάμιαι αὐτοῖς· διότι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς αὐ-
τῶν, καὶ ἐπακέσομαι αὐτοῖς. 7 Καὶ ἔσονται ὡς
μαχηταὶ τῷ Ἐφραΐμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία
αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψονται,
καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ χαρεῖται ἡ αὐτῶν καρδία
ὅτι τῷ Κυρίῳ. 8 Σημανῶ αὐτοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοῖς, διότι
αὐτοῖς, διότι λυτρώσομαι αὐτοῖς, καὶ πληθυνθήσονται
λυτρώσομαι
ταί, καὶ ὅτι ἦσαν πολλοί. 9 καὶ ἀπερῶ αὐτοῖς αὐτοῖς· καὶ
ἐν * λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνησθήσονται μου, καὶ εἰσδέξομαι
ἐκθρέψουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ὀψιρέψουσιν. * ἄλλήλοις
10 Καὶ ὀψιρέψω αὐτοῖς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ
Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδίτιν
καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτοῖς, καὶ ἔμὴ ὑπο-
λειφθῆ ἐξ αὐτῶν ὅδ' εἰς. 11 καὶ διελεύσονται
ἐν θαλάσῃ στενῇ, καὶ πατάξουσιν ἐν θαλάσῃ
κύματα, καὶ ξηρανθήσονται πάντα τὰ βάθη πο-
ταμῶν, καὶ ἀφαιρεθήσονται πᾶσαι ὕδεις Ἀσσυρίων,
καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου φεραρεθήσεται. 12 Καὶ
καποχύσω αὐτοῖς ἐν Κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχθήσονται, λέγας Κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

1 Ἰάνοιξον, ὁ Λίβανος, τὰς θύρας σου, καὶ
καταφάγετω πῦρ τὰς κέδρες σου.

1.3

2 ὄλο-

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. ΙΑ΄.

2 ὀλολυξάτω πίτυς, διότι πέπλωκεν κέδροϑ, ὅτι μεγάλας μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν ὀλολυξάτε δρύες τῆς Βασανίποϑ, ὅτι κατεσπᾶθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος. 3 Φωνὴ θρηνοῦντων ποιμνῶν, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλωσίῃ αὐτῆϑ. φωνὴ ὠρυομνῶν λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὸ φρύαγμα τῆ Ἰορδάνου. 4 Τὰδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ ποιμαίνετε τὰ προβάτα τῆς σφαγῆς, 5 ἀ οἱ κτησάμνηοι κατέσφαζον, καὶ ἐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον· εὐλογητὸς Κύριος, καὶ πεπλησθήκαμεν, καὶ οἱ ποιμνῆς αὐτῆϑ ὅσοι ἔπαγον ἕδην ἐπ' αὐτοῖς. 6 Διὰ τῆτο ἐ φείσομαι ἕκεπ ὅτι τῆς κατοικοῦσας τὴν γῆν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ καὶ ἰδ' ἐγὼ ὠραδίδωμι τῆς ἀνθρώπων, ἔχασον εἰς χεῖρα τῆ πλησίον αὐτῆϑ, καὶ εἰς χεῖρα βασιλέως αὐτῆϑ, καὶ κατακόψουσιν τὴν γῆν, καὶ ἐ μὴ ἔξελεῖμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν. 7 Καὶ ποιμανᾶ τὰ προβάτα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν χαναανίτην καὶ λήψομαι ἐμαυτῶ δύο ράβδους, τὴν μίαν ἐκάλεσα κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα κρίσιμα· καὶ ποιμανᾶ τὰ πρόβατα. 8 Καὶ ἐξαφ' τῆς τρεῖς ποιμνῆς ἐμηνι ἐνι, καὶ βαρυνθήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπ' αὐτῆς· καὶ γὰρ αἱ ψυχᾶι αὐτῶν ἐπαρούοντο ἐπ' ἐμέ.

Χαναανίτην

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἐμέ. 9 Καὶ εἶπα· ἔπιμανώ ὑμᾶς, τὸ σπο-
θῆσκον σποθισκέτω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐκλει-
πέτω, καὶ τὰ κατόλοιπα κατεσθιέτωσαν ἕκα-
στος τὰς σάρκας τῷ πλησίον αὐτοῦ. 10 Καὶ

λήψομαι τὴν ῥάβδον μου τὴν χαλκίαν, καὶ
σπορρίψω αὐτήν, τῷ ἀξοκεδάσαι τὴν ἀξοθή-
κην μου, ἵνα διεθέμην πρὸς πάντας τὰς λαούς.

11 καὶ ἀξοκεδαθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀξοκεδα-
γνώσονται οἱ Χωρμαῖοι τὰ πρῶτα τὰ φυ- οθήσονται
λασόμενά μοι, διότι λόγος Κυρίου ἐστίν. 12 Καὶ

ἔρω πρὸς αὐτούς· εἰ καλὸν εὐόπιον ὑμῶν ὅστιν,
δοτε φήσαντες τὸν μισθόν μου, ἢ ἀπέπαυθε·
καὶ ἔφησαν τὸν μισθόν μου τεμάκοντα ἀργυρῶς.

13 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· κάθεσθε αὐτούς
εἰς τὸ χωνευτήριο, καὶ σκέψομαι αὐτὸ εἰ δοκι- σκέψαι
μὸν ὅστιν, ὃν πρόπον ἐδοκιμάσω ὑπὲρ αὐτῶν.

Καὶ ἔλαβον τὰς τεμάκοντα ἀργυρῶς, καὶ ἐνέβα-
λον αὐτούς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριο.

14 Καὶ ἀπέρριψα τὴν ῥάβδον τὴν δεύτεραν
τὸ γοῖνισμα, τῷ ἀξοκεδάσαι τὴν ἀξοθήκην
μου ἀναμέσον Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον τῷ Ἰσραήλ.

15 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· ἐπιλάβε σεαυ-
τῷ σκῆπη ποιμνίος ἀπείρου ποιμνιῶν. 16 διότι σκῆπος
ἰδὲ ἐγὼ ἐξεγείρω ποιμνία ὅπι τὴν γῆν, τὸ ἐκλιμ-
πάνον ἔμὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ διεσκορπισμένον

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. ΙΒ΄.

ὃ μὴ ζητήσῃ, καὶ τὸ σωτετεμμυρόν ὃ μὴ ἰά-
σῃται, καὶ τὸ ὀλόκληρον ὃ μὴ κατὰ φύσιν, καὶ
τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ τὸς
ἐκτείψῃ ἀφραγάλας αὐτῶν ἐκτρέψῃ. 17 Ὡ οἱ ποιμῆνον-
τες τὰ μάρτα, καὶ οἱ καταλελοιπότες τὰ ὀρ-
βάτα· μάχημα ὅτι τὸς βραχίονας αὐτῶν· καὶ
ὅτι τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτῶν· ὁ βραχίον αὐτῶν
ξηραυνόμενος ξηραυνήσεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτῶν
ὁ δεξιὸς ἐκλυφλόμενος ἐκτυφλωθήσεται.

Κ Ε Φ. ΙΒ΄.

1 **Λ** Ημμα λόγου Κυεῖς ὅτι τὸν Ἰσραήλ,
λέγῃ Κύειος, ἐκτείνων ὕρανον, καὶ θε-
μελιῶν γῆν, καὶ πλάσων πνεῦμα
αὐτῶν ἀνθρώπου ἐν αὐτῶν. 2 Ἰδὲ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἰε-
ρουσαλήμ ὡς πύργον σαλβόμενον πᾶσι τοῖς
λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ [καὶ] ἔσομαι
ὡς πύργος ὅτι Ἰερουσαλήμ. 3 καὶ ἔσομαι ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἰερουσαλήμ λίθον
καταπατέμενον πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· πᾶς ὁ κατα-
πατῆς αὐτὴν ἐμπαύζων ἐμπαύζεται, καὶ ἐπι-
συναχθήσονται ἐπ' αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς
γῆς. 4 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγῃ Κύειος παν-
τοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει,
καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτῶν ἐν ὄψαφρονήσει· ὅτι
δὲ

ΚΕΦ. ΙΒ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα ἀγανοίξω τὰς ὀφθαλμούς μου,
καὶ πάντας τὰς ἵππους τῶν λαῶν παταίξω ἐν
Συποτυφλώσφ. 5 Καὶ ἔρῳσιν οἱ χιλιάρχου Ἰούδα
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· εὐρήσομεν ἑαυτοῖς τὰς
κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ ἐν Κυρίῳ παντοκρά-
τορι θεῷ αὐτῶν. 6 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θή-
σομαι τὰς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πρὸς ἐν
ξύλοις, καὶ ὡς λαμπάδα πρὸς ἐν χαλάμῃ,
καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν, καὶ ἔξ εὐωνύμων
πάντας τὰς λαὸς κυκλόθεν· καὶ κατοικήσφ Ἱερου-
σαλήμ ἐπι καθ' ἑαυτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. 7 Καὶ
σώσφ Κύριος τὰ σκηνώματα Ἰούδα, καθὼς ἀπ' ἐπάρξεις
ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλιώηται καύχημα οἴκου
Δαυὶδ, καὶ ἔπαρσις τῶν κατοικούντων Ἱερουσα-
λήμ ὅτι τὸν Ἰούδαν. 8 Καὶ ἔσοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ὡφρασιὰ Κύριος ὡφὲρ τῶν κατοικούν-
των Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔσοι ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυὶδ
ὡς οἶκος θεῶν, ὡς ἄγγελος Κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν.
9 Καὶ ἔσοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ζητήσω τὰ ἐξᾶρα
πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπερχόμενα ὅτι Ἱερουσαλήμ.
10 Καὶ ἔκχεω ὅτι τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ὅτι
τὰς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ πνεῦμα χάριτος
καὶ οἰκπρμού, καὶ ὅτι βλέφονται πρὸς με, ἀνθ'
ῶν καταπαρήξουσιντο· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπε-
τόν, αὐτὸς

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. ΙΓ΄.

τόν, ὡς ἐπ' ἀγαπητόν, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδυνη
ὡς ἔπι τῷ φρωτόκω. 11 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
μεγαλιωθήσεται ὁ κοπετός ἐν Ἱερουσαλήμ, ὡς
κοπετός ροῶνος ἐν πεδίῳ Ἐκκοπιμὸν. 12 καὶ
κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλάς φυλάς· φυλὴ κατ'
ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἑαυτάς·
φυλὴ οἴκου Δαυὶδ κατ' ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖκες
αὐτῶν κατ' ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Νάθαν κατ'
ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἑαυτάς·
13 φυλὴ οἴκου Λβεί κατ' ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖ-
κες αὐτῶν κατ' ἑαυτάς· φυλὴ τῶ Συμεῶν κατ'
ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἑαυτάς·
14 πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ ὑπολελειμμέναι, φυλὴ
κατ' ἑαυτῷ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἑαυτάς.

Κ Ε Φ. ΙΓ΄.

✠ 1 **Ε**Ν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος
✠ **Ε**ξοιγηρόμηνος ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ,
✠ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ εἰς
φανισμόν ✠ τῷ μετρίνησιν, καὶ εἰς τὸν χωρισμόν. 2 Καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγῃ Κύριος Σαβαώθ,
ἔξολεθροῦσω τὰ ὀνόματα πάντων εἰδώλων ἀπὸ τῆς
γῆς, καὶ ἔκείπῃ ἔσται αὐτῶν μνεία· καὶ τὸς ψυδο-
προφήτας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἔξαρῶ
ἀπὸ τῆς γῆς. 3 Καὶ ἔσται ἐὰν προφητεύσῃ ἀν-
δρῶπις

ΚΕΦ. ΙΓ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

ἄνθρωπος ἐπὶ, καὶ ἔρχεσθε πρὸς αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν τῷ
προφητεῖν αὐτόν· ἔζησεν, ὅτι ψεύδῃ ἐλάλη-
σας ἐν ὀνόματι Κυρίου· καὶ συμποδίσαν αὐτὸν
ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες
αὐτόν, ἐν τῷ προφητεῖν αὐτόν. 4 Καὶ ἔσται
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατακλιθήσονται οἱ προφη-
ται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁρασεως αὐτοῦ, ἐν τῷ προ-
φητεῖν αὐτόν, καὶ ἐδύσονται δέρον τειχίνῳ,
ἀνδ' ὧν ἐψεύσαντο. 5 Καὶ ἔρχεσθε· ἔκ εἰμι προ-
φήτης ἐγὼ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγὼ
εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέν με ἐκ νεότητός μου.
6 Καὶ ἔρχεσθε πρὸς αὐτόν· τί αἰ πληγαὶ αὐταῖ
ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἔρχεσθε, ὡς ἐπλή-
γῃ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγαπητοῦ μου. 7 Ῥομφαία
ἔξεγέρθητι ἔπι τὸν ποιμῦν μου, καὶ ἐπὶ ἄνδρα
πολίτην μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· πάντα ξον αὐτοῦ
τὸν ποιμῦν, καὶ ἀφασκορπιαθήσονται τὰ πρῶ-
τα τῆς ποιμνῆς· καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου
ἐπὶ τὸ μικρὸν. 8 Καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῆ, λέγει ποιμένας
Κύριος, τὰ δύο μέρη αὐτῆς ἔξολεθροθήσεται τῇ ἡμέρᾳ
καὶ ἐκλείψῃ, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται ἐν ἐκείνῃ
αὐτῇ· 9 καὶ ἀφάξω τὸ τρίτον ἀφ' ἑαυτοῦ,
καὶ πυρώσω αὐτὸν, ὡς πυρᾶται τὸ ἀργύριον, καὶ
δοκιμῶ αὐτὸν, ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐ-
τὸς

αὐτοῦ

ποιμένας
τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. ΙΔ'.

τὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐγὼ ἐπα-
κύσομαι αὐτῷ, καὶ ἐρῶ, λαός μου ἔστίς 'δόν· καὶ
αὐτὸς ἐρῶ, Κύριος ὁ θεός μου.

Κ Ε Φ. Ι Δ'.

Ι Δοὺ ἡμέραι ἔρχονται τῷ Κυρίου, καὶ θρα-
μελοθήσονται τὰ σκύλα σου ἐν σοί·
2 καὶ ἔπιουάξω πάντα τὰ ἔθνη ἕπι Ἱε-
ρουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἀλώσεται ἡ πόλις,
καὶ θραπαγήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναικες
μολυθήσονται· καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς
πόλεως ἐν ἀγχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατὰλοιποι τῷ
λαῷ μου ἔμὴ ἐξολεθροῦσιν ἐκ τῆς πόλεως.
3 Καὶ ἐξελεύσεται Κύριος, καὶ ὠδρατάξεται
ἡμέραι ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις, καθὼς ἡμέρα ὠδρατά-
ξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρα πολέμου. 4 Καὶ γήσονται
οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕπι τὸ ὄρη
τῶν ἐλαιῶν, τὸ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ
μαθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτῷ πρὸς
ἀνατολάς, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῷ πρὸς θάλασσαν,
χάος μέγα σφόδρα· καὶ κληθὲν τὸ ἥμισυ τῷ ὄρει
πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς νότον·
5 καὶ ἐμφραχθήσεται φάραγξ ὀρέων μου, καὶ
ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὀρέων ἕως Ἀσαήλ, καὶ
ἐμφραχθήσεται, καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις
τῷ

ΚΕΦ. ΙΔ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ.

τῷ σεισμῷ ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα·
 καὶ ἦξεν Κύριος ὁ θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἄγιοι
 μετ' αὐτῷ. 6 Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ
 ἔσται φῶς, καὶ ψυχὸς καὶ πάρος· 7 ἔσται μία
 ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ, καὶ
 οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμέρα, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται
 φῶς. 8 Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται
 ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλήμ, τὸ ἡμῶν αὐτῶν εἰς τὴν
 θάλασσαν τὴν ἄριστεν, καὶ τὸ ἡμῶν αὐτῶν εἰς
 τὴν θάλασσαν τὴν δεξιάν· καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 ἔσται οὕτως. 9 Καὶ ἔσται Κύριος εἰς βασι-
 λέα ὅτι πάντες τὴν γῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 ἔσται Κύριος εἰς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῷ ἓν. 10 Κυ-
 κλῶν πάντες τὴν γῆν, καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ Γαβεὲ
 ἕως Ῥεμμὼν κατὰ νότον Ἱερουσαλήμ· Ῥαμὰ δὲ
 ὅτι τόπου μεγάλου, ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμὴν ἕως
 τῆς πύλης τῆς ἑσπέρης, ἕως τῆς πύλης
 Ἰουδαίων, καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀναμείλ, καὶ ἕως τῶν
 ὑποληνίων τῷ βασιλέως· 11 κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ,
 καὶ οὐκ ἔσται ἀνάθεμα ἐπὶ, καὶ κατοικήσουσιν Ἱερου-
 σαλήμ πεποιθότες. 12 Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πῶ-
 σις, ἡνὶ κόψει Κύριος πάντας τοὺς λαοὺς, ὅσοι
 ἐπεσφάτευσαν ὅτι Ἱερουσαλήμ· τακθήσονται αἱ
 σάρκες αὐτῶν, ἐσθλότερον αὐτῶν ὅτι τοὺς πόδας
 αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ῥυθισθήσονται ἀπὸ τῶν
 ὀπῶν

ἀέροι

κυκλῶν

κατοικήσουσιν

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΚΕΦ. ΙΔ'.

ὅπῳ αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακῆσεια ἐν
 τῷ στόματι αὐτῶν. 13 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ἐκείνῃ ἕκαστος Κυρίου ἐπ' αὐτῶς μεγάλη καὶ
 ὀπιλήμψεια ὀπιλήμψια ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
 καὶ συμπλακῆσεται ἡ χεὶρ αὐτῶν πρὸς χεῖρα
 τοῦ πλησίον αὐτοῦ. 14 Καὶ ὁ Ἰούδας ὠδύ-
 νηται ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ σιωπᾷ πλὴν ἰσχύ
 πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον
 καὶ ἱματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα. 15 Καὶ αὐ-
 τὴ ἔσται ἡ πῖσις τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἡμιόνων, καὶ
 τῶν καμήλων, καὶ τῶν ὄνων, καὶ πάντων τῶν κτή-
 νων τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις, καὶ
 καταλημ- πλὴν πῖσιν ζούτω. 16 Καὶ ἔσται, ὅσοι ἀνὰ κτή-
 φθῶσιν λειψῶσιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ
 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀναβήσονται καὶ ἐπ' αὐτὸν, τῶ
 προσκυῖσται τῷ βασιλεῖ Κυρίου παντοκράτει,
 καὶ τῶ ἑορτάξουν πλὴν ἑορτῶν τῆς σκηνοπηγίας.
 17 Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκδὲ ἐκ πα-
 σῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἱερουσαλήμ, τῶ
 προσκυῖσται τῷ βασιλεῖ Κυρίου παντοκράτει,
 καὶ ἔσται ἐκείνοις προστεθήσονται. 18 Ἐὰν δὲ
 φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῆ, μηδὲ ἔλθῃ ἐκεῖ, καὶ
 τέτοις ὅτι πάντες ἔσται ἡ πῖσις, καὶ πατάξει Κύριος
 πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῆ, τῶ ἑορτάξουν
 ὅτι πλὴν ἑορτῶν τῆς σκηνοπηγίας. 19 Αὕτη ἔσται ἡ
 ἀμαρτία

ΚΕΦ. ΙΔ'. ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ἀμαρτία Αἰγύπτου, καὶ ἡ ἀμαρτία πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῆ τῷ ἑορτάσῃ τῷ ἑορτῶ τῆς σκηνοπηγίας. 20 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ὄπτι τὸν χαλινὸν τῷ ἵππῳ ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτει· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τῷ θυσιαστηρίου. 21 καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτει· καὶ ἤξουσιν πάντες οἱ θυσιάζοντες, καὶ λήφονται ἄξ αὐτῶν, καὶ ἐφήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χαμαιαῖος οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ'.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1 **Λ**ημμα λόγου Κυρίου ὅτι τὸν Ἰσραήλ
ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ. ἴσατε δὴ ὅτι
ταῖς καρδίαις ὑμῶν. 2 Ἠγάπησα
ὑμᾶς, λέγει Κύριος. Καὶ εἶπατε ἐν πνι ἠγάπη-
σας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἰὼ Ἠσαὺ τῷ Ἰακώβ;
λέγει Κύριος· καὶ ἠγάπησα τὸν Ἰακώβ, 3 τὸν
δὲ Ἠσαὺ ἐμίσησα, καὶ ἔταξα τὰ ὄρια αὐτοῦ εἰς
ἀφανισμόν, καὶ πύλῃ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς δώ-
ματα ἐρήμου. 4 Διότι ἐρεῖ ἡ Ἰδρυμάς κατέ-
σραπται, καὶ ὀπιτρέψωμεν, καὶ ἀνοικοδομήσωμεν
ταῖς ἠρημωμέναις. Τὰδε λέγει Κύριος παντοκρά-
τωρ· αὐτοὶ οἰκοδομήσουσιν, καὶ ἐγὼ κατασρέψω
καὶ ὀπικληθήσεται αὐτοῖς ὄρια ἀνομίας, καὶ λαὸς
ἐφ' ὃν πῶσαιτέτακται Κύριος ἕως αἰῶνος. 5 Καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὀφνοῖται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε· ἐμ-
γαλιώθη Κύριος ὑψώσανα πῶν ὀρίων τῷ Ἰσραήλ.
6 Υἱὸς

ΚΕΦ. α'. ΜΑΛΑΧΙΑΣ.

6 Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δούλος τὸν Κύριον αὐτοῦ· καὶ εἰ πατήρ εἰμι ἐγὼ, πῶς ἔστιν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ Κύριος εἰμι ἐγὼ, πῶς ἔστιν ὁ φόβος μου; λέγει Κύριος παντοκράτωρ ὑμῖν οἱ ἱερεῖς ὑμεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου. Καὶ εἶπατε ἐν πίνι ἐφραυλίσαμεν τὸ ὄνομά σου; 7 προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἡλισγημένους. Καὶ εἶπατε ἐν πίνι ἡλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα Κυρίου ἡλισγημένη ἔστιν, καὶ τὰ ὑψηλόμενα βρώματα ἔξυδενωμένα." 8 Διότι ἐὰν προσάγητε τυφλὸν εἰς θυσίαν, ἔστι κακόν; καὶ ἐὰν προσάγητε χολὸν ἢ ἄρρωστον, ἔστι κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγούμενῳ σου, εἰ προσδέξεται σε, εἰ λήψεται πρόσωπόν σου· αὐτὸ λέγει Κύριος παντοκράτωρ. 9 Καὶ νῦν ἐξιδάσκασθε τὸ πρόσωπον τῷ Θεῷ ὑμῶν, καὶ δεήθητε αὐτοῦ. Ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονεν τῶτα· εἰ λήψομαι ἐξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ; 10 Διότι καὶ ἐν ὑμῖν συκλειοθήσονται θύραι, καὶ ἔκ ἀνάφεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν· ἔκ ἔστιν μετ' ἡμῶν ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαι ἔσονται προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. 11 Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδοξασαί ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυ-

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΚΕΦ. Β΄.

προπαγάγειε μίσημα προσάγειαι ὅτι τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία
καθαρά· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
λέγει Κύριος παντοκράτωρ. 12 Ὑμεῖς δὲ βε-
βηλῶτε αὐτὸ ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς· πρᾶπεισα Κυ-
ρίου ἡλιοσημνύη ὄσιν, καὶ τὰ ὀπισημνύη ἔξεδέ-
νωσαν βρώματα αὐτοῦ. 13 Καὶ εἶπατε· τῶ-
ξεφύσησα τα ἕκ κακοπαθείας ὄσιν, καὶ ἐξεφύσησα αὐτὰ,
λέγει Κύριος παντοκράτωρ καὶ εἰσφέρειτε τὰ
ἄρπάγματα, καὶ τὰ χολὰ, καὶ τὰ ἐνοχλέμνυα·
καὶ εἰάν φέρητε τιὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ
ἕκ τῶν χειρῶν ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.
14 Καὶ ὀπιπαταίειαι, ὅς ἐστὶν δυνατὸς, καὶ
αὐτῷ ἔω ἦρχεν αὐτῷ ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτῷ ἄρσεν, εὐχὴ
αὐτῷ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θυὴ διεφθαρμένον τῷ καὶ
Κυρίῳ· διότι μέγας βασιλεὺς ἐγὼ εἰμι, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ὀπι-
φθμὲς ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Κ Ε Φ. Β΄.

ΚΑΙ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ
ἱερεῖς· 2 εἰάν μὴ ὑπακούσητε, καὶ εἰάν
μὴ θῆθε εἰς τιὴν καρδίαν ὑμῶν, τῷ
δοῦσαι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει Κύριος παν-
τοκράτωρ, καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τιὴν κατὰ-
ραην, καὶ ἐπικαταράσομαι τιὴν εὐλογίαν ὑμῶν,
καὶ

ΚΕΦ. Β'. ΜΑΛΑΧΙΑΣ.

καὶ καταράσομαι αὐτῷ· καὶ ἀσκεδάσω
 τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν," ὅτι
 ὑμεῖς ἔπαθετε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. 3 Ἰδοὺ
 ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὄμιον, καὶ σκορπίω ἔνυστρον
 ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἐορτῆς ὑμῶν, καὶ ἐορτῆς
 λήψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό. 4 καὶ ἐπιγνώσε- ὅτι
 αθε, διότι ἐγὼ Κύριος ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς
 τὴν ἐπιτολίαν ταύτην, τῆς εἶναι τὴν ἀγαθήν μου
 πρὸς τῆς Λαβίας, λέγει Κύριος παντο-
 κράτωρ. 5 Ἡ ἀγαθή μου ἦν μετ' αὐτοῦ
 τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν
 φόβῳ φοβεῖσθαι με, καὶ ἀπὸ προσώπου τῆς ὀνό-
 ματός μου σέλασθε αὐτόν. 6 νόμος ἀληθείας
 ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὐρέθη
 ἐν χείλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατὰ δυνάμειν ἐπορεύ-
 θη μετ' ἐμοῦ, καὶ πολλὰς ἐπέσρεψεν ἀπὸ ἀδικίας.
 7 Ὅτι χεῖλη ἱερέως φυλάσσεται γινώσκειν, καὶ νό-
 μον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ· διότι ἄγ-
 γελος Κυρίου παντοκράτωρ ἔστιν. 8 Ὑμεῖς
 δὲ ἔξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ πολλὰς ἠσθενή-
 σατε ἐν νόμῳ, καὶ διεφείρατε τὴν ἀγαθὴν τῆς
 Λαβί, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. 9 Καὶ ἐγὼ
 δέδωκα ὑμᾶς ἐξοδευομένους καὶ ἀπερριμμένους εἰς
 πάντα τὰ ἔθνη· ἀνθ' ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξαθε
 τὰς ὁδούς μου, ἀλλ' ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΚΕΦ. Β΄.

νόμῳ. 10 Οὐχὶ θεὸς εἰς ἔκτισεν ἡμᾶς; οὐχὶ
πατὴρ εἰς πάντων ἡμῶν; τί ὅτι ἐγχατελίπετε
ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τῷ βεβηλώσαί τι τὸ
ἀγαθὸν τῶν πατέρων ὑμῶν; 11 Ἐγχατε-
λείφθη Ἰσραὴλ, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· διότι ἐβεβήλωσεν Ἰσ-
ραὴλ τὰ ἅγια Κυρίου, ἐν οἷς ἠγάπησεν, καὶ ἐπε-
τήδυσεν εἰς θεὸς ἄλλοτείας. 12 Ἐξολοθρευ-
σά Κύναιον τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιῶντα τῶντα,
ἕως καὶ ταπεινωθῆ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακώβ, καὶ
ἐκ προσαγαγόντων θυσίαι τῷ Κυρίῳ παντο-
κράτωρι. 13 Καὶ τῶντα, ἃ ἐμίσησιν, ἐποιεῖτε·
ἐκαλύπτετε δάκρυσιν τὸ θυσιασθῆναι Κυρίου, καὶ
κλαυθμῶ καὶ στεναγμῶ ἐκ κόπων· ἢ εἰ ἔτι
ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαι, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ
τῶν χειρῶν ὑμῶν; 14 Καὶ εἶπατε, ἕνεκα πίνος;
ὅτι Κύριος διεμαρτύρησεν ἀναμέσον σου καὶ ἀνα-
μέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἡ ἐγχατελίπεις,
καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ ἀγαθῆς
σου. 15 Καὶ ἕκ ἄλλος ἐποίησεν; καὶ ἕως
αὐτῶν λεῖμμα πινώματος αὐτῶν. Καὶ εἶπατε· τί ἄλλο
ἢ σπέρμα ζητᾷ ὁ θεός; Καὶ φυλάξαθε ἐν τῷ
πινώματι ὑμῶν, καὶ γυνῶν νεότητός σου μὴ
ἐγκαταλίπησ· 16 Ἄλλ' εἰ μισήσας ἐξαποσεί-
λης, λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ θεὸς Ἰσ-
ραὴλ,

ΚΕΦ. γ'. ΜΑΛΑΧΙΑΣ.

εσθλ, καὶ καλύψῃ ἀσέβεια ὅτι τὰ ἐνδύματά σου, σὺ θυμήματα
λέγῃ Κύριος πονηρῶν καὶ φυλάξαθε ἐν
τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ ἢ μὴ ἐγκαταλίπητε.

17 Οἱ προσκυνῶντες τὸν θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν.
Καὶ εἶπατε· σὺ πῶς προσκυνῶμεν; ἐν τῷ λέγειν
ὑμᾶς· πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν σὺ ὄπιον Κυ-
ρίου, καὶ σὺ αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησεν· καὶ ποῦ
ἔστιν ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Ι** Δοὺ ἐγὼ ἔξαποπέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ
ὅτι βλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ
ἔξαιφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ Κυρίου,
ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης,
ὃν ὑμεῖς θελετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγῃ Κύριος πονη-
ρῶν. 2 Καὶ πῶς ἔσονται αἱμέρας εἰσόδου
αὐτοῦ; καὶ πῶς ἔσονται αἱμέρας ἐξόδου αὐτοῦ;
διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ κωνευθείας, καὶ
ὡς ποιά πλυόντων. 3 Καὶ καθαίρεται κωνεύων
καὶ καθαίρει ὡς τὸ ἀργεῖον, καὶ ὡς τὸ χρυ-
σίον, καὶ καθαίρει τὰς υἱοὺς Λαβι, καὶ κεί αὐ-
τὸς ὡς τὸ ἀργεῖον καὶ ὡς τὸ χρυσίον· καὶ
ἔσονται τὰ Κυρία πρὸς ἀργεῖον θυσία σὺ δικαιο-
σύνη, 4 καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ θυσία Ἰσραὴλ καὶ
Ἱερουσαλήμ, καθὼς αἱ ἡμέρας τῶ αἰῶντος, καὶ

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΚΕΦ. γ'.

και θως ται ετη τα εμωραθεν. 5 Και προσαιξω
 πεις υμεις εν κριση, και εσομαι μαρτυς ταχως
 οτι ταις φαρμακως, και οτι ταις μοιχαλιδας,
 και οτι ταις ομνυοντας τω ονοματι μου οτι ψυ-
 δη, και οτι ταις σπορευωντας μαθον μαθωτη,
 και ταις καταδιωασεοντας χηραν, και ταις κον-
 δυλιζοντας ορφανωσ, και ταις εκκλινοντας κεισιν
 ωροσιλυτα, και ταις μη φοβουνοεσ με, λεγα
 Κυειοσ παντοκρατωρ. 6 Διοτι εγω Κυειοσ ο θεοσ
 υμων εκ ηλλοιωμαι. 7 Και υμεισ υιοι Ιακωβ
 εκ απεσχεσθε απο των αδικιω των πατερων υμων.
 εξεκλινατε νομιμα μου, και οσα εφυλαξαθε.
 επιστραφητε ωρωσ με, και οπιστραφησομαι ωρωσ
 υμασ, λεγα Κυειοσ παντοκρατωρ. Και ειπατε
 εν τινι οπιστρεψωμεν; 8 Ει περιη ανθρωποσ
 θεον; διοτι υμεισ περιζετε με. Και ειπατε, εν
 τινι επεριηκαμεν σε; οτι τα επιδεκατα, και αι
 απαρχει μεθ υμων εισιν. 9 και αποβλεποντεσ
 υμεισ αποβλεπετε, και εμε υμεισ περιζετε. το
 εθνοσ σιωετελεσθη. 10 Και εισηνεγκατε παντα
 τα εκφοεια εισ ταισ θησαυρωσ, και εν τω οικω
 αυτω εσα η διαρπαγη αυτω. επιστρεψατε δη εν
 ετοσ τωτω, λεγα Κυειοσ παντοκρατωρ. εαν μη ανοιξω
 υμιν ταισ καταρακλαισ των θρανων, και εκχωσ υμιν
 τω ελογια μου, εωσ τα ιχθυωθησιν. 11 και
 2/ατελω

ΚΕΦ. γ'. ΜΑΛΑΧΙΑΣ.

ἀγαπᾶτε ὑμῖν εἰς βρώσιν, καὶ ἔμὴ ἀγαφθερᾶ τὴν
ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ ἔμὴ ἀσθενήσῃ
ἡ ἀμπελος ὑμῶν ἢ ἐν ἀγρῶ, λέγει Κύριος παν-
τοκράτωρ. 12 καὶ μακαρίσῃσιν ὑμᾶς πάντα τὰ
ἔθνη, διότι ἔσαθε ὑμεῖς γῆ θελητῆ, λέγει Κύριος
παντοκράτωρ. 13 Ἐβαρύνετε ἐπ' ἐμὲ τὰς
λόγους ὑμῶν, λέγει Κύριος. Καὶ εἶπατε· ἐν πίνι
κατελαλήσαμεν χεῖρ σοῦ; 14 εἶπατε μά-
ταμος ὁ θελῶν θεῶν, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλά-
ξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύ-
θημεν ἰκέται παρὰ προσώπου Κυρίου παντοκρά-
τορος; 15 καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἄλο-
γοις, καὶ ἀνοικοδομεῖται ποιεῖντες ἄνομα, καὶ
ἀντίστησαν θεῶν, καὶ ἐσώθησαν. 16 Τότε ἐλά-
λησαν οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἕκαστος παρὰ τὸν
πλησίον αὐτοῦ· καὶ παρεσέθεν Κύριος, καὶ εἰσήκου-
σεν, καὶ ἔγραψεν βιβλίον μνημοσύνης ἐνώπιον αὐτοῦ
τοῖς φοβουμένοις τὸν Κύριον, καὶ εὐλογοῦσιν αὐτὸ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 17 Καὶ ἔσονται μοι, λέγει Κύ-
ριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν, ἵνα ἐγὼ ποιῶ, εἰς
θελοῦσιν, καὶ ἀρετὰς αὐτῶν, ὅτι τρόπον ἀρετῆς
ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν θελῶντα αὐτοῦ.
18 καὶ ἐπιγραφῆσαθε, καὶ ὄψασθε ἀναμέσον δι-
κίου, καὶ ἀναμέσον ἀδίκου, καὶ ἀναμέσον τῷ θε-
λεύοντος παρὰ θεῶν, καὶ τῷ μὴ θελεύοντος.

ΚΕΦ.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΚΕΦ. Δ΄.

Κ Ε Φ. Δ΄.

Ι
△
 Ἰότι ἰδὲ ἡμέρα Κυρίου ἔρχεται χαρομένη
 ὡς κλίβανος, καὶ φλέξει αὐτούς· καὶ
 ἔσονται πάντες οἱ ἄλλογενεῖς, καὶ πάν-
 τες οἱ ποιῶντες ἄνομα καλάμη, καὶ ἀνάψη αὐ-
 τὸς ἡ ἡμέρα ἡ ἔρχομένη, λέγει Κύριος παντοκρά-
 τωρ, καὶ ἔμῃ ὑπολειφθῆ ἕξ αὐτῆς ῥίζα ὑδὲ
 κληῖμα. 2 Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβημένοις
 τὸ ὄνομα μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς
 αὐτῶν πτέρυξιν αὐτοῦ· καὶ ἔξελεύσαθε, καὶ σκιρτήσατε
 καταπατή- ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα· 3 καὶ κατα-
 σατε πατήσατε ἀνόμοιοι, διότι ἔσονται ἀποδοὺς ὑποκάτω
 τῶν ποδῶν ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἐγὼ ποιεῖ, λέ-
 γει Κύριος παντοκράτωρ. 4 Καὶ ἰδὲ ἐγὼ ἀπο-
 στέλλω ὑμῖν Ἡλίαν τὸν Θεσβίτιν, ὅτιν ἐλθεῖν
 ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ· 5 ὡς
 ἀποκαταστήσῃ καρδίαν πατρός πρὸς υἱόν, καὶ
 καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ
 ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην. 6 Μνή-
 σθητε νόμον Μωϋσῆ τῆς δ'ύλου μου, καθότι ἐνετει-
 λάμην αὐτῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ,
 ποσάγματα καὶ δικασάγματα.

Προφήτης ἄγγελος ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ΄.

ΗΣΑΙΑΣ

Η Σ Α Ι Α Σ.

Π Ρ Ο Φ Η Τ Η Σ Ι Γ'.

H. C. G. Specker sculp.

Η Σ Α Ι Α Σ

Π Ρ Ο Φ Η Τ Η Σ Ι Γ'.

1 **Ο**ΡΑΣΙΣ ἦν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς,
ἦν εἶδεν κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ
Ἱερουσαλήμ, ἐν βασιλείᾳ Ὀζείου
καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου, οἱ ἐβα- ^{Ἰαχας}
σίλωσαν τῆς Ἰουδαίας. 2 Ἄκουε, ἕρηνέ, καὶ
ἐνωπίζε, γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. Τίς ἐγέν-
νησα καὶ ἕψωσα, αὐτοὶ δὲ με ἠθέτησαν.
3 Ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον, καὶ οἶτος τι
φάτιλον τῷ κυρίου αὐτοῦ. Ἰσραὴλ δὲ με ὄρε
ἔγνω, καὶ ὁ λαὸς με οὐ σιωπήκεν. 4 Οὐαὶ
ἔθνος ἀμαρτανλόν, λαὸς πλήρης ἀμαρτιῶν, σπέρ-
μα πονηρόν, υἱοὶ ἀνομοί, ἐγκατελίπετε τὸν Κύ-
ριον, καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ.
✠ ἀπιλλοτειώθησαν εἰς τὸ ὀπίσω. 5 Τί ἐπι πλη-
γῆτε, παροργίζοντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς
πόνον, καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην. 6 Ἄπο
✠ ἔχνησ ποδῶν ἕως κεφαλῆς ✠ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. α'.

ὀλοκλήϊα, [ἔτε] τσαῦμα, [ἔτε] μώλωψ, [ἔτε]
 πληγὴ φλεγμάνουσα. Οὐκ ἔστιν μάλαγμα ἔπι-
 θεῖναι, ἔτε ἔλαμον, ἔτε καταδέσμευς. 7 Ἡ γῆ
 ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρκαῖαι· πᾶς
 χεῖρα ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἄλλοτριῶι καταθέσιν
 αὐτῷ, καὶ ἠρήμωται καλεστραμμυῖη ἐπὶ λαῶν
 ἄλλοτριῶν. 8 Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ
 Σιών, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὄπωρον-
 λάκιον ἐν σικυρατάῳ, ὡς πόλις πολιορκημυῖη.
 9 καὶ εἰ μὴ Κύριος σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῶν
 σπέρμα, ὡς Σόδομα ἀν' ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γο-
 μορῤῥα ἀν' ὁμοιώθημεν. 10 Ἀκύσατε λόγον Κυ-
 ρίου, ἄρχοντες Σοδόμων· προσέχετε νόμον Θεοῦ
 ἡμῶν, λαὸς Γομορῤῥας. 11 Τί ἐμοὶ πλήθος
 τῶν θυσιῶν ὑμῶν, λέγει Κύριος; πλήρης εἰμι
 ὀλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ σέαρ ἀρνῶν καὶ αἶμα
 ταύρων καὶ τράγων ἔβούλομαι. 12 Οὐδ' ἀν'
 ἔρχασθε ὀφθῆναί μοι· τίς γὰρ ἔξεζητήσεν ταῦτα
 ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; Πατεῖν τὴν αὐλήν μου
 13 ἔ προσθήσαθε· εἰάν φέριτέ μοι σεμίδαλι,·
 μάταρον θυμίαμα, βδέλυγμα μοι ἐστίν· τὰς νε-
 μυνίας ὑμῶν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἡμέραν μεγά-
 λην ἐκ ἀνέχομαι νητείας, καὶ ἀργίας, 14 καὶ
 τὰς νεμυνίας ὑμῶν, καὶ τὰς εορταῖς ὑμῶν μισθὸς
 ἡ ψυχὴ μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονὴν, ἔκετι
 ἀνήσω

ΚΕΦ. α'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἀνήσω τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. 15 Ὅταν τὰς
χεῖρας ἐκλείνητε παρὸς με, ἄποσρέψω τὰς ὀφθαλ-
μούς μου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν
δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· αἱ γὰρ χεῖρες
ὑμῶν αἵματος πλήρεις. 16 Ἀύσαθε, καθαροὶ
γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν
ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσαθε
ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, 17 μάθετε καλὸν
ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσαθε ἀδικήματα,
κρίνατε ὀρφανῶν, καὶ δικαιοσύνην χήραν, 18 καὶ
θεύτε ✠ δὴ, καὶ διελεγχθῶμεν, λέγει Κύριος·
καὶ ἐὰν ὡσιν αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικῆν, ὡς
χιόνα λευκανῶ· ἐὰν δὲ ὡσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον
λευκανῶ. 19 Καὶ ἐὰν θέλητε, καὶ εἰσακούσητέ θέλετε
μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· 20 ἐὰν δὲ
μὴ θέλητε, μηδὲ εἰσακούσητέ μου, μάχαμα
ὑμᾶς κατέδετα· τὸ γὰρ ῥῆμα Κυρίου ἐλάλη-
σεν Ἰακώβ. 21 Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ,
Σιών πλήρης κρίσεως; ὅτι ἦ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη
ἐν αὐτῇ, νυκτὶ δὲ φρονεῖται. 22 Τὸ ἀργύριον
ὑμῶν, ἀδόκιμον· [αἱ πόλεις ὑμῶν πυρκαϊῶσι·]
οἱ κἀπιλοὶ σὺ μίσγασιν τὸν οἶνον ὕδατι. 23 Οἱ
ἀρχόντες σὺ ἀπειθοῦσιν, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγα-
πῶντες δῶρα, δώκοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς
ἐκρίνοντες, καὶ κρίσιν χήρας ἐπεσέχοντες.

24 Διὰ

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. α'.

24 Διὰ τὸ τοῦτο λέγει ὁ δεσπότης Κύριος
 Ἱερουσαλήμ σαβαώθ· οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ἰσραὴλ· ἔπαύσεταί
 γὰρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς Ἰσραηλιτικοῖς, καὶ κρί-
 σιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω. 25 καὶ ἐπάξω
 τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ πυρώσω σε εἰς κρη-
 τήν, τὴν δὲ ἀπειθοῦσάν σου ἀπολέσω, καὶ ἀφελῶ
 πάντα ἀνόμους ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα Ἰσραηλι-
 τικοὺς ἀπεινώσω. 26 Καὶ ἐπιστήσω τὴν κελύφαίναν
 σου ὡς τὸ πρῶτον, καὶ τὴν συμβόλῃ σου
 ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς· καὶ μὴ ταῦτα κληθήσῃ πόλις
 δικαιοσύνης, μητρόπολις πιστῆ Σιών. 27 Μετὰ
 γὰρ κρίματός σου σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς,
 καὶ μὴ ἐλεημοσύνης. 28 Καὶ σωτηρεύσονται
 οἱ ἀνόμοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οἱ ἐγκατα-
 λιπόντες τὸν Κύριον σωθήσονται. 29 διότι
 καταγμυθήσονται ἐπὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ἃ
 αὐτοὶ ἠθέλησαν, καὶ ἐπαγμυθήσονται ἐπὶ τοῖς κή-
 ποις αὐτῶν, ἃ ἐπεθύμησαν. 30 Ἐσοῦνται γὰρ
 ὡς τερέβινθος ἀποβέβληκῃ τὰ φύλλα, καὶ ὡς
 ῥαβδίσκος ὕδωρ μὴ ἔχων. 31 καὶ ἔσομαι ἡ ἰσχύς
 αὐτῶν ὡς καλάμη σιππύου, καὶ αἱ ἐργασίαι
 αὐτῶν ὡς σπινθήρες πυρὸς, καὶ κατακαυθή-
 σονται οἱ ἀνόμοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ ἔκ
 ἔσομαι ὁ σβέσων.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Β'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Β'.

1 **Ο** Λόγος ὁ γενόμενος ἐπὶ Κυρίου πρὸς
Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμώς πρὸς τῆς Ἰερουσαλαίμ,
καὶ πρὸς Ἱερουσαλήμ. 2 Ὅτι ἔσται ἐν
ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος τῆ Κυ-
ρίου, καὶ ὁ οἶκος τῆ θεῶ ἐπ' ἄκρου τῶν ὀρέων, *ἄκρων*
καὶ ὑψωθήσεται ὑψίστου τῶν βουνῶν· καὶ ἤξυσ-
σιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη, 3 καὶ πορεύσον-
ται ἔθνη πολλὰ, καὶ ἐρῶσιν· δεῦτε, καὶ ἀναβῶ-
μεν εἰς τὸ ὄρος τῆ Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τῆ
θεῶ Ἰακώβ, καὶ ἀναγελθῆ ἡμῖν τιμὴ ὁδὸν αὐτῆ,
καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ. Ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύ-
σεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλαίμ·
4 καὶ κληθῆ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξελέγξει *ἐλέγξει*
λαὸν πολὺν· καὶ συγκόψουσιν ταῖς μαχαίρας
αὐτῆς εἰς ἄρματα, καὶ ταῖς ζβυῖαις αὐτῆς εἰς
δρέπανα, καὶ ἔ λήψεται ἐπὶ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος μά-
χαιραν, καὶ ἔ μὴ μάθωσιν ἐπὶ πολεμεῖν. 5 Καὶ
τιμὴ ὁ οἶκος τῆ Ἰακώβ, δεῦτε, πορεύσασθε τῶ
φωτὶ Κυρίου· 6 ἀνήκεν γὰρ τὸν λαὸν αὐτῆ τὸν
οἶκον τῆ Ἰσραήλ· ὅτι ἐνεπλήθη ὡς τὸ ἀπ' ἀρ-
χῆς ἢ χώρα αὐτῆς κληρονομιῶν, ὡς ἢ τῶν
ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγένη-
θη αὐτοῖς. 7 Ἐνεπλήθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν
ἀργυρίου

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Β'.

ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, καὶ ὄσκι υἱὸ ἀιθμός τῶν
 θησαυρῶν αὐτῆς· καὶ ἐπεπλήθη ἡ γῆ αὐτῆς,
 ἵππων, καὶ ἔκ υἱὸ ἀιθμός τῶν ἀρμάτων αὐτῆς·
 8 καὶ ἐπεπλήθη ἡ γῆ βδελυγμάτων τῶν ἔργων
 τῶν χειρῶν αὐτῆς, καὶ προσεκωήσαν οἷς ἐποίη-
 σαν οἱ δάκτυλοι αὐτῆς· 9 καὶ ἔκυψεν ἄνθρω-
 πος, καὶ ἐταπεινώθη ἀνὴρ, καὶ ἔ μὴ ἀνήσω αὐ-
 τῆς. 10 Καὶ νῦν εἰσελθατε εἰς τὰς πέτρας,
 καὶ κρύπθεσθε εἰς τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου τοῦ
 φόβου Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἰσχύος
 αὐτῆς, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. 11 Οἱ
 γὰρ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ὑψηλοὶ, ὁ δὲ ἄνθρωπος
 ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος τῶν ἀν-
 θρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 12 Ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαώθ
 ὅτι πάντα ὑβριστὴ καὶ ὑψήφαινον, καὶ ὅτι
 πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινωθήσονται,
 13 καὶ ὅτι πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψη-
 λῶν καὶ μετεώρων, καὶ ὅτι πᾶν δένδρον βαλάνου
 Βασάν, 14 καὶ ὅτι πᾶν ἄσπερον ὄρος, καὶ
 ὅτι πάντα βοιωτὸν ὑψηλόν, 15 καὶ ὅτι πάντα
 πύργον ὑψηλόν, καὶ ὅτι πᾶν τεῖχος ὑψηλόν,
 16 καὶ ὅτι πᾶν πλοῖον θαλάσσης, καὶ ὅτι πᾶ-
 σαν ἑσπέρην πλοίων κάλλους· 17 καὶ ταπεινωθή-
 σεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕψος ἀνθρώπων,
 καὶ

ΚΕΦ. γ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
18 Καὶ τὰ χειροποίητα πάντα κατακρύψουσιν,
19 εἰσενέγκθητες εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς
χισμὰς τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς
γῆς, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ
τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι
τὴν γῆν. 20 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἀν-
θρώπος τὰ βδελύγματα αὐτοῦ τὰ ἀργυρεῖα καὶ
τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν προσκυθεῖν τοῖς ματαίοις ἐποίησιν
καὶ ταῖς νυκτερίσιν, 21 τῷ εἰσελθεῖν εἰς τὰς
τρώγλας τῆς σφραγῆς πίστεως, καὶ εἰς τὰς χισμὰς
τῶν πετρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου,
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ
θραῦσαι τὴν γῆν. 22 ✕ Πάσαδε ὑμῖν ἀπὸ τοῦ
ἀνθρώπου, ὃ ἀναπνοὴ ἐν μυκτῆρι αὐτοῦ· ὅτι ἐν τίνι ἐλο-
γίαθη αὐτός;

Κ Ε Φ. Γ'.

1 **Ι** Δου δὲ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαώθ ἀφελῆ
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἰχθύν- τῆς Ἰουδαίας
τα καὶ ἰχθυοῦσαν, ἰχθυὸν ἄρτου καὶ ἰχθυὸν Ἱερουσαλὴμ
ὑδατος, 2 γίγαυντα καὶ ἰχθυόντα, καὶ ἄνθρωπον
πολεμιστὴν, καὶ δικαστὴν, καὶ προσφῆτην, καὶ
σοφιστὴν, καὶ πρεσβύτερον, 3 καὶ πεντηκόν-
ταρχον, καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον, καὶ σοφὸν ἀρχι-
L τέκτονα,

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. γ'.

τέκνονα, καὶ σιωπῶν ἀκροατῶν· 4 καὶ ὀπίσθησω
νεανίσκοις ἀρχοῦσαι αὐτῆς, καὶ ἐμπῶνκται κυ-
εύουσιν αὐτῆς. 5 Καὶ συμπεσεῖται ὁ λαός,
ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπος πρὸς
τὸν πλησίον αὐτοῦ· πρὸς κόψῃ τὸ παρδίον πρὸς
τὸν πρεσβύτεον, ὁ ἄπμθ πρὸς τὸν ἐπίμον.
6 Ὅτι ὀπιλήφεται ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ,
ἢ τῷ οἰκείῳ τῷ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων· ἰμάτιον
ἔχεις, ἀρχηγὸς ἡμῶν γενεῶν, καὶ τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν
ἔσθ' σὲ ἔσθω. 7 Καὶ ἀποκείθεις ἔρει ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅτι ἔσομαι σου ἀρχηγός, ἔ γὰρ
ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος, ὅδ' ἐῖ ἰμάτιον· ὅτι
ἔσομαι ἀρχηγός τῷ λαῷ τούτῳ. 8 Ὅτι ἀνεῖ-
ται Ἱερουσαλήμ, καὶ ἡ Ἰσραὴλ συμπεπλωκεν, καὶ
αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας, τὰ πρὸς κύ-
ειον ἀπειθοῦντες· Διότι νυνὶ ἐπέπεινάθη ἡ δόξα
αὐτῆς, 9 καὶ ἡ αἰχμὴ τῷ πρὸς ὄπῳ αὐτῆς
ἀντίστη αὐτοῖς· τίλ δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σο-
ἀνήγειραν δόμων ἀπήγειραν, καὶ ἐνεφάνισαν· Οὐαὶ τῇ ψυχῇ
αὐτῶν, ὅτι βεβέβηκοντα βουλιῶν πονηρῶν καὶ
ἑαυτῆς, 10 εἶπαντες· δήσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι
δύσχετος ἡμῖν ὅστις· ὅτι τῶν τὰ γενήματα τῶν ἔρ-
γων αὐτῶν φάρονται. 11 Οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ πο-
νηρῷ καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν συμβήσεται
αὐτῶν. 12 Λαός μου, οἱ πρὸς ἄκρον ἡμῶν κα-
λαμώνται

ΚΕΦ. γ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

λαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀποβιῶντες κυριεύουσιν
ὑμῶν· λαός μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλαν-
ῶσιν ὑμᾶς, καὶ τὴν τείβον τῶν ποδῶν ὑμῶν
ταραξάσουσιν. 13 Ἀλλὰ νῦν κραταιήσεται εἰς
κρίσιν Κύριος, καὶ θήσεται εἰς κρίσιν τὸν λαόν αὐτοῦ·
14 αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἤξει μὲτ' τῶν πρεσβυ-
τέρων τῆ λαῶ, καὶ μὲτ' τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· Ἰμεῖς
δὲ πῶς ἐπευρίσατε τὸν ἀμπελώνά μου; καὶ ἡ
ἀρπαγὴ τῆ πλοχῆ εἰς τοῖς οἴκοις ὑμῶν; 15 Τί
ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου, καὶ τὸ πρῶτον
τῶν πλοχῶν κραταίωσατε; ✠ φησὶ κύριος Κύριος
τῶν στρατῶν. 16 Τάδε λέγει Κύριος· ἀνθ' ὧν
ὑψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιών, καὶ ἐπορεύθησαν
ὑψηλῶ τραχήλω καὶ ἐν ἰούμασι ὀφθαλμῶν,
καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν ἅμα σφύραται τὰς χι-
τῶνας, καὶ τοῖς ποσίν ἅμα παύξουσι, 17 καὶ τα-
πεινώσῃ ὁ θεὸς ἀρχέσας θυγατέρας Σιών, καὶ Κύριος
ἀνακαλύψει τὸ ὄχημα αὐτῶν 18 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἀποκαλύψῃ
ὀκείνη καὶ ἀφελῆ Κύριος τὴν δόξαν τῶ ἰμα-
τισμοῦ αὐτῶν, καὶ τὰς κόσμους αὐτῶν, καὶ τὰ
ἐμπλόκια, καὶ τὰς κοσμήτους, καὶ τὰς μινίσκους,
19 καὶ τὸ κάδεια, καὶ τὸν κόσμον τῆ προσώπου
αὐτῶν, 20 καὶ τὴν αἰδέσιν τῆ κόσμου τῆς σιύεσιν
δόξης αὐτῶν, καὶ τὰς χλιδῶνας, καὶ τὰ φέλια,
καὶ τὸ ἐμπλόκιον, καὶ τὰ πεδῆζια, καὶ τὰς

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Δ'.

δακτυλίδες, καὶ τὰ ἐνώτια, 21 καὶ τὰ χει-
 πόρφυρα, καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, 22 καὶ τὰ
 ὀπιβλήματα τὰ χειτῶν οἰκίαν, καὶ τὰ ἀγα-
 φαῖη λακωνικά, 23 καὶ τὰ βύσσια, καὶ τὰ
 ὑακίνθια, καὶ τὰ κόκκινια, καὶ τῶν βύσσι, σιῶ
 χρυσίω καὶ ὑακίνθω συγκαθυσμασμένα, καὶ
 δέειτρα κατὰ κλίβα. 24 καὶ ἔσαι ἀντὶ ὁσμῆς
 ἡδέας κονιορτός, καὶ ἀντὶ ζώης χροίνω ζώση, καὶ
 ἀντὶ τῆς κόσμου τῆς κεφαλῆς τῆς χρυσοῦ φα-
 λάκρωμα ἔξεις ἀγὰ τὰ ἔργα σου, καὶ ἀντὶ τῆς
 χειτῶν τῆς μεσοπορφύρου χειζώση σάκκον
 25 Καὶ ὁ υἱὸς οὗτος ὁ κάλλιτος, ὃν ἀγαπᾶς, μα-
 χαύρα πεσείταί, καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν μαχαύρα
 πεσοῦνται, καὶ ἄπεινωθήσονται. 26 καὶ πει-
 θήσουσιν αἱ θῆκαι τῆς κόσμου ὑμῶν, καὶ κατα-
 λειφθήσῃ μόνη, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφιαθήσῃ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Κ ΑΙ ὀπιβλήφοντα ἐπὶ τὰ γυναικας Χ ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνθρώπος ἐνός, λέγεται τὸν
 ἄρτον ἡμῶν φαγόμενα, καὶ τὰ ἱμάτια
 ἡμῶν περιβαλέμενα. πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλή-
 οθω ἐφ' ἡμᾶς, ἀφίλε τὸν ὀνειδισμόν ἡμῶν. 2 Τῇ
 λάμψι δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὀπλάμψι ὁ θεὸς ἐν βουλήν μετὰ
 δόξης ὀπὶ τῆς γῆς, τῆς ὑψώσῃ καὶ δόξασῃ τὸ
 κατα-

ΚΕΦ. Ε΄. Η Σ Λ Ι Α Σ.

καταλειφθὲν τῷ Ἰσραήλ· 3 καὶ ἔσται τὸ ὑπο-
 λειφθὲν ἐν Σιών, καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἱερου-
 σαλήμ· ἄγιοι κληθήσονται πάντες οἱ γραφέντες
 εἰς βίβλιν ἐν Ἱερουσαλήμ. 4 Ὅτι ἐκπλιωθή
 Κύριος τὸν ῥύπον τῶν υἱῶν καὶ πᾶν θυγατέραν
 Σιών, καὶ τὸ αἶμα Ἰερουσαλήμ ἐκχεθήσεται ἐκ
 μέσου αὐτῆς, ἐν πνέματι κρίσεως καὶ πνέματι
 καύσεως. 5 Καὶ ἦξει, καὶ ἔσται πᾶς τόπος τῆς
 ὄψεως Σιών, καὶ πάντα τὰ περικύκλω αὐτῆς
 σκιάσθαι νεφέλη ἡμέρας, καὶ ὡς καπνὸς καὶ ὡς
 φωτὸς πυρὸς χειμῶνος νυκτός, καὶ πάση τῇ δόξῃ
 Κυρίου σκεπαθήσεται· 6 καὶ ἔσται εἰς σκιάν
 ἡμέρας ἀπὸ καύματός, καὶ ἐν σκέπῃ καὶ
 ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

Κ Ε Φ. Ε΄.

1 **Α** Σ Ω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ἄσμα τῷ ἀγα-
 πητῆ μου τῷ ἀμπελώνί μου. Ἀμπε-
 λὼν ἐγενήθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέ-
 ρατι, ἐν τόπῳ πίνου· 2 καὶ φραγμὸν πέλειθρα
 καὶ ἐχαράκωσα, καὶ ἐφύτθουσα ἄμπελον Σαφίρ, Σαφίρ
 καὶ ἀκοδόμησαι πύργον ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ περ-
 λήνιον ὄρυζα ἐν αὐτῇ, καὶ ἔμεινα τῷ ποιῆσαι
 σαφυλίω, ἐποίησεν δὲ ἀχάνθας. 3 Καὶ νῦν,
 ἄνθρωπος τῷ Ἰούδα, καὶ οἱ ἐπαικουῦτες ἐν Ἱερου-

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. ε΄.

σαλήμ, κρίνατε ✠ δι' ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον τῷ
ἀμπελῶνός μου. 4 Τί ποιήσω ἐπὶ τῷ ἀμπε-
λῶνί μου, καὶ ὅκ' ἐποιήσω αὐτῷ; διότι ἔμεινα
τῷ ποιῆσαι σαφυλίω, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας.
5 Νεῶν δὲ ἀναγγελῶ ✠ δι' ὑμῖν, τί ✠ ἐγὼ
ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν
αὐτοῦ, καὶ ἔσοι εἰς διαρπαγὴν· καὶ καθελῶ τὸν τοί-
χον αὐτοῦ, καὶ ἔσοι εἰς καταπάτημα· 6 καὶ ἀνήσω
τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ ἔ μὴ τμηθῆ, ἔδὲ μὴ σκα-
φῆ, καὶ ἀναθήσειαί εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς χέρσον ἀχαιθῶ·
καὶ ταῖς νεφέλαις ἐπιτελῶμαι, τῷ μὴ βρέξαι εἰς
αὐτὸν ὕετόν. 7 Ὁ γὰρ ἀμπελῶν Κυρίου σαβαώθ
οἴκος τῷ Ἰσραὴλ ὄζειν, καὶ ἄνθρωπος τῷ Ἰούδα
νεόφυτον ἠγαπημένον· ἔμεινα τῷ ποιῆσαι κείσιν,
ἐποίησεν δὲ ἀνομίαν, καὶ ἔ διχασύνειν, ἄλλὰ
κραυγῶν. 8 Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς
οἰκίαν, καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τῷ
πλησίον ἀφελῶνται πῖ· μὴ οἰκήσετε μόνοι ὅπι
τῆς γῆς; 9 Ἠκέσθη γὰρ εἰς τὰ ὦτα Κυρίου
Σαβαώθ ταῦτα· εἰάν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολ-
λαί, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ χαλαί, καὶ
ὅκ' ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες. 10 Οὐ γὰρ ἐργῶν-
ται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσῃ κερῶμιον ἓν, καὶ
ὁ σείρων ἀρτάβας ἕξ, ποιήσῃ μέτρα τέτα.
11 Οὐαὶ οἱ ἐνεμερόμενοι ὄπρωτι, καὶ τὸ σίκερα
διώ-

ΚΕΦ. Ε΄. Η Σ Λ Ι Α Σ.

διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὄψε· ὁ γὰρ οἶνος αὐτῆς
 συγκαύσῃ· 12 μετὰ γὰρ κητέρας καὶ ψαλ-
 τηεῖς καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσιν,
 τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσιν, καὶ τὰ
 ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῆς ἔκατανοῦσιν. 13 Τοίνυν
 αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη, ἀφ' ἧς τὸ μὴ
 εἰδέσθαι αὐτῆς τὸν Κύριον, καὶ πληθῶν ἐγενήθη
 νεκρῶν ἀφ' ἧς λιμὸν καὶ δίψαν ὕδατος· 14 καὶ
 ἐπλάττωεν ὁ ἅγιος τὴν ψυχὴν αὐτῆς, καὶ διή-
 νοιξεν τὸ σῶμα αὐτῆς, τῷ μὴ ἀφελιπεῖν, 15 καὶ
 καταθήσονται οἱ ἑνδοξοὶ καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ
 πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς· καὶ ταπεινωθή-
 σεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνὴρ, καὶ οἱ
 ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται· 16 καὶ
 ὑψωθήσεται Κύριος Σαβαώθ ἐν κρίσει, καὶ ὁ κρίματι
 θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ· 17 καὶ
 βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς τῶρον, καὶ
 τὰς ἐρήμους τῶν ἀπειλημένων ἄρνες φάγονται·
 18 Οὐαὶ οἱ ὀπιπώμενοι τὰς ἀμαρτίας ὡς χοι-
 νίω μακρῶ, καὶ ὡς ζυγὸς ἱμάντι δαμάλεως τὰς
 ἀνομίας, 19 οἱ λέγοντες· τὸ τάχος ἐγγισάτω
 ἡ ποιήσῃ, ἵνα ἴδωμεν, καὶ ἔλθοι ἡ βύβλη τῷ ἁγίῳ
 Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶμεν. 20 Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ
 πονηρὸν καλόν, καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ πηέν-
 τες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ πηέν-

Η ΣΑΙΛΣ. ΚΕΦ. ε΄.

τες τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν.
 21 Οὐαὶ οἱ σιωποὶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐνώπιον ἑαυ-
 τῶν ὀπισημόνες. 22 Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν, οἱ
 τὸν οἶνον πίνοντες, καὶ οἱ διδάσται οἱ κεραινωῦτες
 τὸ σίκερα· 23 οἱ δίκαιοι τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν
 δώρων, καὶ τὸ δίκαιον τῶ δικαίῳ ἀφρονεῖτε Χ ἀπ'
 αὐτοῦ. 24 Διὰ τῆτο ὄν τρόπον καυθήσεια κα-
 λάμη ὑπὸ ἀνθρακος πυρὸς, καὶ συκαυθήσεια
 ὑπὸ φλογὸς ἀνεμῆς, ἡ ρίζα αὐτῆς ὡς χνῆς
 ἔσα, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῆς ὡς κοινορτὸς ἀναβή-
 σεται· ἔ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου Σα-
 βαώθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τῆ ἀγίου Ἰσραὴλ παρῶ-
 ξισαν. 25 Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος Σα-
 βαώθ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλεν πλῆ-
 χεῖρα αὐτῆ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτῆς·
 καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θησι-
 μαῖα αὐτῶν ὡς κοφρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ. Ἐν πᾶσιν
 τῆτοις οὐκ ἀπεσφράφη ὁ θυμὸς αὐτῆ, ἀλλ' ἐπὶ ἡ
 χεὶρ ὑψηλή. 26 Γοιγαρευῶν ἀρὰ σύσημον ἐν
 τοῖς ἔθνεσιν τοῖς μακρῶν, καὶ συεῖς αὐτοῖς ἀπ'
 ἀκρου τῆς γῆς, καὶ ἰδὲ ταχὺ κούφως ἔρχομαι·
 27 ἔ πεινάσουσιν, οὐδὲ κοπιήσουσιν, οὐδὲ νυστάξου-
 σιν, οὐδὲ κοιμηθήσονται, οὐδ' ἔ μὴ λύσουσιν τὰς
 ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτῆς, οὐδὲ μὴ
 ῥαγάσουσιν οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων αὐτῆς.

ΚΕΦ. 5'. Η Σ Α Ι Α Σ.

28 ὧν τὰ βέλη ὄξεια ὄξεια ἔστιν, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν οἱ πόδες
ἐντεταμμένα· αἱ ὄπλαι τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς σε- οἱ πόδες
ρεὰ πέτρα ἐλογιάθησαν, οἱ τροχοὶ τῶν ἀρμάτων
αὐτῶν, ὡς καὶ αἰγίς. 29 Ὀργῶσιν ὡς λέοντες, ὀργῶσιν
καὶ πρῆσθήσονται ὡς σκύμνοι λέοντες· καὶ ὀπιλή- σκύμνος
ψεται, καὶ βοήσεται ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ,
καὶ οὐκ ἔσται ὁ ρυόμηνος, 30 καὶ βοήσεται δι'
αὐτῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς φωνὴ θαλάσσης κυ-
μαίνουσης· καὶ ἐμβλέψουσα εἰς πλὴν γλῶσσο, καὶ ἰδὲ
σκότος σκληρὸν ἐν τῇ σπείρᾳ αὐτῆς.

Κ Ε Φ 5'.

1 **Κ** ΑΙ ἐγένετο, τῷ ἐνιαυτῷ ᾧ ἀπέθανεν Ὀζίας
ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ τὸν Κύριον καὶ Δαβὶδ
ἐπὶ θρόνον ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ
πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 Καὶ Σεραφείμ Σεραφεὶν
εἰσήκεισαν κύκλω αὐτοῦ, ἕξ πτέρυγες πρὸ ἐνὶ, καὶ
ἕξ πτέρυγες πρὸ ἐνὶ καὶ ταῖς μὲν δυσὶν κατεκάλυ-
λυτον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ταῖς δυσὶν
κατεκάλυτον τὰς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς
δυσὶν ἐπέταντο. 3 Καὶ ἐκέκραγον ἕτερος πρὸς ἐκέκραγον
τὸν ἕτερον, καὶ ἔλεγον· ἅγιος ἅγιος ἅγιος Κύριος
Σαβαώθ· πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ.
4 Καὶ ἐπήρθη τὸ ὑψέρθερον ἀπὸ τῆς φωνῆς
ἧς ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐπλήσθη καπνοῦ.
5 Καὶ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. 5.

5 Καὶ εἶπα· ὦ τάλας ἐγὼ, ὅτι κατανένυγμα,
 ὅτι ἀνθρώπου ὢν, καὶ ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχων,
 ἐν μέσῳ λαῶ ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχοντός ἐγώ
 οἰκᾶ· καὶ τὸν βασιλέα Κύριον Σαβαώθ εἶδον
 τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. 6 Καὶ ἀπετάλη πρὸς
 μέ ἐν τῶν Σεραφείμ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ Χ αὐτῆ
 εἶχεν ἀνθρακὰ πρὸς, ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν
 ἀπὸ τῆς θυσιαστηρίου. 7 καὶ ἤφατο τῆς σό-
 ματός μου, καὶ εἶπεν· ἰδὺ ἤφατο τὸτο τῶν
 χειλέων σου, καὶ ἀφελῆ τὰς ἀνομίας σου,
 καὶ τὰς ἀμαρτίας σου ὡσεὶ θάλασσα. 8 Καὶ
 ἤκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου λέγοντός· πῶς ἀπο-
 σείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τού-
 τον; Καὶ εἶπα· ἰδὺ εἰμὶ ἐγώ· ἀποσείλόν με.
 9 Καὶ εἶπεν· πορεύθητι, καὶ εἰπὸν τῷ λαῷ
 ἀκούσατε τῆς ἀκοῆς ἀκούσατε, καὶ ἔ μὴ σιωπῆτε, καὶ βλέ-
 ποντες βλέψετε, καὶ ἔ μὴ ἴδῃτε. 10 εἶπα-
 χιῦθι γὰρ ἡ καρδία τῆς λαοῦ τῆς, καὶ τοῖς
 ὤσιν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς
 αὐτῶν ἐκάμμουσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς, καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ
 σιωπῶσιν καὶ ὀπιπρέψωσιν, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.
 11 Καὶ εἶπα· ἕως πότε κύριε; Καὶ εἶπεν· ἕως
 ἀν ἐρημωθῶσιν πόλεις ὡσεὶ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι,
 καὶ οἴκοι ὡσεὶ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπων, καὶ ἡ γῆ
 κατα-

ΚΕΦ. Ζ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

καταλειφθήσεται ἔρημος. 12 Καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνῆς ὁ θεὸς τὰς ἀνθρώπους, καὶ οἱ καταλειφθέντες πληθυνθήσονται ὑπὲρ τῆς γῆς, 13 καὶ ἐπὶ ἐπ' αὐτῆς ἔσται τὸ ὑπεδέχασθαι, καὶ πάλιν ἔσται εἰς τρονομὴν ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς. ✕ σπέρμα ἅγιον τὸ καταλειφθῆναι ἀπὸ σῆλωμα αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Ζ'.

1 **Κ**ΑΙ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀχαζ τῷ Ἰωάθαμ τῷ υἱοῦ Ὀζίας βασιλέως Ἰσραὴλ, ἀνέβη Ῥααζών βασιλεὺς Ἀραμ καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὑπὲρ Ἱερουσαλὴμ πολεμήσασα αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκήσασα αὐτῷ. 2 Καὶ ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, λέγοντες· συμφώνησεν Ἀραμ πρὸς τὸν Ἐφραὴμ, καὶ ἐξέστη ἡ φυγὴ αὐτῶν, καὶ ἡ φυγὴ τῶν λαῶν αὐτῶν, ὅταν ὄν τρόπον ἐν δρυμῶν ξύλων ὑπὸ πνύματος σαλαθῆ. 3 Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἠσαΐαν· ἐξέλθε εἰς σωάντησιν Ἀχαζ, σὺ καὶ οἱ καταλειφθέντες Ἰασηβὶ ὁ υἱὸς σου πρὸς τὴν κολυμβήθραν τῆς ἀνω ὁδοῦ τῆς ἀγορᾶς τῆς γραφῆς, 4 καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς· φύλαξαι τὴν ἡσυχάσασα, καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ φυγὴ σου ἀσθενεῖτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνι-

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ζ.

χαπιζομένων τούτων· ὅταν γὰρ ὀργὴ τῶ θυμοῦ
 μου γένηται, πάλιν ἰάσομαι. 5 Καὶ ὁ υἱὸς τῶ
 Ἀράμ, καὶ ὁ υἱὸς τῶ Ῥομελίς, ὅτι ἐβυλεύσαντο
 βυβλιῶ πονηρῶν πρὸς σοῦ, ✠ Ἐφραὶμ καὶ ὁ υἱὸς
 Ῥομελίς, λέγοντες· 6 ἀναβησόμεθα εἰς τὴν
 Ἰουδαίαν, καὶ συλλαλήσομεν αὐτοῖς ἀποστέλλομεν
 αὐτοῖς αὐτοῖς πρὸς ἡμᾶς, καὶ βασιλεύσομεν αὐτῆς τὸν
 υἱὸν Ταβεὶλ. 7 Τὰδε λέγει Κύριος Σαβαώθ·
 ἔ μὴ ἐμμεῖνη ἡ βυβλή αὕτη, ἔδὲ ἔσται, 8 ἄλλ'
 ἡ κεφαλὴ Ἀράμ Δαμασκός, καὶ ἡ κεφαλὴ Δα-
 μασκοῦ Ῥασεὶν· ἄλλ' ἐπὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε
 ἔτων, ἐκλείψῃ ἡ βασιλεία Ἐφραὶμ ἀπὸ λαοῦ,
 9 καὶ ἡ κεφαλὴ Ἐφραὶμ Σομόρων, καὶ ἡ κεφα-
 λὴ Σομόρων υἱὸς τῶ Ῥομελίου· καὶ ἐὰν μὴ πι-
 τεύσῃτε, ἔσδὲ μὴ σωῆτε. 10 Καὶ προσέφητο
 Ἀχαὶς Κύριος λαλήσασα πρὸ Ἀχαζ, λέγων· 11 ἀπι-
 σα σταντὰ σημεῖον πρὸ Κυρίου θεοῦ σου εἰς
 βάθος, ἢ εἰς ὑψῶς. 12 Καὶ εἶπεν Ἀχαζ· ἔ
 μὴ ἀπτήσω, οὐδ' οὐ μὴ πειράσω ✠ τὸν Κύριον.
 13 Καὶ εἶπεν· ἀκύσατε δὲ οἶκῶ Δαυὶδ· μὴ
 μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα πρὸ χειρὸς ἀνθρώπων, καὶ πῶς
 Κυρίῳ πρὸ χειρὸς ἀγῶνα·; 14 Διὰ τῆτο δέσῃ
 αὐτοῖς Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδὲ ἡ παρθένη ὅ
 γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσει τὸ ὄνο-
 μα αὐτῶ Ἐμμανουήλ· 15 βότρυον καὶ μέλι
 φάγηται,

ΚΕΦ. Ζ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

φάγεται, ωρήν γνῶσιν αὐτὸν παρελέαζ ποιεῖται,
ἐκλέξατο τὸ ἀγαθόν. 16 Διότι ωρήν γνῶσιν τὸ ἐκλέξεται
παίδιον ἀγαθόν ἢ κακόν, ἀπειθῆ ποιεῖται, τῷ
ἐκλέξατο τὸ ἀγαθόν, καὶ καταλειφθήσεται
ἡ γῆ, ἡ σὺ φοβῆ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασι-
λέων. 17 Ἀλλὰ ἐπάξει ὁ θεὸς ἔπι σὲ καὶ ἔπι
τὸν λαόν σου καὶ ἔπι τὸν οἶκόν τῷ πατρὸς σου
ἡμέρας, αἱ οὐπω ἤκασιν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφῆκεν
Ἐφραὶμ ἀπὸ Ἰούδα τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων.
18 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σκεῖθ Κύνος
μύας, ὃ κυριεύει μέγας ποταμῷ Αἰγύπτου, καὶ
τῇ μελίωσῃ, ἢ ἐστὶν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων. 19 καὶ
ἐλώβουνται πάντες, καὶ ἀναπαύονται ἐν ταῖς
φάραγγιν τῆς χώρας, καὶ ἐν ταῖς πύργωσι
τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰ σπήλαια, καὶ ἔπι πᾶ-
σαι ραγάδα καὶ ἐν παντὶ ξύλῳ. 20 Ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυρήσθ Κύνος ἐν τῷ ξυρῷ τῷ με-
γάλῳ καὶ μεμωμένῳ, ὃ ἔστιν πέραν τῷ ποταμῷ μεμωμένῳ
βασιλέως Ἀσσυρίων, τὸ κεφαλὴν καὶ τὰς τρί-
χας τῶν ποδῶν, Χ ἔπ καὶ τὸν πύργον ἀφελῆ.
21 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψθ ἄνθρω-
πος δαμαλιν βοῶν, καὶ δύο πρόβατα. 22 καὶ
ἔσται ἔπι τῷ πλεῖστον ποιεῖν γάλα, Χ φάγεται βέ-
προν, ὅπ βύτιρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὃ κατα-
λειφθεῖς ἔπι τῆς γῆς. 23 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέ-

ἐκλέξεται

αὐτῶν

μεμωμένῳ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Η'.

ρα σκείνη, ✕ ἔσαι πᾶς τόπος, ὃ ἐὰν ὦσιν χί-
 λια ἀμπελοι χιλίων σίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται,
 καὶ εἰς ἀκάνθαν. 24 μετὰ βέλους καὶ τοξό-
 ματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ, ὅτι χέρσος καὶ ἀκανθα
 ἔσαι πᾶσα ἡ γῆ. 25 Καὶ πᾶν ὄρος ἀρτεμιά-
 ἀρτεμιάδη- μῶνον ἀρτεμιάδησαι, καὶ ὃ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος
 σεται ἔσαι γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσος καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκη-
 μα πρῶτά τε, καὶ εἰς καταπάτημα βοός.

Κ Ε Φ. Η'.

Κ ΑΙ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ· λάβε σεαυ-
 τῷ τόμον χάρτις χαμνοῦ μεγάλου, καὶ
 γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου,
 τῷ ὀξέως προνομίῳ ποιῆσαι σκύλων, παρέστι γὰρ
 2 καὶ μάρτυράς μοι ποιήσον πιστοὺς ἀνθρώπους,
 τὸν Ουείαι ✕ τὸν Ἰσρέα καὶ τὸν Ζαχαρίαι υἱὸν
 Βαραχίου. 3 Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προ-
 φῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν, καὶ ἔτεκεν υἱόν. Καὶ
 εἶπεν Κύριός μοι· κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Τα-
 χέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμεισον. 4 Διότι
 φριγὴ γινώσκαι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα,
 λήφεται ✕ τὴν δυνάμιν Δαμασκοῦ, καὶ τὰ
 σκῦλα Σαμαρείας ἕναυτι βασιλέως Ἀσσυρίων.
 5 Καὶ προσέθετο Κύριος λαλήσά μοι ἔπι,
 ✕ λέγων· 6 ἀφ' ἧς τὸ μὴ βύλασθαι τὸν λαόν
 τῆτον

ΚΕΦ. Η'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

τῆτον τὸ ὕδωρ τῆ Σιλωάμ τὸ πορβύεμον ἡσου-
 χῆ, ἀλλὰ βύλευσθαι ἔχειν τὸν Ῥααβὴν καὶ τὸν
 υἱὸν Ῥομελίμ βασιλέα ἐφ' ὑμῶν, 7 ἀφ' τῆτο
 ἰδὲ ἀνάγκη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τῆ ποταμῆ
 τὸ ἰχυρὸν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσ-
 σουρίων, καὶ Χ πᾶσαν τὴν δόξαν αὐτῆ καὶ ἀνα-
 θήσεται ὅτι πᾶσαι φάραγγα ὑμῶν, καὶ πεπα-
 τήσῃ ὅτι πᾶν τείχος ὑμῶν, 8 καὶ ἀφελῆ ἄπὸ
 τῆς Ἰερουσαλὴμ ἀνθρώπων, ὅς διωθήσεται κεφαλῶν
 αἶραι, ἢ διωκτὸν σωτηλέσθαι π. καὶ ἔσθαι ἡ πῦρ- εἰ
 βολὴ αὐτῆ, ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτω τῆς χώρας τοῦ πλάτη
 σου, μετ' ἡμῶν ὁ θεός. 9 Γινώτε, ἔθνη, καὶ ἡτ-
 τᾶσθε, ἐπακύσασθε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, ἰχυρότεσ ἐπακύσασθε
 ἡττᾶσθε· ἐὰν γὰρ πάλιν ἰχυρῶσθε, πάλιν ἡττηθή-
 σασθε· 10 καὶ ἢν ἀν βυλεύσασθε βυλίω, δια-
 σκεδάσῃ Κύριος, καὶ τὸν λόγον ὃν ἐὰν λαλήσασθε,
 ἔ μὴ ἐμμείνῃ ἐν ὑμῖν, ὅτι μετ' ἡμῶν [Κύριος]
 ὁ θεός. 11 Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεός· τῆ
 ἰχυρᾷ χειρὶ ἀπειθῶσιν τῆ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τῆ
 λαῶν τῆτα, λέγοντες· 12 μήποτε εἶπηλε σκλη-
 ρόν· πᾶν γὰρ ὃ ἐὰν εἶπῃ ὁ λαὸς ἔτος, σκλη-
 ρόν ὄσιν. Τὸν δὲ φόβον αὐτῆ ἔ μὴ φοβηθῆτε,
 ὅσθ' ἔ μὴ παρεχθῆτε· 13 ✠ τὸν Κύριον
 ✠ τῶν δυνάμεων αὐτὸν ἀγάσατε, καὶ αὐτὸς ἔσθαι
 σου φόβος. 14 Καὶ ἐὰν ἐπ' αὐτῆ πεποιθῶσ
 ἦς,

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. η'.

ἦς, ἔσαι σοι εἰς ἀγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου
 ὡροσκόμματι σιωνιτήσεθε αὐτῷ, ὅδε ὡς πέ-
 τρας πλώματι. οἱ δὲ οἴκοι Ἰακώβ ἐν παγίδι,
 καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ἱερουσαλήμ.
 15 Δὲ τῷτο ἀδυνατήσασιν ἐν αὐτοῖς πολλοί,
 καὶ πεσοῦνται καὶ σωτηθήσονται, καὶ ἐγγύσιν,
 καὶ ἀλώσονται ἄνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ ὄντες.
 16 τότε φόμωροι ἔσονται οἱ σφραγισμένοι τὸν
 νόμον τῷ μαθεῖν. 17 Καὶ ἐρῶ μὲν τὸν θεὸν
 τὸν ἀποστέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτῷ ἀπὸ τῷ
 οἴκου Ἰακώβ, καὶ πεποιδῶς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ.
 18 ἰδὲ ἐγὼ καὶ τὰ παῖδια, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός
 καὶ ἔσαι εἰς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ Ἰσραὴλ
 ὡς Κυρίου Σαβαώθ, ὃς καθικῆ ἐν τῷ ὄρει
 Σιών. 19 Καὶ εἰπῶσιν πρὸς ὑμᾶς· ζητή-
 σατε τῆς ἀπὸ τῆς γῆς φωνουῦνται, καὶ τῆς ἐγ-
 γαριμύθους τῆς κενολογουῦνται, οἱ ἀπὸ τῆς κοι-
 λίας φωνῶσιν, ὅτι ἔθνος πρὸς θεὸν αὐτῶν ἐκζητή-
 σουσιν; τί ἐκζητῶσιν πρὸς τῶν ζώντων τῆς νεκρῶν;
 20 Νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἵνα εἰπῶσιν
 οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τῷτο, πρὸς ὃ ὅτι ἔστι δῶρα
 δοῦναι πρὸς αὐτοῦ. 21 Καὶ ἤξει ἐφ' ὑμᾶς
 σκληρὰ λιμός, καὶ ἔσαι, ὡς ἀνὴρ πεινάσητε, λυπη-
 θήσεθε, καὶ χακῶς ἐρεῖτε τὸν ἀρχόντα καὶ τὰ
 πάτρια· καὶ ἀναβλέψονται εἰς τὸν ὕρανον ἀνω,
 22 καὶ

ἐκζητῶσιν

ΚΕΦ. 9. Η Σ Α Ι Α Σ.

22 καὶ εἰς τὴν γῆν κατέπεμψοντες, καὶ ἰδοὺ θλίψις καὶ στενοχωρία καὶ σκότος, ἀπορία γενὴ καὶ σκότος, ὥστε μὴ βλέπειν, καὶ οὐκ ἀπορηθήσεσθε ὅτι ἐν στενοχωρίᾳ ὦν ἕως ἡμερῶν.

Κ Ε Φ. Θ.

1 **Τ**οῦτο φησὶν [πέ] ταχὺ ποίησθε χώρα Ζαβουλῶν, ἢ γῆ Νεφθαλεὶμ ὁδὸν θαλάσσης, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν παραλίαν *πρωτόλιον* καὶ οἰκουῦντες, καὶ πέραν τῆς Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας. 2 ὁ λαὸς ὁ πορδόμενος ἐν σκότι, ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικουῦντες ἐν χώρα σκιᾶς θανάτου, φῶς λάμψι ἐφ' *καθήμενος* ὑμᾶς. 3 Τὸ πλεῖστον τῆς λαοῦ, ὁ κατήγαγε ἐν εὐφροσύνῃ σου· καὶ εὐφρανθήσονται οἰώπιόν σου, ὡς οἱ εὐφραγόμενοι ἐν ἀμύτῳ, καὶ ὅν τρέπον εὐφραίνονται οἱ ἀγαλλόμενοι σκύλα. 4 Διότι ἀφήμεται ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτῆς ἀφαιρηθήσεται *τα* κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἢ ἐπὶ τῆς τραχήλου αὐτῆς· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαυδουμένων διεσκέδασεν Κύριος, ὡς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιάμ. 5 Ὅτι πᾶσαν γολιὸν ἐπισημείωσον δόλω καὶ ἰμάτιον μὲν καταλλαγῆς ἀποτίσασιν, καὶ θελήσασιν, εἰ ἐγενήθησαν πτερίκαστοι. 6 Ὅτι παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, ὃ ἡ ἀρχὴ *ἐγενήθη*

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. 9'.

καλέσθ' ἐγενήθη ὅτι τῷ ὄμῳ αὐτῶν· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα
αὐτῶν μεγάλης βυλῆς ἀγγελῶν, θαυμαστος, σύμ-
βουλος, ἰσχυρὸς, ἰξουσιαστὴς, ἀρχὸν εἰρήνης, πα-
τήρ τῷ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐγὼ γὰρ ἄξω εἰρή-
νῳ ὅτι τὸς ἀρχόντας, εἰρήνῳ καὶ ὑγίαι αὐτῶν.
7 Μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτῶν, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῶν οὐκ
ἔστι ὄμιον ὅτι τὸν θρόνον Δαυὶδ, καὶ τὴν βασι-
λείαν αὐτῶν, κατορθώσῃ αὐτῶν, καὶ ἀνπλαβέ-
σαι Χ αὐτῆς ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀπὸ
κρίματι τῷ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ὁ ζῆλος Κυρίου
Σαβαὼθ ποιήσθ' αὐτά. 8 Θάνατον ἀπέσει-
λαν Κύριος ὅτι Ἰακώβ, καὶ ἦλθεν ὅτι Ἰσραήλ·
9 καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τῷ Ἐφραΐμ, καὶ οἱ
ἐγκαθημένοι ἐν Σαμαρεία ἐφ' ὕβρι καὶ ὑψηλῇ
καρδίᾳ, λέγοντες· 10 πλίνθοι πεπλώχασιν,
ἀλλὰ δεῦτε λαξόσωμεν λίθους, καὶ ἐκκόψωμεν
συκεμίνοις καὶ κέδροις, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυ-
τοῖς πύργον. 11 Καὶ ῥάξει ὁ θεὸς τὸς ἐπανιστα-
νομένους ἐπ' ὄρους Σιών ἐπ' αὐτὸν, καὶ τὸς ἐχθρὸς
αὐτῶν ✠ αὐτῶν ἀφσκεδάσθ'. 12 Στείλιαν ἀφ' ἡλίου
ἀνατολῶν, καὶ τὸς Ἕλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν,
τὸς κατεσθίοντας τὸν Ἰσραήλ ὅλον πρὸ γόματι.
Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἔκ ἀπεσφάφθ' ὁ θυμὸς Χ αὐτῶν,
ἀλλ' ἐπὶ ἡ χεὶρ Χ αὐτῶν ὑψηλή. 13 Καὶ ὁ λαὸς
ἀπεσφάφθ' ὅτι ἐσφάφθ' ἕως ἐπλήγη, καὶ τὸν Κύριον ὅτι
ἰξεζή-

ΚΕΦ. 9. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἔξεζήτησαν. 14 Καὶ ἀφείλεν Κύριος ἀπὸ
Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρανὸν, μέσσην, καὶ με-
κρὸν, εἰ μὴ ἡμέρα· ὠρεοδύτιον, καὶ τὰς τὰ
ὠρεόποτα θαυμαζόντας. αὕτη ἡ ἀρχή· 15 καὶ
ὠρεορήτιον διδάσκοντα ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρα·
16 καὶ ἔσονται οἱ μακροὶ τὸν λαὸν τῆτον
πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν, ὅπως καταπίωσιν
αὐτοὺς. 17 Διὰ τῆτον ὅτι τὰς νεανίσκους αὐτῶν
ὄκ εὐφρανθήσεται ὁ Κύριος, καὶ τὰς ὀρφανοὺς θεός
αὐτῶν καὶ τὰς χήρας αὐτῶν ὄκ ἐλεήσει· ὅτι
πάντες ἄνομοι καὶ πονηροί, καὶ πᾶν γόμα λαλεῖ
ἄδικα. Ἐπὶ πᾶσι τέτοις ὄκ ἀπεγράφη ὁ θυμός,
ἀλλ' ἐπὶ ἡ χεὶρ ὑψηλή· 18 Καὶ καυθήσεται
ὡς πῦρ ἡ ἀνομία, καὶ ὡς ἄχρωσις ξηρὰ βρωθή-
σεια ὑπὸ πυρός· καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δά-
σσοι τῆ δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύ-
κλω τῆ βοιωτῶν πάντα· 19 ἀφ' ἑμοῦ ὀργῆς
Κυρίου Χ Σαβαώθ, συγκέκωται ἡ γῆ ὅλη, καὶ συγκαυθήσε-
ται ὁ λαός ὡς ὑπὸ πυρός καὶ κατακαυθήσεται ται
ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὄκ ἐλεήσει, 20 ἀλ-
λά ἐκκλινῆ εἰς τὰ δεξιά, ὅτι πεινάσει, καὶ φά-
γεται ἐκ τῆ ἀεκυτῶν, καὶ ὄκ μὴ ἐμπλησθῆ ἄν-
θρωπος ἑσθίων τοὺς σάρκας τῆ βραχίονος τῆ
ἀδελφῶ αὐτοῦ· 21 φάγεται γὰρ Μαννασῆς τῆ Μαννασῆ
Ἐφραὶμ, καὶ Ἐφραὶμ τῆ Μαννασῆ, ὅτι ἄμα

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ι.

πολιορκήσουσιν τὸν Ἰούδαν. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν
 οὐκ ἀπεγράφη ὁ θυμὸς ✠ αὐτῷ. Ἄλλ' ἐπὶ ἡ χεὶρ
 ὑψηλή.

Κ Ε Φ. Ι.

ΟΥΤΑΙ τοῖς γράφουσιν πονηρίαν· γράφον-
 τες γὰρ, πονηρίαν γράφουσιν. 2 Ἐκ-
 κλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, ✠ καὶ ἄρ-
 παζόντες κῆμα πεινήτων τῷ λαοῦ μου, ὥστε εἰ)
 αὐτοῖς χήσαν εἰς ἀρπαγῆν, καὶ ὄρφανόν εἰς ὀρο-
 νομιῶν. 3 Καὶ τί ποιήσασιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὀπι-
 σκοπῆς; ἢ γὰρ θλίψις ὑμῖν πόρρωθεν ἦξει, καὶ
 πρὸς τίνα καταφύξεσθε τῷ βοηθηθῆναι; καὶ πῶς
 καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν, 4 τῷ μὴ ἐμ-
 πεσεῖν εἰς ἐπαγωγῆν; ✠ καὶ ὑποκάτω ἀνηρη-
 μῶν πεσοῦνται." Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπε-
 γράφη θυμὸς, ἄλλ' ἐπὶ ἡ χεὶρ ὑψηλή. 5 Οὐαὶ
 ὀργῆς Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τῷ θυμῷ μου, καὶ ὀργὴ ἐστὶν
 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. 6 τὴν ὀργὴν μου εἰς
 ἔθνος ἀνομιῶν ἀποστέλλω, καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ σωτήρα
 ✠ τῷ ποιῆσαι σκῦλα καὶ ὀρονομίαν, καὶ κατα-
 πατεῖν τὰς πόλεις ✠ αὐτῶν, καὶ θῆναι αὐταῖς
 εἰς κονιορτόν. 7 Αὐτοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυ-
 μήθη, καὶ τῇ ψυχῇ ἔχ' ἕως λελόμισαι. Ἄλλὰ
 ἀπαλλάξει ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ τῷ ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη

ΚΕΦ. Ι'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ωκ ὀλίγα. 8 Καὶ ἐὰν εἰπῶσιν αὐτῷ, Χ εἰ σὺ οὐχ
 μόνος εἶ ἄρχων; 9 καὶ ἐρεῖ· οὐκ ἔλαβον τιῶν
 χώραν τιῶν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ χαλάνης, ἔδ' ὁ Χιλιάνη
 πύργος ἀποδομήθη, καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ Δα-
 μασκὸν καὶ Σαμαρείαν; 10 ὃν τρόπον τούτῳ
 ἔλαβον ἐν τῇ χειρὶ μου, καὶ πάσας τὰς ἀρχαίς
 λήφομαι. Ὀλολύξατε τὰ γλυπτὰ ἐν Ἱερουσα-
 λὴμ, καὶ ἐν Σαμαρείᾳ. 11 ὃν τρόπον γὰρ ἐποίη-
 σα Σαμαρεία καὶ τοῖς χειροποίητοις αὐτῆς, οὕ-
 τως ποιήσω καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῖς εἰδώλοις
 αὐτῆς. 12 Καὶ ἔσαμ' ὅταν σιωπήσῃ Κύριος
 πάντα ποιῶν ἐν τῷ ὄρει Σιών καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
 ὁποσέφομαι ἔπι τὸν νοῦν τὸν μέγαν, ὅτι τὸν ἄρ- ἐπάξει
 χοντα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἔπι τὰ ὕψος τῆς δό-
 ξης τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 13 Εἶπεν γάρ· ἐν
 τῇ ἰσχυί Χ τῆς χειρὸς μου ποιήσω, καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ σιωπέσεως τῆς
 τῆς σιωπέσεως ἀφελῶ ὄρα ἐθνῶν, καὶ τιῶν ἰσχυῶν σοφίας
 αὐτῶν ὀρονομήσω. 14 καὶ σείσω πόλεις κατὰ
 κομμάτια, καὶ τιῶν οἰκουμένην ὅλην καταλήφο-
 μαί τῇ χειρὶ Ἰεσοῦ μου" ὡς νοασιάν, καὶ ὡς κατὰ
 λελεμμυά ὡς ἄραβ' καὶ ὅσα ἔστιν ὅσα ἀφελῶ-
 ξεταί μου, ἢ Ἰεσοῦ ἀνοίγων τὸ σῶμα ἀντίπη μοι. μοι
 15 Μὴ δοξαθήσεται ἀξίνη ἀνευ τῆ κόπτοντος
 ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται ὀριῶν ἀνευ τῆ ἔλκον-
 τος αὐτῶν; ὡς ἐὰν πῖς ἄρη ῥάβδον ἢ ξύλον. Καὶ ὡσαύτως

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. Ι.

οὐχ οὕτως, 16 Ἀλλὰ ἀποστείλῃ Κύριος Σα-
 βαώθ εἰς τὴν οὐρανὸν πνεῦμα ἀπμίαν, καὶ εἰς τὴν
 οὐρανὸν δόξαν πῦρ χειροκρόνον καυθήσεται· 17 καὶ
 ὡς αὐτὸ ἔσται τὸ φῶς τῷ Ἰσραὴλ εἰς πῦρ, καὶ ἀγάσῃ
 αὐτὸν ἐν πυρὶ χειροκρόνον, καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον
 τὴν ἕλλην. 18 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσβεσθή-
 σεται τὰ ὄρη, καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ οἱ βοιωτοί, καὶ
 καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκῶν· καὶ ἔσται
 ὁ φύγων, ὡς ὁ φύγων ἀπὸ φλογὸς χειροκρόνου,
 19 καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ' αὐτῶν ἔσονται
 ἀριθμὸς, καὶ παιδίον γράψῃ αὐτούς. 20 Καὶ
 ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ οὐκέτι πωροθήσεται
 τὸ καταλειφθὲν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τῷ Ἰα-
 κώβ οὐκέτι μὴ πεποιστοίτες ὦσιν ὅτι τῆς ἀδική-
 σαί τε αὐτούς, ἀλλ' ἔσονται πεποιστοίτες ὅτι τὸν
 θεὸν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ. 21 καὶ
 ἔσται ἀνασρέψει τὸ καταλειφθὲν τῷ Ἰακώβ ὅτι θεὸν
 ἰσχύοντα. 22 Καὶ εἰάν γένηται ὁ λαὸς Χριστοῦ
 Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατά-
 λειμμα σωθήσεται· λόγον γὰρ σωτελῶν καὶ
 σωτετεμνη- σωτέμων ἐν δικαιοσύνῃ, 23 ὅτι λόγον σω-
 μένων τετεμνημένων ποιήσῃ ὁ θεὸς ✠ Κύριος πᾶν δυναμῶν
 ἐν τῇ οἰκουμένη ὅλη. 24 Διὰ τῆτο ταῦδε λέγει
 Κύριος Σαβαώθ· μὴ φοβοῦ ὁ λαὸς μὴ οἱ κατα-
 κοῦπτες ἐν Σιών ἀπὸ Ἀσσυρίων, ὅτι ἐν ῥάβδῳ
 παταξεί

ΚΕΦ. Ι. Η Σ Α Ι Α Σ.

πατάξει σε· πληγὴ γὰρ ἐπάγω ὅτι σε, τῷ
 ἰδεῖν ὁδὸν Αἰγύπτου. 25 Ἐπι γὰρ μικρὸν, καὶ
 παύσεται ἡ ὄργη, ὃ δὲ θυμὸς μου ὅτι τὴν βα-
 λυὴν αὐτῆς. 26 καὶ ἐπεγερεῖ ὁ θεὸς Χ τῶν
 δυναμίτων ἐπ' αὐτοὺς Χ μάστιγας καὶ τὴν πληγὴν
 τὴν Μαδιάμ ἐν τόπῳ θλίψεως, καὶ ὁ θυμὸς
 αὐτῆς τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν, εἰς τὴν ὁδὸν
 τὴν κατ' Αἴγυπτον. 27 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ἐκείνῃ, ἀφαιρεθήσεται ὁ φόβος αὐτῆς ἀπὸ σοῦ, καὶ
 ὁ ζυγὸς αὐτῆς ἀπὸ τῶν ὤμων σου, καὶ καταφθαρή-
 σεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὤμων ὑμῶν. 28 Ἦξει
 γὰρ εἰς τὴν πόλιν Ἀγγαί, 29 καὶ πῦρελεύ-
 σεται εἰς Μαχεδῶν, καὶ ἐν Μαχμαῖς θήσεται
 σκῆπη αὐτοῦ· καὶ πῦρελεύσεται φάραγγα, καὶ
 ἤξει εἰς Ἀγγαί· φόβος λήψεται Ῥαμα, πόλιν
 Σαοὺλ φύξεται. 30 Χ κρημέτισσον φωνῶν σε,
 ἡ θυγατέρα Γαλλείμ, ἐπακύσεται Λαίσοι, ἐπακύ- ἐν Σαῖ
 σεται ἐν Ἀναθῶθ. 31 Ἰξέσθη Μαδεβηνα, καὶ
 οἱ κατωκῆντες Γιβεείρ. 32 Παρακαλεῖτε σή-
 μερον ἐν τῇ ὁδῷ τῆς μείνας· τῇ χειρὶ ὠδρακα-
 λεῖτε τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σιών, καὶ οἱ βεβαιοὶ
 οἱ ἐν Ἱερουσαλήμ. 33 Ἰδὲ γὰρ ὁ δεσπότης
 Κύριος Σαβαώθ, σιωταράσθη τῆς ἐνδοξίας μὲν
 ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει σιωταροθήσονται,
 καὶ ταπεινωθήσονται οἱ ὑψηλοὶ, 34 καὶ πωσῶνται

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ι Α'.

ἔφυλοι μαχαίρα· ὁ δὲ Λίθρος σὺ τοῖς ὑψη-
λοῖς πρῶται.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Κ ΑΙ ἔξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης
Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀνα-
θήσειαι· 2 καὶ ἀναπαύσειαι ἐπ' αὐ-
τὴν πνεῦμα τῷ θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέ-
σεως, πνεῦμα βυλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως
καὶ εὐσεβείας· 3 ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου
θεοῦ. Οὐ χεῖ τι πῶ δόξαν κρινῆς, ὅθεν χεῖ τι πῶ
λαλιὰν ἐλέγξει, 4 ἀλλὰ κρινῆς ✕ ἐν δικαιοσύνῃ
ταπεινῶ κείσιν, καὶ ἐλέγξει ✕ ἐν εὐθύτητι τῆς
ταπεινῆς τῆς γῆς· καὶ πατάξει γῆν τῆς
λόγου τῆς φόματος αὐτῆς, καὶ ἐν πινάματι ἀφ' χει-
λέων ἀγγελῶ ἀσεβῶν· 5 καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐξο-
σμήδος τῶ ὄσφω αὐτοῦ, καὶ ἀληθεία εἰλημη-
μένη τὰς πλοῦτας ✕ αὐτῶ. 6 Καὶ συμβο-
σκηθήσεται λύκος μὲ ἀρνὸς, καὶ πάρδαλις σὺ
ἀναπαύσειαι εἰφῶ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ
λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει
ἀδύς· 7 καὶ βῆς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθή-
βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται, καὶ
ταὶ καὶ λέων ὡς βῆς [ἅμα] φάγεται ἄχρη. 8 Καὶ
φάγονται παιδίον γῆπιον ὅτι τρώγλην ἀσπίδων, καὶ ✕ ἐπο-
γεγαλακτῆριον

ΚΕΦ. ΙΑ'. Η ΣΑΙΑ Σ.

γαλακτισμόν ὅτι κοίτιν ἐκρήνων ἀσσίδων τιῶ
 χεῖρα ὀπίβαλῃ· 9 καὶ ἔ μὴ κακοποιήσωσι,
 οὐδ' ἔ μὴ διώωνται ἀπολέσαι ὄσθ' ἐνα ὅτι τὸ
 ὄρος τὸ ἅγιον μου· ὅτι ἐπλήθη ἡ σύμπασα
 τῷ γῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακα-
 λύψαι θαλάσας. 10 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ἐκείνῃ ἡ ρίζα τῷ Ἰεραμί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἀρ-
 χεν ἔθνων, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπύσιν· καὶ ἔσται ἡ
 ἀνάπαυσις αὐτῷ, πμῆ. 11 Καὶ ἔσται ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσῃ Κύριος τῷ δεῖξαι τιῶ
 χεῖρα αὐτῷ, τῷ ζηλώσῃ τὸ καταλειφθῆν ὑπό-
 λοιποι τῷ λαῷ Χ αὐτῷ, ὃ ἀν καταλειφθῆ ἀπό
 πῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ Βα-
 βυλωνίας, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας, καὶ ἀπὸ Ἐλαμι-
 τῶν, καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ ἔξ Ἀραβίας,
 ✠ καὶ ἀπὸ νήσων τῆς θαλάσσης· 12 καὶ ἀρῇ ση-
 μεῖον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ σιωάζει τῆς ἀπολομένων
 Ἰσραὴλ, καὶ τῆς διασπαρμένων Ἰσραὴλ σιωάζει
 ἐκ τῶν πεσάρων πτερύγων τῆς γῆς. 13 Καὶ
 ἀφανηθήσεται ὁ ζῆλος Ἐφραὶμ, καὶ οἱ ἐχθροὶ ζυγῶς
 Ἰσραὴλ ἀπολοῦνται· Ἐφραὶμ ἔ ζηλώσῃ Ἰουδαίαν,
 καὶ Ἰσραὴλ ἔ θλίψει Ἐφραὶμ. 14 Καὶ πετα-
 θήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων· θαλάσσαν ἅμα
 προσκομύσουσιν, καὶ τῆς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν,
 καὶ Ἰσραὴλ· καὶ ὅτι Μααῶν πρῶτον τὰς
 χεῖρας

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ι Β'.

χειρας ὀπιβαλῶσι, οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν φροῖτοι
 ὑπακύνουσι. 15 Καὶ ἐρημώσῃ Κύριος τὴν
 θάλασσαν Αἰγύπτου, καὶ ὀπιβαλῆ τὴν χεῖρα
 αὐτῶν ὅτι τὸν ποταμὸν πνεύματι βιάσῃ καὶ πα-
 τάξῃ Χ αὐτῶν εἰς ἐπιὰ φάραγγας, ὥστε ἀφικο-
 ρῶσθαι αὐτὸν ἐν ὑπερδύμασιν. 16 καὶ ἔσομαι
 ὁδὸς δίοδος τῶν χειρῶν μου λαῶ ἐν Αἰγύπτῳ,
 καὶ ἔσομαι τῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἡμέρα, ὅτε ἐξῆλθεν
 ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Κ Ε Φ. Ι Β'.

Κ ΑΙ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· εὐλογή-
 σω σε, Κύριε, διότι ὠργίσθης μοι, καὶ
 ἀπέσρεψας τὰς θυμὸν σου, καὶ ἠλέη-
 σάς με. 2 Ἰδὲ ὁ θεὸς μου σωτὴρ μου, πεποι-
 θῶς ἔσομαι ἐν αὐτῷ, καὶ ἔ φοβηθήσομαι· διότι
 ἡ δόξα μου καὶ ἡ ἀνεσίς μου ✠ ἰὰ Κύριος, καὶ
 ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. 3 Καὶ ἀνιλήσετε ὕδωρ
 μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τῆς σωτηρίου
 4 καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὑμνεῖτε Κύριον,
 βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνε-
 σιν τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μνησθεαθε, ὅτι ὑψώθη τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ. 5 Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι
 ὑψῆσεν ἐποίησεν ἀναγγείλατε τῶντα ἐν πάσῃ
 τῇ γῆ. 6 Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφρανεσθε οἱ καρδιο-
 κοιῶτες

ΚΕΦ. ΙΓ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

καὶ ὑπερὶ Σιών, ὅτι ὑψώθη ὁ ἄγιος τῷ Ἰσραήλ ἐν μέσῳ σου.

Κ Ε Φ. Ι Γ'.

Ι ΟΡΑΣΙΣ ΗΝ ΕΙΔΕΝ ΗΣΑΙΑΣ ΑΜΩΣ ΚΑΤΑ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ.

2 Ἐπ' ὄψεσθε πεδινῶν ἄρα ἰσημερίων, ὑψώσατε τὴν φωνὴν αὐτοῖς, μὴ φοβείσθε· ὡς ἄρα καὶ ἑαυτοῖς
 λέιτε τῇ χειρὶ, ἀνοίξατε οἱ ἄρχοντες. 3 Ἐγὼ συν- ψυχῇ
 τείνω, [καὶ ἐγὼ αὐτῶν.] ἡγιασμένοι εἰσιν· καὶ
 καὶ ἄγω αὐτούς· ἡγνάντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν ἐγὼ
 θυμὸν μου χαίροντες, ἅμα καὶ ὑβρίζοντες.
 4 Φωνὴ ἐθνῶν πολλῶν ὅτι πᾶν ὄρεον, ὁμοίᾳ ἐθνῶν
 πολλῶν, φωνὴ βασιλείων καὶ ἐθνῶν συνηγμένων. βασιλείων
 Κύριος Σαβαώθ ἐντίπαλτα ἐθνῶν ὀπλομάχων,
 ὁ ἔρχεται ἐκ γῆς πύρρῳθεν ἀπ' ἀκροῦ· Ἰουδαίου
 τῷ ἕρηνος, κύριος καὶ οἱ ὀπλομάχοι αὐτοῦ,
 τῷ καταφθεῖραι τὴν οἰκουμένην ὅλην. 6 Ὁλο-
 λίζετε, ἐγγὺς γὰρ ἡ ἡμέρα κυρίου, καὶ σιωπήσῃ
 ὡς τῷ θεῷ ἡξεί. 7 Διὰ τῷτο πᾶσαι χεῖρες
 ἐκλυθήσονται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δειλιάσῃ, ἐκλυθήσεται
 8 καὶ παραχθήσονται οἱ παρθενοὶ, καὶ ὠδῖνες αὐ-
 τῶν ἔξουσιν, ὡς γυναικὸς πικρῆς· καὶ συμφο-
 ράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκθήσονται,
 καὶ τὸ πρῶτον αὐτῶν ὡς φλόξ μετα-
 βαλῶσιν.

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. 17.

Βαλῶσιν. 9 Ἴδ' ἄ γὰρ ἡ ἡμέρα κυρίου ἀνιάτος
 ἔρχεται θυμὸς καὶ ὀργὴς θείνου πρὸς οἰκουμενίῳ
 ἔρημον, καὶ τὴς ἀμαρτωλῶς ἀπολέσῃ ἕξ αὐτῆς.
 10 Οἱ γὰρ ἀστέρες τῆ ἕρανῶς καὶ ὁ ὠρίων καὶ
 πᾶς ὁ κόσμος τῆ ἕρανῶς, τὸ φῶς ✕ αὐτῶν ἔ
 δώσουσιν· καὶ σκοπισθήσεται τῆ ἡλίῳ ἀνατέλλοντες,
 καὶ ἡ σελήνη ἔ δώσῃ τὸ φῶς αὐτῆς. 11 Καὶ
 ἐντελέσῃ τῆ οἰκουμένη ὅλη κακὰ, καὶ τοῖς ἀσε-
 βέσι τοῖς ἀμαρτίας αὐτῆς· καὶ ἀπολώ ἕβρον
 ἀνόμων, καὶ ἕβρον ὑψηφάνων βασιλεύσουσιν. 12 Καὶ
 ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐντιμοὶ μᾶλλον ἢ τὸ
 χρυσίον τὸ ἀπυρον· καὶ ὁ ἄνθρωπος μᾶλλον ἐντι-
 μος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ ἐκ σουφεῖρ. 13 Ὁ ὄ ὕβρανός
 θημωθήσεται, καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ πᾶν θεμε-
 λίων αὐτῆς, ἀπὸ θυμὸν ὀργῆς κυρίου σαβαώθ,
 ἐν τῆ ἡμέρᾳ ἢ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτῆς. 14 Καὶ
 ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ὡς θορυχάδιον φεύγον,
 καὶ ὡς πρῶβατον πληρώμενον, καὶ ὄσῃ ἔσται ὁ
 σιμάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς ἀπο-
 φραφῆναι, καὶ ἄνθρωπον εἰς πρὸς χώραν αὐτοῦ
 διώξαι. 15 Ὅς γὰρ εἰάν ἀλῶ ἠτήθήσεται, καὶ
 ὅσοι σινηγμένοι εἰσὶν, μαχαίρα πεσοῦνται.
 16 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς σιῶπιον αὐτῆς ῥάξου-
 σιν, καὶ τοῖς οἰκίαις αὐτῆς προνομύσουσιν, καὶ
 τοῖς γυναικάς αὐτῆς ἔξουσιν. 17 Ἴδ' ἐπεγεῖρα
ὑμῶν

ΚΕΦ. ΙΔ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ὑμῖν τὰς Μήδους, οἱ ἔ λογίζονται ἀργύριον, ὅδ' ἔ χρυσίου χρεῖαι ἔχουσιν. 18 Τοξόματα νεφρίσκων σικυτρίψουσιν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔ μὴ ἐλεήσουσιν, ὅδ' ἔ ὅπ' τοῖς τέκνοις σε φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. 19 Καὶ ἔσαι Βαβυλῶν, ἣ καλεῖται ἐνδοξὸς ἔσ' βασιλέως Χαλδαίων, ὃν πρόπον κατέσρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα. 20 Οὐ καὶ οὐκ ἐθήσειαι εἰς τὸν αἰῶνα χροῖον, ὅδ' ἔ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν ἀπὸ πολλῶν γενεῶν, ὅδ' ἔ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες, ἔδ' ἔ ποιμένες ἔ μὴ ἀναπαύσονται ἐν αὐτῇ. 21 Καὶ ἀναπαύσειαι ἐκὰς θηρία, καὶ πληθήσειαι οἰκία ἦχου, καὶ ἀναπαύσειαι ἐκὰς σειρῆνες, καὶ δαιμόνια ἐκὰς ὀρχηθήσειαι, 22 καὶ ὄνοκέντραροι ἐκὰς καὶ οὐκ ἐθήσειαι, καὶ νοσοποιήσονται ἐχθροὶ ἐν τοῖς οἴκοις ἔσ' ἀπατάλης αὐτῶν. Ταχὺ ἔρχεται, καὶ ἔ χροῖα, ἔ καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῆς ἔ μὴ ἐφελκυθῶσιν.

Κ Ε Φ. Ι Δ'.

1 **Κ** ΑΙ ἐλεήσ' Κύριος τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεταί ἐπ' τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀναπαύσειαι ὅπ' τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γειώρης παρεθήσεται πρὸς αὐτῆς, καὶ παρεθήσειαι ὅπ' τὸν οἶκον Ἰακώβ, 2 καὶ λήψονται αὐτῆς ἔθνη, καὶ εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ καὶ

Η Σ Λ Ι Α Σ Κ Ε Φ. 17.

κατακληρονομήσουσιν Χ αὐτοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ
 πληθύνουσονται ὅτι τῆς γῆς τῆ θεοῦ εἰς δό-
 λους καὶ δόλας· καὶ ἔσονται αἰχμαλώτοι οἱ
 αἰχμαλωτούσαντες αὐτοὺς, καὶ κλειδύουσονται
 οἱ κλειδύσαντες αὐτούς. 3 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ ἐκείνῃ, ἀναπαύσῃ σε κύριος ὑπὸ τῆς ὄμβρας
 καὶ τῆ θυμῶ σου καὶ τῆς δαλίας τῆς σκλη-
 ρᾶς, ἧς ἐδάδυσας αὐτοῖς. 4 Καὶ λήψῃ τὸν
 θῆνον τῆτον ὅτι τὸν βασιλέα Βαβυλωνίων, καὶ
 ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πῶς ἀναπέπαυται
 ὁ ἀπατητής, καὶ ἀναπέπαυται ὁ ὀπίσθεσθης;
 5 Σιωπέσειεν κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἀμαρτανῶν,
 τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχόντων. 6 Παταύξαι ἔθιθ
 θυμῶ, πληγῇ ἀνάτω, πάσων ἔθνος πληγῆ θυ-
 μοῦ, ἢ ὅκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθῶς.
 7 Πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, 8 καὶ
 τὰ ξύλα τῆ Λιβάνου ἠυφρανθήσονται ὅτι σοὶ, καὶ
 ἡ κεδρος τῆ Λιβάνου· ἀφ' ἧ σὺ κεκοίμησαι, ὅκ
 ἀνεβῆ ὁ κόπιων ἡμᾶς. 9 Ὁ ἄδης κἀταθεῖ
 ὀπικράνθη σωσθήσας σοὶ, ἔρχομαι σοὶ συνη-
 γέρησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἀρξάντες
 τῆς γῆς, οἱ ἐγείραντες ἐκ πῶν θρόνων αὐτῶ
 πάντας βασιλεῖς ἐθνῶν. 10 Πάντες ἀποκει-
 θουσὶναι, καὶ ἐρεῦσιν σοὶ καὶ σὺ ἐάλως, ὡσπερ
 καὶ ἡμεῖς ἐν ἡμῖν δὲ κατελογιάθης. 11 Κατέ-
 67

ΚΕΦ. ΙΔ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

Ἐν δὲ εἰς ἄδϑ ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη σου· ἡ ἀποκρίσιν σου ἐρώσουσιν σὴν, καὶ τὸ κατακάλυμμα σου σκώληξ. 12 Πῶς ἔξεπεσεν ἐκ τῆς ἔρημου ὁ εὐσφόμενος ὁ ὄρει ἀνατέλλων; σιωπήσῃ εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. 13 Σὺ δὲ εἶπας ἐν τῇ ἀγανοίᾳ σου, εἰς τὸν ἔρημον 14 ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἄστρον τῆς ἔρημῃ θήσω τὸν θρόνον μου, καθίσω ἐν ὄρει ὑψηλῷ, ὅτι τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς βορρᾶν, ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφελῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίστῳ. 15 Νῦν δὲ εἰς ἄδου καθαρήσῃ, καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς. 16 Οἱ ἰδόντες σε, θαυμάσουσιν ὅτι σοί, καὶ ἐρεῦσιν Χ. οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ πρὸξενὸν τὴν γῆν, σείων βασιλείας. 17 ὁ θεὸς τὴν οἰκισμένην βασιλεῖς ὄλλω ἔρημον, καὶ τὰς πόλεις αὐτῆς καθεῖλεν, τῆς ἐν ἐπαγωγῇ ✕ αὐτῆς ἐκ ἔλυσεν ✕ εἰς τὰς οἰκίας αὐτῆς. 18 Πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοιμήθησαν ἐν πικρῇ, ἕκαστος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 19 Σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκνητῶν μαχαίραις, καταβαινόντων εἰς ἄδου ὅτι τρέπονται ἐν αἵματι ἰμάτιον πεφυρμένον ὅτι ἐσθὶ καθαρόν, 20 ἔτις ἔδδὲ σὺ ἔση καθαρός· διότι τὴν γῆν μου ἀπέλεσας, καὶ τὸν λαόν μου ἀπέκλεινας.

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. 13.

κλεινας· ἔ μὴ μείνης εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, ἀπέρ-
 σου μα πονηρόν. 21 Ἐτοίμασον σφαγήναι τὰ τέκνα
 σου ταῖς ἀμαρτίαις τῶ πατρὸς αὐτῶν, ἵνα μὴ
 ἀναστῶσιν, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσωσιν, καὶ ἐμ-
 πλήσωσιν τὴν γῆν πολέμων. 22 Καὶ ἐπανα-
 γήσομαι αὐτοῖς, λέξαι Κύριος Σαβαώθ, καὶ ἄπο-
 λῶ αὐτῆς ὄνομα, καὶ κατάλειμμα, καὶ ἀπέρμα-
 πάδε λέξαι Κύριος. 23 Καὶ θήσω τὴν Βαβυ-
 λωνίαν ἔρημον, ὥστε κατοικεῖν ἐχέουσ, καὶ ἔσται εἰς
 βάθρον ὄδῶν καὶ θήσω αὐτὴν πηλῶ βάραθρον εἰς ἀπώ-
 λειαν. 24 Ταῦτε λέξαι Κύριος Σαβαώθ ὃν
 πρόπον εἶρηκα, οὕτως ἔσται, καὶ ὃν πρόπον βεβύ-
 λουμα, οὕτως μὲν, 25 τῶ ἄπολέσται τὸς
 ἄπο ἄσσυριους ὅτι τῆς γῆς τῆς ἐμῆς, καὶ ὅτι τῶν
 ὀρέων μου· καὶ ἔσονται εἰς κατάπαυσημα, καὶ
 ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς ὁ ζυγὸς αὐτῆς, καὶ τὸ
 κῦδος αὐτῆς ἄπο τῆς ὤμων ἧ αὐτῶν ἀφαιρε-
 θήσεται. 26 Αὕτη ἡ βεβύλῃ, καὶ βεβύλευται Κύ-
 ριος ὅτι τὴν οἰκισμένην ὄλιον, καὶ αὕτη ἡ χεὶρ
 ἡ ὑψηλὴ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη τῆς οἰκουμένης.
 27 Ἄ γὰρ ὁ θεὸς ὁ ἅγιος βεβύλυται πῶς ἀφα-
 σκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα αὐτῆς τὴν ὑψηλὴν πῶς
 ἄποσρέψει; 28 Τῶ ἔτος, ὃ ἀπέθανεν ὁ Ἀχαζ
 ὁ βασιλεὺς, ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τῶτο. 29 Μὴ εὐ-
 φρανθεῖτε πάντες οἱ ἄλλόφυλοι, σιωπεύθη γὰρ

ΚΕΦ. ΙΕ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ὁ ζυγὸς τῷ παύοντος ὑμᾶς· ἔκ γὰρ σπέρματος
 ὄφρα ἔξελεύσεται ἔθνη ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔθνη ὄφρα
 αὐτῶν ἔξελεύσονται ὄφρα πετόμενοι, 30 καὶ
 βοσκοθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτῶν· πτωχοὶ δὲ ἄνδρες
 ἐπ' εἰρήνης ἀναπαύσονται· ἀνελεῖ δὲ ἐν λιμῶν τὸ
 σπέρμα σου, καὶ τὸ κατάλειμμα σου ἀνελεῖ.
 31 Ὀλολύζετε πύλας πόλεων, κεκραγέτασαν
 πόλεις πετραγεγυῖαι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι
 καπνὸς ἀπὸ βορρᾶ ἔρχεται, καὶ ἔκ' ἐστὶν τῷ μείναι
 Χ ἐν τοῖς σμυτεταγμένοις αὐτῶν. 32 Καὶ τί ἀπο-
 κριθήσονται βασιλεῖς ἐθνῶν; ὅτι Κύριος ἐθεμε-
 λίωσεν Σιών, καὶ δι' αὐτῶν σωθήσονται οἱ Ἰσραηλινοὶ
 τῷ λαῷ Χ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Ι Ε'.

Ι Τ Ο ΟΡΑΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
 ΜΩΑΒΙΤΙΔΟΣ. Νυκτὸς ἀπο-
 λείτῃ ἡ Μωαβίτις, νυκτὸς γὰρ ἀπο-
 λείτῃ τὸ τεῖχος τῆς Μωαβίτιδος. 2 Λυπεῖσθε
 ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀπολείτῃ γὰρ καὶ Δαβὼν, ὃ ὁ βω- Δαβὼν
 μὸς ὑμῶν· ἔκδ' ἀναθήσεσθε κλαίειν, ὅτι Ναβαῦ
 τῆς Μωαβίτιδος· ὀλολύζετε, ὅτι πάσις κεφα-
 λῆς φαλάκρωμα, πάντες βραχίονες κατατετμη- κατατετέ-
 μῆνοι, 3 ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περὶζώσα- μημένοι
 σθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ὅτι τῶν δωματίων
 N αὐτῆς,

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. 15.

αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ ἐν
 ταῖς ῥύμαις αὐτῆς, πάντες ὀλολύζετε μετὰ
 κλαυθμοῦ. 4 Ὅτι κέκραγεν Ἐσεβίων καὶ
 ἑλάλησεν Ἐλαλίη, ἕως Ἰακωβὴ ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῆς. 5 καὶ
 αὐτῆς τὸ ἦ ὄσφους τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ, ἡ ψυχὴ
 αὐτῆς γνώσεια, 5 ἡ καρδία τῆς Μωαβίτιδος
 βοᾷ ἐν ἑαυτῇ ἕως Σηγώρ. δαμαλις γὰρ ἔστιν
 πριετής, ἔπι δὲ τῆς ἀναβάσεως τῆς Λακείθ, πρὸς
 Ἀδωνείμ σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται τῇ ὁδῷ Ἀρωνείμ. βοᾷ
 σκυῶτε μμοκα καὶ σεισμός, 6 τὸ ὕδωρ τῆς Νεμ-
 ρείμ ἔρημον ἔσται * καὶ ξηρανθήσεται, καὶ ὁ χόρτος
 αὐτῆς ἐκλείψι. χόρτος γὰρ χλωρὸς οὐκ ἔσται·
 μὴ καὶ οὕτως μέλλῃ σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἔπι
 τιῷ φάραγμα Ἀραβας, καὶ λήφονται αὐτίω.
 ὄεσς 8 Σιωπήσεται γὰρ ἡ βοὴ τὸ ὄειον τῆς Μωαβίτιδος
 τῆς Ἀγαλλείμ, καὶ ὀλολυγμός αὐτῆς ἕως τῆ
 φρέατος τῆ Αἰλείμ * ὀλολυγμός αὐτῆς. 9 Τὸ
 ῥεμμῶν δὲ ὕδωρ τὸ Δειμῶν πληροθήσειαι αἵματος, ἐπάξω
 ῥεμμῶν γὰρ ἔπι Δειμῶν Ἀραβας, καὶ ἀφ᾽ τὸ σπέρμα
 Μωαβ, καὶ Ἀειλή, καὶ τὸ καταλοιπὸν Ἀδαμα.

Κ Ε Φ. 15.

1 **Α** Ποσελω ὡς ἔρπεται ἔπι τιῷ γλαῶ· μὴ
 πέτρα ἔρημός ἔστιν τὸ ὄρθον θυγατρὸς
 Σιών; 2 ἔση γὰρ ὡς πετεινὸς ἀνιπτα-
 μύου

ΚΕΦ. 15'. Η Σ Α Ι Α Σ.

μένου νεοσῶς ἀφρηκιδύθη, ἔση θυγάτηρ Μωάβ,
 ἔπειτα δὲ Ἀρνῶν πλείονα 3 βυλεύς, ποίει τε
 σκέπην πένθοες· αὐτὴ ἀφραπαντὸς οἱ μεσημ-
 βρινῆ σκοτία φεύγουσιν, ἔξετησαν. μὴ ἀχθῆς, ἀπ' ἀρχῆς
 4 παροικησῶσίν σοι οἱ θυγάδες Μωάβ· ἔσοιται
 γὰρ σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου δίκοντος, ὅτι
 ἦρθη ἡ συμμαχία σου, συνετελέσθη ταλαιπω-
 ρία, καὶ ὁ ἄρχων ἀπόλετο ὁ κἀπατὴρ ἐπὶ ὅτι
 τῆς γῆς. 5 Καὶ διορθωθήσεται μετὰ ἐλέους
 θεοῦ, καὶ καθίεται ἐπ' αὐτὴ μετὰ ἀληθείας ἐν
 σκηνῇ Δαυὶδ, κρίτων καὶ ὀκνητῶ κῆμα καὶ
 αὐδῶσαν δικαιοσύνην. 6 Ἠθέσαμεν τὴν ἕβριν
 Μωάβ, ὑβριθὸς σφόδρα, τὴν ὑψηφαίαν ἧ αὐτὴ
 ἐξῆρα. 7 καὶ ἡ ὕβρις αὐτῆ, καὶ ἡ μῆνις αὐτῆ. ἔχ ὄψ-
 τας ἡ μαυτεία σου, ἔχ ὄψας. 8 Ὁλολύζει
 Μωάβ, ἐν ᾧ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύξασιν·
 τοῖς κἀοικῶσιν δὲ Σέθ μελετήσεις, καὶ οὐκ οἰ-
 τραπήσῃ 8 τὰ πεδία Ἐσεβῶν· πενήσοι ἄμ-
 πελος Σεβαμά· κἀπαπίνοντες τὰ ἔθνη, κἀπα-
 πατήσατε τὰς ἀρπέλους αὐτῆς, ἕως Ἰαζήρ. 8
 μὴ σιωάψητε, πληροῦθητε τὴν ἔρημον, οἱ ἀπε-
 γαλμαῖοι 7 ἀπ' αὐτῆς ἐγκατελείφθησαν, διέβη-
 σαι γὰρ ὡς τὴν θάλασσαν. 9 Διὰ τῆτο κλαύ-
 σον αἰς τὸν κλαυθμὸν Ἰαζήρ ἄμπελον Σε-
 βαμά· τὰ δένδρα σου κἀτέβαλεν Ἐσεβῶν καὶ

ἐξῆρας

τὴν ἔρημον

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΙΖ'.

ἐλάλησεν Ἐλεαλί, ὅτι ἔπι τῷ θερισμῷ καὶ ἔπι τῷ τρυγε-
 τῷ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσοῦνται.
 10 Καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα
 ἐκ τῶν ἀμπελώνων σου, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελώσιν
 σου ἔμὴ εὐφρανθήσονται, καὶ ἔμὴ πατήσονται
 οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, πέπαιται γὰρ ἡ κέ-
 κλισμα. 11 Διὰ τῆτο ἡ κοιλία μου ἔπι Μωάβ
 ὡς κιάρα ἠχίος, καὶ τὰ ἐντός μου ὡσεὶ τεί-
 χος [ὃ] ἐνεκαμίνας. 12 Καὶ ἔσμι ὡς τὸ ἐν-
 τραπήναί σε, ὅτι ἐκοπίασεν Μωάβ ἔπι τοῖς βω-
 μοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐ-
 τῆς, ὥστε προσεύξασθαι, καὶ ἔμὴ διώηται ἐξε-
 λέσθαι αὐτόν. 13 Τῆτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν
 Κύριος ἔπι Μωάβ, ὅποτε καὶ ἐλάλησεν.
 14 Καὶ νῦν λέγω, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μι-
 αθωτῆ ἀπμαοθήσεται ἡ δόξα Μωάβ ἐν πᾶσι
 τῷ πλάτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται
 ὀλιγοτός, καὶ οὐκ ἐνπιμῆ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

ΤΟ ΡΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑ-
 ΣΚΟΥ. Ἴδου Δαμασκός ἀρθήσε-
 ται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσμι εἰς πῆσιν
 2 καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτιν
 ποιμνίων καὶ ἀνάπαισιν βυκολίων, καὶ οὐκ ἔσμι
 ὃ

ΚΕΦ. 17'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ὁ δὲ δὶκων. 3 Καὶ οὐκέτι ἔσται ὄχυρά τῷ καθα-
φυγεῖν Ἐφραΐμ· καὶ οὐκέτι ἔσται βασιλεία ἐν Δα-
μασκῶ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων ἀπολείτα·
ὃ γὰρ σὺ βελτίων εἶ πᾶν ἕων Ἰσραήλ, καὶ τῆς
δόξης αὐτοῦ. ταῦτε λέγει Κύριος Σαβαώθ.
4 Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλειψίς τῆς δόξης
Ἰακώβ, καὶ τὰ πύονα τῆς δόξης αὐτοῦ σιωπή-
σεια. 5 Καὶ ἔσται ὅτι πρόπον εἴαν τις σιωμαγάγη
ἀμμητὸν ἐσηκίοντα, καὶ σπέρμα σαχύων ἐν τῷ βρα-
χίονι αὐτοῦ ἀμῆση, καὶ ἔσται ὅτι πρόπον εἴαν τις
σιωμαγάγη σαχύω ἐν φάραγι τερεᾶ, 6 καὶ
καταλειφθῆ ἐν αὐτῇ καλάμη, ἢ ὡς ῥῶγες ἐλαίας
δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετώρου, ἢ τέσσαρες ἢ
πέντε ὅτι πᾶν κλάδων αὐτῶν καταλειφθῆ. ταῦτε
λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. 7 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
πεποιθὸς ἔσται ὁ ἀνθρωπίνος ὅτι τῷ ποιήσαντι
αὐτὸν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν εἰς τὸν ἅγιον τῷ Ἰσ-
ραήλ ἐμβλέψονται, 8 καὶ ὃ μὴ πεποιθότες
ᾧσιν ὅτι τοῖς βωμοῖς, οὐδὲ ὅτι τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν αὐτοῦ, ἀ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ,
καὶ ὃκ ὄφονίαι τὰ ἄλση αὐτοῦ, οὐδὲ τὰ βδε-
λύματα αὐτοῦ. 9 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἔσονται
αἱ πόλεις οὐ ἐγκαταλελειμμένα, ὅτι πρόπον ἐφ-
κατέλειπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ τρωσώ-
πυ τῶν ἕων Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται ἔρημοι, 10 διότι

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ι Η'.

ἐγκατέλειπες τὸν θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ κυ-
 ρίου τῷ βοηθοῦ σου ὅτι ἐμνήσθης· ἀλλὰ τὰτα
 φυτεύσεις φύτθυμα ἀπίθον, καὶ σπέρμα ἀπίθον.

11 Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἣ ἀν φυτεύσης, πληθνηθήσθῃ
 φυτεύσης τὸ δὲ τρωθὶ ἐὰν σπείρης, ἀνθήσθῃ εἰς ἀμνηθὴν ἢ ἀν
 ἡμέρᾳ κληρώσθῃ, καὶ ὡσπερ πατήρ ἀνθρώπου κλη-
 ρώσθῃ τοῖς υἱοῖς. 12 Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολ-
 λῶν· ὡς θάλασσα κυμάνθουσα, οὕτως ταραχθή-
 σεσθῃ· καὶ ἡ ἰσθμὸς ἐθνῶν πολλῶν, ὡς ὕδωρ ἠχθήσθῃ.

13 Ὡς ὕδωρ πολὺ ἐθνη πολλὰ, ὡς Χ ἡχοῦ
 ὕδατος πολλοῦ βία καταφερομένου· καὶ ἀπο-
 σκορακθῇ αὐτὸν, καὶ πόρρω αὐτὸν διώξεται, ὡς

χοῦν χροῦν ἀχύρῃ λικμώντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς
 κωνορτὸν προχοῦ καίλαιγῖς φέρουσα, 14 τρωθὴς
 ἐσπέρουσα καὶ ἔσαι πένθος, τρωθὴ τρωθὶ, καὶ ὅτι
 ἔσαι αὐτῇ ἢ μερῖς τῶν ἡμῶν τρωθονομολογούντων,
 τῶν κληρονο- καὶ κληρονομία τοῖς ἡμῶς κληρονομήσαντι.

μισούντων

Κ Ε Φ. Ι Η'.

1 ΟΥΑΙ γῆς πλοίων πῶν ἑρουργῶν, ἐπέκεινα
 ποταμῶν Αἰθιοπίας. 2 Ὁ ἀποσέλ-
 λων ἐν θάλασσῃ ὄμηρα, καὶ ὄπισθολὰς
 βιβλίνας ἐπάνω τῷ ὕδατι· προδύσσονται γὰρ
 ἀγγελοὶ κῦφοι τρωθὴς ἐθνος μετῶρον, καὶ ξένοι
 λαὸν καὶ χαλεπὸν· πῶ αὐτῷ ἐπέκεινα; ἐθνοῦ
 ἀνέλ-

ΚΕΦ. ΙΘ'. Η Ξ Α Ι Λ Σ

ἀνέλπιστον καὶ καταπεπημένον [νῦν] ἔχθησαν κατεπατη-
 αὶ ποταμοὶ τῆς γῆς 3 πάντες, ὡς χώρα κατε- μένον. Νῦν
 κούμην καὶ κηθῆσαι· ἡ χώρα αὐτῶ ὡσεὶ ση-
 μεῖον ἀπὸ ὄφθς ἀρθῆ, ὡς σάλπιγξ φωνὴ ἀκου-
 ρὸν ἔσαι. 4 Ὅτι οὕτως εἶπέν μοι Κύριος·
 ἀσφάλεια ἔσαι ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, ὡς φῶς καί-
 ματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας
 ἀμυγῶ ἔσαι, 5 πρὸ τῶ θελομῶ, ὅταν σωτε-
 λεσθῆ ἄνθος, καὶ ὄμφαξ ἀνθήσῃ ἄνθος ὄμφακί-
 ζουσι· καὶ ἀφελῆ τὰ βοσκήδια τὰ μικρὰ τοῖς
 δρεπάνοις, καὶ τοῖς κληματίδας ἀφελῆ, καὶ ἀπο- κατακόψῃ
 κόψῃ, 6 καὶ καταλείψῃ ἅμα τοῖς πετεινοῖς τῶ
 ἔρανος, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ σωμαχθή-
 σεται ἐπ' αὐτῆς τὰ πετεινὰ τῶ ἔρανος, καὶ πάν-
 τα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτὸν ἕξῃ. 7 Ἐν
 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνενοχθήσεται δῶρα Κυρίου Σα-
 βαώθ ἐκ λαῶ τεθλιμμένου καὶ τεπιλμένου, καὶ
 ἀπὸ λαῶ μεγάλης, ἀπὸ τῶ νῦν, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα
 χρόνον· ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπαῖημένον, ὃ
 ἔστιν ἐν μέρει τῶ ποταμῶ τῆς χώρας αὐτῆς, εἰς τὸν
 τόπον ἔ τὸ ὄνομα Κυρίου Σαβαώθ ὄφθς Σιών.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Ι Ο Ρ Α Σ Ι Ξ Α Ι Γ Υ Π Τ Ο Υ. Ἴδ' ἔ Κυ-
 ριός· κέθηται ὅτι νεφέλης κούφης,

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΙΘ΄.

αἱ καρδίαι αὐτῶν ἠπληθήσονται ἐν αὐτοῖς. 2 Καὶ ἐπεγεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσῃ ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἐπεγεγερθήσονται πόλις ἐπὶ πόλιν, καὶ νομὸς ἐπὶ νομόν. 3 Καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν βασιλίαν αὐτῶν ἀσθενώσουσιν, καὶ ἐπερωτήσουσιν τῆς θεῆς αὐτῶν, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν, καὶ τῆς ἐκ τῆς γῆς φωνουῦσας, καὶ τῆς ἐγκαθιμύτους, καὶ τῆς γνώσας. 4 Καὶ ὠδυνώσουσιν τὴν Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων κρείων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κρεῖουσιν αὐτῶν· τὰ δὲ λέγει Χ' ὁ δευτέρου Κύριος Σαβαώθ. 5 καὶ πίνονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ ὠδυνῶν θάλασσαν, ὃ δὲ ποταμὸς ἐκλείψῃ, καὶ ξηρανθήσεται. 6 Καὶ ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοί, καὶ αἱ διώρυγες τῶν ποταμῶν· καὶ ξηρανθήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος, καὶ ὅτι παντὶ ἔλη χάλαμου καὶ παπύρου, 7 καὶ ὅτι τὸ ἄχλι τὸ χλωρὸν πάντων τῶν κύκλων τῶν ποταμῶν, καὶ πάντων τῶν σπειρόμενων ἀπὸ τῶν ποταμῶν ξηρανθήσεται ἀνεμόφορον. 8 Καὶ γενάξουσιν οἱ ἀλιεῖς, καὶ γενάξουσιν πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγίνας, καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς

ΚΕΦ. 18. Η ΣΑΙΑΣ.

Βολεῖς πειθήσουσι. 9 Καὶ αἰγμὴ λήφεται
 τῆς ἐργαζομένης τὸ λίνον τὸ γριόν, καὶ τῆς ἐρ-
 γαζομένης τὴν βύσσον, 10 καὶ ἔσονται οἱ ἀφελ-
 λογίζομενοι αὐτὰ ἐν ὁδοῦν, καὶ πάντες οἱ τὸν
 ζῦθον ποιουῦτες λυπηθήσονται, καὶ ταῖς ψυχὰς
 πονέουσιν. 11 Καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες
 Γάνεως, οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τῆ βασιλείας, ἡ βεβλή
 αὐτῶν μωροποιήσεται· πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ, υἱοὶ
 σιουετῆρ, ἡμεῖς υἱοὶ βασιλέων τῶν Ἰξ ἀρχῆς;
 12 πῶ εἰσιν νυνὶ οἱ σοφοὶ σου, καὶ ἀναγελιάτω-
 σάν σοι; καὶ εἰπάτωσαν, τί βεβύλωται Κύριος
 Σαβαώθ ἐπ' Αἴγυπτον; 13 Ἐξέλιπον οἱ ἄρ-
 χοντες Γάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμ-
 φεως, καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς.
 14 Κύριος γὰρ ἐκέρρασεν αὐτοῖς πνεῦμα πλα-
 νήσεως, καὶ ἐπλάνησαν ἄ τὴν Αἴγυπτον ἐν πᾶ-
 σιν τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων,
 καὶ ὁ ἐμῶν ἅμα. 15 Καὶ ἔσται ἔσται τοῖς Αἴγυ-
 πτίοις ἔργον, ὃ ποιήσῃ κεφαλὴν καὶ ἔραν, ἀρχιὸν
 καὶ τέλῃ. 16 Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται
 οἱ Αἴγύπτιοι, ὡς χλωαῖες ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ
 ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς Κυρίου Σαβαώθ, ἣν
 αὐτοὶ ὀπίβαλόν αὐτοῖς. 17 Καὶ ἔσται ἡ χώρα
 πᾶν Ἰουδαίων τοῖς Αἴγυπτίοις εἰς φόβητρον· πᾶς
 ὅς ἀν' ὀνομάσῃ αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται ἀφ' ἑ-
 τῆς

Η Σ Α Ι Α Σ Κ Ε Φ. Ι θ'.

τὴν βουλὴν Κυρίου Σαβαώθ, ἢ βεβούλουται
 Κύριος Σαβαώθ ἐπ' αὐτῶν. 19 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 ἔσονται πέντε πόλεις ἐν Αἰγύπτῳ λαλοῦσαι τῇ
 Χαϊαίπιδι γλώσσῃ τῇ Χαϊαίπιδι, καὶ ὀμνύουσαι τῷ ὀνόματι
 Κυρίου Σαβαώθ· πόλις ἐσεδέκε κληθήσεται ἢ μία
 πόλις. 19 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ θυσιαστή-
 ριον τῷ Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων, καὶ θήλη
 πρὸς τὸ ὄρειον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ. 20 Καὶ ἔσται
 εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα Κυρίῳ Χ Σαβαώθ ἐν
 χώρᾳ Αἰγύπτου· ὅτι κληθήσονται πρὸς Κύριον
 ἀπὸ τῆς θλίβουσαι αὐτῆς, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς
 Κύριος ἄνθρωπον, ὃς σώσῃ αὐτῆς, κρίνων σώσῃ
 αὐτῆς. 21 καὶ γὰρ ἔσται Κύριος τοῖς Αἰ-
 γυπτίοις· καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Κύριον
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσιν θυσίας ἄσβεστον καὶ
 δώσουσιν, καὶ εὐξονται εὐχὰς τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀπο-
 δώσουσιν. 22 Καὶ πατάξει Κύριος τὴν Αἰγυ-
 πτίους πληγῇ μεγάλῃ, καὶ ἰάσεται αὐτῆς ἰάσῃ,
 καὶ ὀπισθραφήσονται πρὸς Κύριον, καὶ ἐπακάσεται
 αὐτῶν, καὶ ἰάσεται αὐτῆς. 23 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
 ἔσται ὁδὸς ἐπὶ Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ
 εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον· καὶ Αἰγυ-
 πτιοὶ πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δούλω-
 σάουσι οἱ Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. 24 Τῇ ἡμέρᾳ
 Ἀσσυρίοις ἐκείνῃ ἔσται Ἰσραὴλ πρῶτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ

οἱ

ΚΕΦ. κ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῆ, 25 ἢ Αἰγυπίοις
εὐλόγησεν Κύριος Σαβαώθ, λέγων· εὐλογημένος ἦ
ὁ λαός μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Χ ἔργον χειρῶν μου ὁ
ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραήλ.

Κ Ε Φ. Κ'.

Ι ΤΟΥ ἔτους 8 εἰσῆλθεν Ταναϊσαν εἰς Ἀζω. Νάθαν
τον, ἠνίκα ἀπεσάλη ὑπὸ Ἀρνᾶ βα-
σιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ἐπολέμησεν τῷ
Ἀζωτον, καὶ κατελάβετο αὐτὸν, 2 τότε ἐλά-
λησεν Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν ἡνὸς Ἀμὸς, λέγων·
πορεύε, καὶ ἄφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφύος
σου, καὶ τὰ σανδάλιά σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν
ποδῶν σου, καὶ ποίησον ἕτας, παρβόλῳ γυμνός
καὶ ἀνυπόδητος. 3 Καὶ εἶπεν Κύριος· ὃν πρό-
πον πεπόρευται Ἡσαΐας ὁ παῖς μου γυμνός καὶ
ἀνυπόδητος· πρία ἔτι ἔσοι σημεῖα καὶ τέρατα
τοῖς Αἰγυπίοις καὶ Αἰθίοψιν, 4 ὅτι ἕτας ἄξει
βασιλεὺς Ἀσσυρίων τῷ αἰχμαλωσίῳ Αἰγύπτου
καὶ Αἰθίοπων, νεφίσης καὶ πρεσβύται, γυμνοί
καὶ ἀνυπόδητοι, ἀνακεκαλυμμένοι τῷ αὐχύνῳ
Αἰγύπτου. 5 Καὶ αἰχμηθήσονται ἠτήθεντες οἱ
Αἰγύπτιοι· ὅτι τοῖς Αἰθίοψιν, ἐφ' οἷς ἦσαν πε-
ποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐτοῖς δόξα.
6 Καὶ ἐρῶσιν οἱ καρδικῆντες ἐν τῇ ἡσῶ ταύτῃ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κα'.

✠ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἡμεῖν πεποιοῦτες
τῷ φυγεῖν εἰς αὐτὸς εἰς βοήθειαν, οἱ οὐκ ἠδύ-
ναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ πῶς
ἡμεῖς σωθισόμεθα.

Κ Ε Φ. Κ Α'.

Τ Ο Ο Ρ Α Μ Α Τ Η Σ Ε Ρ Η Μ Ο Υ .

Ὡς χαλαρῆς δι' ἐρήμῃ δέλθοι, ἐξ ἐρή-
μου ἐρχομένη ἔκ γῆς, φοβερὸν 2 τὸ
ὄραμα, καὶ σκληρὸν ἀγγελίᾳ μοι· ὁ ἀθετῶ
ἀθετῆ, ὁ ἀνομῶν ἀνομῆ· ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ἐλαμίται,
καὶ οἱ παρόντες τῶν Περσῶν ἐπ' ἐμὲ ἐρχοῖται· καὶ
φενάξω καὶ πῦρα καλέσω ἐμαυτὸν. 3 Διὰ τῷτο
ἐνεπλήσθη ἡ ὀσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδῖνες
τὸ ἔλαβόν με ὡς τὴν τίκτουσαν· ἠδίκησα τῷ μὴ
τὸ ἀκῆσαι, ἐσώδασα τῷ μὴ βλέπειν. 4 Ἡ καρ-
διά μου πλαϊᾶται, καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει,
ἡ ψυχή μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. 5 Ἐτοίμασον
πίετε τὴν τράπεζαν, ✠ σκόπισον τὴν σκοπὴν· φάγετε
φάγετε πίετε· ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες, ἐτοιμάσατε θυρεὺς,
6 ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος· πρὸς μέ· βαδίσας
σεαυτῷ σῆσον σκοπὸν, καὶ ὃ ἐὰν ἴδῃς, ἀνάγειλον.
7 Καὶ ἴδον ἀναβάτας ἵππων δύο, ἀναβάτην
ὄνου, καὶ ἀναβάτην καμήλων, ἀκρόασαι ἀκρόασαι,
πολλὴν ✠ ἀκρόασαι. 8 Καὶ χάλισον Οὐείαν
εἰς

ΚΕΦ. κα'. Η Σ Α Ι Α Σ.

εἰς τὴν σκοπιὰν Κυρίου. Καὶ εἶπεν ἔστω ἀφ' ἑσέως παντὸς ἡμέρας, καὶ ὅτι τῆς παρεμβολῆς ἐγὼ ἔστω ὄλιον τὴν νύκτα, 9 καὶ ἰδὲ αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης σιμωνίου καὶ ἀποκείθεις εἶπεν πέπλωκεν, πέπλωκεν Βαβυλῶν, καὶ πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς, καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνεπίβησαν εἰς τὴν γῆν. 10 Ἀκύνετε οἱ καταλειμμένοι, καὶ ὀδυρόμενοι ἀκύνετε, ἃ ἤκουσα παρὰ Κυρίου Σαβαώθ, ὁ θεὸς τῆ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

11 ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΙΔΟΥΜΑΙΑΣ.

Πρὸς ἐμὲ καλεῖ παρὰ τῆ Σιέρῃ φυλάξαι ἐπάλληξαι 12 φυλάσων. * τί ἀπὸ κυλῶν; εἶπεν φυλάσων. ἦλθεν ποταρῶν καὶ τὴν νύκτα· εἰς ζήτησιν ζήτησιν, καὶ παρ' ἐμοὶ αἴκει. 13 * Λῆμμα ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· Ἐν τῷ δρυμῶν ἑσπέρως κοιμηθῆς, ἢ ἐν τῇ ὁδοῦ Δαιδάν. 14 Εἰς σιμωνίαν ὕδωρ διψῶντι φέρετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαιμάν, ἄρτοις σιμωνίαν τοῖς φύλῳσιν ἀφ' ἑσέως τὸ πλῆθος τῶν περονευμένων, 15 καὶ ἀφ' ἑσέως τὸ πλῆθος τῶν πλαγιομένων, καὶ ἀφ' ἑσέως τὸ πλῆθος τῆς μαχίρας, καὶ ἀφ' ἑσέως τὸ πλῆθος τῶν τοξομάτων τῶν ἀπεταμένων, καὶ ἀφ' ἑσέως τὸ πλῆθος τῶν πεπλωκότων ἐν τῷ πολέμῳ. 16 Ὅτι οὕτως εἶπεν μοι Κύριος· Ἐπὶ ἐμαυτὸς ὡς ἐπὶ αὐτὸς μοσθῶν, ἐκλείψει

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κβ΄.

λείπει ἡ δόξα τῶν υἱῶν Κηδάρ, 17 καὶ τὸ
κατόλοιπον Χ τὸ ἀειδαὶ τῶν τοξομαίτων τῶν
ἰσχυρῶν υἱῶν Κηδάρ ἔσται ὀλίγον, διότι Κύριος
ἐλάλησεν ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

Κ Ε Φ. ΚΒ΄.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΦΑΡΑΓΓΟΣ
ΣΙΩΝ. Τί ἐγένετό σοι κυῶ, ὅτι ἀνέ-
βητε πάντες εἰς δώματα μάταια;

2 Ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοῶντων, ἡ πόλις γαι-
εῖωσα· οἱ τραυματίαι σου ἔ τραυματίαι μαχη-
ρας, ὅσδ' οἱ νεκροὶ σε νεκροὶ πολέμου. 3 Πάν-
τες οἱ ἄρχοντες σου πεφεύγασιν, καὶ οἱ ἀλόν-
τες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσὶν, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ

δεδεμένοι

ἔδέθησαν ὁμοθυμαδόν, πύρρῳ πεφεύγασιν. 4 Διὰ
τῆτο εἶπα· ἄφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι· μὴ
καποχύσητε ὡδὸν καλεῖν με ὅτι τὸ σινύτεμμα
τῆς θυγατρὸς τῆ γένους μου, 5 ὅτι ἡμέρα τα-
ραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήματος, καὶ
πλάνησις ὡδὸν Κυρίου Σαβαώθ· οὐ φάραγγι
Σιών πλανῶνται, ἀπὸ μωρῶν ἕως μεγάλης πλα-
νῶνται ὅτι τὰ ὄρη. 6 Οἱ δὲ ἔλαμψαν ἔλα-
βοι φαρέτρας, καὶ ἀναβάται ἀνδραποὶ ἐφ' ἵπ-
ποις, καὶ σιναγωγὴ πρᾶταίξεως. 7 Καὶ ἔσον-
ται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγες σε, πλοῦθόνισιν ἀρ-
μάτων,

ΚΕΦ. κβ'. Η ΣΑΙΑΣ.

μάτων, οἱ δὲ ἵππεῖς ἐμφανέξουσιν τὰς πύλας αὐτῶν,
8 καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰς πύλας Ἰούδα· καὶ
ἐμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὰς ἐκλεκτὰς
οἰκὰς τῆς πόλεως, 9 καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰ
κρυπτὰ τῶν οἰκῶν τῆς ἀρχῆς Δαβὶδ· καὶ εἰδο-
σάν, ὅτι πλείους εἰσὶν, καὶ [ὅτι] ἀπέστρεψαν τὸ
ὔδωρ τῆς ἀρχῆς κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν,
✠ καὶ τὰς οἰκὰς Ἱερουσαλὴμ ἠειθρήσατε, καὶ [ὅτι]
καθείλοσαν τὰς οἰκὰς Ἱερουσαλὴμ εἰς ὄχρωμα
τῶν τείχεσιν τῆς πόλεως. 11 Καὶ ἐποίησατε ἑαυ-
τοῖς ὔδωρ ἀναμέσον τῶν δύο τειχέων, ἐσώτερον
τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐκ ἐνεβλέ-
ψατε εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτῷ, καὶ
τὸν κτίσαντα αὐτῷ ✠ πῶς ἔδειξεν ὁ ὁκ εἶδετε.
12 Καὶ ἐβάλεσεν Κύριος Κύριος Σαβαώθ ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ κοπετὸν, καὶ ξύρησιν
καὶ ζῶσιν σάκκων, 13 αὐτοὶ δὲ ἐποίησαντο εὐ-
φροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα σφάζοντες μόσχους, καὶ
θύοντες πρόβατα, ὥστε φαγεῖν κρέα, καὶ πίνειν
οἶνον, λέγοντες· φάγομεν καὶ πίνομεν, αἰεὶ γὰρ
ἐποθήσκομεν. 14 Καὶ ἀνακηρυχθέντα ἔω-
πα ὅτι οἱ τοῖς ὡσὶν Κυρίου Σαβαώθ, ὅτι ὁκ
ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἀμαρτία, ἕως ἂν ἐποθά-
νητε, ✠ εἶπεν Κύριος Κύριος τῶν δυνάμεων, 15 ταῦτα
λέγει Κύριος Σαβαώθ· πορεύεσθε ✠ εἰσελθε εἰς τὸ
παρο-

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κ β'.

γραμματέα παροφόμεον, πρὸς Σομνᾶν τὸν ταμίαν, καὶ εἰπὼν
 αὐτῷ. 16 Τί σὺ ᾤδε, καὶ τί σοί ὄσιν ᾤδε; ὅτι
 ἐλατόμηνσας σεαυτῷ ᾤδε μνημεῖον, καὶ ἐποίησας
 σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυ-
 τῷ ἐν πέτρᾳ σκηνιῶ; 17 Ἴδ' ἃ δὴ Κύριος
 Σαβαώθ ἐκβαλεὶ καὶ ἐκτείψει ἄνδρα, καὶ
 ἀφελῆ τιῷ γολιῷ σου καὶ τὸν γέφυρόν σου τὸν
 ἔνδοξον, 18 καὶ ῥίψει σε εἰς χώραν μεγάλῃν
 καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκείθ' ἀποθανῆ. καὶ θήσῃ τὸ
 ἄρμα σὲ τὸ καλὸν εἰς ἀπμίαν, καὶ τὸν οἶκον τῶ
 ἀρχόντος σὲ εἰς καταπάτημα, 19 καὶ ἀφαιρε-
 θήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς γαστέρας
 σου. 20 Καὶ ἔσμι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ κα-
 λέσω τὸν παῖδά μου Ἐλιακείμ τὸν τῶ Χελκίς,
 21 καὶ εἰδύσω αὐτὸν τιῷ γολιῷ σου, καὶ τὸν
 γέφυρόν σου δώσω αὐτῷ καὶ τὸ κράτος, καὶ τιῷ
 οἰκονομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. καὶ ἔσμι
 ὡς πατήρ τοῖς οἰκισῶσιν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τοῖς
 οἰκισῶσιν ἐν Ἰούδα. 22 Καὶ δώσω τιῷ δόξαν
 Δαυὶδ αὐτῷ, καὶ ἀρξεί, καὶ ὄσκι ἔσμι ὁ ἀντι-
 λέγων. καὶ δώσω τιῷ κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ὅτι
 τῶ ὄμυ αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξει, καὶ ὄσκι ἔσμι ὁ ἀπο-
 κλείσων, καὶ κλείσω, καὶ ὄσκι ἔσμι ὁ ἀνοίγων.
 23 Καὶ θήσω αὐτὸν ἀρχοντα ἐν τόπῳ πῖσῶ, καὶ
 ἔσμι εἰς θρόνον δόξης τῶ οἴκου τῶ πατρὸς αὐτοῦ.

24 Καὶ

ΚΕΦ. κγ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

24 Καὶ ἔσαμ πεποιθώς ἐπ' αὐτὸν πᾶς ἔνδοξος
οἱ τῷ οἴκῳ τῆ πατρὸς αὐτοῦ, ἀπὸ μικρῶ ἕως μα-
γάλου. ✕ πᾶν τὸ σκεῦος τὸ μικρὸν ἀπὸ σκεύους τῶν
Ἀβραάμ, καὶ ἔσονταμ ὀπικρεμαίμενοι ἐν αὐτοῖς.
25 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ταῦδε λέγει Κύριος
Σαβαώθ, κινήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐσηλευμένος
ἐν τόπῳ πτωχῶ, καὶ ἀφαιρεθήσεται, καὶ σισεῖται, πεσῶνται
✕ καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ' αὐτὸν, ὅτι ἀφαιρεθήσε-
ται
Κύριος ἐλάλησεν.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

1 **Τ**Ο ΟΡΑΜΑ ΤΥΡΟΥ. Ὁλολύζετε
πλοῖα Καρχηδόνας, ὅτι ἀπώλετο, καὶ
οὐκέτι ἔρχονται ἐκ γῆς Κητιάων, ἠλίκα
ἀρχμαύλωτος. 2 Τίνι ὅμοιοι γέγονασιν οἱ ἐπι-
κοιῶντες ἐν τῇ νήσῳ, μετάβολοι Φοινίκης, ἀφ-
περῶντες πρὸς θάλασσαν 3 οἱ ὕδατι πολλῶ,
ἀπέρμα μετάβολων; ὡς ἀμητῶ εἰσφραγμένους, οἱ
μετάβολοι τῶν ἐθνῶν. 4 Αἰγυμῆτι Σιδῶν, εἶ-
πεν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς θαλάσσης εἶπεν,
οὐκ ᾄδνον, οὐδὲ ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα νεοκί-
σσοις, οὐδὲ ὑψώσα παρθένοισ. 5 Ὅταν δὲ
ἀκροθὸν γένηται ἐν Αἰγύπτῳ, λήψεται αἰθὺς ὀδύνη
πρὸς Τύρον. 6 Ἀπέλθατε εἰς Καρχηδόνα, ὀλο-
λύζετε οἱ ἐνοικῶντες ἐν τῇ νήσῳ αὐτῇ. 7 Οὐχ
αὐτῇ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κ γ'.

αὐτῆ ὑμῶν ἡ ἕβραϊκή ἢ ἀπ' ἀρχῆς, περὶ τὴν
 ᾠδὴν αὐτῆ; * ἀπάξουσιν αὐτῶ οἱ πόδες
 αὐτῆς πύργον εἰς παροικίαν. 8 Τίς ταῦτα ἐβού-
 λευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἦσαν ὄστρακα, ἢ ἐκ ἰσχυρί;
 οἱ ἔμποροι αὐτῆς ἐδόξοι * Χαναάν, ἀρχόντες τῆς
 γῆς. 9 Κύριος Σαβαώθ ἐβουλόσατο ᾠδὴν
 λῦσαι πᾶσαν τὴν ἕβραϊκὴν τῶν ἐδόξων, καὶ ἀπμά-
 σαι πᾶν ἐδόξον ἐπὶ τῆς γῆς. 10 Ἐργάζου τὴν
 γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι ἔρχονται ἐκ
 Καρχηδόνος. 11 Ἡ δὲ χεὶρ σου οὐκέτι ἰσχύει
 ἐπὶ θάλασσαν, ἡ παροξυνύουσα βασιλεῖς. Κύριος
 Σαβαώθ ἐνετείλατο ἐπὶ Χαναάν ἀπλεῖσαι αὐ-
 τῆς τὴν ἰσχυρίαν. 12 Καὶ ἐρῶσιν οὐκέτι μὴ
 φοβηθῆτε τῆ ἕβραϊκῆ καὶ ἀδικεῖν * παρθένον
 τὴν θυγατέρα Σιδῶνος· καὶ εἰάν ἀπέλθῃ εἰς Κη-
 πύμ, ὅθεν οὐκ ἔστι σοι ἀνάπαυσις ἔσται. 13 Καὶ
 εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴ ἠρήμωσα ἀπὸ τῶν
 Ἀσσυρίων, [ὅθεν οὐκ ἔστι σοι ἀνάπαυσις ἔσται]
 * ἐδμελίωσεν αὐτῶ εἰς Σπείμ, ἔστησαν ἐπάλξεις αὐτῶ,
 ἐξήγειραν βάσεις αὐτῆς, ὅτι ὁ τοῖχος αὐτῆς πέπλω-
 κέν. 14 Ὀλολύετε πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι
 ἀπόλετο τὸ ὄχημα ὑμῶν. 15 Καὶ ἔσται ὅτι
 τῆ ἡμέρας ὁκείνη, καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη
 ἑβδομήκοντα, ὡς χρόνος βασιλείας, ὡς χρόνος
 αἰθρώπου" καὶ ἔσται μὲν ἑβδομήκοντα ἔτη, ἔσται
 Τύρος

Σιών

ΚΕΦ. κδ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

Τύρος ὡς ἄσμα πόρνης. 16 Λάβε κιδάρον, ῥέμβωσον, πόλις πόρνη ὀπιλελισμένη, καλῶς κιδάρισον, πολλὰ ἄσον, ἵνα σου ἡ μονεῖα γένηται· καὶ ἔσαι μετ' ἑβδομήκοντα ἔτη, ὀπισκοπιῶ ποιήσῃ ὁ θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκαταστήσειαι εἰς τὸ ἀρχαῖον, 17 καὶ ἔσαι ἐμπόριον πᾶσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης * ἐπὶ πρῶτον τῆς γῆς, 18 καὶ ἔσαι αὐτῆς ἡ ἐμπορεία καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον τῷ Κυρίῳ, οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται, * ἐδὲ ἀποτεθήσεται εἰς ἐνθήκην, ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν ἔναντι Κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορεία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολίῳ τῶν μνημόσμων ἔναντι Κυρίου."

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

1 **Ι** Δου Κύριος καταφθείρῃ τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσῃ αὐτήν, καὶ ἀνακαλύψῃ τὸ πρῶτον αὐτῆς, καὶ ἀφασπέρῃ τὰς ἐνοικοῦσας ἐν αὐτῇ. 2 Καὶ ἔσαι ὁ λαὸς ὡς ὁ ἱερὸς, καὶ ὁ πᾶς ὡς ὁ κύριος, καὶ ἡ θεράπαινα ὡς ἡ κυρία· ἔσαι ὁ ἀγροῦν ὡς ὁ πτωλῶν, καὶ ὁ δανειζὼν ὡς ὁ δανειζόμενος, καὶ ὁ ὀφείλων ὡς ὁ ὀφείλῃ. 3 Φθορὰ φθαρθήσεται ἡ γῆ, καὶ ὀροτομῆ πρηγομολθήσεται ἡ γῆ, τὸ γὰρ ῥῆμα Κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα. 4 Ἐπένθησαν, * κατε-

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. κδ'.

εἶπεν ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρη, ✠ κατεξείφθη ἡ οἰκουμένη,
 καὶ ἐπένηθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς. 5 Ἡ δὲ γῆ
 ἠνόμισεν ἀφ' ἧς κατοικοῦνται αὐτῇ, διότι
 πῆρέθησαν τὸν νόμον, καὶ ἥλλαξαν τὰ ποσά-
 ματα [Κυρίου,] ✠ διασκέδασαν ἀφ' ἀθήκην αἰώνιον.
 6 Διὰ τῆτο ἀρὰ ἔδεται τῷ γῆ, ὅτι ἡμάρτο-
 σαν οἱ κατοικοῦντες αὐτῇ. ἀφ' ἧτο πωχρὶ
 ἔσονται οἱ εἰοικῶντες ἐν τῇ γῆ, καὶ καταλειφθή-
 σονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. 7 Πενθήσῃ οἶνος, πεν-
 θήσῃ ἄμπελος, σενάξουσιν πάντες οἱ εὐφραυνόμενοι
 τῷ ψυχίῳ. 8 Πέπαυται εὐφροσύνη τυμπά-
 νων, πέπαυται αὐθάδεια καὶ πλῆτος ἀσεβῶν,
 πέπαυται φωνὴ κιθάρας. 9 Ἠσυχώθησαν, οὐκ
 ἔπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς πίνουσιν.
 10 Ἠρημώθη πᾶσα πόλις, κλείσθη οἰκία τῆ
 μὴ εἰσελθεῖν. 11 Ὀλολύζεται περὶ τῆ οἴνου
 πανταχῆ, πέπαυται πᾶσα εὐφροσύνη, ✠ ἀπι-
 χίαθη χαρὰ τῆς γῆς. 12 Καὶ καταλειφθήσονται
 πόλεις ἔρημοι, καὶ οἶκοι ἔγκαταλελειμμένοι σπο-
 λουῦνται. 13 Ταῦτα πάντα ἔσονται ἐν τῇ γῆ
 ὅσα μέσῳ τῶν ἐθνῶν. ὃν τρόπον εἰάν τις χαλα-
 μήσῃαι ἐλαίαν, ἔτιως χαλαμήσῃαι ἀβύς· καὶ
 εἰάν παύσῃαι ὁ πρυγιτὸς, 14 ἔτι φωνὴ βοή-
 στονται, οἱ δὲ καταλειφθέντες ὅτι τῆς γῆς εὐ-
 φρανθήσονται ἅμα τῇ δόξῃ Κυρίου, ταραχθή-
 σεται

ΚΕΦ. κδ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

σεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. 15 Διὰ τῆτο
 ἡ δόξα Κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται τῆς θαλάσσης,
 τὸ ὄνομα Κυρίου ἐνδοξον ἔσται. 16 Κύριε ὁ θεὸς
 Ἰσραὴλ, ἀπὸ πᾶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἠκέ-
 σαμεν, ἐλπίς κτ' εὐσεβῶν καὶ ἔρῳσιν. ✠ τὸ μυστή-
 ριον μου ἐμοί, τὸ μυστήριον μου ἐμοί. οὐαὶ τοῖς ἀθετη-
 σιν· οἱ ἀθετουῦτες ✠ καὶ ἀθετοῦσιν ἀθετουμένων τὸν
 νόμον, 17 φόβος καὶ βόθρυος καὶ παγὶς ἐφ'
 ὑμᾶς τῆς ἐνοικοῦσας ἐπὶ τῆς γῆς. 18 Καὶ
 ἔσται, ὁ φόβος τὸν φόβον ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βό-
 θρυον· ὁ δὲ ἐκβαίνων ἐκ τῆς βοθρυίου, ἀλώσε-
 ται ὑπὸ τῆς παγίδος· ὅτι θυεῖδες ἐκ τῆς οὐ-
 ρανοῦ ἠνεώχθησαν, καὶ σειθήσεται τὰ θεμέλια
 τῆς γῆς. 19 Παραχθῆ παραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ
 ἀπορία ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. 20 Ἐκλινεν καὶ
 σειθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, ὡς ὁ μεθύων
 καὶ κραυγαλῶν, καὶ πεσεῖται, καὶ ἔ μὴ διύηται
 ἀναστῆναι, κατὰχουσει γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία.
 21 Καὶ ✠ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐπάξει ὁ θεὸς
 ἐπὶ τὸν κόσμον τῆς οὐρανοῦ ✠ ἐν τῷ ὕψει τῆς
 χεῖρας, καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς γῆς ✠ ἐπὶ τῆς
 γῆς. 22 Καὶ σιναῶσιν σιναγωγῶν αὐτῆς, καὶ
 ἀποκλείουσιν εἰς ὄχυρωμα καὶ εἰς δεσμωτήριον,
 διὰ πολλῶν γενεῶν ὀπισκοπή ἔσται αὐτῶν. 23 Καὶ
 τακίσηται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος·

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κε'.

ὅτι βασιλεύσῃ Κύριος ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν ὄρει Σιών, καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνώπιον τῆς πρεσβυτέρων
δοξαθήσεται.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

1 [Ω Δὴ] Κυριε ὁ θεός μου, δοξάσω σε,
ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας
θαυμάσια τεράγματα, βυλιῶ ἀρ-
χαίαι ἀληθινῶ· γένοιτο, Κύριε. 2 Ὅτι ἔθνη
καὶ πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὀχυράς τῶ πεσεῖν
αὐτῶν τὰ θεμέλια, τῶν ἀσεβῶν πόλεις τὸν αἰῶνα
ὃ μὴ οἰκοδομηθῆ. 3 Διὰ τῆτο εὐλογήσῃ σε ὁ
λαὸς ὁ πτωχός, καὶ πόλεις ἀνθρώπων ἀδικημάτων
εὐλογήσουσίν σε. 4 Ἐγένου γὰρ πᾶσι πόλεις
ταπεινῆ βοηθός, καὶ τοῖς ἀθυμήσασιν δι' ἐνδειαν
σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύση αὐτῆς· σκέ-
πη διψῶντων, καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικημάτων
[εὐλογήσουσίν σε.] 5 Ὡς ἄνθρωποι ὀλιγόψυχοι
διψῶντες ἐν Σιών, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν, οἷς
ἡμᾶς παρέδωκες ἵνα καύσωνα ἐν σκέπη νεφελῶν, κλημα-
πίδα ἰσχυρῶν ταπεινώσει. 6 Καὶ ποιήσῃ Κύριος Σα-
βαὸθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὅτι τὸ ὄρος τῆτο πίνον-
ται εὐφροσύνῃ, πίνοντα οἶνον. 7 χεῖρονται
μέσση ἵνα πνευμάτων διύλισμα ἐν τῷ ὄρει τούτῳ,
καὶ ἡ δόξα τῶν πάντων τοῖς ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βυλή
αὐτή

ΚΕΦ. κς'. Η Σ Α Ι Α Σ.

αὐτὴ ἔπι πάντα τὰ ἔθνη. 8 Κατέπειν ὁ θά-
 ναϊστος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφείλεν Κύριος ὁ θεὸς
 πᾶν δαίκρουον ἀπὸ παντὸς ὠροσώπου· τὸ ὄνειδος
 τῶ λαῷ ἀφείλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ
 ῥόμα Κυρίου ἐλάλησεν. 9 Καὶ ἐρῶσιν ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμεῖς, ἐφ' ᾧ ἠλπίζομεν,
 ✠ καὶ σώσει ἡμᾶς· ἔστω Κύριε, ἐπιμείναμεν αὐτῷ,
 καὶ ἠγαλλιώμεθα ✠ καὶ εὐφρανθήμεν ἔπι τῇ σω-
 τηρίᾳ ἡμεῖς." 10 Ὅτι ἀνάπαυσιν δώσῃ ὁ θεὸς
 ἔπι τὸ ἔρος τῶτο, καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μαα-
 βίτις ✠ ἐν τῷ τόπῳ αὐτῆς, ὃν πρόπον πατῶσιν ἄ-
 λωνα ἐν ἀμάξαις. 11 Καὶ ἀήσῃ τὰς χεῖρας
 αὐτῆς, ὃν πρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσεν τῶ ἀπο-
 λέσῃ· καὶ ταπεινώσῃ τὴν ὕβριν αὐτῆς, ἐφ' ἣ τὰς
 χεῖρας ἐπέβαλεν. 12 Καὶ τὸ ὕψος τῆς κατα-
 φυγῆς τῶ τοίχου σου ταπεινώσῃ, καὶ καταβήσε-
 ται ἕως τῶ ἐδάφους, ✠ ἕως κόνιας.

Κ Ε Φ. Κς'.

1 [Ω Δὴ] Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀσονται τὸ
 ἄσῃμα τῶτο ἔπι γῆς Ἰούδα, λέγον-
 τες ἰδοὺ πόλις ἰχυρὰ, καὶ σωτή- οχυρὰ
 ριον ἡμῶν θῆσῃ τῶτος, καὶ ἀείτειχος. 2 Ἀνί-
 ξατε πύλας, εἰσελθάτω ✠ δίκουος λαὸς φυ-
 λάσων δικηροσύμῃ, καὶ φυλάσων ἀλήθειᾳ,

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κς'.

3 ἀνπλαμβόμομθ ἀληθείας, καὶ φυλάσων
 εἰρήνιω, ✕ εἰρήνιω ὅτι ὅτι σοὶ ἐλπίδι 4 ἤλπι-
 σαν, Κύριε, ἕως τῆ αἰῶνθ, ὁ θεὸς ὁ μέγας, ὁ
 αἰῶνιθ, 5 ὃς ταπεινώσας κατήγαγες τὰς
 οἰκοκωῦθαι εἰ ὑψηλοῖς πόλεις ὀχυρὰς κατα-
 βαλεῖς, καὶ κατὰξεις αὐταῖς ἕως τῆ ἐδάφοις.
 6 Καὶ πατήσασιν αὐταῖς πόδες παρῆων καὶ τα-
 πεινῶν. 7 Ὅδοις εὐσεβῶν εὐθεῖα Χ εὐθεῖα ἐγέ-
 νετο, καὶ παρεσκυασμένη ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν.
 8 Ἡ γὰρ ὁδὸς Κυρίου κρίσις ἤλπισαμεν ὅτι
 τῷ ὀνόματί σου, καὶ ὅτι τῆ μνεία, 9 ἢ ὅτι θυ-
 μεῖ ἡ φυγὴ ἡμῶν Χ ἐπιθυμία ψυχῆς. [Ωδὴν]
 ἐκ νυκτὸς ὀρθεῖζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ ὁ θεός,
 διότι φῶς τὰ πνεύματά σου ὅτι τῆς γῆς
 δικαιοσύνιω μάθετε οἱ οἰκοκωῦτες ὅτι τῆς γῆς.
 10 Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβῆς ἔ μὴ μάθῃ δι-
 καιοσύνιω ὅτι τῆς γῆς, ἀλήθειαν ἔ μὴ ποιήσῃ
 ἀρδήτω ὁ ἀσεβῆς, ἵνα μὴ ἴδῃ τιτὸ δόξαν Κυρίου.
 11 Κύριε, ὑψηλὸς σου ὁ βραχίων, καὶ ἐκ ἠδαι-
 σαν, γίνοντες δὲ αἰσχυθῆσονται ζῆλος λήφεται
 λαὸν ἀπαύδωτον, καὶ νῦν πῦρ τῆς ὑπειραντίης
 ἔδεται. 12 Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνιω δὸς
 ἡμῖν, πάντα γδ ✕ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀπέδωκας ἡμῖν.
 13 Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς. Κύριε
 ῥαπτός σε ἄλλον ἐκ οἴδαμεν τὸ ὄνομά σε οἰο-
 μάζομεν,

ΚΕΦ. κς'. Η Σ Α Ι Α Σ.

μάζομεν, 14 οί δὲ νεκροὶ ζῶντο ἔ μὴ ἴδωσιν,
 οὐδὲ ἰατροὶ ἔ μὴ ἀναστήσουσιν. Διὰ τῆτο ἐπή-
 γαγες, καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐ-
 τῶν. 15 Πρόσθεσ αὐτοῖς κακαί, Κύριε, πρόσθεσ
 κακαί πᾶσιν τοῖς σὺδύξοις. ✠ ἐμάκρωας πάντα τὰ
 πέρατα τῆσ γῆσ. 16 Κύριε, σὺ θλίψῃ ἐμνή-
 θῶ σου, σὺ θλίψῃ μικρᾶ ἢ παιδεία σε ἡμῖν.
 17 Καὶ ὡσ ἡ ὠδίνουσα ἐγγίξει τῆ τεκεῖν, καὶ
 ὅτι τῆ ὠδίνι αὐτῆσ ἐκέκραξεν, ὅπως ἐγενήθῃμεν
 τὸ παρ' ἀγαπητῶ σου." 18 Διὰ τὸν φόβον σου,
 Κύριε, σὺ γαστρί ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ
 ἐτέκομεν. πνεῦμα σωτηρίας σε ἔ ἐποιήσαμεν ὅτι
 τῆσ γῆσ. Ἄλλὰ πεσοῦνται οἱ σὺνοικουῦτες ὅτι
 τῆσ γῆσ. 19 Ἀναστήσονται γὰρ οἱ νεκροὶ ✠ σε,
 καὶ ἐγερθήσονται οἱ σὺ τοῖσ μνημείοις, καὶ εὐφραν-
 θήσονται οἱ σὺ τῆ γῆ. ἢ γὰρ δρόσος ἢ ὠδὴ σε
 ἴαμα αὐτοῖς ὅστιν, ἢ δὲ γῆ τῶν ἄσεβῶν πεσεῖται.
 20 Βάδιζε ὁ λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ ταμιεῖά
 σου, ἀποκλείσον τὴν θύραν σου, ἀποκρίβηθι
 μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἀν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυ-
 είου. 21 Ἴδὲ γὼ Κύριος ἀπὸ τῆσ ἀγίας ἐπάγει
 τὴν ὀργὴν ὅτι τῆσ σὺνοικουῦται ὅτι τῆσ γῆσ
 ✠ κατ' αὐτῆσ. καὶ ἀνακαλύψει ἡ γῆ τὸ αἷμα τόμα
 αὐτῆσ, καὶ ἔ κατακαλύψει ἐπ τῆσ ἀνηρη- ἡ γῆ
 μένοισ ✠ ἐπ.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Κ Ζ'.

ΕΝ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ θεὸς τὴν μάχην. καὶ αὐτὸς τὴν ἀγίαν, καὶ τὴν μεγάλην, καὶ τὴν ἰσχυρὰν ὅτι τὸν δράκοντα ὄφιν φύθηται, ὅτι τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιόν. καὶ ἀνελεῖ τὸν δράκοντα καὶ τὸν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

2 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀμπελῶν καλὸς ὄπιθ' ἡμῶν ἔξαρχειν κατ' αὐτῆς. 3 Ἐγὼ πόλιν ἰσχυρὰν, πόλιν πολιορκημένην, μάτην ποτιῶ αὐτήν. ἀλωσεται γὰρ νυκτὸς, ἡμέρας δὲ πεσῶται τὸ τεῖχος.

4 Καὶ ἔκ' ἐστίν, ἢ ἔκ' ἐπελάβετο αὐτῆς. τίς με θύσῃ φυλάσσειν καὶ λάμψω ἐν ἀγῶνι; καὶ τίς πολεμίαν ταύτην ἠγάπησα αὐτῷ. Τίνω καὶ τῆτο ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς πάντα ὅσα συνέταξεν καὶ ἐκέκαυμα, 5 βοήσονταί οἱ ἐνοικῶντες ἐν αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην αὐτῷ, ποιήσωμεν εἰρήνην. 6 οἱ ἐρχόμενοι τέκνα Ἰακώβ. βλασφήσῃ καὶ ἐξουθήσῃ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμπληθῆσεται ἡ οἰκημένη τῆ καρποδ' αὐτῆς. 7 Μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξεν, καὶ αὐτὸς οὕτως πληθήσεται; καὶ ὡς αὐτὸς ἀνείλεν, οὕτως ἀναρεθήσεται; 8 Μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων ἔξαποσελεῖ αὐτοῦ. εἰ σὺ ἦσθα ὁ μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ, ἀνελεῖν αὐτὸς πνεύματι θυμοῦ; 9 Διὰ τῆτο ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία

ΚΕΦ. κη'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἀνομία Ἰακώβ, καὶ τὸ ὅτι ἡ εὐλογία αὐτοῦ,
 ὅταν ἀφέλῃ αὐτῷ τὴν ἁμαρτίαν, ὅταν θῶσιν θω
 πάντα τὰς λίθους τῶν βωμῶν καὶ κατακομίδους,
 ὡς κοιλίαν λεπιδίου· καὶ ἔμὴ μείνη τὰ δένδρα
 αὐτῷ, καὶ τὰ εἶδωλα αὐτῷ ἐκκομίδια,
 ὡς περ δρυμὸς μακρῆν. 10 Τὸ κατεκούρητον
 ποιμνιον ἀνειμῶν ἔσται, ὡς ποιμνιον καταλελειμ-
 μῶν· καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, κακὰ
 ἀναπαύσοντα. 11 Καὶ μετὰ χρόνον οὐκ ἔσται
 ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν ἀλλὰ τὸ ξηρανθῆναι· γυ-
 ναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θύρας δευτέ· ἔγερ λαός
 ὅτι ἔχων σωσεις, ἀλλὰ τὸ ἔμὴ οἰκτερήσῃ
 ὁ ποιήσας αὐτὰς, ἅθι ὁ πλάσας αὐτὰς οὐ μὴ
 ἐλεήσῃ. 12 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συμ-
 φράξῃ Κούριος ἀπὸ τῆς διάρυγος τῷ ποταμῷ
 ἕως Ῥινοκορυφῶν· ὑμεῖς δὲ σιωπάγετε τὰς ὑψὺς
 Ἰσραὴλ καθ' ἓνα ἓνα. 13 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 ἐκείνῃ, σάλπιξον ἐν τῇ σάλπιγι τῇ μεγάλῃ, ἀπὸ ἀνατο-
 καὶ ἤξουσιν οἱ ἀπολόμνη ἐν τῇ γῆραι τῶν Ἀσσυρίων, λῶν
 καὶ οἱ ἀπολόμνη ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ προσκυνήσασιν προσκυνή-
 τῶν Κυρίῳ ὅτι τὸ ὄρος τὸ ἅγιον ἐν Ἱερουσαλήμ. σωσιν

Κ Ε Φ. ΚΗ'.

1 **Ο**ΥΤΑΙ τῶν φεφάνων τῆς ὑβρεως οἱ μαθω-
 τοὶ Ἐφραὶμ, τὸ ἄνθη τὸ ἐκπεσόν
 ἐκ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. κ η'.

Ἐκ τῆς δόξης ✕ αὐτῆ ὅτι τῆς κορυφῆς τῆ ὄρους
 τῆ παχέως, οἱ μεθύοντες ἀνευ οἴνου. 2 Ἰδὲ ἰχυ-
 ρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς χάλαια
 καταφρομένη ὅκ ἔχουσα σκέπην, βία κατα-
 φρομένη ὡς ὕδατος πολὺ πλῆθος σύρον χώ-
 ραν, τῇ γῆ ποιήσῃ ἀνάπαισιν ταῖς χερσίν, 3 καὶ
 τοῖς ποσίν καταπατηθήσεται ὁ σέφαν Ⓞ τῆς
 ὕβρεως, οἱ μωδοτοὶ τῆ Ἐφραίμ. 4 Καὶ ἔσται
 τὸ ἄνθος τὸ ὀκπεσὸν τῆς ἐλπίδ Ⓞ τῆς δόξης
 ✕ αὐτῆ ἐπ' ἄκρου τῆ ὄρους τῆ ὑψηλοῦ. ὡς
 πρῶτομοσ σύκου, ὁ ἰδὼν αὐτὸ, ὀρνή εἰς τὴν
 χεῖρα αὐτῆ λαβεῖν, θελήσῃ αὐτὸ καταπιεῖν.
 5 Τῇ ἡμέρᾳ ὀκείνη ἔσται Κύριος Σαβαὼθ ὁ σέ-
 φμος τῆς ἐλπίδος, ὁ πλακεῖς τῆς δόξης, τῷ
 μὲ λαῶ καταλειφθέντι τῆ λαῶ αὐτῆ. 6 Καὶ καταλειφθή-
 σονται ὅτι πιθῦματι κρίσεως ✕ τῶ καθημένῳ ἐπὶ
 κωλύων κρίσιν, καὶ ἰσχυρὸν κωλύοντων ἀνελεῖν. 7 Οὗτοι γὰρ
 οἴνω πεπλορημένοι εἰσίν. ἐπλορηθήσαν ἀπὸ
 οἴκερα, ἱερῶς καὶ πρῶφῆτης ἔξεστησαν ἀπὸ
 οἴκερα, κατεπίθησαν ἀπὸ τὸν οἶνον, ἐσειάθησαν ἀπὸ
 τῆς μέθης τῆ οἴκερα, ἐπλορηθήσαν. τῆτό ὅτι
 φάντασμα. 8 Ἀρὰ ἔδεται τρίτῳ τὴν βου-
 λῶν, αὐτῇ γὰρ ἡ βουλὴ ἔνεκεν πλεονεξίας.
 9 Τίτι ἀνηγγείλαμεν κακὰ, καὶ τίτι ἀνηγγείλα-
 μεν ἀγγελίας; οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γά-
 λατος,

ΚΕΦ. κη'. Η Σ Δ Ι Α Σ.

λακῶς, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μασῶ, 10 θλίψιν
 ὅτι θλίψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι, ἐπι
 μικρὸν, ἐπι μικρὸν, 11 ἀφ' φαλισμὸν χειλέων,
 ἀφ' γλώσσης ἐτέρας, ὅτι λαλήσουσιν τῷ λαῷ
 τούτῳ, 12 λέγοντες αὐτοῖς, τῆτο τὸ ἀνάπαυ- αὐτῶ
 μα τῷ πεινῶντι, καὶ τῆτο τὸ σῦντεμμα, καὶ
 οὐκ ἠθέλησαν ἀκούειν. 13 Καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ
 λόγιον Κυρίου τῆ θεοῦ, θλίψις ὅτι θλίψιν, ἐλ-
 πῖς ἐπ' ἐλπίδι, ἐπι μικρὸν ἐπι μικρὸν, ἵνα πορευ-
 θῶσιν καὶ πέσωσιν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ κινδυνεύουσιν,
 καὶ σωτηρευθήσονται, καὶ ἀλώσονται. 14 Διὰ
 τῆτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου ἄνδρες τεθλιμμένοι,
 καὶ ἄρχοντες τῆ λαῷ τούτῳ τῆ ἐν Ἱερουσαλήμ,
 15 ὅτι εἶπατε, ἐποιήσαμεν ἀφ' ἀθήκῃ μετὰ τῆ
 ἀδῆ, καὶ μετὰ τῆ θουάτε σωθήκας· κατα-
 γίς φερομένη εἰάν πρῆλθῃ, ἢ μὴ ἔλθῃ ἡμῖν· ἐθή-
 καμεν ψεύδος τῷ ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδι
 σκεπαθησόμεθα. 16 Διὰ τῆτο οὕτως λέγει ἐμβάλω
 Κύριος Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐμβάλω εἰς τὰ θεμέλια
 Σιών λίθον πολυτελῆ, ὀκλεκτὸν, ἀκρογωνιαίον,
 ἐνπιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πισθῶν
 ἐπ' αὐτῶ ἢ μὴ καταγινῆ. 17 Καὶ θήσω
 κείσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς
 σαθμούς, καὶ οἱ πεποιθότες μάλιστα ψεύδι ὅτι
 ἢ μὴ παρήλθῃ ὑμᾶς καταγίς, 18 μὴ καὶ
 ἀφέλη

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. κη'.

ἀφέλη ὑμῶν πρὸς ἀγαθήν τι τῆς θανάτου, καὶ ἡ
ἐλπίς ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν ἄδελφόν ὑμῶν ἢ μὴ ἐμμεμένην
καταπίπτει φερόμενη εἰς ἐπέλθην, ἕσθε αὐτῇ εἰς
καταπάτημα. 19 Ὅταν πρὸς ἐλθῆ, λήψεται
ὑμᾶς. ✠ ὅτι κατὰ ὄρωι ὄρωι πρὸς ἐλεύσειαι ἡμέ-
ρας, καὶ εἰς νυκτὶ ἕσθε ἐλπίς ποιησῶ. μάθετε
ἀκύνει 20 τεινοχωροῦμενοι ἢ διωόμεθα μά-
χαζ, αὐτοὶ δὲ ἀσθενῶμεν τῆς ἡμᾶς σωμαχθῆναι.
21 Ὡσπερ ὄρος ἀσθενῶν ἀναστήσεται Κυεῖον, καὶ
ἕσθε εἰς τῆς φάραγι Γαβαῶν, μετὰ θυμῶν ποιήσῃ
τὰ ἔργα αὐτῶν, πικρίας ἔργον. ὁ δὲ θυμὸς αὐτῶν
ἀλλοτεῖως χησεται, καὶ ἡ πικρία αὐτῶν ἀλλο-
τεῖα. 22 Καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφρανθεῖτε, μηδὲ
ἰχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί. διότι σωματετελε-
σμημένα καὶ σωματεμνημένα πρὸς ἄματα ἡκαστα πρὸς
Κυεῖου ✠ Κυεῖου Σαβαῶθ, ἀ ποιήσῃ ὅτι πᾶ-
σαν πρὸς γλῶ. 23 Ἐνωπίζεσθε καὶ ἀκούσατε
τῆς φωνῆς μου, πρὸς ἔχετε καὶ ἀκύνετε τῆς λό-
γους μου. 24 Μὴ ὄλιον πρὸς ἡμέραν μέλλει
ὁ ἀρετῶν ἀρετῶν; ἢ ἀσθενῶν πρὸς τοιμαῖσῃ,
Καὶ πρὸς ἐργασιαζ πρὸς γλῶ; 25 Οὐχ ὅταν ὁμα-
λίσῃ αὐτῆς τὸ πρὸς σωμα, πρὸς τὸν ἀσθενῶν μικρῶν
μελάνθιον καὶ κύμνον, καὶ πάλιν ἀσθενῶν πρὸς,
καὶ κριθῆν, καὶ ζῆσαν ἐν τοῖς ὀρίοις σου; 26 Καὶ
παρδύθῃ κρῖματι θεῶν σου, καὶ εὐφρανθῆσῃ.

ΚΕΦ. κθ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

27 Οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ
μελάνθιον, ὅθεν προχὸς ἀμάξης φειάξει ὅτι
τὸ κύμνον· ἀλλὰ ῥάβδῳ ἐκπινάσειαι τὸ με-
λάνθιον, τὸ δὲ κύμνον Χ βακτηρία. 28 Μετὰ
ἄρτε βρωθήσειαι· ἔ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγὼ ὑμῖν
ὀργισθήσομαι, ὅθεν φωνὴ τῆς πακρίας με κατα-
πατήσῃ ὑμᾶς. 29 Καὶ ταῦτα ᾠδὴ Κυρίου
Σαβαὼθ ἔξῃληεν τὰ τέρατα, βυλεύσαθε, ὑψώ-
σατε μαλαίαν ᾠδὴ κλησιν.

Κ Ε Φ. ΚΘ'.

1 **Ο**ΥΤΑΙ πόλις Ἀειλή, ἣν Δαυὶδ ἐπολέ-
μισεν· σιναγάγετε γενήματα ἐνιαυ-
τὸν ἐπ' ἐνιαυτὸν, ✕ ἐορταὶ συγκραθήσονται·
"φάγαθε γὰρ σὺν Μωάβ." 2 Ἐκθλίψω
γὰρ Ἀειλή· καὶ ἔσομαι αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλῆ- τὸ
τος ἐμοί, 3 καὶ κυκλώσω ὡς Δαυὶδ ὅτι σέ,
καὶ βαλῶ περὶ σέ χάρακα, καὶ θήσω περὶ σέ ὅτι
πύργους, 4 καὶ ταπεινωθήσονται οἱ λόγροι σου
ὡς τὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν οἱ λόγροι σου δύ-
σονται· καὶ ἔσομαι ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ
φωνή σου, καὶ περὶ τὸ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀθε-
θήσῃ. 5 Καὶ ἔσομαι ὡς κωνορτὸς ἀπὸ προχοῦ ὁ
πλῆτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὡς χινοὺς φερόμενον
✕ τὸ πλῆθος τῶν καταδυνασθέντων σε, καὶ ἔσομαι ὡς
τιμὴ

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. κθ'.

κραιγιῆς πηγή ὄψα χρέμα ὁ ὄψα Κυεῖς Σαβαώθ.
 ὄπισκοπή γάρ ἔσα μετὰ βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ
 φωνῆς μεγάλης καὶ αἰγῆς φερομένη, καὶ φλόξ πυ-
 ρὸς κατεδίουσα. 7 Καὶ ἔσα ὡς ὁ ἐνυπνιαζό-
 μῃθ ἐνύπνιον ✠ νυκτὲς, ὁ πλῆτος τῶν ἐθνῶν
 Ἰσραήλ πάντων, ὅσοι ἐπεφράτθουσαν ὄπι Ἀεὶλ, καὶ πάν-
 τες οἱ φρατθουσάμμοι ὄπι Ἱερουσαλήμ, καὶ πάν-
 τες οἱ σσηγημμοὶ ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ θλίβοντες
 πίνοντες αὐτῷ. 8 Καὶ ἔσονθα ὡς οἱ ἐν ὑπνῷ πεινῶντες
 καὶ ἔαθοντες, καὶ ἔξομασάντων, μάταμον αὐτῶν
 τὸ ἐνύπνιον· καὶ ὄν πρόπον ἐνυπνιαζεται ὁ διψῶν
 ὡς ὁ πίνων, καὶ ἔξομασάς ἐπὶ διψᾷ, ἡ δὲ ψυχὴ
 αὐτῷ εἰς κενὸν ἤλπισεν, οὕτως ἔσα ὁ πλῆτθ
 πάντων τῶν ἐθνῶν ὅσοι ἐπεφράτθουσαν ὄπι Ἱερου-
 σαλήμ καὶ ὄπι τὸ ὄρθ Σιών. 9 Ἐκλύθητε
 καὶ ἔκρητε, ✠ ἐξαπατηθῆτε καὶ ἀπατᾶθε, καὶ κραι-
 παλήσατε ὄκ ἀπὸ σίκερα, ὄδ' ἀπὸ οἴνου
 ✠ κινέμμοι. 10 ὄπι πεπότικεν ὑμᾶς Κύειθ
 πνῶμαπ κατανύξεως, καὶ καμμύσθ τῆς ὄφθαλ-
 μοῦς αὐτῆς, καὶ τῶν πρηφητῆς αὐτῆς, καὶ τῶν
 ἀρχόντων αὐτῆς, οἱ ὄρῶντες τὰ κρυπία. 11 Καὶ
 ἔσονθα ὑμῖν πάντα τὰ ῥήματα τῶτα, ὡς οἱ λό-
 γοι τῆ βιβλίου τῆ ἐσφραγισμένης τῆς, ὃ εἶπ
 δῶσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ ὄπισαμμόω γραμματα,
 λέγοντες, ἀνάγνωθι ✠ δὴ τῶτα· καὶ ἐρεῖ, οὐ
 δύναμαι

ΚΕΦ. κθ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

διώμασι ἀναγνώσασαι, ἐσφράγισαι γάρ. 12 Καὶ
δοθήσεται τὸ βιβλίον τῷτο εἰς χεῖρας ἀνθρώπου
μὴ ὀπίσταμῶν γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἀνά-
γνωθι τῷτο· καὶ ἐρεῖ, οὐκ ὀπίσταμα γράμματα.
13 Καὶ εἶπεν Κύριος· ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς ἕτος
✠ ἐν τῷ σώματι αὐτῶ, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν
πικρῶσίν με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει
ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες
ἐνταῖματῶ ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας. 14 Διὰ
τῷτο ἰδὲ ἐγὼ παροθήσω τῷ μεταθεῖναι τὸν λαὸν
τῷτον, καὶ μεταθήσω αὐτῶς, καὶ ἀπολώ πλὴν
σοφίαν πῶν σοφῶν ✠ αὐτῶ, καὶ πλὴν οὐδὲσιν πῶν
σωτηρῶν ✠ αὐτῶ κρύψω. 15 Οὐαὶ οἱ βαθείως
βυλίω ποιουῶτες, καὶ ὁ ἀγαθὸς Κυρίως· ὁαὶ οἱ ἐν
κρυφῇ βυλίω ποιουῶτες, καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ
ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐρῶσιν, τίς ἡμῶς ἐώρακεν; καὶ
τίς ἡμῶς γνώσεται, ἢ ἂ ἡμεῖς ποιῶμεν; 16 Οὐχ
ὡς ὁ πηλὸς τῷ κεραμέως λογαθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ
τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτὸ, ἢ σὺ με ἐπλα-
σας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιήσαντι, ἢ σωτηρῶς με
ἐποίησας; 17 Οὐκέτι μικρὸν ✠ βραχὺ καὶ
μετατεθήσεται ὁ Λίβανος, ὡς τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ,
καὶ τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογαθήσεται.
18 Καὶ ἀκύσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ
λόγοις βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν
P τῇ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Λ'.

τῇ ὁμίλῃ ὀφθαλμοὶ τυφλῶν βλέπονται,
 19 καὶ ἀγαλλιάσονται παρὸς θεῶν Κύριον ἐν εὐ-
 φροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων
 ✠ καὶ Ἰσραὴλ ἐμπληθῆσονται εὐφροσύνῃς.
 20 Ἐξέλιπεν ἄνομος, καὶ ἀπάλετο ὑπερήφανος,
 καὶ ἔξωλεθρεύθησαν ✠ πάντες οἱ ἀνομιῖτες ὅτι
 κακία, 21 καὶ οἱ ποιῶντες ἀμαρτίαν ἀνθρώ-
 πους ἐν λόγῳ, πάντας δὲ τὸς ἐλέγχοντες ἐν
 πύλαις πρὸς κοίτην θήσονται, καὶ ἐπλαγιάσονται
 ἐν ἀδικίᾳ δίκαιον. 22 Διὰ τῆτο ταῦδε λέγει
 Κύριος ὅτι τὸν οἶκον Ἰακώβ, ὃν ἀφώρεισεν ἐξ
 Ἀβραάμ· οὐκ νῦν αἰχμηθήσεται Ἰακώβ, ὅθεν
 νῦν τὸ πρὸς ὄψον ✠ αὐτῶ μεταβαλεῖ Ἰσραὴλ.
 23 Ἄλλ' ὅταν ἴδωσιν τὰ τέκνα αὐτῶ τὰ ἔργα
 μου, δι' ἐμὲ ἀγάσονται τὸ ὄνομα μου, καὶ ἀγα-
 σσονται τὸν ἄγιον Ἰακώβ, καὶ τὸν θεὸν τῆ Ἰσραὴλ
 φοβηθήσονται. 24 Καὶ γνώσονται οἱ τῶ πικρῶ
 ματι πλανώμενοι σιβέροι, οἱ δὲ ἠσυχίζοντες μα-
 θήσονται ὑπακύνειν, ✠ καὶ αἱ γλώσσαι αἱ φιλ-
 λίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνῃ." 200

Κ Ε Φ. Λ'.

ΙΟΥΑΙ τέκνα ἁποστάται, [ταῦδε] λέγει
 Κύριος· ἐποίησατε βουλιῶν, καὶ ἐ δι'
 ἔμοδ, καὶ σιωθήσας ἐ θεῶ τῶ πικρῶ
 ματός.

ΚΕΦ. Λ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ματός μου, παρεθέτω αμαρτίας ἐφ' αμαρτίας.
 2 οἱ πορνοῦντες κρατοῦνται εἰς Αἴγυπτον, ἐμὲ
 δὲ οὐκ ἐπερώτησαν, τῷ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φα-
 ραῶ, καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ Αἰγυπτίων. 3 Ἐσα
 γὰρ ὑμῖν σέπη Φαραῶ εἰς αἰχύνῳ, καὶ τοῖς
 πεποιθόσιν ἐπ' Αἴγυπτον ὄνειδος. 4 ὅτι εἰσὶν οἱ
 Τάνη ἀρχιερεῖς ✕ αὐτοῦ, ✕ καὶ ἄγγελοι ✕ οὗτοι
 ποιηταί. 5 Μάτις κοπιᾶσιν πρὸς λαόν, ὅς
 οὐκ ὠφελήσθη αὐτοῖς ἕτε εἰς βοήθειαν, ἕτε εἰς
 ὠφέλειαν, ἀλλὰ εἰς αἰχύνῳ καὶ ὄνειδος.

6 Η ΟΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟ-
 ΔΩΝ ΤΩΝ ΕΝ Τῇ ΕΡΗΜΩ. Εἰ τῇ
 θλίψει καὶ ἐν τῇ γεινοχρείᾳ, λέων καὶ σκύμνος
 λέοντος, ἐκείθεν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔκρηνα ἀσπί-
 δων πετοιδύμων, οἱ ἔφερον ✕ θησαυροὺς αὐτῶν ἐπ'
 ✕ ὁμων ὄνων, καὶ ✕ ἐπὶ κρημίων τὸν πλεονον
 αὐτῶν πρὸς ἔθνος, ὃ οὐκ ὠφελήσθη αὐτοῖς [εἰς
 βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰχύνῳ καὶ ὄνειδος.] 7 Αἰ-
 γύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς ἀπαγ-
 γειλον αὐτοῖς, ὅτι ματαία ἡ ὠφέλιμοις ὑμῶν
 αὐτή. 8 Νυῦ οὖν καθίσας γράψον ἕπι πυ-
 ξίου ταῦτα, καὶ εἰς βιβλίον ✕ ἐγχαράξον αὐτὰ
 ὅτι ἔσα εἰς ἡμέρας κρημῶν ταῦτα, καὶ ἕως εἰς τὸν
 αἰῶνα. 9 Ὅτι λαὸς ἀπειθής ἔστιν, υἱοὶ ψευ-
 θεῖς, οἱ ἔκ ἡβέλιον ἀκύνει τὸν νόμον τῷ θεῷ.

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. Λ΄.

10 οἱ λέγοντες τοῖς παροφθαλμοῖς, μὴ ἀναγγέ-
 λετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τοῖς ὄφθαλμοῖς ὁρώσιν, μὴ λα-
 λέετε ἡμῖν Χ ἑβραῖς, ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε Χ ἡ-
 λια, καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλάνησιν,
 11 καὶ ἀποστέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ζωῆς·
 ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὴν τρεῖτον τῆτον, καὶ ἀφέ-
 λετε ἀφ' ἡμῶν τὸν ἅγιον τῶ Ἰσραήλ. 12 Διὰ
 τῆτο ἔτω λέγει Κύριος ὁ ἅγιος τῶ Ἰσραήλ· ὅτι
 ἠπειθήσατε τοῖς λόγοις τούτοις, καὶ ἠλπίσατε
 ἐπὶ ψεύδει, καὶ ὅτι ἐργασίας, καὶ πεποιθῶς
 ἐγένεθ' ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, 13 ἀλλὰ τῆτο ἔσα
 ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὐτή, ὡς τεῖχος πίπτειν ὡς
 χεῖμα, πόλεως ὀχυρᾶς ἐαλωκίας, ἥς ὡς
 χεῖμα παρέστιν τὸ πῶμα, 14 καὶ τὸ πῶμα αὐ-
 τῆς ἔσα ὡς σιμύτημα ἀγγείου ὀσρακίνου, ἐκ
 κερταμίου λεπτόν, ὥστε μὴ εὔρειν ἐν αὐτοῖς ὀσρα-
 χον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς Χ ἀπὸ καύσρας, καὶ ἐν ᾧ ἀπο-
 σπειρεῖς ὕδωρ μικρόν. 15 Χ Ὅτι οὕτως λέγει
 κύριος Κύριος ὁ ἅγιος Ἰσραήλ· ὅταν ἀποσπασθῶ
 ἀπὸ τῆς γῆς, τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ, ὡς ἡσθα· ὅτε
 ἐπεποιθήσῃ ἐπὶ τοῖς μαλαίοις, μαλαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν
 ἐγενήθη. Καὶ ἐκ ἠβύλαθε ἀκείν, 16 ἀλλὰ
 εἶπατε· ἐφ' ἵπποις φευξόμεθα· ἀλλὰ τῆτο φέ-
 ξεσθε· καὶ εἶπατε, ἐπὶ κέρφοις ἀναβάται ἐσοῦμεθα·
 ἀλλὰ τῆτο κοῦφοι ἔσοιται οἱ διώκοντες ὑμᾶς.

ΚΕΦ. Λ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

17 Καὶ ἄρα φωνεῖ ἐνὸς φθύζονται χίλιοι, καὶ ἄρα φωνεῖ πέντε φθύζονται πολλοὶ, ἕως ἂν καταλειφθῆτε ὡς ἴσος ἐπ' ὄρεσ, καὶ ὡς σημάδι φέρων ὅτι βοουοῦ. 18 Καὶ πάλιν μετὰ ὁ θεὸς τῆ οἰκλειῆσαι ὑμᾶς, καὶ ἄρα τῆ το ὑφωθήσεται τῆ ἐλεῆσαι ὑμᾶς. διότι κριτῆς Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὅστιν, [καὶ ὡς καταλείφετε τὴν δόξαν ὑμῶν;] μακάριοι Χ πάντες" οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ. 19 Διότι χάρις ἡ ἀγιος" ἐν Σιών οἰκήσῃ, καὶ Ἱερουσαλήμ κλαυθμῶν * οὐκ ἔκλαυσεν, ἐλέησόν με ἐλεήσῃ καὶ σε, Χ ὡρὸς τὴν φωνεῖ τῆς κραυγῆς σε, ἠνίκα εἶδεν, καὶ ἐπήκυσεν σε. 20 Καὶ δώσῃ Κύριος ὑμῖν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ γενόν, καὶ οὐκ ἐπ' ἔ μη ἐγγίσωσιν σοι οἱ πληθύνοντές σε. ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται τῆς πληθύνοντάς σε, 21 καὶ τὰ ὦτά σου ἀκῆσονται τῆς λόγους τῶν ὀπίσω σε πληθυσάντων, οἱ λέγοντες· αὕτη ἡ ὁδός, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ, εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερά. 22 Καὶ μανεῖς ἡ εἰ-
δαλα ἡ περικυρωμένα, καὶ ἡ περικεχρυσω-
μένα λεπτά πιήσεις, καὶ λικμήσεις ὡς ὕδωρ
ἡ ποικιλιμῆς, καὶ ὡς κόπρη ὡσεὶ αὐτά.
23 Τότε ἔσαι ὁ ὑετὸς πρὸ σπέρματι τῆς γῆς σε,
καὶ ὁ ἄρτος τῆ γεννήματι τῆς γῆς σου ἔσαι
πλησμονὴ καὶ λιπαρὸς καὶ βοσκηθήσεται σου

Ἰξαρεῖς

Η Σ Α Ι Α Σ ΚΕΦ. λ΄.

Ἡ κτήνη τῆς ἡμέρας ὀκείνη τόπων πίονα καὶ εὐ-
ρύχωρον, 24 Χ καὶ οἱ ἄωροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες
οἱ ἐργαζόμενοι τῷ γῆν, φάγηται ἄχρα ἀναπε-
ποιημένα ἐν κελῆι λευκμηιδύη. 25 Καὶ ἔσαι
ὅτι παντὸς ὄρου ὑψηλοῦ, καὶ ὅτι παντὸς βυθοῦ
μετεώρου ὕδαρ ἀναπορεύομενον ἐν τῇ ἡμέρα
ὀκείνη, ὅταν ἀπέλωνται πολλοί, καὶ ὅταν πέ-
σασιν πύργοι. 26 Καὶ ἔσαι τὸ φῶς τῆς σε-
λήνης ὡς τὸ φῶς τῆς ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τῆς ἡλίου
ἔσαι ἐκ τῆς πλάσσειον Χ ὡς τὸ φῶς τῶν ἐπὶ τὰ ἡμερῶν,
ἐν τῇ ἡμέρα, ὅταν ἰάσῃται Κύριος τὸ σπύτεμα
μα τῆ λαῶ αὐτοῦ, καὶ τῷ ὀδυμῆν τῆς πλι-
γῆς σου ἰάσεται. 27 Ἰδὲ τὸ ὄνομα Κυρίου
ἀναχέου ἔρχεται πολλοῦ, καὶ ὀδυμῆνος ὁ θυμὸς
Χ αὐτοῦ, μὲν δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ,
τὸ λόγιον ὀργῆς πλιῆρες, καὶ ἡ ὀργὴ τῆς θυμῆς ὡς
πῦρ ἐδάται. 28 καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὡς ὕδαρ ἐν
φάραγι, σύρον ἤξει ἕως τῆς τραχίλου, καὶ διαμε-
θήσειαι, τῆ ἔθνη παράσει ὅτι πλιάνησι μαλαία,
καὶ διώξειαι αὐτοὺς πλιάνησι μαλαία, καὶ λήφε-
ται αὐτοὺς καὶ πλοῦστοπον αὐτοῦ. 29 Μὴ ἀνα-
παντὸς δὲ ὑμᾶς εὐφραίνεαι, καὶ εἰσπορεύεαι εἰς
τὰ ἁγία μου ἀναπαντὸς ὡσεὶ ἐορτάζοντες, καὶ
ὡσεὶ εὐφρανομένης εἰσελθεῖν μὲν αὐτῆ εἰς τὸ ὄρος
τῆς Κυρίου πρὸς τὸν θεὸν τῆς Ἰσραήλ; 30 Καὶ
ἀκυσίω

λευκμη-
μένα

τὸν οἶκον

ΚΕΦ. ΛΑ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἀκυσίω ποιήσῃ Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐ- ὁ Θεός
τῆ, καὶ τὸν θυμὸν τῆ βραχίονος αὐτῆ δείξει μὲν δείξαι
θυμῷ καὶ ὀργῆς καὶ φλογὸς κατεπίσσις· κεραυ-
νώσῃ βιαίως, καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χάλαζα συγκατα-
φροσμήνῃ βία. 31 Διὰ γὰρ τῆς φωνῆς Κυρίου τὴν φωνὴν
ἠτήθησονται οἱ Ἀσύριοι τῇ πληγῇ, ἢ ἂν πα-
τάξῃ αὐτούς. 32 καὶ ἔσται ἀπὸ κυκλόθεν, ὅθεν
τιῶ ἀπὸ ἡ ἐλπίς τῆς βοηθείας, ἐφ' ἣ αὐτὸς ἐπε-
ποίη· αὐτοὶ μὲν πυμάνων καὶ κηάρας πολεμῶν αὐλῶν
σουσιν αὐτὸν ὅκ μεταβολῆς. 33 Σὺ γὰρ τὸ Οὐ γὰρ σὺ
ἡμερῶν ἀπατηθήσῃ· μὴ καὶ σοὶ ἠτοιμάσῃ βασι- ἀπατηθήσῃ
λθεῖν φάραγα βαθείαν, ξύλα κείμενα, πῦρ σὺ
καὶ ξύλα πολλά; ὁ θυμὸς Κυρίου ὡς φάραγξ
ἔσται τοῦ Θεοῦ χαρμένη.

Κ Ε Φ. ΛΑ'.

Ι **Ο**ΥΤΑΙ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ὅτι
βοῦθειαν, οἱ ἐφ' ἵππους πεποιθότες καὶ
ἐφ' ἄρμασιν· ἔστιν γὰρ πολλά, καὶ ἐφ'
ἵπποις πλῆθος σφόδρα· καὶ ὅκ ἦσαν πεποιθό-
τες ἐπὶ τὸν ἄγον τῆ Ἰσραήλ, καὶ τὸν Κύριον ἔκ Θεὸν
ἐξεζήτησαν, 2 καὶ αὐτὸς σαφὸς ἦγεν ἐπ' αὐ-
τῆς κακίαι, καὶ ὁ λόγος αὐτῶ ἔ μὴ ἀθετηθῆ,
καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκοις ἀνθρώπων πονηρῶν,
καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶ τὴν ματαίαν,

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. λα'.

3 Αιγύπτιον άνθρωπον, και ε θεον, ιππων σαρκας, και ουκ εστιν βοηθεια. ο δε Κυριος επαξει τω χειρα αυτου επ' αυτους και κοπιασουσιν οι βοηθουυτες, * και πεσειται ο βοηθουυμος, και αμα παντες σπολουυται. 4 "Οτι ουτως ειπεν μοι Κυριος. ον τροπον εαν βοηση ο λεων, η ο σκυμνος επι τη θηρα η ελαβεν, και κεραξη επ' αυτη, εως αν εμπλησθη πα ορη της φωνης αυτου, και ητηθησαν, και το πληθος του θυμου επληθησαν, ουτως καταβησεται Κυριος Σαβαωθ επι στρατευσα επι το ορος το Σιων, και επι τα ορη αυτης. 5 Ως ορνεα πετομα, εως υψωσται Κυριος Σαβαωθ, υψωρ Ιερουσαλημ υψωσται, και εξελιται, και περιποιησεται, και σωσθ. 6 Επιγραφητε οι τω βαθειαν βυλιω βυλυσουμοι και ανομον * υοι Ισραηλ, 7 οπι τη απαρνηθησον- ημερα ακεινη απαρνησονται οι ανθρωποι τα χειροποιητα αυτου τα αργυρα, και * τα χειροποιητα τα χρυσα, α εποιησαν αι χειρες αυτων * αμαρτημα. 8 και πεσειται Ασουρ, ε μαχαρα ανδρος, ουδε μαχαρα ανθρωπου καταφάγεται αυτον, και φυξεται ουκ απο προσωπου μαχαρας. οι δε νεδισκοι εσονται εις ητημα, 9 πετρα γαρ περιληφθησονται ως χαρκι, και ητηθησονται, ο δε φυγων αλωσεται. ταδε λεγει Κυριος.

ΚΕΦ. ΛΒ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

Κύριε μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιών σπέρμα,
καὶ οἰκείους ἐν Ἱερουσαλήμ.

Κ Ε Φ. Λ Β'.

1 Δοῦ γὰρ βασιλεὺς δικαίως βασιλεύσῃ, καὶ δίκαιος
2 ἄρχοντες μετὰ κείσεως ἄρξουσιν. 2 Καὶ
 ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τὰς λόγους αὐτοῦ, τύπες
 καὶ κρυβήσειαί ὡς ἀφ' ὕδατος φερόμενός· καὶ φα-
 νήσειαί ἐν Σιών ὡς ποταμὸς φερόμενος ἐνδοξοῦ
 ἐν γῆ διψώσῃ. **3** Καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες
 ἐπ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὰ ὦτα δώσουσιν ἀκούειν,
4 καὶ ἡ καρδία πῶν ἀσθενῶν προσέξῃ τῷ ἀκούειν
 ῥοῦν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ φελλίζουσαι ταχὺ μαθήσον-
 ται λαλεῖν εἰρήνῃ. **5** καὶ οὐκέτι ἔμῃ εἴπωσιν
 τῷ μαρῶ ἄρχεν, καὶ οὐκέτι ἔμῃ εἴπωσιν οἱ
 ὑπερήταί σου, σίγα. **6** Ὁ γὰρ μαρὸς μαρὰ
 λαλήσῃ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια ποιήσει, τῷ αὐτῶν
 σιωτελεῖν ἄνομα, καὶ λαλεῖν πρὸς Κύριον πλά- νοήσῃ
 νησιν, τῷ ἀφραθεῖραι ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς
 ψυχὰς τὰς διψώσας κενὰς ποιῆσαι. **7** Ἡ γὰρ
 βεβλή τῶν πονηρῶν ἄνομα βεβλύεται, καταφθεῖ-
 ραι τῷ πεινῶν ἐν λόγοις ἀδίκοις, καὶ ἀφροσύνη
 λόγους ταπεινῶν ἐν κείσῃ. **8** Οἱ δὲ εὐσεβεῖς λογισμῶς
 σιωπετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὐτῇ ἡ βουλή μὲν.
9 Γνωαῖκες πλῆσθαί, ἀνάστητε ~~ἔ~~ δὴ, καὶ ἀκού-
 σατε

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Λ Β'.

σαυτε τῆς φωνῆς μου, θυγατέρες, ἐν ἐλπίδι ἀκούσατε τὰς λόγους μου. 10 ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνείαν ποιήσατε ἐν ὀδυνῇ μετὰ ἐλπίδι. ἀνήλωται ὁ πρυγιτός, πέπαυται ὁ σπόρος, καὶ ὄκετι μὴ ἔλθῃ. 11 Χ Εὐδηνῶσαι ἔκστητε, λυπήθητε αἱ πεποιθῆσαι, ἐκδύσαθε, γυμναί γένηθε, περὶ ὧσαθα σαύκετε τὰς ὀσφύας, 12 καὶ ὅτι τῶν μαστῶν κόπτεσθε, περὶ ἀγροῦ ὀπιθυμημάτων, καὶ

Ἡ γῆ

ἀμπέλου γενήματι. 13 Ἐπὶ γῆ τῆς λαοῦ μου ἀχθῆται καὶ χόρτος ἀναθήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθῆσεται, πόλις πλῆσια.

14 οἶκοι ἑκαταλελειμμένοι πλεῖστον πόλεως καὶ οἴκοι ὀπιθυμητὲς ἀφήσονται. καὶ ἔσονται αἱ κωμησάσθηλαι ἕως τῆς αἰῶνι, εὐφροσύνη ὡς ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων. 15 ἕως αἰ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς πνεῦμα ἀφ' ἰησοῦ, καὶ ἔσαι ἔρημος ὁ Χέρμελ, καὶ ὁ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογιθήσεται. 16 Καὶ ἀναπαύσονται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμῆλω κατακίσει. 17 καὶ ἔσαι τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, εἰρήνη, καὶ χρητήσις ἢ δικαιοσύνη ἀνάπαισι, καὶ πεπαιθότες ἔσονται ἕως τῆς αἰῶνος. 18 καὶ κατακίσει ὁ λαὸς αὐτῶ ἐν πόλει εἰρήνης, καὶ ἐνακίσει πεποιθῶς, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλούτου. 19 Ἡ δὲ χάλασα εἶναι καταβῆ, ὅτι ἐφ' ἡμᾶς

ἦξει

ΚΕΦ. λγ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἤξει καὶ ἔσονται οἱ οἰκοκλιῖτες ἐν τοῖς δρυμοῖς
πεποιθότες, ὡς οἱ ἐν τῇ πεδυνῇ. 20 Μακάριος
οἱ ἀσείροντες ὅτι πᾶν ὕδωρ, ἔβωε καὶ ὄνος πατρῶς

Κ Ε Φ. Λ Γ'.

Ι **Ο**ΥΑΙ τοῖς τριαιπυροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς
δὲ ἄδεις ποιεῖ τριαιπύρους, καὶ ὁ ἀθε-
τῶν ὑμᾶς ὅτι ἀθετῶν. ἀλώσονται οἱ ὑμῶν
ἀθετουῦντες, καὶ τριαιπυροῦσιν, καὶ ὡς σὸς ἐπὶ
ἱματίου, οὕτως ἠπληθήσονται. 2 Κύριε, ἐλέησον
ἡμᾶς, ὅτι σοὶ γὰρ πεποιθᾶμεν. ἐγενήθη τὸ ἀσεί-
μα τῶν ἀπειθήντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία
ἡμῶν ἐν χειρὶ θλίψεως. 3 Διὰ φόβου τῆς φό-
βου σου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τῆς φόβου σου, καὶ
διασπάρησαν τὰ ἔθνη, 4 καὶ νῦν δὲ σιωπηθήσονται
τὰ σπύλα ὑμῶν ἀπὸ μικροῦ καὶ μεγάλου. ὅτι
πρόπον εἰάν τις σιωπηθῆναι ἀκείδαις, ὅπως ἐμπά-
ξονται ὑμῶν. 5 Ἄχως ὁ θεὸς ὁ κρατικῶν ὡς
ὑψηλῶν, ἐπεπλήθη Σικῶν κρισεῖς καὶ δικαιοσύνης, ὑψηλοῖς
6 ἐν νόμῳ τριαιπυροῦσιν, ἐν θυσιασθεῖς ἡ σω-
τηρία ἡμῶν, ὡς σοφία καὶ ὀπίστημι καὶ εὐσε-
βεια πρὸς τὸν Κύριον. ἔτσι εἰσὶ θυσιασθεῖς δι-
καιοσύνης. 7 Ἴδὲ δὴ ἐπὶ τῆς φόβου ὑμῶν αὐτοὶ
φοβηθήσονται. οὓς ἐφοβείσθε, βούσκειται ἐφ' ὑμῶν φοβηθήσονται
ἄγγελοι γὰρ ἀποσταλήσονται ἀξιωματῶς εἰρήναι,
πικρῶς

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. λγ'.

πικρῶς κλαίοντες, ὠδυναλοῦντες εἰρήνην.

8 Ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοί πέπαι-
ται γὰρ ὁ φόβος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους
ἀφαιρήκη αἵρεται, καὶ ἔ μὴ λογισαθε αὐτὰς
ἀνθρώπους.

9 Ἐπένησεν ἡ γῆ, ἠγάπησεν ὁ Λί-
βανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σάρων· φήμερὰ ἔσται ἡ Γα-
λιλαία, καὶ ὁ Κάρμυλ^Θ.

10 Νυῦ ἀπαθήσο-
μαι λέγει Κύριος, νυῦ δοξαθήσομαι, νυῦ ὑψω-
θήσομαι,

αἰγμωθήσε-
σθε

11 νυῦ ὄψεσθε, νυῦ αἰδηθήσεσθε, μα-
ταῖα ἔσται ἡ ἰσχὺς τῆ πνοῦματος ὑμῶν· πῦρ ὑμᾶς
κατέδετα,

12 καὶ ἔσονται ἔθνη κατακεκαυ-
μένα, ὡς ἄκραθα ἐν ἀγρῶ ἐρριμμένη καὶ κατακε-
καυμένη.

13 Ἀκέσονται οἱ πόρρωθεν ἃ ἐποίησα,
γνώσονται οἱ ἐγγίζοντες τὴν ἰσχύ μου.

14 Ἀπέ-
στησαν οἱ ἐν Σιών ἄνομοι, λήφεται τρόμος τῆς
ἀσεβείας· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν, ὅτι πῦρ καίεται;
τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον;

15 Πο-
ρβούμνος ἐν διχασσιῇ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδόν, μι-
σῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀπο-
σειόμενος ἀπὸ δώρων· βαρύνων τὰ ὦτα, ἵνα μὴ
ἀκούσῃ κρίσιν αἰμα^Θ· χαμμύων τῆς ὀφθαλ-
μῆς, ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν,

16 οὗτος οἰκίσθη ἐν
ὑψηλῶ σπηλαίῳ πέτρας ὀχυρᾶς· ἄρτος αὐτοῦ
δοθήσεται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πρῶν.

ἐπιδοκίμασε

17 Βασι-
λέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν
ὄψονται

ΚΕΦ. ΛΓ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ὄφονται γλῶ πῶρρωθεν, 18 ἡ ψυχὴ ὑμῶν με-
λετήσῃ φόβον Κυρίου· πῶ εἰσιν οἱ γραμματικοί;
πῶ εἰσιν οἱ συμβαλλόντες; πῶ ἔστιν ὁ ἀειθμῶν
τῆς περιστροφῆς 19 μακρὸν καὶ μέγαν λαόν; ὡ̄ συστροφόμενος
οὐ συμβαλλοσάτα, ὅδε ἡδὲ βαδύφωνον, ὥστε μὴ σιβεβύλλο-
ἀκῶσαι λαὸς πεφαιλισμένος, καὶ ὅκ' ἔστιν πῶ σαι
ἀκῶσιν πιύσεις. 20 Ἰδὲ Σιών ἡ πόλις, τὸ
σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοί σου ὄφονται Ἰερου-
σαλήμ, πόλις πλασία, σκιναὶ αἱ ἔ μὴ σεισῶ-
σιν, οὐδ' ἔ μὴ κινήσιν οἱ πάσαλαι τῆς σκινής
αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρένον, ὅδε τὰ χροινία
αὐτῆς οὐ μὴ ἀφῆραγῶσιν, 21 ὅτι τὸ ὄνομα
Κυρίου μέγα ἡμῖν ἔστιν, τόπος ὑμῖν ἔσται, ποτα-
μοὶ καὶ διώρυγες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· ἔ πο-
ρόση τῶτιλι τῶ ὁδῶν, ὅδε πορδύσειαι πλοῖον
ἐλαμῶν, 22 ὁ γὰρ θεός μου μέγας ἔστιν· οὐ
πῶρελῶσεται με Κύριος πατήρ, Κύριος κειτῆς
ἡμῶν, Κύριος ἀρχῶν ἡμῶν, Κύριος βασιλῶς
ἡμῶν, Κύριος ἔτος ἡμᾶς σώσῃ. 23 Ἐρῶαγη-
σαν τὰ χροινία σου, ὅτι ὅκ' ἐνίχσαν· ὁ ἴσος σου εἰόχυσεν
ἐκλινεν, ἔ χαλάσῃ τὰ ἰτία, ἔκ ἀρῆ σημεῖον, ἔως
ἔ πῶραδοθῆ εἰς πρηνομίλι· τῶνιου πολλοὶ χω-
λοὶ πρηνομίλι ποιήσουσιν, 24 καὶ οὐ μὴ ἐίπη, ποιήσωσιν
κοπιῶ, ὁ λαὸς ὁ ἐνοικῶν ἐπ' αὐτοῖς, ἀφεθῆ γὰρ
αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Λ Δ'.

ΠΡΟΣΑΓΑΓΕΤΕ, ἔθνη, καὶ ἀκρόσατε, ἀρχον-
 τες ✕ ἀροσέχετε ἀκροσάτω ἡ γῆ, καὶ
 οἱ οἰκοκλιῶντες ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκισμένη,
 καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ. 2 Διότι θυμὸς Κυρίου
 ἐστὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὄργη ἐστὶ ✕ πάντα τὸν
 αἰθμὸν αὐτοῦ, τῆ σπολίσαι αὐτῆς, καὶ ἰσχυ-
 ροῦσαι αὐτῆς εἰς σφαγήν. 3 Οἱ δὲ πρῶτα
 αὐτοῦ ῥιφήσονται, καὶ οἱ νεκροί, καὶ ἀναθή-
 σεται αὐτοῦ ἡ ὄσμη, καὶ βραχίσειται τὰ ὄρη
 ἀπὸ τῆ αἵματι αὐτοῦ. 4 ✕ καὶ ταλῆσονται
 πάντα αἱ δυνάμεις τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐλιγθήσεται ὁ οὐ-
 ρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἄσπρα πεσέεται
 ὡς φύλλα ἔξ ἀμπέλου· καὶ ὡς πίπτει φύλλον
 ἀπὸ συκῆς. 5 ✕ ὅτι ἐμεθύσθη ἡ μάχη μου
 ἐν τῷ ἔθνεσιν· ἴδ' ὅτι τὴν Ἰερουσαλήμ κατε-
 βήσεται, καὶ ὅτι τὸν λαὸν τῆς ἀπειθείας μετὰ
 κείσεως. 6 Ἡ μάχη Κυρίου ἐτεπλήσθη
 αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ γέλατος [ἀρνῶν] ✕ ἀπὸ
 αἵματος τράγων καὶ ἀρνῶν, καὶ ἀπὸ γέλατος τράγων
 καὶ κριῶν· ὅτι θυσία τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ Βοσὸρ, καὶ
 σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰερουσαλήμ, 7 καὶ συμ-
 πεποιῶνται οἱ ἄγροι μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ κριοὶ καὶ
 οἱ ταῦροι, καὶ μεθύσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῆ αἵμα-
 τος,

ΚΕΦ. ΛΔ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

τος, καὶ ἀπὸ τῆς γένετος αὐτῆς ἐμπληροθήσεται.
8 Ἡμέρας γὰρ κείσεως Κυρίου, καὶ ἐγκαυτὸς ἀνταποδοσεως κρίσεως Σιών. 9 Καὶ γραφήσονται αὐτῆς αἱ φάραγγες εἰς πύσσαι, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς θῆον· καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ γῆ κημομένη ὡς πύσσα
10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ ἐσθεθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναθήσεται ὁ κρατὴς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεὰς ἐρημοθήσεται, καὶ εἰς χρόνον πολὺ· ✕ οὐκ ἔστιν ὁ ἀναπορεύμενος ἐν αὐτῇ.
11 Καὶ κατοικήσονται ἐν αὐτῇ ὄρνεα καὶ ἐχέλοι, καὶ ἴβεις καὶ κότερες· καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ' αὐτὴν σαρπίον γαμετείας ἐρήμου, καὶ ὄνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ. 12 Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἔκ' ἔσονται· οἱ γὰρ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ ✕ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῆς, καὶ οἱ μεγιστάνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν. 13 Καὶ ἀναφύσσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἀκμῆτα, καὶ ✕ μύδαι καὶ ἀκακοὶ εἰς τὰ ὄχυράματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἐπαύλεις σειρήνων, καὶ αὐλὴ φρυγῶν. 14 Καὶ συναστήσουσιν δαιμόνια ὄνοκένταυροι, καὶ βοήσουσιν ἄλλοις πρὸς τὸν ἕτερον, ἐκδὲ ἀναπαύσονται ὄνοκένταυροι, εὖρον γὰρ αὐτοῖς ἀνάπαυσις. 15 Ἐκδὲ ἐλάσσει ἐχέλιος, καὶ ἔσται ἡ γῆ τὰ παῖδια αὐτῆς μὲν ἀσφαλείας· ἐκδὲ ἔλαφοι σιωπήσουσιν, καὶ ἴδον τὰ πρῶσωπα ἑλλήλων. 16 Ἀειθμῶν πρῶλλον,

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Λ Ε :

πλήλθοι, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπέλετο, ἑτέρε-
πὴν ἑτέραν οὐκ ἐξέζητησαν, ὅτι Κύριος ἐπέτε-
λατο αὐτοῖς, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν συνέγαγεν
αὐτάς. 17 Καὶ αὐτὸς ὄπιθαλὴ αὐτοῖς κλήρως,
καὶ ἡ χεὶρ αὐτῶν διεμέρισεν βόσκησθαι· εἰς τὸν
κληρονομί- αἰῶνα κληρονομήσετε, εἰς γενεὰς γενεῶν ἀναπαύ-
σατε σονται ἐπ' αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Λ Ε.

1 **Ε** Ἰφρανθήτη ἔρημος ἢ διψῶσα, ἀγαλλιά-
σθαι ἔρημοι, καὶ ἀνθήτω ὡς κέριον,
2 καὶ ἐξοδύσθαι. Χ καὶ ἰλοχαρήσθαι καὶ
ἀγαλλιάσθαι τὰ ἔρημα τῶ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα
τῶ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ πικρὰ τῶ Καρμήλου,
καὶ ὁ λαὸς μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου, καὶ
τὸ ἕψος τῶ Θεοῦ. 3 Ἰχύσατε χεῖρες ἀνεμμένα,
καὶ γόνατα ὠδραλελυμένα, 4 ὠρκαλέσατε,
οἱ ὀλιγόφυχοι Χ εἶπατε ἰς τοὺς ὀλιγοφύχοις τῆς διανοίας· ἰχύσατε,
ἀνταποδώσθαι μὴ φοβεῖσθε· ἰδὲ ὁ Θεὸς ὑμῶν κρίσιν ἀνταποδώσεται,
καὶ ἀνταποδώσθαι, αὐτὸς ἤξει, καὶ σώσθαι ἡμᾶς.
5 Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ
ᾠτὰ κωφῶν ἀκούσονται. 6 Τότε ἀλείψεται ὡς
ἐλαφος ὁ χολός, καὶ πρηνὴ ἔσται γλῶσσα μογι-
λάλων, ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φά-
ραγξ ἐν γῆ διψώσῃ, 7 καὶ ἡ ἀνδρὸς ἔσται εἰς
ἔλη,

ΚΕΦ. ΛΣ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ἔλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος·
ἔκδ' εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις χαλάμου καὶ
ἔλη. 8 Ἐκδ' ἔσται ὁδὸς καθαρά, καὶ ὁδὸς ἀγία
κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκδ' ἀκα-
θαρτος, ὅδδ' ἐκδ' ἔσται ὁδὸς ἀκάθαρτος·
οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ
οὐ μὴ πληθυνθῶσιν. 9 Καὶ ὅκ' ἔσται ἐκδ'
λέων, ὅδδ' πῶν θηρίων πῶν πονηρῶν ἔ μὴ ἀναβῆ
ἐπ' αὐτῷ, ὅδδ' μὴ εὐρεθῆ ἐκδ', ἀλλὰ πορεύ-
σονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι. 10 καὶ σωτη-
ριοὶ ἀπὸ Κύριον ἀπογραφῆσονται, καὶ ἕξουσιν
εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος
ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ὅτι γὰρ κεφαλῆς αὐ-
τῶν ἀνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη
καταλήψεται αὐτῆς, ἀπέδρα ὀδυρῆ καὶ λύπη
καὶ πειναγμός.

Κ Ε Φ. ΛΣ'.

1 **Κ**ΑΙ ἐγένετο τῷ τεσσαρεσκαθεκῶν ἔτῳ
βασιλεύοντος Ἐζεκίου, ἀνέβη Σεννα-
χηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὅτι ταῖς
πόλεις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ὀχυραῖς, καὶ ἔλαβεν *σωέλαβεν*
αὐτάς. 2 Καὶ ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων
τὸν Ῥαφάκιον ἐκ Λαχεὶς εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς
τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν μὲτ' δυνάμεως πολλῆς, καὶ
Q ἔστῃ

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. λς'.

ἔση ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς
 ἁνω ἐν τῇ ὁδῷ τῆ ἀγροῦ τῆ γραφείως. 3 Καὶ
 ἔξῆλθεν πρὸς αὐτὸν Ἐλιακὲμ ὁ τῷ Χελκίου
 ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνάς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωάχ
 ὁ τῷ Ἀσαφ ὁ ὑπομνηματογράφος. 4 Καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Ῥαψάκμ· εἶπατε Ἐζεκία· τίδε
 λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων·
 τί πεποιθὼς εἶ; 5 Μὴ ἐν βουλῇ ἢ ἐν λόγοις
 χειλέων ᾠθήταξις γίνεται; καὶ νῦν ὅτι τί
 πέποιθας, ὅτι ἀπειθεὶς μοι; 6 Ἰδὲ πεποιθὼς
 εἶ ὅτι τὴν ῥάβδον τὴν χαλαμίνην τὴν πεδλα-
 σμένην τῶν τῶν, ἐπ' Αἴγυπτον· ὅς ἐν ὀπισθευχθῆ
 ἀνῆς ἐπ' αὐτῶν, εἰσελεύσεια εἰς τὴν χεῖρα αὐτῶν,
 ✠ καὶ πρήσει αὐτῶν· ἔτις ὅτιν Φαραὼ βασιλεὺς
 Αἴγυπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῶν.
 7 Εἰ δὲ λέγεις ✠ πρὸς μέ· ὅτι Κύριον τὸν θεὸν
 ἡμῶν πεποιθήσαμεν, ✠ καὶ μὴ ἔτις ὅτιν, ἔπειθιν
 Ἐζεκίας τὰ ὑψηλὰ αὐτῶν, καὶ εἶπεν τῷ Ἰέδα καὶ τῇ Ἰε-
 ρουαλήμ· κατὰ πρόσωπον τῶν θυσακτικῶν τάτω προσκυνεῖτε.
 8 Καὶ νῦν μύχητε ✠ δι τῶν Κυρίῳ μου τῷ
 βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν διακλίαν ἵπ-
 πων, εἰ διωθήσεσθε δύναι ἀναβάσθαι ✠ ἰδίως ἐπ'
 αὐτῶν. 9 Καὶ πῶς διύασθε ἀποσρέψα τὸ
 πρόσωπον τοῦ ἀρχοῦ ἐνός ✠ τῶν δέλων τῶν κυρίων
 τῶν μικρῶν; οἰκέταμ εἰσὶν, οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴ-
 γυπτίους,

ΚΕΦ. λς'. Η Σ Α Ι Α Σ.

γυπίοις, εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτω. 10 Καὶ ἦν
μὴ ἀνθ' Κυρίου ἀνέβημεν ὅτι τὴν χώραν ταύ-
την, πολεμήσομαι αὐτῷ; ✕ Κύριος εἶπεν πρὸς μέ-
ανάβηθι ὅτι τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἀφάρθειρον αὐτῷ.
11 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἐλιακείμ, καὶ Σο-
μνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωάχ ✕ πρὸς Ῥαβπά-
κην λέλισον ✕ δὴ πρὸς τὴν παῖδάς σε Συ-
εῖτι· ἀκέομεν γὰρ ἡμεῖς· καὶ μὴ λέλειπεν πρὸς
ἡμᾶς Ἰουδαίσι· καὶ ἵναπὶ λαλεῖς εἰς τὰ ὦτα τῶν
ἀνδρῶν τῶν κραθηνύων ὅτι τῷ τείχει; 12 Καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτὸς Ῥαφάκῃς· μὴ πρὸς τὸν κύ-
ριον ὑμῶν, ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέν με ὁ κύριός
μου, λαλήσομαι τὴς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς
τὴς ἀνδρας τὴς κραθηνόμενος ὅτι τῷ τείχει, ἵνα
φάγωσιν ✕ τὴν κόπρον, καὶ πίωσιν ὕδρον ✕ αὐ-
τῶν μεθ' ὑμῶν ἄμα; 13 Καὶ ἔστη Ῥαφάκῃς,
καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαίσι, καὶ εἶπεν·
ἀκέσατε τὴς λόγους τῆ βασιλέως τῆ μεγάλου
βασιλέως Ἀσσυρίων. 14 Γὰρ λέγει ὁ βασι-
λεύς· μὴ ὑμᾶς ἀπατάτω Ἐζεκίας λόγους, οἷς ἔ οἱ
μὴ δυνήσεται ῥύσασθαι ὑμᾶς· 15 καὶ μὴ λεγέτω δυνήσομαι
ὑμῖν Ἐζεκίας, ὅτι ῥύσεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ ἔ μὴ
πάρδοθῃ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσ-
συρίων· 16 μὴ ἀκέετε Ἐζεκίου· ταῦδε λέγει
ὁ βασιλεύς Ἀσσυρίων· εἰ βέλεσθε εὐλογηθῆναι.

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. λς'.

ἐκπορεύεσθε πρὸς μέ, καὶ φάγεσθε ἕκαστος τὴν
ἀμπελον αὐτῆ καὶ τοὺς συκὰς Χ αὐτῆ, καὶ πίε-
σθε Χ ἕκαστος ὕδωρ τῆς λάκκου ὑμῶν, 17 ἕως
ἀν ἔλθω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν,
γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων καὶ ἀμπελώνων.
18 Μὴ ὑμᾶς ἀπατάτω Ἐζεκίας, λέγων· ὁ θεὸς
ἡμῶν ῥύσειαί ἡμᾶς· μὴ ἐρῦσαιτο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν,
ἕκαστος τὴν ἑαυτῆ χάραν ἐκ χειρὸς βασιλέως
Λαουρείων; 19 Πῶ ἐστιν ὁ θεὸς Αἰμαῖθ καὶ Ἀρ-
φάθ; καὶ πῶ ὁ θεὸς τῆς πόλεως Σεπφαρέιμ;
μὴ ἐδυνάτω ῥύσαιθα Σαμάρεια ἐκ χειρὸς μου;
20 Τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τέτων, ὃς πε-
ρῦσαιτο τὴν γῆν αὐτῆ ἐκ τῆς χειρὸς μου, ὅτι
ῥύσεται ὁ θεὸς τὴν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς μου;
21 Καὶ ἐσιώπησαν, καὶ ὁδοὶς ἀπεκλείθη αὐτῶν
λόγον, ἀφ' ὅτου πρῶτα τὸν βασιλέα μηδένα
ἀποκριθῆναι Χ αὐτῶν. 22 Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλια-
κίμ ὁ τῆς Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομιάς ὁ
γραμματεὺς τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωάχ ὁ τῆς
Ἀσαφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν
ἐχρισμένοι τῆς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῶν
τῆς λόγους Ῥαφάκου.

Αἰμαῖθ

Κ Ε Φ.

ΚΕΦ. ΛΖ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Λ Ζ'.

1 **Κ** ΑΙ ἐγένετο οὕτως καθ' ἡκούσας τὸν βασιλέα
Ἐζεκίαν, ἔρχεται τὰ ἱμάτια, καὶ σάκ-
κον περιβάλλει, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶ-
κον Κυρίου, 2 καὶ ἀπέστειλεν * τὸν Ἐλια-
κίμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα,
καὶ τῆς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους *πρὸς*
σάκκοις, *πρὸς* Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμώς τὸν πρῶτον *Ἀμμώς*
πρῶτον, 3 καὶ εἶπαν αὐτοῖς ταῦτα λέγει Ἐζεκίας·
ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγκτοῦ καὶ
ὀργῆς ἢ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἦκει ἡ ὥδιν τῆς πικρί-
σης, ἰσχυρὸν δὲ ἔχει τὸ τεκεῖν. 4 Εἰσακήσασθε
Κύριε ὁ Θεός σου τῆς λόγους Ῥαψάκου, οὓς
ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὀνειδίζειν
θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγους οὓς ἠκούσεν Κύριος
ὁ Θεός σου, καὶ διεθήθη πρὸς Κύριόν σου πρὸς τῶν
καταλελειμμένων τύπων. 5 Καὶ ἦλθον οἱ παῖ-
δες τῶ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν, 6 καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύ-
ριον ὑμῶν ταῦτα λέγει Κύριος· μὴ φοβηθῆς ἀπὸ
τῶν λόγων ὧν ἠκούσας, οὓς ὀνειδισαὶν με οἱ πρεσ-
βεις βασιλέως Ἀσσυρίων. 7 Ἴδ' ἐγὼ ἐμβα-
λῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίας
ἀποσπρήσειμι εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ πεσῶνται
Q 3 *μαχαίραι*

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΛΖ΄.

μαχαίρα ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. 8 Καὶ ἀπέσρεψεν
Ῥαφάκης, καὶ κατέλαβεν πολιορκουῦντα τὸν
✠ βασιλέα Ἀσσυρίων Δοβνά· καὶ ἤκουσεν βασι-
λεὺς Ἀσσυρίων, ὅτι ✠ ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχεΐς, 9 καὶ
ἐξῆλθεν **Θαρακά** βασιλεὺς Αἰθίοπων πολιορκῆσαι
αὐτόν· καὶ ἀκούσας ἀπέσρεψεν, καὶ ἀπέστειλεν
ἀγγέλος πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων. 10 Οὕτως
εἰρεῖτε Ἐζεκία βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας· μὴ σε ἀπα-
τάτω ὁ θεός σου, ἐφ' ᾧ ✠ σὺ ἵπεποιθώς ἐπὶ
εἰς χεῖρας αὐτοῦ, λέγων· ἔμὴ πρὸς Δαυὶδ τὴν Ἰερουσαλήμ ἐν
χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. 11 Ἡ ✠ σὺ οὐκ
ἤκουσας, ἀ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων, πᾶσαν
τιμὴν γῆν ὡς ἀπώλεσαν. Χ αὐτίμ; ✠ καὶ σὺ
ἐνδύστη; 12 Μὴ ἐρρύσαντο αὐτὸς οἱ θεοὶ τῶν
ἔθνῶν, οὓς οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν, τὴν τε
Γωζᾶν, καὶ Χαρρᾶν, καὶ Ῥαφεΐς, Χ καὶ ἦες Ἀδάν·
αἱ οἱ εἰσὶν ἐν χώρᾳ Θουμάδ; 13 Ποῦ εἰσὶν οἱ
Ἄμαρ βασιλεῖς Αἰμάθ καὶ Ἀρφαθ, καὶ Χ βασιλεὺς πό-
λεως Σεπφαρέμ, Ἀναεγλῆγαυά; 14 Καὶ ἔλα-
βεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον πρὸς τῶν ἀγγέλων,
✠ καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ
ἠνοιξεν αὐτὸ ✠ Ἐζεκίας ἐναντῖον Κυρίου. 15 Καὶ
προσηύξατο Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέγων·
16 Κύριε Σαβαώθ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος
ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, σὺ θεὸς μόνος εἶ πάσης βα-
σιλείας

ΚΕΦ. ΛΖ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

σιλείας τῆς οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν, 17 κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, εἰσα-
κασον Κύριε, ἀνοιξον Κύριε τὰς ὀφθαλμούς σου, εἰσ-
βλεψον Κύριε, καὶ ἴδε τὰς λόγους, οὓς ἀπέσει-
λεν Σενναχωρείμ ὀνειδίζων θεὸν ζῶντος. 18 Ἐπ'
ἀληθείας γὰρ, Κύριε, ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυ-
ρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὴν χώραν αὐ-
τῶν, 19 καὶ στήθαι τὰ εἶδωλα αὐτῶν εἰς
τὸ πῦρ· ἔ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀν-
θρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπάλεσαν αὐτούς.
20 Νῦν δὲ Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ
χειρὸς αὐτῆ, ἵνα γινῶ πάσα βασιλεία τῆς γῆς,
ὅτι σὺ εἶ θεὸς μόνος. 21 Καὶ ἀπεστάλη Ἡ-
σαΐας υἱὸς Ἀμώς πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
ταῦτα λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· ἤκουσα ἀ-
ποροπύξω πρὸς μέ πρὸς Σενναχωρείμ βασιλέως
Ἀσσυρίων. 22 Οὕτως ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησεν
πρὸς αὐτῶν ὁ θεός· ἐφάυλισέν σε, καὶ ἐμυκτή-
ρισέν σε πρὸς θυγάτηρ Σιών, ὅτι σὺ κεφα-
λίαν ἐκίνησεν θυγάτηρ Ἱερουσαλήμ. 23 Τίνα
ὀνειδίσας καὶ πρὸς ἔξω; ἢ πρὸς τίνα ὑψώσας
τὴν φωνὴν σου; καὶ σὺ ἦρας εἰς ὑψὺ τὰς
ὀφθαλμούς σου, εἰς τὸν ἅγιον τῆ Ἰσραὴλ;
24 Ὅτι δι' ἀγγέλων Χ σου ὀνειδίσας Κύριον· σὺ
γὰρ εἶπας, πρὸς πᾶσι τῶν ἀρμάτων Χ μου ἐγὼ

Σὺ
αὐτῶν

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΛΖ.

ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τῆς Λι-
 βάνου, καὶ ἔκοφα τὸ ὕψος τῆς κέδρου αὐτοῦ,
 καὶ τὸ κάλλος κυπαρίσσου Χ αὐτῆ, καὶ εἰσῆλ-
 θον εἰς ὕψος μέρους τῆς δρυμοῦ Χ τῆς Καρμύλης·
 25 καὶ ἔθραγα γέφυραν, καὶ ἠρήμωσα ὕδατα καὶ
 πᾶσαν σιναγωγὴν ὕδατος. 26 Οὐ ταῦτα
 ἤκασας πάλα, ἀ ἐγὼ ἐποίησα; ἔξ ἀρχαίων ἡμε-
 ρῶν σιναγῶγα, νῦν δὲ ἐπέδειξα ἔρημῶσαι ἔθνη
 ἐν ὄχεσι, καὶ ἐνοικοῦσιν ἐν πόλεσιν ὄχεσι.
 27 Ἀνῆκα τὰς χεῖρας, καὶ ἔξηρανθῆσαν, καὶ
 ἐγένοντο ὡς χόρτος χλωρὸς ὑπὲρ δωματίων, καὶ
 ὡς ἄρρωστος Χ ἀρνηζομένη, πρὸς τῆς τελευτησῆσαι.
 28 Νῦν δὲ πλὴν ἀνάπαυσίν σου, καὶ πλὴν ἔξο-
 δόν σου, καὶ πλὴν εἰσοδόν σου ἐγὼ ὀπίσταμαι·
 29 ὁ δὲ θυμὸς σου, ὃν ἐθυμώθῃς Χ πρὸς με,
 καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς με, καὶ ἐμβαλά-
 φησιν εἰς πλὴν ῥιναῖ σου, καὶ χαλινὸν εἰς τὰ χεί-
 λι σου, καὶ ἀποσρέψω σε τῆ ὀδῶ, ἢ ἠλθῆς ἐν
 αὐτῇ. 30 Τῦτο δὲ σοι τὸ σημεῖον· φάγε τῆ-
 τον τὸν σῆμαυτὸν ἀ ἐσπαρχας, καὶ τῶ σῆμαυτῶ
 τῶ δούτέρῳ τὸ κατὰλειμμα, τῶ δὲ τρίτῳ Χ ἔτι
 ἀμῆσητε ἀμῆσητε, καὶ φυτεύσατε ἀμπελῶνας,
 καὶ φάγεθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. 31 Καὶ ἔσον-
 ται οἱ καταλελειμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φυήσουσιν
 ῥίζαν κάρτα, καὶ ποιήσουσιν σπέρμα ἀγίον, 32 ὅτε
 ἔξ

ἀμῆσητε

ΚΕΦ. λζ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἐξ Ἱερουσαλήμ ἐξελεύσονται οἱ καταλειμμένοι,
 καὶ οἱ σωζόμενοι ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος Κυρίου ἐπ'
 Σαβαώθ ποιήσῃ ταῦτα. 33 Διὰ τῆτο οὕτως
 λέγει Κύριος· ὅτι βασιλέα Ἀσσυρίων οὐ μὴ
 εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ
 ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ ἐπιβάλῃ ἐπ' αὐτὴν βάλαν
 θυρέον, οὐδ' ἔμὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακα,
 34 ἀλλὰ τῆ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀπογραφί-
 σεται, ✠ καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἔμὴ εἰσέλθῃ
 ταῦτα λέγει Κύριος. 35 Ἐφρασαίᾶ ἕως τῆς
 πόλεως ταύτης τῷ σῶσαι αὐτὴν δι' ἐμέ, καὶ
 διὰ Δαυὶδ τὸν παῖδά μου. 36 Καὶ ἐξῆλθεν
 ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀνείλεν ἐκ τῆς παρεμ-
 βολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν καὶ ὀγδοηκοντα-
 πέντε χιλιάδας· καὶ ἐξαναστάντες ὄπισθ', εὗρον
 πάντα τὰ σώματα νεκρά. 37 Καὶ ἀπογρα-
 φεὶς ἀπῆλθεν Σενναχηρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ
 ὤκησεν ἐν Νινυῖν, 38 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ προσ-
 κυῖν ἐν οἴκῳ Νασσαράχ τὸν πάτεραρχον αὐτοῦ, Ἀσαράχ
 Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασάρ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν Σαரசαί
 αὐτὸν μαχίραϊς, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρ-
 μενίαν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδάν ὁ υἱὸς αὐτῶ
 ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Λ Η'.

Ι **Ε** Γένητο δὲ ἐν τῷ χειρῶν ἐκείνῳ, ἐμαλα-
 κίαθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου· καὶ ἦλθεν
 πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς ὁ προ-
 φῆτης, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ταῦδε λέγει Κύριος·
 τάξαι πρὸς τὸ οἶκόν σου, ὅτι σποθήσῃς σὺ, καὶ
 ἐξήσῃ. 2 Καὶ ἀπέσπρεψεν Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ προσκύξατο πρὸς Κύ-
 ριον, 3 λέγων· Ἐδὴ μνήσθητι ἔτι, Κύ-
 ριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σου μὲτ' ἀληθείας, ἐν
 καρδίᾳ ἀληθινή, καὶ τὰ ἀρετὰ ἐνώπιόν σου ἐποίησα,
 καὶ ἐκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῶ μεγάλῳ. 4 Καὶ
 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἡσαΐαν, λέγων· 5 Πο-
 ρούε, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἐζεκίαν· ταῦδε λέγει Κύριος
 ὁ θεὸς Δαυὶδ τῷ πατρός σου· ἤκουσα τῆς φωνῆς
 τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἶδον τὰ δάκρυά σου, ἰδοὺ
 προσέθημι πρὸς τὸν χρόνον σου ἔτη δεκαπέντε,
 [σώσω] 6 καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων ἔξομαι σε
 καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως τού-
 τῃς ὑπερασπισθῶ. 7 Γένητο δὲ σοι τὸ σημεῖον πρὸς
 Κυρίου, ὅτι ὁ θεὸς ποιήσει τὸ ῥῆμα τούτο· 8 ἰδοὺ
 ἐγὼ σπρέψω τὴν σκιάν των ἀναβαθμῶν, οὓς κατέβη
 ὁ ἥλιος, τὴν δέκα ἀναβαθμῶν τῆς οἴκου τῆ πα-
 τρός σου, σπρέψω Χ εἰς τὰ ὀπίσω τὸν ἥλιον τὴν
 δέκα

ΚΕΦ. λη'. Η Σ Α Ι Λ Σ.

δέξα αναβαθμύς· καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τῆς δέξα
ἀναβαθμοῦς, οὓς κατέβη ἡ σκιά.

9 [Ὡδύ.] ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΖΕΚΙΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑΙΑΣ ΗΝΙΚΑ
ΕΜΑΛΑΚΙΣΘΗ ΚΑΙ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ
ΤΗΣ ΜΑΛΑΚΙΑΣ ΑΥΤΟΥ.

10 Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψι τῶν ἡμερῶν μου, πορεύ-
σασμαι ἐν πύλαις ἁδύ, καταλείψω τὰ ἔτι
ταῖ ὀπίλοιπα.

11 Εἶπα, ἔκετι ἔ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τῷ θεοῦ
ὀπί τῆς γῆς ✕ ζώντων,

Οὐκέτι ἔ μὴ ἴδω ἄνθρωπον ✕ μίᾳ κατοικούντων.

12 ἐξέλειπεν ἔκ τῆς συγγενείας μου,

[Κατέλιπον τὸ ὀπίλοιπον τῆς ζωῆς μου,] ἐξῆλ- λοιπόν.
θεν καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ, ὡσπερ ὁ κατα-
λύων σκηνὴν πύξας.

Τὸ πνεῦμά μου πρ' ἐμοὶ ἐγένετο, ὡς ἴσος ἐρί-
θου ἐγγύσσης ἔκτεμῆν.

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πρὸ δόθῆω ἕως παρωὶ ὡς
λέοντι, ἔτως πάντα τὰ ὄσῳ μου συνέτριψεν,
Ἄπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως τῆς νυκτὸς παρε-
δόθῆω.

14 Ὡς χελιδῶν, οὕτως φωνήσω, καὶ ὡς περὶ τερά,
οὕτως μελετήσω.

Ἐξέλιπον γάρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τῷ βλέπειν
εἰς

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. λη'.

εἰς τὸ ὕψος τῆ ἔρανος πρὸς τὸν Κύριον,
ὃς ἔξείλατό με, καὶ ἀφείλατό με τὴν ὀδύ-
νῃν τῆς ψυχῆς.

15 ✕ Καὶ αὐτὸς ἐποίησεν καθοδήγησιν πάντας ἐνιαυτὸς μου.

16 Κύριε, πρὸς αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι, καὶ
ἐξήγειράς μου τὴν πονίαν, καὶ πρὸς ἀκλι-
θεῖς ἔζησα.

17 ✕ Ἴδ' εἰς εἰρήνῃν πικρία μου· εἶλα γὰρ με τὴν
ψυχῆν, ἵνα μὴ σπόληται, καὶ ἀπέρριψάς
ὀπίσω μου πάσας τὰς ἀμαρτίας μου.

18 Οὐ γὰρ οἱ ἐν ἄδου ἀνέσουςίν σε,
οὐδὲ οἱ σποθανόντες εὐλογήσουσίν σε, ἔδ' ἐλ-
πίουσιν οἱ ἐν ἄδ' τὴν ἐλεημοσύνην σου.

19 Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσίν σε, ὃν τρέπον κατὰ γῶ-
ν τὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω,
ἃ ἀναγγελῶσιν τὴν δικαιοσύνην σου, 20 Κύ-
ριε, τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ ἔπαύσομαι εὐλογῶν σε μὲν ψαλτηρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, κατὰ ἀνα-
πῆν τῆ οἴκου τῆ θεοῦ.

21 Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν· λάβε πα-
λάθῃν ἑκ σίκων, καὶ τρίψον, καὶ κατὰ-
πλασάμ ✕ ὅτι τὸ ἔλκος, καὶ ὑγίης ἔσθ.

22 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· τῆτο τὸ σημεῖον, ὅτι ἀνα-
θήσομαι εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τῆ θεοῦ;

ΚΕΦ.

Κ Ε Φ. Λ Θ'.

Ι **Ε**Ν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Μαρωδάχ
 Βαλαδάν υἱὸς τῆς Βαλαδάν, ὁ βασιλεὺς Ἀλαδάν
 τῆς Βαβυλωνίας ὀπιτολάς καὶ πρέσβεις
 καὶ δῶρα Ἐζεκίας· ἤκουσεν γάρ, ὅτι ἐμαλακίῃσθι
 ἕως θανάτου καὶ ἀνέστη, 2 καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐ-
 τοῖς Ἐζεκίας χάριν μεγάλην, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς
 τὸν οἶκον τῆς νεχωῦᾶ, καὶ τῆς σακτῆς, καὶ τῶν
 θυμιαμάτων, καὶ τῆς μύρας, καὶ τῆς ἀργυρίας, καὶ
 τῆς χρυσίας, καὶ πάντα τὰς οἴκους τῶν σκευῶν
 τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα ἰὼ ἐν τοῖς θησαυροῖς
 αὐτῆς· καὶ οὐκ ἰὼ ἔβην ὃ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζε-
 κίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς, ✕ καὶ ἐν πάτῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῆς.
 3 Καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν
 βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τί λέ-
 γουσιν οἱ ἄνθρωποι ἕτοι; καὶ πόθεν ἤκουσιν πρὸς
 σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκου-
 σιν πρὸς μέ ἐκ Βαβυλῶν. 4 Καὶ εἶπεν
 Ἡσαΐας· τί ἴδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐζε-
 κίας· πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου ἴδουσιν, καὶ ἐκ
 ἔστι ✕ πρᾶγμα ἐν τῷ οἴκῳ μου, ὃ οὐκ εἶδου-
 σαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. 5 Καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Ἡσαΐας· ἀκουσον τὸν λόγον Κυρίου
 Σαβαώθ. 6 Ἰδὲ ἡμέρα ἐρχομαι, λέγει Κύ-
 ριος,

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. λη'.

εις τὸ ὕψος τῆ ἔρανος πρὸς τὸν Κύριον,
ὃς ἔξείλατό με, καὶ ἀφείλατό με τὴν ὀδύ-
νῃ μου τῆς ψυχῆς·

15 ✠ Καὶ αὐτὸς ἐποίησεν καθοδήγησιν πάντας ἐνιοῦντές με.

16 Κύριε, πρὸς αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι, καὶ
ἐξήγειρός μου τὴν πονίαν, καὶ πρὸς ἀσκλη-
θεὶς ἐζήσασα.

17 ✠ Ἴδὲ εἰς εἰρήνῃ μου πικρία μου· εἶλα γὰρ με τὴν
ψυχῆν, ἵνα μὴ ἀπόληται, καὶ ἀπερρίψας
ὀπίσω μου πάσας τὰς ἀμαρτίας μου.

18 Οὐ γὰρ οἱ ἐν ἄδου ἀνέσουςίν σε,
οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσίν σε, ἔδὲ ἐλ-
πίουσιν οἱ ἐν ἄδου τὴν ἐλεημοσύνην σου·

19 Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσίν σε, ὃν τρόπον καὶ γὰρ
ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω,

ἵνα ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην σου, 20 Κύ-
ριε, τῆς σωτηρίας μου·

καὶ ἐπαύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, κατὰ τὴν
ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θεοῦ.

21 Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν· λάβε πα-
λάθῃ σου σίκων, καὶ τρίψον, καὶ κατὰ-
πλασάτω ✠ ὅτι τὸ ἔλκος, καὶ ὑγίης ἔσθι.

22 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· τῆτο τὸ σημεῖον, ὅτι ἀνα-
θήσομαι εἰς τὸν οἶκον Κυρίου τῷ θεοῦ;

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Λ Θ'.

Ι **Ε**Ν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Μαβαδάχ
 Βαλαδάν υἱὸς τῆ Βαλαδάν, ὁ βασιλεὺς Ἀλαδάν
 τῆς Βαβυλωνίας ὑπὸ τοῦ αἰσίου καὶ τῆς ἀρεσκείας
 καὶ δῶρα Ἐζεκίας· ἤνευθεν γάρ, ὅτι ἐμαλακίωθη
 ἕως θανάτου καὶ ἀνέστη, 2 καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐ-
 τοῖς Ἐζεκίας χάριν μεγάλην, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς
 τὸν οἶκον τῆ νεχωῦᾶ, καὶ τῆς σακτῆς, καὶ τῶν
 θυμιαμάτων, καὶ τῆ μύρου, καὶ τῆ ἀργυρείου, καὶ
 τῆ χρυσεῖου, καὶ πάντας τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν
 τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα ἰδοὺ ἐν τοῖς θησαυροῖς
 αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἰδοὺ ἔθεν ὃ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζε-
 κίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, * καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.
 3 Καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν
 βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τί λέ-
 γουσιν οἱ ἄνθρωποι ἕτοι; καὶ πόθεν ἤκουσιν πρὸς
 σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας· ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκου-
 σιν πρὸς μέ ἐκ Βαβυλωνῶν. 4 Καὶ εἶπεν
 Ἡσαΐας· τί ἴδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐζε-
 κίας· πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου ἴδουσαν, καὶ ἐκ
 ἔστιν ἡ προφητεία ἐν τῷ οἴκῳ μου, ὃ ὅσα εἶδο-
 σαν, ἄλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. 5 Καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Ἡσαΐας· ἀκουσον τὸν λόγον Κυρίου
 Σαβαώθ. 6 Ἰδοὺ ἡμέρας ἔρχονται, λέγει Κύ-
 ριος,

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Μ'.

ειος, καὶ λήφονταί πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου,
καὶ ὅσα σωθήσονται οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέ-
ρας τῆς αὐτῆς, εἰς Βαβυλῶνα ἦξί, καὶ ἔμὴ κατα-
λείψωσιν ἔδρην· εἶπεν δὲ ὁ θεός. 7 Ὅτι καὶ ἀπὸ
ἐγέννησας τῶν τέκνων σου ὧν γενήσῃς, λήφονταί καὶ ποιή-
σουσιν ἀπάδοντα, ἐν τῷ οἴκῳ τῆ βασιλείας τῶν
Βαβυλωνίων. 8 Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡ-
σαΐαν· ἀγαθὸς ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησεν, γε-
νέσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς ἡμέραις μῆ.

Κ Ε Φ. Μ'.

Κύριος **Π** Αρακαλεῖτε, πρᾶκαλεῖτε τὸν λαόν μου,
λέγει ὁ θεός. 2 Ἰερεῖς, λαλήσατε
εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλήμ, πρᾶ-
καλέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπεινότης
αὐτῆς, λελυται αὐτῆς ἡ ἀμαρτία, ὅτι ἐδόξαθ
ἐκ χειρὸς Κυρίου διπλά τὰ ἀμαρτήματα αὐτῆς.
3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν
ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους τῆ θεῶ
ἡμῶν. 4 Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ
πάν ὄρος καὶ βουνοὶ ταπεινωθήσονται· καὶ ἔσται τὰ
ὄρη λείας σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδιά,
5 καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου, καὶ ὄψεται
πᾶσαι σάρξ τὸ σωτήριον τῆ θεοῦ, ὅτι Κύριος
ἐλάλησεν. 6 Φωνὴ λέγοντος, βόησον· καὶ εἶπα·
πί

ΚΕΦ. μ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

τί βοήσω; πᾶσα σαῖρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα
ἀνθρώπου, ὡς ἀνθ^θ χόρτος. 7 Ἐξηράθη ὁ
χόρτ^θ, καὶ τὸ ἀνθ^θ ἐξέπεσεν, ✠ ὅπ^π πνεῦμα
Κυεῖς ἐπνέσεν εἰς αὐτό· ἀληθῶς χόρτος ὁ λαός. 8 ἐξη-
ράθη χόρτος, ἐξέπισε τὸ ἀνθ^θ. τὸ δὲ ῥῆμα τῷ θεῷ
ἡμῶν μένη εἰς τὸν αἰῶνα. 9 Ἐπ' ὄρους ὑψηλὸν
ἀνάβηθι, ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, ὑψώσον τῇ ἰσχύϊ
τιῷ φωναί σου, ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσαλήμ·
ὑψώσαιε, μὴ φοβῆσθε· εἶπον τὰς πόλεις Ἰούδα·
ἰδοὺ ὁ θεὸς ὑμῶν, 10 ἰδοὺ Κύριος Κύρι^θ μετὰ
ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίον Χ αὐτῷ" μετὰ
κυεῖας, ἰδοὺ ὁ μοσθὸς αὐτῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ
ἔργον Χ ἐκείνου ἐπισημαῖον αὐτῷ. 11 Ὡς ποιμικὸν
ποιμανῆ τὸ ποιμνιον αὐτῷ, καὶ τῷ βραχίονι αὐτῷ
σπαράξῃ ἄρνας, καὶ ✠ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῷ βασίσει·
ὡν γαστὴρ ἐχέσας ὡς θηκαλέσφ. 12 Τίς ἐμέ-
πησεν τῇ χειρὶ ✠ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν ἔρα-
νὸν σπιθαμῆ, καὶ πᾶσαι τιῷ γλιῶ δρακί; τίς
ἔφησεν τὰ ὄρη γαθμῶ, καὶ τὰς νάπας ζυγῶ;
13 Τίς ἔγνω νοῦν Κυεῖου, καὶ τίς σύμβουλ^θ
αὐτῷ ἐγένεθ, ὃς συμβεβίασθ αὐτόν; 14 Ἡ πρὸς
τίνα συνεβλάβασατο, καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ
τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδει-
ξεν αὐτῷ; ἢ τίς παρεδῶκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταπο-
δοθήσεται αὐτῷ; 15 Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς
σαγῶν

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ'.

σαλῶν ἄπὸ κάρου, καὶ ὡς ῥοπή ζυγῶ ἐλογιάθη-
 σαν, καὶ ὡς σίελος λογιθήσονται; 16 Ὁ δὲ
 Λίβανος ἔχ' ἰκανὸς εἰς καῦσιν, καὶ πάντα τὰ τε-
 περάποδα οὐχ ἰκανὰ εἰς ὀλοκάρπωσιν, 17 καὶ
 πάντα τὰ ἔθνη ὡς ᾠδὴν εἰσιν, καὶ εἰς οὐδὲν ἐλο-
 γίσθησαν ✠ αὐτῶ. 18 Τίμι ὁμοιώσατε Κύριον,
 καὶ τίμι ὁμοιώματι ὁμοιώσατε αὐτῶν; 19 Μὴ
 εἰκόνα ἐποίησεν τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνδύσας
 χρυσίον παρειχρύσωσεν αὐτόν; ὁμοίωμα κατε-
 σκόβασεν αὐτόν; 20 Εὐλὸν γὰρ ἄσηπτον ἐκλέ-
 ζητῆ γεται τέκτων, καὶ σοφῶς ζητήσει πῶς φήσῃ αὐτῶ
 εἰκόνα, καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. 21 Οὐ γνώσε-
 αθε; οὐκ ἀκύσεαθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἔξ ἀρχῆς
 ὑμῶν; ἔκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς γῆς; 22 Ὁ
 κατέχων τὸν γῆρον τῆς γῆς· καὶ οἱ ἐνοικοῦντες
 ἐν αὐτῇ ὡς ἀκείδεις· ὁ φήσας ὡς καμάραν τὸν
 ἔρειον, καὶ ἀφαιτίας Χ αὐτῶν ὡς σκηπὺ καδο-
 κῆν, 23 ὁ διδάσ ἀρχόντας εἰς ᾠδὴν ἀρχεν,
 τὴν δὲ γῆν ὡς ᾠδὴν ἐποίησεν. 24 Οὐ γὰρ μὴ
 ἀπέρουσιν σπεύρωσιν, οὐδὲ μὴ φυτῶσασιν, οὐδὲ μὴ ρίζωθῆ εἰς
 φυτῶσασιν τὴν γῆν ἢ ρίζα αὐτῆς· ἐπιδύσει ἐπ' αὐτῆς, καὶ
 ἐξηράνθησαν, καὶ καταγίς ὡς φρύγανα ἀναλή-
 φεται αὐτῆς. 25 Νυνὼ οὖν τίμι με ὁμοιώσατε,
 καὶ ὑψωθήσομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος, 26 Ἀναβλέ-
 ψατε εἰς τὸ ὕψος τῆς ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ἴδετε,
 τίς

ΚΕΦ. μα'. Η Σ Α Ι Α Σ.

τίς κατέδειξεν πάντα τῶντα; ὁ ἐκφέρων χαλὰ
ἀειθμὸν τὸν κόσμον αὐτῷ, πάντα ἐπ' ὄνοματι χα-
λέσθ' ἀπὸ τῆς πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτῃ ἰσχύος
ᾧδέν σε ἔλαθεν. 27 Μὴ γὰρ εἶπης Ἰακώβ,
καὶ τί ἐλάλησας Ἰσραήλ; ἀπεκρύβη ἡ ὁδὸς μου
ἀπὸ τῶ θεῶ, καὶ ὁ θεὸς μου τὴν κείσιν Χ μου
ἀφείλεν, καὶ ἀπέστη. 28 Καὶ νῦν ὅδε ἐγνώσθ'·
εἰ μὴ ἤκασας; θεὸς αἰώνιος, θεὸς ὁ κατασκυβάσας
τὰ ἄκρα τῆς γῆς, ὃ σπινιάσθ', ᾧδὲ κοπιάσθ',
ᾧδὲ ἐστὶν ἐξάρσεις τῆς φρονήσεως αὐτῷ, 29 δι-
δύς τοῖς σπινιάσθ' ἰσχύ, καὶ τοῖς μὴ ὀδυωμενίοις
λύπην. 30 Πεινάσουσιν γὰρ νεώτεροι, καὶ κο-
πιάσουσιν νεομίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίχουες ἐσονται.
31 Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύ,
πλεθυνήσουσιν ὡς ἀετοὶ, δραμῶνται καὶ ὃ κοπιά-
σουσιν, βαδιούνται καὶ ὃ σπινιάσουσιν.

Κ Ε Φ. Μ Α'.

Ι Ε Γκαμίζεσθε πρὸς μέ, ἡῆσοι, οἱ γὰρ ἀρ-
χόντες ἀλλάξουσιν ἰσχύ· ἐγρησάπασαν
καὶ λαλησάπασαν ἅμα, τότε κρίσιν ἀναλ- κρίσεις
γειλάπασαν. 2 Τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν
δικησοῦνίην, ἐκάλεσεν αὐτὴν καὶ πόδας αὐτῆ,
καὶ πορεύσεια; δώσθ' ἐιδυπὸν ἐθνῶν, καὶ βασι-
λεῖς ἐκρήσθ' καὶ δώσθ' εἰς γῆν τὰς μαχάρας
R αὐτῆ,

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. μα'.

αὐτῆς, καὶ ὡς φρύγανα ἔξωσμένα τὰ τέσσα αὐ-
 τῆς. 3 Καὶ διώζεται αὐτὴς, καὶ διελύσεται
 ἐν εἰρήνῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ✕ οὐκ ἔξει.
 4 Τίς σῆγήσει, καὶ ἐποίησεν ταῦτα; ἐκάλεσεν
 αὐτῶν ὁ καλῶν αὐτῶν ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς· ἐγὼ
 θεὸς πρεσβύτερος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγὼ εἰμι.
 5 Εἶδον ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἄκρα τῆς
 γῆς ✕ ἐξέστησαν ἠγγισαν, καὶ ἦλθον ἅμα,
 6 κείνων ἕκαστος τῷ πλησίον, καὶ τῷ ἀδελφῷ
 βοηθήσασιν, καὶ ἐρῶν. 7 Ἰόχυσεν ἀνὴρ τέκτων, καὶ
 χαλκεὺς τύπων σφύρη, ἅμα ἐλαμύων· τότε μὲν
 ἐρῶν, σύμβλημα καλὸν ὄσιν, ἰοχύωσαν αὐτὰ ἐν
 ἡλώσι, θήσουσιν αὐτὰ, καὶ ἐκινήσουσιν αὐτά. 8 Σὺ
 δὲ Ἰσραὴλ, πᾶς μου, Ἰακώβ, ὃν ἐξελεξάμην,
 σπέρμα Ἀβραάμ, ὃν ἠγάπησα, 9 ἔαντελα-
 βόμην ἀπ' ἀκρῶν τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν
 αὐτῆς ἐκάλεσά σε, καὶ εἶπά σοι, πᾶς μου εἶ,
 ἐξελεξάμην σε, καὶ ἐκ ἐγκατέλιπόν σε, 10 μὴ
 φοβῆ, μὲν, σὺ γὰρ εἰμι, μὴ πλοῦσῶ· ἐγὼ γὰρ
 εἰμι ὁ θεὸς σου, ὁ σὺνιούσας σε καὶ ἐβοήθησά σοι,
 καὶ ἠσφαλισάμην σε τῇ δεξιᾷ τῇ δικαίᾳ μου.
 11 Ἴδὲ ἀντιθέσουσιν αὐτῶν καὶ ἐντραπήσουσιν πάν-
 τες οἱ ἀντικείμενοί σοι, ἔσουσιν γὰρ ὡς οὐκ ὄντες,
 καὶ ἀπολῶνται πάντες οἱ ἀντίδικοί σου. 12 Ζη-
 τήσεις αὐτὴς, καὶ ἐκ μὴ εὐρησῶ τὴς ἀνθρώπων, οὐ
 πρῶντή-

ΚΕΦ. μα'. Η Σ Α Ι Α Σ.

πρόνοιήσουσιν εἰς σέ· ἔσονται γὰρ ὡς ὄντες,
καὶ ὄντες ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε· 13 ὅτι
ἐγὼ ✠ Κύριος ὁ θεός σου, ὁ κρατὴς τῆς δεξιᾶς
σου, ὁ λέγων σοι· μὴ φοβού, ✠ ἐγὼ ἐβόηθασά σοι·
14 μὴ φοβῆ σκώληξ Ἰακώβ, ὀλιγοὺς Ἰσραὴλ, ἐγὼ
ἐβόηθασά σοι, λέγει ὁ θεός, ὁ λυτρουμένός σε
✠ ἅγιος Ἰσραὴλ. 15 Ἰδὲ ἐποίησά σε ὡς προ-
χοῦς ἀμάξης ἀλοῶνται κτηνοὺς φοριτοειδῆς, καὶ
ἀλοήσεις ὄρη, καὶ λεπτεῖς βοῦκούς, καὶ ὡς
κροῦθῆσιν, 16 καὶ λικμήσεις, καὶ ἄνεμος λή-
φεται αὐτῆς, καὶ καταγίς ἀφασπερὶ αὐτῆς·
σύ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν Χ Κυρίῳ, ἐν τοῖς ἁγίοις Ἰσ-
ραὴλ, 17 καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ
ἐνδεδεῖς· ζητήσουσιν γὰρ ὕδωρ, καὶ ὄντες ἔσται, ἡ
γλώσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηρανθή· ἐγὼ
Κύριος ὁ θεός, ἐγὼ ἐπακύσομαι Χ αὐτῶν ὁ θεός
Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ ἐκκαταλείψω αὐτῆς, 18 ἀλλὰ
ἀνοιξῶ ὅτι πᾶν ὄρειον ποταμῆς, καὶ ἐν μέσῳ πε-
δίῳ πηγᾶς· ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἔλη ✠ ὑδά-
των, καὶ τὴν διψῶσαν γῆν εἰς ὑδρογωγῆς.
19 Θήσω εἰς τὴν ἀνυδρον γῆν, κέδρον καὶ πύ-
ξον, καὶ μυρσίνην καὶ κυπάρισσον, καὶ λούκιον,
Χ καὶ θήσω ἐν τῇ Ἀραβῇ Βραθυδαὰρ καὶ Θαασὲρ ἅμα.
20 Ἴνα ἴδωσιν καὶ γινῶσιν, καὶ ἐννοηθῶσιν καὶ ὅτι-
γῶνται ἅμα, ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησεν ταῦτα

χοῦ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μα'.

πάντα, καὶ ὁ ἄγιος τῷ Ἰσραὴλ κατέδειξεν
 Χ αὐτά. 21 Ἐγγίξει ἡ κείσις ὑμῶν, λέγει
 Κύριος ὁ Θεός· ἤγισαν αἱ βυλαὶ ὑμῶν, λέγει ὁ
 βασιλεὺς Ἰακώβ. 22 Ἐγίσσάπισαν, καὶ ἀναγ-
 γελάπισαν ὑμῖν ἃ συμβήσεται, ἢ τὰ φρότερα
 πῖνα ἰού, εἶπατε, καὶ ὀπισθήσομεν τὸν νοῦν, καὶ
 γνωσόμεθα τί τὰ ἔρχεται καὶ τὰ ἐπερχόμενα·
 εἶπατε ἡμῖν, 23 ἀναγγείλατε τὰ ἐπερχόμενα
 ἐπ' ἐμάς, καὶ γνωσόμεθα, ὅτι θεοὶ ἐστέ· εὐποίη-
 σατε καὶ κακώσατε, καὶ θαυμασόμεθα, καὶ ὀψο-
 μεθα ἅμα, 24 ὅτι πόθεν ἐστέ ὑμεῖς, καὶ πόθεν
 ἡ ἐργασία ὑμῶν· ἐκ γῆς βδέλυγμα ἐξελέξαντο
 ὑμᾶς, 25 ἐγὼ ἤγειρα τὸν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ τὸν ἀπὸ
 ἡλίου ἀνατολῶν κλήσοντα τῷ ὀνόματί μου· ἐρ-
 χέσασαν ἄρχοντες, καὶ ὡς πηλὸς κεραμέως, καὶ ὡς
 κεραμεὺς καταπατήσῃ τὸν πηλόν, ὕψως καταπα-
 τηθήσεσθε. 26 Τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἐξ ἀρχῆς,
 ἵνα γινώμεν καὶ τὰ ἐμπεραθῆναι; καὶ ἐρῶμεν, ὅτι
 ἀληθῆ ἐσθιν· ἐκ ἐστὶν ὁ φρολέγων, ἐδ' ἀκύνει τὴς
 λόγους ὑμῶν. 27 Ἀρχὴν Σιών δώσω, καὶ Ἰερου-
 σαλήμ ὡς καταλέσω εἰς ὁδόν. 28 Ἀπὸ γὰρ πᾶν
 ἐθνῶν, ἰδοὺ ἔθεῖς· καὶ ἀπὸ πᾶν εἰδώλων αὐτῶν
 οὐκ ἰού ὁ ἀναγγέλλων· καὶ εἰάν ἐρωτήσω αὐτῆς
 πόθεν ἐστέ; ἢ μὴ ἀποκριθῶσίν μοι. 29 Εἰσὶν γὰρ
 οἱ ποιῶντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλοῦντες ὑμᾶς.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. Μ Β'.

Ι Ακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήφομαι αὐτῶν Ἰσ-
 ραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐ-
 τὸν ἡ ψυχὴ μου, ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου
 ἐπ' αὐτὸν, κείσιν τοῖς ἔθνεσιν ἔξοίσε, ² οὐ
 κρᾶξεται, οὐδὲ ἀήσε, οὐδὲ ἀκουθήσεται ἔξω
 ἡ φωνὴ αὐτοῦ. ³ Κάλαμον σιωτεθλασμήνον
 ἔ σιωτείψη, καὶ λίνον καπνιζόμενον ἔ σβέσε,
 ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἔξοίσε κείσιν, ⁴ ἀνα-
 λάμψει, καὶ ἔ θραυθήσεται, ἕως ἀν θῆ ἔπι
 τῆς γῆς κείσιν, καὶ ἔπι τῷ ὀνόματι αὐτῶ ἔθνη
 ἐλπιούσιν. ⁵ Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεός,
 ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ πήξας αὐτὸν, ὁ γε-
 ρεώσας τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ δὲς
 πνοὴν τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς, καὶ πνεῦμα τοῖς
 πατῶσιν αὐτῶν. ⁶ Ἐγὼ Κύριος ὁ θεός ἐκά-
 λεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς
 χειρὸς σου, καὶ ἐνισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς
 ἀφθνήκειν γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν, ⁷ ἀνοίξαι
 ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἔξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δε-
 δεμμένους, καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς κρατημένους
 ἐν σκότι. ⁸ Ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, τῆτό μου
 ἔβην τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἐτέρῳ οὐ δώσω,
 οὐδὲ τὰς ἀρετὰς μου τοῖς γλυπτῶσι. ⁹ Τὰ

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ β'.

ἀναγγελά ἀπ' ἀρχῆς ἰδοὺ ἤχασιν, καὶ καμὰ ἐγὼ ἀναγγελά,
 γέλω, καὶ πρὸ τῆ ἀνατείλας ἐδηλώθη ὑμῖν.
 10 Ὑμνήσατε τῷ Κυρίῳ ὕμνον καμνόν· ἡ ἀρ-
 χὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπ' ἀκρου
 τῆς γῆς· οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν,
 καὶ πλείοντες αὐτῷ, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦν-
 τες αὐταίς. 11 Εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες πε-
 ἄκρων, ἀπ' ἀκρου τῶν ὀρέων βοήσουσιν. 12 Δό-
 σουσιν τῷ Θεῷ δόξαν, τὰς ἀρεταίς αὐτοῦ ἐν
 ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσιν. 13 Κύριε ὁ Θεὸς
 τῶν δυνάμεων ἔξελεύσεται, καὶ σωτήρ ἡ πό-
 λεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον, Χ σημαεὶ καὶ βοήσεται
 ὄπι τῆς ἐχθροῦ αὐτοῦ μετ' ἰχύου. 14 Ἐσιώ-
 πησα, μὴ καὶ αἰεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι·
 ἐκαρτέρησα ὡς ἡ πικρῶσα, ἐκνήσω καὶ ξηρανῶ
 ἅμα, 15 ✕ ἐρημώσω ὄρη καὶ βουῆς, καὶ πάντα
 χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ, καὶ θήσω ποταμὸς εἰς νήσους,
 καὶ ἔλη ξηρανῶ. 16 Καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ
 ἢ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τυφλοὺς, ἃς οὐκ ἤδεισαν, πα-
 τήσω ποιήσω αὐτοῖς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς
 φῶς, καὶ τὰ σκολιά εἰς εὐθεῖαν· ταῦτα τὰ ῥή-
 ματα ἃ ποιήσω, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτάς.
 17 Αὐτοὶ δὲ ἀπεγράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω· ἀρχή-
 θητε

ΚΕΦ. μβ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

Θητε αὐχύνιλω οἱ πεποιθότες ὅτι τοῖς γλυπτῶις,
οἱ λέγοντες τοῖς χωνδυτοῖς, ὑμεῖς ἐστε θεοὶ ἡμῶν.
18 Οἱ κωφοὶ ἀκέσατε, καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναβλέ-
ψατε ἰδεῖν. 19 Καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ' ἢ οἱ παῖ-
δες μου, καὶ κωφοὶ ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν
καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δῦλοι τῆ θεοῦ. 20 Ἴδετε
πλεονάκεις, καὶ οὐκ ἐφυλάξαθε ἠνοιγμένα τὰ
ὦτα, καὶ οὐκ ἠκούσατε. 21 Κύριε ὁ θεὸς
ἐβηλεύσατο ἵνα δικαιοδοῖ, καὶ μεγαλιώη αἴνεσιν.
22 Καὶ ἰδοὺ, ἐγένετο ὁ λαὸς πεπερονομυμῆτος,
καὶ διηρπασμῆτος· ἢ γὰρ παγίς ἐν τοῖς βαμείοις
πῶματαχοῦ, καὶ ἐν οἴκοις ἅμα, ὅπου ἔκρυψαν
αὐτῆς, ἐγένοντο εἰς περονομίω· καὶ οὐκ ἔω ὁ
ἐξαιρούμην ἄρπαγμα, καὶ οὐκ ἔω ὁ λέγων,
ἀπόδ'. 23 Τίς ἐν ὑμῖν ὅς ἐνωπεῖται ταῦτα;
Χ προσέξει καὶ εἰσακέσεται εἰς τὰ ἐπερχόμενα.
24 Τίς ἔδωκεν εἰς ἀρπαγὴν Ἰακώβ καὶ Ἰσ-
ραὴλ τοῖς περονομύουσιν αὐτόν; οὐχὶ ὁ θεὸς ὅ
ἡμάρτοσαν αὐτῶ, καὶ ἐκ ἐβόλοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶ πορεύεσθαι, οὐδὲ ἀκέν τῆ νόμου αὐτοῦ;
25 Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτῆς ὀργὴν θυμῶ αὐτῶ,
καὶ κητίχουσει ἐπ' αὐτῆς πόλεμ', καὶ οἱ συμ-
φλέγοντες αὐτῆς κύκλω, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕκα-
τος αὐτῶ, οὐδὲ ἔθεντο ὅτι ψυχίω, Χ καὶ
ἀνέφθη ἐν αὐτοῖς.

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Μ Γ'.

Κ Ε Φ. Μ Γ'.

Κ ΑΙ νῦν ἔπος λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιή-
 σας σε Ἰακώβ, καὶ ὁ πλάσας σε Ἰσ-
 ραήλ, μὴ φοβῆ, ὅτι ἐλυτρώσάμην σε,
 ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου· ἐμὸς εἶ σύ. 2 Καὶ
 εἰάν τις βλάψῃ σε δι' ὕδατος, μὲν σὺ εἶμι, καὶ πο-
 ταμοὶ ἐσυγκλύσουσίν σε· καὶ εἰάν τις διέλθῃς διὰ
 πυρὸς, ἐμὴν καὶ κατακαύσῃ σε. 3 Ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς σου ὁ ἅγιος
 Ἰσραήλ, ὁ σώζων σε· ἐποίησά σε ἄλλαγμα Αἴ-
 γυπτῶν καὶ Αἰθιοπίαν, καὶ Σοῦνην ὑπὲρ σοῦ.
 4 Ἀφ' οὗ ἐνέπημι ἐγένου σκλάβόν μου, ἐδόξασθαι,
 καὶ γὰρ σε ἠγάπησα, καὶ δώσω ἀνθρώπους πολλὰς
 ὑπὲρ σοῦ, καὶ ἀρχόντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς
 σου. 5 Μὴ φοβῆ, ὅτι μὲν σὺ εἶμι· ἀπὸ ἀνα-
 πολλῶν ἀξιώσω τὸ σπέρμα σου, καὶ ἀπὸ δυσμῶν
 σκευάσω σε. 6 Ἐρῶ τῷ βορρᾷ, ἄγε, καὶ τῷ
 νότι, μὴ κάλυε· ἄγε τῆς υἱός μου ἀπὸ τῆς
 πόρρωθεν, καὶ τὰς θυγατέρας μου ἀπ' ἀκρῶν τῆς
 γῆς, 7 πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί
 μου· ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκύβασα αὐτὸν,
 καὶ ἐπλασα αὐτὸν, καὶ ἐποίησα αὐτὸν, 8 καὶ
 ἐξήγαγον λαὸν τυφλόν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύ-
 τως τυφλοὶ, καὶ κωφοὶ ὦτα ἔχοντες. 9 Πάντα

γῆς

τῇ

ΚΕΦ. μγ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

τὰ ἔθνη σιγήθησαν ἅμα, καὶ σιναχθήσονται
ἀρχόντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγελῆ τῶντα Χ ἐν
αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγελῆ ὑμῖν; ἀγα-
γέτωσαν τὸς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικιωθήτω-
σαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ, καὶ ἀκουσάτωσαν,
10 γένεσθε μοι μάρτυρες, καὶ γὰρ μάρτυς, λέγῃ
Κύριος ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς μου ὃν ἐξελεξάμην,
ἵνα γινώτε καὶ πισθῶσετέ μοι, καὶ σιωπῆτε ὅτι ἐγὼ
εἰμι· ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός,
καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔστι. 11 Ἐγὼ Χ εἰμι ὁ Θεός,
καὶ οὐκ ἔστιν πᾶρεξ ἐμοῦ σῶζων. 12 Ἐγὼ ἀνήγ-
γειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα καὶ οὐκ ἔτι εἰ ὑμῖν
ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ γὰρ μάρτυς,
λέγῃ Κύριος ὁ Θεός, 13 ἐπὶ ἀπ' ἀρχῆς Χ ἐγὼ
εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ οὐκ πῶν χειρῶν μου ἐξαιρού-
μενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποτρέψῃ αὐτό; 14 Οὐ-
τως λέγῃ Κύριος ὁ Θεός ὁλυτρεμέμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος
Ἰσραὴλ· ἕνεκεν ὑμῶν ἀποσελῶ εἰς Βαβυλῶνα,
καὶ ἐπεγαρῶ πάντας φοβήσασθαι, καὶ Χαλδαῖοι ἐν
πλοίοις δεθήσονται. 15 Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός ὁ κλοιοῖς
ἀγῶ ὑμῶν, ὁ καταδείξαι Ἰσραὴλ βασιλέα
ὑμῶν. 16 Χ Ὅτι οὕτως λέγῃ Κύριος ὁ διδῶς
ὁδὸν εἰ θυλάσση, καὶ εἰ ὕδατι ἰχυρῶ τείβον,
17 ὁ ἐξάγων ἄρματα καὶ ἵππων καὶ ὄχλον ἰχυ-
ρῶν· ἀλλὰ ἐκοιμήθησαν, καὶ οὐκ ἀναθήσονται,
ἐσβέσ-

Η Σ Α Ι Α Σ Κ Ε Φ. μ γ'.

ἐσβέσθησαν ὡς λῆνον ἐσβεσμένον. 18 Μὴ μνημονύετε τὰ ὠσῶτα, καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε. 19 ✠ Ὅτι ἰδὲ ἐγὼ ποίω̄ κενὰ, ἀ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνώσεσθε αὐτά· καὶ ποιήσω̄ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν, καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμὸς. 20 Εὐλογησὲ με τὰ θηρία τῆς ἀγροῦ, σειρῆνες, καὶ θυγατέρες φρουῶν, ὅτι ἔδωκᾱ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ ποταμὸς ἐν τῇ ἀνύδρῳ, ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτὸν, 21 λαὸν μου, ὃν ἐξεποίησά μιν, τὰς ἀρετὰς μου διηγείσθαι. 22 Οὐ νῦν ἐκάλεσά σε Ἰακώβ, ἔκοπιάσαι σε ἐποίησα Ἰσραὴλ, 23 ὅτι ἠνεγκας ἐμοὶ πρῶτα τῆς ὀλοχαρπύσεώς σου, ἔδδ' ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με, ἔδδ' ἐδέλω. ἐκ ἐδέλωσά σε ἐν ταῖς θυσίαις σου, οὐδὲ ἐγκοπίσας ἐποίησά σε ἐν Λιβάνῳ, 24 ὅτι ἐκθήσω μοι ἀργυρίου θυμίαμα, οὐδὲ γέαρ πᾶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις σου καὶ ἐν ὀροῦσίν σου τῶν ἀδικίαις σου πρῶτος μου. 25 Ἐγὼ εἶμι, ἐγὼ εἶμι ὁ ἔξαλείφων τὰς ἀνομίας σου ✠ ἐνεκὴν ἀδικίας ἐμοῦ, καὶ ἔ μὴ μνησθήσομαι ✠ τὰς ἀμαρτίας σου. 26 Σὺ δὲ μνήσθητι, καὶ κειθῶμεν· λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιοῦσθῃς. 27 Οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι, καὶ οἱ ἀρχόντες ὑμῶν ἠνόμισαν εἰς ἐμέ. 28 Καὶ ἐμίαναν οἱ ἀρχόντες τὰ ἅγια μου, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔδωκα ἀπολέσαι Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ εἰς οἰκισμὸν.

Κ Ε Φ.

ΚΕΦ. ΜΔ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Μ Δ'.

1 **Ν**ΥΝ δὲ ἀκούσον, παῖς μου Ἰακώβ, καὶ
Ἰσραὴλ, ὃν ἐξελεξάμην. 2 Οὕτως
λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε, καὶ
ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας, ἐπὶ βοηθηθῆσθαι· μὴ
φοβῶ, παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ὁ ἠγαπημένος Ἰσ-
ραὴλ, ὃν ἐξελεξάμην. 3 Ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ
ἐν δὶψῇ τοῖς ποταμομένοις καὶ ἀνύδρω, ἐπιθήσω
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰς ἐν-
λογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, 4 καὶ ἀνατε-
λοῦσιν ὡσεὶ χόρτος ἀναμέσον ὕδατος, καὶ ὡς ἰτέα
ἐπὶ ὄψαρον ὕδατος. 5 Οὗτος ἐρεῖ, τὸ θεὸς εἰμι,
καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ, καὶ ἐρεῖ
ἕτερος ἐπιγράψει * χεὶρ αὐτοῦ, τὸ θεὸς εἰμι, καὶ ἐπιγράψῃ
ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται. 6 Οὕτως λέ-
γει ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ὁ ῥυστά-
μιμος αὐτὸν Θεὸς Σαβαώθ· ἐγὼ ὤψομαι, καὶ
ἐγὼ μετὰ τῶν αὐτῶν, Χ καὶ πάλιν ἐμεῖς ὅτι ἐστὶν Θεός.
7 Τίς ὡσπερ ἐγὼ, σήτω, καλεσάτω, καὶ ἀναγ-
χειλάτω, καὶ ἐτοιμασάτω μοι, ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄν-
θρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸς
τὸ ἐλθεῖν ἀναγγελεύωσιν ὑμῖν. 8 Μὴ ὀψα-
καλύπτεσθε, * μηδὲ πλανᾶσθε οὐκ ἀπ' ἀρχῆς
ἠνωπίστασθε, καὶ ἀπήγχετα ὑμῖν· μάρτυρες ὑμεῖς
ἐστε,

Η Ξ Α Ι Α Σ. ΚΕ Φ. μδ'.

ἔτε, εἰ ἔστι θεὸς πλιὺ ἐμοῦ· καὶ ἔκ ἦσαν τότε
 9 οἱ πλάσονται, καὶ γλύφονται, πάντες μάταιοι,
 οἱ ποιουῦντες τὰ καταθήμια αὐτοῦ, ἀ οὐκ ὠφε-
 λήσθη αὐτοῦ. ✠ καὶ μάρτυρες αὐτῶν εἰσὶν, ἐκ ὄφονται,
 καὶ οὐ γνώσονται, ἀλλὰ ἀγμυθήσονται, 10 πάν-
 τες οἱ πλάσοντες θεόν, καὶ γλύφοντες ἀνωφελῆ,
 11 καὶ πάντες, ὅθεν ἐγένοντο, ἔξηρανθήσονται· καὶ
 κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων συμαχθήτωσαν πάντες, καὶ
 ἤσονται ἐσοῦνται ἅμα· ἐντραπήτωσαν, καὶ ἀγμυθήτω-
 σαι ἅμα. 12 ὅτι ὠξυμεν τέκτων σίδηρον, σκε-
 πάρνω εἰργάσατο αὐτὸ ✠ ἐν ἀνθρώποι, καὶ ἐν τε-
 ρέτρῳ ἔσῃσεν αὐτὸ, καὶ εἰργάσατο αὐτὸ ἐν τῷ
 βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· καὶ πεινάσθη, καὶ ἀθε-
 νήσθη, καὶ ἔ μὴ πῆ ὕδωρ. 13 Ἐκλεξάμενος
 τέκτων ξύλον, ἔσῃσεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν
 κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτό· ἐποίησεν αὐτό ✠ ἐν ᾧ
 γωνίσκοις, καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸν ἐν ᾧ σχαφίδι· καὶ ἐποίη-
 σεν αὐτὸ ὡς μορφῆν ἀνδρός, καὶ ὡς ὠραιότητα ἀν-
 θρώπου, ἤσῃσεν αὐτὸ ἐν οἴκῳ. 14 [Ὁ] ἔκο-
 ψεν ✠ ἑαυτῷ κέδρας, καὶ ἔλαβεν ἀχιβάλαν καὶ δρυῖν,
 καὶ ἐκαρτέρωσεν ἑαυτῷ ξύλον ὡς τῷ δρυμῷ, ὃ ἐφύ-
 τούσεν Κύριος, ✠ πίτω, καὶ ὑετὸς ἐμήκωσεν,
 15 ἵνα ἢ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν, καὶ λαβῶν ἀπὸ
 αὐτοῦ, ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεσαν ἄρτους
 ἐπὶ αὐτοῦ, τὸ δὲ λοιπὸν εἰργάσατο εἰς θεός, καὶ
 ὠροσκυ-

ΚΕΦ. μδ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

προσκυύσιν αὐτοῖς· ✠ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτόν, καὶ αὐτῶς
κἀμπει αὐτοῖς. 16 Ἐπὶ τὸ ἡμῶν αὐτῶν κατέκαυσεν
ἐν πυρὶ, καὶ ὅτι τῷ ἡμῶν αὐτῶν καύσαντες ἐπε-
ψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπ' αὐτῶν κρέας ὀπή-
σας ✠ ὅπλον ἔφαγεν, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ θερμαν-
θεῖς εἶπεν· ἡδὺ μοι, ὅτι ἐθερμάνθη, καὶ ἴδον πῦρ.
17 Τὸ δὲ λοιπὸν ✠ αὐτῶν ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυ-
πτόν, καὶ προσκυύσιν αὐτῶν, καὶ προσδύχεται λέ-
γων, ἔξελεθ' με, ὅτι θεὸς μου εἶ σύ. 18 Οὐκ
ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τῷ βλέ-
πειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τῷ νοῆσαι τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῶν. 19 Καὶ ἐκ ἐλογίσατο τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, [ὅσα δὲ ἀν' ἐλογίσατο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν,]
ὅσα δὲ ἔγνω τῇ φρονήσει, ὅτι τὸ ἡμῶν αὐτῶν κατέ-
καυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἐπέψεν ὅτι τῶν ἀνθρώπων
αὐτῶν ἄρτους, καὶ ὀπήσας κρέας ἔφαγεν, καὶ τὸ
λοιπὸν αὐτῶν εἰς βδέλυγμα ἐποίησεν, καὶ προσκυ-
νοῦσιν αὐτῶν. 20 Γνωθί, ὅτι ἀποδοῦς ἡ καρδία αὐ-
τῶν, καὶ πληρῶνται, καὶ ὅσοις διώαται ἐξελέ-
σθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, ὅσα ἐρεῖτε, ὅτι
ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου. 21 Μνήσθητι ταῦτα,
Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι πᾶς μου εἶ σύ, ἔπλα-
σά σε παῖδά μου, καὶ σύ, Ἰσραὴλ, μὴ ὀπιλαν-
θάνου μου. 22 Ἴδ' ἄρα ἀπήλειψα ὡς νεφέ-
λιον τὰς ἀνομίας σου, καὶ ὡς γρόφον τὰς ἁμαρ-
τίας

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ ε'.

τίας σου ὀπισθάρηθι πρὸς με, καὶ λυτρώσθαι
 καὶ σε. 23 Εὐφρανθήτε οὐρανοί, ὅτι ἠλέησεν ὁ
 θεὸς τὸν Ἰσραὴλ· σαλπίατε θεμέλια τῆς γῆς,
 βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα
 ἠλέησεν τὰ ξύλα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ θεὸς τὸν
 Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται. 24 Οὕτως
 λυτρώμενος λέγει Κύριος ὁ λυτρώμενος σε, καὶ πλάσων σε ὡς
 ζῶντα κοιλίας· ἐγὼ Κύριος ὁ συντελὼν πάντα, ἔξετεινα
 τὸν ἔρατόν μόνος, καὶ ἐφερέωσα τὴν γῆν. 25 Τίς
 διεσκέδασεν ἕτερος ἀσκοκεδασὴ σημεῖα ἐγλαφριμύθων, καὶ ματι-
 τείας ὑπὸ καρδίας, ὑποσφύρων φρονίμοις εἰς τὰ
 μωροῦν ὀπίσω, καὶ τὴν βασιλίαν αὐτῶν μοραίνων, 26 καὶ
 ἰσθῶν ῥήματα παιδῶν αὐτῶν, καὶ τὴν βασιλίαν τῶν
 ἀγγέλων αὐτῶν ἀληθῶν; ὁ λέγων τῇ Ἱερουσα-
 λὴμ, κατῴκηθήσῃ, καὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας
 οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ.
 27 Ὁ λέγων τῇ ἀβύσσῳ, ἐρημαθήσῃ, καὶ τὰς
 ποταμὸς σου ξηρανῶ. 28 Ὁ λέγων Κύρω φρο-
 νῆν, καὶ πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσῃ· ὁ λέ-
 γων Ἱερουσαλήμ, οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τοῦ
 ἁγίου μου θεμελιώσω.

Κ Ε Φ Μ Ε'.

Ι **Ο**ΥΤΑΙ λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῷ χριστῷ με
 Κύρω, ὃ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς, ἐπα-
 κῶσαι

ΚΕΦ. με'. Η Σ Α Ι Α Σ.

κῆσαι ἔμπαρθεν αὐτῶν ἔθνη, καὶ ἰσὺν βασιλείων
ἀφῆρῆξω, ἀνοίξω ἔμπαρθεν αὐτῶν θύρας, καὶ
πόλεις ἔσονται συγκλειοθήσονται. 2 Ἐγὼ ἔμπαρ-
θαθὲν σου πορεύσομαι, καὶ ὄρη ὀμαλίω, θύρας αὐτῶν
χαλκῆς σιωπείψω, καὶ μοχλῆς σιδηροῦς συγ-
κλάσω, 3 καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς
ἀποκρύφους, ἀσράτεις ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῶσῃ, ὅτι
ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου θεὸς
Ἰσραὴλ. 4 Ἐνεκεν Ἰακώβ τῶ πατρὸς μου, καὶ
Ἰσραὴλ τῶ ἐκλεκτοῦ μου, ἐγὼ καλέσω σε τῶ
ὀνόματί σου, καὶ παροδέξομαι σε· σὺ δὲ οὐκ μου
ἔγνωσ με, 5 ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ
ἔστι ἐπὶ πλῆθὸς ἐμῶν θεός· ἔτι ἐπέσχεσά σε, καὶ οὐκ
ἤδεις με, 6 ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἡδίσται
καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν ἔτι κατῶ, ὅτι οὐκ ἔστι πλῆθὸς
ἐμοῦ· καὶ ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, καὶ ἔτι ἐπὶ ἐπὶ.
7 Ἐγὼ ὁ καθαροὺς φῶς, καὶ ποιῶν σκο-
τος, ὁ ποιῶν εἰρήνην, καὶ κτίζων κακὰ· ἐγὼ Κύ-
ριος ὁ θεός, ὁ ποιῶν τῶντα πάντα. 8 Εὐφρα-
νίστω ὁ οὐρανὸς ἀνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι ἠγαπήτωσαν
δικαιοσύνην· ἀνατείλατω ἡ γῆ, καὶ βλαφασάτω
ἔλεος, καὶ δικαιοσύνη ἀνατείλατω ἅμα· ἐγὼ
εἰμι Κύριος ὁ κτίσας σε. 9 Ποῖον βέλπιον κατε-
σκεύασα ὡς πηλὸν κεραμείως; μὴ ὁ ἀρτεμιῶν
ἀρτεμιάσῃ τιῶν γῶν; μὴ ἐρῆ ὁ πηλὸς τῶν κερα-
μῶν;

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΜΕ΄.

μδ, τί ποιῆεις, ὅτι οὐκ ἐργάζῃ, ἕδὲ ἔχεις χεῖρας;
 10 οὐαὶ ὁ λέγων τῷ πατρὶ, τί γενήσῃς; καὶ
 τῇ μητρὶ, τί ὠδινήσῃς; 11 Ὅτι οὕτως λέγει
 Κύριος ὁ θεὸς ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ ποιήσας Χαι-
 τὸν· τὰ ἐπερχόμενα ἐρωτήσατέ με πρὸς τῶν
 υἱῶν μου, καὶ πρὸς τῶν θυγατέρων μου, καὶ πρὸς
 τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐνείλασθέ μοι. 12 Ἐγὼ
 ἐποίησα γῆν, καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ
 χειρὶ μου ἐστέρησα τὸν οὐρανόν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς
 ἄστροις ἐνετείλαμίην. 13 Ἐγὼ ἠγειράμην αὐτὸν
 μετὰ δικαιοσύνης, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτῆς εὐθείαι.
 αὐτὸς οἰκοδομήσῃ τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμα-
 λωσίαν τῆς λαῆς μου ἐπιτρέψῃ, ἕ μετὰ λύτρων,
 ἕδὲ μετ' δώρων, εἶπεν Κύριος Σαβαώθ. 14 Οὕ-
 τως λέγει Κύριος Σαβαώθ· ἐκοπίασεν Αἴγυπτος,
 καὶ ἐμπορία Αἰθιοπῶν, καὶ οἱ Σαβαίμ ἄνδρες
 ὑψηλοὶ ὅτι σὲ ἀγαθήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δού-
 λοι, καὶ ὀπίσω σε ἀκολουθήσουσιν δεδεμένοι χει-
 ροπέδους, καὶ ἀγαθήσονται πρὸς σε, καὶ προσκυμή-
 σουσίν σοι, καὶ εἰ σοὶ προσδύξονται· ὅτι εἰ σοὶ
 ὁ θεὸς ὄντιν, καὶ [ἐρεῦσιν] ἕκ ἑστίν ὁ θεὸς πλιυ-
 σοῦ. 15 Σὺ γὰρ εἶ θεός, καὶ οὐκ ἠδαιμεν, ὁ
 θεὸς τῆς Ἰσραὴλ σωτήρ. 16 Αἰχμηθήσονται καὶ
 ἐντραπήσουσιν πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ
 πορεύσουσιν εἰς αἰχμὴν· ἐγκαταλίξασθε πρὸς με-
 νῆσοι.

Σεβωεὶμ

ΚΕΦ. μέ. Η Σ Α Ι Α Σ.

νήσοι. 17 Ἰσραὴλ σώζεται ἐκ τοῦ Κυρίου σω-
τηρίου αἰώνιον. οὐκ ἀγμυθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐπι-
τραπῶσιν ἕως τῆς αἰῶνος ἐπι. 18. Ὅτι ἔπας λέ-
γει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, οὗτος ὁ θεὸς ὁ
καταδείξας τὴν γλῶσσαν, καὶ ποιήσας αὐτήν, αὐ-
τὸς διώρισεν αὐτήν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐ-
τήν, ἀλλὰ κατοικεῖα ἐποίησεν αὐτήν. ἐγὼ εἰμι
κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπι. 19 Οὐκ ἐν κρυφῇ λε-
λάληκα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῶν. οὐκ ἔπα-
ρῶ ἀπέρματι Ἰακώβ, μάταιον ζητήσατε. ἐγὼ
εἰμι, ἐγὼ εἰμι κύριος λαλῶν δικαιοσύνην, καὶ ἀνα-
γγέλλων ἀλήθειαν. 20 Σιωπήθητε, καὶ ἤκουτε,
βυβλούσαθε ἅμα οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν.
οὐκ ἔγνωσαν οἱ ἀσεβεῖς τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν,
καὶ προσβυβλούμενοι ὡς πρὸς θεόν, οἱ ἔσωσονται.
21 Εἰ ἀναγγέλλουσιν, ἐγιστάτωσαν, ἵνα γινώσκον
ἅμα, τίς ἀκρῶς ἐποίησεν ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς. τότε
ἀνηγγέλη ὑμῖν. ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος
πλὴν ἐμοῦ. δίκαιος καὶ σωτὴρ, οὐκ ἔστιν [ἄλλος]
παρά ἐμοῦ. 22. Ἐπιγράφητε πρὸς μέ, καὶ
σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς. ἐγὼ εἰμι ὁ
θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος [πλὴν ἐμοῦ. δίκαιος
καὶ σωτὴρ οὐκ ἔστιν παρά ἐμοῦ.] 23 Κατ'
ἐμαυτὸν ὁμνῶ, εἰ μὴ ἐξελθούσιν ἐκ τῶν τόμα-
τός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφή-
σονται.

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ σ'.

σούλα· ὅτι ἐμοὶ χάμψι πᾶν γόνυ, καὶ ἔξαμελο-
 γίσεται πᾶσα γλώσσα τῷ θεῷ, 24 λέγων
 ἤξουσιν δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἕξει, καὶ αἰχμη-
 θήσονται πάντες οἱ ἀφορίζοντες αὐτὸς, 25 ἄπὸ
 Κυρίου δικαιοθήσουλα, καὶ ὡς τῷ θεῷ ἐνδοξαθή-
 σουλα [καὶ] πᾶν τὸ σπέρμα πῶν ἡμῶν Ἰσραήλ.

Κ Ε Φ. Μ σ'.

Δαγών
 ἔδετα
 I **Ε** Πεσε Βήλ, σικετρίβη Ναβῶ, ἐγένετο τὰ
 γλυπὰ αὐτῆς εἰς θηρία, καὶ κτήνη
 αἴρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον
 κοπιῶντι, 2 καὶ πεινῶντι, καὶ ἐκλελυμένα,
 ἐκ ἰχύοντι ἅμα, οἱ ἔ μὴ διύωνται σωθῆναι ἄπὸ
 πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἦχθησαν. 3 Ἀχέ-
 σατέ μου, οἶκος τῷ Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ κατά-
 λοιπον τῷ Ἰσραήλ, οἱ ἀερόμενοι ἐκ κοιλίας, καὶ
 παυδρόμενοι ἄπὸ παυδίου 4 ἕως γήρους· ἐγὼ
 εἶμι, καὶ ἕως αὐτῶν καταγερᾶσθε, ἐγὼ εἶμι, ἐγὼ
 ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἐγὼ ἀνήσω,
 καὶ ἐγὼ ἀναλήψομαι, καὶ σώσω ὑμᾶς. 5 Τίτι
 με ὁμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσαθε οἱ πλαιώ-
 μενοι, 6 οἱ συμβαλλόμενοι χρυσίον ἐκ μαρσιπ-
 πίου, καὶ ἀργύριον ἐκ ζυγῶ, φήσουσιν ἐν σταθμῶ,
 καὶ μαθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίη-
 αὐτό τα, καὶ κύψαντες προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. 7 Αἰ-
 ρουσιν

ΚΕΦ. μζ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ρουσιν αὐτὸ ὅτι τῆ ὤμου, καὶ πορεύοντα· εἰ δὲ τῶν ὤμων
 θῶσιν αὐτὸ ὅτι τῆ τόπου αὐτῶ, μένη, ἔ μὴ κί-
 νηθῆ· καὶ ὅς ἀν βοήσῃ πρὸς αὐτὸν, ἔ μὴ ἀκέσῃ,
 ἀπὸ χακῶν ἔ μὴ σώσῃ αὐτοῖ. 8 Μήθηθητε
 τῶντα, καὶ φειάξατε, μετάνοήσατε οἱ πεπλανη-
 μένοι, ὅτι σπρέψατε τῆ καρδίᾳ, 9 καὶ μήθηθητε
 τὰ πρῶτερα ἀπὸ τῆ αὐθιῆ, ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ
 θεὸς, καὶ ἔκ ἐστιν ἐπὶ πλῆρῶ ἐμοῦ, 10 ἀναγ-
 γέλλων πρῶτερον τὰ ἔργατα πρὶν αὐτὰ γενέ-
 σθαι, καὶ ἅμα σιωπῆλεόσθαι· καὶ εἶπα, πᾶσά μου
 ἡ βουλή φήσεται, καὶ πάντα ὅσα βεβούλωμαι,
 ποιήσω. 11 Καλῶν ἀπ' ἀνατολῶν πέλειον, καὶ
 ἀπὸ γῆς πόρρωθεν πρὸς ὧν βεβούλωμαι, ἐλά-
 λησα, καὶ ἤγαγον· ἔκπιστα καὶ ἐποίησα, ἤγαγον
 αὐτοῖ, καὶ εὐώδωσα τὴν ὁδὸν αὐτῶ. 12 Ἀκού-
 σατέ με οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μα-
 κρὰν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. 13 Ἠγγισα τὴν
 δικαιοσύνην μου, ἔ μὴ μακρῶσθῆ, καὶ τὴν σω-
 τηρίαν τὴν πρὸ ἐμοῦ ἔ βραδυνώ· δέδωκα ὅτι
 Σιών σωτηρίαν πρὸ Ἰσραὴλ εἰς δόξασμα.

Κ Ε Φ. ΜΖ'.

Κ Απάβηθι, κείρισον ὅτι τὴν γλῶσσαν, παρ-
 γένος θυγάτηρ Βαβυλῶνος, ἔ κείρισον
 εἰς τὴν γλῶσσαν, οὐκ ἔστι θρόνον· εἰσελθε εἰς

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. μζ.

τὸ σκότος, θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι ἔκεπ ὠροση-
 θήση κληθῆναι ἀπαλή καὶ πρυφερά. 2 Λάβε
 μύλον, ἄλεσον ἄλδουρον, ἀποχάλυψαι τὸ κατὰ-
 κάλυμμα σου, ἀναχάλυψαι τὰς πολιὰς, ἀνά-
 συρε τὰς κήμας, ἀφάβηθι ποταμὺς, 3 ἀνα-
 χαλυφθήσεται ἡ αἰγμὴ σου, φανήσονται οἱ ὄνει-
 διμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήψομαι, οὐκέτι
 μὴ πώθωδ' ἀνθρώποις. 4 Εἶπεν ὁ ῥυσάμενός
 σε Κύριος Σαβαώθ, ὄνομα αὐτοῦ ἅγιος Ἰσραήλ.
 5 Κάθισον κατὰ νευγμῶν, εἰσελθε εἰς τὸ σκότος,
 θυγάτηρ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰχὺς
 βασιλείας. 6 Παρωξυνώθην ἔπι τῷ λαῷ μου,
 ἐμίσημας τὴν κληρονομίαν μου· Ἐγὼ καὶ ἐγὼ ἔδωκα
 αὐτὸς εἰς τὴν χεῖρά σου, σὺ δὲ ἔκ' ἔδωκας αὐ-
 τοῖς ἔλεος, τῷ πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν
 σφόδρα, 7 καὶ εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρ-
 χουσα· οὐκ εἰόπασα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου,
 οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔργα σου; 8 Νυνὼ δὲ ἀκου-
 σον ταῦτα ἡ πρυφερά, ἡ κατημῶν, ἡ πεποιθῆσα,
 ἡ λέγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· ἐγὼ εἰμι, καὶ
 οὐκ ἔστιν ἕτερον, ἔκ' κατὰ χεῖρα, οὐδὲ γνώσομαι
 ὀρθομία. 9 Νυνὼ δὲ ἤξῃ ὅτι σε ἐξείφνης τὰ
 δύο ταῦτα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ χρεῖα, καὶ ἀτεκνία ἤξῃ
 ἐξείφνης ἔπι σε, ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου, ἐν τῇ
 ἰατρικῇ τῶν ἐπαίδων σου σφόδρα, 10 τῇ ἐλπίδι
 τῆς

ΚΕΦ. ΜΗ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

τῆς ποιηρίας σου· σὺ γὰρ εἶπας· ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτερος· γινώθι, ὅτι ἡ σωΐσις τούτων ἔσται, καὶ ἡ πορνεία σου ἔσται σοὶ αἰσχμύνη· καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου· ἐγὼ εἰμι, καὶ ἔκ' ἔστιν ἕτερος. 11 Καὶ ἤξει ὅτι σε ἀπώλεια, καὶ ἔ μὴ γινῶς, βόθιωτος, καὶ ἐμπροσθὴ εἰς αὐτόν· καὶ ἤξει ὅτι σε θαλασπιώτεια, καὶ ἔ μὴ διωήση καθαρά γενέσθαι· καὶ ἤξει ὅτι σε ἑξοφνης ἀπώλεια, καὶ ἔ μὴ γνώση. γινῶς
12 Στήθι νυῦ ἐν ταῖς ἐπαιδαῖς σου, καὶ ἐν τῇ πολλῇ φαρμακείᾳ σου, ἀ ἐμάνθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ διωήση ὠφελήσῃαι, 13 ✕ εἶπας διωήση ἰσχύται· κεκοπίαχες ἐν ταῖς βουλαῖς σου· φήτωσαν δὴ, καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀσρολόγοι τῶ ἕρανοῦ, οἱ ὀρῶντες τῆς ἀστέρας ἀναγυειλάτωσάν σοι, πὶ μέλλῃ ὅτι σε ἔρχεσθαι. 14 Ἴδ' ὅ πάντες ὡς φρύγωνα ὅτι πρὸς κατὰκαήσονίαι, καὶ ἔ μὴ ἑξέλωνται πρὸς φυγίῳ αὐτῆς ἐκ φλογός, ὅτι ἔχεις ἀνθρώπους πρὸς, κείρισαι ἐπ' αὐτῆς, 15 ἔτσι ἔσονταί σοι βοήθεια· ἐκοπίασας ἐν τῇ μεταβολῇ σου ἐκ νεότητός, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, σοὶ δὲ ἔκ' ἔσται σωτηρία.

Κ Ε Φ. ΜΗ'.

1 **Α** Κούσατε ταῦτα οἱ κ' Ἰακώβ, οἱ κλημενοὶ ὅτι πρὸς ὄνομα π' Ἰσραήλ, καὶ

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ η'.

οἱ ἐξ * ὕδατος Ἰόδα ἐξεληθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ
ὀνόματι Κυρίου Χ καὶ Θεοῦ Ἰσραὴλ, μνησκό-
μενοι ἔ μετὰ ἀληθείας, ὅθεν μετὰ δικαιοσύνης,
2 καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς
ἀγίας, καὶ ὅτι τῷ Θεῷ τῷ Ἰσραὴλ ἀντιστοιχοῦμενοι
Κύριος Σαβαώθ ὄνομα αὐτοῦ, 3 τὰ πρότερα ἐπὶ
ἀνῆγγεῖλα, καὶ ἐκ τῆς γόματός μου ἐξῆλθεν, καὶ
ἀκουσὸν ἐγένετο· ἐξάπειτα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθεν.
4 Γινώσκω ἐγὼ, ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδη-
ροῦ ὁ πρῶτος σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλ-
κοῦ. 5 Καὶ ἀνῆγγεῖλά σοι τὰ πάλαι ὡς εἶ
ἐλθεῖν ὅτι σε ἀκουσὸν σοι ἐποίησα, μὴ ποτε
εἶπης, ὅτι τὰ εἰδωλά μοι ἐποίησαν, καὶ μὴ εἶπης
τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐνετείλατό μοι.
6 Ἠκύσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς ἐκ ἔγνωτε· ἄλλα
καὶ ἀκουσά σοι ἐποίησα τὰ κατὰ λόγον τῆς νύ,·
ἀ μέλλῃ γίνεσθαι καὶ ἐκ εἶπας, 7 νῦν γίνε-
ται, καὶ ἔ πάλαι, καὶ ἔ ὡστέρας ἡμέρας
ἠκύσατε αὐτά· μὴ εἶπης· ὅτι γὰρ γινώσκω αὐτά.
8 Οὔτε ἔγνωσ, οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς
ἠνοιξα τὰ ὦτά σου· ἔγνω γὰρ, ὅτι ἀθετῶν ἀθε-
τήσεις, καὶ ἀνομῶ ἐπὶ ἐκ κοιλίας κληθήσῃ.
9 Ἐνεκεν τῆς ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι τὸν θυμὸν
μου, καὶ τὰ ἐνδοξά μου ἐπάξω ὅτι σοί, ἵνα μὴ
ἐξολοθρεύσῃ σε. 10 Ἰδὲ πέπραχέ σε, οὐκ
ἐνεκεν

ΚΕΦ. μή. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἔνεκεν ἀργυρίου ἐξελάμιεν δέ σε ἐκ κριμίνου
 πτωχίας· 11 ἔνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὰ
 ἐμὸν ὄνομα βεβηλῶται, καὶ τίω δόξαν με ἐτέρω
 ἢ δώσω. 12 Ἄκουέ μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ
 ὃν ἐγὼ καλώ· ἐγὼ εἰμι παῖς σου, καὶ ἐγὼ εἰμι
 εἰς τὸν αἰῶνα. 13 Καὶ ἡ χεὶρ μου ἐθεμελίωσεν
 τίω γῆν, καὶ ἡ δεξιὰ μου ἐστερέωσεν τὸν ὕψαιον·
 καλέσω ἄνθρωποις, καὶ σήσουσιν ἅμα, 14 καὶ
 συναχθήσουσιν πάντες, καὶ ἀκούσουσιν· τίς ἀκούσει
 ἀνήγειλεν ταῦτα; Ἐκείθεν ἀγαπῶν σε ἐποίησα
 [ταῦτα] ὅτι βαβυλῶνα τὸ γέλημά σου, τῆς ἀραι-
 απέρμα Χαλδαίων. 15 Ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ
 ἐκάλεσα, ἤγαγον αὐτὸν, καὶ εὐώδωσα τίω ὁδὸν
 αὐτοῦ. 16 Περσαγάγετε πρὸς με, καὶ ἀκούσατε
 ταῦτα, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐκρυφῆ ἐλάλησα, ἔδδ
 ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῆς· ἠνίχα ἐγένετο, ἐκδ ἡμῶν,
 καὶ νῦν Κύριος Κύριος ἀπέσαλκέν με, καὶ τὸ πνεῦ-
 μα αὐτοῦ. 17 Οὕτως λέγει Κύριος, ὁ ῥυσάμενός
 σε, ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ· ἐγὼ εἰμι ὁ θεός σου, δέδειχά
 σοι ἕως ὀφείλειαν τῆς εὐρείης σε τίω ὁδόν, ἐν ἣ πο-
 ρύσῃ ἐν αὐτῇ. 18 Καὶ εἰ ἤκουσας τῶν ἐπιτο-
 λῶν μου, ἐγένετο ἀν ὡσεὶ ποταμὸς ἡ εἰρήνη σου,
 καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κύμα θαλάσσης. 19 Καὶ
 ἐγένετο ἀν ὡσεὶ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ
 ἔκτρονα τῆς κοιλίας σου ὡς ὁ χῆς τῆς γῆς· ἔδδ

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. μ θ'.

γινῶ ἢ μὴ ἐξολεθροῦσθης, οὐδὲ ἀπολείταμ τὸ ὄνομα σου ἐνώπιόν μου. 20 Ἐξέλθε ἐκ Βαβυλωνίως φύγων ἀπὸ πῶν Χαλδαίων, φωνῶν εὐφροσύνης ἀναγγείλατε, καὶ ἀκουσὸν γινέσθω τούτο, ἀπαγγείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· λέγετε, ἐρύσατο Κύριος τὸν δῦλον αὐτοῦ Ἰακώβ, 21 καὶ ἐὰν διψήσωσιν, δὲ ἐρήμου ἀξίει αὐτοὺς, ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς, γραθήσειαί πέτρα, καὶ ῥύσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. 22 Οὐκ ἔστιν χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, λέγει Κύριος.

Κ Ε Φ. Μ Θ'.

1 **Α** Κέσατέ μου ἦσοι, καὶ προσέχετε ἔθνη, ἀφ' ἑσέθεν χρόνου πολλοῦ φήσεται, λέγει Κύριος. Χ ἐκ γαστρὸς ἐκάλεσέν με, καὶ ἐκ κοιλίας μητρὸς μου ἐκάλεσέν τὸ ὄνομά μου, 2 καὶ ἔθηκεν τὸ στόμα μου ὡσεὶ μάχαιραν ὀξείαν, καὶ ἔπαυον τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐκρυψέν με. Χ καὶ ἔθηκεν με ὡς βέλος ἐκλεκτόν, καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἐκρυψέν με, 3 καὶ εἶπέν μοι· δούλος μου εἶ σὺ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν σοὶ δοξασθήσομαι. 4 Καὶ ἐγὼ εἶπα· κενῶς ἐκοπίασα, καὶ εἰς μάταιον καὶ εἰς ἄδην ἔδωκα τὴν ἰσχύ μου. ἀφ' ἑσέθεν ἡ κρίσις μου ὡς ἀπὸ Κινείων, καὶ ὁ πόνος μου ἐνώπιόν τῶ θεοῦ μου. 5 Καὶ γινῶ οὕτως

ΚΕΦ. μθ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

οὕτως λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας
δέλων ἐαυτῶν, τῷ συναγαγεῖν τὸν Ἰακώβ καὶ
Ἰσραὴλ πρὸς αὐτὸν· συναχθήσομαι καὶ δοξα-
σθήσομαι ἐνδοξίῳ Κυρίου, καὶ ὁ θεὸς με ἔσται με-
τ' ἐμοῦ. 6 Καὶ εἶπεν μοι· μέγα σοι ἐστὶν τῷ κλη-
θῆναι σε παῖδά μου, τῷ εἶναι τὰς φυλὰς Ἰα-
κώβ, καὶ τίω ἀγαπῶμαι τῷ Ἰσραὴλ ὀπίστροφα·
ἰδὲ τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τῷ εἶναι σε εἰς
σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 7 Οὕτως λέγει
Κύριος, ὁ ῥυσάμενός σε, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ· ἀγιά-
σατε τὸν φαυλίζοντα τίω ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελ-
υσομένον ὑπὸ πάντων ἐθνῶν πάντων δέλων πάντων ἀρ-
χόντων· βασιλεῖς ὄψοντα αὐτὸν, καὶ ἀναστήσουσιν
ἀρχόντες, καὶ προσκυμήσουσιν αὐτῷ, ἕνεκεν Κυ-
ρίου· ὅτι πιστὸς ἔστιν ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, καὶ ἔξε-
λεξάμενός σε. 8 Οὕτως λέγει Κύριος· χαρῶν
δεκάτῃ ἐπήκυσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας
ἐβόηθυσά σοι, καὶ ἔπλασά σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς
ἀγαθήν· ἐθνῶν τῷ καταστῆσαι τίω γῆν, καὶ
κληρονομήσαι κληρονομίας ἐρήμου, 9 λέγοντα τοῖς κληρονομίαις
ἐν δεσμοῖς, ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, ἀνα- ἐρήμου
καλυφθῆναι· καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν
βοσκηθήσονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβοις ἡ-
νομή αὐτῶν. 10 Οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ διψή-
σουσιν, μὴ πατάξῃ αὐτὰς ὁ κάσων, οὐδὲ ὁ
ἥλιος,

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. μθ'.

ἥλιος, ἀλλὰ ὁ ἐλεῶν αὐτὸς πρῶτα λέσθαι καὶ αὐ-
 τὰς, καὶ ἀφ' ἐπιγῶν ὑδάτιν ἀξίαι αὐτοῦ, 11 καὶ
 θήσω πᾶν ὄρος εἰς ὄδον, καὶ πᾶσαν τρεῖσον εἰς
 ἔρχονται βόσκημα αὐτοῖς. 12 Ἴδ' ἔσθι πορρωθεν ἤξειν,
 ἔσθι ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσθι ἀπὸ θαλάσσης, ἄλλοι
 δὲ ἐκ γῆς Περσῶν. 13 Εὐφραίνεσθε ἕσπεροι, καὶ
 ἀγαλλιᾶσθε ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφρο-
 σύνῳ, ὅτι ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν
 ταπεινὴν τῷ λαοῦ αὐτοῦ πρῶτα λέσθαι. 14 Εἶ-
 ὁ θεὸς πειν δὲ Σιών, ἐγκατέλιπέν με Κύριος, καὶ Κύ-
 μήτηρ ριος ἐπέλαθέτό μου. 15 Μὴ ἐπιλήσεται γυνή
 τῷ παιδίῳ αὐτῆς, τῷ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκτρονα
 τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ἐπιλάθῃ τὰ ἅπαντα
 γυνή, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαι σε, εἶπεν Κύ-
 ριος. 16 Ἴδ' ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐξωγρά-
 φησά σου τὰ τεῖχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ ἀφω-
 σαντός, 17 καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ, ὑφ' ὧν
 καθρέψῃς, καὶ οἱ ἐρημώσαντές σε ἐκ σοῦ ἐξελεύ-
 σοιλα. 18 Ἄρον κύκλω τὴν ὀφθαλμὸν σου,
 καὶ ἴδε πάντα, ἴδ' ὅτι σιωπήθησαν, καὶ ἦλθον
 πρὸς σέ. ζῶ ἐγὼ λέγει Κύριος, ὅτι πάντα αὐ-
 τὴν εἰδύση, καὶ ἐβλήθη αὐτὴν, ὡς κόσμη
 νύμφης κίμην. 19 Ὅτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ διεφθα-
 ρμένα καὶ τὰ πεπλωκότα, ὅτι νῦν γενοχωρήσῃ
 ἀπὸ πάντων οἰκοκυύτων, καὶ μακρυθήσοιλα ἀπὸ
 σοῦ

ΚΕΦ. ΜΒ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

οὗ οἱ κραταπίνοντες σε. 20 Ἐρεῖσιν γὰρ εἰς τὰ
ᾧτά σε οἱ υἱοὶ σε, οὓς ἔπολώλεκας, φειός μοι ὁ τό- ἀπόλεκας
πος, ποίησόν μοι τόπον, ἵνα κρατικῆσω. 21 Καὶ
ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σε· τίς ἐγέννησέν μοι τούτους;
ἐγὼ δὲ ἀτεκνος καὶ χήρα, ✠ πάροικος καὶ ἐγκε-
κλεισμένος. Τούτους δὲ τίς ἐξέθρεψέν μοι; ἐγὼ δὲ
κρατελείφθην μόνη, οὗτοι δὲ μοι ποῦ ἦσαν;
22 Οὕτως λέγει Κύριος Κύριος; ἰδοὺ ἄνω εἰς
τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά μου, καὶ εἰς τὰς ἡσυχὰς ἀρᾶ
σύσσημόν μου, καὶ ἄξουσιν τὴν ἕξίν σου ἐν κόλπῳ,
τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ' ὤμων ἀρεῖσιν, 23 καὶ
ἔσοντα βασιλεῖς πθηνοὶ σε, αἱ δὲ ἀρχαὶ αὐτῶν
προφοί σου· ὅτι πρὸσωπον τῆς γῆς προσκυμή-
σασίν αὐα, καὶ τὸν χροῦ τῶν ποδῶν σου λείξουσιν,
καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος, καὶ οὐκ ἀιχμαλωτίζονται αἰχμαλωτίζονται
οἱ κατακλιθέντες με. 24 Μὴ λήψεται τις ᾧτά
γῆραιος σκῦλα; καὶ εἰάν ἀιχμαλωτίζῃ τις ἀδί-
κως, σωθήσεται; 25 ✠ Ὅτι οὕτως λέγει Κύ-
ριος· εἰάν τις ἀιχμαλωτίζῃ γῆραια, λήψε-
ται σκῦλα· λαμβάνων δὲ ᾧτά ἰσχύοντος σωθή-
σεται· ἐγὼ δὲ τὴν κείσιν σου κενῶ, καὶ ἐγὼ
τὴν υἱόν σου ῥύσομαι, 26 καὶ φάγονται οἱ
θλίβοντες σε τὰς σάρκας αὐτῆς, καὶ πίνονται
ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῆς; καὶ μεθυοθήσονται,
καὶ ἀνοσθαιθήσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ
Κύριος

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ν'.

Κύεισ ὁ ῥυσάμυρός σε, καὶ ἀνπλαμβάνομεν
ἰχθύος Ἰακώβ.

Κ Ε Φ. Ν'.

Ι **Ο**Υτως λέγει Κύριος· ποῖον τὸ βιβλίον τῆ
 ἄποστασίᾳ τῆς μητρὸς ὑμῶν, ᾧ ἔξα-
 πέσειλα αὐτῷ; ἢ πῆνι ὑπόχρεω πέ-
 περακα ὑμᾶς ἄνω; ἰδὲ ταῖς ἀμαρτίαις
 ὑμῶν ἐπράξατε, καὶ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἔξαπέ-
 σειλα τῷ μητέρι ὑμῶν. 2 Τί ὅτι ἦλθον, καὶ
 ἔκ ὑπὲρ- ἔκ τῷ ἀνθρώπου, ἐκάλεσα, καὶ ἐκ τῷ ὀυπακῶν;
 σεν μὴ ἐκ ἰχθύος ἢ χεῖρ μου τῆ ῥύσασθ, ἢ ἐκ ἰχθύος
 τῆ ἐξελεύσθαι; ἰδὲ τῆ ἀπειλῆ μου ἐξηρημώσω
 τῷ θάλασσαν, καὶ θῆσω ποταμὸς ἐρήμους, καὶ
 ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες αὐτῶν ἀπὸ τῆ μὴ εἶναι
 ὕδωρ, καὶ ἀποθανοῦνται ἐν δίψῃ. 3 Καὶ ἐ-
 δύσω τὸν ἕρπυλλον σκότος, καὶ θῆσω ὡς σάκκον τὸ
 περὶ βόλαμον αὐτῶν. 4 Κύριος Κύριος δίδωσίν μοι
 σοφίας γλῶσσαν παιδείας, τῆ γινῶμαι ἐν καρῶν ἠνίκα δὲ
 εἶπεν λόγον· ἐθήκέν μοι τὸ πνεῦμα, πνεύμα ἐθήκέν
 μοι ὅτιον ἀκύν, 5 καὶ ἡ παιδεία Κυρίου Κυρίου
 ἀνοίξῃ τὰ ὦτά μου, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ
 ἀντιλέγω. 6 Τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστι-
 γας, τὰς δὲ σιαγῆνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ
 δὲ πνεῦμα μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ ἀγαθῆς
 ἐμ-

ΚΕΦ. γα'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ἐμπιστάται, 7 καὶ Κύριος Κύριος βοηθός μου μου
ἐγενήθη. ἀλλὰ τὸ ἐκ ἐνεπράπιω, ἀλλὰ ἔδραξα
τὸ πρῶτον μου ὡς περὶ πέτρας, καὶ ἔγνω,
ὅτι ἐμὴ ἀνομιὰ, 8 ὅτι ἐγγίζει ὁ δικαίω-
σας με τίς ὁ κεινόμενός μοι; ἀντισητή μοι
ἅμα· καὶ τίς ὁ κεινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι
9 Ἰδὲ Κύριος Κύριος βοηθός μοι· τίς κακώσῃ με; βοηθός
ἰδὲ πάντες ὑμεῖς, ὡς ἱμάτιον παλαμωθήσεσθε,
καὶ ὡς σὺν καὶ φάσμα ὑμᾶς. 10 Τίς ἐν ὑμῖν
ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; ἀκουσάτω τῆς φωνῆς
τῆ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορεύομενοι ἐν σκότει, καὶ ἐκ
ἐστὶν αὐτοῖς φῶς, πεποιθήσατε ὅτι τῷ ὀνόματι Κυ-
ρίου, καὶ ἀντιστηθήσεσθε ὅτι τῷ θεῷ Χ ὑμῶν.
11 Ἰδὲ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε, καὶ καποχύετε
φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτὶ τῆ πυρὸς ὑμῶν, καὶ
τῇ φλογὶ ἢ ἔξεκαύσατε δι' ἐμὲ ἐγένετο τῶν
ὑμῶν, ὃν λύπη κοιμηθήσεσθε.

Κ Ε Φ. Ν Α'.

1 **Α** Κύσατέ με, οἱ δῶκοντες τὸ δίκαιον, καὶ
ζητοῦντες τὸν Κύριον, ἐμβλέψατε εἰς
τὴν περὶ πέτρας, ἡ ἑλατομήσατε,
καὶ εἰς τὸν βόθρον τῆ λάκκου, ὃν ὠρύξατε.
2 Ἐμβλέψατε εἰς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ὑμῶν,
καὶ εἰς Σάρραν τὴν ὠδύνασάν ὑμᾶς· ὅτι εἰς ἡμᾶς,
καὶ

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. να'.

καὶ ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἠυλόγησα αὐτόν, καὶ ἠγάπησα αὐτόν, καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν. 3 Καὶ σὲ κυὶ ὠρυκαλέσω, Σιών, καὶ παρεκάλωσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ περὶ δυσμῶν αὐτῆς ὡς ὠρυκίδεσσι Κυρίου· εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἔξομολόγησιν καὶ φωνὴ ἀνέσεως. 4 Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατε λαός μου, καὶ οἱ βασιλεῖς περὶ μέ ἐνωπίσαθε, ὅτι νόμος παρ' ἐμοῦ ἔξελεύσεται, καὶ ἡ κείσις μου, εἰς φῶς ἐθνῶν. 5 Ἐγγίξει ταχύ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ ἔξελεύσεται τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔθνη ἐλπύουσιν· ἐμὲ ἠῶσι ὑπομενοῦσιν, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἐλπιοῦσιν. 6 Ἄρατε εἰς τὸν ἕρανόν τῆς ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ἐμβλέφατε εἰς τὴν γῆν καίτω, ὅτι ὁ ἕρανος ὡς καρπὸς ἐπερέωθη, καὶ ἡ γῆ ὡς ἱμάτιον θαλασσοθήσεται, οἱ δὲ καρδοκοῦντες τὴν γῆν ὡς περὶ τῶντα ἀποθανῶνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου ἔμὴ ἐκλείπη. 7 Ἀκούσατέ μου, οἱ εἰδότες κρίσιν, λαός μου, ἔστω ὁ νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμὸν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φαυλισμῶν αὐτῶν μὴ ἠτήσαθε. 8 Ὡς περὶ γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χερίου, καὶ ὡς περὶ ἔλαιον βρωθήσεται ὑπὸ σιτητός,

ΚΕΦ. να'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

σπτός, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται,
 τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν. 9 Ἐξε-
 γείρου, ἔξεγείρου ἡ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνδύσαι
 τὴν ἰσχύϊ τῆ βραχίονός σου, ἔξεγείρου ὡς ἐν
 ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος· ἔσὺ εἶ ✠ ἡ λα-
 τομήσασα πλάτος, ἀφ᾽ ἔξῃσασα δράκοντα; 10 ἔσὺ εἶ
 ἡ ἐρημῶσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πλῆθῃ;
 ἡ θεῖσα ἐκ βάθου τῆς θαλάσσης ἑδὸν ἀβυβάσεως
 ῥυοιδύοις, 11 καὶ λελυτρωιδύοις; ὑπὸ γὰρ
 Κυρίου ἔσπασθησαν, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ'
 εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ὅτι γὰρ
 τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἀγαλλίαμα καὶ αἴνεσις, καὶ
 εὐφροσύνη καταλήφεται αὐτοῦ· ἀπέδρα ὀδυνή
 καὶ λύπη καὶ στεναγμός· ἐγὼ εἰμι, 12 ἐγὼ εἰμι
 ✠ αὐτός ὁ ὠρυχάων σε, γινώθι, τίς ἔσται ἐφοβή- πῖνα εὐλα-
 θης ἀπὸ ἀνθρώπων θνητῶν, καὶ ἀπὸ ὑψὺ ἀνθρώπων, βηθεῖσα
 οἱ ὡσεὶ χόρτος ἐξηρανθήσαν. 13 Καὶ ἐπελάθῃς
 θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντά τὸν ἔρανον,
 καὶ θεμελιώσαντά τὴν γῆν καὶ ἐφοβοῦ αἰεὶ πά-
 σας τοὺς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τῆ θυμῶ τῆ θλί-
 βοντός σε· ὃν πρόπον γὰρ ἐβυλάσασα τῆ ἀραί σε, ἀρέσται
 καὶ γινώσκῃ ὁ θυμὸς τῆ θλίβοντός σε; 14 Ἐν
 γὰρ τῷ σώζεσθαί σε, ἔσθήσεται, ὅσδε χρονιάς
 ✠ καὶ ἐθανείωσει εἰς ἀφθοράν, καὶ ἐ μὴ ὑπερήσει ἄριστος
 οὐδέ. 15 Ὅτι ἐγὼ Χ Κύριος ὁ θεὸς σου, ὁ ἱσχυρῶν
 τῶν

Η Σ Λ Ι Α Σ. Κ Ε Φ. ν α' :

τίλ' θάλασσαν, καὶ ἠχῶν τὰ κύματα αὐτῆς, Κύ-
 ελος Σαβαώθ ὄνομά μοι. 16 Θῆσω τῆς λόγους
 δεξιάν μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ἕωπό τιλ' σκιάν τῆς
 χειρὸς σκεπάσω σε, ἐν ἣ ἔστησα τὸν οὐρανόν, καὶ
 ἐθεμελίωσα τιλ' γῆν, καὶ ἐρῆ Σιών, λαός μου
 εἶ σύ. 17 Ἐξεγείρου, ἔξεγείρου, ἀνάστηθι Ἱερου-
 σαλήμ, ἡ πῦσσα τὸ ποτήριον τῶ θυμῷ αὐτοῦ,
 ἐκ χειρὸς Κυρίου· τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πώ-
 σεως, τὸ κόνιδυ τῶ θυμῷ ἔπιες καὶ ἔξεκένωσας,
 18 καὶ οὐκ ἴω ὁ ᾠδοναλῶν σε ἀπὸ πάντων
 τῶν τέκνων σου ὧν ἔτεκες, καὶ οὐκ ἴω ὁ ἀντι-
 λαμβανόμενος τῆς χειρὸς σου, οὐδέ ἀπὸ πάν-
 των τῶν υἱῶν σου ὧν ἕψωσας. 19 Δύο ζῶντα
 ἀντικείμενά σοι, τίς σοι συλλυπηθῆσέαι; πῶμα
 καὶ σῦντεμμα, λιμός καὶ μάχαιρα· τίς σε
 σοι ᾠδοναλέσει; 20 Οἱ υἱοί σου, οἱ ἀπορῥύμενοι,
 οἱ καθύδοντες ἐπ' ἄκρη πάσης ἔξοδου ὡς σφυ-
 λίων ἡμίφρον, οἱ πλήρεις θυμῷ Κυρίου, ἐκλε-
 λυμένοι ἀπὸ Κυρίου τῶ θεῷ Χ σου. 21 Διὰ
 τῶ το ἄκχε ✕ τῶτο τετραπενωμήνη, καὶ μεθύσασα
 οὐκ ἀπὸ οἴνου. 22 Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεός
 ὁ κείνων τὸν λαὸν αὐτοῦ· ἰδὲ εἴληφα ἐκ τῆς
 χειρὸς σου τὸ ποτήριον τῆς πώσεως, τὸ κόνιδυ
 τῶ θυμῷ μου, καὶ ἐπαρθήσῃ ἐπὶ πῖν αὐτό,
 ἐμβαλῶ 23 καὶ δώσω αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικη-
 σάιτων

ΚΕΦ. 16'. Η Σ Α Ι Α Σ.

σάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, οἱ εἶπαν
τῇ ψυχῇ σου, κόψον, ἵνα πῶέλθωμεν· καὶ ἔθι-
κας ἴσα τῇ γῆ τὰ μέσα σου ἔξω τοῖς ποταμοῖς· μεταφρασα
πορβολομύθοις.

Κ Ε Φ. ΝΒ'.

1 **Ε**ξεγείρω, ἔξεγείρω Ἰερουσαλήμ, ἵνα ἐκδύσω τὴν
ἀδικίαν σου, καὶ ἐκδύσω τὴν δόξαν
σου, Ἰερουσαλήμ πόλις ἡ ἀγία, ἕκτε
προτεθήσεται διελθεῖν ἀπὸ σὺ ἀπειτμητός καὶ
ἀκαθάριτος. 2 Ἐκτίναξάμ τον χῶν, καὶ ἀνά-
στησι, καὶ θισον Ἰερουσαλήμ, ἐκδύσω τον δεσμόν
τῶ τραχήλου σου, ἡ ἀγκυμάλωτος θυγάτηρ Σιών.
3 Ὅτι τὰδε λέγει Κύριος, δωρεάν ἐπράθητε,
καὶ ἔμετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε. 4 Οὕτως
λέγει Κύριος· εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός μου
τὸ πρῶτον πῶοικῆσαμ ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους
βία ἤχθησαν, 5 καὶ νῦν τί ᾧδε ἔσαι; τὰδε
λέγει Κύριος· ὅτι ἐλήφθη ὁ λαός μου δωρεάν,
θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε· τὰδε λέγει Κύριος·
δι' ὑμᾶς ἀπαπαντός τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖ-
ται ἐν τοῖς ἔθνεσιν· 6 ἀπὸ τῶτο γνώσεται ὁ
λαός μου τὸ ὄνομά μου ἵνα ἀπὸ τῶτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός ὁ λαλῶν, πᾶρριμι
7 ὡς ᾧρε· ὅτι πᾶν ὄρεον, ὡς πόδες εὐαγγελιζο-

Η Σ Α Ι Α Σ Κ Ε Φ. 16.

7 ὡς ἀκούω εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ,
 ὅτι ἀκουσίω ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων
 Χ τῇ Σιών βασιλεύσῃ σου ὁ Θεός, 8 ὅτι
 φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ
 ἅμα εὐφρανθήσονται ὅτι ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλ-
 μὸς ὄφονται, ἡνίκα ἀν' ἐλεήσῃ Κύριος τὴν Σιών,
 9 ῥηξάτω εὐφροσύνη ἅμα τῷ ἔρημῳ Ἱερουσα-
 αὐτῶ λῆμ, ὅτι ἠλέησεν Κύριος Χ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ
 ἔρρύσατο Ἱερουσαλήμ. 10 Καὶ ἀποκαλύψει
 Κύριος τὸν βραχίονα αὐτοῦ τὸν ἅγιον ἐνώπιον
 πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄφονται πάντα τὰ ἄκρα
 τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν ᾧ ἔσται τὸ θεῶν ἡμῶν.
 11 Ἀπόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκκεῖθεν, καὶ
 ἀκαθάρτες μὴ ἀπέσθε, ἐξέλθατε ἐκ μέσων αὐ-
 τῆς, ἀφορέσθε οἱ φέροντες τὰ σκώλη Κυρίου,
 12 ὅτι ἔμ' ἐπὶ ταραχῆς ἐξελεύσεσθε, ἐδὲ φυγῆ
 πορεύσεσθε· πορεύσεια γὰρ πρῶτος ὑμῶν Κύ-
 ριος, καὶ ὁ ὀπισθωάγων ὑμᾶς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσ-
 ραήλ. 13 Ἴδ' ὃ, σιωπήσῃ ὁ παῖς μου, καὶ ὑψω-
 θήσεται, καὶ δοξασθήσεται, καὶ καὶ μεταιρεθήσεται
 σφόδρα. 14 Ὅτι τρέπον ἐκθήσονται ἕπι σε πολ-
 λοι, οὕτως ἀδοξήσῃ ἀπὸ ἀνθρώπων τὸ εἶδος σου,
 τῶν καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ ἡνῶν ἀνθρώπων. 15 Οὕτως
 θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ σιωπή-
 σιν βασιλεῖς τὸ γόμα αὐτοῦ ὅτι οἷς οὐκ ἀνη-
 γέλη

ΚΕΦ. νγ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

γάλη παρὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ οὐκοῦ ἀκηκόασιν, σωθήσουσιν.

Κ Ε Φ. ΝΓ'.

Κύριε, τίς ὁπίσθουσει τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου ✕ ὅτι τίμη ἀπεκαλύφθη; 2 Ἀνηγγείλαμεν ἐκρυτίον αὐτῷ ὡς παιδίον, ὡς ρίζα ἐν γῆ διψώση οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτοῦ, ἔδεν δόξα· καὶ ἴδομεν αὐτόν, καὶ ἐκείχεν εἶδος οὐδὲ κάλλου, 3 ἀλλὰ τὸ εἶδον αὐτῷ ἄτιμον, καὶ ἐκλείπον ὡσεὶ πάντες ἄνθρωποι· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδώς φέρει μαλακίαν, ὅτι ἀπέγραπται τὸ πρῶτον αὐτῷ, ἠτιμάσθη, καὶ οὐκ ἐλογιάθη. 4 Οὕτως ταῖς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ παρὶ ἡμῶν ὀδυῖται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτόν (εἰ) ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ ✕ ὑπὸ θαῦ, καὶ ἐν κακώσει. 5 Αὐτὸς δὲ ἐπρασμάσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἀνομίας ἐμαλακίασθη διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, παροδία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τῷ μῶλωπι αὐτῷ ἡμεῖς ἰάθημεν. 6 Πάντες ὡς πρῶτα ἐπληρώθημεν· ἄνθρωπος τῇ ὀδῷ αὐτῷ ἐπληρώθη, καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτόν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. 7 καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς πρῶτον ὅτι σφραγισθῆναι ἤχη.

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ι Δ'.

καὶ ὡς ἀμνὸς ἐπιθυμῶν τῆ κείραντος αὐτὸν ἀφω-
 νος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 8 Ἐν
 τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τίμω γενεάν
 αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἵρεται ἀπὸ τῆς γῆς
 ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τῆ λαῶ μου ἤχθη
 εἰς θάνατον. 9 Καὶ δώσω τῆς πονηροῦς ἀντί
 τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τῆς πλυσίους ἀντὶ τῆ θα-
 νάτου αὐτοῦ· ὅτι ἀνομίαν ἔκ ἐποίησεν, ἧδὲ εὐρέθη
 δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, 10 καὶ Κύριος βέ-
 λεται καθαρίσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πληγῆς· ἐὰν
 δῶτε δῶται ὡς εἰς ἀμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρ-
 μα μακρόβιον· καὶ βέβηλαι Κύριου ✠ ἐν χειρὶ
 αὐτοῦ ἀφελῆν ἀπὸ τῆ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,
 11 δεῖξαι αὐτῷ φῶς, καὶ πλάσαι τῇ σωῆσιν,
 διχαιῶσαι δίκαιον εἰς δαλδύοντα πολλοῖς, καὶ ταῖς
 ἀμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. 12 Διὰ τῆτο
 αὐτὸς κληρονομήσει πολλὰς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν με-
 ρεῖ σκῦλα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυ-
 χὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογιάθη, καὶ αὐτὸς
 ἀμαρτίας ἀμαρτίας πολλῶν ἀνῆνεγκεν, καὶ διὰ ταῖς ἀνομίας
 αὐτοῦ παρεδόθη.

Κ Ε Φ. Ν Δ'.

1 **Ε** Γφραίνθητι σείρα ἡ ἐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ
 βόησον ✠ καὶ τέρεπου ἡ οὐκ ὠδίνουσα,
 ὅτι

ΚΕΦ. 18'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον, ἢ τῆς
ἐχούσης τὸν ἄνδρα· εἶπεν γὰρ Κύριος. 2 Πλά-
τωον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου, καὶ τῶν αὐ-
λαιῶν σου, πῆξον, μὴ φείσῃ, μακρῶν τὰ χοι-
νίσματα σου, καὶ τὸς πασσάλους σε κατίσχουσι·
3 ἐπὶ εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκπέ-
τασον καὶ τὸ σπέρμα σε ἔθνη κληρονομήσῃ, καὶ
πόλεις ἠρημωθήσονται καὶ οἰκήσεις. 4 Μὴ φοβοῦ,
ὅτι κατηγμύθῃς, μηδὲ ἐντραπήῃς, ὅτι ὠνειδίθῃς,
ὅτι ἀγαμίλι αἰώνιον ἔπιλήσῃ, καὶ ὄνειδος τῆς χι-
ρείας σου ἔ μὴ μνησθήσῃ ἐπ. 5 Ὅτι Κύριος
ὁ ποιῶν σε, Κύριος Σαβαώθ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
ὁ ῥυσάμενός σε, θεὸς ἅγιος Ἰσραὴλ, πάση τῇ γῇ αὐτὸς
κληθήσεται. 6 Οὐχ ὡς γυναικὰ καὶ ἀλελειμ-
μένην καὶ ὀλιγόφυχον κέκληκέν σε Κύριος, ὅδ'
ὡς γυναικὰ ἐκ νεότητός μεμισσημένην, εἶπεν ὁ
θεὸς σου. 7 Χρόνον μικρὸν κατέλιπόν σε, καὶ
μετὰ ἐλέους μεγάλου ἐλέησω σε. 8 Ἐν θυμῷ
μικρῷ ἀπέσρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ,
καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἠλέησά σε· εἶπεν ὁ ῥυσά-
μενός σε Κύριος, 9 ἀπὸ τῆς ὕδατος τῆς ἔπι
Νῶε τῆς τοῖ μοι ἔστιν, καὶ ὅτι ὠμοσα αὐτῷ ἐν τῷ
χρόνῳ ἐκείνῳ τῇ γῇ, μὴ θυμωθήσεσθαι ἔπι σοὶ
ἔτι, μηδὲ ἐν ἀπειλῇ σου 10 τὰ ὄρη μετασῆ-
σασθαι, ὅδ' οἱ βουνοὶ σου μετακινήσονται·

Η Σ Λ Ι Α Σ ΚΕΦ. 10'.

οὕτως ὅθεν τὸ παρ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει,
 ὅθεν ἡ ἀγαθή σου εἰρήνη σου ἔμῃ μεταστή-
 ῃ· ἔπει γὰρ Κύριος ἰλέως σοι. 11 Ταπεινὴ καὶ
 ἀκαταστάτος ἔσται παρεκλήθης· ἰδὲ ἐγὼ ἐτοιμάζω
 σοι ἀνθρακὰ τὸν λίθον σου, καὶ τὰ θεμέλιά σου
 σάπφειρον, 12 καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου
 ἰασσιν, καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ
 τὸν οὐρανὸν σου λίθους ἐκλεκτούς. 13 Καὶ
 πάντα τὰς ἑτάρας σου διδάσκους θεῶν, καὶ ἐν πολ-
 λῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. 14 Καὶ ὅταν δικαιοσύνη
 οἰκοδομηθῇ, ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἔσθλη-
 θῇ, καὶ πτόμος ὅσον ἐγγὺς σοι. 15 Ἰδὲ
 ἠροσὶ λυτοὶ ἠροσελεύσουσί σοι δι' ἐμοῦ, καὶ παροι-
 κήσουσίν σοι, καὶ ὄψιν σε καταφύξονται. 16 Ἰδὲ
 ἐγὼ κτίζω σε, ἔχων ὡς χαλκεὺς φουσῶν ✕ ἐν πυρὶ
 ἀνθρακας, καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ
 ἐκλίσει σε, ἔκ εἰς ἀπώλειαν φθεῖρα. 17 Πᾶν
 σκεῦος σκευασὸν ὅτι [δὲ] σε, ἔκ εὐδοκασίας, καὶ
 πᾶσα φωνὴ ἢ ἀναστήσεια ὅτι σε εἰς κρίσιν· πάν-
 τας αὐτὰς ἠτήσεις, ἵ οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔσονται
 ὡς αὐτῇ. "Ἔστιν κληρονομία τοῖς θερα-
 πεύουσιν Κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσταθέ μοι δίχαρι,
 λέξτε Κύριε.

φθαρτὸν
 εὐδοκασίω

Κυρίω

Κ Ε Φ. Ν Ε'.

ΟΙ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδατος, καὶ ὅσοι
 μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγορά-
 σατε, καὶ φάγετε ✠ καὶ πορεύεσθε καὶ πίετε
 ἀγοράσατε ἀνεὸ ἀργυρίου καὶ τιμῆς οἴνου καὶ ψαβ.
 2 Ἰναπὶ πιᾶσθε ἀργυρίου ✠ ἐν οὐκ ἄρταις καὶ
 τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πληρομονίῃ; ἀκέσατε
 ✠ ἀκολῷ μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ, καὶ σιτυ-
 φήσῃ ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. 3 Περσέχετε
 τοῖς ὤτιοις ὑμῶν, καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς
 μου· ἐπακέσατέ μου, καὶ ζήσαται ἐν ἀγαθοῖς ἡ
 ψυχὴ ὑμῶν, καὶ ἀγαθήσονται ὑμῖν ἀγαθήκλιον
 αἰώνιον, ὡς ὅσα Δαυὶδ ὡς πιά. 4 Ἴδὲ μαρ-
 τύριον ἐν ἔθνεσιν δέδωκε αὐτὸν ἀρχόντα καὶ
 πρῶτοντα ἔθνεσιν. 5 ✠ Ἴδὲ ἔθνη ἃ οὐκ
 ἠδύσαν σε, ἔθνη κλέσοντά σε, καὶ λαοὶ οἱ οὐκ
 ἔπίσαντά σε, ἔπι σε καταφύξονται, ἕνεκεν
 Κυρίου τῷ θεῷ σου ✠ καὶ τῷ ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι
 ἐδόξασέν σε. 6 Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ θεῷ
 εὐρίσκειν αὐτὸν ἔπι καλέσαθε· ἡνίκα ἀν ἐγ-
 γίξει ὑμῖν, 7 ἄπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς ταῖς ὁδοῖς
 αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀνομῶν ταῖς βουλαῖς αὐτοῦ,
 καὶ ἔπιγραφῆτω ἔπι Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται,
 ὅτι ἔπι πολλὸν ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. νε'.

8 Οὐ γὰρ εἰσι αἱ βουλαὶ μου ὡσπερ αἱ βου-
 λαὶ ὑμῶν, οὐδὲ ὡσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοί
 μου, λέγει Κύριος. 9 Ἀλλ' ὡς ἀπέχθῃ ὁ οὐ-
 ρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχθῃ ἡ ὁδός μου
 ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ θραυστήρια ὑμῶν
 ἀπὸ τῆς θραυστικῆς μου. 10 Ὡς γὰρ εἰάν
 καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
 οὐ μὴ ἀπογραφῇ Χ ἐκεῖ ἕως ἀν μεθύσῃ τλι-
 γλιῶ, καὶ ἐκτέκῃ, καὶ βλαστήσῃ, καὶ δώσῃ σπέρ-
 μα καὶ στείρῃσι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν, 11 οὐ-
 τως ἔσμι τὸ ῥῆμά μου, ὃ εἰάν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στό-
 ματός μου, ὃ μὴ ἀπογραφῇ Χ ἕως μὲ κενόν,
 ἕως ἀν σιωπηθεῖ ὅσα ἠθέλησα, καὶ εὐδοήσω
 ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ τὰ ἐντολμάτα μου. 12 Ἐν
 γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ δι-
 δαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βοιωτοὶ ἐξα-
 λουῦνται προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ
 πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπιπικροθήσῃ τοῖς
 κλάδοις, 13 καὶ ἀντὶ τῆς φοβῆς ἀναθήσεται
 κυπρίσις, ἀντὶ δὲ τῆς κοινύτης ἀναθήσεται
 μυρσίνη· καὶ ἔσμι Κύριος εἰς ὄνομα, καὶ εἰς ση-
 μεῖον αἰῶνιον, καὶ ὅσα ἐκλείψῃ.

ΚΕΦ.

Κ Ε Φ. Νς'.

1 **Τ**Αδε λέγει Κύριος· φυλάσσεσθε κείσιν,
καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην, ἠγγίσει γὰρ
τὸ σωτήριόν μου ἵνα γίνεσθαι, καὶ τὸ
ἔλεός μου ἀποκαλυφθῆται. 2 Μακάριος ἀνὴρ
ὁ ποιῶν τὰυτά, καὶ ἀνθρώπος ὁ ἀντεχόμενος αὐ-
τῆς, καὶ φυλάσσει τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν,
καὶ ἀγαθῶν τὰς χεῖρας αὐτῶ μὴ ποιῆν ἀδι-
κίαν. 3 Μὴ λέγῃτω ὁ ἄλλογενὴς ὁ ἠροσκοί-
μος πρὸς Κύριον, ἵνα λέγων· ἀροισμῶ ἀφοριεῖ
με ἄρα Κύριος ἀπὸ τῶ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ μὴ λε-
γέτω ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ἐγὼ εἰμι ξύλον ξηρῶν.
4 ἵνα ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς εὐνόχοις, ὅσοι
ἀν φυλάξωσιν τὰ σάββατά μου, καὶ ἐκλέ-
ξωσιν ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ ἀντέχωνται τῆς ἀγα-
θῆς μου, 5 δώσω αὐτοῖς ὡς τὸ οἶκόν μου, καὶ
ὡς τὸ τεῖχος μου ὅσον ὀνομαστόν, κρείττω ἢ ὧν καὶ κρείσσων
θυγατέρων, ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, καὶ οὐκ
ἐκλείψῃ. 6 Καὶ τοῖς ἄλλογενέσιν τοῖς ἠροσκοί-
μοις πρὸς Κύριον δευλεύειν αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν
τὸ ὄνομα Κυρίου, τῶ εἶναι αὐτοῦ εἰς δέλας ἡ θάλασσαν καὶ
δέλας, καὶ πάντα τῆς φυλασσομένης τὰ σάβ-
βατά μου μὴ βεβηλοῦν, καὶ ἀντεχομένους τῆς
ἀγαθῆς μου, 7 εἰσαίξω αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος
τὸ

Η Σ Λ Ι Α Σ Κ Ε Φ. Ι Ζ'.

τὸ ἄγίόν μου, καὶ εὐφρανθήσονται αὐτὸς ἐν τῷ ἔργῳ
 τῆς προσβολῆς μου· τὰ ὀλοκαυτώματά αὐτῶν,
 καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ὅτι τῷ θυ-
 σιασθείῳ μου· ὁ γὰρ οἶκός μου οἶκος προσβο-
 λῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ εἶπεν Κύ-
 ριος ὁ σιμὸν τῶν διασπαρμένων Ἰσραὴλ, ὅτι
 σιμᾶξω ἐπ' αὐτοὺς σιμαγωγῶν. 9 Πάντα τὰ
 θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε, φάγετε πάντα τὰ θη-
 ρία τῷ θρυμῶ. 10 Ἴδετε ὅτι πάντες ἐκτετύ-
 φλωται, ὅτι ἔγνωσαν φρονῆσαι, πάντες κύνες
 σινοὶ ἔδωκόν τινι ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοί-
 τῳ, φιλοῦντες νυσαῖσαι. 11 Καὶ οἱ κύνες ἀνα-
 δεῖς τῇ ψυχῇ, ὅτι εἰδότες πληρομονίαν· καὶ
 εἰσὶν πονηροὶ οὐκ εἰδότες σωθεῖν, πάντες [ἐν]
 ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν, ἕκαστος καὶ τὸ
 αὐτὸ εἰσὶν ἑαυτῷ ✕ ἀπ' ἄνευ αὐτοῦ. 12 Δεῦτε, λάβωμεν οἶνον,
 καὶ οἰνοφλυγῆσωμεν μέθῳ, καὶ ἔσται τοιαύτη ἡμέρα αἰεὶ,
 μεγάλη πλεισῶς σφόδρα.

Κ Ε Φ. Ν Ζ'.

1 **Ι** Δεῦτε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ ἔδειξεν ✕ ἀνὴρ
 ὁκδέχεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἄνδρες δίκαιοι
 αἰροῦνται, καὶ ἔδειξεν κατανοῶν· ἀπὸ γὰρ
 προσώπου ἀδικίας ἤρτα ὁ δίκαιος, 2 ἔσται ἐν
 εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ, ἤρτα ἐκ τῶν μέσων. 3 Ἰμεῖς
 δε

ΚΕΦ. νζ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

δε προσπαγάγετε ὡς υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα μοι-
 χῶν καὶ πόρνῆς. 4 ὅτι πῆν ἐνετραυφήσατε; καὶ
 ὅτι τίνα ἠνοίξατε τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ὅτι τίνα
 ἐχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν; οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ
 τέκνα ἀπωλείας; σπέρμα ἄνομον; 5 Οἱ πρῶτα-
 κηλουῖτες Χ ὅτι τὰ εἰδῶλα ὑπὸ δένδρα δα-
 σία, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν ταῖς φά-
 ραγγξιν ἀναμέσον ✕ ἀκρων τῶν πετρῶν ✕ ἐν ταῖς
 μερίσι φάραγγος. 6 Ἐκείνη σου ἡ μερίς, ἔτος σὺ
 ὁ κληρὸς· καὶ κείνοις ἐξέχεας σπονδάς, καὶ κείνοις
 ἀνήνεγκας θυσίας· ὅτι τῆτοις οὐκ ὀργισθή-
 σομαι; 7 Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκδῆ
 σου ἡ κοίτη, καὶ ἐκδῆ ἀνεβίβασας ✕ θυσιάσω θυ-
 σίας· 8 καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας σὺ
 ἔθηκες μνημόσυνά σου. Ὡς οὖν, ὅτι ἐὰν ἀπ' ἐμοῦ
 ἄποσῆς, πλεῖον τι ἔξεις· ✕ ἐπλάτυνας τὴν κοίτην
 σου, καὶ δίδου σαυτῇ παρ' αὐτῆς· ἠγάπησας τῆς κοι-
 μωμένων μετ' σὺ, 9 καὶ ἐπλήθυνας τὴν πόρ-
 νείαν σου μετ' αὐτῆς, καὶ πολλὰς ἐπαίησας τῆς
 μακρᾶν ἀπὸ σὺ, καὶ ἀπέσειλας πρέσβεις ὑπὲρ
 τὰ ὄρεά σου, [καὶ ἀπέσειλας] καὶ ἐταπεινώθης
 ἕως ἄδῃ. 10 Ταῖς πολυθυσίαις σου ἐκοπίασας,
 καὶ ἐκ εἵπας· παύσομαι ἐνιοχύεσα [ὅτι] ἔπρα-
 ξας ταῦτα, ἀλλ' οὐκ ἐταπεινώθη μου σύ.
 11 Τίνα ἐλάβηθῆσαι ἐφοβήθης, καὶ ἐφύσω με,
 καὶ

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. 15.

καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, ὅσδ' ἔλαβές με εἰς τὴν
 ἀνάστυον, ὅσδ' εἰς τὴν καρδίαν σου; καὶ γὰρ σε
 εἶδον πρὸ ὄψεως, καὶ ἐμὲ ἔκ ἐφοβήθης. 12 Καὶ γὰρ
 ἀπαγγέλλω ἀπαγγιλῶ τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὰ κακὰ
 μου σου, ἃ οὐκ ὠφελήσουσίν σε. 13 ὅταν ἀναβοή-
 σης, ἔξελεύσονται σε ἐκ τῆς θλίψεως σου· τῆς
 γὰρ πάντας ἀνεμος λήφεται, καὶ ἀποίσει καὶ ἀσ-
 τὴρ. Οἱ δὲ ἀντιχρόνιοί μου κτήσουσιν γλῶσσαν, καὶ
 κληρονομήσουσιν τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. 14 Καὶ
 ἐρεῦσιν· καθεύουσι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοῦ,
 καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς λαοῦ μου.
 15 ✠ Ὅτι ταῦτα λέγει Κύριος ὁ ὕψιστος, ὁ ἐν
 ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, ἅγιος ἐν ἁγίοις ὄνο-
 μα αὐτοῦ, [Κύριος] ὕψιστος ἐν ἁγίοις ἀναπαύ-
 σιμος, καὶ ὀλιγοφύχοις διδύς μακροθυμίαν, καὶ
 διδύς ζωὴν τοῖς σιωπητοῖς τῆς καρδίας.
 16 καὶ οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς, ὅσδ' ἔ-
 λαβαντες ἀργαθήσομαι ὑμῖν· πνεῦμα γὰρ πρὸ
 ἐμοῦ ἐξελύσειαί, καὶ πνοὴν πάντων ἐγὼ ἐποίησα.
 17 Διὰ ἁμαρτίαν βραχὺ π ἐλύπησα αὐτὸν,
 καὶ ἐπάταξα αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσω-
 πόν μου ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλυπήθη, καὶ ἐπορεύθη
 φυγὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς ✠ τῆς καρδίας αὐτοῦ. 18 ταῖς
 ὁδοῖς αὐτοῦ ἐώρακα, καὶ ἰασάμην αὐτὸν, καὶ
 πρὸ ἐκάλεισα αὐτὸν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ πρὸ ἐκλήθη
 ἄλλ.

ΚΕΦ. ΝΗ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

ἀληθινῶ, ✕ καὶ τοῖς παθητοῖς αὐτῶ. 19 κίψων
καρπὸν χειλέων εἰρήνῃ ἐπ' εἰρήνῃ τοῖς μακρὰν καὶ
τοῖς ἐγγύς οὖσιν. Καὶ εἶπεν Κύριος· ἰάσομαι
αὐτοὺς. 20 Οἱ δὲ ἀδικοὶ ✕ ὡς θάλασσα οὕτως
κλυθωνιοθήσονται, καὶ ἀναπαύσονται οὐ διωθή-
σονται ✕ καὶ ἀποβάλλεται ὕδωρ αὐτῆς ἀκαπάτημα καὶ
πλὴν. 21 Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, εἶπεν
[Κύριος] ὁ θεός.

Κ Ε Φ. ΝΗ'.

1 **Α** Ναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φείσῃ, ὡς
σαύλιπιγα ὑψώσῃ τὴν φωνὴν σου, καὶ
ἀνάγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἀμαρτή-
ματά σου, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακώβ τὰς ἀνομίας
αὐτῶ. 2 Ἐμὲ ἡμέραν ἕξ ἡμέρας ζητήσουσι,
καὶ γυνὴ μου τὰς ὁδοὺς ὀπιθυμήσῃ, ὡς λαὸς
✕ ὁ δικαιοσύνῃ [θεῶ] πεποιθώς, καὶ κρίσιν
θεῶ αὐτῶ μὴ ἐγκαταλειπώς· αὐτῶσίν με νῦν
κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίξῃ θεῷ ὀπιθυμήσῃ, 3 λέ-
γοντες· τί ὅτι ἐνθεώσαμεν, καὶ ἔκ εἶδες; ἔτα-
πειώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔγνω; οὐ ἔ
προσέχες
γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὐρίσκετε τὰ
θελήματα ὑμῶν, καὶ πάντα τὰς ἐπιπορευομένους
ὑμῶν ἐπιποιούσατε. 4 ✕ Ἴδὲ εἰς κείσεως καὶ
μάχας θεώσατε, καὶ τύπητε πυγμαῖς ἀπεινόν-
ἵατί

Η Σ Α Ι Α Σ ΚΕΦ. νη΄.

ἵνα τί μοι νηθεύετε ὡς σήμερον, ἀκαθάρτη ἐν κραυγῇ
 τίω φωνῶ ὑμῶν; 5 Οὐ τούτῳ τίω νηθείαι
 ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦ ἀνθρώπου
 τίω ψυχῶ αὐτοῦ, οὐδ' ἂν χεῖρας ὡς κείκον
 τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν
 ὑποπόδησός σου, οὐδ' οὕτως καλέσει νηθείαι
 ✕ καὶ ἡμέραν δεκτικῶν Χ τῷ Κυρίῳ. 6 Οὐχὶ
 τούτῳ νηθείαι ἐγὼ ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος,
 ἀλλὰ λυε πάντα σὺνδεσμοὶ ἀδικίας, ἀφῆκε
 τραυματίας βιάων σωμαλλαγμάτων, ἀπέβλεπε
 πεθραυσμένους εἰς ἀφέσιν, καὶ πᾶσαι συγγραφῆ
 ἀδικοὶ ἀφῆσαν. 7 Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν
 ἄρτον σου, καὶ πτωχοὺς ἀτέλεις εἰσάγε εἰς τὸν οἶκόν
 σου· εἰάν ἴδῃς γυμνὸν, περιβαλε, καὶ ἀπὸ
 τῶν οἰκείων τῶ σπέρματός σου οὐχ ὑπερέβη·
 8 τότε ῥαγήσεται ὑπερήμιον τὸ φῶς σου, καὶ τὰ
 ἰάματά σου ταχὺ ἀνατελεῖ· καὶ ὑπερβύσεται
 ἔμπροσθέν σου ἡ δικαιοσύνη σου, καὶ ἡ δόξα
 τῷ θεῷ περιτελεῖ σε. 9 Τότε βοήσῃ, καὶ ὁ θεὸς
 εἰσακούσεται σου, ἐπὶ λαλιῶτός σου ἔρῃ, ἰδοὺ
 πάρεμι· εἰάν ἀφέλῃς ἀπὸ σὲ σὺνδεσμον καὶ χειροτομίαν,
 καὶ ῥῆμα γυγυσμοῦ, 10 καὶ δὲ φῶς πεινῶντι
 τὸν ἄρτον σου ὡς ψυχῆς σου, καὶ ψυχῶν
 τεταπεινωμένων ἐμπλήσῃς, τότε ἀνατελεῖ ἐν
 τῷ σκότῃ τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημέρια,
 σημεῖα,

ΚΕΦ. ΝΘ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

σημβεία, 11 καὶ ἔσαι ὁ θεός σου μὲν σὺ ἀγα-
παντός· καὶ ἐμπληροθήσῃ καρδία περ' ἐπιθυμίῃ ἢ
ψυχῇ σου, καὶ τὰ ὄσα σου περιθρήσεται, καὶ ἔσαι
ὡς κήπος μεθύων, καὶ ὡς πηγὴ ἄφ' ὕδατος, ἣν
μὴ ἔξελιπεν ὕδωρ· καὶ τὰ ὄσα σου ὡς βοτάνη
ἀνατελὴ καὶ περιθρήσεται, καὶ κληρονομήσουσι
γενεὰς γενεῶν. 12 Καὶ οἰκοδομηθήσονται σου
αἱ ἔρημοι αἰώνιοι, καὶ ἔσαι σὺ τὰ θεμέλια αἰώνια,
γενεῶν γενεῶν ἄνεκτιστοι· καὶ κληθήσῃ οἰκοδό-
μος φραγμῶν, καὶ τῆς τείβους τῆς ἀναμέσου
παύσεις. 13 Ἐὰν ἀποσρέψῃς τὸν πόδα σου
ἀπὸ τῶν σαββάτων τῶν μὴ ποιεῖν τὰ θελήματα
σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἀγίᾳ, καὶ καλέσεις τὰ σαβ-
βάτα πευφεία, ἅμα τῷ θεῷ [σου] δεδξασθῆναι,
καὶ δοξάσης αὐτὰ, ἔκ ἀρεῖς τὸν πόδα σὺ ἐπ' ἔργω,
ὅσα λαλήσεις λόγον· ὅτι ὄργῃ ἐκ τῶν ὀμα-
τός σου," 14 καὶ ἔσῃ πεποισθὸς ἐπὶ Κύριον, καὶ
ἀναβιβάσῃ σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ φα-
μῆ σε πτωκῆ κληρονομίαν Ἰακώβ τῷ πατρὸς σου·
τὸ γὰρ ὄμα Κυρίου ἐλάλησεν ὑμῖν.

Κ Ε Φ. ΝΘ'.

1 **Μ**Η ἔκ ἰσχύει ἢ χεὶρ Κυρίου τῶν σωσῶν,
ἢ ἐβάριπεν τὸ οὖς αὐτοῦ τῶν μὴ εἰσα-
κῆσαι· 2 Ἀλλὰ τὰ ἀμαρτήματα
ὑμῶν

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. ν θ'.

ἀφαιρῶσιν ὑμῶν διίσωσιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τῷ θεῷ,
 καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψεν τὸ πρόσω-
 πον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν τῷ μὴ ἐλεῆσθαι. 3 Αἱ γὰρ
 χεῖρες ὑμῶν μομολυμνῶσαι ἄματι, καὶ οἱ δάκτυ-
 λοι ὑμῶν ἐν ἀμαρτίαις, τῷ δὲ χεῖλη ὑμῶν ἐλά-
 λησεν ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσσα ὑμῶν ἀδικίαν με-
 λετᾷ. 4 Οὐδεὶς λαλῆ δίκαια, οὐδὲ ἔστι κρί-
 σις ἀληθινή· πεποιθήσιν ὅτι ματαίοις, καὶ λα-
 λῶσιν κενὰ, ὅτι κύβητον πόνον, καὶ τίκτουσιν ἀνο-
 μίαν. 5 Ὡὰ ἀσπίδων ἔρρηξαν, καὶ ἴσον ἀράχνης
 ὑφαίνουσιν, καὶ ὁ μέλλον τῶν ὠῶν αὐτῆς φαγεῖν,
 σιωτήρας οὐλεον, εὐρεν καὶ ἐν αὐτῇ βασιλείσκον.
 6 Ὁ ἴσος αὐτῆς οὐκ ἔστι εἰς ἱμάτιον, οὐδὲ μὴ
 περιβάλλονται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς· τὰ γὰρ
 ἔργα αὐτῆς, ἔργα ἀνομίας, ✕ καὶ ἔργον ἀδικίας
 ἐν χερσὶν αὐτῆς. 7 Οἱ δὲ πόδες αὐτῆς ὅτι πο-
 νηεῖαι τρέχουσιν, ταχινοὶ ἐκχέου αἷμα ✕ ἀναίτιοι,
 καὶ οἱ ἀφρολογισμοὶ αὐτῆς, ἀφρολογισμοὶ ἀφρόνων·
 σιῦτεμμα καὶ ταλαμπωεῖα ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐ-
 τῆς, 8 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, καὶ οὐκ
 ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῆς· αἱ γὰρ τρίβοι
 αὐτῆς διετραμνῶσαι, ἃς διοδύουσιν, καὶ οὐκ οἶ-
 δασιν εἰρήνην. 9 Διὰ τῆτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ'
 αὐτῆς, καὶ ἔ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη·
 ὑπομεινάτων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκό-

ΚΕΦ. 19'. Η ΣΑΙΑ Σ.

τος, μείνοντες αὐγλῷ ἐν ἀσεία περιπάτησαν.
10 Ψιλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, καὶ ὡς ἔχ-
υπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψιλαφήσουσιν, καὶ πε-
σοῦνται ἐν μεσημβείᾳ ὡς ἐν μεσονυχτίῳ, ὡς
ἀποθνήσκοντες σενάξουσιν, 11 ὡς ἄρκος καὶ ὡς
περιτερεῖ ἅμα πορεύονται· ἀνεμίναμεν κείσιν,
καὶ ἔκ' ἐστὶν σωτηρία, μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ' ἡμῶν.
12 Πολλὴ γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐνδύτιον σε, καὶ
αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ γὰρ ἀνο-
μίας ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἐγνω-
μεν, 13 ἠσεβήσαμεν καὶ ἐφθασάμεθα ✕ ἐν
Κυρίῳ, καὶ ἀπέστημεν ἀπὸ ὅτιθεν τῷ θεῷ ἡμῶν·
ἐλαλήσαμεν ἀδικα, καὶ ἠπειθήσαμεν· ἐκύομεν,
καὶ ἐμελετήσαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν λόγους ἀδι-
κούς, 14 καὶ ἀπεθήσαμεν ὀπίσω τὴν κείσιν,
καὶ ἡ δικαιοσύνη μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ' ἡμῶν· ὅτι
κατηναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῆς ἡ ἀλήθεια, καὶ κατεναλωθῆ-
ναι εὐθείας ὅσα ἠδυνώμεθα διελθεῖν. 15 Καὶ ἡ
ἀλήθεια ἠρῆται, καὶ μετέστησαν τὴν ἀφάνειαν αὐ-
τῆς τῷ σιωπῆναι· καὶ εἶδεν Κύριος, καὶ οὐκ ἤρε-
σεν αὐτῆς, ὅτι οὐκ ἔστι κρίσις. 16 Καὶ εἶδεν, καὶ
οὐκ ἔστι ἀνὴρ, καὶ κατενόησεν, καὶ οὐκ ἔστι ὁ ἀντι-
ληφόμενος, καὶ ἠμύατο αὐτῆς τῷ βραχίονι
αὐτῆς, καὶ τῇ ἐλεημοσίῳ ✕ αὐτῆς ἐσηλίστατο.
17 Καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα, καὶ
U περιέδετο

Η Σ Λ Ι Α Σ Κ Ε Φ. Ξ'.

Πειέθετο Πεικεφαλάαι σωτηρίου ὅτι τῆς κε-
 φαλῆς, καὶ Πειβάλετο ἰμάτιον ἐκδικήσεως καὶ
 τὸ Πειβόλαμον Χ ζήλου 18 ὡς ἀνταποδώσων
 ἀνταπόδωσιν ὄνειδος τοῖς ὑπενομήτοις Χ αὐτοῦ,
 ἄμνησαν τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, ✠ τῆς νήσις ἀνταπόδωμα
 ἀνταποδώσει. 19 Καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ δυσ-
 μῶν τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οἱ ἀπὸ ἀναβλῶν ἡλίου
 τὸ ὄνομα Χ αὐτὸ τὸ ἔνδοξον ἡξί γὰρ ὡς πο-
 ταμὸς βίαιος ἡ ὄργη τοῦ Κυρίου, ἡξί μετὰ
 θυμοῦ." 20 Καὶ ἡξί ἐνεκεν Σιών ὁ ρυόμηνθ,
 καὶ ἀποσρέψῃ ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, ✠ εἶπε Κύ-
 ριθ. 21 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ πρῶτ' ἐμοῦ ἀγα-
 θήκη, εἶπεν Κύριος· τὸ πνεῦμα τὸ ἐμὸν, ὃ ὅστις
 ὅτι σοι, καὶ τὰ ῥήματά μου, ἃ ἔδωκα εἰς τὸ
 σῶμα σου, ἔ μὴ ἐκλίπη ἐκ τῶ σῶματός σου,
 καὶ ἐκ τῶ σῶματος τῶ σπέρματός σου, ✠ καὶ
 ἐκ τῶ σώματος τῶ σπέρματος τῶ σπέρματός σε, εἶπεν Κύ-
 ριος ἀπὸ τῶ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. Ξ'.

1 **Φ**ωτίζου, φωτίζου Ἱερουσαλήμ, ἡκει
 γὰρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα Κυρίου
 ὅτι σε ἀνατέταλκει. 2 ✠ Ὅτι ἰδὲ
 χαλύπῃ σκότος καλύψει γῆν, καὶ γνόφος ἐπ' ἔθνη, ὅτι ὁ
 σε φανήσεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ὅτι σε
 ὀφθήσεται.

ΚΕΦ. Ξ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ὀφθήσεται. 3 Καὶ πορεύσονται βασιλεῖς πρὸ
 φωτί σου, καὶ ἔθνη τῆ λαμψρότητι Ἰσραὴλ τῆς ἀνα-
 τολῆς σου. 4 Ἄρον κύκλω τὰς ὀφθαλμούς σου,
 καὶ ἴδε Ἰσραὴλ πάντα σιωπημένα τὰ τέκνα σου· ἰδὲ
 ἤκουσιν πάντες οἱ υἱοὶ σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυ-
 γατέρες σου ἐπὶ ὤμων ἀρθήσονται. 5 Τότε ὄψη,
 Ἰσραὴλ καὶ χαρῆσι, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκθήσῃ τῆ
 καρδία, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλάτος θαλάσσης,
 καὶ ἐθνῶν καὶ λαῶν, καὶ ἤξουσίν σοι 6 ἀγγέλων
 καμήλων, καὶ καλύψουσίν σε κάμηλοι Μαδιαμ
 καὶ Γαιφάρ· πάντες ἐκ Σαβαὶ ἤξουσιν φέροντες χρυ-
 σίον, καὶ λίβανον οἴσουσιν, καὶ λίθον τίμιον, καὶ
 τὸ σωτήριον Κυρίου εὐαγγελιοῦνται. 7 Καὶ
 πάντα τὰ πρῶτα Κηδάρ σωμαχθήσονται, καὶ
 οἱ κριοὶ Ναβαθῶθ ἤξουσίν σοι, καὶ ἀνενεχθήσεται
 δεξιὰ ὀπί τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς
 προσευχῆς μου δοξαθήσεται. 8 Τίνες οἴδω
 ὡς νεφέλαι πέτομαι, καὶ ὡς πτερὰ σὺ νεοσ-
 σοῖς; 9 Ἐμὲ νῆσοι ὑπέμειναν, καὶ πλοῖα Θαρ-
 σεῖς ἐν πρῶτοις, ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μα-
 κρόθεν, καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῶν μετ'
 αὐτῶν, διὰ τὸ ὄνομα Κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ
 τὸ τὸν ἅγιον τῶ Ἰσραὴλ ἐνδοξὸν εἶναι. 10 Καὶ
 οἰκοδομήσουσιν Ἰσραὴλ υἱοὶ ἄλλογενεῖς τὰ τείχη σου,
 καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ὑπακούσουσίν σοι· διὰ

Γαιφάρ

Η Σ Α Ι Α Σ Κ Ε Φ. Ξ'.

γὰρ ὄργῳ μου ἐπάταξά σε, καὶ ἀφ' ἑλεός μου
 ἠγάπησά σε. 11 Καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι
 σου ἀπαπαντός, ἡμέρας καὶ νυκτός ἔκλεισθή-
 σονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σέ δυνάμει ἐθνῶν, καὶ
 βασιλεῖς αὐτῶν ἀρμηδύεις. 12 Τὰ γὰρ ἔθνη
 καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, οἵ πινες ἔδυσάσουσί σοι,
 ὑποθαιῶνται ὑπολοῦσται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημία ἐρημωθήσονται.
 13 Καὶ ἡ δόξα τῷ Λιβάνου πρὸς σέ ἦξει, ὡς
 κυπαρίσσω καὶ πύκνῃ καὶ κέδρω, ἅμα δόξασαι
 τὸν τόπον τὸν ἅγιόν μου, * καὶ τὸν τόπον τῶν πο-
 δῶν μου δόξασω. 14 Καὶ πορεύσονται πρὸς σέ
 δεδουκότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε ~ καὶ προξυ-
 νάντων σε, * καὶ προσκυνήσασιν ὅτι τὰ ἴχνη τῶν πο-
 δῶν σε πάντες οἱ παρεξιώντες σε καὶ κληθήσῃ πό-
 λις Κυρίου, Σιών ἁγίου Ἰσραὴλ. 15 Διὰ τὸ
 γενεήσασθαι σε ἐγκαταλελειμμένῳ καὶ μεμιση-
 μένῳ, καὶ ἔκλυτον ὁ βοηθῶν καὶ θήσω σε ἀγα-
 λίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεῶν. 16 Καὶ
 θηλάσεις γάλα ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλείων
 φάγεσαι, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ σώζων σε,
 καὶ ἔξαμνημόσιός σε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. 17 Καὶ
 ἀντὶ χαλκοῦ οἴσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου
 ξύλου οἴσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ ξύλων, οἴσω σοι χαλ-
 κόν, ἀντὶ δὲ λίθων, σιδήρον καὶ δώσω τὰς ἀρ-
 χιεῖς σου ὡς εἰρήνην, καὶ τὰς ὀπισκόπους σου ὡς
 δικαιο-

ΚΕΦ. ΖΑ΄. Η Σ Α Ι Α Σ.

δικαιοσύνη, 18 καὶ ἐκ ἀκαθάρσεως ἐπὶ ἀδικία
ἐν τῇ γῆ σου, ἔσδὲ σιῦτεμμα, ἔσδὲ πάλαι-
πωρία ἐν τοῖς ὀρείοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται σω-
τήριον τὰ τείχη σε, καὶ αἱ πύλαι σε γλύμμα.
19 Καὶ οὐκ ἔσαι σοι ἔπ ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας,
ἔσδὲ ἀναβλῆ σελήνης φωτιῇ σοι πλὴν νύκτα, ἀλλ'
ἔσαι σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ θεός σου δόξα
σου. 20 Οὐ γὰρ δύσειαι ὁ ἥλιός σου, καὶ ἡ σε-
λήνη σοι ἐκ ἐκλείψῃ ἔσαι γὰρ Κύριός σοι φῶς
αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τῶ πέν-
θους σου, 21 καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκμος, καὶ
ἀγαθὸ αἰῶνος κληρονομήσουσιν πλὴν γλῶ, φυλάσσων
τὸ φύτδωμα, ἔργα χειρῶν αὐτῶ εἰς δόξαν. 22 Ὁ
ὀλιγοστός ἔσαι εἰς χιλιάδας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς
ἔθνος μέγα· ἐγὼ Κύριος κατὰ κρηθὶ συναΐξω
αὐτῶς.

Κ Ε Φ. Ξ Α΄.

1 **Π**νεῦμα Κυρίου ἐπὶ ἐμέ, ὃ ἔνεκεν ἔκρι-
σέν με ✕ Κύριος· εὐαγγελίσασθ πτω-
χοῖς ἀπέσταλκέν με, ἰάσασθ τῶς συν-
τετεμμηδύοις τῇ καρδίᾳ, κηρύξαι αἰχμαλώτοις
ἀφρῆσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, 2 καλέσαι
ἐνιαυτὸν Κυρίου δικτὸν, καὶ ἡμέραν ἀνταποδό-
σεως ✕ τῶ θεῷ ἡμῶν, ὡς καλέσαι πάντας τῶς

Η ΣΑΙΑΣ. ΚΕΦ. ΖΑ΄.

πειθοῦσθε, 3 δοθῆναι τοῖς πειθοῦσιν διῶν
 ✕ δοῦναι αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σπουδῆς, ἄλειμμα
 εὐφροσύνης τοῖς πειθοῦσιν, καὶ καταλείψαι δόξης ἀντὶ
 πνεύματος ἀκηδίας· καὶ κληθήσονται γενεὰ δι-
 χαροσύνης, φυτόμα Κυρίου εἰς δόξαν. 4 καὶ
 περτέρας οἰκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰωνίας, ἐξηρημασμένας πε-
 τέρων ἐξομασθήσουσιν, καὶ κρημύσουσιν πόλεις ἐρήμους,
 ἐξηρημασμένας εἰς γενεάς Χ καὶ γενεάς. 5 Καὶ
 ἤξουσιν ἄλλογενεῖς· ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου,
 καὶ ἀλόφυλοι ἀροτῆρες καὶ ἀμπελοφροῖ Χ ἡμῶν·
 6 Ἔμεῖς δὲ ἱερεῖς Κυρίου κληθήσεσθε, [καὶ]
 λειτουργοὶ θεῷ ✕ ἡμῶν, ἐκηθήσεται ὑμῖν ἰσχυρῶς ἐθνῶν
 ὅτι κατέδεσθε, καὶ ἐν τῷ πλῆθει αὐτῶν θαυμα-
 σθήσεσθε. 7 ✕ Ἀντὶ τῆς αἰχμῆς ὑμῶν διαπλῆξ καὶ
 ἐντροπῆς ἀγαλλιάσονται μετὰ αὐτῶν· οὕτως ἐκ δουτέ-
 ρας κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, καὶ εὐφροσύνη
 αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. 8 Ἐγὼ γὰρ
 εἰμι Κύριος ὁ ἀγαπῶν διχασύνῃ, καὶ μισῶν ἀρ-
 πάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐ-
 τῶν διχασίαις, καὶ ἀφαιρήσω αἰώνιον ἀφαιρήσομαι
 αὐτοῖς. 9 Καὶ γνωσθήσεται ὅτι τοῖς ἔθνεσιν τὸ
 σπέρμα αὐτῶν, καὶ ἔα ἔκγονα αὐτῶν ✕ ἐν μέσῳ
 τῶν λαῶν· πᾶς ὁ ὄρων αὐτῶν ὀπιγνώσει αὐτῶν,
 ὅτι οὗτοί εἰσιν σπέρμα ἠυλογημένων ὑπὸ θεοῦ,
 10 καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἐφρανήσονται ὅτι Κύριοι.
 Ἀγαλ-

ΚΕΦ. ΞΒ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ με ὅτι τῷ Κυρίῳ ἐπέδου-
σεν γάρ με ἰμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφρο-
σύνης· ὡς νυμφίῳ ἐδέδηκέν μοι μίτραν, καὶ ὡς
νύμφῳ κατεκόσμησέν με κόσμῳ. 11 Καὶ ὡς
γῆ αὐξοῦσα τὸ ἀνθῶσ αὐτῆς, καὶ ὡς κῆπος τῆς γῆς αὐξῶσαι
σπέρματα αὐτῆς· ὡς ἀνατέλλει οὕτως ἀνατελεῖ Κύ- κῆπον
ριος Κύριος δικαιοσύνην καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον
πάντων τῶν ἐθνῶν.

Κ Ε Φ. ΞΒ'.

1 1Α Σιών ἡ σωπῆσομαι, καὶ ἡ Ἱερου-
σαλήμ οὐκ ἀνήσω, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ὡς
φῶς δικαιοσύνη αὐτῆς, τὸ δὲ σωτήριόν μου
μου ὡς λαμπὰς κωδήσεται. 2 Καὶ ὄψονταί
ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ πάντες βασι-
λεῖς τὴν δόξαν σου, καὶ καλέσῃ σε τὸ ὄνομά σου
τὸ καινόν, ὃ ὁ Κύριος ὀνομάσῃ αὐτό. 3 Καὶ
ἔσῃ τέφρα καὶ ἄλλοι ἐν χειρὶ Κυρίου, καὶ ἡ Ἱε-
ραρχία βασιλείας ἐν χειρὶ θεοῦ σου. 4 Καὶ ἐκέτι
κληθήσῃ καταλειμμένη, καὶ ἡ γῆ σου ἡ κλη-
θήσεται ἐπ' ἔρημος· σοὶ γὰρ κληθήσεται ἡ Ἱερουσα-
λήμ, καὶ τῆς γῆς σου οἰκουμένη· ὅτι εὐδίκησεν
Κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικηθήσεται. 5 Καὶ
ὡς συνοικῶν νεφθίμκος πρὸς θένω, οὕτως κατοική-
σασιν οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ· καὶ ἔσῃ ὡς πρόπον εὐ-

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ξ Ε'.

φρανθήσεται νυμφίος ἔπι ὑμῶν, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἔπι σοί. 6 Καὶ ἔπι τῶν τεχνῶν σου Ἱερουσαλήμ κατέστησα φύλακας ὄλιω τῶν ἡμέρων καὶ ὄλιω τῶν νυκτῶν, οἱ ἀφ' ἐπιλογῆς ἔσωθήσονται μνησκόρδοι Κυρίου. 7 Οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὁμοίω· εἰς διορθώσῃ, καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλήμ ἀγαθίαμα ἔπι τῆς γῆς. 8 Ὁμοίωσεν Κύριος κατὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τῆς ἰσχυῆς τῆς βραχίονος αὐτοῦ, εἰ ἔπι δώσω τὸν σῖτόν σου, καὶ τὰ βρώματά σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔπι πίνοντα ὑοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου, ἐφ' ᾧ ἐμώχθησας, 9 Ἄλλ' ἢ οἱ σιμάροντες φάγονται αὐτὰ, καὶ ἀνέσθουσιν Κύριον, καὶ οἱ σιμάροντες πίνοντα αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν ταῖς ἀγίαις σου. 10 Πορεύεσθε, Χωρεὶθίαι ἀφ' ἐπι τῶν πυλῶν μου, καὶ ὁδοποιήσατε τῶν λαῶν μου. ✠ σκευάσατε τῶν ὁδῶν, καὶ ὁδοποιήσατε, καὶ τῶν λίθους τῶν ὁδῶν τῆς ὁδοῦ ἀφ' ἠρίψατε· ἔξαρτα σύσχημον εἰς τὰ ἔθνη. 11 Ἴδ' ἔπι γὰρ Κύριος ἐποίησεν ἀκρότητον ἕως ἐσχάτης τῆς γῆς· εἶπατε τῆς θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ σοὶ ὁ σωτὴρ ὁμοιωμένηται ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μαδόν ✠ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ ὡς ὡροσώπου αὐτοῦ. 12 Καὶ καλέσῃ αὐτὸν λαὸν ἅγιον, λελυτρωμένον ὑπὸ Κυρίου, σὺ δὲ κληθήσῃ ἔπι ζήτημένη πόλις, καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμμένη.

Κ Ε Φ.

ΚΕΦ. ΞΓ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. ΞΓ'.

Ι ΤΙΣ οὗτος ὁ ὠδραγινόμηνος ἔξ Ἐδὸμ; Ἐδὸμ
ἐρύθημα ἱμάπιον ἐκ Βοσὸρ; ἔτος ὠραῖος ἐρυθήματα
ἐν πολλῇ ✕ αὐτῆ, βία μετὰ ἰοχύος;
ἐγὼ ἀφάλεγμα δικαιοσύνη καὶ κρίσιν σωτηρίας.
2 Διατί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ εἰδύ-
ματά σου ὡς ἀπὸ πατητῶ ληνοῦ; 3 Πλήρης
καταπεπατημένης, καὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔστι ἀνὴρ
μετ' ἐμοῦ; καὶ κατεπάτησα αὐτὴς ἐν θυμῷ μου,
καὶ κατέθλασα αὐτὴς, ✕ ἐν ὀργῇ μου, καὶ κατή- ὡς γλῶ
γαρον τὸ αἷμα αὐτῆς εἰς γλῶ, ✕ καὶ πάντα τὰ
ἐνδύματά μου ἐμόλιμα. 4 Ἡμέρα γὰρ ἀνταποδό-
σεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ εἰαυτὸς λυτρώσεως
παρέστιν. 5 Καὶ ἐπέβλεψα, καὶ ὄδοις βοηθός·
καὶ προσεινόησα, καὶ ἔδοις ἀντελαμβάνεσθαι· καὶ
ἐρρύσατο αὐτὴς ὁ βραχίον μου, καὶ ὁ θυμός μου
ἐπέστη. 6 Καὶ κατεπάτησα αὐτὴς τῇ ὀργῇ μου,
✕ καὶ ἐμέθυσα αὐτὴς ἐν θυμῷ μου, καὶ κατήγαγον
τὸ αἷμα αὐτῆς εἰς γλῶ. 7 Τὸν ἔλεον Κυρίου
ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς Κυρίου ἐν πᾶσιν οἷς ὁ
Κύριος ἡμῖν ἀνταποδίδωσιν. Κύριος, κριτὴς ἀγα-
θὸς πρὸ οἴκου Ἰσραὴλ, ἐπάγη ἡμῖν καὶ τὸ ἔλεος
αὐτοῦ, καὶ καὶ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ.
8 Καὶ εἶπεν, ἔχ ὁ λαός μου; τέκνα, καὶ ἔμῃ
ἀρετή-

Η Σ Α Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΞΓ΄.

ἀρετήσωσιν· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν 9 ἐκ
 πάσης θλίψεως αὐτῶν· ὃ πρέσβυς, ὅδ' δὲ ἄγγε-
 λος, ἀλλ' αὐτὸς Κύριος ἔσωσεν αὐτὴς, ἀφ' ἧς τὸ
 ἀγαπᾶν αὐτὴς καὶ φεῖσθαι αὐτήν. καὶ αὐτὸς
 ἐλυτρώσατο αὐτὴς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴς, καὶ
 ἔψαυεν αὐτὴς πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς αἰῶνος.

10 Αὐτοὶ δὲ ἠπείθησαν, καὶ παρώξυνον τὸ
 πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτῆς, καὶ ἐγράφη αὐτοῖς εἰς
 ἔχθραν, καὶ αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτὴς, 11 καὶ
 ἐμήσατο ἡμερῶν αἰώνιων ✠ Μωσὴ καὶ αὐτῆ·" πῶς
 ἦν ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ποιμνία τῶν
 παρθράτων ✠ αὐτῆ; πῶς ἔστιν ὁ θεὸς εἰ αὐτοῖς
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; 12 Ὁ ἀγαθὸν τῆ δεξιᾷ
 Μωσίου, ὁ βραχίον τῆς δόξης αὐτῆ; κατέχουσιν
 ἕδωρ ἀπὸ ποταμοῦ αὐτῆς, ποιῆσαι αὐτῆ ὄνομα
 αἰώνιον. 13 Καὶ ἤγαγεν αὐτὴς διὰ τῆς ἀβύσσου,
 ὡς ἵππον δι' ἐρήμου, καὶ ὄρε ἐκοπίασαν,
 14 καὶ ὡς κτήνη ἀφ' οὐραίου πεδίου. Καὶ κατέβη
 πνεῦμα ὡς ἐκ Κυρίου, καὶ ἀδάησεν αὐτὴς· οὕ-
 τως ἤγαγεν τὸν λαόν σου, ποιῆσαι σεαυτῆ ὄνομα
 δόξης. 15 Ἐπίστροφον ἐκ τῆς ἕραίου, καὶ ἴδε
 ἐκ τῆ οἴκου τῆς ἀγίου σου, καὶ δόξης σου· πῶς
 ἔστιν ὁ ζήλος σου καὶ ἡ ἰσχὺς σου; πῶς ἔστιν τὸ
 πλῆθος τῆς ἐλέους σου, καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου,
 ὅτι ἀνέχου ἡμῶν; 16 Σὺ γὰρ ἡμῶν εἶ πατήρ,
ὅτι

ΚΕΦ. ΞΔ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ὅτι Ἀβραάμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ
ἐπέγνω ἡμᾶς, ἀλλὰ σὺ, Κύριε, πατὴρ ἡμῶν, ῥύ-
σαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὄνομά σου ὅτιν ἐφ' ἡμᾶς. ἐν ἡμῖν
17 Τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, Κύριε, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
σου; ἐσπλήρωσας ἡμῶν τὰς καρδίας, τῷ μὴ φο-
βῆσθαι σε; ὅτι σπρην ἀφ' ἑσέ τῆς δούλης σου,
ἀφ' αὐτῆς φυλάς τῆς κληρονομίας σου, 18 ἵνα
μικρὸν κληρονομήσωμεν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου·
οἱ ὑπερβάντες ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ ἅγιόν σου.
19 Ἐγνωμέθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι
οὐκ ἤρξας ἡμῶν, ὅθεν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου
ἐφ' ἡμᾶς.

Κ Ε Φ. ΞΔ'.

1 **Ε**ΑΝ ἀνοίξῃς τὸν ὄφθαλμόν σου, καὶ βλέψῃς
ἀπὸ τοῦ ὄρει, καὶ τακῆσονται, 2 ὡς
κρητὸς ἀπὸ τοῦ ὄρει πρὸς τὴν ἑσπέρην,
καὶ κατακαύσῃ πῦρ τῆς ὑπερβάντων, καὶ φα-
νερὸν ἔσται τὸ ὄνομά σου ἐν τοῖς ὑπερβάντοις σου. Κυρίου
ἀπὸ τοῦ ὄρει σου ἔθνη τεραχθήσονται, 3 ὅταν
ποιῆς τὰ ἔνδοξα· καὶ βλέψῃς ἀπὸ τοῦ ὄρει.
4 Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἔκ ἐκείνου, ἔδδ' οἱ ὄφθαλ-
μοὶ ἡμῶν ἴδον θεόν πλὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου,
καὶ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσι ἔλεον. 5 Συνα-
τίσεται γὰρ Χ' ἔλεος τοῖς ποιῶσι τὸ δίκαιον,
καὶ

Η Σ Λ Ι Α Σ. ΚΕΦ. ΞΔ'.

καὶ τῶν ὁδῶν σε μνησθήσονται· ἰδοὺ σὺ ὠργίσθησ, καὶ ἡμεῖς ἠμαρτομεν· ἀφ' οὗτο ἐπλαγήθημεν, 6 καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, Χ καὶ ὡς ῥάκος σποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἔξερύημεν ὡς φύλλα ✠ πάντες ἡμεῖς, ἀφ' οὗ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· οὕτως ἀνεμῶ οἶσθ ἡμᾶς, 7 καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ὅστις ἀλάμνησ τὸ ὄνομά σου, καὶ ὁ μνησθεῖς ἀνπλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς ἀφ' οὗ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. 8 Καὶ νῦν, Κύριε, πατήρ ἡμῶν σὺ, ἡμεῖς δὲ πηλὸς, ✠ καὶ σὺ πλάσθης ἡμῶν· ἔργον τῶν χειρῶν σε πάντες Χ ἡμεῖς. 9 Μὴ ὀργίζθῃς ἡμῖν, Χ Κύριε, ✠ ἕως σφόδρα, καὶ μὴ ἐν χαιρῶ μνησθῆς ἀμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ νῦν ὀπίβλεψον, ὅτι λαὸς σου πάντες ἡμεῖς. 10 Πόλις τῆ ἀγίου σε ἐγενήθη ἔρημος, Σιών ὡς ἔρημος ἐγενήθη, Ἱερουσαλήμ εἰς κατάρσθαι. 11 Ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα τῶ ἡυλόγησθων οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐγενήθη πυρεῖκαυτος, καὶ πάντα τὰ ἐνδοξα ἡμῶν σιπέπεν. 12 Καὶ ὅτι πᾶσι τῶτοις ἀνέσθου, Κύριε, καὶ ἐσιώπησθαι, καὶ ἐταπείνωσθαι ἡμᾶς ✠ ἕως σφόδρα.

Κ Ε Φ.

ΚΕΦ. ΞΕ'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Ξ Ε'.

Ι **Ε**μφρόνης ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτᾶσαν, **Ζητῶσι**
 εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητῶσιν· εἶπα, ἰδὲ **ἐπερωτῶσιν**
 εἰμι, ✕ ἰδὲ εἰμι, τῷ ἔθνη, οἳ πινεσ ὄρε
 ἐκάλεσαν τὸ ὄνομά μου. 2 Ἐξεπέτασα τὰς
 χεῖράς μου ὄλιον τιμὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπει-
 θουῶτα καὶ ἀντιλέγοντα, οἳ ἔκ ἐπορεύθησαν ὁδοῦ
 ἀληθινή, ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, 3 ὁ
 λαὸς ἔτος ὁ παροξυνῶν με σιδηρῆν ἐμὲ ἀγα-
 παντός· αὐτοὶ θυσιάζουσιν ἐν τοῖς κήποις, καὶ θυ- **θυμιάζουσιν**
 μιῶσιν ὅτι ταῖς πλίνθοις τῶν δαιμονίους, ἀ ἔκ
 ἔστιν. 4 Ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ ἐν τοῖς ἀσηλαιοῖς **ἔστι**
 κοιμῶνται δι' ἐνύπνια, οἳ ἔαθοντες κρέας ὑεῖον, καὶ **κρέα ὑία**
 ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμμένα πάντα τὰ σκόλη
 αὐτῶν, 5 οἳ λέγοντες, πῶρρω ἀπ' ἐμῶ, μὴ ἐγ-
 γίσης μοι, ὅτι καθαρός εἰμι· ἔτι **μου**
 θυμὸς μου, πῦρ καίεται ἐν αὐτῷ πάσαις ταῖς
 ἡμέραις. 6 Ἰδὲ γέγραπται ἐνώπιόν μου, ἔσιω-
 πήσομαι, ἕως ἀν ἄποδῶ εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν
 7 τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν
 ✕ ὅτι τὸ αὐτὸ, λέγει Κύριος· οἳ ἐθυμίασαν ὅτι
 τῶν ὀρέων, καὶ ὅτι τῶν βοιωτῶν ὠνείδισάν με,
 ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.
 8 ✕ ὅτι ἔπος λέγει Κύριος· ὃν πρόπον εὐρεθήσεται

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ξ Ε'.

ὁ ῥῶξ ἐν τῷ βότρυϊ, καὶ ἔρῃσιν, μὴ λυμῆνη αὐτὸν,
 ὅτι εὐλογία Κυρίου ὄσιν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω
 ἕνεκεν τῷ δαυδόντός μοι, τῆς ἕνεκεν ἢ μὴ ἀπο-
 λέσω πάντας. 9 Καὶ ἔξάξω τὸ ἔξ Ἰακώβ
 σπέρμα καὶ τὸ ἔξ Ἰάδα, καὶ κληρονομήσῃ τὸ
 ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκ-
 λεκτοί μου, καὶ οἱ δούλοι μου, κατεδικήσουσιν ἐκεί.
 10 Καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων,
 καὶ φάραγξ Ἀχὼρ εἰς ἀνάπαυσιν βυκολίων τῷ
 λαῷ μου, οἱ ἐζήτησάν με. 11 Ὑμεῖς δὲ οἱ
 ἐγκαταλείποντές με, καὶ ὀπιλιανθησόμενοι τὸ ὄρος
 τὸ ἅγιόν μου, καὶ ἐτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τρά-
 πιζαι, καὶ πληρωῖτες τῇ τύχῃ κέρεσμα,
 12 ἐγὼ ὠρῶδῶσω ὑμᾶς εἰς μάχαραν, πάντες
 ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς, καὶ
 οὐχ ὑποκίσατέ ἐλάλησα, καὶ πῆρκεῖσατε,
 καὶ ἐποίησατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἂ ἐκ
 ἐβυλόμιου, ἔξελέξασθε. 13 Διὰ τῆτο ταῦδε
 λέγει Κύριος· ἰδὲ οἱ δαυδόντες μοι φάγονται,
 ὑμεῖς δὲ πεινάσετε· ἰδὲ οἱ δαυδόντες μοι πίνου-
 σι, ὑμεῖς δὲ διψήσετε· ἰδὲ οἱ δαυδόντες μοι
 εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυθήσασθε. 14 Ἰδὲ
 οἱ δαυδόντες μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ,
 ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας
 ὑμῶν, καὶ ἀπὸ σωτηρίας πινόμενος ὀλοῦσθε.

διψήσατε

15 Κατα-

ΚΕΦ. ΞΕ'. Η Σ Α Ι Α Σ.

15 Καταλείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλη-
σμονίῳ τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ Κύ-
ριος Χ ὁ Θεός, τοῖς δὲ δούλοισι αὐτοῦ κληθή-
σεται ὄνομα κυρίου, 16 ὃ εὐλογηθήσεται ἕπι τῆς
γῆς, εὐλογήσουσιν γὰρ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν· καὶ
οἱ ὀμνύοντες ἕπι τῆς γῆς, ὀμνοῦται τὸν Θεὸν τὸν
ἀληθινόν· ἕπιλήσονται γὰρ τὴν θλίψιν αὐτῶν
τὴν ψόφην, καὶ οὐκ ἀναθήσεται αὐτῶν ἕπι
τὴν καρδίαν. 17 Ἔσται γὰρ ὁ ἕρανος κυνός,
καὶ ἡ γῆ κυνή, καὶ ἔ μὴ μνησθῶσιν τῶν πρεσβέ-
ρων, οὐδ' ἔ μὴ ἐπέλθῃ αὐτῶν ἕπι τὴν καρδίαν,
18 Ἄλλ' εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν
ἐν αὐτῇ, ✠ ὅσα ἐγὼ κτίζω. Ὅπ ἰδοὺ ἐγὼ ποιεῶ
✠ τὴν Ἱερουσαλήμ ἀγαλλίαμα, καὶ τὸν λαόν
μου εὐφροσύνῃ. 19 Καὶ ἀγαλλιάσομαι ἕπι
Ἱερουσαλήμ, καὶ εὐφρανθήσομαι ἕπι τῷ λαῷ μου.
καὶ οὐκέτι μὴ ἀκυαθῆ ἐν αὐτῇ φωνὴ κλαυθμοῦ,
καὶ φωνὴ κραυγῆς, 20 καὶ ἔ μὴ γένηται ἐπ
ἐκδ' ἄωρος ✠ ἡμέραις καὶ πρεσβύτης, ὅς ἔκ ἐμ-
πλήσῃ τὸν κυρίον αὐτοῦ. Ἔσται γὰρ ὁ νέος ✠ υἱός
ἐκατὸν ἔτη, ὃ δὲ σποθήσκων ἀμαρτωλός ✠ υἱός
ἐκατὸν ἔτη, καὶ ἕπικατάρατος ἔσται. 21 Καὶ ὅστιν
οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἐνοικήσουσιν· καὶ
καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ αὐτοὶ φάγονται
τὰ γενήματα αὐτῶν. 22 καὶ ἔ μὴ οἰκοδομή-
σουσιν,

Η Σ Α Ι Α Σ Κ Ε Φ. Ξ Σ'.

συσιν, καὶ ἄλλοι ἐνοικήσουσι, καὶ ἔ μὴ φυτλώ-
 σουσιν, καὶ ἄλλοι φάγονται· καὶ γὰρ ταῦς ἡμέρας
 τῷ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τῷ λαοῦ
 μου· τὰ γὰρ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσι,
 23 οἱ δὲ ἐκλεκτοί μου ἔ κοπιάσουσιν εἰς κενόν,
 τέκνα ποιή- ὅθεν τεκνοποιήσουσιν εἰς χεῖράται, ὅτι ἀπέρμα ἠυλο-
 σουσιν γηιδμόν ἔσθ' τῷ θεῷ ὅστιν, καὶ τὰ ἔκτρονα αὐ-
 τῶν μετ' αὐτῶν ἔσονται. 24 Καὶ ἔσται πρὸς ἡ
 κεκεράσαι αὐτῆς, ἐγὼ ἐπακούσομαι αὐτῶν, ἐπι-
 λαλουμένων αὐτῶν ἐρῶ, τί ἔστι; 25 Τότε λύκοι
 καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, καὶ λέων ὡς βῆς
 φάγεται ἄχρα, ὄφις δὲ γλῶ ὡς ἄρτον, ἔκ ἀδι-
 κήσουσιν, ὅθεν μὴ λυμανοῦνται ὅτι πρὸ ὕρει πρὸ
 ἀγῶ μου, λέγει Κύριος.

Κ Ε Φ. Ξ Σ'.

μοι Ι **Ο**Υτως λέγει Κύριος· ὁ ἔρανος με θρόνος,
 ἡ δὲ γῆ ἔσθ' ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
 ἢ ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; καὶ ποῖος
 τόπος τῆς χειραπαύσεώς μου; 2 Πάντα γὰρ
 ταῦτα ἐποίησεν ἡ χεὶρ μου, καὶ ἔστι ἐμὰ πάντα
 ταῦτα, λέγει Κύριος· καὶ ὅτι πῖνα ὀπιβλέψω,
 ἀλλ' ἢ ὅτι τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον, καὶ πρέ-
 μοντα τῆς λόγου μου; 3 Ὁ δὲ ἄνομος
 ὁ θύων μοι μόρον, ὡς ὁ τύπλων ἄνδρα· καὶ ὁ θυ-
 σιάζων

ΚΕΦ. ΞΣ'. Η ΣΑΙΑ Σ.

σιάζων ἐκ ποιμνίου, ὡς ὁ σποκτενὼν κούα· ὁ δὲ ἀναφέρειν σεμίδαλιν, ὡς αἷμα ὕειον, ὁ δὲ δὲ λί-
θομοι εἰς μνημόσυον, ὡς βλάσφημος· καὶ οὗτοι ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ἃ ἡ φυγὴ αὐτῆς ἠθέλησεν. 4 Καὶ γὰρ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαύγματα αὐτῆς, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς ἀνταποδώσω αὐτοῖς· ὅτι ἐκάλεσα αὐτὴς, καὶ οὐκ ἤκουσαν μου· ἐλάλησα, καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν εἰσότητιον μου, καὶ ἃ οὐκ ἐβλόμιον ἐξελέξαντο. 5 Ἀκούσατε τὸ ῥῆμα Κυρίου οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἑπάτε, ἀδελφοὶ ἡμεῖς, τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα Κυρίου δοξασθῆ, καὶ ὁφθῆ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῆς, καὶ κείτοις αἰχμηθήσονται. 6 Φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναῦ, φωνὴ Κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις Χ αὐτοῦ. 7 Πεινῆ τιμὴ ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἢ εἰσεῖν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέρυγεν, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. 8 Τίς ἤκουσεν τοῦτο, καὶ τίς ἐώρακεν ἕτας; εἰ ὠδινεν γῆ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, εἰ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ; ὅτι ὠδινεν καὶ ἔτεκεν Σιών τὰ σαρδία αὐτῆς. 9 Ἐγὼ δὲ ἔδωκα τιμὴν προσδοκίαν τῷ τίμῳ, καὶ ἐκ ἐμνήσθης μου, εἶπεν Κύριος· οὐκ ἰδὲ ἐγὼ γενῶσται καὶ τει-

Η Σ Α Ι Α Σ. Κ Ε Φ. Ξ Ϛ'.

ραν ἐποίησα; εἶπει ὁ Θεός σου. 10 Εὐφράνθητι
 ✠ ἅμα Ἱερουσαλήμ, καὶ πανηγυρίσατε πάντες
 οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ οἱ ἀγαπῶντες αὐτήν, χάριτε
 ✠ ἅμα αὐτῇ χάριν, πάντες ὅσοι πειθεῖτε ἐπ'
 αὐτῆς 11 ἵνα θηλάσῃτε, καὶ ἐμπλησθῆτε ἄπο
 ματῶν ὡδὸκλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκθηλάσωντες
 πρυφῆσθε ἄπο εἰσόδου δόξης αὐτῆς. 12 Ὅπι
 τάδε λέγει Κύριος· ἰδὲ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς αὐτὴς
 ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς χειμάρροες ἔπικλύ-
 ζον δόξαν ἐθνῶν· τὰ παγδιά αὐτῶν ἐπ' ὤμων
 ἀρθῆσονται, καὶ ἔπι γονάτων ὡδὸκληθήσονται.
 13 Ὡσεὶ πῖνα μήτηρ Χ αὐτῆ πῖρα καλέσῃ, ὅτι
 οὕτως καὶ ἐγὼ ὡδὸκαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἱερου-
 σαλήμ ὡδὸκληθήσεσθε. 14 Καὶ ὄψεσθε, καὶ
 χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὰ ὄσα ὑμῶν ὡς
 βοτάνη ἀνατιλῆ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ Κυρίου
 τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν, καὶ ἀπειλήσῃ τοῖς ἀπει-
 θεῖσιν. 15 Ἰδὲ γὰρ Κύριος ὡς πῦρ ἦξει, καὶ
 ὡς καταγῆς τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἄποδύναμι ἐν θυμῶ
 ἐκδίκησιν αὐτῆ, καὶ ἄποσκορακισμὸν αὐτῆ ἐν φλογὶ
 πυρός. 16 Ἐν γὰρ πῦρ πῦρ Κυρίου κριθήσεται
 πάντα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πάντα σὰρξ·
 πολλοὶ τραυματίαι ἔσονται ὑπὸ Κυρίου, 17 οἱ
 ἀγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τὴς κήπυς, καὶ
 ὁ

ΚΒΦ. Ξς'. Η Σ Λ Ι Α Σ.

ἐν τοῖς παρθένοις ἔαθοντες κρέας ὕειον, καὶ τὰ κρέα
βδελύματα, καὶ τὸν μῦθον, ἔπιτοαυτὸ κατὰ
λαθρήσονται, εἶπεν Κύριος. 18 Καὶ γὰρ τὰ ἔργα
αὐτῶν καὶ τὸν λογισμὸν αὐτῶν, ἔρχομαι συναγα-
γεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἕξω-
σιν καὶ ὄψονται τὴν δόξαν μου, 19 καὶ κατα-
λείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον, καὶ ἕξαποσελω ἐξ αὐ- σημεῖα
τῶν σεπσομένων εἰς τὰ ἔθνη εἰς Θαρσεῖς, καὶ
Φύθ, καὶ Λύθ, καὶ Μοσοχ, καὶ Θοβέλ, καὶ εἰς
τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς ἡσούς τὰς πόρρω, οἱ
ἐκ ἀκηκόασιν μου τὸ ὄνομα, ἔδδ' ἐωρέχασιν τὴν
δόξαν μου· καὶ ἀναγγελοῦσίν μου τὴν δόξαν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, 20 καὶ ἄξωσιν τὴς ἀδελφῆς ὑμῶν
ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ, μεθ' ἵππων
καὶ ἀρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετ' σκιαδίων
εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, εἶπεν Κύριος,
ὡς ἀνεπέχασιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐμοὶ τὰς θυσίας
αὐτῶν μετ' ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου, 21 καὶ
ἀπ' αὐτῶν λήψομαι ἑμαυτῷ ἱερεῖς καὶ λαοὺς,
εἶπεν Κύριος. 22 Ὁν πρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καμνός
καὶ ἡ γῆ καμνή, ἀ ἐγὼ ποιῶ, μένη ἐνώπιόν μου,
λέγει Κύριος, οὕτως γίνεσται τὸ σπέρμα ὑμῶν,
καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν. 23 Καὶ ἔσται μῆνα ἐκ μη-
νός, καὶ σαββατοὶ ἐκ σαββάτου, ἕξῃ πᾶσα σὰρξ.

Η Σ Α Ι Α Σ ΚΕΦ. ΞΣ.

εἰς τὴν μου προσκυνῶσαι ὡς Ἱερουσαλήμ, εἶπει
Κύριος. 24 Καὶ ἐξελεύσονται, καὶ ὄψονται
τα κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν ὑπεβουλήσαντων ἐν
πελοτά ἐμοί· ὁ γὰρ σκόληξ αὐτῶν ἔτελειται, καὶ τὸ
πῦρ αὐτῶν ἔσβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὄρε-
σι πάση παρτί.

Η Σ Α Ι Α Σ κεφ. ξς.

